NAZIONALE
R. BIBLIOTECA CENTRALE V. E. II
8
55 B
17
ROMA

8-55 B.17

Google

ENCHIRIDION
PIARVM MEDITATIONVM
IN
DOMINICAS AC FESTA
TOTIVS ANNI:

Necnon Quadrageſimæ, Quatuor Temporum, aliaſque præcipuas Ferias.

Item de Chriſti vita ac Paſſione, de Beneficiis diuinis, de Peccatis, de Quatuor Nouiſsimis, aliiſque permultis quolibet Anni die ad libitum vſurpandis.

Opus perutile, non ſolùm ſanctioris ac perfectioris vitæ ſtudioſis; quinetiam Parochis ad concinnandas in promptu familiares ad plebem exhortatiunculas paratiſſimum.

Authore primùm IOANNE BVSAEO *Societatis* IESV *Theologo.*

Nunc demum permultis Meditationibus auctum, ac præſertim nonnullis ad exercitia ſpiritualia ac ſeceſſum annuum per octo vel decem dies accommodatis; & ſecundùm Breuiarij Romani ordinem digeſtum, ac in duas Partes diſtinctum.

Opera ac ſtudio P. A. C. M.

Biblio: S. Pantaleon

PARISIIS,

Apud viduam SEBASTIANI HVRÉ, & SEBASTIANVM HVRÉ, via Iacobæa, ſub ſigno Cordis-Boni.

M. DC. LIV.

Cum Approbatione & Priuilegio Regis.

BIBLIOTECA NAZ. ... ROMA ...

Nicolaus Liaran

1341-

Digitized by Google

AD LECTOREM.

HAbes, CANDIDE LECTOR, *non immutatum quidem reipſa hunc piarum Meditationum Buſæi Libellum ſed (quod optabat jampridem pietas tua) meliori ordine inſtauratum, & ad Breuiarij Romani regulam concinnatum, adjectis ad id non minus ſexagintaſex Meditationibus, quarum etſi non omnes omnino neceſſarias, ſaltem pleraſque perutiles eſſe facile iudicabis. In aliquibus etiam nonnihil ad Authoris mentem ac ſenſum elucidandum, & affectum Lectoris faciliùs inflammandum videbis paſſim eſſe ſuffectum atque interjectum.*

Quinetiam adijci curauimus in gratiam tyronum Synopſim quamdam orationis mentalis ad mentem beati Franciſci Saleſij Epiſcopi Gebennenſis, vtpote omnium vtiliſſimam ac facillimam, non quòd re vera aliud ab ipſa Buſæi meditandi ratione præſcribat; ſed illam ipſam familiariùs ac faciliùs exponat.

Porrò præter Meditationes ſingulis diebus Dominicis ac Feſtis totius Anni, necnon Quadrageſima, Quatuor Temporum aliiſque præcipuis Feriis, & Communi Sanctorum aſſignatas, deſumi poterunt in alios dies nonnullæ ex aliis Meditationibus ſecunda parte contentis pro temporis vel uniuſcuiuſque opportunitate; ſicque ſuppetunt in ſingulos dies diuerſæ toto fere anno Meditationes.

Quòd ad exercitia ſpiritualia attinet, ſi ipſe velis ijs vacare, vel alios in ijs dirigere, conſules quæ ad id ſub finem ſecundæ Partis huius Libelli adnotantur. De his, OPTIME LECTOR, *te præmonitum volui, vt omnia pro tua benignitate æqui bonique conſulas. Vale.*

PRÆFATIO AVCTORIS
AD
PIVM LECTOREM.

De modo rectè meditandi.

HAbes, PIE LECTOR, in hoc Enchiridione, vti ſpero, affatim materiæ pro inſtituenda Meditatione: ſed fortè modum quoque & rationem rectè fructuoſéque meditandi à me repoſces. Nec iniuria, quia ſicut eximia eſt huius ſpiritualis exercitij nobilitas & præſtantia, ita peculiarem quamdam curam & peritiam, quo cum vtilitate tractetur, requirit. Exſtant de hoc modo duo erudita & accurata duorum Patrum Societatis noſtræ ſcripta: alterum R. P. Franciſci Arias Hiſpani, in tractatu ſecundo *de Profectu ſpirituali*: alterum R. P. Bartholomæi Riccij Itali in inſtructione *de meditandi modo*, nuper Latinitate à me donatum, & typis Moguntinis expreſſum. Verùm, quia vel illorum non ſuppetit copia, vel non vacat omnibus ob prolixitatem perlegere, breuiter hîc in Epitomem redigam quæ ab vtroque fuſiſſimè pertractata fuere. Ac 1. exponam quid nomine Meditationis intelligatur: 2. quæ ſint eius partes: 3. quæ adiumenta, vt cum ſpirituali fructu perficiatur.

Quid ſit Meditatio.

MEDITATIO, quam alij Orationem mentalem appellant, eſt pia & affectuoſa rerum diuinarum aliarumve conſideratio, quæ hominem ad laudandum Deum, ad virtutes Chriſti Sanctorumque ſectandas, ad bonum amplectendum, & fugiendum malum efficaciter promouet. Vocaui *affectuoſam*, quia non tam in actione intellectus, quàm in affectione voluntatis conſiſtit, quatenus eius beneficio ad amorem Dei, odium peccati, & rerum caducarum contemptum promouemur. Vnde Propheta Regius in hoc orandi genere exercitatus dicebat: *In meditatione mea exardeſcet ignis*: hoc eſt, feruor animique promptitudo excitabitur, vt fugiam noxia, & amplectar vtilia; vt negligam temporalia, & perſequar æterna. Hoc commentandi exercitio Chriſtus cum diſcipulis noctes inſomnes in deſerto & montibus duxit. Hoc beata Virgo Maria apud beatum Lucam in corde ſuo conferebat quæ à Chriſto dicta audierat. Hoc omne vitæ tempus ſanctus Ioannes Baptiſta in eremo, & poſt eum innumeri Anachoretæ ſine faſtidio

traduxerint. Hoc vſi ſunt Sancti omnes, Baſilius, Hieronymus, Auguſtinus, Benedictus, Bernardus, Franciſcus, Dominicus, Ignatius, Xauerius, & quotquot fuerunt inſigni ſanctitate & rerum cœleſtium contemplatione admirabiles.

De partibus Meditationis.

Partes Meditationis ſunt quatuor: Præparatio, Repræſentatio, Conſideratio, & Colloquium vel Petitio.

I. Præparatio eſt, qua homo ſe ad meditandum componit. Cuius neceſſitatem Sapiens Eccleſiaſtes cap. 18. his indicat verbis: *Ante orationem præpara animam tuam, & noli eſſe quaſi homo qui tentat Deum.* Si enim cum Rege, Epiſcopo, vel alio principe viro acturus, primùm præmeditaris quibus verbis vti velis; quanto magis id faciendum, quando cum Deo in meditatione es collocuturus?

Præparatio autem hæc duplex eſt: remota & propinqua. *Remota* eſt, prælegere pridie Meditationis materiam. 2. eam ſimul atque manè euigilas in mentem reuocare. 3. cogitationes omnes & curas de ſtudiis aliiſve negotiis temporalibus excludere. Meditatio ſiquidem mentem poſtulat quietam & tranquillam. *Propinqua* verò eſt, cùm jamjam inchoanda eſt Meditatio, 1. ſe aqua benedicta, ſi præſtò ſit, aſpergere, & ſigno Crucis munire. 2. vno paſſu à Meditationis loco ad ſpatium Dominicæ Orationis, Salutationiſque Angelicæ conſiſtere, & firmiter tibi perſuadere te coram diuinæ Majeſtatis throno, quem omnes Sancti circumſtant, vt cum Deo colloquaris, compariturum. 3. reuerenter in genua velut coram Deo prolabi, & mox humiliter poſtulare ab eo gratiam, omnes vires actioneſque animi ad ſuæ diuinæ Majeſtatis gloriam referendi. Poteris quoque, ſi velis, beatæ Virginis, Angeli Cuſtodis, vel Sanctorum, ad quos afficeris, auxilium implorare. Potes etiam Meditationis puncta, ſi memoria fortè exciderint, relegere.

II. Repræſentatio vel imaginatio eſt, qua homo ante punctorum conſiderationem repræſentat, id eſt ob oculos ponit locum, perſonas, earumdemque actiones in myſterio Meditationis expreſſas. Vt ſi mediteris de crucifixione Chriſti, imagineris te intueri montem Caluariæ, Cruci Chriſtum affigi, infinitam hominum turbam circumſtare, ſicut à Pictoribus depingi ſolet. Similiter, ſi mediteris de morte, fingas te aſpicere teipſum, vel alium in lectulo decumbentem, pallidum, & morti vicinum. Hæc enim repræſentatio valet, non ſolùm ad cauendas animi diſtractiones, ſed etiam ad concitandum affectum doloris, compaſſionis, metus, & ſimilium. Etſi in hac imaginatione diu hærendum non eſt; ſed tantùm, quamdiu ſentis te piè moueri ad amorem, pœnitentiam, lætitiam, vel aliud.

Quòd ſi materia Meditationis ſit de re in qua nulla ſit circumſtantiarum, vt loci vel perſonarum repræſentatio, ſtatim à præparatione tranſeas ad conſiderationes.

III. Conſideratio verò eſt operatio intellectus, qua homo ſedulò expendit omnia quæ in ſingulis punctis continentur, cum deſiderio inde fructum aliquem ſpiritualem carpendi. Maximè autem diſcurrit, & ratiocinatur circa circumſtantias, vt ſi meditetur de aliquo puncto Paſſionis Domini, attendat. Quis ſit qui patitur? nempe Filius Dei, Conditor cœli & terræ. Quid patiatur? nempe cruciatus maximos. Pro quo? nempe pro te vili & ingrata creatura. Qua de cauſa? nempe ad te liberandum à damnatione æterna.

IV. Colloquium vel Petitio. Vbi enim ſedulò quæ in punctis continentur, expedieris, & te ad amorem, dolorem vel alium affectum moueris & accenderis, facilè occurret quid per colloquium à Deo petere debeas. Ordinariè autem petere potes maius lumen Deum & teipſum cognoſcendi, peccatorum remiſſionem, dolorem de iiſdem, perturbationis animi expugnationem, in litteris & pietate progreſſum, demum virtutes omnes quæ Deo te reddant gratiorem. Poteſt autem hoc colloquium inſtitui, vel ad Deum, vel ad ſingulas ſanctiſſimæ Trinitatis perſonas, vel ad Chriſtum crucifixum: ad beatam Virginem quoque, alioſve ſanctos Patronos, imo & ad hos omnes. Schema harum omnium partium habes in Meditationibus de quatuor Nouiſſimis.

De adiumentis ad rectè meditandum idoneis.

Primum eſt locus idoneus, id eſt ab omni ſtrepitu remotus, iuuat etiam, ſi ſit obſcurus.

2. Tempus certum & ſtabile, quod citra iuſtam cauſam non immutetur. Horæ autem aptiſſimæ ad meditandum ſunt matutinæ, ante inchoata ſtudia, vel alia negotia. Conuenit autem in Meditatione expendi integram horam, vel certè mediam.

3. Situs corporalis modeſtus & deuotus, vt genibus flexis. Quòd ſi diu non potes, pedibus inſiſtas, ita tamen vt ad genuflexionem paulò pòſt redeas. Conuenit aliquando ad exemplum Chriſti, maximè ſi magnus aliquis motus inſurgat, pronò corpore ad breue tempus meditari. Denique is ſitus vſurpandus eſt, qui plus iuuet attentionem & deuotionem.

4. Vt ſi quo in puncto ſenſeris ſpirituali ſenſu vehementiùs moueri, non illicò tranſilias ad aliud; ſed in eo nonnihil immoreris, donec guſtui ſatisfeceris. Et ſi ante percurſa tria Meditationis puncta hora elabatur, non ſis ſollicitus ad cætera progredi: poteris enim id facere ſequenti vice, repetitis breuiter iis in quibus guſtum ſpiri-

tualem ſenſiſti. Imo ſæpe vtile eſt vnam eamdemque Meditationem, variato tantùm colloquio, repetere.

5. Quia vis Meditationis potius in exercitatione affectus quàm intellectus poſita eſt, ſcire debes hunc affectum ordinariè debere eſſe leuem, quia diutiùs continuari poteſt, & capiti pectoríve noxius non eſt. Quem diuina gratia adiutus facilè excitabis ſedula conſideratione perſonarum ſanctiſſimæ Trinitatis, Chriſti, beatæ Virginis, & circumſtantiarum, non verbis, ſed cordis affectu dulciter eos alloquendo. Quo affectu Angeli diuinæ Majeſtatis conſpectu ſuſpenſi continenter canunt, *Sanctus, Sanctus, Sanctus.*

6. Si autem Deus aliquandò immittat tibi vehementiorem affectum, v. g. vt prorumpant lacrymæ, humiliter eum admitte, & quamdiu Deus dederit, continua. Sed hic diuturnus eſſe non debet, maximè ſi ſponte à te concitatus ſit, ne lædatur caput. Prodeſt autem plurimùm hic affectus in quibuſdam caſibus. 1. ſi Confeſſionem generalem de tota vita, vel de toto anno facturus, optares te excitare ad Contritionem veram & perfectam, quam Theologi dicunt valere ad expiandam omnem culpam & pœnam. 2. ſi quando graui tentatione contra fidem, caſtitatem vel vocationem pulſarere. 3. quando aduerteres te in ſtudio pietatis vel vocationis tuæ omnino refrixiſſe. 4. ſi quando aggrediendum eſſet opus magnum ad Dei gloriam, multis difficultatibus implicitum.

7. Quòd ſi contingat te inter meditandum omni guſtu ſolatioque deſtitui, non ideo animum deſpondeas. Si enim tua culpa id acciderit, quia imparatus in Meditationem irruiſti; humilia te, culpam agnoſcendo, & breui ſequetur ſerenitas. Si verò non tua culpa, cogita permiſſum à Deo, vel vt diſceres guſtum illum non ſtudio noſtro parari, ſed dono Dei obtineri, vel vt Deus probaret an ex puro Dei amore ſanctum hoc opus, & non conſolationis tuæ cauſa exerceres. Itaque tempore deſolationis dic: Ego non incœpi hanc Meditationem meam propter meum ſolatium, ſed ex mero amore Dei: quare tandem ex eodem amore perficiam.

8. Si verò multis agiteris diſtractionibus, nec ideo abrumpe Meditationem: ſed cogita, ſi obrepant te inuito, nullum admitti peccatum. Tantùm vbi aduerteris te diſtrahi, reſiſte illis, licet ſæpiùs redeant: neque enim minus grata erit ob hunc laborem Meditatio tua, quàm ſi cum deuotionis ſenſu eam perfeciſſes. Prodeſt etiam in hac pugna proſilire ad colloquia, & ſubmiſſè agnoſcere te tuis viribus nihil poſſe: vel etiam grauiter te accuſare tamquam mortalium ignauiſſimum, qui non poſſit etiam ad breue tempus cum Deo loqui, & illicò ſenties auxilium diuinum.

9. Denique non parum ad fructuoſam Meditationem inſtituendam valet, ſi Deum in omnibus actionibus tuis, vt verè eſt, cogites præſentem: ſi crebrò per diem iaculatorias vſurpes orationes, ſi libellos ſpirituales libenter lectites, ſi crebrò ſacram Menſam, Confeſſione facta, accedas, ſi familiaritate piorum vtare, ſi ſenſus externos, ac imprimis linguam coërceas, ſi caritatis & pœnitentiæ exercitia diligas, ſi bona propoſita in Meditatione facta opere compleas.

*R*ATIO MEDITANDI,

ſeu Synopſis Orationis Mentalis, ad mentem ſeu methodum beati Franciſci Saleſij Epiſcopi Gebennenſis expreſſa.

Oratio mentalis tribus partibus conſtat.

- Præparatione, quæ tres actus continet, puta
  1. Siſtere ſe coram Deo.
  2. Poſtulare gratiam bene precandi.
  3. Rem, de qua meditandum, ſibi ob oculos ponere.
- Meditatione, quæ alio nomine corpus orationis dicitur: & hæc item tres actus habet
  1. Diſcurſu ac Conſiderationibus vti in rem propoſitam.
  2. Pios affectus elicere.
  3. Propoſita ſtatuere, vel de bono agendo, vel de malo vitando.
- Concluſione, quæ tres etiam actus habet
  1. De progreſſu orationis gratias Deo referre.
  2. Quæ propoſueris eidem offerre.
  3. Poſtulare gratiam præſtandi quæ propoſueris.

Peracta oratione, texendum ſibi ſertum ſeu corollarium quoddam ſpirituale quod ſubinde ſubodoreris.

EXPLANATIO HVIVS TABVLÆ, ſeu Synopſis Orationis mentalis ad mentem beati Franciſci Saleſij Epiſcopi Gebennenſis exaratæ.

PARS PRIMA.

PRAEPARATIO.

§. 1.

De diuina præſentia.

Ratio ſiſtendi ſe coram Deo, hæc eſt ſi præſens exhibeatur vno ex his quatuor modis.

1. Si intimè præſentem rebus omnibus, atque adeo cœlum ac terram implentem concipias: ac te velut ſpongiam maris inſtar vndequaque ambientem, ac peruadentem.

2. Quaſi cordi noſtro ſingulari quadam ratione, puta per gratiam adſtantem, atque ipſum quodammodo animantem.

3. Si Chriſtum Dominum tibi exhibeas cœlitus omnes homines intuentem, ac in te nominatim oculos conjicientem.

4. Si eumdem tibi adſtantem effingas ſub humana forma graui quadam majeſtate conſpicuum, vel ſub ſacratiſſimo Altaris Sacramento latitantem.

Conciliata vno ex his modis diuina præſentia, eliciendi ſunt tres actus ſequentes, fidei, humilitatis & adorationis: *procumbendum ſubinde in terram, vel ſaltem prolabendum in genua, inſtar vilis cujuſdam mancipij coram Rege, vel rei coram Iudice, vel diſſipatoris filij coram patre, vel alio quouis modo, prout feret Meditationis ratio.*

§. 2.

De diuini auxilij inuocatione.

Ad poſtulandam à Deo bene precandi gratiam.

1. Implorandum ſancti Spiritus auxilium, corde vel ore, puta hoc ℣. *Veni ſancte Spiritus*, &c. vel alia ſimili precatione.

2. Ad id etiam oranda beata Virgo, Cuſtos Angelus, Patronus, imo & beatus Ioſeph, aliique cælites pro ſingulari cuiuſque deuotione, ac rei propoſitæ occaſione.

5. Ad faciliùs etiam impetrandum quod petis, elicien- dus *propriæ diffidentiæ actus*, alius verò *fiduciæ in Deum*, ac *perfectæ conformationis* cum diuina illius voluntate.

§. 3.

De repræſentatione rei meditandæ.

Fit hæc *repræſentatio* duplici ratione.

1. Cùm res ipſa ſenſibus poteſt percipi, eſtque viſi- bilis, vt in myſterio Natiuitatis, crucifixionis, & aliis ſimi- libus, ſi fingas te adeſſe loco vbi res ipſa geſta eſt, vel geri intra ſepta loci vbi es, & ante conſpectum tuum, vel om- nia fieri in animo noſtro.

2. Si res verò in ſenſum non cadit, quomodo ſe habent virtutes aut vitia; ſatis eſt, ſi *rei propoſitionem* ac *diuiſionem*, & *quo fine* potiſſimùm mediteris attendas; hoc apprimè mandandum memoriæ.

Nota perutile eſſe actum fidei elicere circa id quod ex Scri- ptura meditandum proponitur.

PARS SECVNDA.

Meditatio, sev Corpvs Orationis.

§. 1.

De Conſiderationibus.

Notandum eſt puncta conſideranda poſſe pluribus mo- dis dilatari ac ampliari.

1. Vel adhibitis interrogationibus, v. g. Vnde hoc? cur iſtud? quid hoc eſt? quinam ille? & ſimilibus. Et adhibitis reſponſionibus ad iſta, ſuppetit ampliſſima materia in Ora- tione diſcurrendi, & veritatem aliquam certò certiùs per- ſcrutandi, tum ad virtutis ſtudium, tum ad peccati fugam.

2. Allatis tum authoritatibus, tum exemplis, ſimilitu- dinibus, antitheſium appoſitione, aliiſve argumentis ex ſacra Scriptura potiſſimùm & ſanctis Patribus depromptis.

3. Perpendendo ſingula verba ſententiæ cuiuſdam, & diſcurſum adhibendo, v. g. *Tu*! mihi! lauas! pedes, *&c.* *Tu*! Deus cœli ac terræ, *&c. mihi*! miſerrimo ac teterri- mo peccatori: *lauas*, quod eſt ſerui ac viliſſimi mancipij: pedes ſordidiſſimos ac fœdiſſimos. O egregium humilita- tis ac dilectionis documentum! Iuuat igitur prorumpere in actus profundiſſimæ humilitatis, & ad vilia quæque miniſteria me exercere.

4. Reflexione vtendo ac diſcuſſione quadam, quoad nos, hoc pacto. Credis hoc? num laboras hoc vitio? an

eſt in te huius virtutis ſtudium? an hoc te afficit? ad hoc es paratus? & ſic de cæteris.

Porrò, vt meliùs conſtet qua ratione ſint eiuſmodi conſiderationes dilatandæ, ſcire iuuat, ſi res ipſa ad meditandum propoſita ſenſibilis ſit, vt crucifixio, *&c.* fieri vt plurimùm hoc pacto. 1. diſcutiendo ſigillatim omnes circumſtantias, puta perſonam, tempus, locum, finem, media, atque adeo rationem ac modum, adhibitis ad hoc his vel ſimilibus quæſtionibus: *quis, quid, vbi, quibus auxiliis, cur quomodo, quando:* v. g. Circa crucifixionem, *quis patitur?* Chriſtus Dominus Dei Filius: *quid patitur?* verbera, ſpinas, crucem: *cur?* vt nos redimat; & ſic de aliis quæſtionibus, quas vide ſecundâ parte huius Libri ſub initio Meditationum de Paſſione D. N. Iesv Chriſti.

Aliàs auſcultando quid nobis dicatur, quaſi accepturi inde aliquid conſilij vel documenti.

Aliàs penſitando quid fiat, dicaturve; imo verò quid fieri, dici cogitarſve poteſt?

At verò cùm res ipſa ſenſu percipi nequit, cuiuſmodi ſunt *virtutes ac vitia, vel attributa ac perfectiones diuinæ,* puta miſericordia, ſapientia, omnipotentia, *&c.* dilatantur vt plurimùm Conſiderationes, diſcutiendo 1. rem ipſam, *an ſit?* diſquirendo quæ ſit illius natura ac definitio? 2. *quæ illius cauſæ?* 3. *qui effectus?* vel clariùs adhibita methodo D. Epiſcopi Gebennenſis, quoad virtutes ac vitia, perpendendo 1. *definitionem,* dicendoque quid ſit ipſa virtus aut vitium? 2. quæ *differentiæ vel indicia?* 3. *quinam effectus?* 4. *quibus mediis* ſit comparanda: quæ omnia ad duo potiſſimum reducuntur, ad rationes ſeu motiua comparandæ huiuſmodi virtutis, & ad media ad id conuenientia.

§. 2.

De Affectibus.

Notandum affectus vt plurimùm in Oratione fieri ſolitos, eſſe 1. amoris Dei; 2. odij ac deteſtationis peccati, 3. deſiderij futuræ beatitudinis, 4. timoris inferni, 5. gaudij ſpiritualis, 6. triſtitiæ ac auerſionis peccati, 7. ſpei in Deum, 8. conformitatis cum diuina voluntate, 9. adorationis, 10. confuſionis ſuiipſius. 11. compaſſionis erga Chriſti dolores & cruciatus, 12. contritionis de peccato, 13. gratiarum actionis, *&c.*

2. Moueri poſſe eoſdem affectus. 1. *Colloquiis,* quaſi Deum interpellando, vel aliquam ex perſonis diuinis, vel ipſum Chriſtum, Deiparam Virginem, Angelos tum bonos, tum malos, atque adeo cœlites ipſos ſiue nominatim, ſiue generatim; vel animam noſtram, aut corpus; vel perſonas ipſas propoſitum myſterium ingredientes; creaturas omnes, ſiue animatas, ſiue ſenſu carentes; vnam aut plu-

tes viciſſim. 2. *Orationibus iaculatoriis* pluribus, vel vna atque eadem ſubinde ac multoties repetita, prout de diuo Auguſtino legimus: *Nouerim te, Domine, nouerim me*: vel cum beato Franciſco: *Domine, quis es tu? quis ego?*

3. Senſuum applicatione, vel ſibi res ipſas de quibus agitur, ob oculos ponendo, vel quaſi audiendo, palpando, olfaciendo vel guſtando, *&c.*

4. Diuerſis interjectionibus, ac per modum exclamationis, v. g. Heu mihi Domine! ô vtinam! væ mihi! ô bone Deus! ah me miſerum! quid feci? & ſimilibus.

5. Denique ſigno aliquo pietatis externo, puta pectus tundendo, terram deoſculando, Crucem vel Crucifixi imaginem amplectendo, in precationes vocales prorumpendo, penſando ſingula verba, cœlum intuendo, *&c.*

§. 3.

De reſolutionibus ac propoſitis.

FIeri ſolent reſolutiones ac propoſita interdum circa præcipua munera erga Deum, proximum, ac noſipſos; interdum verò de iis quæ nobis maximè deſunt vel obſunt, puta de prauis affectibus ac propenſionibus, peccandi occaſionibus, impedimentis ad virtutem, ac progreſſum ſpiritualem, vel virtutum ad ſtatum noſtrum conducentium defectu, *&c.*

2. Sub initio communes, ac generatim fieri debent, puta Deum redamandi ac colendi; ſed ſub finem peculiares eſſe debent, tum quoad objectum, tum quoad circumſtantias. Quoad objectum, puta hoc vel illud peccatum emendandi, hunc vel illum virtutis actum eliciendi, talem occaſionem vitandi, obicem iſtum profectus ſpiritualis amouendi: quoad circumſtantias verò, hoc vel illud faciendi, tamdiu, tali die, hora, loco, hac vel illa ratione, hoc vel illo modo ac mediis, *&c.*

3. Animaduertendum totum orationis fructum in his peculiaribus propoſitis eſſe ſitum, quibus neglectis exiguum, imo verò nullum ex oratione fructum referri.

4. Non eſſe multiplicanda in eadem oratione propoſita: duo vel tria vt plurimùm ſufficere, imo verò vnicum, ſi bene fiat, pluribus aliis præpollere.

5. Conducere item, ſi peracta oratione ſcriptis mandentur, adjecto præcipuo motiuo ad hanc vel illam praxim nos impellente.

TERTIA PARS.

CONCLVSIO.

§. I.

De gratiarum actione.

DEo exhibendæ ſunt gratiæ, quòd ab illo pij affectus & bene agendi conſilia ac propoſita proueniant, & ſi ſecus fiat, ac eiuſmodi donorum auctor non agnoſcatur, gratias ac dona meritò ſubtrahit, vel quæ paratus erat dare, non tribuit.

2. Ad id inuitari poſſunt res omnes creatæ, maximè beatiſſima Virgo, Cuſtos Angelus, *&c.* vt id rectiùs fiat.

§. 2

De oblatione.

HIc ſecundus actus non minus valet ad impetrandum à Deo poſtulata, quàm gratiarum actio, ſi magna cum humilitate ac fiducia fiat: non enim de muneris dignitate dubium eſſe poteſt, cùm Deo rem à ſe acceptam, atque adeo opus ſuum referimus.

2. Iuuat etiam illi offerre precationes, ac aliorum bona opera: præſertim verò ſacrificium, habita ratione vilitatis atque infirmitatis propriæ, ne labefactari etiam contingat quæ ipſe bene operatus eſt in nobis, alioquin indignus quidquam ex nobis, quaſi ex nobis offerre.

3. Laudabile etiam eſt beatiſſimam Virginem, vel Angelum Cuſtodem interpellare ad hanc oblationem noſtro nomine præſtandam.

§. 3.

De petitione.

HIc actus eſt quaſi tota ratio eſſentialis orationis, cui etiam ſoli magis incumbendum quàm duobus præcedentibus ſimul. 1. ad faciliùs obtinendum petitionis effectum, iuuat exhibere Deo rationes, ob quas poſtulatis annuat: atque imprimis bonitatem illius ac miſericordiam, omnipotentiam, Chriſti Domini merita. 2. pollicitationes præſtandi quod petimus, & præcepta nobis impoſita poſtulandi. 3. neceſſitates ac miſerias prope innumeras. 4. infirmitatem omnimodam, fiduciam noſtram & conformitatem diuinæ illius voluntati. 6. interponere inſuper Deiparæ Virginis, tutelaris Angeli, Sanctorum, ac præſertim Patroni interceſſiones ac merita, aliorumve

quorum aliqualis eſt mentio in re propoſita, vel circa quos ſubeſt nobis aliquod pietatis ſtudium, imo verò prodeſt etiam non nobis tantùm gratias huiuſmodi, verumetiam aliis, tum in genere, tum ſingillatim poſtulare, *&c.*

Notandum verò,

1. Si dato ſigno ſit abeundum, nondum abſoluta oratione, propoſita ac reſolutiones peculiares breuiter eſſe efformandas, deinde breuiter eliciendos tres ſupradictos actus Concluſionis: numquam enim ſunt omittendi, præſertim poſtulatio.

2. Interdum in ipſa ſerie orationis poſſe tres iſtos actus multocies efformari: imo neceſſe ſi res ipſa, vel deuotio ac animi feruor poſtulare videntur, maximè gratiarum actionem ac petitionem.

§. 4.

De corollario ſpirituali.

Conſiſtit hæc corollarij ratio in nonnullis affectibus ac præcipuis reſolutionibus, quæ per modum orationis iaculatoriæ in ſuminulam rediguntur, & quibus toto illo die yti ſeu occupari liceat, etſi. præſtatet, ſi ad id aliquis Verſiculus ex Pſalmis, aut ſacri Textus ſententia in vſum venire poſſet. Ad rectè autem ſacrum hunc faſciculum compingendum, iuuat exiguum in orationem examen præmittere, quo poſſit dignoſci an benè vel malè ceſſerit oratio, poſtularique à Deo venia de culpa admiſſa, vel exhiberi gratia de peracta fœliciter oratione.

2. Vt feliciùs cedat oratio, iuuabit ſertulum hoc ſpirituale identidem ſubodorari, hoc eſt iam conceptis reſolutionibus magis ac magis inſtare: v. g. 1. cùm ſtatim ab oratione eſt ad aliud tranſeundum. 2. antequam ad aliam orationem appellas animum. 3. ad cuiuſuis Horæ ſignum extra orationem. 4. cùm diutius aberraſſe diſtractione aliqua deprehenditur animus.

3. Nec ſatis eſſe putandum eſt, ſi ſubinde refricentur animo propoſitæ virtutis actus, niſi ad praxim venias, quoties ſe dederit occaſio, v. g. ſi modeſtiam ſtatui ſeruare, curabo diligenter vt ambulando ad modeſtiam greſſus omnes, geſtus & oculos componam.

Porro notandum

Rei ordinem poſtulare, vt nonnihil de præparatione remota ante proximam, de qua jamjam dictum eſt, quaſi de prima orationis parte diceremus: ſed quia huius Libelli auctor ſatis ſuperque in ſuo Procœmio diſſeruit, ſatis eſſe exiſtimaui ad illud Lectorem remittere: nihilominus perſpecta huius præparationis neceſſitate, & hac non præmiſſa, exiguum ac prope nullum fore orationis fructum, operæpretium duxi hîc illam fuſiùs, non quoad initium,

TERTIA PARS.

CONCLVSIO.

§. I.

De gratiarum actione.

DEo exhibendæ ſunt gratiæ, quòd ab illo pij affectus & bene agendi conſilia ac propoſita proueniant, & ſi ſecus fiat, ac eiuſmodi donorum auctor non agnoſcatur, gratias ac dona meritò ſubtrahit, vel quæ paratus erat dare, non tribuit.

2. Ad id inuitari poſſunt res omnes creatæ, maximè beatiſſima Virgo, Cuſtos Angelus, *&c.* vt id rectiùs fiat.

§. 2

De oblatione.

HIc ſecundus actus non minus valet ad impetrandum à Deo poſtulata, quàm gratiarum actio, ſi magna cum humilitate ac fiducia fiat: non enim de muneris dignitate dubium eſſe poteſt, cùm Deo rem à ſe acceptam, atque adeo opus ſuum referimus.

2. Iuuat etiam illi offerre precationes, ac aliorum bona opera: præſertim verò ſacrificium, habita ratione vilitatis atque infirmitatis propriæ, ne labefactari etiam contingat quæ ipſe bene operatus eſt in nobis, alioquin indignus quidquam ex nobis, quaſi ex nobis offerre.

3. Laudabile etiam eſt beatiſſimam Virginem, vel Angelum Cuſtodem interpellare ad hanc oblationem noſtro nomine præſtandam.

§. 3.

De petitione.

HIc actus eſt quaſi tota ratio eſſentialis orationis, cui etiam ſoli magis incumbendum quàm duobus præcedentibus ſimul. 1. ad faciliùs obtinendum petitionis effectum, iuuat exhibere Deo rationes, ob quas poſtulatis annuat: atque imprimis bonitatem illius ac miſericordiam, omnipotentiam, Chriſti Domini merita. 2. pollicitationes præſtandi quod petimus, & præcepta nobis impoſita poſtulandi. 3. neceſſitates ac miſerias prope innumeras. 4. infirmitatem omnimodam, fiduciam noſtram & conformitatem diuinæ illius voluntati. 6. interponere inſuper Deiparæ Virginis, tutelaris Angeli, Sanctorum, ac præſertim Patroni interceſſiones ac merita, aliorumve

quorum aliqualis eſt mentio in re propoſita, vel circa quos ſubeſt nobis aliquod pietatis ſtudium, imo verò prodeſt etiam non nobis tantùm gratias huiuſmodi, verumetiam aliis, tum in genere, tum ſingillatim poſtulare, *&c.*

Notandum verò,

1. Si dato ſigno ſit abeundum, nondum abſoluta oratione, propoſita ac reſolutiones peculiares breuiter eſſe efformandas, deinde breuiter eliciendos tres ſupradictos actus Concluſionis: numquam enim ſunt omittendi, præſertim poſtulatio.

2. Interdum in ipſa ſerie orationis poſſe tres iſtos actus multoties efformari: imo neceſſe ſi res ipſa, vel deuotio ac animi feruor poſtulare videntur, maximè gratiarum actionem ac petitionem.

§. 4.

De corollario ſpirituali.

Conſiſtit hæc corollarij ratio in nonnullis affectibus ac præcipuis reſolutionibus, quæ per modum orationis iaculatoriæ in ſummulam rediguntur, & quibus toto illo die vti ſeu occupari liceat, etſi. præſtaret, ſi ad id aliquis Verſiculus ex Pſalmis, aut ſacri Textus ſententia in vſum venire poſſet. Ad rectè autem ſacrum hunc faſciculum compingendum, iuuat exiguum in orationem examen præmittere, quo poſſit dignoſci an benè vel malè ceſſerit oratio, poſtularique à Deo venia de culpa admiſſa, vel exhiberi gratia de peracta feliciter oratione.

2. Vt feliciùs cedat oratio, iuuabit ſertulum hoc ſpirituale identidem ſubodorari, hoc eſt iam conceptis reſolutionibus magis ac magis inſtare: v. g. 1. cùm ſtatim ab oratione eſt ad aliud tranſeundum. 2. antequam ad aliam orationem appellas animum. 3. ad cuiuſuis horæ ſignum extra orationem. 4. cùm diutius aberraſſe diſtractione aliqua deprehenditur animus.

3. Nec ſatis eſſe putandum eſt, ſi ſubinde refricentur animo propoſitæ virtutis actus, niſi ad praxim venias, quoties ſe dederit occaſio, v. g. ſi modeſtiam ſtatui ſeruare, curabo diligenter vt ambulando ad modeſtiam greſſus omnes, geſtus & oculos componam.

Porro notandum

Rei ordinem poſtulare, vt nonnihil de præparatione remota ante proximam, de qua jamjam dictum eſt, quaſi de prima orationis parte diceremus: ſed quia huius Libelli auctor ſatis ſuperque in ſuo Procemio diſſeruit, ſatis eſſe exiſtimaui ad illud Lectorem remittere: nihilominus perſpecta huius præparationis neceſſitate, & hac non præmiſſa, exiguum ac prope nullum fore orationis fructum, operæpretium duxi hîc illam fuſiùs, non quoad initium,

ſed quoad finem ſingulari quadam ratione explicare per modum præmoniti cuiuſdam ſingularis, vt diligentiùs expendatur. Itaque cùm exigui non ſit momenti, dicam breuiter quid ſit.

§. 5.

De præparatione remota ac ſeiuncta.

PRæparatio ſeiuncta ac remota fit tempore orationem ipſam præcedente, puta à generali examine veſpertino ad orationem craſtinam: & duo potiſſimùm ſpectat: 1. præparationem rei quam mediteris, ac animi, vt rectè fiat.

Quod ad rei ſeu ſubjecti præparationem attinet: 1. prælegenda eſt res ipſa, & bene animo comprehendenda. 2. finis obſeruandus, quo tendat vel quo ſit dirigendus, præconcepta iam animo præcipua reſolutione, quæ inde elicienda eſt. 3. diſponenda ſummatim puncta, puta motiua, indicia, rationes ac media, *&c.*

Quod ad præparationem animi attinet, mediis poſitiuis & negatiuis vtendum. Negatiua ſunt, 1. amandatio peccati vel illius affectus ex animo, præuia contritione atque adeo etiam confeſſione, ſi neceſſitas vel opportunitas tulerit: peccato enim à Deo, quem adimus per orationem, diſiungimur. 2. omni ſollicitudine, aliiſque impedimentis orationis tranquillitati obſtantibus ſeſe abdicare.

Media poſitiua ſunt, 1. ſeceſſus ac recollectio interna, animum ad rem de qua mediteris, vel aliud quiduis pium applicando. 2. recollectio externa, ſtrictiſſima ſilentij obſeruatione, compreſſa omni oculorum euagatione, pacificè, benignè ac tranquillè reliqua omnia agendo. 3. pura intentio, ſepoſita omni vanitate, curioſitate & humana conſideratione, in hoc vnum incumbendo, vt ſecluſa omni commoditate ac ſatisfactione propria, ſoli Deo placeamus, & illius gloriam intendamus. Hoc præmonitum tanti videtur eſſe momenti, vt expediret ſubinde etiam orationis tempore renouari ac iterari.

PRÆMONITUM PERNECESSARIUM.

CÆterùm certò certiùs tenendum, præſcriptas omnes meditandi rationes ac formulas parum profuturas, niſi Dei gratia intercedat: non enim induſtria humana ſufficit ad producendum pium aliquem affectum, niſi aſpirante Spiritu ſancto, cùm ipſa oratio ſit donum Dei, quod pro libito diſpertitur, maximè verò humilibus ac ſimplicibus: cum ſimplicibus enim eſt ſermocinatio eius: & vt tentationis Dei & diabolicæ illuſionis non eſſet expers,

qui orationi vacare præſumeret, non cooperando ipſi Deo per actus aliquos facultatum animæ, ac ſine aliquo duce; ſic eſſet ſummæ arrogantiæ ac impietatis tribuere propriæ induſtriæ pios affectus ac reſolutiones in oratione conceptas. Quamobrem, ſi feliciter nobis ceſſit oratio, ſoli Deo tribuendum, vtpote tanti muneris largitori, quo nos aliquin indigniſſimos voluit, pro ſua benignitate cumulari.

INDEX CAPITVLORVM quæ in prima Parte huius Libelli comprehenduntur.

I. *PRæfatio Authoris Libelli de modo rectè meditandi.*

II. *Synopſis Orationis mentalis, ſeu Ratio meditandi ad mentem beati Franciſci Saleſij Epiſcopi Gebennenſis expreſſa.*

III. *Eiuſdem Synopſis ac Paradigmatis Explanatio.*

IV. *Meditationes in Dominicas ac Feſta Domini noſtri* IESV *Chriſti, ac præcipuas Ferias totius anni.* 1

V. *Meditationes in Euangelia Quadrageſimæ.* 21

VI. *Meditationes in Feſta Sanctorum, iuxta ordinem Breuiarij Romani.* 103

VII. *Meditationes de Communi Sanctorum.* 155

INDEX CAPITVLORVM
quæ in hac ſecunda Parte continentur.

Meditationes de Beneficiis Diuinis. pag. 173
Meditationes de peccatis. 183
Meditationes de ſeptem peccatis capitalibus. 188
Meditationes de miſeriis vitæ humanæ. 201
Meditationes de quatuor Nouiſſimis. 209
Meditationes reſiduæ de Chriſti vita & doctrina, quæ non incidunt in Dominicas & Feſta. 216
Meditationes de Paſſione D. N. IESV *Chriſti.* 232
Meditationes de ſacratiſſimo Euchariſtiæ Sacramento. 270
Meditationes de nonnullis virtutibus Chriſtiano magis neceſſariis. 278
Meditationes de dignitate ac virtutibus Sacerdotum. 292
Meditationes de votis Religioſorum. 310
Meditationes de nonnullis ad exercitia ſpiritualia peculiari ratione ſpectantibus. 319
Adjumenta quædam iis perutilia, qui exercitiis ſpiritualibus operam dare, vel eadem aliis tradere cupiunt. 341
Meditationes de quindecim Myſteriis Roſarij beatæ Mariæ Virginis. 360
Appendix de modo recitandi Roſarium, cum Meditatione horum Myſteriorum. 368
Index Meditationum omnium quæ in vtraque Parte huius Libelli continentur. in fin.

Digitized by Google

AD LECTOREM.

OPeræpretium duxi (pie Lector) aliquas hîc admonitiunculas in gratiam minùs exercitatorum præmittere. 1. Meditationes huius ſecundæ Partis poſſe inſeruire ſingulis diebus, quibus non ſunt aſſignatæ in prima. 2. Qualibet Feria ſexta conſentaneum eſſe aſſumere aliquas de Paſſione Chriſti; Feria quinta, de ſanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento; aliis verò diebus, magis accommodatas tempori & deuotioni vnuſcuiuſque. 3. Eaſdem eſſe proprias exercitiis ſpiritualibus: quapropter eo ordine collocauimus quo ſolent tradi. 4. Longè plures eſſe quàm oportet pro exercitiis decem dierum, aut etiam menſis vnius: attamen nequaquam numeroſiores videri iis qui leuandi faſtidij, & maioris deuotionis cauſa eas voluerint variare, Eccleſiam hac in re imitati, quæ ita ſe gerit quoad Officium Diuinum. 5. Tabulas breuéſque admonitiones ad

calcem huius Libelli poſitas, tibi ampliorem inſtructionem tam capeſſendi quàm tradendi huiuſmodi exercitia ſuppeditaturas. Quòd ſi hæc non ſufficiunt, colloquium vnius horæ cum gnauo & prudente Directore ſuper hac re abundè docebit.

MEDITATIONES IN DOMINICAS ET FESTA D. N. IESV CHRISTI.

Nec-non Quadrageſimæ, Quatuor-Temporum, aliáſque præcipuas Ferias.

PARS PRIMA.

DOMINICA I. ADVENTVS.

De ſignis iudicij extremi. Luc. 21.

1. *Dixit Ieſus diſcipulis ſuis. Erunt ſigna in ſole, luna, & ſtellis, areſcentibus hominibus præ timore*, &c. Conſidera 1. Cur ſtatim initio Aduentus ad celebrandum felicem ſummi Regis in hunc mundum per Incarnationem ingreſſum inſtituti, Eccleſia nobis terribilem eiuſdem Regis poſtremo iudicij die, Aduentum exhibeat? niſi forſan vt diſtricti huius iudicij metu conſepultos vitiis peccatores excitet ad amplectendas virtutes neceſſarias, quibus Redemptionis noſtræ fructus digniſſimos promereri valeant, atque adeo imminentes ac debitas delictis ſuis pœnas hoc poſtremo die declinare. Hæc idcirco pleroſque inceſſit cogitatio ac inter cæteros D. Hieronymum, qui ſemper inſonare ſibi aiebat terribilem illam vocem, Surgite mortui, venite ad iudicium. 2. Perpende quàm horrenda futura ſint iſtius iudicij ſigna: nam inter cætera, ſtatim Sol obſcurabitur, Luna erit ſanguinea, ſidera ita conflagrabunt, vt è cælo in terras cecidiſſe videantur, tantus denique erit hominum ſtupor, vt inuſitato terrore perculſi contabeſcant: porrò ſi tam horrida futura ſint præuia iudicij iſtius ſigna, quale

iudicium ipſum futurum putas, vbi à diſtricto iudice etiam de verbo otioſo exigenda eſt ratio, & ſuprema in peccatores detonanda ſententia?

I I. *His fieri incipientibus, Reſpicite & leuate capita veſtra, quoniam appropinquat redemptio veſtra.* Conſidera primò, quod boni tunc moueantur ſperare & gaudere, quando maximæ ſunt afflictiones, quia illorum eſt, per multas tribulationes intrare in regnum Dei. Quò impij magis dolent de futuris imminentibus malis, eò piis magis eſſe gaudendum de impendentibus bonis: & ideo iudicij dies piis non erit horribilis, ſed iucundiſſimus, pro quo certamine coronabuntur. 3. Conſidera quod tunc incredibile gaudium piis afferet redemptio ipſorum, hoc eſt, liberatio corporis à morbis, inordinatis paſſionibus, omnique corruptione, deinde ab omni tentatione dæmonis & mundi, metúque damnationis. 4. Illud gaudium venturum de cœlo, vt ſcias nullum ſolidum gaudium eſſe expectandum in terra.

I I I. *Et dixit illis ſimilitudinem: Videte ficulneam, & omnes arbores, cùm producunt fructum, ſcitis, quoniam propè eſt æſtas. Et vos cum hæc fient, ſcitote quia propè eſt regnum Dei.* Conſidera Dominum præcedentia ſigna conferre cum arboribus pullulantibus, vt diſcas tanto pulchriores fore creaturas poſt iudicium, quanto arbores in æſtate florentes, ſunt aridis in hyeme venuſtiores. 2. Notatum nos eſſe regno cœlorum proximos, cum inſtar arborum bonarum floremus, & fructibus abundamus.

DOMINICA II. ADVENTVS.

De S. Ioanne Baptiſta in vinculis. Matth. 11.

I. *IOannes in vinculis auditis Chriſti operibus, mittens duos de Diſcipulis ait illi: Tu es qui venturus es, an alium expectamus?* Conſidera Ioannem licet vinctum non de ſua liberatione, ſed diſcipulorum ſalute ſolicitum, vt rectè in fide & vita ſancta inſtituantur; vt diſcas in afflictionibus nihil de conſuetis precibus aliiſque officiis pietatis detrahere. 2. Ioannem non miſiſſe, quod ipſe dubitaret de Chriſto, an eſſet Meſſias, ſed vt ignorantiæ miſſorum conſuleret, & per conſpecta miracula eos ad Chriſtum traheret, ſciens ſe breui moriturum; vt diſcas, cum per te non potes, vel audes monere vel docere, debere ſaltem per alium.

II. *Ieſus reſpondit: Nunciate Ioanni quæ audiſtis & vidiſtis, cæci vident, &c. pauperes euangelizantur, & beatus eſt qui non fuerit ſcandalizatus in me.* Conſidera, Chriſtum non fateri palàm ſe eſſe Meſſiam venturum, ſed tantùm ſe opera facere quæ in Scriptura tribuuntur Meſſiæ, vt diſcamus neminem facilè ſe debere commendare; ſed id tantùm dicere ad Dei gloriam, quod ſatis eſt ad ſalutem alterius promouendam. 2. Docere quemuis ſuperiorem & magiſtrum, vt priùs facto præſtent, quod volunt ſubditis mandare per verba: Chriſtus enim hic maluit factis quàm verbis reſpon-

lere. 3. Nota, Chriſtum occultè corripere diſcipulos Ioannis, cùm ait, *Beatus qui non fuerit ſcandalizatus in me*: nam ob zelum in magiſtrum nondum credebant in Chriſtum, vt numquam palam occultos peccatores confundamus, ſicut & aliàs Chriſtus cum Iuda fecit, quem diſcretè arguit, quia ſecretum erat illius peccatum.

III. *Illis abeuntibus, Ieſus dixit ad turbas: Quid exiſtis videre, Arundinem vento agitatam? mollibus veſtitum Prophetam? imo plus quàm Prophetam.* Conſidera, Chriſtum non laudaſſe Ioannem coram diſcipulis, tum vt notam adulatoris effugeret, tum vt ne ex laudibus occaſionem raperent, licet ſine cauſa, eum Chriſto præferendi, vt diſcas coram hæreticis & improbis, prudenter & parcè de laudibus Sanctorum loqui, ne calumniandi anſam arripiant. 2. Conſidera, hîc auſteritatem veſtitus laudari, & Eremitarum aliorumque Religioſorum duram vitam probari: contrà verò improbari molles & pretioſas veſtes. 3. Conſtantiam auſteritati & paupertati conjungi, quia nulli conſtantiores ſunt in fide & veritate tuenda contra mundum, eiuſque principes, quàm qui mundum eiuſque opes & pompam feriò contempſerunt. 4. Turbis & ſimplicibus hominibus ſæpè vitas quoque aliorum Sanctorum priuatim & publicè recenſendas.

DOMINICA III. ADVENTVS.

De Iudæorum legatione ad Ioannem. Ioan. 1.

I. *Miſerunt Iudæi Sacerdotes & Leuitas ad Ioannem, vt interrogarent eum, Tu quis es?* Conſidera cur tanti nominis fuerit ſanctus Ioannes, nempe quia eius natiuitas fuit admiranda, quia à puero in eremum ſeceſſit, ibique duram vitam, ſoli Deo vacans, vſque ad virilem ætatem egit; quia pœnitentiam prædicabat, veritatis & iuſtitiæ amantiſſimus; vt diſcas tales virtutes imitari, ſi ad perfectionem Chriſtianæ vel Religioſæ vitæ aſpiras. 2. Conſidera vitæ ſanctitatem non ſolùm apud Deum, ſed etiam apud improbos & hæreticos ſuſcipi, & in honore haberi: erant enim iſti legati ex Phariſæis, vt paulò inferiùs dicitur, qui erant inter Iudæos quaſi hæretici.

II. *Et confeſſus eſt, quia non ſum ego Chriſtus, nec Elias, nec Propheta. Ego ſum vox clamantis in deſerto: Dirigite viam Domini, ſicut dixit Iſaias.* Conſidera ſummam humilitatem Ioannis: nam cùm potuiſſet, ſi voluiſſet, reputari Chriſtus, noluit tamen id fieri, imo noluit haberi Elias & Propheta, cùm verè poſſet: nam Chriſtus Matth. 11. vocauit eum Eliam, & Ioan. 1. plus quàm Prophetam: vt diſcas humilis eſſe, nec de iis quæ verè habes, vt nobilitate generis, doctrinâ & ſanctitate, te iactare; ſed hæc omnia celare, quamdiu ſine mendacio fieri poteſt. 2. Conſidera eum importunitate miſſorum coactum indicare, licet valde obſcurè, ſe eſſe eum de quo locutus eſſet Iſaias: ſed quantus

A 2

erat ille? *Vox*, inquit, *clamantis in deſerto*, noua humilitas. Quid enim vanius vel fragilius voce, quæ ſtatim maximè in deſerto loco prolata, euaneſcit? Verè autem erat vox, quia toto corporis habitu, totaque vitæ conuerſatione nihil aliud quàm clamabat, & inuitabat homines ad pœnitentiam, & dirigebat viam ad Chriſtum. Hinc diſcimus non ore tantùm, ſed vitæ piæ exemplo etiam prædicari veritatem.

III. *Quid ergo baptizas, inſtant illi, ſi non es Chriſtus, nec Propheta? Reſpondit: Ego baptizo in aqua: medius autem veſtrûm ſtetit, quem vos neſcitis, cuius ego non ſum dignus corrigiam calceamentorum ſoluere.* Conſidera, ſanctum Ioannem perſtare in humilitate, ſecundùm illud Eccl. 3. *quanto magnus es, humilia te in omnibus, & coram Deo inuenies gratiam.* Sciens inter virtutes, vt alicubi Auguſtinus docet, illam eſſe primam, mediam & vltimam, ac ideo maximè imitandam. Conſidera, ſicut Ioannes humili reſponſione, inſidioſas iſtorum quæſtiones euaſit, & Chriſti gloriam defendit, ſic ſola humilitate laqueos omnes dæmonis te poſſe euadere, vt docuit ſanctus Antonius. 3. Etiamſi non cogitemus vel neſciamus, tamen in medio noſtrûm ſtare Ieſum obſeruantem quid agamus.

Feria quarta Quatuor-Temporum. Vide infrà Medit. in feſto Annuntiationis B. Mariæ, 25. Mart.

Feria ſexta Quatuor-Temporum. Vide infrà Medit. de Viſitatione B. Virginis, 2. Iulij.

SABBATO QVATVOR-TEMPORVM.

De prima prædicatione S. Ioannis Baptiſtæ. Luc. 2.

I. *Anno quintodecimo imperij Tiberij Cæſaris*, &c. *factum eſt verbum Domini ſuper Ioannem in deſerto.* Conſidera 1. cur notat Euangeliſta miſſum eſſe D. Ioannem, Tyberio Imperatore regnante? puta vt conſtaret hoc eſſe tempus à Prophetis prænuntiatum, ſicque faciliùs Iudæi ac infideles arguerentur, & Chriſtiani aliàs dubitabundi, firmiùs in fide myſterij Incarnationis ſtabilirentur. 2. In Euangelio expreſſam haberi mentionem eorum hominum qui tunc temporis rerum adminiſtrationem gerebant, puta Tiberij Imperatoris, Herodis, Annæ, Caïphæ, & aliorum nefariorum alioquin hominum, vt immenſa Dei bonitas perſpecta eſſet, quippe qui remiſſionem peccatorum iis eo ipſo tempore vulgaret, quo grauiùs offendebatur. 3. D. Ioannem nonniſi accerſitum à Deo prædicationis munus ſuſcepiſſe in deſerto, vt diſcant concionatores, non ad id ſua ſponte vel ambitu, faſtu aliquo, curioſitate, aliove prauo affectu animum eſſe appellendum; ſed explorata priùs Dei voluntate in receſſu, vel ſaltem fuſis ſæpè ad Deum precibus, & adhibito inſuper prudentis viri conſilio.

II. *Prædicabat in deſerto baptiſmum pœnitentiæ, in remiſſionem peccatorum*, &c. *dicens: Ego vox clamantis in deſerto*, &c. Conſidera 1. D. Ioannem etſi ab vtero ſanctificatum,

vitam egiſſe in deſerto vt peccati occaſiones vitaret: nos verò qui toti in peccatis nati ſumus, iiſdemque quotidie inquinamur, præſumimus inter ipſas Deum offendendi occaſiones degere, imo plerumque exquirere. 2. D. Ioannem non in populoſis vrbibus prædicare, & de ſola pœnitentia agere, vt concionatores ſuo exemplo doceret, apud ruſticanos ac plebeios homines verba facere, & maiores ſuggeſtus non ambire, atque adeo ſublimia & curioſa in concionibus non agitare, ſed ad auditorum captum ſeſe accommodare. 3. Concionatorem vocem clamantem in deſerto eſſe, cùm verbis opera non reſpondent, animuſque illius prauis affectibus ac vitiis exæſtuat, quemadmodum deſerta loca feris abundare videmus.

III. *Omnis vallis implebitur, & omnis mons & collis humiliabitur, & erunt praua in directa, & aſpera in vias planas: & videbit omnis caro ſalutare Dei*, &c. Conſid. 1. Chriſtum Dominum velle nos benè diſpoſitos ad verba illius benè audienda, ac illam præparationem optare, vt nullus in nobis vanitatis ac ſuperbiæ collis aſſurgat, nec torporis & acidiæ vallis deprimatur. Nulla denique intentionis obliquitas, nulla odij aſperitas, nec proximi contemptus obſiſtat. Eiuſmodi igitur defectus perſtringamus, & ſic in aduentum ſuum benè præparatos Saluator inueniet. 2. Perpende Saluatorem ipſum, ſuo in mundum ingreſſu præparationis huius rationes ſuppeditaſſe, viamque nobis ad felicitatem redemptionis ſua gratia, doctrina, exemploque virtutum humilitatis præſertim, obedientiæ, patientiæ & charitatis complanaſſe. Pudeat te igitur tam parum de aduentu illius profeciſſe, qui grauaris viam illam inire, quam tot pueri ac puellæ alacriter peragrarunt, Chriſtique martyres facti ſunt.

DOMINICA IV. ADVENTVS.

De prima prædicatione D. Ioannis Baptiſtæ in idem Euangelium. Luc. 2.

I. *ANno quintodecimo imperij Tiberij Cæſaris*, &c. Conſid. 1. hos omnes de quibus hîc fit mentio, etſi Imperatores nonnulli, Reges alij, alij Prouinciarum Duces ac Præfecti, ſummi Sacerdotes alij, magni aliàs fuerint nominis, ac ſummam rerum conſecuti, iampridem tamen deſiiſſe; vt diſcas vilifacienda eſſe nomina ac eximias dotes quas vani homines tanto in pretio habent. 2. Hos optimates, quorum hîc nomina recenſentur, ſiſtendos aliquando coram eodem iudice ac tribunali nobiſcum, & cum minimo de plebecula. Heu quàm paruipendenda eximia illa nomina apud Deum! qui hodie Imperatoris nomine appellatur, atque adeò Regis, Principis ac Sacerdotis, &c. optaret, vel ſerui ac pediſſequi nomen habuiſſe, & viri boni ac Chriſtiani nomen obtinuiſſe. *Vocabit Deus*, ait Iob cap. 34. *Reges apoſtatas ac Duces impios.*

II. *Factum eſt verbum Domini ſuper Ioannem Zachariæ filium in deſerto.* Conſid. 1. ſolitudinis ac eremi commoda. Illic enim Deus loquitur, illic ſingulari quadam ratione cum D. Ioanne egit: non in ædibus Zachariæ, quantumuis religioſi ac ſancti, nec in Herodis Palatio; ſed in deſerto factum eſt verbum Domini ſuper Ioannem. 2. Diuum Ioannem vt primùm perſpectam habuit Dei voluntatem, ex ſolitudine migraſſe, vt ad Iordanem pœnitentiam prædicaret: vnde conſtat, cùm Deus ex tranquillitate ac ſolitudine nos vocat ad actionem & rerum tractationem, ei obtemperandum eſſe, cùm vbique ſaluti vacare liceat; in mundo æquè ac in ſolitudine.

III. *Prædicauit baptiſmum pœnitentiæ in remiſſionem peccatorum.* Conſidera 1. Nullum eſſe conuenientiùs concionatoribus Euangelicis Dei cultum ac proximi ſalutem ſpectantibus argumentum, quàm pœnitentiam: ab ea Chriſtus Dominus & Apoſtoli ſumpſere prædicationis exordium. 2. Attende quàm vtique ſit nobis neceſſaria pœnitentia: non enim illa tantùm Iordanis incolæ, ſed vniuerſæ orbis nationes opus habent, non vtique ciuitatem vllam aut oppidum, imo nedum familiam aliquam priuatam, ac domum etſi religioſam ac piam reperias, quàm ad pœnitentiam adhortari, non ſit vtile ac neceſſarium; quandoquidem vbique ſuppetit quod arguas ac emendes. *Si dixerimus* (inquit Ioannes) *quoniam peccatum non habemus, ipſi nos ſeducimus, & veritas in nobis non eſt.* 3. Perpende ipſa pœnitentiæ emolumenta: cùm enim ſit ad peccatorum veniam obtinendam inſtituta, cur tam ſera eſt in nobis? quid cunctamur? numquid compendioſum ac vtile contractis nominibus abſolui? Statue igitur quamprimùm pœnitere, confiteri, peccatorum occaſiones propulſare, ac plenè Deo ſatisfacere.

IN FESTO NATIVITATIS CHRISTI.

De Chriſti Natiuitate. Luc. 2.

I. *Beata Maria cum Ioſeph ſponſo ſuo à Nazareth proficiſcitur Bethleem (deſcendit autem & Ioſeph à Galilæa in Bethleem, vt profiteretur cum Maria deſponſata ſibi vxore prægnante.)* Conſidera vtriuſque obedientiam & humilitatem. Maria enim exiſtens mater Regis Regum, non dedignatur cum tanto periculo (ſciebat enim ſe proximam partui) obedire Regi terreno & gentili, deinde patientiam in ferendis itineris longis laboribus, & quàm pia inter ſe miſceant colloquia. 2. Conſidera eos in Bethleem, id eſt domum panis ex Galilæa, id eſt volubilitate profectos, vt inſcriberentur in catalogum familiæ Dauid: vt diſcas, tibi deſertis tranſitoriis & volubilibus huius mundi deliciis, ſæpe ad eamdem menſam panis viui qui deſcendit de cælo, quo nomen tuum inſcribatur catalogo Sanctorum in cælo.

II. *Factum eſt autem, cùm eſſent ibi, impleti ſunt dies vt pareret, & non erat ei locus in diuerſorio.* Conſidera, quomodo beatus Ioſeph, cùm ſub veſperam Bethleem intraſſent, obeat domos vt locum quietis inueniat: quanto angore percellatur, dum non inuenit, cùm ab omnibus repellitur. Vide & beatam Virginem per cæcas tenebras errantem partim, partim præ defatigatione in ſaxo aliquo ſedentem & dolenter expectantem, ſi quis forte miſereatur. 2. Conſidera, quomodo poſt plateas omnes angulosque decurſos cogantur in ſemiruptum ſtabulum vel ſpeluncam obſcuram, in qua noctu à pauperibus locari ſolent beſtiæ, diuertere. 3. Expende, beatam Virginem ſimul atque ſtabulum intrauit, mox aduertiſſe hunc eſſe paradiſum ſecundo Adam præparatum, hoc Regium eſſe Palatium Chriſto naſcituro erectum, hic eſſe thronum Regium ex quo verus Salomon veram ſapientiam in humilitate & inopia fundatam docere debuit.

III. *Et peperit filium ſuum primogenitum, & pannis eum inuoluit, & reclinauit in præſepio.* Conſidera, beatam Virginem, cùm magnam partem noctis orationibus & ſanctis ſuſpiriis conſumpſiſſet, tandem ſtupore ſapientiæ Dei & gaudio incredibili abreptam ex puriſſimis vteri viſceribus, ſine vllo dolore, ſaluis virginitatis clauſtris, infantulum IESVM genuiſſe. 2. Conſidera, conſpecto infantulo, quanta lux mox oborta ſit in ſtabulo, quàm ſuauis Angelorum concentus auditus, quanta lætitia ſecuta beatam Virginem & Ioſeph, quomodo certatim in oſcula puelluli irruerint, quàm ſuauibus viciſſim ocellulis puer eos aſpexerit. Quàm promptè beata Virgo materna officia mox exhibuerit, panniculis pauperculis eum inuoluendo, pectori aſtringendo, puriſſimo lacte nutriendo. 3. Conſidera, non in puluino molli, non in cunis; ſed in vili, duro & frigido præſepi infantem collocatum: hæcque omnia non alia de cauſa à Deo facta, quam vt confunderet ſapientiam huius ſæculi, doceretque non eſſe vera bona quæ mundus admiratur, ſed paupertatis amorem, perpeſſionem afflictionum, & omnium rerum deſpicientiam.

II. PARS MEDITATIONIS.

De Paſtoribus, ibid.

1. *PAſtoribus reuelatur Chriſti natiuitas per Angelum:* (*Euangelizo vobis gaudium magnum, quia natus eſt vobis hodie Saluator.*) &c. Conſidera Angelum Domini acceptа licentia à puerulo IESV, non ad Reges vel ſapientes, ſed ad ſimplices & vigilantes ſuper gregem Paſtores mitti, qui ſua humilitate & vigilantia id meruerunt: *Cum ſimplicibus enim*, ait Sapiens, *eſt ſermocinatio eius*: &, *Qui mane vigilauerit ad me, inueniet me.* 2. Conſidera Chriſtum ſummum Paſtorem priùs ſua luce illuſtrare ſuperiores & Paſtores aliorum, quàm ſubditos, vt ſubditi libentiùs ſinant

ſe eorum nutu dirigi, maximè noctu, id eſt in maioribus fidei & morum difficultatibus. 3. Perpende quod dicit, *Natus eſt vobis Saluator:* Puer enim natus eſt nobis, ait Iſaias, & filius datus eſt nobis. Quo dono quid poteſt eſſe præſtantius?

II. *Et hoc vobis ſignum, inuenietis infantem pannis inuolutum, & poſitum in præſepio.* Conſidera quod ſignum Angelus det, vt Chriſtus inueniatur in corde noſtro, nimirum vt ſicuti infantes, ſimus expertes peccati & doli. 2. Si neceſſario tantùm amictu & victu contenti ſimus. 3. Si duritiem lecti, & alias auſteritates non refugiamus. 2. Conſidera quanto gaudio paſtores perfuſi fuerint hoc nuncio, quàm citò deſertis ouibus in Bethleem ſe contulerint, quàm humiliter Chriſtum natum adorarint, quàm piè manus pedeſque eius oſculati, quæ munuſcula paſtoritia obtulerint, quantum puerulus ſimplicium hominum conſuetudine, quo potuit modo illis arridens, oblectatus fuerit. O felices paſtores, quibus fas fuit videre quod tot Reges & Prophetæ optarunt videre, & non viderunt!

III. *Et ſubitò facta eſt cum Angelo multitudo militiæ cæleſtis laudantium Deum, & dicentium: Gloria in excelſis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis.* Conſidera, quid glorioſius eſſe potuerit, quàm in loco tam vili & abjecto triumphum agere cælites, aërem ſuauiſſimo concentu complere. Sed ſi expendas quantæ dignitatis perſona ſit infantulus iſte pauperculus, nempe Filius Altiſſimi, facilè intelliges eum dignum omni veneratione & gloria: ſi verò cogites cauſam huius abiectionis, nempe peccata noſtra, non miraberis hanc humiliationem. Per hanc enim & aliam longè maiorem ſecutam vſque ad mortem crucis, reconciliati ſumus Deo, & pax æterna donata omnibus hominibus bonæ voluntatis, hoc eſt qui voluntatem ſuam parati ſunt conformare diuinæ, eiuſque præceptis obedire. 2. Conſidera quanto cum gaudio Angeli reuerterint in cælum, totamque Hieruſalem cæleſtem nouo nuncio exhilararint: ac denique quomodo anima beatæ Virginis, his omnibus notatis & auditis, ſtatim non lætitia liquefacta fuerit.

DOMINICA INFRA OCTAVAM NATIVITATIS.

Erant Ioſeph & Maria mirantes. Luc. 2.

I. *ERant Ioſeph & Maria mater* IESV *mirantes ſuper his quæ dicebantur de illo.* Conſidera, miratos fuiſſe parentes tam mira dicta & facta circa puerum, cùm in puero nihil viderent ſingulare, quod non omnibus infantibus commune eſſet: ad te docendum, quòd etſi corporeis oculis nihil videas eorum quæ credis, eſſe tamen fidem adhibendam Eccleſiæ, hoc eſt, tot ſanctis Patribus teſtificantibus, quid ſit credendum. 2. Conſidera mores Chriſti infantis, & ad eos tuos quoque compone, quia infans factus non fuiſſet, niſi aliquid in eius infantia imitatione dignum foret. Et dictum

Chriſti eſt: *Niſi efficiamini ſicut paruuli, non intrabitis in regnum cælorum*: & beati Petri: *Quaſi modò geniti infantes lac concupiſcite.*

II. *Simeon dixit ad Mariam: Ecce poſitus eſt hic in ruinam & reſurrectionem multorum, & in ſignum cui contradicetur, & tuam animam tranſibit gladius.* Conſidera, Simeonem hîc inter ſumma gaudia vaticinari de afflictionibus futuris tum Chriſto, tum matri: vt intelligamus in hoc mundo non eſſe pura gaudia, ſed multas tribulationes expectandas, ſi velimus eſſe veri diſcipuli Chriſti. 2. Hoc nuncio & excitatam fuiſſe beatam Virginem ad multa cum filio ſuo perferenda, & participem gloriæ illius factam quæ erat pati & mori ex obedientia Patris. Tam nobiles enim ſunt afflictiones pro Chriſto toleratæ, vt Chriſtus, ſicut eam maximè dilexit, ita etiam voluerit eam præ omnibus hominibus affligi, ac gladium crucis tranſire animam eius: vnde & martyr martyrum à Sanctis vocatur.

III. *Puer autem creſcebat & confortabatur, plenus ſapientia, & gratia Dei erat cum illo.* Conſidera in puero IESV quatuor hîc laudari: 1. Quòd plenus eſſet ſapientia rerum omnium, diuinarum & humanarum, & ideo Doctore non egebat. 2. Quòd plenus eſſet gratia apud Deum & homines, quippe omni macula peccati immunis, & omnibus virtutibus doniſque cæleſtibus ornatus. 3. Quòd quotidie creſceret, vt corpore, ita variis ſapientiæ effectibus prodendis. 4. Quòd maiores ſemper vires ſpiritales accipere videretur: Vt diſcas & tu quotidie in his virtutibus progreſſum facere, quia in virtute non progredi, eſt regredi & deficere.

IN FESTO CIRCVMCISIONIS.

Luc. 2.

I. *Circumciſus eſt puer.* Conſidera 1. ſummam Chriſti humilitatem, quòd voluerit haberi peccator, cùm non eſſet (nam propter peccatum originale tollendum circumciſio inſtituta erat) nos autem cùm ſimus peccatores, nolumus haberi. 2. Obedientiam, quòd Legi, cui non erat ſubiectus, parere voluerit: erat enim Dominus omnium, & veneiat vt Legem illam tolleret. 3. Charitatem, quòd tam citò cœperit pro noſtra ſalute profundere ſanguinem. 4. Exemplum, vt prauos affectus, & occaſiones peccatorum, maximè autem pugnantium contra caſtitatem circumcidamus, licet ſine labore & dolore id non fiat.

II. *Vocatum eſt nomen eius IESVS, quod vocatum eſt ab Angelo, priuſquam in vtero conciperetur.* Perpende qua de cauſa vocetur IESVS, id eſt Saluator, cùm permittat ſe circumcidi, quaſi egeat ſalute, nempe ob nimiam erga nos charitatem, voluit etiam cum ſuo incommodo nobis prodeſſe, profuſione ſui ſanguinis nos à dolore liberare & ſaluare: voluit non otioſè hoc nomen, licet à Deo inuentum,

& ab Angelo annunciatum, vſurpare, ſed ſummo labore Paſſionis mereri. Vnde & Apoſtolus, Philipp. 2. dicit: *Propter quod exaltauit illum Deus, & dedit illi nomen, quod eſt ſuper omne nomen.* 2. Cogita quàm venerandum ſit hoc nomen, quippe in quo *flectuntur genua cæleſtium, terreſtrium & infernorum.* Eſt enim nomen filij Dei, quatenus homo factus eſt. Deinde quàm ſuaue & ſalutare ſit. *Omnis enim qui inuocauerit nomen Domini*, ait Propheta Ioël 2. *ſaluus erit.* 3. Conſidera te non eſſe de ſocietate IESV, niſi etiam ſtudeas per labores & paſſiones fieri Saluator aliorum.

III. *Redditus eſt matri ſuæ puer, quæ illi compatiebatur de ſanguinis viſa effuſione.* Cogita 1. ploraſſe puerum IESVM in circumciſione, non tam propter dolorem, quàm ob cauſam doloris, id eſt tua peccata: ocelluloſque ſuos conieciſſe in matrem, vt ex ſuaui eius aſpectu aliquod caperet ſolatium. 2. Perpende, quanto dolore maternum pectus, conſpectis lacrymis & ſanguine pueruli, fuerit obrutum, quot lacrymas ipſa fuderit, dixeritque potius corde quàm ore: O dulcis IESV! quid eſt hoc? Ante octo dies vidi te in præſepio plorantem & trementem, & hodie video te ſanguinem pro mea ſalute profundentem. O quomodo creſcit in dies caritas tua!

IN FESTO EPIPHANIÆ.

De tribus Magis Regibus. Matth. 2.

I. TRes *Magi Reges ad puerum* IESVM *adorandum venerunt, ſtella duce, ita atteſtantes. (Vidimus enim ſtellam eius in Oriente, & venimus adorare eum.* Conſidera 1. Summam caritatem pueri IESV, qui omnes homines vocat ad ſalutem, è vicino quidem infimos paſtores per nuncium Angelum: è longinquo diuites & nobiles per indicium ſtellæ, illos ex Iudæis, hos ex Gentibus, & quemque per congrua media, vt Magos peritos Aſtrologiæ per ſtellam. 2. Obedientiam Magorum, qui ad tam paruum indicium credunt, & conſtanter etiam in vrbe Hieroſolyma coram Herode audent quærere, vbi ſit Rex Iudæorum natus? Vide quanto gaudio iter peragant, quantas gratias Deo agant. Expende, an tu inſpirationi diuinæ tam citò pareas.

II. *Procidentes adorauerunt eum, & apertis theſauris ſuis obtulerunt ei munera, aurum, thus & myrrham.* Conſidera 1. Magos ſupplices in terra proſtratos priùs adorare Chriſtum, & deinde offerre munera: priùs offerre ſeipſos, corpus & animam puero IESV, quod munus longè fuit gratiſſimum. Sic olim Deus primùm reſpexit ad Abel, deinde ad munera eius. Et tu quoque priùs offer Deo cor & voluntatem tuam, deinde verò operum bonorum fructus. 2. Offerre aurum Chriſto vt Regi, thus vt Deo, myrrham vt homini mortali: & tu tria offer IESV aurum caritatis, ſuper omnia eum diligendo; thus deuotionis, omnia ad gloriam eius faciendo; & myrrham mortificationis, paſſiones &

cupiditates frænando. Religioſus ſi ſis, aufer aurum per votum paupertatis, omnem proprietatem refugiendo; thus per caſtitatem, corpus Deo conſecrando; & myrrham per obedientiæ votum, voluntatem ſubjiciendo voluntati ſuperioris. 3. Conſidera quanta conſolatione puer Iesvs, Reges data benedictione, porrectis, ad oſculum manibus & pedibus dimiſerit. Quantoque gaudio beata Virgo & Ioſeph exultarunt.

III. *Reſponſo accepto in ſomnis, ne redirent ad Herodem, per aliam viam reuerſi ſunt in regionem ſuam.* Conſidera Magos, quia tam liberales in Chriſtum fuere, (totos ſe cum theſauris ſuis offerendo, nihilque de fide, ob vilitatem & paupertatem parentum, detrahendo) noua gratia per miraculum ornari, ne redeant ad Herodem, id eſt ne malorum conſuetudine damnum capiant: vt diſcas quando tu liberaliter te tuaque obtuleris Deo, Deum viciſſim te non derelicturum, nec paſſurum vt mundi ſocietatem requiras in maligno poſiti, ſed potius facturum, vt per aliam viam mundo contrariam, id eſt paupertatis, contemptus tui, & mortificationis ac crucis tendas in regionem tuam, id eſt paradiſum cæleſtem, vnde omnes exulamus.

DOMINICA I. POST EPIPHANIAM.

De aſcenſu Chriſt. in templum, anno duodecimo. Luc. 2.

I. *Natus* Iesvs *annos duodecim, è Nazareth profectus eſt Hieroſolymam.* Conſidera quanta deuotione beata Virgo cum Iesv & Ioſeph quotannis iuerit Hieroſolymam ad celebrandum Paſcha, cùm feminæ ad id non tenerentur, minùs puer Iesvs: vt diſcas multa facere ad quæ non teneris, & libenter loca ſancta, precandi cauſa, licet remota, adire. 2. Cogita te videre puerum Iesvm iunctis manibus, & poſt eum beatam Virginem & Ioſephum ardenter & multis horis orantes. O vtinam ex illo feruentium precum igne vna ſcintillula incideret in orationum noſtrarum frigus!

II. *Remanſit illic neſciis parentibus.* Conſidera intimum dolorem beatæ Virginis, quando domum repetens veſperi non inuenit ſuum Iesvm, quem putabat eſſe cum Ioſeph: quot gemitus ambo ediderint, quot lacrymas fuderint, neſcientes quò ſe vertetent, quia erat nox; ſed nec cibum, nec ſomnum ea nocte ſumpſerint. 2. Cogita, cùm te volueris diuino cultui dedicare, vel inſpirationi diuinæ ſatisfacere, poſſe parentes, ſi reluctentur, eorumque conſilia deſerere. Tunc enim Deo magis obediendum quàm hominibus. Deinde Chriſtum aliquando etiam piis, ſe, ſuaſque conſolationes ſubtrahere: vt diſcas ſollicitè eum, eiuſque gratiam cuſtodire. 3. Vide Chriſtum in aliquo angulo templi illa nocte ardenter orantem, de die verò vel orantem, vel pia loquentem, inter pueros, vel panem oſtiatim emendicantem.

III. *Poſt triduum eum inuenerunt in templo, ſedentem inter Doctores: & ipſe illis cauſam moræ percontantibus, reſpondit: (Neſciebatis quia in his quæ Patris mei ſunt, oportet me eſſe.)* Cogita quomodo beata Virgo, in reditu ab omnibus obuiis quærat de filio, eoque conſpecto, quantum gaudium obortum cum lacrymis: quomodo irruerit in oſcula, nunc ipſa, nunc Ioſeph, quas querelas depoſuerint. Quomodo viciſſim eas ſolatus. Quantum Doctores illum laudarint coram ipſis. 2. Diſce Chriſtum inueniri in templo, non inter cognatos & carnales homines. Diſce & humilitatem, vt non pudeat alios audire, & interrogare quæ neſcis.

DOMINICA II. POST EPIPHANIAM.

De nuptiis in Cana Galilææ. Ioan. 2.

I. *Inuitatus fuit Chriſtus cum diſcipulis ſuis ad nuptias.* Conſidera 1. Humilitatem Chriſti, qui non dedignatur ire ad nuptias inopum: defecerat enim iis vinum. 2. Myſterium, quia matrimonium eſt ſymbolum coniunctionis Chriſti cum Eccleſia, cuius tu es membrum: vt ſcias, ſicut poſt nuptias ſponſa non poteſt amplius diuelli à ſponſo, ſic nec te à Chriſto, eóque magis, ſi per votum caſtitatis eum in ſponſum elegeris. 3. Scopum Chriſti: ideo enim adiit nuptias, vt fructum & temporalem & ſpiritualem his afferret.

II. *Deficere vinum mater Chriſtum monuit: (Vinum non habent.) Et miniſtris dixit: Quodcumque dixerit vobis, facite.* Conſidera 1. ſicut olim beata Virgo per ſuam humilitatem, dicendo: *Ecce ancilla Domini, fiat mihi ſecundùm verbum tuum*, Luc. 1. cauſam dedit ſummo miraculo Incarnationis, vt Deus fieret homo, ſic nunc per caritatem cauſam dediſſe primo Chriſti miraculo, vt aqua fieret vinum. 2. Si ſollicita fuit non ſolùm de defectu vniuerſali per aduentum Meſſiæ tollendo, ſed & de particulari harum nuptiarum: ſollicitam quoque fore de tuis defectibus corporalibus & ſpiritualibus tollendis, ſi eam inuocaris. 3. Quòd ita ſit ſollicita de nobis, vt velit nos etiam cooperari. Nam dicit miniſtris: *Quodcumque*, &c. Cooperamur autem, ſi libenter faciamus quidquid Chriſtus nobis inſpirarit, ſi voluntatem noſtram cum diuina in omnibus conformemus.

III. *Aquam in vinum Dominus conuertit. (Et manifeſtauit gloriam ſuam, & crediderunt in eum diſcipuli eius.)* Conſidera hoc primum miraculum Chriſti, typum eſſe vltimi miraculi facti ante Paſſionem in inſtitutione ſanctæ Euchariſtiæ, quando panem in corpus ſuum, vinumque in ſanguinem conuertit: vt diſcas huic potius ſacro conuiuio, quàm illi nuptiali prophano ſæpè intereſſe. 2. Conſidera te verum imitatorem Chriſti fore, ſi ita inter homines verſeris, vt aquam primò in vinum conuertas, id eſt, peccatores coneris facere iuſtos, bonos meliores: deinde omnia ad gloriam Dei, non tuam agas: Et ſi aliorum ſis magiſter ac

ſuperior, diſcipulos & ſubditos, tua doctrina & ſanctitate reddas in fide firmiores, & amore Dei feruentiores.

MEDITATIO II.

I. *Dicit Euangeliſta: (Et mater* IESV *erat ibi) id eſt nuptiis.* Conſidera illam ibi fuiſſe, antequam Chriſtus aduenillet. Cur verò præuenit: niſi vt operam ſuam illis offerret in parandis nuptiis, & vt incitaret ad Chriſtum inuitandum? hoc eſt, vt caritatem perfectam, corporalem & ſpiritalem erga eos declararet. 2. Vbi beata Virgo eſt, vel colitur, ibi continuò adeſſe Chriſtum cum ſuis Sanctis. Non poteſt filius abeſſe à matre, nec magiſter à diſcipulis. Gaude ergo ſi in ſodalitate beatæ Virginis verſeris, vel ſingulari deuotione eam colas: nam certus eſſe debes Chriſtum tibi cum omnibus Sanctis affuturum.

II. *Dicit eis* IESVS: (*Implete hydrias aqua. Et impleuerunt eas vſque ad ſummum.*) Conſidera 1. licet miraculum ex ſola Dei virtute pendeat, Chriſtum tamen noſtrum quoque conatum poſtulare, quamuis difficultatem nonnullam habeat coniunctam: erant enim maximæ hydriæ. Deinde conatum noſtrum eſſe debere non qualemcumque, ſed perfectum, quia miniſtri impleuerunt eas ad ſummum: vnde vulgò dicitur, Deum nemini deeſſe ſua gratia, ſi faciat quod in ſe eſt. 2. Eos habere hydrias ſex implendas, animam, corpus, intellectum, voluntatem, ſenſus internos & externos, *theſaurum enim geſtamus*, vt ait Apoſtolus 2. Corinth. 4. *in vaſis fictilibus*; ſed implendæ ſunt aqua contritionis & lacrymarum, vt conuertantur in vinum gratiæ. *Cor enim contritum & humiliatum Deus non deſpicies*, ait Dauid Pſalm. 50.

III. *Architriclinus dicit ſponſo: Omnis homo primò bonum vinum ponit, deinde quod deterius eſt.* Conſidera mores hominum mundi contrarios eſſe moribus & legibus veri ſponſi Chriſti: illi enim primò vinum bonum ſuis in hac vita apponunt, id eſt voluptates, honores & opes: deinde verò deterius, nempe crucem conſcientiæ, deſperationem, damnationem æternam. Chriſtus verò commendat ſuis paupertatem, fletum, crucem, tribulationes in hac vita, deinde verò theſauros magnos in cælo ac æterna gaudia. Vide tu vtros malis ſequi. Beatus Auguſtinus certè Chriſtum maluit quàm mundum, cùm diceret: *Hic vre, hîc ſeca Domine, modò in æternum parcas.*

DOMINICA III. POST EPIPHANIAM.

De Leproſo, & Centurionis ſeruo. Matth. 8.

I. *Leproſus, adorato Chriſto, dixit: (Domine, ſi vis, potes me mundare.* Conſidera 1. Chriſtum poſt deſcenſum ex monte in quo multa dixerat de dilectione proximi, iam venire ad praxim, & exercere illam: vt diſcas doctrinam debere reſpondere cum vita. Diligere enim debemus proximum non tantùm verbo, ſed opere & veritate, vt loquitur

beatus Ioannes. 2. Vide quid faciat Leproſus, vt impetret ſanitatem: Humiliat ſe, fidem ſuam magnam opere adorationis, proteſtatur, agnoſcit, & fatetur ſe Leproſum, ſolique diuinæ voluntati ſe committit, dicens: *Si vis, potes:* vt diſcas tum orationem tuam fore efficacem, ſi humiliter petas, & cum reſignatione, vt tantùm voluntas Dei fiat, ſiue ſanus, ſiue infirmus eſſe debeas: fortè enim hic Leproſus, ſi infirmus non fuiſſet, Chriſtum non quæſiſſet.

II. *Et extendens* IESVS *manum, tetigit eum, dicens: Volo, mundare.* Conſidera 1. Chriſtum cùm verbo poſſet, tactu tamen voluiſſe eum ſanare: vt doceret te non debere abhorrere à pauperibus vel ægris, quando potes eos iuuare. Sanctus Martinus & ſanctus Franciſcus leproſum oſculati ſunt. Sanctus Elzearius & ſancta Margareta Regina Scotiæ, etiam pedes eis lauere: Et eadem ratione nec deſiſtere à ſceleſtiſſimis hominibus iuuandis. 2. Cogita & te fieri leproſum, quando animam tuam ſinis vel vno peccato mortali, vel multis imperfectionibus fœdari, & ideò te indigere etiam tactu frequenti ſanctiſſimæ carnis Chriſti in ſancta Euchariſtia.

III. *Dixit* IESVS *mundato: (Vide nemini dixeris, vade, oſtende te Sacerdoti, & offer munus.)* Conſidera, quantopere piis cauenda ſit vana gloria, quæ, ſicut vmbra corpus, ita ſolet ſequi bona opera; cùm IESVS, nec timuerit ſe peccaturum, & potius debuerit promulgare hoc ſuum opus. 2. Quòd pudere nos non debeat peccata etiam turpiſſima & grauiſſima confeſſario vel patri ſpirituali patefacere, vt oratione, conſilio & impoſitâ ſatisfactione, perfectè à lepra peccati liberemur. 3. Bonum eſſe, gratum erga Deum animum, teſtari etiam munere externo, offerendo illud in templo, vel gratias pro beneficiis acceptis Deo agendo. Deus enim ideo ſibi cupit aliquid de tua ſubſtantia dari, vel à te crebras gratias agi, vt tibi plura dare poſſit.

II. PARS.

De Centurione.

I. *IN vrbe Capharnaum, Centurio dixit* IESV, *ſeruum ſuum iacere paralyticum, & male torqueri.* Conſidera 1. caritatem Centurionis, etiam pro vili ſeruo ſolliciti: & Chriſti humilitatem, qui non dedignatus illum, reſpondit: *Ego veniam, & curabo eum:* vt diſcas, ſi ſuperior ſis, etiam viles ſubditos non reſpuere: & ſi non ſis, exemplo Chriſti, promptè eis, cùm potes, ſuccurrere. 2. Expende, num tu quoque ſis paralyticus: primò enim ſeruus peccati es & paſſionum, ſi eas non expugnes. 2. Iaces in lecto, ſi affectu ſis immerſus rebus mundi. 3. Et paralyticus, ſi in peccato mortali, quia nihil potes operibus bonis mereri. 4. Male torqueris, ſi excruciet te in aliqua re conſcientia, & nimia ſollicitudo rerum temporalium.

II. *Reſpondens Centurio, ait: Domine, non ſum dignus vt*

intres ſub tectum, &c. *Nam & ego homo ſum ſub poteſtate conſtitutus, dicens huic: Vade, & vadit.* Conſidera, Centurionem eo ipſo quòd indignum ſe reputat, factum dignum, vt Chriſtus intraret non domum, ſed cor eius. Vide quot virtutes hîc declaret. Humilitatem, dum indignum ſe putat Chriſti præſentia. Fidem, dum credit abſentem verbo poſſe ſanare. Sapientiam, dum à nemine doctus agnoſcit Deum, Dominum omnium creaturarum, cui creaturæ faciliùs obedire ad nutum debeant, quàm famuli ſui ſibi. O fides eximia! non gentilis, ſed Chriſtiani; non militis mundi, ſed Chriſti.

III. *Chriſtus miratus tantas virtutes in homine gentili, prædixit multos gentiles vbique conuertendos, filios autem regni, id eſt Iudæos, eijciendos in tenebras exteriores, vbi erit fletus & ſtridor dentium.* Conſidera 1. Chriſtum miratum eius virtutes, non quòd ignoraret, ſed vt declararet quanti faciendæ ſint in eo qui omnium rerum diuinarum eſt ignarus. 2. Vt diſceres non attendere Deum ad ſtatum, an Iudæus quis ſit vel gentilis, religioſus vel ſæcularis, ſed ad veras virtutes. 2. Conſidera, non quia Chriſtianus, beatæ Virginis ſodalis vel religioſus es, ideo te ſecurum de ſalute; ſed ſi humilitatem, caritatem, aliaſque Centurionis virtutes imiteris. Quo enim plura dona à Deo accepiſti, hoc grauiùs punieris, ſi vſus eis non fueris.

DOMINICA IV. POST EPIPHANIAM.

De ſedata maris tempeſtate. Matth. 8.

I. *Dormiente Chriſto coorta eſt in mari vehemens tempeſtas.* Conſidera, Chriſto dormiente in naui, Angelos aſcendiſſe & deſcendiſſe de cælo, vt accidit Iacob Patriarchæ dormienti in Bethel, Gen. 28. 2. licet in naui Eccleſiæ, vel Religionis cum Chriſto ſis; tamen ideo te non immunem fore à tentationibus dæmonis, mundi & carnis, imo magis obnoxium. *Omnes qui piè viuere volunt*, ait Apoſtolus 2. Tit. 3. *perſecutionem patientur.* 3. Chriſtum tum dormire, & permittere nos tentari, quando nos in fide imperfecti & tepidi in diuino ſeruitio ſumus, 1. Vt agnoſcamus noſtram infirmitatem. 2. Vt eius auxilium inuocemus. 3. Vt cooperemur & faciamus quod in nobis eſt. 4 Vt plus mereamur certando. 5. Vt conſolatio ſequatur major poſt ſuperatam tentationem.

II. *Excitarunt eum à ſomno territi diſcipuli, quos de fidei leuitate arguit: (Quid timidi eſtis modicæ fidei?)* Conſidera, quanta conſolatio ſit homini Catholico vel religioſo, dum ſcit ſecum eſſe Chriſtum, maximè ſi crebrò communicet; quia in qualibet tribulatione poteſt eius auxilium inuocare. 2. Cogita meritò Chriſtum diſcipulos arguere de nimio timore & modica fiducia, quia omnes, etiam qui pij eſſe cupimus, in eo ferè delinquimus, quod nimis timidi ſimus, vt v. c. ne rideamur ab aliis, vel nimis puſillani-

mes, in graui tentatione ſuperanda, nec plenè in diuina gratia confidamus; & ideo nec proficimus.

III. *Ventis & mari praecepit vt conquieſcerent, & facta eſt ſtatim tranquillitas: vnde obſtupentes homines dicebant: (Qualis eſt hic, quia venti & mare obediunt ei.* Conſidera, quàm admiranda ſit Dei potentia, quòd omnes creaturæ, licet rationis expertes, ac etiam furioſum mare, ad nutum obediat; ſolus verò homo ad imaginem Dei factus, rationis compos obedire aliquando nolit. Hoc enim magis eſt ſtupendum quàm illud. 2. Quanta Dei ſit bonitas, vt licet culpabiles ſimus ſæpè & immorigeri, tamen ſtatim atque opem eius implorauerimus, ſedet tempeſtatem tentationum dæmonis, mundi & carnis. 3. Conſidera in hoc conſiſtere perfectionem obedientiæ creaturæ erga creatorem, ſubditi erga ſuperiorem, quem loco Dei habet, vt ſtatim nulla mora interpoſita obediat, & imperata exequatur.

DOMINICA V. POST EPIPHANIAM.

De bono ſemine & zizaniis. Matth. 13.

I. *Simile eſt regnum cælorum homini qui ſeminauit bonum ſemen in agro ſuo.* Conſidera regnum Dei eſſe intra nos, vt dicit Chriſtus: ager eſt anima noſtra, quam primò aratro contritionis proſcinde. 2. Semen boni propoſiti de vita vel vitio emendando in eam iniice. 3. Orationibus feruentibus & lacrymis irriga. 4. Mortificatione quotidiana ſubiice, donec moriatur mundo: niſi enim granum mortuum fuerit, ipſum ſolum manet. 5. In dies proficere ſtude, vt cùm ſemen ad maturitatem ſpicæ venerit, in hora mortis illud in horreum vitæ æternæ miniſtris Angelis colligas.

II. *Cum dormirent homines, inimicus ſuperſeminauit zizania, & abiit.* Cogita ſimul atque bonum aliquod propoſitum feceris, non defuturas tentationes illi contrarias. *Tentatio enim eſt vita hominis ſuper terram*, ait Iob: &, *Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum cælorum*, Act. 14. Cauſa eſt, vt plus mereamur, & ſimiles ſimus Chriſto multa paſſo. 2. Cogita eò magis tibi vigilandum, quòd tres inimicos habes capitales & inſomnes, dæmonem, carnem & mundum. Vigilabis autem, ſi quotidie per examen conſcientiæ notes an aliqua zizania ab illis tibi immiſſa ſint in cor, id eſt, cogitationes repugnantes tuo bono propoſito; eaſque ſtatim eradica, ne ſi diutiùs hæreant, poſteà cogaris extirpare & triticum ſancti propoſiti. 3. Aduerte inimicum, vbi ſuperſeminauit, abire, & deſerere agrum: hoc enim proprium eſt mali ſeminatoris, vt deſerat animam, & relinquat conſcientiam triſtem; boni autem, vt lætam & pacatam.

III. *Tempore meſſis meſſores zizania in ignem proiecere, triticum autem collegere in horreum.* Conſidera, meſſores eſſe Angelos, vt Chriſtus exponit; & malos quidem zizania

noſtra, id eſt mala opera annotare, bonos verò bona, & in fine vitæ ea producere, in conſpectum æterni iudicis, vt iuxta ea iudicemur. 2. Cogita quandiu in hac vita es, te poſſe eſſe meſſorem, quoties examinas conſcientiam, aut confiteris Sacerdoti, vt ſic zizania ſeminata ex corde tuo extirpes. Si enim nos hic iudicauerimus, non vtique poſt mortem iudicabimur: ſi hic illa igne pœnitentiæ combuſſerimus, ibi non conijcientur in ignem inferni.

DOMINICA VI. POST EPIPHANIAM.

De grano ſinapis. Matth. 13.

I. *Simile eſt regnum cælorum grano ſinapis, quod ſeminatum in agro, minimum quidem eſt omnibus ſeminibus. Cum autem creuerit, fit arbor, ita vt volucres cæli veniant, & habitent in ramis eius.* Conſidera 1. Regnum cælorum, hoc eſt Eccleſiam tum militantem tum triumphantem grano ſinapis aſſimilari. 1. quoad rem ipſam quòd exigua admodum fuerit initio; ſola enim Deipara, Apoſtolis ac paucis Chriſti diſcipulis conſtabat; poſteà verò tantis eſt aucta incrementis, vt multas Chriſtianorum myriadas habuerit, atque habitura ſit. 2. quantum ad caput, Chriſtum videlicet, qui in ſua incarnatione, natiuitate, vita, paſſione, atque adeo morte ipſa, ita exiguus atque abiectus fuit, vt non homo, ſed vermis atque opprobrium hominum, ac prope dicam nihil eſſe videretur. Attamen nemo neſcit quantum exaltatus fuerit, accepiſſeque à Patre nomen quod eſt ſuper omne nomen, eique in cælo & in terra meritò ſummos honores exhiberi. 3. quoad membra, puta Chriſtianos, ac præſertim iuſtos, qui parui quidem habentur apud homines: nemo enim illos non ſpernit ac perſequitur, vt omnium peripſema: ipſi tamen apud Deum magni ſunt, & propter eximias illorum virtutes ac dotes, tum in hoc ſæculo tum in futuro, magno in honore habentur; ita vt mundi etiam optimates de ipſorum gratia ac beneuolentia ſolliciti eſſe videantur.

II. Conſidera, Eccleſiam adhuc grano ſinapis eſſe ſimilem, quoad rationes quibus in ipſa adminiſtranda Deus vtitur, quarum præcipuæ ſunt; diuinum illius verbum, Sacramenta ac virtutes. 1. Diuinum illius verbum, ſiue ſcriptum, ſiue expoſitum, ſiue in mentem iniectum parum eſſe videtur, & apud ſapientes huius ſæculi in contemptum adducitur: nihilominus, ſi vel exigua illius pars in corde radices egerit, mira operatur; contemptum diuitiarum, honorum ac voluptatum, atque adeo rerum omnium ſuadet ad vnum Deum in Religione poſſidendum, ſufficiente ad id vel vnius cuiuſpiam exemplo, vt de DD. Antonio, Franciſco, aliiſque religioſæ vitæ auctoribus conſtat. 2. Sacramenta etiam ſpecie quidem vilia ſunt & exigua. In Baptiſmo, v. g. quid præter exiguum aquæ videas? in Euchariſtia, quid præter panis ac vini accidentia? in Extrema

infirmorum vnctione nonnihil olei, & ſic de cæteris: attamen tanti inde manant effectus, vt nec tota ipſorum hominum vniuerſitas ad minimum ipſorum valeat accedere. 3. Dotes ipſæ Chriſtianæ, & ipſa Euangelij axiomata exigua adhuc in ipſa exiſtimatione hominum ſunt, putà fides in Chriſtum crucifixum, quæ quidem eſt Iudæis ſcandalum, ac Gentibus ſtultitia: paupertas ſpiritus, patientia, ſimplicitas, & his ſimilia: hæc omnia pro nugis à mundi ſectatoribus habentur, & tamen ſi vel vna ex his dotibus animo inſederit, ipſum ad perfectæ felicitatis ac ſapientiæ culmen attollit.

III. Conſidera, ex dictis inferri ſectandam eſſe in primis humilitatem, quæ apprimè grano ſinapis ſignificatur, & in omnibus exiguos fieri, ſi magni tum gratia in hac vita, tum gloria, in futura eſſe velimus: quemadmodum enim granum iſtud 1. exiguum eſt, 2. miſſum in terram abſconditur, 3. corrumpitur, & quaſi ad nihilum redigitur. 4. germinat, creſcit, & fit arbor. 5. Innumera alia grana producit, ac demum cæli volucribus vmbram ac receſſum præſtat: ita qui humilitate pollet, 1. ſibiipſi vileſcit, 2. ipſum ſua humilitas latet, 3. ſe mortuum mundo, ac nihilum reputat, 4. proficit virtutibus, & eximiam ſanctitatem conſequitur, 5. reliquæ virtutes, quaſi ex radice procedunt, 6. ac demum Angeli, atque adeo Angelorum Rex mentem ipſam incolunt, ac in deliciis habent. Quid plura? de eiuſmodi anima hæc Euangelij verba comprobantur, nempe qui ſe humiliat exaltabitur, & quidem gratiâ in hoc ſæculo, & gloriâ in futuro.

DOMINICA SEPTVAGESIMÆ.

De operariis in vincam miſſis. Matth. 20.

I. Conſidera cur Eccleſia hoc die Alleluia, Gloria, & alia cantica læta omittat vſque ad Paſcha: nempe, quia dies ſunt luctus, & pœnitentiæ agendæ ob peccata toto anno, vel vita, quæ vltra ſeptuaginta annos vix durat, commiſſa. Cuius typus fuere ſeptuaginta anni Babylonicæ captiuitatis. Quia autem in pœnitentia labor ſubeundus eſt, ideo de operariis Euangelium proponitur.

II. Conſidera operarios variis horis diei mitti in vineam à Domino, quia alij ad fidem vel religionem initio, alij in medio vel fine vitæ vocantur. Item ad vitam æternam, alij iuuenes, alij ſenes, ſed nullus mercedem accipit, niſi ſtrenuè laboret, & perſeueret vſque in finem. 2. Cogita, vineam tuam eſſe animam tuam, vel proximi, cuius cultu, vt vitam æternam merearis, 1. Vites ſedulò amputa, id eſt, ſuperflua reſcinde. Habentes enim quod edamus, & vnde veſtiamur, contenti eſſe debemus. 2. Alliga ad ſtipitem, id eſt, Chriſtum, implorando eius gratiam, ſine qua nihil poſſumus facere. Liga vinculis boni propoſiti, regularum ſodalitatis, vel votis religionis, ſi id Deus inſpirat.

3. Expone Soli, & libenter fer pondus diei & æſtus, hoc eſt, magno animo eſſe Deo ſeruiendum, ac bonis operibus ferventer ac perſeueranter incumbendum; cùm certum ſit, maledictum eſſe qui facit opus Dei negligenter, ac feruidos à Deo eſſe compenſandos. 4. Impingua pinguedine crebræ confeſſionis peccatorum & ſanctæ Euchariſtiæ: *Pinguis enim eſt panis Chriſti*, Ioan. 6. vitam ſuſtentans in æternum.

III. Conſidera nouiſſimos vltima hora vocatos eandem mercedem accepiſſe cum primis, vt diſcas Deum profectum noſtrum non metiri diuturnitate temporis, quo ei ſeruimus, ſed ex ſtudio verarum ſolidarumque virtutum, pura intentione, & zelo magno ac feruore, deinde quotidiano profectu, contemptu profundo ſui & mundi, conformatione voluntatis cum voluntate diuina in omnibus, aduerſis æquè ac proſperis. Vnde videmus miraculis claros factos etiam qui breui tempore ſanctè vixerunt. 2. Cogita de illa Chriſti concluſione, *Multi vocati, pauci electi*, quàm meritò timere debes, niſi paucis bonis te adiungas, id eſt anguſtam viam, de qua Matth. 7. dicitur quòd pauci eam ingrediantur, teneas.

DOMINICA SEXAGESIMÆ.

De ſemine in terram iacto. Matth. 13.

I. IESVS *ad turbas dixit (Exiit qui ſeminat ſeminare ſemen ſuum.)* Conſidera Deum, qui nos ad laborem in vineam vocat, etiam ſemen ſuum, id eſt, gratiam & auxilia per varia media, quo bonitatem paternam erga nos declaret, communicare per pulchritudinem cæli & creaturarum, per legem ſcriptam in cordibus vel conſcientiis, conciones, lectionem, inſpirationem, exempla, leges Eccleſiæ, regulas cuiuſque ſtatus, vim Sacramentorum, monita parentum & præceptorum, morbos, bella, *&c.* Tu vide, an omnibus vſus fueris; & ſi nullis, fore inexcuſabilem. Vide an bene vſus fueris his omnibus; ſin minùs, ſcias à Deo rationem exigendam, nec habiturum quod reſpondeas, ſi ob id pœnis æternis addicat.

II. *Et aliud cecidit ſecus viam, aliud ſupra petram, aliud inter ſpinas.* Conſidera ſemen bonum agro cordis tui per dicta media iniectum, tribus de cauſis poſſe reddi infructuoſum, 1. Si ad conciones, & alia media, vel non ſeriò attendas, vel non animo proficiendi, aut ad te pertinere non putes, aut contemnas. 2. Si attendas quidem, ſed cor durum & petroſum retineas, vt nolis veteres occaſiones delinquendi mutare, metu confuſionis, irriſionis, vel afflictionis ſecuturæ. 3. Si paratus quidem ſis ad omnia facienda, ſed animo nimium intentus ſis, opibus congerendis, domeſticæ rei curandæ, venationi, aliiſque recreationibus, ſtudiis litterarum profanis vel ſacris, vt excellas aliis. Hæc enim immoderata cupiditas, quaſi ſpinæ, ſuf-

focat ſpiritum pietatis, vt orandi, meditandi, te mortificandi, *&c.*

§ III. *Aliud cecidit in terram bonam, & ortum fecit fructum centuplum.* Conſidera 1. terram bonam eſſe cor bonum & optimum, vt Chriſtus exponit: Nihil enim gratius eſt Deo, quàm ſi ei ſeminanti offeras cor tuum, id eſt bonam voluntatem. Vnde Prou. 3. dicit, *Prabe, fili mi, cor tuum mihi.* Offer ergo, ac roga, vt illud inflectat quò velit. 2. Cor bonum eos offerre qui parati ſunt Dei præcepta & Eccleſiæ ſeruare, ne excidant ex gratia Dei. Optimum autem, qui parati ſunt non tantùm declinare à malo, ſed etiam facere bona, ad quæ ex præcepto non tenentur, deinde & mala, id eſt tribulationes, voluntarias pœnas, opprobria, & mortem pro Chriſto ſuſtinere.

DOMINICA QVINQVAGESIMÆ.

De paſſione Chriſti, & cæco. Luc. 18.

I. *CHriſtus prædixit duodecim diſcipulis paſſionem ſuam, (& ipſi nihil horum intellexerunt.)* Conſidera 1. ab Eccleſia hoc Euangelium proponi, vt te deterreat à licentia peccandi, quæ ſolet eſſe his diebus, cùm mundus prorſus inſanit & cæcus eſt: nihil enim efficacius à peccato retrahit, quàm meditatio tam diræ Paſſionis. 2. In transfiguratione tres tantùm diſcipulos interfuiſſe, nunc verò omnes aſſumi, quia proprium eſt verorum diſcipulorum Chriſti ferre crucem & multa pati. 3. Ipſos nihil intellexiſſe, quia carni & mundo omnino contrarium eſt, contemni, conſpui, flagellari, crucifigi, & è luto peccati reſurgere.

§ II. *Cæco mendico clamante, licet turba vellet eum tacere, ſtetit* IESVS, *cum duci ad ſe iubet, petit quid ſibi fieri velit.* Conſidera 1. quando volueris vitam emendare, vel ſanctius vitæ genus amplecti, ſtatim tibi reluctaturum mundum, carnem & dæmonem: ſed tuum eſſe exemplo cæci non curare, ſed fortiùs clamare. 2. Dum perſiſtimus in bono propoſito, ſuperatis difficultatibus ſtatim adeſſe auxilium diuinum, & Chriſtum ſtare, noſque ad ſe aduocare, licet cæci & mendici ſimus, id eſt, omni virtute deſtituti & peccatis obſiti, modò ex parte noſtra parati ſimus ad ſordes vitæ anteactæ, vel defectus priſtinos deſerendos.

III. *Cùm cæcus à Domino tantum petiiſſet vt videret, mox vidit, eumque ſecutus eſt magnificans Deum.* Conſidera, tam bonum eſſe Dominum, vt beneficia ſua velit nobis dare, non tam ſecundùm ſuam quàm noſtram voluntatem & petitionem; nempe vt ſic dona ſua, fiant etiam noſtra merita. Vnde alibi dicit: *Petite, & accipietis.* 2. cæcum non opes, licet eſſet mendicus, ſed tantùm viſum petiiſſe: vt diſcas non honores, opes, voluptates petere, quia potius excæcant, ſed tantùm viſum, id eſt cognitionem Dei & tui, tuarum imperfectionum, & vanitatum mundi, notitiam præſentiæ Dei, & nouiſſimorum. 3. cæcum viſu

recepto ſecutum Chriſtum, & gratias egiſſe: vt diſcas, tibi talem vitam poſt conuerſionem ducendam, qualem duxit Chriſtus, gratias ſæpè agendas pro beneficiis, laudandum Deum, & alios eò pertrahendos, ſicut exemplo cæci turba hîc pertracta eſt.

MEDITATIONES
IN
EVANGELIA
totius temporis
QVADRAGESIMALIS.

FERIA IV. CINERVM.

De ieiunio, & theſauro in cælo. Matth. 6.

I. CHriſtus dixit diſcipulis: (*Tu cùm ieiunas, vnge caput tuum, & faciem tuam laua, ne videaris hominibus ieiunans.*) Conſidera ieiunium, aliaſque afflictiones corporis, etſi occultè fiant, videri à Deo in abſcondito, eſſe illi gratas, eaſque remuneraturum in cælo. 2. Bona opera, vt mereantur vitam æternam, debere fieri, 1. humiliter, excluſa omni vana gloria, 2. liberaliter, omni remota triſtitiâ: *Hilarem enim datorem diligit Deus,* 2. Cor. 9. 3. ad gloriam Dei & Chriſti: illud enim eſt *vngere caput* noſtrum Chriſtum, id eſt vnctum. 4. cum bona intentione, v. c, ieiunare, vt ſatisfacias pro peccatis, vt Chriſtum imiteris & Sanctos, vt ad orandum promptior. Hoc enim eſt *lauare faciem,*

II. *Nolite theſaurizare vobis theſauros in terra, ſed in cælo, vbi fures non effodiunt,* &c. Conſidera, qui ſint theſauri in terra, nempè opes, honores, voluptates, exiſtimatio nominis ob potentiam, eruditionem, & quidquid tolli nobis hic poteſt: theſauri verò in cælo, ſunt virtutes & bona opera, quæ ſola poſt mortem nos ſequuntur in cælum, iuxta illud: *Beati qui in Domino moriuntur: opera enim ſequuntur illos.* 2. Inde ſequi multa bona opera debere te facere, quia theſaurus non conficitur niſi ex multis. Vbi vide quibus maximè theſauri in cælo promiſſi ſunt, nempè qui multa patiuntur propter Chriſtum, qui omnia propter eumdem relinquunt, &c. 3. *Vbi eſt theſaurus tuus,* addit Chriſtus, *ibi eſt & cor tuum,* Matth. 5. Matth. 19. vt ſcias te, ſi verè

theſaurum in cælo habes, mentem ſæpius debere attollere in cælum, & vbique Deum quaſi præſentem, qui eſt nobiliſſimus theſaurus tuus, contemplari.

III. Conſidera de ritu Cinerum, 1. eos fronti aſpergi, ad diſcendam humilitatem cordis. Sacerdos enim dicit: *Memento homo, quia puluis es, & in puluerem reuerteris*, Geneſ. 3. Humilitas enim reo veniam petenti in primis neceſſaria eſt. 2. Benedicti ſunt, vt benedictionem gratiæ cæleſtis conſequamur. 3. Vt nouiſſimorum crebro recordemur. 4. Vt vſque ad cineres, id eſt mortem in gratia perſiſtamus.

FERIA V. POST CINERES.

De ſeruo Centurionis.

Vide ſuprà ſecundam partem Meditationis Dominicæ tertiæ poſt Epiphaniam, pag. 14.

FERIA VI. POST CINERES.

De dilectione inimicorum. Matth. 5.

I. *Audiſtis* (ait Chriſtus Dominus) *quia dictum eſt antiquis, Diliges proximum tuum, & odio habebis inimicum.* Conſidera 1. Legem antiquam non æquè perfectam eſſe ac nouam: iſta erat Lex timoris, ſeueritatis ac iuſtitiæ; hæc verò caritatis, amoris & gratiæ. 2. Eos qui apud Chriſtianos ſeueritate aguntur erga proximum, imo erga aduerſarios, velle quodammodo nouæ Legis ſpiritum extinguere, & veterem denuò excitare: hoc eſt, vt ita dicam, Iudæorum ritus in Chriſti Legem inducere, quod nefarium eſt. 3. Licere tamen adhuc odio habere aduerſarium: ſed qui verè talis ſit, puta peccatum. Proh! ſanctum ac perfectum odium.

II. *Ego autem dico vobis, Diligite inimicos veſtros, benefacite his qui oderunt vos.* Conſidera 1. à quo præcipiatur diligi inimicus? A Chriſto Domino, penes quem non modo præcipiendi, verum etiam puniendi poteſtas eſt, ſi ſecus fiat. 2. Id ab eo præcipi, qui prior idem erga Iudam & interfectores ſuos præſtitit. 3. Eum ipſum eſſe qui iugum ac onus ſuum leue eſſe teſtatur. 4. Eum denique eſſe qui obtemperantibus eam remunerationem pollicetur, vt filij patris cæleſtis, & conſequenter hæredes ſint. Proh Deum immortalem! quis Regis dignitatem non ambiat?

III. *Si ſalutaueritis fratres veſtros tantùm, quid amplius facitis? nonne & Ethnici hoc faciunt? Eſtote perfecti ſicut Pater veſter cæleſtis perfectus eſt.* Conſidera 1. Ethnicos longè plura ſine Lege, quam nos cum ipſa Lege præſtare; ſolo rationis ductu, quàm nos ipſo Fidei lumine; ſine gratia, & ſola natura duce, quàm nos innumeris gratiæ adminiculis. 2. Chriſtianis longè plura exigi quàm à Paganis: cùm enim longè exploratiùs habeant, quid ſit bonum aut malum, diligentiùs etiam hoc declinare, & illud amplecti tenentur. 3. Perfectionem quamdam omnibus ac ſingulis eſſe neceſſariam,

nec fas eſſe cuiquam nolle proficere: nam ex Bernardo quòd ad virtutes attinet non progredi, regredi eſt. 4. Perfectionis rationem quæ exigitur à nobis ſummam eſſe & abſolutiſſimam, cùm ad inſtar Patris cæleſtis perfecti eſſe debeamus. Væ nobis, qui cùm Deum imitari teneamur, & perfectionis eius rationem pro modulo noſtro aſſequi, Paganorum, ac vt ita dicam, pecudum vitam agamus.

SABBATO POST CINERES.

De ambulatione Chriſti ſuper aquas. Marc.6. Matth.14.

I. *CUm Apoſtoli in mari ob ventum contrarium iactarentur,* Iesvs *in terra ſtans, & videns eos laborantes in remigando, venit ad eos ſupra mare.* Conſidera mare eſſe curſum mortalis vitæ, in quo omnes nauigamus. Venti contrarij ſunt inordinatæ concupiſcentiæ noſtræ & deſideria, quæ *militant*, teſte ſancto Iacobo, *in membris noſtris.* Caro enim aſſiduè pugnat contra ſpiritum. Contra hos ventos cum Apoſtolis remigandum eſt alacriter. Deus non deerit conatibus. Chriſtus in littore ſtabit, qui reſpicere ſolet, non in eos qui ſuauiter viuunt, & manibus ſtant complicatis, ſed qui ſibi imperantes prauorum deſideriorum fluctibus reſiſtunt. O quàm ſuauis eſt labor ei qui cogitat oculos Chriſti in ſe intentos, & paratam habere pro perſeuerante in finem immortalem coronam. 2. Conſidera, Chriſtum, cùm diſcipuli tota nocte laboraſſent in mari, tandem ambulaſſe ſuper mare verſus illos, cùm amplius ventis obluctari nequirent: vt diſceremus, non ſtatim animum deſpondere, cùm aliqua aduerſitate conterimur: nam licet Deus ad breue tempus differat auxilium, vt noſtram probet fiduciam & patientiam, tamen tandem præſenti ope moram ſuam compenſat.

II. *Cùm* Iesvs *iam eſſet proximus naui, vellet que præterire, Apoſtoli putarunt phantaſma eſſe, præ metu clamantes. Et mox* Iesvs: *Habete fiduciam, ego ſum.* Conſidera, Chriſtum potuiſſe diſcipulis propitios largiri ventos, ſed noluiſſe, ne tempori potius quàm diuinæ virtuti attribuerent. Voluit agitari fluctibus, vt probaret quantum ſuis viribus poſſent. Voluit tota nocte laborare, & non progredi, vt ſcirent ſe ſine gratia Chriſti nihil poſſe. Voluit terreri viſo, quaſi à dæmone ſubmergendi eſſent, vt diuinum inuocarent auxilium, quo inuocato mox Chriſtus iuſſit eos non timere, dicens: Ego ſum Magiſter, Saluator, Deus veſter. Vnde ſummam conſolationem accepere: vt diſcas numquam deſperare, quia dum pericula ad ſummum peruenere, diuinum præſto eſt auxilium. 2. Conſidera, ingenium huius mundi eſſe, res diuinas, & operum bonorum exercitia reputare phantaſtica & hypocritica, cùm tamen in iis omnis ſalus noſtra ſit repoſita.

III. *Tum Petrus: Domine, ſi tu es, iube me ad te venire ſuper aquas. At ipſe ait: Veni. Et mergi incipiens clamauit,*

Domine, ſaluum me fac. Tum Iesvs *manu eum apprehendens: Modicæ, ait, fidei, quare dubitaſti? eoque nauim ingreſſo, ceſſauit ventus, & nauis erat ad terram.* Conſidera eximiam Petri fidem. quod crediderit ſe quoque virtute Chriſti poſſe ambulare ſuper aquas; deinde eximiam caritatem, quòd expectare non potuerit, donec Chriſtus ad ſe veniſſet. In vero enim amore nulla eſt mora, nulla aduerſitatum formido, donec fruatur amato. 2. Conſidera, nihilominus Chriſtum permiſiſſe ſubmergi Petrum, tum vt occultè eum moneret, talia non eſſe ordinariè à Deo petenda, quæ omnes vires humanas ſuperant, ne videamur curioſi: tum vt oſtenderet fidem eius non fuiſſe omni ex parte perfectam, & ſic humilitatem coleret. 3. Conſidera, Chriſto in nauem recepto ceſſaſſe omnes ventos & fluctus: quando enim intimè intra Eccleſiæ nauim fide & caritate coniuncti ſumus Chriſto, & illicò omnes tentationum diabolicarum venti concidunt, omnes aduerſitatum fluctus franguntur, vel certè ſine animi perturbatione tolerantur, non ſecus quàm ſi ad terram applicuiſſemus, & in portu verſaremur.

DOMINICA I. QVADRAGESIMÆ.

De tentatione Chriſti. Matth. 4.

I. *Poſt baptiſmum ſeceſſit in deſertum Chriſtus, & ibi dies per quadraginta & totidem noctes ieiunauit.* Conſidera 1. quod poſt teſtimonium de cælo acceptum in baptiſmo, quod eſſet Filius Dei, nihilominus quaſi pœnitentiæ agendæ cauſa in locum deſertum & horridum ſecedat, vbi ſine cibo, lecto, & tecto, in ſilentio inter beſtias, vt ait Marcus, viuens pro tua ſalute ſe affiixit: vt diſcas eum qui incipit Deo ſeruire, debere carnem ſuam crucifigere cum concupiſcentiis. 2. O anima mea! agnoſce te eſſe vnam ex beſtiis iſtis: agnoſce quoties indomito paſſionum tuarum impetu patientiam Chriſti læſeris, abjice te ad pedes ſolitarij Iesv, deplora ſcelera tua, & oſculatis eius pedibus manſuetum eius vultum aſpice, ſi forte te reſpiciat.

II. *Ter ab inimico tentatus* (*Accedens tentator dixit ei: Si Filius Dei es, dic vt lapides iſti panes fiant: mitte te deorſum: hæc omnia tibi dabo, ſi cadens adoraueris me.*) Conſidera extremam humilitatem Chriſti, quòd non tantùm paſſus ſit ſe crebriùs à dæmone tentari: vt diſcas, licet ſanctus ſis, te non fore à tentatione liberum, ſed etiam permiſerit ſe à demone aſſumi, primò in pinnaculum templi, tum in montem excelſum, quod non videtur contingere niſi ſceleſtis hominibus, vt Magis, Sagis, *&c.* Deinde quod paſſus ſit ſe tentari turpiſſima tentatione, vt ſcilicet adoraret dæmonem.

III. *Angeli acceſſerunt, & miniſtrabant ei.* Conſidera, Chriſtum poſt tentationem fame debilitatum iacere in terra nuda, & vultu pallidum, accedere mox plurimos Angelos, & ex compaſſione eum è terra leuare, congratulari ei de victo

victo dæmone, parare magno ſtudio menſam, vt comedat.
2. Cogita te videre Chriſtum ſuper ſaxo aliquo ſedentem, circumſtantibus Angelis, tibique miniſterium Angelorum affuturum, ſi libenter ieiunio & aliis pœnis corporalibus caſtigâris, & tentationes mundi, carnis dæmoniſque viceris.

FERIA II. POST DOM. I. QVADRAGESIMÆ.
De extremo die Iudicij. Matth. 25.

I. Dixit Iesvs diſcipulis ſuis: *Cùm venerit filius hominis in maieſtate ſua, & omnes Angeli cum eo, congregabuntur ante eum omnes gentes, & ſeparabit eos ſicut Paſtor ſegregat oues ab hœdis.* Conſidera in extremo die Iudicij, præuio ſigno triumphali Crucis, tubis clangentibus è cælis prodíturum inter Angelorum exercitus Filium Dei medium incredibili maieſtate fulgentem; tum ad magnam vocem: *Surgite mortui, venite ad iudicium*, reſurrectionem omnium ſecuturam, Angeloſque ſeparaturos bonos, quorum ſplendida erunt corpora, à malis quorum erunt obſcura & tetra; his ad ſiniſtram, illis ad dexteram locatis.
2. Conſidera quanto pudore tum afficiendi ſint mali, cùm omnia illorum ſcelera occultè licet & cogitatione tantùm commiſſa, omnibus patefient: Contrà verò quanto cum gaudio & ſecuritate Iudici ſe ſiſtent qui peccata ſua confeſſi ſunt.

II. *Tunc dicet Rex ſtantibus ad dexteram: Venite benedicti Patris mei, poſſidete paratum vobis Regnum à conſtitutione mundi: Eſuriui enim,* &c. *Quod vni ex minimis feciſtis, mihi feciſtis.* Conſidera bonitatem & amorem Iudicis erga ſaluandos. Primò enim iubet eos *poſſidere Regnum*, velut illud quod ratione hereditatis filiis debetur. 2. Dicit illud iis ante mundum conditum, id eſt, ab æterno præparatum. 3. Pro minimis operibus, vt viſitatione infirmorum & vinctorum. 4. Quod ſibi reputet factum, quod pauperrimis & viliſſimis factum eſt. 5. Quod minimos illos vocat fratres ſuos. 6. Conſidera, Iudicem tantùm facere mentionem operum miſericordiæ, non quod alia quædam præſtantiora non ſint, ſed quòd non homines illa magnifaciant, & Deus maximè illis moueatur, ad miſericordiam aliis præſtandam.

III. *Tunc dicet & his qui à ſiniſtris erunt: Diſcedite à me maledicti in ignem æternum qui paratus eſt diabolo & Angelis eius: Eſuriui enim, & non dediſtis mihi manducare,* &c. Conſidera, quomodo Iudex poſt electos tam copioſa mercede remuneratos, terribili vultu in ſiniſtram conuerſo, hæc dicturus ſit, quantuſque terror & confuſio omnium conſecutura, clamantium ad montes: *Cadite ſuper nos à facie ſedentis in throno*, Apoc. 6. Acriùs certè vox illa eos cruciabit, quàm ipſe infernus. Quid enim infeliciùs excogitari poteſt quàm diuelli à Chriſto, vnico ſummo bono,

& in æternum ardere tartareis flammis? 2. Conſidera, cur dicat flammas paratas diabolo & angelis eius. Nempe, quia hominibus parauerat regnum æternum, pro illis paſſus & mortuus, ſoliſquè angelis malis, numquam conuertendis ignem æternum. 3. Conſidera, ex verbis illis, *Eſuriui, & non dediſtis*, &c. Matth. 3. Colligi reprobos non ſolùm condemnandos ob parata mala opera, ſed etiam ob omiſſa bona quæ poterant & debebant facere, iuxta illud Chriſti: *Omnis arbor quæ non facit fructum bonum, excidetur & ignem mittetur.*

FERIA III. POST DOM. I. QVADRAGESIMÆ.

De eiectis è templo venditoribus & emptoribus. Matth. 21.

I. *INtrauit* IESVS *in templum Dei, & eiecit omnes vendentes & ementes.* Conſidera 1. quoties in Scriptura ſacra Chriſtus templum adiiſſe dicatur? illuc infans à matre geſtatur: annos natus duodecim ducitur à parentibus, ibique per tres dies moratur: nunc verò illuc ſua ſponte proficiſcitur: vt diſcas quanti referat ſæpiùs illud adire, nuſquam legimus Chriſtum Dominum tam crebrò alia loca adiiſſe. 2. Perpende templum iſtud templum Dei nuncupari; vt diſcas non adeunda eſſe templa dæmonum, qualia ſunt hæreticorum, aliáque nefariorum proſtibula 3. Inde negotiatores expuliſſe: vt diſcas quanta reuerentia & cultus ſit exhibendus ſacris ædibus ac piis locis; nec eſſe vllo profano vſu violanda, cùm ad preces fundendas, offerenda ſacrificia, Dei verbum audiendum, & Sacramenta percipienda ſingulari quadam ratione ac ritu ſint deputata.

II. *Et menſas numulariorum & cathedras vendentium columbas euertit.* Conſidera 1. quàm ſit odioſum Deo peccatum negotiantium in templo, cùm ipſe in res etiam inanimatas, putà cathedras & menſas, exardeſcat. 2. Perpende, quòd ſi ſe tam ſeuerum ac terribilem præbuit veniens in mundum iudicandus, quantò magis cùm iudicaturus omnes homines adueniet 3. Vide quid præſertim ſibi velint hi negotiatores templi & columbarum venditores. Columba Spiritum ſanctum deſignat: ſub hac enim forma aliàs viſus eſt. Quinam iſti, niſi qui res ſacras vendunt: puta Sacerdotes, qui nonniſi lucri gratia celebrant; Canonici, qui ſola ſpe retributionis Horis Canonicis & Choro interſunt; Concionatores, qui non niſi mercede vel gloria cathedras ambiunt; vno verbo reliqui omnes qui vel permutandis, vel comparandis Beneficiis Eccleſiaſticis toti ſunt.

III. *Domus mea domus orationis vocabitur: vos autem feciſtis illam ſpeluncam latronum.* Conſidera 1. templa ac ædes ſacras domos orationis appellari. Primò, quia ad id nominatim ſunt Deo dicata, 2. Illic vnà omnes conueniunt precaturi, & plurimorum ſimul iunctæ orationes ad

obtinenda poſtulata plus valent. 3. Ibidem adſunt Angeli ad deferenda vota noſtra apud Deum. 4. Nec abſunt etiam ipſi mortui, quorum oſſa efficaciùs interpellant coram Deo, quàm aliàs ſanguis Abel iuſti. 2. Perpende negotiatores, latrones nuncupari, quòd vulgò huiuſmodi homines ad furtum procliuiores ſint: quot aſtutias, dolos, vſuras, & id genus iniuſtitiæ in venditionibus ac emptionibus viciſſim reperias? Vnuſquiſque hoc vnum curare videtur quomodo proximum circumueniat.

FERIA IV. POST DOM. I. QVADRAGESIMÆ.

Scribæ & Phariſæi petunt à Chriſto Domino ſigna, & de pœnitentia Niniuitarum. Matth. 12.

I. *Dixerunt ei quidam de Scribis & Phariſæis: Magiſter, volumus à te ſignum videre.* Conſidera 1. Chriſtum Dominum ſæpiſſimè ac indifferenter à bonis ſiue à malis Magiſtrum appellari: Apoſtoli & Magdalena ſic vocitabant, ſic etiam hîc Phariſæi & Scribæ: vt diſcas non ſufficere Chriſtum Magiſtrum appellare, niſi quod docet opere compleas: *Non* enim *omnis*, inquit, *qui dicit mihi: Domine, Domine, intrabit in regnum cælorum; ſed qui fecerit voluntatem Patris mei qui in cælis eſt.* Matth. 7. 2. Perpende hoc verbum, *Volumus*, eſſe hominum ſuperborum & arrogantium, præſertim ſi ab inferioribus in ſuperiores iactetur: humilitatis enim eſt, in omnibus voluntati Superioris conformari. 3. Perpende tria hominum genera ſigna à Deo poſtulare. 1. hæretici vel increduli, qui nec Scripturis, nec Conciliis, nec Patribus, nec Eccleſiæ traditionibus fidem habent; imo cum Thoma Apoſtolo dicere videntur: Niſi videro, vel tetigero, non credam. 2. peccatores, qui ſibi in morte veniam à Deo pollicentur, etſi à peccatis non abſtineant. Quis non miraculum grande eſſe videat, velle benè mori cùm malè vixeris? 3. illi qui ſe manifeſto peccandi periculo exponunt, palpantes ſibi non eſſe peccaturos, nec ad id praua intentione adduci. Miraculum poſtulat, qui prunas in ſinum geſtare & non ardere præſumit.

II. *Viri Niniuitæ ſurgent in iudicio cum generatione iſta, & condemnabunt eam, quia pœnitentiam egerunt in prædicatione Ionæ.* Conſidera 1. per Niniuitas poſſe ritè Turcas, Barbaros, Infideles, vno verbo Ethnicos omnes intelligi, qui meritò habeant aliquando inſurgere aduerſus Chriſtianos, & exprobrare, ſi Fidem, Euangelium & Sacramenta habuiſſent, numquam fuiſſe damnandos, forèque vt vitam ſanctiùs inſtituiſſent. 2. Quotquot ſunt in toto orbe nationes, vrbes, oppida & regna infidelitati addicta, hæc omnia fore nobis in iudicio ad noſtram condemnationem oppoſita. 3. Vnius diei fuiſſe prædicationem Ionæ apud Niniuitas, Regi tamen perſuaſiſſe cilicium, ieiunium ac pœnitentiam; nos verò poſt tot Aduentuum

& Quadrageſimarum conciones, quos inde fructus percepimus?

III. *Regina Auſtri ſurget in iudicio cum generatione iſta, & condemnabit eam, quia venit à finibus terræ audire ſapientiam Salomonis.* Conſidera 1. quid faciant homines vani, ad vana & curioſa ſectanda. Ecce Regina Saba ab extremis orbis partibus venit, vt vnum audiat Salomonem: nos verò ignaui ac vecordes vix loco dimouemur, vt verbum Dei audiamus, & Chriſto Domino in Miſſa vel Communione potiamur. 2. Perpende quantum poſſit & quàm ſe latè extendat viri ſapientis nomen. In extremis orbis partibus auditur, & Regum ac optimatûm Palatia penetrat. Heu! quid non poſſint optimates, ſi boni; quàm pernicioſa verò eorum exempla, ſi mali ſint. 3. Quàm apprehendenda damnatio, ſi vel iudicij nomen tam terribile videatur. Noſipſos itaque iudicemus ac condemnemus, vt ſi tum nos iudicari, condemnari ſaltem minimè contingat. *Dixi, Confitebor aduerſum me iniuſtitiam meam Domino, & tu remiſiſti impietatem peccati mei.* Pſal. 13.

FERIA V. POST DOM. I. QVADRAGESIMÆ.
De Cananæa filia. Matth. 15.

I. *Cananæa Tyro & Sidone egreſſa petit filiam à dæmone ſanari: ſed Chriſtus ei nihil reſpondit. Apoſtoli dicunt ei: Dimitte eam, quia clamat poſt nos.* Conſidera, te ſi remiſſionem peccatorum & gratiam Dei obtinere velis debere, 1. ſocietatem malorum, & occaſiones peccandi deſerere. 2. peccatum non excuſare, ſed exaggerare cum Cananæa dicente, filiam peſſimè à dæmone vexari. 3. perſtare, licet ſtatim non exaudiare. 4. ſeriò Sanctorum preces implorare. 2. Conſidera, licet Chriſtus ſimularit ſe non audire illam, non id feciſſe quòd eam ſperneret, ſed vt ex conſtantia precandi eius eluceret fides, humilitas, patientia, perſeuerantia ad aliorum exemplum & maius eius meritum.

II. *Cùm adorato Chriſto illa petiiſſet ſe iuuari, & Chriſtus reſpondiſſet, panem filiorum non dandum canibus, illa ſubdidit: Catelli edunt de micis dominorum.* Conſidera quomodo mulier hæc à Chriſto & Apoſtolis repulſa, non pudore ſuffuſa, nec mètu conſternata ſit; ſed confidens Chriſti bonitati, ad eius pedes ſe abjiciat, dicens: *Domine, adiuua me:* non dicit, Iuua filiam, quia ſe agnoſcebat culpa ſua morbi cauſam. 2. Vide quomodo Chriſti quo illa magis multiplicat preces, multiplicet repulſam, & quaſi iratus vocet canem & indignam. Vide & humilitatem mulieris, quòd non indignatur, ſed agnoſcit ſe canem & indignam pane integro: & ſapientiam miram, quòd hoc ipſum nomen in ſuum commodum trahat, ſe non panem, ſed micas tantùm petere, vt catelli ſolent, vnde Chriſtus ſtupens ſubjicit.

III. *O mulier! magna eſt fides tua, fiat tibi ſicut vis.* O

quàm verè dixiſti, bone IESV: *Regnum cælorum vim patitur.* Nam mulier hæc & vim intulit ſibi, humiliter & patienter ferendo tam duram repulſam: & tibi, quòd vi quaſi illata importunè gratiam petitam extorſerit: & ſcio hoc licere imitari,quia Luc. 11. docuiſti: importunè etiam inſtandum orationi: cupis enim precibus etiam cogi à nobis pro tua infinita bonitate, vt eo maiorem impertias gratiam: nam cùm illa contenta fuerit micis, tu tamen reſpondes: *Fiat tibi ſicut vis*, id eſt, quicquid petis à me habere, obtinuiſti.

FERIA VI. POST DOM. I. QVADRAGESIMÆ.

De paralytico iuxta piſcinam ſanato. Ioan. 9.

I. IESVS à *paralytico triginta octo annorum nato, iuxta piſcinam Hieroſolymis iacente, cùm rogaſſet, Viſne ſanus fieri? is reſpondit, Hominem non habeo, qui me mittat in piſcinam.* Conſidera diuinæ ſapientiæ altitudinem, quòd ex plurimis ægris ibi iacentibus vnum tantùm ſanandum ſumat: id enim facit, vt conſeruemur in timore Dei, in cuius manu vita æquè ac mors noſtra poſita eſt. Deinde, vt magis excitemur ad illum amandum, cuius gratia ſcimus nos miſericordiſſimè præuentos. 2. Conſidera, licet Dominus non ignoraret quid hic æger peteret, tamen ab eo rogauit, velléťne eſſe ſanus, vt ſuam exponeret voluntatem. IESVS enim non eſt Saluator eorum qui nolunt, ſed volunt, & ſuæ ſaluti cooperantur: nam vt dicit beatus Auguſtinus ſerm. 15. de verbis Apoſtoli: *Qui creauit te ſine te, non iuſtificabit te ſine te*, id eſt, ſine cooperatione tua. Tum rogauit, vt eum accenderet ad deſiderandam ſanitatem, ſicque digníor illâ redderetur. 3. Conſidera per paralyticum hunc deſignari peccantes ex conſuetudine longa: per cæteram verò turbam languidorum, cæcorum, claudorum & aridorum iacentium ad piſcinam, peccantes ex negligentia, ignorantia, fragilitate & malitia; qui ſi velint, omnes ſanari poſſint.

II. *Dicit ei* IESVS: *Surge, tolle grabatum tuum, & ambula. Et ſuſtulit, ac ambulabat. Tum Iudæi: Sabbatum eſt, inquiunt, non licet tibi tollere. Et ille: Qui me ſanauit, iuſſit.* Conſidera, tunc Dominum peccatori dicere: Surge, quando condonato peccato infundit illi ſuam gratiam. Tunc autem peccator tollit grabatum, cùm diſplicent quæ priùs delectabant: ambulat verò, cùm gratiæ acceptæ cooperatur, exercendo ſe in operibus bonis. 2. Conſidera, Iudæos arguere in paralytico, quod videbatur eis reprehenſibile, & non quod erat laudabile, nempe miraculum adeptæ ſanitatis: peruerſi enim in aliis notare tantùm ſolent mala quæ publicent, non autem bona; aut ſi notent, in malam partem interpretantur. 3. Conſidera, grabatum eſſe bona huius vitæ, opes, honores & voluptates, in quibus homo æger decumbit, quando illis delectatur: quando verò pro onere reputat, ſignum eſt eum ſanum eſſe, ac ambulare.

III. Iesvs *cum declinaſſet à turba, inuento poſtea in templo paralytico, dixit: Sanus factus es, iam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat.* Conſidera, Iesvm ideo declinaſſe, vt doceret in bonis operibus non quærendum hominum applauſum, deinde aliquando expedire digredi ab illis qui ad calumniandum ſunt procliues, & optima intentione facta, in peſſimam partem interpretantur. 2. Conſidera, paralyticum poſtea inuentum à Chriſto in templo: vt diſcas, quoties gratia aliqua à Deo ditatus fueris, gratias ei referre, non lingua tantùm, ſed religioſa etiam conuerſatione, frequentando Eccleſias, audiendo conciones, & vitam priſtinam in meliorem commutando, ne ſubtracta à Deo per ingratitudinem noſtram gratia, deterius aliquid nobis contingat, hoc eſt, in priora peccata relabamur, & in iis ex deſperatione veniæ moriamur.

SABBATO POST DOM. I. QVADRAGESIMÆ.

De Transfiguratione Domini. Matth. 17. Marc. 9. Luc. 9.

I. Iesvs *aſſumpſit Petrum, Iacobum & Ioannem in montem excelſum, vt oraret.* Conſidera vitæ æternæ pulchritudinem non capi, nec veram Spiritus ſancti conſolationem accipi, niſi ab iis qui eam vehementer amant, cum his tribus Apoſtolis Chriſtum, eiuſque doctrinam: deinde montem mortificationis, aliarumque arduarum virtutum aſcendunt, ac ſolitudinem diligunt, hoc eſt, ſoli Deo, non mundo, placere conantur. 2. Conſidera mirabile Dei artificium, quo conatur nos ad vitæ æternæ deſiderium, & rerum terrenarum contemptum accendere: nempe corporis glorioſi ſplendorem oſtendit: vt cogites, tum quanta ſit futura animæ gloria, tum ne refugias carnem cum anima exemplo Chriſti in hac vita crucifigere: *Non* enim *condigna ſunt huius vitæ paſſiones*, teſte Apoſtolo, *ad futuram gloriam.*

II. *Transfiguratus eſt ante eos, & facies vt ſol: veſtes autem eius ſicut nix ſplenduere: Et apparuere Moyſes & Elias loquentes de exceſſu eius.* Conſidera, Chriſtum inter orandum in monte eſſe transfiguratum, ſicut & olim Moyſis facies poſt ſermonem cum Deo habitum mirè reſplenduit: vt diſcamus nulla re magis illuſtrari animam quàm luce gratiæ, aliorumque donorum ſpiritualium, ac beneficio feruentis orationis vel colloquij cum Deo. 2. Conſidera, quanto gaudio exilierint Moyſes & Elias, quòd viderent Dominum in carne præſentem, quem tandiu expectarant, & quidem tanta maieſtate refulgentem, ſecumque loquentem de exceſſu ſuo, id eſt paſſione & reſurrectione, ipſorumque liberatione. 3. Perpende Dominum in ſumma illa gloria, miſcentem tamen ſermonem de re tam triſti, tum vt indicaret quanto deſiderio patiendi teneretur, tum vt nos doceret, vt *in die bonorum*, iuxta Sapientem, Eccl. 11. *non ſimus immemores malorum*, rebuſque proſperè fluentibus, expectemus & aduerſa.

III. *Tum Petrus ad* Iesvm*: Bonum eſt, inquit, nos hîc eſſe: faciamus tria tabernacula. Et ecce nubes lucida obumbrauit eos, & voce audita de cælo: Hic eſt filius meus dilectus,* &c. *Apoſtoli in faciem cecidere, quos erigens* Iesvs, *ait: Nolite timere, & tacere quæ viderant, iuſſit.* Conſidera Petrum, cùm guttulam deliriarum gloriæ æternæ deguſtaſſet: mox huius mundi voluptates faſtidiſſe; cæleſtis enim conſolatio facit hominem eſſe extra ſe, & voluptatum mundanarum obliuiſci. Vnde diſce & tu de futura felicitate animi & corporis cogitare, & facilè mundi illecebras & carnis commoda deſpicies, dicéſque, ſi religioſus ſis, vel piæ congregationi adſcriptus: *Bonum eſt nos hîc eſſe*, hoc eſt in cœtu, vbi occaſio eſt contemplandi res diuinas, & multa bona opera exercendi, animámque ſaluandi. 2. Conſidera in hoc admirando myſterio totam ſanctiſſimam Trinitatem apparuiſſe. Nam Patris perſona declarata eſt *voce*: Filij verò in *carne*, Spiritus ſancti autem in *forma* ſplendidæ nubis, quia ille eſt qui nos diuinarum conſolationum rore ſemper irrigat, & cæleſtium donorum imbre perfundit. 3. Conſidera Chriſtum Apoſtolis mandaſſe, ne cuiquam ante mortem ſuam hanc viſionem patefacerent, vt diſcas ea quæ ad honorem & gloriam nominis tui pertinent, potiùs ſupprimere quàm propalare multis.

DOMINICA II. QVADRAGESIMÆ.

De eadem Transfiguratione Domini.

FERIA II. POST DOM. II. QVADRAGESIMÆ.

Ego vado, & quæretis me, &c. Ioan. 5.

I. *Dixit* Iesvs *Iudæis: Ego vado, & quæretis me, & in peccato veſtro moriemini.* Conſidera 1. quis ille ſit qui loquitur; Chriſtus Dominus, Sapientia æterna; ille quem nihil latet, qui æquè potens eſt opere ac ſermone. O quàm dignus cui credatur! 2. huius Euangelij verba minarum ac terroris eſſe plena; & quæ cælum ipſum perhorreſcat, quis ergo non pertimeſcat? 3. quòd per hæc verba: *Ego vado*, diſceſſionem minetur, ecquid erit nobis? quis effugij locus? 4. mortem minatur, quid ad hoc mundi, voluptatum, honorum ac diuitiarum ſtudioſi? 5. mortem minatur in peccato: heu miſeram mortem! quid hac infelicius? quid magis metuendum? quid poſtea, niſi ſtrictiſſimum iudicium ac æternam damnationem expectes? quæ minæ! quis non legendo perhorreſcat? qui ſimilem Iudæis vitam obſtinatam in peccatis & contemptu gratiarum agunt, vereri etiam debent, ne cum illis in peccato moriantur.

II. *Et dicebat eis: Vos de deorſum eſtis, ego de ſupernis ſum: vos de mundo hoc eſtis, ego non ſum de hoc mundo.* Conſidera 1. quid ſit de deorſum eſſe, niſi de terra & terrena ſapere: quæ ſi ita ſint, quot inuenies in mundo qui de deorſum cenſendi ſunt, quàm pauci qui cæleſtia meditentur?

2. Cogita quid ſit de ſupernis eſſe, niſi, vt ait Apoſtolus, conuerſationem habere in cælis; & quærere primùm, vt loquitur Chriſtus Dominus, regnum Dei. O quam rari ſunt qui talia agunt: quærunt enim omnes quæ ſua ſunt, non quæ Ieſu Chriſti. 3. Cogita, quàm periculoſum ſit ſe de mundo profiteri, cùm ita contemptui habeantur à Chriſto Domino, ſeque de mundo non eſſe, liberè fateatur: heu quàm illinc migrare vtile eſt! *procul à Babylone*, monet Bernardus.

III. *Dicebantque ei: Tu quis es? Dixit eis* Iesvs: *Principium, qui & loquor vobis.* Conſidera 1. quinam ſint qui quærunt à Chriſto Domino, Tu quis es? Illi nimirum qui hoc à ſeipſis numquam popoſcerant; cuiuſmodi ſunt ambitioſi, ſuperbi, auari, inuidi, *&c.* quales erant Phariſæi. Præſtat omnino hoc à ſeipſo potiùs, quàm ab alio ſciſcitari. 2. Conſidera quæſitum illud, Tu quis es? In multis & cum vtilitate fieri poſſe. 1. inſtante communione, 2. ante ſacram exomologeſim, 3. priuſquàm lectum petas, 4. ſacrum facturus vel auditurus. 5. in loca ſancta vel bonorum conſortia aditurus, 6. proximum emendaturus, 7. iudicium de aliquo laturus, 8. denique cùm ſuggeſtum conſcendis dehortaturus vitia, vel ad virtutes hortaturus.

FERIA III. POST DOM. II. QVADRAGESIMÆ.

Super cathedram Moyſi ſederunt Scribæ & Phariſæi.
Matth. 23.

I. Dixit Iesvs: *Super cathedram Moyſi ſederunt Scribæ & Phariſæi: quæcumque dixerint vobis, facite.* Conſidera 1. quòd ſi Scribæ & Phariſæi ſint colendi, quia ſedent ſuper cathedram Moyſi, quantò magis ſummus Pontifex, Epiſcopi, Paſtores ac Sacerdotes, qui locum diui Petri, Apoſtolorum ac Diſcipulorum Chriſti obtinent. 2. Conſidera, non obſtare malitiam quominus ſummam in Eccleſia poteſtatem obtineas: cedunt plerumque in reproborum partem munera & dignitates Eccleſiaſticæ. 3. quòd ſi præſtanda obedientia ſedentibus in cathedra Moyſi, impiis licet ac improbis; quàm colendi & honorandi Sacerdotes, Paſtores ac Prælati qui piam ac religioſam vitam ducunt, præſtantque exemplo, quod præcipiunt verbo.

II. *Omnia opera ſua faciunt vt videantur ab hominibus.* Conſidera 1. illum potiùs Scribam ac Phariſæum eſſe dicendum quàm Chriſtianum, qui vel gratia vel timore humano ducitur. 2. Quàm multos inuenias qui nihil agunt niſi videantur ab hominibus. 1. huic vitio obnoxij ſunt, qui licet multa bona opera palàm faciant, tamen priuatim grauiſſimis ſe ſceleribus obſtringunt. 2. qui in vitiis perſiſtunt ob vanam hominum opinionem, vel ne obloquendi cauſam præbeant. 3. qui multa bona præſtarent, niſi

prauorum hominum ſuggillatio impediret. 4. Illi plerique omnes qui bona quæ agunt, venditant ac propalant; vel reſciri ab aliis, vel laudari geſtiunt, & quoquomodo inde gloriolam aliquam aucupant.

III. *Qui maior eſt veſtrum, erit miniſter veſter.* Conſidera 1. placita Euangelica longè differre à viuendi ratione mundanorum hominum. quô quis in mundo ad ſublimiora euehitur; plures etiam ſibi ſeruos comparare tenetur: in eo enim tota excellentia poſita eſſe videtur, vt multo famulatu ſtipatus incedas: contrà verò qui coram Deo magni eſſe contendunt ſummittere ſe ac inſeruire aliis ſtudent, potiùs quàm ſibi miniſtrari. 2. Conſidera, hac ratione optimates ac Reges humiliores eſſe debere quàm ſibi ſubditos ac inferiores, Par eſt ratio Prælatorum ac Superiorum Eccleſiaſticorum erga ſubditos ac ſuæ curæ demandatos. O quàm eſſet optandum vt axioma iſtud verè Chriſtianum, valuis Principum atque adeò templorum noſtrorum liminibus inſcriberetur: pauci enim admodum id norunt, actitantve. 3. Longè præſtare ſubjici, quàm præfici, cùm compendioſiſſima ſit via ad veræ magnitudinis & excellentiæ culmen, humilitas ac ſubjectio. Quis itaque non eligat potiùs obtemperare quàm præeſſe? quis diſcipuli potiùs ac inferioris, quàm magiſtri ac ſuperioris locum non ambiat?

FERIA IV. POST DOM. II. QVADRAGESIMÆ.

Chriſtus prædicit Paſſionem ſuam, item de matre filiorum Zebedæi. Matth. 20.

I. *Dicit* IESVS *diſcipulis: Aſcendimus Hieroſolymam, & filius hominis tradetur Principibus Sacerdotum, & condemnabunt eum morte.* Conſidera 1. Chriſtum ſæpiſſimè in Scriptura loqui de Paſſione ſua ac morte, 1. vt hanc recolamus ac meditemur: 2. vt quanto pro nobis affectu paſſus ſit, cognoſcamus. 3. vt de his colloquamur, & ſermonem habeamus: 4. ne in leuioribus quæ accidunt, malis conqueramur: 5. vt his quaſi antidotis ac remediis aduerſus tentationes vtamur: harum enim meditatione efficaciſſimè propulſantur.

II. *Tunc acceſſit ad eum mater filiorum Zebedæi cum filiis ſuis, adorans & petens aliquid ab eo.* Conſidera 1. affectum parentùm in liberos vt plurimùm eſſe inordinatum, & iacturæ illorum tum ſpiritualis tum temporalis cauſam. 2. hunc exceſſum in quatuor hîc potiſſimùm apparere: 1. quòd plus filios ſuos diligat quàm ſe, & magis ſollicita ſit pro illis quàm pro ſeipſa, oblita quodammodo ſuiipſius vt pro filiis ſuis oret: 2. quòd ceteris omnibus filios ſuos anteferri ambiat, quaſi ſoli diſcipuli eſſent Chriſti, & non alij: 3. quòd nimia ſollicitudine, & inſtantiùs vrgeat quod intendit, Chriſtum importunè obteſtans: 4. quòd ambitioſiùs inſtet, volens vnum à dextris, alterum à ſiniſtris

Chriſti ſtare, quaſi non ſufficeret pedibus illius accumbere: vnus ſanè Ioannes indignum ſe ratus qui calceamenta ſolueret.

III. *Neſcitis quid petatis: poteſtis bibere calicem quem ego bibiturus ſum?* Conſidera 1. pleróſque eſſe in mundo quibus Chriſtus Dominus reſpondere poſſet, Neſcitis quid petatis: 1. quàm multos homines inuenies qui diuitias appetunt, qui beneficia, liberos, honores, Principum gratiam, dignitates & media benè collocandi liberos, ſanitatem, & multa alia, quibus ſi copia fieret, abuterentur. 2. Cogita illos calicem Chriſti bibere nolle, qui pauperes eſſe; ſperni, dejici, vno verbo pati vel minimum nolunt: ô quàm pauci ſunt qui propinatum calicem vel primoribus labiis attingant, quàm multi verò qui regnum Chriſti ambiant. 3. Conſidera multiplices eſſe calices, alium propinatum eſſe iuſtis, peccatoribus alterum: qui præparatum iuſtis calicem bibere recuſant in hac vita, bibere cogentur æternùm illum apud inferos præparatum. Vide vtrum amborum paratus ſis bibere?

FERIA V. POST DOM. II. QVADRAGESIMÆ.

De diuite & Lazaro. Luc. 16.

I. DIxit IESVS turbis: *Diues ſplendidè viuens, & nihil mendico conferens, mortuus eſt, & ſepultus in inferno.* Conſidera diuiti nullum nomen dari, quia impiorum nomina delentur de libro vitæ, & nulla eorum poſt motrem, etiam in mundo remanet memoria. 2. tribus vitiis eum deditum fuiſſe; ſuperbiæ, quia byſſo indutus; intemperantiæ, quia ſplendidè epulabatur quotidie; & auaritiæ, quia nec micas dedit pauperibus, vt diſcas cauere pretioſas veſtes in quocumque ſtatu, lautitiam in cibo, & crebram ebrietatem, deinde tenacitatem in dando aliquid egenis, vel aliis operibus miſericordiæ præſtandis, ne periculum incurras damnationis. 3. fuiſſe ſepultum in inferno, vt intelligas infernum eſſe locum ſub terra profundiſſimum, plenum tenebrarum & horroris, ex quo nulla ſit redemptio vel reditus.

II. *Mendicus nomine Lazarus, vlceribus plenus, ne micam quidem à diuite exorans, poſt mortem ab Angelis delatus eſt in ſinum Abrahæ.* Conſidera, nomen piorum mendicorum quos mundus non agnoſcit, apud Deum in perpetua vigere memoria, ſicut nunc viget Lazari in Eccleſia per 1500. annos. 2. Conſidera, Lazarum hunc non ob miſerabilem hanc inopiam & miſeriam ſaluatum, ſed ob patientiam in ea toleranda: vnde diſce amare potiùs paupertatem, quàm diuitias, & paupertatem quidem voluntariam, quia pauperum ſpiritu Chriſtus ipſe dicit eſſe regnum cælorum. Item vilitatem veſtitus, vulgares cibos, ieiunia, aliaſque afflictiones carnis, ſanitatem non plurisfacere, quàm ægritudinem; quia vlcera plus profuere ſaluti Lazari, quàm ſanitas.

III. *Diuiti ex inferno imploranti opem Abraham, reſpondit: Fili, recordare quia recepiſti bona in vita tua, & Lazarus mala, nunc autem hic conſolatur, tu verò erueiaris.* Conſidera, ſicut nullum bonum irremuneratum manet apud Deum, ſic nullum malum manere impunitum, ſiue in hac vita, ſiue in futura. Deus enim eſt iuſtus Iudex, reddens vnicuique ſecundùm opera ſua, vt ſæpè Scriptura loquitur: quo ſenſu beatus Paulus dicit, quæ homo hîc ſeminat, alibi meſſurum. 2. neminem poſſe ſimul hîc lætari & alibi, vt clarè hîc teſtatur Abraham. Nam diues hîc lætatur, alibi cruciatur: contrà Lazarus hîc cruciatur, alibi conſolatione vera fruitur. Vnde & Dominus dixit: *Væ vobis diuitibus qui habetis conſolationem veſtram: væ vobis qui ridetis, quia lugebitis.* Luc. 6.

FERIA VI. POST DOM. II. QVADRAGESIMÆ.

De patrefamilias qui plantauit vineam. Matth. 21.

I. *Homo erat paterfamilias qui plantauit vineam, & ſepem circumdedit ei, & locauit eam agricolis*, &c. Conſidera 1. per patremfamilias poſſe Deum intelligi, qui reſpectu totius vniuerſi habet rationem patrisfamilias: cælum ipſum domus eſt, & hic inferior orbis vinea illius: vnuſquiſque etiam noſtrûm patrisfamilias vice fungitur: vinea eſt anima noſtra, quam virtutibus excolere, & ſuperflua reſcindere mortificationis falce debemus. 2. Conſidera ſepem qua nos Deus circumduxit præcepta illius eſſe, gratiam, rationem, minas omnes ac remunerationes quas in ſacris paginis pollicetur, vno verbo eſſe Dei timorem pariter & amorem.

II. *Cùm tempus fructuum appropinquaſſet, miſit ſeruos ad agricolas vt acciperent fructus.* Conſidera 1. tempus excolendæ vitis animæ noſtræ eſſe hanc vitam: laborandum igitur, non otiandum, alioqui dignos pœnitentiæ ac cæleſtis regni fructus ferre minimè poterit. 2. fructum, vt plurimùm reſpondere labori ac pœnæ. 3. meſſis tempus eſſe tempus mortis: eo enim maximè tempore pro laboris ratione vnuſquiſque colliget. 4. huins patrisfamilias ſeruos eſſe Concionatores, Confeſſarios, & quotquot nobis monita ſalutis ſuggerunt, atque adeo bonas ipſas inſpirationes, his ergo omnibus maximè obtemperandum.

III. *Cæſis huius patrisfamilias ſeruis, eiectoque extra vineam, ac occiſo eiuſdem filio, cùm venerit dominus vineæ, quid faciet agricolis illis? malos malè perdet.* Conſidera 1. quòd qui in Paſtores, Epiſcopos, Rectores, Sacerdotes ac Religioſos inuehuntur, magis rei cenſendi ſunt quàm qui hîc in Euangelio perſtringuntur: cùm ſint enim Deo dicati ac eius cultui mancipati, qui illos tangere attentat, Deum tangere etiam in pupilla oculi cenſendus eſt. 2. Conſidera illos proprium patrisfamilias filium inuadere, qui Chriſto iniuriam inferunt: ille enim eſt dilectus

Patris filius in quo benè complacuit, longè aliter ſanè à temporalis Regis filio temperarent. 3. Illum ab iis extra vineam expelli, qui poſt acceptum in ſacra ſynaxi ſtatim illum offendunt. 4. Si tam grauiter animaduerti ſolet in eos qui contumeliis homuncionis ſeruum afficiunt, qualia deberi illis ſupplicia, qui rurſum peccatis ſuis Filium Dei Cruci affigunt. Heu quàm grauiſſima offenſa illa eſt, quæ per peccatum mortale infertur!

SABBATO POST DOM. II. QVADRAGESIMÆ.

De filio prodigo. Luc. 15.

I. *PRodigus extorta portione ſubſtantiæ in regionem longinquam abiit, camque diſſipauit viuendo luxurioſè.* Conſidera prodigum eſſe peccatorem, vel in vocatione ſua deficientem, qui portionem ſubſtantiæ poſtulat; cùm quærit libertatem & vult ſui eſſe iuris. Dicitur autem portio, quia omnis huius mundi libertas vel voluptas exigua eſt, ſi ad æternam gratiæ & gloriæ ſubſtantiam conferatur. 2. In regionem longinquam abiit: quia homo terrènis deditus, & ſuo arbitrio viuens, non diu poteſt eſſe ſine peccato mortali, & ſic ſeparat ſe à Deo & domo paterna, ac aliquando vocationem ſuam deſerit, eóque peruenit, vt non poſſit pia loquentes audire. 3. diſſipat portionem ſuam, hoc eſt gratia Dei ſpoliatur, virtutibus & bonis ſpiritualibus, ac etiam bonis temporalibus, vt non habeat quod comedat & quo induatur, ac demum turpiſſimis peccatis ſe dedat, mentéque & corpore corrumpatur.

II. *Fame valida coorta factus ſubulcus, cupiebat ventrem implere porcorum ſiliquis, & nemo ei dabat. Et reuerſus in ſe, ait: Ibo ad patrem, dicens: Pater, peccaui in cælum & coram te.* Conſidera, peccatorem valida fame premi, cûm auulſus eſt à Deo Patre, qui ſolus animam ſatiare poteſt, ſolus quietam & tranquillam reddere conſcientiam. Paſcere autem porcos, (quorum eſt in cœno volutari, & oculos umquam in cælum erigere) quando it poſt concupiſcentias ſuas, paſſionibus obſequitur, & omne reſpuit aliorum imperium & obedientiam, nulli quoque rei inhiat, niſi honori ſuo & voluptati, beneficiorum Dei immemor, orationis, confeſſionis & bonorum operum. Cui peccatori id etiam contingit tandem. vt & ab illis contemnatur, & numquam voluptatibus quas quærit, frui vel expleri poſſit. 2. Conſidera, ſicut peccator in peccatis hærens, ſe porcum facit & beſtiam, ſic quando cogitat de emendatione, redit ad ſe, & fit iterum homo, dum adiuuante diuina gratia, primùm aperit oculos, & agnoſcit miſeriam vilitatemque ſuam: deinde dolet de petulantia ſua, ac concepta fiducia de paterna Dei clementia ſurgit, & in viam ſe dat pœnitentiæ, ac procidens in terram peccata Sacerdoti confitetur.

III. *Pater autem videns redeuntem à longè, accurrit; & oſculatus eum, iuſſit ei reddi ſtolam primam, annulum, calceos, & conuiuium parari in gratulationem.* Conſidera Dei Patris benignitatem, qui ſtatim ad peccatoris conuerſionem ſe conuertit, etiamſi longè abſit; id eſt, nondum plenam contritionem de peccatis habeat, nouo auxilio occurrit; ſigna caritatis oſtendit, oſculatur, peccatorem ſibi coniungit, primam iuſtitiæ ſtolam facilè reddit, annulo caritatis eumdem ſibi deſponſat, virtutibus tamquam calceamentis ornat, & mirabili conſolatione, quaſi conuiuio, reficit; Angelos, omnéſque Sanctos in cælo inuitat ad illud, vt gaudeant ſuper vno peccatore pœnitentiam agente. 2. Conſidera ſæpè illos qui in magnis peccatis fuerunt, maiori caritate in Deum ferri, quàm qui numquam in grauia peccata ſunt lapſi: vt non deſperes, ſi aliquando grauiter peccaſti.

DOMINICA III. QVADRAGESIMÆ.

De dæmonio muto. Luc. 11.

I. *Dæmone ex muto & cæco eiecto, quidam dicunt: In Beelzebuth Principe dæmoniorum eiicit dæmonia: alij aliud ſignum quærebant.* Conſidera, licet tria beneficia hic collata ſint, tamen ex inuidia hos peſſimam in partem interpretari, illos extenuare, turbam ſolam mirari: vt diſcas inuidi & maligni iudicij eſſe optimè facta vel malè interpretari, vel extenuare quòd pij & ſimplices laudant. 2. Bonis operibus, vel admonitionibus aliorum, nos non fieri meliores, ſed deteriores, niſi ſecurim ad radicem ponamus, id eſt, noſipſos emendemus. Sicut enim bonis etiam peſſima cooperantur in bonum, ita malis optima in malum: ſimiles enim ſunt araneis dulcedinem floris in venenum vertentibus.

II. Iesvs *videns cogitationes eorum, dixit eis: Omne regnum in ſe diuiſum deſolabitur,* &c. Conſidera Chriſtum non maledictum pro maledicto reddere, ſed tantum honorem Dei rationibus quatuor tueri: vt diſcas, ſi quid contra perſonam tuam fiat, patienter propter Deum ferre, ac non petenti etiam condonare: ſi autem contra honorem Dei, Fidei Catholicæ, religioſi ſtatus, famam piorum quid dicatur, tunc non ſilere, ſed defendere pro virili. Sic Moyſes murmur contra ſe ſapienter tulit, ſed idololatriam quæ erat contra Deum, ſeuerè puniuit. Sic mulier è media turba hîc Chriſtum & matrem eius beatos clamat.

III. *Mulier de turba dixit: Beatus venter qui te portauit. Et reſpondit Chriſtus: Quinimo beati qui audiunt verbum Dei, & cuſtodiunt illud.* Conſidera fortitudinem mulieris, quòd metu omni excluſo Iudæorum calumniantium, gloriam Chriſti & ſanctæ matris clara voce tuetur, eligens potiùs contemni cum Chriſto, quàm honorari à Phariſæis. 2. Cogita Chriſtum ob ingratitudinem aliorum mæſtum,

valde recreatum laude matris, & ideo omnibus aliis relictis, conuertiſſe ſe ad mulierem,& dixiſſe: Tu vocas meam matrem beatam, quod me conceperit; ſed ego beatiorem puto, quod verba mea audierit & cuſtodierit, ſicut & tu nunc es, omnéſque qui ea audita cuſtodiunt.

FERIA II. POST DOM. III. QVADRAGESIMÆ.
Medice, cura teipſum. Luc. 4.

I. *Dixit* IESVS *Phariſæis: Vtique dicetis mihi hanc ſimilitudinem: Medice, cura teipſum: quanta audiuimus facta in Capharnaum, fac hic in patria tua.* Conſidera 1. hoc prouerbium: Medice cura teipſum, multis conuenire; maximè verò iis qui alios docent quæ ipſi opere nequaquam præſtant. 2. Chriſtum Dominum numquam tot miracula in patria ſua quàm in Capharnaum edidiſſe. 1. quod vt maximè notus illic adorari potuiſſet; 2. plerique è cognatis inflari, & nonnihil ſibi arrogare potuiſſent. 3. quod apud notos parum proficiamus. 4. quod in Capharnaum plures pauperes inuenirentur quàm in Nazareth. 5. quod illic multi increduli & curioſi nihil præter ſigna & miracula poſtulabant. Proh magnum facinus! curioſitas, infidelitas ac ſuperbia.

II. *Multæ viduæ erant in diebus Eliæ in Iſraël, & ad nullam illarum miſſus eſt, niſi in ſarepta Sidoniæ.* Conſidera 1. Deum donorum ſuorum ac gratiarum eſſe dominum, & pro arbitrio quibus libuerit diſpenſare, aliis plus vel minus, idque ſapienter admodum, ita vt nemini fiat iniuria, nec conquirendi ratio ſubſit. 2. Perpende quid ſit à viro pio viſitari, cùm ſummum beneficium computet Chriſtus Dominus, quod Propheta pauperculam viduam adierit. 3. per viduarum multitudinem deſignari quantus fuerit ſemper afflictorum numerus: non eſt enim adeo nouum videre pleróſque vexatos. Ea quippe eſt conditio loci quem incolimus. 4. quanta circumſpectione Sacerdotes ac Religioſi viduarum domos adire debeant, imo mulierum ac puellarum: nonniſi iubente Domino conueniendæ ſunt, vt hîc de Elia legimus.

III. *Et repleti ſunt omnes ira hæc audientes: Et eiecerunt illum extra ciuitatem, & duxerunt illum vſque ad ſupercilium montis, vt præcipitarent eum: ipſe autem tranſiens per medium illorum, ibat.* Conſidera 1. quantum malum ſit iræ ac indignationis obnoxium eſſe: non enim vitium iſtud perturbat tantùm, ſed omne conſilium ac mentem adimit. 2. quantæ impietatis ſit Chriſtum expellere ciuitate, ac velle præcipitem dare. Hoc vtique facis, cum lethali crimine te obſtringis. 3. Expende Chriſtum per medium noſtrum tranſire, imo plerumque abire, cùm iniectas animo benè agendi cogitationes reſpuimus. O abſit Domine! ſed mane nobiſcum, cùm adueſperaſcit.

FERIA III. POST DOM. III. QVADRAGESIMÆ.

De correptione fraterna. Matth. 18.

I. *Dixit* Iesvs: *Si peccauerit in te frater tuus, vade, & corripe eum inter te & ipſum ſolum: ſi te audierit, lucratus eris fratrem tuum.* Conſidera 1. Legibus à Chriſto datis teneri nos non ſolùm in nobis, verumetiam in proximo peccata deteſtari, iuxta Apoſtoli verba, quod *non ſolùm qui ea faciunt, ſed etiam qui conſentiunt facientibus*, Rom. 1. 2. ſignum certiſſimmum horroris peccati eſſe cùm vel in nobis, vel in aliis arguimus vel emendamus. 3. peccati correptionem in aliis ſumma prudentia eſſe faciendam, capta videlicet loci ac temporis occaſione. 4. illum qui corripientem ſe benignè ac patienter audit, magnæ futuræ emendationis argumenta præbere.

II. *Si te non audierit, adhibe tecum adhuc vnum vel duos: quod ſi non audierit eos, dic Eccleſiæ: ſi autem Eccleſiam non audierit, ſit tibi ſicut Ethnicus & Publicanus.* Conſidera 1. quàm vtile ſit ad benè agendum cum multis ſociari: *Væ ſoli*, inquit Scriptura, *quia cùm ceciderit non habet ſubleuantem ſe*, Eccl. 4. 2. Perpende quod ſi duorum vel trium teſtimonio fides eſt adhibenda, quanto magis tot Conciliorum ac Sanctorum Patrum placitis, qui veritatem fidei ac myſteriorum omnium ab Apoſtolis ad hunc vſque diem comprobant. 3. Conſidera quid de Hæreticis ſentiendum poſt Chriſtum dicentem: *Qui Eccleſiam non audierit, ſit tibi ſicut Ethnicus & Publicanus*, Matth. 18. quo in pretio habendi qui de illa oblatrant, ipſam erraſſe, eſſe prolapſam & deſolatam per multa ſæcula fuiſſe inuiſam?

III. *Domine, quoties peccabit in me frater meus, ait Petrus, & dimittam ei? vſque ſepties? Dicit illi* Iesvs: *Non dico tibi vſque ſepties, ſed vſque ſeptuagies ſepties.* Conſidera 1. quod qui proximum oſtendit non in hominem vel alienigenam, ſed in fratrem peccare: fratres enim ſumus qui vnum Deum omnes patrem habemus. 2. quàm parui, vt plurimum pendamus Dei benignitatem ac miſericordiam, D. Petrus multùm eſſe vel ſepties offenſam remittere arbitratur; ſed ſuperat ac tranſilit diuina miſericordia; non eſt miſericordiæ modus, quamdiu vitam ducimus. 3. Conſidera quàm longè abſimus ab hac miſerendi ratione, qui vel vnica vice ægrè admodum condonamus; Deus ad ſeptuagies ſepties, id eſt toties quoties, promptus eſt ignoſcere. Proh bonitatem, miſericordiam & amorem! hîc vindictæ ſtudioſi & reconciliationis aduerſarij diſcant veri Chriſtiani officium, & quid proximo debeant.

FERIA IV. POST DOM. III. QVADRAGESIMÆ.

Quare diſcipuli tui non lauant manus, &c. Matth. 15.

I. *Dixerunt Scribæ & Phariſæi Chriſto Domino: Quare diſcipuli tui non lauant manus ſuas cùm panem manducant?* Iesvs *autem ait illis: Quare & vos tranſgredimini*

mandatum Dei propter traditionem veſtram. Conſidera 1. facilè leuiora proximi peccata: grauiores verò culpas in nobis minimè deprehendi; Lyncei quippe in aliorum delictis ſumus, in noſtris autem cæcutimus. 2. Dei ſeruos debere eſſe in actionibus ſuis attentiſſimos: faciliùs enim leuiores illorum culpæ, quàm aliorum grauiſſimæ perſtringuntur. 3. quàm iniquus iudex ſit mundus; carpens quod non damnat Deus, probans verò quod ille carpit: præceptum Dei violatur & ſiletur: leuiter in vrbanitatem delinquitur, & magni criminis inſimulatur: ille eſt mundi genius.

II. *Hypocritæ, benè prophetauit de vobis Iſaias, dicens: Populus hic labiis me honorat: cor autem eorum longè eſt à me.* Conſidera 1. hypocritæ nomen pleriſque eſſe à Sanctis attributum: qui ſe immunem ab hoc crimine putat, huic magis obnoxius reperitur. 2. Conſidera ab his Deum labiis honorari, non corde: 1. qui dicunt, & non faciunt; qui multa pollicentur, & promiſſis ſtare negligunt: 2. qui aliud foris, aliud intus præ ſe ferunt: foris agnorum benignitatem, intus verò luporum rapacitatem exhibent; palàm viri boni videntur, coram Deo reipſa nefarij ſunt; apud homines humilitatem fingunt, coram Deo & Angelis vanitatis arguuntur.

III. *Non quod intrat in os, coinquinat hominem; ſed quod procedit ex ore, hoc coinquinat hominem.* Conſidera 1. quod in homine duo fœdari & contaminari poſſunt, interius & exterius: quod exterius coinquinari poſſit, parum eſt; modò quod intrinſecus latet, fœditatis expers ſit. 2. Interiores immunditias longè ampliùs eſſe cauendas quàm externas: his enim ſolum corpus, illis verò mens inficitur. Iſtas ſoli homines auerſantur, illæ verò Deum ſummè bonum offenſum habent. 3. Conſidera quod Deo vel Eccleſiæ non obtemperare grauiſſimum ſit, cùm id de corde exeat & mentem inficiat, parum refert quibus veſcaris, modò Deo non contradicas, vt Adam & Eua; vel Eccleſiæ, vt paſſim hæretici & nefarij plerique.

FERIA V. POST DOM. III. QVADRAGESIMÆ.

De ſocru Simonis. Matth. 8. Marc. 1. Luc. 4.

I. *Egreſſi de Synagoga venerunt in domum Simonis: Socrus autem Simonis tenebatur magnis febribus, & rogauerunt* IESVM *pro ea.* Conſidera, non caruiſſe myſterio hunc tranſitum IESV ad domum Petri ex Synagoga. Nuſquam legimus illum poſt itineris & prædicationis labores ad quietem vel cibum capiendum diuertiſſe; ad magnifica palatia, ſed ad piſcatorum, aliorumque pauperum ædes, vti hæ Petri fuere. Quid autem aliud erat hæc Petri domus, niſi Eccleſia cuius Petrus cuſtos & paſtor factus eſt, dum Chriſtus ei diceret: *Si diligis me, paſce oues meas*, Ioan. 21. quas Chriſtus elegit in ſponſam, repudiata rebelli Iudæo-

rum Synagoga. 2. Conſidera Apoſtolos non ſolùm inuiſiſſe ægram, ſed etiam intercessiſſe pro illa: vt diſcas, cùm non potes opere, precibus ſaltem apud Deum & homines diuites, infirmos iuuare, deinde & implorare auxilia Sanctorum in cælo, vt patrem miſericordiarum pro nobis & illis interpellent.

II. IESVS *accedens ad illam, imperauit febri, & manu eleuauit eam; & mox ſurgens, miniſtrabat eis.* Conſidera cur IESVS conſcius illam ægram eſſe expectarit donec diſcipuli rogarent pro ea. Nempe quia domus Petri debuit eſſe domus fidei, caritatis & orationis, & ideo illas virtutes in ea exerceri voluit. Potuit & verbo abſens eam ſanare, ſed ad oſtendenda maioris amoris ſigna voluit in perſona propria eam adire, manúque tangere & febri imperare, vt tangendo ſe hominem, imperando Deum eſſe monſtraret. 2. Conſidera quomodo febris non ſolùm receſſerit, ſed vires ita in ea firmatæ fuerint, vt repente ex lecto exiliens cœperit magno ſtudio; vt gratam ſe oſtenderet, miniſtrare: Vt diſcas non te dare otio cùm à peccatis fueris ſolutus, & iacturam præteriti temporis in morbo vel corporali vel ſpirituali factam, nouo ſtudio reſarcire.

III. *Veſpere facto varios ægros ducebant ad eum, dæmoniacos, & ille manu impoſita eos curabat: dæmonia autem clamantia, Tu es Filius Dei, non ſinebat loqui.* Conſidera in ſola Petri domo, id eſt Eccleſia Romana, eſſe abſolutionem ab omni genere ſpiritualium morborum, id eſt peccatorum, ac etiam corporalium, quando fiunt miracula. 2. Veſperi vel nocte tribulationum plures ſanari quàm luce proſperitatis: per aduerſa enim plures redeunt ad ſe & conuertuntur ad eum, quàm per proſpera: *Vexatio dat intellectum*, Iſaiæ 28. 3. Chriſtum non permiſiſſe loqui dæmonia, vt doceret nos dæmonem ſemper pro hoſte infeſto habendum, & numquam ei communicandum, ſiue in bonis, ſiue in malis: qui enim videtur commodis noſtris amplius fauere, hoc amplius noſtræ ſaluti inſidiatur.

FERIA VI. POST DOM. III. QVADRAGESIMÆ.

De colloquio Domini cum Samaritana. Ioan. 4.

I. IESVS *fatigatus ex itinere ſedebat ſic ſupra fontem ſub horam ſextam*, id eſt circa meridiem. Conſidera IESVM benedictum per montes & valles, à mane vſque ad meridiem ſine cibo & potu, quærentem errantem ouiculam vt eam deducat ad ouile, ac tandem more hominum de via feſſorum, ſedere ſupra fontem, vt ibi tanquam peritus auceps verborum ſuorum reti aucupetur auiculas ratione præditas; vnáque capta, ea duce vtatur ad alias in rete illiciendas. 2. Conſidera eum ſedere ſic, id eſt in terra, qui ſedet ſupra Cherubinos: ſedere ſupra aquas mortuas vt commutaret eas in aquas viuas, ad quas per Prophetam omnes inuitauit, dicentem: *Omnes ſitientes, venite ad aquas*

ſupra puteum profundum, quaſi ſuper nouam cathedram, vt patefaciat noua & profunda myſteria Scripturarum.

II. *Venit mulier de Samaria haurire aquam, cui dixit: Da mihi bibere: Diſcipuli enim intrant in vrbem vt cibos emerent.* Conſidera admiranda Dei iudicia, & quàm verè dixerit Apoſtolus: *Non volentis neque currentis, ſed miſerentis eſt Dei,* Rom. 9. Mulier enim hæc neque quærebat Chriſtum, neque currebat ad ſalutem: minus volebat, & tamen diuina pietas eius eſt miſerta, liberans eam à peccatis, & ſimilem efficiens Apoſtolis, vtpote quæ Samaritanis Chriſtum annunciauit. 2. Conſidera eum qui venerat ad dandum verum potum, poſtulare bibere: ardebat nimirum deſiderio, non iam extinguendi ſitim corporis, ſed cordis, hoc eſt, animam illam conuertendi: nec enim legitur eum poſtea bibiſſe. Paruifaciebat Dominus laſſitudinem ſuam & ſitim: pluris æſtimabat animæ ſalutem quàm potum aquæ. 2. Conſidera tunc potum petere à nobis Dominum, quando interna inſpiratione nos impellit, vt relictis peccatis conuertamur ad ſe fontem aquæ viuæ ſalientis in vitam æternam.

III. *Quomodo, ait mulier, tu cùm Iudæus ſis, bibere à me Samaritana poſcis? Tum* IESVS: *Si ſcires quis poſcat, forſan petiiſſes ab eo aquam viuam.* Conſidera Chriſtum ex habitu à Samaritana agnitum Iudæum: vt diſcamus, ſi velimus imitari Chriſtum, nos eo habitu vti debere quo cognoſcamur eſſe Chriſtiani. Turpe eſt enim honeſtate habitus nos etiam à Turcis & Iudæis vinci. 2. Conſidera ſapientiam Chriſti ſenſim ab aqua materiali tranſeuntis ad ſpiritualem: vt doceret nos, cùm volumus conuertere peccatorem, opportunitatem venari loquendi de tali materia, & primùm loqui de eo quod eius profeſſioni conuenit, & pedetentim quaſi aliud agendo in ſermonem de ſalute ſpirituali delabi.

II. PARS.

I. *Domine, ait mulier, puteus altus eſt, nec hydriam habes: vnde ergo habes aquam viuam? Reſpondit: Qui biberit ex mea aqua, non ſitiet in æternum. Tum illa: Da mihi hanc aquam.* Conſidera qua arte Dominus paulatim cor durum mulieris emolliat. Pimò enim ſe magnum aliquem virum eſſe indicat. 2. promittit aquam viuam. 3. exponit effectus aquæ quod ſitim perpetuò tollat, & ſaliat in vitam æternam, id eſt viuificet animam. O raram liberalitatem Chriſti! ignorantibus viuam gratiæ ſuæ aquam patefacientis, ac non petentibus etiam offerentis: nec mirum: nam diuinæ bonitatis fons eſt ſuipſius diffuſiuus: & ideo quærit hortos in quos donorum riuos effundat. 3. Conſidera aquam huius mundi ſignificare opes, honores & voluptates ſæculi, quæ non poſſunt extinguere ſitim, ſed augent potiùs. Aquam verò Chriſti deſignare

gratiam Dei & bona cæleſtia, quæ verè ſitim noſtram explent & extingunt.

II. *Vade, inquit* IESVS, *voca virum tuum. Tum mulier: Non habeo virum. At* IESVS: *Quinque habuiſti; & quem habes, tuus non eſt. Tum illa: Video quia Propheta es tu.* Conſidera Dominum non ante ſe voluiſſe manifeſtare illi, quàm confeſſa eſſet virum ſuum non eſſe cum quo habitaret, ac proinde ſe peccatricem eſſe. Neminem enim gratiæ ſuæ participem facere ſolet, niſi priùs ſe humiliet & peccata ſua confiteatur. 2. Conſidera, cùm mulier procuIdubio hac confeſſione ſua multùm erubuerit; quomodo à cæleſti Medico mox fuerit adiuta & curata: benignè enim confeſſionem eius confirmauit, & bis collaudauit quod verè dixiſſet: Honorifica enim res eſt apud Deum peccati confeſſio, & laudem potiùs quàm pœnam meretur. 3. Conſidera quomodo poſt expiata humili confeſſione crimina, aqua viua ante oblata ex anima illa ſcaturiat, & ſenſim viui fontis inſtar in cælum aſcendat: non enim vocat ampliùs Iudæum, ſed Prophetam: loquitur de adorando Deo, de Meſſiæ aduentu.

III. *Cum mulier dixiſſet, Scio quia Meſſias venit,* IESVS *ait: Ego ſum qui loquor tecum. Sic mulier relicta hydria abiit in vrbem, nuncians ſe vidiſſe Meſſiam: diſcipuli autem mirati ſunt eum cum muliere locutum.* Conſidera quomodo ſylueſtris hæc ouicula paulatim verbis Chriſti emollita patiatur ſe tangi & capi à ſuo paſtore: ignara enim licet adhuc quis ſit, incipit in eum credere eúmque amare, & ideo dicit ſe ſcire Meſſiam venturum, & optare ab eo doceri. Quid hîc reſtabat, niſi vt paſtor ſe proderet, & ouiculam in humeros reiectam deportaret ad ouile? Dixit ergo ei: *Ego ſum qui loquor tecum.* 2. Conſiderà, hoc reſponſo dato, tantum ignem in pectore mulieris accenſum, vt ardoris impatiens, oblita hydriæ aufugerit in vrbem; quo totum populum eodem igne accenderet, ſicut & factum eſt. Nec mirum eſt hydriæ oblitam, quia iam biberat, iam ſitim perfectè reſtinxerat: vt diſcas & tu deſerere hydriam carnalium cupiditatum, ſi velis aliis viam ſalutis oſtendere. 3. Conſidera Apoſtolos miratos Chriſtum loqui cum muliere: quod fecit, vt doceret inprimis Religioſos & Clericos rarò loqui cum mulieribus; & ſi fiat, paucis verbis, nec ſine comite.

SABBATO POST DOM. III. QVADRAGESIMÆ.

De muliere adultera. Ioan. 8.

I. IESVS *rogatus à Phariſæis, ſitne mulier adultera ſecundum legem lapidanda; inclinauit ſe, digito ſcribens in terra.* Conſidera tantam fuiſſe Chriſti miſericordiam in peccatores, vt inde Phariſæi calumniandi anſam quæſierint: vt diſcas fiduciam in Chriſto ponere, certus de remiſſione peccatorum, licet grauia ſint, & in lege graui pœna mulctentur,

modò ad cor redeas: ſi autem homini fidas, ille te coram Deo & hominibus accuſabit. 2. Conſidera cur Iesvs diſtulerit reſponſum: nempe vt Principes & Iudices diſcant, audita accuſatione prius cauſam & circumſtantias eius expendere, ne iniuſtam ſententiam proferant: deinde vt quando nos audimus aliquem lapſum, non mox eum apud alios condemnemus, ſed potiùs excuſemus, cogitantes nos quoque fragiles & è terra fictos, poſſéque labi. 3. Conſidera non debere nos refugere etiam humiles actus & ritus, licet videantur inciuiles, quando poſſumus ea re proximo prodeſſe.

II. *Cùm iſti pergerent quærere*, Iesvs *erexit ſe, dicens: Qui ſine peccato eſt, primus in illam lapidem mittat: & iterum in terra ſcripſit, & mox alius poſt alium diſceſſit.* Conſidera hoc dicto Chriſti nos moneri, ne facilè malè loquamur vel iudicemus de proximo, ſed conſideremus imperfectiones noſtras. Quantumcumque enim homo ſanctus ſit ſemper, ſi bene conſcientiam examinet, & digito diſcuſſionis in terra cordis ſcribat; inueniet quod in ſe reprehendat, nec facilè lapidem in alios emittet. 2. Conſidera ſicut adultera ab omnibus condemnata eſt, antequam ſiſteretur Chriſto, eo verò præſente omnes ſe ſubducere: ſic nos quando manemus in peccato, à dæmone & propria conſcientia condemnamur: vbi verò per confeſſionem humiliati nos ſubiecerimus Chriſto, abſoluimur. 3. Conſidera Chriſtum denuo ſe inclinaſſe in terram; ne magis eos, ſi diutiùs reſpexiſſet, pudefaceret, & liberiùs ſe inde ſubducerent: vt diſcas, cùm quis tua monitione ſatis eſt pudefactus, non ampliùs inſtare.

III. *Tum erigens ſe* Iesvs *ait: Mulier, nemo te condemnauit? Reſpondit: Nemo. Tum ille: Nec ego te condemnabo: vade, & iam ampliùs noli peccare.* Conſidera quanti fecerit Chriſtus ordinariam ſuperiorum poteſtatem: nec enim mulierem ante abſoluit quàm intellexerit eam à nullo condemnatam: vt diſcas numquam aliquem ab amore vel obedientia ſuperiorum abducere. 2. Conſidera clementiam Chriſti, quod nullo probroſo nomine adulteram appellarit, ſed mulierem; indicans ſexus fragilitatem: cùm tamen ipſe ſolus hoc peccato offenſus eſſet, ſicut peccato Dauidis, qui dixit: *Tibi ſoli peccaui*, Pſal. 50. Gratior enim eſt Deo maximus peccator pœnitens, quàm ſuperbus qui ſibi videtur iuſtus. 3. Conſidera Chriſtum non abſoluiſſe eam, niſi poſtquam locuta eſt: vult enim vt ex parte noſtra quoque cooperemur, confitendo peccata noſtra & laudes diuinas prædicando. Deinde parum admodum ab ea poſtulare, nempe vt deinceps non delinqueret.

DOMINICA IV. QVADRAGESIMÆ.

De multiplicatione quinque panum. Ioan. 6.

I. *CVm* Iesvs *monte conſcenſo ſubleuaſſet oculos, vidit turbam ingentem tendere ad ſe, rogantique de panibus reſpondit Andræas: Eſt puer vnus hic habens quinque panes hordeaceos & duos piſces.* Conſidera Chriſtum ex valle montem conſcendere: vt doceat nos ad perfectionem vitæ ſpiritualis tendere; ſed non ſine labore ad eam peruenire. 2. Modeſtiam Chriſti oculos ſemper demittentis nec ſubleuantis niſi in cælum & ad populum: vt diſcas duo maximè tibi reſpicienda; nempe ſalutem tuam in cælo & ſalutem proximorum. 3. ſi ſolo aſpectu ſuo Chriſtus attrahat turbam, quid faciet præſentia in Euchariſtia? 4. Chriſtum in miraculo vti miniſterio pueri, patria relicta Dominum ſecuti, & quidem pauperis, quia hordeaceos habuit panes: vt ſcias puerorum & humilium opera, Deo gratiſſima.

II. Iesvs *gratiis actis, panes quinque & duos piſces quinque millibus in fœno diſcumbentibus diſtribuit.* Conſidera feruorem tot millium hominum, quod non ſolliciti de cibo Chriſtum tam longè ſint ſecuti, & ſummam Dei prouidentiam nunquam in ſe confidentes deſerentis. 2. Cogita, ſi filius Dei dator omnium bonorum gratias agit Patri pro quinque panibus; multo magis nos viles creaturas debere corde, voce & opere pro tot beneficiis quotidianis gratias continenter agere. 3. Vide quanto amore panes piſceſque frangat, & ſimplici turbæ diſtribuat: memor ſe aliquando panem cæleſtem in extrema cœna in memoriam piſcis in cruce paſſionis aſſi diſtributurum, qui ſatiet in æternum. 4. Cogita illum dignè non accipi, niſi à diſcumbente in fœno, id eſt humiliter de ſe ſentiente: & carnem ſuam, *Omnis enim caro fœnum*, ait Iſaias, mortificante & ſupprimente.

III. *Collegerunt duodecim cophinos fragmentorum.* Conſidera quando bona noſtra, ſiue temporalia ſiue ſpiritualia, etſi pauca ſint, libenter communicamus proximo, non perire; ſed creſcere & multiplicari, vti magni eleemoſynarij experti ſunt. 2. Maiorem fuiſſe poſt ſaturationem collectionem fragmentorum quàm panum: vt ſignificaretur indeficientia conuiuij cæleſtis in vita æterna conſecutura; vbi quiſque fragmento ſuo, id eſt, ſpeciali beatitudine ita ſaturabitur, vt nec eſuriat, nec ſitiat ampliùs.

FERIA II. POST DOM. IV. QVADRAGESIMÆ.

De eiectis è templo vendentibus. Ioan. 2.

I. IEsvs *Hieroſolymam ingreſſus, cùm in Templo inueniſſet vendentes oues & boues, flagello omnes eiecit.* Conſidera Chriſtum ante omnia adiiſſe templum, quia in omnibus actionibus ſuis primò ſemper quærebat Dei gloriam: Et cùm aduerteret illud fœdè à negotiatoribus profanari, licet mortalium mitiſſimus eſſet, & ipſe Agnus Dei zelo diuino

accenſus, ex funiculis fortè oblatis confeciſſe flagellum, terribiliſque vultu totam illam ſacrilegam turbam eieciſſe. Conſumatur & cor tuum vindicandi diuini honoris zelo, quando Dei templum, id eſt, animam tuam aduertis belluinis carnalium affectuum motibus profanatum, & flagello pœnitentiæ in illud deſæuias. 2. Conſidera funiculis deſignari peccata quibus homo velut funibus conſtringitur: vt intelligas Deum ex peccatis noſtris ſumere caſtigandi materiam, eo quod dum in malo perſiſtimus & peccatis peccata addimus, multiplicemus funiculos è quibus fiat flagellum quo caſtigemur.

II. *Eiecit quoque oues & boues, & nummulariorum effudit æs & menſas ſubuertit.* Conſidera oues eſſe qui ſpecie pietatis alios decipiunt: boues quæ ſunt beſtiæ laborioſæ, eſſe Prædicatores, qui ob quæſtum ſuum, & non ob lucrum animarum verbum Dei annunciant: nummularios autem qui Deo non integrè ſeruiunt; ſed partim Deo, partim mundo, & qui non purè quærunt Chriſti gloriam in actionibus ſuis; ſed ſua potiùs commoda. 2. Conſidera, ſi Dominus tam grauiter tulit animalia innoxia, ementéſque & vendentes illa tantùm quæ cultui diuino erant dedicata, & iamjam offerenda, quid facturus eſſet ſi inueniſſet in eo homines confabulantes de rebus vanis, nugatores, impudicos, famæ alienæ detractores, irriſores, nullâque deuotione præditos?

III. *Et his qui columbas vendebant, dixit: Auferte iſta hinc, & nolite facere domum Patris mei domum negotiationis.* Conſidera columbas ſpiritualiter vendere eos qui acceptam Spiritus ſancti gratiam non gratis, vti debent; ſed pro mercede aliis communicant: vel qui non ſecundùm merita, ſed ſecundùm hominum fauorem & gratiam illam impertiunt: vel denique qui beneficia Eccleſiaſtica ſimoniacè emunt vel vendunt. 2. Conſidera Chriſtum mitiùs locutum vendentibus columbas, tum quia pauperiores & ſimpliciores homines eſſe ſolent qui vendunt oues, tum quia per columbas volucres innoxias Spiritus deſignabatur: vt diſcas zelum temperare quando agendum eſt contra eos, qui ex ignorantia & ſimplicitate potiùs quàm ex malitia & proteruia in aliqua re diuinum honorem lædunt.

FERIA III. POST DOM. IV. QVADRAGESIMÆ.

De doctrina Chriſti Domini. Ioan. 7.

I. *Doctrina mea non eſt mea, ſed eius qui miſit me: Si quis voluerit voluntatem eius facere, cognoſcet de doctrina vtrum ex Deo ſit.* Conſidera 1. Chriſti Domini humilitatem: poſſet meritò quam nos docuit doctrinam ſuam appellare ſine Patris iniuria, cùm ipſe etiam Deus ſit: illam tamen ex humilitate Patri, non ſibi tribuit. Proh quantæ confuſioni iſta Chriſti humilitas erit pleriſque concionatoribus ac Doctoribus, & Scribis pleriſque, quos vel leuiſſima

ſcientia inflat! 2. Conſidera in eo probum maturè doctrinam aliquam eſſe à Deo ſi ad peragendam Dei voluntatem ac præcepta impellat: quantumcumque enim ſapere videaris, ex affectu potiùs quàm ex veritatis principijs iudicas. Superbus ac vanus humilitatis doctrinam damnat & ſtultitiam reputat, auarus paupertatem puſillanimi animi vel iudicij inſimulat.

II. *Qui à ſemetipſo loquitur, gloriam propriam quærit: qui autem quærit gloriam eius qui miſit eum, hic verax eſt.* Conſidera 1. periculoſum eſſe de ſe vel de ſuis verba facere ac vanitati potiùs quàm caritati tribuendum. 2. In ſanctioribus actionibus vanitatem eſſe cauendam; quæ nec raro plerumque cùm de Deo verba miſcemus, vel de beneficiis quæ nobis vel noſtris confert. 3. Quod vnuſquiſque gloriam Dei quærere præſumit, cùm pauci admodum id præſtent: quis enim verè gloriæ illius incumbit à quo mittitur: ingenioſè quippe ſuam pleríque omnes vel in ſanctiſſimis actionibus intendunt.

III. *Moyſes dedit vobis Legem, & nemo ex vobis facit Legem. Quid me quæritis interficere? Reſpondit turba & dixit: Dæmonium habes.* Conſidera 1. parum prodeſſe pias ac ſanctas Leges niſi opere compleantur: non ex Lege iuſtificaberis, imo condemnaberis ſi quod iubet adimplere negligas: ſcriptum eſt enim: *Si vis ad vitam ingredi, ſerua mandata.* 2. Expende paucos eſſe qui Legem impleant: ſi enim accuratè perſpiciamus, vnumquemque ſuo nominatim vitio laborare reperies, cùm alioqui ſcriptum ſit: *Qui peccat in vno, factus eſt omnium reus.* 3. *Meritò* Chriſtum Legi non obtemperantes, his verbis interpellare: *Quid me vultis interficere?* Chriſtus enim Dominus quæritur ad mortem, cùm de peccato cogitas. Hoc enim eſt iuxta Apoſtolum, *rurſus in ſeipſo Chriſtum crucifigere.*

FERIA IV. POST DOM. IV. QVADRAGESIMÆ.

De cæco nato. Ioan. 9.

I. *Chriſtus cùm cæcum natum vidiſſet, & diſcipulis quærentibus an ob peccata ſua vel parentum ita natus eſſet, reſpondiſſet id factum ad manifeſtandum opera Dei, ſaliua ex ſputo facto liniuit eius oculos, & lauare in natatoria Siloe iuſſit.* Conſidera Chriſtum vidiſſe cœcum non otioſè & fruſtrà, ſed vt eius miſeriæ opem ferret: vt diſceremus non ſatis eſſe cognoſcere proximi ærumnas, niſi etiam operam demus vt ab illis liberetur. 2. Conſidera modum quo curauit cœcum: 1. eum reſpexit: 2. lutum impoſuit oculis: 3. ad fontem miſit: ſic tria peccatori facienda ſunt vt Deo reconcilietur: Primò enim opus habet auxilio diuinæ gratiæ vt reſurgat: 2. agnoſcere debet fœditatem peccati per confeſſionem: 3. abluere illud vel per baptiſmum, ſi ſit infidelis, vel per lacrymas contritionis, ſi ſit fidelis, relapſus.

valde recreatum laude matris, & ideo omnibus aliis relictis, conuertiſſe ſe ad mulierem,& dixiſſe: Tu vocas meam matrem beatam, quod me conceperit; ſed ego beatiorem puto, quod verba mea audierit & cuſtodierit, ſicut & tu nunc es, omnéſque qui ea audita cuſtodiunt.

FERIA II. POST DOM. III. QVADRAGESIMÆ.
Medice, cura teipſum. Luc. 4.

I. *Dixit* IESVS *Phariſæis: Vtique dicetis mihi hanc ſimilitudinem: Medice, cura teipſum: quanta audiuimus facta in Capharnaum, fac hîc in patria tua.* Conſidera 1. hoc prouerbium: Medice cura teipſum, multis conuenire; maximè verò iis qui alios docent quæ ipſi opere nequaquam præſtant. 2. Chriſtum Dominum numquam tot miracula in patria ſua quàm in Capharnaum edidiſſe. 1. quod vt maximè notus illic adorari potuiſſet; 2. plerique è cognatis infiari, & nonnihil ſibi arrogare potuiſſent. 3. quod apud notos parum proficiamus. 4. quod in Capharnaum plures pauperes inuenirentur quàm in Nazareth. 5. quod illic multi increduli & curioſi nihil præter ſigna & miracula poſtulabant. Proh magnum facinus! curioſitas, infidelitas ac ſuperbia.

II. *Multæ viduæ erant in diebus Eliæ in Iſraël, & ad nullam illarum miſſus eſt, niſi in ſarepta Sidoniæ.* Conſidera 1. Deum donorum ſuorum ac gratiarum eſſe dominum, & pro arbitrio quibus libuerit diſpenſare, aliis plus vel minus, idque ſapienter admodum, ita vt nemini fiat iniuria, nec conquirendi ratio ſubſit. 2. Perpende quid ſit à viro pio viſitari, cùm ſummum beneficium computet Chriſtus Dominus, quod Propheta pauperculam viduam adierit. 3. per viduarum multitudinem deſignari quantus fuerit ſemper afflictorum numerus: non eſt enim adeo nouum videre pleróſque vexatos. Ea quippe eſt conditio loci quem incolimus. 4. quanta circumſpectione Sacerdotes ac Religioſi viduarum domos adire debeant, imo mulierum ac puellarum: nonniſi iubente Domino conueniendæ ſunt, vt hîc de Elia legimus.

III. *Et repleti ſunt omnes ira hæc audientes: Et eiecerunt illum extra ciuitatem, & duxerunt illum vſque ad ſupercilium montis, vt præcipitarent eum: ipſe autem tranſiens per medium illorum, ibat.* Conſidera 1. quantum malum ſit iræ ac indignationis obnoxium eſſe: non enim vitium iſtud perturbat tantùm, ſed omne conſilium ac mentem adimit. 2. quantæ impietatis ſit Chriſtum expellere ciuitate, ac velle præcipitem dare. Hoc vtique facis, cum lethali crimine te obſtringis. 3. Expende Chriſtum per medium noſtrum tranſire, imo plerumque abire, cùm iniectas animo benè agendi cogitationes reſpuimus. O abſit Domine! ſed mane nobiſcum, cùm adueſperaſcit.

FERIA III. POST DOM. III. QVADRAGESIMÆ.

De correptione fraterna. Matth. 18.

I. *DIxit* IESVS: *Si peccauerit in te frater tuus, vade, & corripe eum inter te & ipſum ſolum: ſi te audierit, lucratus eris fratrem tuum.* Conſidera 1. Legibus à Chriſto datis teneri nos non ſolùm in nobis, verumetiam in proximo peccata deteſtari, iuxta Apoſtoli verba, quod *non ſolùm qui ea faciunt, ſed etiam qui conſentiunt facientibus,* Rom. 1. 2. ſignum certiſſimmum horroris peccati eſſe cùm vel in nobis, vel in aliis arguimus vel emendamus. 3. peccati correptionem in aliis ſumma prudentia eſſe faciendam, capta videlicet loci ac temporis occaſione. 4. illum qui corripientem ſe benignè ac patienter audit, magna futuræ emendationis argumenta præbere.

II. *Si te non audierit, adhibe tecum adhuc vnum vel duos: quod ſi non audierit eos, dic Eccleſiæ: ſi autem Eccleſiam non audierit, ſit tibi ſicut Ethnicus & Publicanus.* Conſidera 1. quàm vtile ſit ad benè agendum cum multis ſociari: *Væ ſoli,* inquit Scriptura, *quia cùm ceciderit non habet ſubleuantem ſe,* Eccl. 4. 2. Perpende quod ſi duorum vel trium teſtimonio fides eſt adhibenda, quanto magis tot Conciliorum ac Sanctorum Patrum placitis, qui veritatem fidei ac myſteriorum omnium ab Apoſtolis ad hunc vſque diem comprobant. 3. Conſidera quid de Hæreticis ſentiendum poſt Chriſtum dicentem: *Qui Eccleſiam non audierit, ſit tibi ſicut Ethnicus & Publicanus,* Matth. 18. quo in pretio habendi qui de illa oblatrant, ipſam erraſſe, eſſe prolapſam & deſolatam per multa ſæcula fuiſſe inuiſam?

III. *Domine, quoties peccabit in me frater meus, ait Petrus, & dimittam ei? vſque ſepties? Dicit illi* IESVS: *Non dico tibi vſque ſepties, ſed vſque ſeptuagies ſepties.* Conſidera 1. quod qui proximum oſtendit non in hominem vel alienigenam, ſed in fratrem peccare: fratres enim ſumus qui vnum Deum omnes patrem habemus. 2. quàm parui, vt plurimum pendamus Dei benignitatem ac miſericordiam, D. Petrus multùm eſſe vel ſepties offenſam remittere arbitratur; ſed ſuperat ac tranſilit diuina miſericordia; non eſt miſericordiæ modus, quamdiu vitam ducimus. 3. Conſidera quàm longè abſimus ab hac miſerendi ratione, qui vel vnica vice ægrè admodum condonamus; Deus ad ſeptuagies ſepties, id eſt toties quoties, promptus eſt ignoſcere. Proh bonitatem, miſericordiam & amorem! hic vindictæ ſtudioſi & reconciliationis aduerſarij diſcant veri Chriſtiani officium, & quid proximo debeant.

FERIA IV, POST DOM. III. QVADRAGESIMÆ.

Quare diſcipuli tui non lauant manus, &c. Matth. 15.

I. *DIxerunt Scribæ & Phariſæi Chriſto Domino: Quare diſcipuli tui non lauant manus ſuas cùm panem manducant?* IESVS *autem ait illis: Quare & vos tranſgredimini*

Digitized by Google

mandatum Dei propter traditionem veſtram. Conſidera 1. facilè leuiora proximi peccata: grauiores verò culpas in nobis minimè deprehendi; Lyncei quippe in aliorum delictis ſumus, in noſtris autem cæcutimus. 2. Dei ſeruos debere eſſe in actionibus ſuis attentiſſimos: faciliùs enim leuiores illorum culpæ, quàm aliorum grauiſſimæ perſtringuntur. 3. quàm iniquus iudex ſit mundus; carpens quod non damnat Deus, probans verò quod ille carpit: præceptum Dei violatur & ſiletur: leuiter in vrbanitatem delinquitur, & magni criminis inſimulatur: ille eſt mundi genius.

II. *Hypocritæ, benè prophetauit de vobis Iſaias, dicens: Populus hic labiis me honorat: cor autem eorum longe eſt à me.* Conſidera 1. hypocritæ nomen pleriſque eſſe à Sanctis attributum: qui ſe immunem ab hoc crimine putat, huic magis obnoxius reperitur. 2. Conſidera ab his Deum labiis honorari, non corde: 1. qui dicunt, & non faciunt; qui multa pollicentur, & promiſſis ſtare negligunt: 2. qui aliud foris, aliud intus præ ſe ferunt: foris agnorum benignitatem, intus verò luporum rapacitatem exhibent; palàm viri boni videntur, coram Deo reipſa nefarij ſunt; apud homines humilitatem fingunt, coram Deo & Angelis vanitatis arguuntur.

III. *Non quod intrat in os, coinquinat hominem; ſed quod procedit ex ore, hoc coinquinat hominem.* Conſidera 1. quod in homine duo fœdari & contaminari poſſunt, interius & exterius: quod exterius coinquinari poſſit, parum eſt; modò quod intrinſecus latet, fœditatis expers ſit. 2. Interiores immunditias longè ampliùs eſſe cauendas quàm externas: his enim ſolum corpus, illis verò mens inficitur. Iſtas ſoli homines auerſantur, illæ verò Deum ſummè bonum offenſum habent. 3. Conſidera quod Deo vel Eccleſiæ non obtemperare grauiſſimum ſit, cùm id de corde exeat & mentem inficiat, parum refert quibus veſcaris, modò Deo non contradicas, vt Adam & Eua; vel Eccleſiæ, vt paſſim hæretici & nefarij plerique.

FERIA V. POST DOM. III. QVADRAGESIMÆ.

De ſocru Simonis. Matth. 8. Marc. 1. Luc. 4.

I. *Egreſſi de Synagoga venerunt in domum Simonis: Socrus autem Simonis tenebatur magnis febribus, & rogauerunt* IESVM *pro ea.* Conſidera, non caruiſſe myſterio hunc tranſitum IESV ad domum Petri ex Synagoga. Nuſquam legimus illum poſt itineris & prædicationis labores ad quietem vel cibum capiendum diuertiſſe; ad magnifica palatia, ſed ad piſcatorum, aliorumque pauperum ædes, vti hæ Petri fuere. Quid autem aliud erat hæc Petri domus, niſi Eccleſia cuius Petrus cuſtos & paſtor factus eſt, dum Chriſtus ei diceret: *Si diligis me, paſce oues meas*, Ioan. 21. quas Chriſtus elegit in ſponſam, repudiata rebelli Iudæo-

rum Synagoga. 2. Conſidera Apoſtolos non ſolùm inuiſiſſe ægram, ſed etiam interceſſiſſe pro illa: vt diſcas, cùm non potes opere, precibus ſaltem apud Deum & homines diuites, infirmos iuuare, deinde & implorare auxilia Sanctorum in cælo, vt patrem miſericordiarum pro nobis & illis interpellent.

II. IESVS *accedens ad illam, imperauit febri, & manu eleuauit eam; & mox ſurgens, miniſtrabat eis.* Conſidera cur IESVS conſcius illam ægram eſſe expectarit donec diſcipuli rogarent pro ea. Nempe quia domus Petri debuit eſſe domus fidei, caritatis & orationis, & ideo illas virtutes in ea exerceri voluit. Potuit & verbo abſens eam ſanare, ſed ad oſtendenda maioris amoris ſigna voluit in perſona propria eam adire, manúque tangere & febri imperare, vt tangendo ſe hominem, imperando Deum eſſe monſtraret. 2. Conſidera quomodo febris non ſolùm receſſerit, ſed vires ita in ea firmatæ fuerint, vt repente ex lecto exiliens cœperit magno ſtudio; vt gratam ſe oſtenderet, miniſtrare: Vt diſcas non te dare otio cùm à peccatis fueris ſolutus, & iacturam præteriti temporis in morbo vel corporali vel ſpirituali factam, nouo ſtudio reſarcire.

III. *Veſpere facto varios agros ducebant ad eum, dæmoniacos, & ille manu impoſita eos curabat: dæmonia autem clamantia, Tu es Filius Dei, non ſinebat loqui.* Conſidera in ſola Petri domo, id eſt Eccleſia Romana, eſſe abſolutionem ab omni genere ſpiritualium morborum, id eſt peccatorum, ac etiam corporalium, quando fiunt miracula. 2. Veſperi vel nocte tribulationum plures ſanari quàm luce proſperitatis: per aduerſa enim plures redeunt ad ſe & conuertuntur ad eum, quàm per proſpera: *Vexatio dat intellectum,* Iſaiæ 28. 3. Chriſtum non permiſiſſe loqui dæmonia, vt doceret nos dæmonem ſemper pro hoſte infeſto habendum, & numquam ei communicandum, ſiue in bonis, ſiue in malis: qui enim videtur commodis noſtris amplius fauere, hoc amplius noſtræ ſaluti inſidiatur.

FERIA VI. POST DOM. III. QVADRAGESIMÆ.

De colloquio Domini cum Samaritana. Ioan. 4.

I. IESVS *fatigatus ex itinere ſedebat ſic ſupra fontem ſub horam ſextam*, id eſt circa meridiem. Conſidera IESVM benedictum per montes & valles, à mane vſque ad meridiem ſine cibo & potu, quærentem errantem ouiculam vt eam deducat ad ouile, ac tandem more hominum de via feſſorum, ſedere ſupra fontem, vt ibi tanquam peritus auceps verborum ſuorum reti aucupetur auiculas ratione præditas; vnáque capta, ea duce vtatur ad alias in rete illiciendas. 2. Conſidera eum ſedere ſic, id eſt in terra, qui ſedet ſupra Cherubinos: ſedere ſupra aquas mortuas vt commutaret eas in aquas viuas, ad quas per Prophetam omnes inuitauit, dicentem: *Omnes ſitientes, venite ad aquas*

ſupra puteum profundum, quaſi ſuper nouam cathedram, vt patefaciat noua & profunda myſteria Scripturarum.

II. *Venit mulier de Samaria haurire aquam, cui dixit: Da mihi bibere: Diſcipuli enim intrant in vrbem vt cibos emerent.* Conſidera admiranda Dei iudicia, & quàm verè dixerit Apoſtolus: *Non volentis neque currentis, ſed miſerentis eſt Dei,* Rom. 9. Mulier enim hæc neque quærebat Chriſtum, neque currebat ad ſalutem: minus volebat, & tamen diuina pietas eius eſt miſerta, liberans eam à peccatis, & ſimilem efficiens Apoſtolis, vtpote quæ Samaritanis Chriſtum annunciauit. 2. Conſidera eum qui venerat ad dandum verum potum, poſtulare bibere: ardebat nimirum deſiderio, non iam extinguendi ſitim corporis, ſed cordis, hoc eſt, animam illam conuertendi: nec enim legitur eum poſtea bibiſſe. Paruifaciebat Dominus laſſitudinem ſuam & ſitim: pluris æſtimabat animæ ſalutem quàm potum aquæ. 2. Conſidera tunc potum petere à nobis Dominum, quando interna inſpiratione nos impellit, vt relictis peccatis conuertamur ad ſe fontem aquæ viuæ ſalientis in vitam æternam.

III. *Quomodo, ait mulier, tu cùm Iudæus ſis, bibere à me Samaritana poſcis? Tum* Iesvs: *Si ſcires quis poſcat, forſan petiiſſes ab eo aquam viuam.* Conſidera Chriſtum ex habitu à Samaritana agnitum Iudæum: vt diſcamus, ſi velimus imitari Chriſtum, nos eo habitu vti debere quo cognoſcamur eſſe Chriſtiani. Turpe eſt enim honeſtate habitus nos etiam à Turcis & Iudæis vinci. 2. Conſidera ſapientiam Chriſti ſenſim ab aqua materiali tranſeuntis ad ſpiritualem: vt doceret nos, cùm volumus conuertere peccatorem, opportunitatem venari loquendi de tali materia, & primùm loqui de eo quod eius profeſſioni conuenit, & pedetentim quaſi aliud agendo in ſermonem de ſalute ſpirituali delabi.

II. PARS.

I. *Domine, ait mulier, puteus altus eſt, nec hydriam habes: vnde ergo habes aquam viuam? Reſpondit: Qui biberit ex mea aqua, non ſitiet in æternum. Tum illa: Da mihi hanc aquam.* Conſidera qua arte Dominus paulatim cor durum mulieris emolliat. Pimò enim ſe magnum aliquem virum eſſe indicat. 2. promittit aquam viuam. 3. exponit effectus aquæ quod ſitim perpetuò tollat, & ſaliat in vitam æternam, id eſt viuificet animam. O raram liberalitatem Chriſti! ignorantibus viuam gratiæ ſuæ aquam patefacientis, ac non petentibus etiam offerentis; nec mirum: nam diuinæ bonitatis fons eſt ſuipſius diffuſiuus: & ideo quærit hortos in quos donorum riuos effundat. 3. Conſidera aquam huius mundi ſignificare opes, honores & voluptates ſæculi, quæ non poſſunt extinguere ſitim, ſed augent potiùs. Aquam verò Chriſti deſignare

gratiam Dei & bona cæleſtia, quæ verè ſitim noſtram explent & extingunt.

II. *Vade, inquit* Iesvs, *voca virum tuum. Tum mulier: Non habeo virum. At* Iesvs: *Quinque habuiſti; & quem habes, tuus non eſt. Tum illa: Video quia Propheta es tu.* Conſidera Dominum non ante ſe voluiſſe manifeſtare illi, quàm confeſſa eſſet virum ſuum non eſſe cum quo habitaret, ac proinde ſe peccatricem eſſe. Neminem enim gratiæ ſuæ participem facere ſolet, niſi priùs ſe humiliet & peccata ſua confiteatur. 2. Conſidera, cùm mulier procuIdubio hac confeſſione ſua multùm erubuerit; quomodo à cæleſti Medico mox fuerit adiuta & curata: benignè enim confeſſionem eius confirmauit, & bis collaudauit quod verè dixiſſet: Honorifica enim res eſt apud Deum peccati confeſſio, & laudem potiùs quàm pœnam meretur. 3. Conſidera quomodo poſt expiata humili confeſſione crimina, aqua viua ante oblata ex anima illa ſcaturiat, & ſenſim viui fontis inſtar in cælum aſcendat: non enim vocat ampliùs Iudæum, ſed Prophetam: loquitur de adorando Deo, de Meſſiæ aduentu.

III. *Cùm mulier dixiſſet, Scio quia Meſſias venit,* Iesvs *ait: Ego ſum qui loquor tecum. Sic mulier relicta hydria abiit in vrbem, nuncians ſe vidiſſe Meſſiam: diſcipuli autem mirati ſunt eum cum muliere locutum.* Conſidera quomodo ſylueſtris hæc ouicula paulatim verbis Chriſti emollita patiatur ſe tangi & capi à ſuo paſtore: ignara enim licet adhuc quis ſit, incipit in eum credere eúmque amare, & ideo dicit ſe ſcire Meſſiam venturum, & optare ab eo doceri. Quid hîc reſtabat, niſi vt paſtor ſe proderet, & ouiculam in humeros reiectam deportaret ad ouile? Dixit ergo ei: *Ego ſum qui loquor tecum.* 2. Conſidera, hoc reſponſo dato, tantum ignem in pectore mulieris accenſum, vt ardoris impatiens, oblita hydriæ aufugerit in vrbem; quo totum populum eodem igne accenderet, ſicut & factum eſt. Nec mirum eſt hydriæ oblitam, quia iam biberat, iam ſitim perfectè reſtinxerat: vt diſcas & tu deſerere hydriam carnalium cupiditatum, ſi velis aliis viam ſalutis oſtendere. 3. Conſidera Apoſtolos miratos Chriſtum loqui cum muliere: quod fecit, vt doceret inprimis Religioſos & Clericos raro loqui cum mulieribus; & ſi fiat, paucis verbis, nec ſine comite.

SABBATO POST DOM. III. QVADRAGESIMÆ.

De muliere adultera. Ioan. 8.

I. Iesvs *rogatus à Phariſæis, ſitne mulier adultera ſecundum legem lapidanda; inclinauit ſe, digito ſcribens in terra.* Conſidera tantam fuiſſe Chriſti miſericordiam in peccatores, vt inde Phariſæi calumniandi anſam quæſierint: vt diſcas fiduciam in Chriſto ponere, certus de remiſſione peccatorum, licet grauia ſint, & in lege graui pœna mulctentur,

modò ad cor redeas: ſi autem homini fidas, ille te coram Deo & hominibus accuſabit. 2. Conſidera cur IESVS diſtulerit reſponſum: nempe vt Principes & Iudices diſcant, audita accuſatione prius cauſam & circumſtantias eius expendere, ne iniuſtam ſententiam proferant: deinde vt quando nos audimus aliquem lapſum, non mox eum apud alios condemnemus, ſed potiùs excuſemus, cogitantes nos quoque fragiles & è terra fictos, poſſéque labi. 3. Conſidera non debere nos refugere etiam humiles actus & ritus, licet videantur inciuiles, quando poſſumus ea re proximo prodeſſe.

II. *Cùm iſti pergerent quærere*, IESVS *erexit ſe, dicens: Qui ſine peccato eſt, primus in illam lapidem mittat: & iterum in terra ſcripſit, & mox alius poſt alium diſceſſit.* Conſidera hoc dicto Chriſti nos moneri, ne facilè malè loquamur vel iudicemus de proximo, ſed conſideremus imperfectiones noſtras. Quantumcumque enim homo ſanctus ſit ſemper, ſi bene conſcientiam examinet, & digito diſcuſſionis in terra cordis ſcribat; inueniet quod in ſe reprehendat, nec facilè lapidem in alios emittet. 2. Conſidera ſicut adultera ab omnibus condemnata eſt, antequam ſiſteretur Chriſto, eo verò præſente omnes ſe ſubducere: ſic nos quando manemus in peccato, à dæmone & propria conſcientia condemnamur: vbi verò per confeſſionem humiliati nos ſubiecerimus Chriſto, abſoluimur. 3. Conſidera Chriſtum denuo ſe inclinaſſe in terram; ne magis eos, ſi diutiùs reſpexiſſet, pudefaceret, & liberiùs ſe inde ſubducerent: vt diſcas, cùm quis tua monitione ſatis eſt pudefactus, non ampliùs inſtare.

III. *Tum erigens ſe* IESVS *ait: Mulier, nemo te condemnauit? Reſpondit: Nemo. Tum ille: Nec ego te condemnabo: vade, & iam ampliùs noli peccare.* Conſidera quanti fecerit Chriſtus ordinariam ſuperiorum poteſtatem: nec enim mulierem ante abſoluit quàm intellexerit eam à nullo condemnatam; vt diſcas numquam aliquem ab amore vel obedientia ſuperiorum abducere. 2. Conſidera clementiam Chriſti, quod nullo probroſo nomine adulteram appellarit, ſed mulierem; indicans ſexus fragilitatem: cùm tamen ipſe ſolus hoc peccato offenſus eſſet, ſicut peccato Dauidis, qui dixit: *Tibi ſoli peccaui*, Pſal. 50. Gratior enim eſt Deo maximus peccator pœnitens, quàm ſuperbus qui ſibi videtur iuſtus. 3. Conſidera Chriſtum non abſoluiſſe eam, niſi poſtquam locuta eſt: vult enim vt ex parte noſtra quoque cooperemur, confitendo peccata noſtra & laudes diuinas prædicando. Deinde parum admodum ab ea poſtulare, nempe vt deinceps non delinqueret.

DOMINICA IV. QVADRAGESIMÆ.

De multiplicatione quinque panum. Ioan. 6.

I. *CVm* Iesvs *monte conſcenſo ſubleuaſſet oculos, vidit turbam ingentem tendere ad ſe, rogantique de panibus reſpondit Andreas: Eſt puer vnus hic habens quinque panes hordeaceos & duos piſces.* Conſidera Chriſtum ex valle montem conſcendere: vt doceat nos ad perfectionem vitæ ſpiritualis tendere; ſed non ſine labore ad eam perueniri. 2. Modeſtiam Chriſti oculos ſemper demittentis nec ſubleuantis niſi in cælum & ad populum: vt diſcas duo maximè tibi reſpicienda; nempe ſalutem tuam in cælo & ſalutem proximorum. 3. ſi ſolo aſpectu ſuo Chriſtus attrahat turbam, quid faciet præſentia in Euchariſtia? 4. Chriſtum in miraculo vti miniſterio pueri, patria relicta Dominum ſecuti, & quidem pauperis, quia hordeaceos habuit panes: vt ſcias puerorum & humilium opera, Deo gratiſſima.

II. Iesvs *gratiis actis, panes quinque & duos piſces quinque millibus in fœno diſcumbentibus diſtribuit.* Conſidera feruorem tot millium hominum, quod non ſolliciti de cibo Chriſtum tam longè ſint ſecuti, & ſummam Dei prouidentiam nunquam in ſe confidentes deſerentis. 2. Cogita, ſi filius Dei dator omnium bonorum gratias agit Patri pro quinque panibus; multo magis nos viles creaturas debere corde, voce & opere pro tot beneficiis quotidianis gratias continenter agere. 3. Vide quanto amore panes piſceſque frangat, & ſimplici turbæ diſtribuat: memor ſe aliquando panem cæleſtem in extrema cœna in memoriam piſcis in cruce paſſionis aſſi diſtributurum, qui ſatiet in æternum. 4. Cogita illum dignè non accipi, niſi à diſcumbente in fœno, id eſt humiliter de ſe ſentiente: & carnem ſuam, *Omnis enim caro fœnum,* ait Iſaias, mortificante & ſupprimente.

III. *Collegerunt duodecim cophinos fragmentorum.* Conſidera quando bona noſtra, ſiue temporalia ſiue ſpiritualia, etſi pauca ſint, libenter communicamus proximo, non perire; ſed creſcere & multiplicari, vti magni eleemoſynarij experti ſunt. 2. Maiorem fuiſſe poſt ſaturationem collectionem fragmentorum quàm panum: vt ſignificaretur indeficientia conuiuij cæleſtis in vita æterna conſecutura; vbi quiſque fragmento ſuo, id eſt, ſpeciali beatitudine ita ſaturabitur, vt nec eſuriat, nec ſitiat ampliùs.

FERIA II. POST DOM. IV. QVADRAGESIMÆ.

De eiectis è templo vendentibus. Ioan. 2.

I. IEsvs *Hieroſolymam ingreſſus, cùm in Templo inueniſſet vendentes oues & boues, flagello omnes eiecit.* Conſidera Chriſtum ante omnia adiiſſe templum, quia in omnibus actionibus ſuis primò ſemper quærebat Dei gloriam: Et cùm aduerteret illud fœdè à negotiatoribus profanari, licet mortalium mitiſſimus eſſet, & ipſe Agnus Dei zelo diuino

accenſus, ex funiculis fortè oblatis confeciſſe flagellum, terribilſque vultu totam illam ſacrilegam turbam eieciſſe. Conſumatur & cor tuum vindicandi diuini honoris zelo, quando Dei templum, id eſt, animam tuam aduertis belluinis carnalium affectuum motibus profanatum, & flagello pœnitentiæ in illud deſæuias. 2. Conſidera funiculis deſignari peccata quibus homo velut funibus conſtringitur: vt intelligas Deum ex peccatis noſtris ſumere caſtigandi materiam, eo quod dum in malo perſiſtimus & peccatis peccata addimus, multiplicemus funiculos è quibus fiat flagellum quo caſtigemur.

II. *Eiecit quoque oues & boues, & nummulariorum effudit æs & menſas ſubuertit.* Conſidera oues eſſe qui ſpecie pietatis alios decipiunt: boues quæ ſunt beſtiæ laborioſæ, eſſe Prædicatores, qui ob quæſtum ſuum, & non ob lucrum animarum verbum Dei annunciant: nummularios autem qui Deo non integrè ſeruiunt; ſed partim Deo, partim mundo, & qui non purè quærunt Chriſti gloriam in actionibus ſuis; ſed ſua potiùs commoda. 2. Conſidera, ſi Dominus tam grauiter tulit animalia innoxia, ementéſque & vendentes illa tantùm quæ cultui diuino erant dedicata, & iamjam offerenda, quid facturus eſſet ſi inueniſſet in eo homines confabulantes de rebus vanis, nugatores, impudicos, famæ alienæ detractores, irriſores, nullâque deuotione præditos?

III. *Et his qui columbas vendebant, dixit: Auferte iſta hinc, & nolite facere domum Patris mei domum negotiationis.* Conſidera columbas ſpiritualiter vendere eos qui acceptam Spiritus ſancti gratiam non gratis, vti debent, ſed pro mercede aliis communicant: vel qui non ſecundùm merita, ſed ſecundùm hominum fauorem & gratiam illam impertiunt: vel denique qui beneficia Eccleſiaſtica ſimoniacè emunt vel vendunt. 2. Conſidera Chriſtum mitiùs locutum vendentibus columbas, tum quia pauperiores & ſimpliciores homines eſſe ſolent qui vendunt oues, tum quia per columbas volucres innoxias Spiritus deſignabatur: vt diſcas zelum temperare quando agendum eſt contra eos, qui ex ignorantia & ſimplicitate potiùs quàm ex malitia & proteruia in aliqua re diuinum honorem lædunt.

FERIA III. POST DOM. IV. QVADRAGESIMÆ.

De doctrina Chriſti Domini. Ioan. 7.

I. DOctrina mea non eſt mea, ſed eius qui miſit me: Si quis voluerit voluntatem eius facere, cognoſcet de doctrina vtrum ex Deo ſit. Conſidera 1. Chriſti Domini humilitatem: poſſet meritò quam nos docuit doctrinam ſuam appellare ſine Patris injuria, cùm ipſe etiam Deus ſit: illam tamen ex humilitate Patri, non ſibi tribuit. Proh quantæ confuſioni iſta Chriſti humilitas erit pleriſque concionatoribus ac Doctoribus, & Scribis pleriſque, quos vel leuiſſima

ſcientia inflat! 2. Conſidera in eo probari maximè doctrinam aliquam eſſe à Deo, ſi ad peragendam Dei voluntatem ac præcepta impellat: quantumcumque enim ſapere videaris, ex affectu potiùs quàm ex veritatis præſcripto iudicas. Superbus ac vanus humilitatis doctrinam damnat & ſtultitiam reputat, auarus paupertatem puſillitatis animi vel iudicij inſimulat.

II. *Qui à ſemetipſo loquitur, gloriam propriam quærit: qui autem quærit gloriam eius qui miſit eum, hic verax eſt.* Conſidera 1. periculoſum eſſe de ſe vel de ſuis verba facere, ac vanitati potiùs quàm caritati tribuendum. 2. In ſanctioribus actionibus vanitatem eſſe cauendam; quæ nec abſit plerumque cùm de Deo verba miſcemus, vel de beneficiis quæ nobis vel noſtris confert. 3. Quod vnuſquiſque gloriam Dei quærere præſumit, cùm pauci admodum id præſtent: quis enim verè gloriæ illius incumbit à quo mittitur: ingenioſè quippe ſuam plerique omnes vel in ſanctiſſimis actionibus intendunt.

III. *Moyſes dedit vobis Legem, & nemo ex vobis facit Legem. Quid me quæritis interficere? Reſpondit turba & dixit: Dæmonium habes.* Conſidera 1. parum prodeſſe pias ac ſanctas Leges niſi opere compleantur: non ex Lege iuſtificaberis, imo condemnaberis ſi quod iubet adimplere negligas: ſcriptum eſt enim: *Si vis ad vitam ingredi, ſerua mandata.* 2. Expende paucos eſſe qui Legem impleant: ſi enim accuratè perſpiciamus, vnumquemque ſuo nominatim vitio laborare reperies, cùm alioqui ſcriptum ſit: *Qui peccat in vno, factus eſt omnium reus.* 3. *Meritò* Chriſtum Legi non obtemperantes, his verbis interpellare: *Quid me vultis interficere?* Chriſtus enim Dominus quæritur ad mortem, cùm de peccato cogitas. Hoc enim eſt iuxta Apoſtolum, *rurſus in ſeipſo Chriſtum crucifigere.*

FERIA IV. POST DOM. IV. QVADRAGESIMÆ.

De cæco nato. Ioan. 9.

I. *Chriſtus cùm cæcum natum vidiſſet, & diſcipulis quærentibus an ob peccata ſua vel parentum ita natus eſſet, reſpondiſſet id factum ad manifeſtandum opera Dei, luto ex ſputo facto liniuit eius oculos, & lauare in natatorio Siloe iuſſit.* Conſidera Chriſtum vidiſſe cæcum non otioſè & fruſtrà, ſed vt eius miſeriæ opem ferret: vt diſceremus non ſatis eſſe cognoſcere proximi ærumnas, niſi etiam operam demus vt ab illis liberetur. 2. Conſidera modum quo curauit cæcum: 1. eum reſpexit: 2. lutum impoſuit oculis: 3. ad fontem miſit: ſic tria peccatori facienda ſunt vt Deo reconcilietur: Primò enim opus habet auxilio diuinæ gratiæ vt reſurgat: 2. agnoſcere debet fœditatem peccati per confeſſionem: 3. abluere illud vel per baptiſmum, ſi ſit infidelis, vel per lacrymas contritionis, ſi ſit fidelis, relapſus.

II. *Cæcus poſt viſum receptum ſæpiùs à Phariſæis rogatus quomodo vidiſſet, cùm conſtanter reſpondiſſet à Chriſto id factum, eiectus eſt ex Synagoga.* Conſidera cœcum numquam in longa contentione hac verbum illum defendendi ſui cauſa effutiuiſſe; ſed magno zelo Chriſti patrocinium ſuſcepiſſe, contempto honoris ſui periculo: vt doceret nos iniurias nobis illatas non magnifacere; illatas verò Deo nullo modo tolerare. 2. Conſidera eum Synagoga pulſum, quod nomen Chriſti tueretur: vt intelligas ſimul atque inceperis ſeruire Deo, mundum tibi fore contrarium & te ex ſua ſocietate exturbaturum: Chriſtum autem te non deſerturum.

III. Iesvs *cæco iam foras eiecto dixit: Tu credis in Filium Dei? Tum ille: Quis eſt Domine? Et* Iesvs: *Ego ſum. Tum ille: Credo Domine, & procidens adorauit eum.* Conſidera Iesvm ideò manifeſtaſſe apertè ſe eſſe Filium Dei, (quod Samaritanæ fecerat) vt doceret omnes pios qui magnas afflictiones propter Chriſtum ſubeunt, longè eſſe Chriſto cariores, & ideo plura & maiora beneficia Chriſtum illis conferre quàm aliis qui earum ſunt expertes. 2. Conſidera Chriſtum quæſiuiſſe cœcum, & tandem inuentum rogaſſe num crederet in Filium Dei? vt diſcas Deum minimum quidem opus noſtrum bonum irremuneratum relinquere; ſed ſtatim gratiam ſuam nobis offerre, vt ad perfectionem vitæ Chriſtianæ perueniamus: ſed quia noſtram cooperationem requirit, idcirco quærit à cœco an credat in ſe. Et quia verè & perfectè credidit, ideo & opere mox declarauit, adorando illum.

FERIA V. POST DOM. IV. QVADRAGESIMÆ.

De filio viduæ Naim. Luc. 7.

Vide pòſthac Meditationem Dom. 15. poſt Pentecoſten.

FERIA VI. POST DOM. IV. QVADRAGESIMÆ.

De ſuſcitatione Lazari. Ioan.

I. *CHriſtus, audito nuncio de Lazari ægrotatione, per biduum ſubſtitit, vt euidentius foret miraculum.* Conſidera Martham & Mariam ſorores per nuntium certiorem reddidiſſe Dominum tunc vltrà Iordanem agentem, dicentes: *Ecce quem amas, infirmatur*: vt diſcas in omni aduerſitate 1. curare vt reconcilieris Deo, ne fortè peccata cauſam dederint morbo: deinde vti oratione plena reſignationis, vt eſt iſta, qua nihil petas, ſed omnia Deo committas, dicendo: *Ecce quem amas, patitur hoc vel illud?* Quod enim me ames, certiſſimis indiciis ſcio ex ſanguine pro me fuſo, aliiſque beneficiis mihi collatis. 2. Conſidera cur Chriſtus biduum in eodem loco moretur cum tanto optimarum ſororum dolore, & ſinat Lazarum mori. Nempe vt oſtenderet maiorem erga eas amorem: *Quos enim amo*, ait Apoc. 3. *arguo & caſtigo.* Suſcitatione enim Lazari quatriduani factum eſt, vt & ipſarum corda, diſcipulorumque

pulorumque & aliorum magis in fide confirmarentur, & Dei gloria per tam fidos & amicos teſtes vbique prædicaretur, ac imprimis vt dura Iudæorum pectora magnitudine miraculi tandem frangerentur. Vide quomodo Chriſtus non aliud quærat in ſuis operibus, quàm Dei gloriam & noſtram ſalutem.

II. *Ait Chriſtus diſcipulis: Lazarus amicus noſter dormit, ſed vado vt à ſomno excitem eum. Martha & Maria Magdalena occurrunt Chriſto venienti, & dicunt: Domine, ſi fuiſſes hîc, frater non fuiſſet mortuus.* Conſidera, quòd Lazarum amicum ſuum Chriſtus dicat dormire, cùm iam eſſet mortuus, quia amici Dei propriè non moriuntur, ſed dormiunt tantùm; tum Deo, quia ei tam facilè eſt ad vitam illos reuocare, quàm dormientem excitare; tum ipſis, quia iuſtis mors eſt ianua ad vitam æternam & perpetuam quietem. 2. Conſidera mulieres currere ad Chriſtum pro antidoto contra mortem, quia congruebat mulierem primùm accurrere ad clementiſſimum Redemptorem, quæ primò aures præbuerat peſſimo ſeductori: primam exorare vitam, quæ prima adſciuerat mortem. Deinde perpende, licet fides earum non fuerit perfecta (quia putarunt Lazarum non potuiſſe ſanari à Chriſto abſente) tamen eas rectè dicere Lazarum non fuiſſe moriturum, ſi adfuiſſet: quia vbi eſt vita, nequit eſſe mors: vnde & dixit: *Ego ſum reſurrectio & vita: qui credit in me, etſi mortuus fuerit, viuet.* Quibus verbis deuota Maria dixit: *Ego credidi quia tu es Filius Dei viui qui in hunc mundum veniſti.*

III. *Chriſtus collacrymans oratione facta, cùm lapidem iuſſiſſet amoueri, clamauit: Lazare, veni foras: excitatumque ſolui iuſſit.* Conſidera Chriſtum Mariæ & Iudæorum lacrymis commotum infremuiſſe, & voluntariè turbaſſe ſeipſum: vt diſcamus aliorum afflictionibus compati ex caritate. 2. lacrymaſſe, ad docendum nos quòd flere debeamus: & pro nobis, quia omnes ſumus peccatores per Lazarum ſignificati, & pro miſeriis ſpiritualibus proximorum, maximè ſi ſint mortui coram Deo. 3. iuſſiſſe moueri lapidem à ſepulcro, quia nihil æquè impedit veram reſurrectionem à peccato, ac obduratum cor in peccando. 4. eleuaſſe oculos in cælum: vt diſcamus in ærumnis non fidere meritis noſtris, ſed confugere ad Deum. 5. clamaſſe: vt concionibus & inſpirationibus diuinis pareamus. 6. iuſſiſſe ſolui vincula: vt per confeſſionem peccatorum abſolutionem à peccatis quæramus apud Apoſtolorum ſucceſſores Sacerdotes. 7. iuſſiſſe Lazarum abire: vt poſt acceptam peccatorum remiſſionem, ſobriè, piè & iuſtè vitam inſtituamus.

SABBATO POST DOM. IV. QVADRAGESIMÆ.

Ego ſum lux mundi. Ioan. 8.

I. *D**Ixit* Iesvs: *Ego ſum lux mundi: qui ſequitur me, non ambulat in tenebris.* Conſidera 1. nihil eſſe in vita iucundius lumine, quid eſſe poteſt gaudij in tenebris: ſi tam grata corporea lux, quanto magis ſpiritualis: ô ſi vel minimus radius affulgeret, quanta, quæ nos latent, aperiret! 2. à Chriſto Domino, qui ſe mundi lucem appellat, eſſe mutuandam: proinde falluntur grauiſſimè qui lucem ex priuata induſtria ac ſtudio depromere ſatagunt, parum ſolliciti hanc à Patre luminum poſtulare. 3. Perpende quòd quemadmodum difficile eſt in tenebris ambulare quin impingas; ita parum in vita ſpirituali proficies, ſi ſupernum lumen deſit, quanta præcipitia in virtutis via ſeſe offerunt, ſi ducem non adhibeas.

II. *Si ego teſtimonium perhibeo de meipſo, verum eſt teſtimonium meum, quia ſcio vnde veni,* &c. Conſidera 1. tria obeſſe, quominus in noſtra cauſa teſtes eſſe poſſimus. 1. eſt priuatus amor quo nobiſipſis blandimur in propriis delictis, & bona quæ agimus alia ratione inſpicimus. 2. eſt obcæcans nos peccatum. 3. ipſa prauorum affectuum perturbatio: hæc autem omnia à Chriſto longè abſunt: quod enim ad priuatum amorem attinet, perfecto famulatu, Diuino erat ſubditus, vt ex his verbis liquidò conſtat: *Non mea, ſed tua voluntas fiat.* 2. quoad peccatum, omninò expers fuit. 3. quod ad affectus attinet, erant pacatiſſimi, & rationi ſubditi, quo fit vt meritò de ſe teſtimonium perhibere poſſit.

III. *Hæc verba locutus eſt* Iesvs *docens in templo, & nemo apprehendit eum, quia needum venerat hora eius.* Conſidera 1. non vnicuique fas eſſe loqui in templo, quò conuenire ſolet populus ad orandum ac laudandum Deum, eiuſque verba ac myſteria audiendum: Sacerdotes item, non vt laudes modò ac vota Deo perſoluant, ſed vt doceant, ac diuina myſteria peragant: quicquid in illis præter iſta peragitur, impium eſt ac ſacrilegum. 2. Conſidera, impiis ſemper fas eſſe benè vel malè agere cùm libuerit: non vtique tamen quod animo conceperint, perpetrare: non annuente Deo ſemper hominibus, vt nec dæmonibus, nocendi facultatem. Penes eſt ſolum Deum, vtpote ſummum Iudicem, hominem tradere, cùm libuerit, tortoribus, puta nefariis ac dæmonibus, quibus vtitur ad vindictam. 3. cùm ſtatuta mortis hora venerit, nullum fore tunc appellationi locum. Diſce igitur vbicumque ad mortem eſſe paratum: vbicumque igitur mors paratum te inueniat: qua enim hora non putabis, certò certiùs veniet.

DOMINICA PASSIONIS.

De immunitate Chriſti à peccato. Ioan. 8.

I. DIxit Chriſtus Iudæis: *Quis ex vobis arguet me de peccato? qui ex Deo eſt, verba Dei audit.* Conſidera, cùm à Chriſto dicaris Chriſtianus, te conari debere, vt immunis ſis à peccatis ſaltem mortalibus: & ſcire potius eſſe moriendum, quàm in tale peccatum conſentiendum: deinde deliberatò, maximè ſi religioſus ſis, nec conſentire in venialia, imo etiam cauere imperfectiones quæ peccata non ſunt. 2. Examina teipſum, an verbum Dei, exhortationes pias & inſpirationes diuinas libenter audias, iiſque obſequaris: quia ſi ſecus fiat, non es in Dei gratia, nec in numero prædeſtinatorum.

II. *Cum Iudæi dicerent eum eſſe Samaritanum, & habere dæmonium, reſpondit: Ego dæmonium non habeo, ſed honorifico Patrem meum: non quæro gloriam meam.* Conſidera patientiam Chriſti nihil reſpondentis de nomine Samaritani, quia tangebat contumelia perſonam ipſius: (nam reputabant eum indignum ſua conuerſatione: non enim Samaritanis coutebantur Iudæi, ſicut nec nos nunc Iudæis & Turcis) ſed de dæmonio, quia tangebat gloriam Dei, mitiſſimè reſpondit: *Ego dæmonium non habeo.* 2. Conſidera, ſi Chriſtus propriam gloriam non quæſiuit, quanto minùs tu debeas. Fac ergo omnia in Dei gloriam, & tunc Deus etiam honorificabit te: vnde vides quantum peccent qui honoris ſui cupidi, minimam etiam iniuriam vindicare non dubitant, ſanguine ſuo.

III. *Si quis ſermonem meum ſeruauerit, non guſtabit mortem in æternum.* Conſidera hanc promiſſionem eſſe eius qui mentiri & fallere non poteſt: & quidem de morte ſpirituali animæ. Vide quantum Dei beneficium ſit in æternum non ſolùm viuere, ſed feliciſſimè viuere: talique cogitatione te obfirma, ne ſermones Dei vnquam ſciens tranſgrediare. 4. Conſidera hîc dictum eſſe, *mortem non guſtabit in æternum*: & hoc quoque poſſe intelligi de morte corporea, quòd is qui Legem Dei fideliter obſeruauerit, nil habiturus ſit quod ei mortem reddat amaram: contrà verò teſtimonium bonæ conſcientiæ & ſpes conſequendæ remunerationis æternæ dulciſſimum reddent hunc articulum. Idcirco Sapiens dicit, *Animam fidelem ſub typo mulieris fortis riſuram in die nouiſſimo.*

FERIA II. POST DOMINICAM DE PASSIONE.

Quæretis me: Et item, *Si quis ſitit*, &c. Ioan. 7.

I. QVæretis me, & non inuenietis: & vbi ego ſum, vos non poteſtis venire. Conſidera 1. diuerſimodè Chriſtum quæri: à nonnullis, ad mortem, vt ab Herode: ab aliis, ad tradendum, vt à Iuda: ab aliis, ad vtilitatem & commodum, vt à populo, ob panem in deſerto: ab aliis, vt à languoribus corporeis ſanentur, vt ab Hemorrhoïſſa: ab aliis,

ad ſanandas animas, ac remiſſionem peccatorum obtinendam, vt à Magdalena: ab aliis denique, propter ſolam illius gloriam, vt ab Apoſtolis, qui relictis omnibus ſecuti ſunt ipſum. 2. Chriſtum quæri plerumque fruſtra, quando non recto fine, vel congruis mediis. 3. Vt Chriſtus inueniatur in morte, eſſe quærendum vitæ tempore: alioqui tunc fruſtra quæritur, vt ab Antiocho, Iuda, ac pleriſque aliis damnatis.

II. *In nouiſſimo die magno feſtiuitatis ſtabat* IESVS, *& clamabat, dicens: Si quis ſitit, veniat ad me, & bibat.* Conſidera 1. quanti feſtos dies faciat Chriſtus Dominus, qui licet minimè obſtrictus, non modò dies ipſos, ſed & octauas ac peruigilia celebrabat: nos verò etſi obſtrictiſſimi, quoties omittimus? 2. Expende Chriſtum meritò vocem contendere, ſurdis quippe ſe loqui innuit, vel procul diſſitis. Vide de quorum numero ſis? 3. Vide inter ſitientes computari, ac proinde ad Chriſtum accedere debere. 1. qui diuitiarum, voluptatum ac vanitatum ſiti premuntur. 2. qui quæ bona ſunt appetunt, puta diuinarum rerum cognitionem, virtutem, pietatem ac deuotionem. 3. qui ad res eximias, puta Dei gratiam, caritatem ac perfectionem anhelant: priores quidem, vt ſitim amittant aut mutent, vt pote perniciosa: alij vt fruantur optatis, & ſic ſitim expleant, quam vt laudabilem ac ſemper bonam felicitas conſequetur: *Beati* enim *qui eſuriunt & ſitiunt iuſtitiam.*

III. *Qui credit in me, ſicut dicit Scriptura, flumina de ventre eius fluent aquæ viuæ.* Conſidera 1. valde diſcrepare, credere Deum, credere Deo, & in Deum: Deum credere, hoc Athei recuſant: credere Deo, Hæretici reſpuunt: ſoli Catholici omnibus credunt quæ Deus reuelauit, Hæretici nonniſi quibuſdam articulis. Credere in Deum peccatoribus ac mundanis non placet, ſatis eſſe arbitrantibus, ſi Deo credunt, parum ſolliciti ad illum tendere, ac in illum ſperare: hoc eſt enim, verè in Deum credere, quod præſtant inter Catholicos perfecti. Vide inter quos habearis. 2. Conſidera, quiſquis hac fide in Chriſtum afficitur, eum habere in ſe fontem aquæ viuæ & copioſiſſimam Spiritus ſancti gratiam, modo quodam peculiari opitulantem: Quid enim poteſt deeſſe credentibus in Deum, & ſperantibus in Chriſtum: *Amen dico vobis, ſi quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis,* ait ipſe Dominus, Ioan. 16. Si inopia premimur, ille diuitias ſupplet, vel tolerabilem aut iucundam reddit paupertatem: ſi ſumus infirmi, poteſt, cùm libuerit, ſanitatem reſtituere, vel in infirmitate felices reddere. *Cùm infirmor,* ait Apoſtolus, *tunc potens ſum.* Defectui igitur fidei tribuendum, ſi Dei auxilium præſens in quacumque neceſſitate non ſentias.

FERIA III. POST DOMINICAM DE PASSIONE.

Ambulabat IESVS *in Galilaam*. Ioan. 7.

I. IESVS *ambulabat in Galilaam: non enim volebat in Iudaam ambulare, quia quarebant eum Iudai interficere.* Conſidera 1. Chriſtum aliquando perſecutiones vitaſſe, aliàs verò vltro ſe iis obtuliſſe: vt diſcas plerumque ſufficere peccati occaſiones vitare, aliàs ſatis eſſe iis obſiſtere: vitandas eſſe quæ frequentiùs ad peccatum impellunt. Obſiſtere verò quæ non in peccatum inducunt, ſed meriti, vel iuuandi proximum anſam præbent. 2. Humilium eſſe viribus diffidere, præſtat quippe vitare periculum, quàm in illo perire. 3. Loci mutationem quandoque eſſe neceſſariam; præſtareque tranquillitate animæ frui, quocumque in loco cum aliquo incommodo ac diſpendio, quàm ſalute periclitari, ſaluis omnibus aliis.

II. *Dixerunt autem ad eum fratres eius: Tranſi hinc, & vade in Iudaam, vt & diſcipuli tui videant opera tua qua facis.* Conſidera 1. ingenium huius mundi longè diſcrepare à Chriſti Domini ſpiritu, primus ad noſtri oſtentationem, ſecundus verò ad latebras impellit. 2. mundum ac dæmonem ipſum ſpecioſo admodum prætextu nos circumuenire, puta gloriæ Dei, ſalutis atque exempli proximi, cùm hoc pacto in vanitatem, præſumptionem, aut illicitas voluptates faciliùs impellat. 3. Certiſſimum remedium, ne bonis operibus excidas, eſſe, ſi lateant: *Neſciat ſiniſtra tua quid faciat dextera tua.* Matth. 6. Contrà verò ſi iacturam facere velis, ſatis eſſe ſi palam fiant.

III. *Tempus meum nondum aduenit, tempus autem veſtrum ſemper eſt paratum.* Conſidera 1. Chriſtum Dominum de laboribus ſuis ac morte ſemper tamquam de re magni momenti, ac ſibi cariſſima loqui, ac ideo tempus patiendi, ſuum identidem appellare. 2. Perpende tempus hominum ſemper eſſe paratum. 1. quòd quolibet momento conuerti poſſint, & à Deo ſingulis momentis expectentur ad pœnitentiam. 2. quòd omni tempore bene poſſint operari: mereri enim quacumque occaſione quid vetat? *Siue manducaris*, ait Apoſtolus, *ſiue bibitis, ſiue aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite.* 1. Cor. 10. 3. potiſſimum quod mori poſſint omni tempore, quapropter vigilare monemur à Chriſto: *Vigilate*, inquit, *iterum dico: Vigilate, quia neſcitis diem neque horam.*

FERIA IV. POST DOMINICAM DE PASSIONE.

Facta ſunt encania in Ieroſolymis. Ioan. 10.

I. *AMbulabat* IESVS *in templo in porticu Salomonis: & circumdederunt eum Iudai, & dicebant ei: Quouſque animam noſtram tollis? ſi tu es Chriſtus, dic nobis.* Conſidera 1. Chriſtum interdum in templo fuiſſe, interdum verò ſub porticu tantùm manſiſſe: vt diſcas non eſſe ambiendas ſedes vel loca in domo Dei: omnes ſunt honore dignæ, æquè

porticus ac templum. Vtrobique iuſtificari potes: hinc Publicanus in domum ſuam iuſtificatus deſcendit. 2. Iudæis nos eſſe ſimiles; cùm à Deo quærimus, cur ita vel ita faciat: ſapientiſſimus eſt, & apprimè nouit quid cuique vtilius ſit, nonne impietatis eſt ac ſuperbiæ illius opera ſuggillare? 3. Perpende, cur ex modeſtia Iesvs ſe Chriſtum annuere recuſet, 1. quòd eſſet humillimus, 2. vt modeſtiæ nobis exemplum daret, ne facilè nos vel noſtra venditaremus. 3. ne inuidorum hominum animos offenderet: nec enim lippientium oculi lumen ferunt.

II. *Opera quæ ego facio in nomine Patris mei, hæc teſtimonium perhibent de me: ſed vos non creditis, quia non eſtis ex ouibus meis.* Conſidera 1. quòd ſicut ex fructu dignoſcitur arbor, ita opera Chriſtianum oſtendunt; teſtimonium videlicet perhibentibus de nobis. 2. Expende longè firmius eſſe operum quàm verborum teſtimonium: longè enim diſcrepant bene loqui & rectè viuere: qui linguis Angelorum loquitur, plerumque dæmonis opera exercet. 3. Non ſufficere in ouili Chriſti, hoc eſt, Eccleſia, vt inter illius oues computeris, inter fideles. quippe permixti hœdis oues & agni reperiuntur: ſola vox paſtoris vnumquemque diſcernit, iuxta illud, *Oues meæ vocem meam audiunt*, Ioan. 10.

III. *Pater meus quod dedit mihi, maius omnibus eſt, & nemo poteſt rapere de manu Patris mei: Ego & Pater vnum ſumus.* Conſidera 1. Chriſtum habere à Patre, 1. diuinitatem, 2. eaſdem omnes cum ipſo Patre diuinas dotes, 3. infinitos omnes ſcientiæ ac ſapientiæ theſauros. 4. gentes omnes ab eodem in hereditatem accepiſſe, ac præſertim electos omnes de quibus hic intelligendus videtur, cùm quæ accepit à Patre, cæteris præſtare aſſerit. 2. Expende quanti animam iuſtam faciat, & gratiæ heredem, vtpote ſimilitudinis illius ſignaculum, & ſanguinis eiuſdem pretium. 3. quantæ nobis fiduciæ eſſe debeant hæc verba; *nemo eas tollet de manu Patris mei.* O quàm firmiter Deo adhærent quos gratiæ & caritatis vinculis conſtrictos habet: Filium ſuum iterum potius morti traderet, quàm vel leuiter tantæ vnionis fœdus violare. Abſit igitur mihi etiam eiuſdem vnionis iura perfringere: non vtique tribulatio, non anguſtia, non nuditas, non perſecutio, non fames, non mors, atque adeo infernus ipſe me vnquam ſeparabit à caritate Chriſti, vel ex eiuſdem manibus rapiet. 4. quantum verò diffidere nobis debeamus, cùm ſolus in peccatum conſenſus, qui ex noſtra pendit libertate, Deum nobis auferre poſſit & gratiam.

FERIA V. POST DOMINICAM DE PASSIONE.

De conuerſione Magdalenæ. Luc. 7.

Vide infra Meditationem in feſto illius, 22. Iulij.

FERIA VI. POST DOMINICAM DE PASSIONE.

De concilio habito ad condemnandum Chriſtum. Ioan. 11.

I. *COllegerunt Pontifices & Phariſæi concilium, & dicebant: Quid facimus, quia hic homo multa ſigna facit?* Conſidera 1. pleroſque conuentus fieri; piiſſimos aliquos, alios verò peſſimos. Boni ſunt qui à piis viris & rectâ intentione, vel ex ſuperiorum præſcripto fiunt, ſi quæ harum conditionum deſunt, in peruerſi conſilij ſuſpicionem adducunt: quod in hoc Pontificum ac Phariſæorum conuentu manifeſtum eſt. 2. Mundi peruerſitatem perpende, & prauorum hominum conſilia: conueniunt enim ac ſolliciti ſunt quomodo hominem multa patrantem miracula impediant, & nemo de emendandis & amouendis in Deum blaſphemiis cogitat: ſic virtuti obſtare & vitia emendare nemini conſilium eſt.

II. *Vnus autem ex ipſis, Caïphas nomine, cùm eſſet Pontifex anni illius, dixit eis: Vos neſcitis quidquam, expedit vt vnus moriatur homo pro populo.* Conſidera 1. Sacerdotes ac Epiſcopos, etſi parum pios, maximè eſſe colendos: nam etſi peruersè agant, tamen quid credere aut agere debeamus, oſtendunt. 2. Si impius Sacerdos, vt Caïphas, prophetiæ dono fuit ornatus, facilè credere non debemus prophetiæ donum, reliquáſque gratuitas dotes, certa eſſe ſanctitatis argumenta. 3. Aduerte Pontificis arrogantiam, qui ignorantiæ omnes inſimulat quotquot ante ſe ſermonem habuerunt: ſuam mentem ac opinionem aperire nefas non eſt, ſed aliorum conſilia damnare non licet. 4. Cogita neceſſarium fuiſſe hominem vnum ad mortem dari pro reliquis: nam ſine Chriſti interitu nuſquam vita nobis affulſiſſet. Proh diuinam in nos liberalitatem!

III. *Ab illo ergo die cogitauerunt vt interficerent eum. Iam ergo non in palam ambulabat apud Iudæos, ſed abiit in regionem iuxta deſertum in ciuitatem quæ dicitur Ephrem.* Conſidera 1. quàm horrendum ſit de IESV interimendo conſilium: cogitationis tantùm peccatum eſt, grauiùs tamen quolibet alio quod poſſet reipſa & opere perpetrari. 2. Perpende quotquot de lethali peccato perpetrando conſilium ineunt, accedere ad illorum facinus, qui de perdendo Chriſto deliberant. Proh nefarium facinus! 3. Chriſto Domino tunc non eſſe liberum palam apud Iudæos ambulare, cùm adigimus proximum bene agendo latitare ob noſtri ſcandalum. 4. meliùs excipi & audiri Chriſtum in villis & oppidulis quàm in amplis vrbibus. Abit aliquando Ieroſolyma, Ephren ſe recipit, melius apud pauperes audit quàm optimates. Verbum illius plus apud ruſticanos proficit quàm in celeberrima Lutetia.

SABBATO POST DOMINICAM DE PASSIONE.

De conſilio Lazarum interficiendi inito. Ioan. 12.

I. *COgitauerunt Principes Sacerdotum, vt & Lazarum interficerent, quia multi propter illum abibant ex Iudæis, & credebant in* Iesvm. Conſidera 1. inuidos, qui ſcilicet triſtantur de bono proximi, nefariis Sacerdotum Principibus honorem Chriſto Domino exhibitum ægrè ferentibus, non abſimiles eſſe, imo & valde ſimiles ipſi dæmoni qui protoplaſtum noſtrorum inuidit felicitati, eoſque in peccatum induxit: *Inuidia* enim *diaboli mors introiuit in orbem terrarum*, Sap. 2. Conſidera 2. plus fidei, religionis & pietatis in vulgo, quàm in ipſis Sacerdotibus communiter reperiri: eò quòd plebei homines humiliter & ſimpliciter ambulant, Sacerdotes verò quamplurimi ſuperbi ſunt: & nimis de ſe præſumunt quàm par ſit, maximè ſcioli: *Scientia* enim *inflat*, inquit Apoſtolus, *Deus autem ſuperbis reſiſtit, & gratiam præſtat humilibus.* Conſidera 3. te alterum eſſe Lazarum è mortuis rediuiuum, dummodo gratia per peccatum amiſſa tibi per pœnitentiam fuerit reſtituta; ac proinde te certum eſſe debere, fore vt tibi dæmon in omni loco inſidias paret, & omnem det operam vt te iterum in laqueos ſuos iniiciat, in peccatum præcipitem adigat, & ſic animæ tuæ mortem inferat: quapropter, iuxta conſilium Apoſtoli, tuam cum timore & tremore ſalutem operare, quaſi à facie colubri fuge peccatum, & propone fortiter te malle centies vitam perdere temporalem, quàm vnico tuam vel leuiſſimo peccato animam inquinare.

II. *Videtis quia nihil proficimus: ecce totus mundus poſt eum abiit.* Conſidera 1. quò magis Iesv gloriam obſcurare nitantur Phariſæi, eò euidentiùs manifeſtari: pluribus qui Lazari interfuerant reſurrectioni tantum miraculum proclamantibus, & famam Domini qui illud patrauerat, longè latèque diſſeminantibus: vt certus ſis Deum ipſum gloriæ tuæ tuendæ & amplificandæ inuigilaturum, & vt maiori te veneratione boni quàm mali dedecore afficiant prouiſurum, dummodo in omnibus & vbique maiorem ipſius gloriam intendas, & toto corde ſtudeas procurare. Conſidera 2. te quemadmodum Phariſæi nihil proficere: 1. quandiu verſaris in peccato mortali: 2. cùm aliquid vel abſque ſuperiorum licentia vel approbatione exequeris. 3. denique dum preces ad Deum effundis tepidè, vel alia peragis bona remiſſè & perfunctoriè: ille enim qui facit opus Dei negligenter, à Deo ipſo maledictus eſt. Conſidera 3. ſi vis eſſe dignus Dominum Iesvm cum plebe ſancta ſequi & comitari, neceſſarium tibi eſſe, 1. non ſolùm ab omni peccato mortali, ſed & à quocumque veniali abhorrere. 2. omnem omnino vel ad peccatum, vel ad quamlibet creaturam inordinatum affectum deponere. O bone Iesv! ſponſe animæ meæ cariſſime, trahe me poſt

te, & in odorem vnguentorum tuorum curram, te quocumque ieris ſequar, & tuo fretus auxilio mirabiles & infinitè amabiles virtutes tuas imitari conabor.

III. *Qui amat animam ſuam, perdet eam; & qui odit animam ſuam in hoc mundo, in vitam æternam cuſtodit eam.* Conſidera 1. odiſſe animam ſuam in hoc mundo, nihil aliud eſſe quàm delicias huius ſæculi pro Dei amore contemnere, & omnes mundi illecebras & carnis voluptates, quæ nos reddunt cæleſti felicitate indigniſſimos, pro nihilo reputare, & cum Apoſtolo ſtercora arbitrari. Conſidera 2. quæ nos mouere debent vt carnem noſtram odio habeamus, 1. omnium inimicorum noſtrorum infenſiſſimus & perfidiſſimus eſt, nequaquam de propria ſalute ſollicitus, dummodo in ruinàm irreparabilem animam noſtram poſſit adducere. 2. quò plus carnem noſtram per mortificationem maceramus, eò expreſſiùs imaginem Chriſti Domini in nobis formamus. 3. denique odium huiuſmodi aduerſùs carnem amor eſt veriſſimus & perfectiſſimus: cùm enim corpus noſtrum caſtigamus, & in ſeruitutem redigimus, ipſum ad æternam remunerationem conſequendam præparamus. Conſidera 3. media ad ſanctum in nobis aduerſùs carnem odium excitandum. 1. eſt de corpore noſtro multum diffidere, & non minùs illud quàm equum indomitum, equitem niſi fræno cohibeatur, infallibiliter in terram proiecturum metuere. 2. numquam vel ſomnum capere, vel cibum vel potum, vel aliud corporis commodum citra neceſſitatem ſumere. 3. Deum toto corde diligere, ac proinde quæcumque ipſe auerſatur & deteſtatur, peccatum ſcilicet & omnes carnis & paſſionum actus & affectus inordinatos, perfecto odio proſequi & deteſtari: denique tam ſanctum odium ſic cum ſancto Auguſtino frequentiſſimè, humillimè & feruentiſſimè à Deo petere. O bone Deus! oderim me, amauerim te.

DOMINICA PALMARVM.

De ingreſſu Chriſti in Ieruſalem. Matth. 21.

I. *PRæcepit primò Dominus adduci aſinam & pullum: Soluite & adducite mihi: & ſi quis vobis aliquid dixerit, dicite, quia Dominus his opus habet, & confeſtim dimittet eos.* Conſidera 1. Chriſtum pro ſuo triumpho vilia præparare animalia, nullo ornatu, etiam neceſſario, inſtructa: vt diſcas Chriſtiani hominis triumphum & gloriam veram eſſe in amore contemptus ſui, humilitatis & paupertatis. Pauperum enim ſpiritus eſt regnum cælorum. 2. In ipſa humilitate ſimul oſtendere ſuam potentiam, tum quod tamquam Dominus omnium iubet beſtias ſolui & adduci, non petita priùs poteſtate à domino earum, tum quod mouit cor abſentis, vt ſponte eas dimitteret: vt diſcas nihil potentius eſſe humilitate ad ſolutionem à peccatis, & Deum tibi conciliandum, vt quod petis, faciat.

II. *Diſcipuli fecerunt ſicut præcepit* Iesvs, *& poſuerunt veſtimenta ſua ſuper aſinam, eum deſuper ſedere fecerunt.* Conſidera 1. obedientiam perfectam diſcipulorum, tum quòd non diſputarint de mandato, an eſſet iuſtum aliena tollere, tum quod in re vili, vt ducenda aſina cum pullo, per plateas paruerint. 2. Simplicitatem & deuotionem erga Chriſtum, quòd ad honorandum illum tritas veſtes ſuas exuerint, iiſque ſtrauerint aſinam: vt ſcias, licet Chriſtus humiliet ſe, noſtrum tamen eſſe illum honorare, quantum poſſumus, & ideo tam ſplendidè ornatur in templis. 3. Cogita amorem Chriſti in nos, qui tunc ſinit ſe portari ab aſina, id eſt corpore noſtro peccatis ſubdito, quando abſoluti à vinculis peccatorum, & veſtibus virtutum Apoſtolicarum ornati, ſacroſanctam Euchariſtiam ſumimus.

III. *Excepturus eum populus, cùm veniret obuiam, veſtimentis ſuis & palmis arborum ſternebat viam, & canebat: Oſanna filio David: Benedictus qui venit in nomine Domini, Oſanna in altiſſimis.* Conſidera tunc te veſtes ſternere Chriſti pedibus, quando bonis temporalibus ſuccurris pauperibus, per pedes Chriſti ſignificatis: ramos verò oliuarum, cùm opera quæuis caritatis & miſericordiæ exerces: & palmarum, cùm victoriam ex tentatione reportas. Canis autem Oſanna, quando eius beneficia agnoſcis, laudas & prædicas. 2. Conſidera ſummum honorem hunc paulò poſt à populo in ſummum dedecus mutatum. Hodie honorant eum ſuis veſtibus, poſt ſpoliabunt eum propriis, & illudent veſte aliena: nunc colunt ramis arborum, frondibus & floribus: tunc cruce, ſpinis, clauis & virgis cruciabunt: nunc clamant *Benedictus*, tunc ridebunt eum, conſpuent, & acclamabunt, *Crucifigatur*: nunc honorificè in vrbem recipiunt, tunc eum dedecore cruce onuſtum eiicient. Attende num Iudæos iſtos fueris imitatus, ac poſt ſuſceptum Iesvm in Sacramento Pœnitentiæ vel Communionis, num turpiter expuleris, aut rurſus crucifixeris, iterum in peccata relabens: ſi ita ſit, ſcito te Iudæis eſſe damnabiliorem ac infideliorem.

FERIA II. MAIORIS HEBDOMADÆ.

De cœna apud Bethaniam. Matth. 26.

I. *Chriſtus in domo Simonis Leproſi cœnabat, & pariter Lazarus: Martha autem miniſtrabat.* Conſidera quanto ſolatio fuerit hæc cœna, ſex diebus ante Paſſionem inſtituta, tum Chriſto, tum aliis conuiuis: Chriſto, quòd cœnaret in cœtu ſuorum dilectorum, à quibus ſciebat ſe amore maximo, non in domum modò, ſed etiam cor recептum. Aliis verò quòd ſummopere gauderent, ſe pro beneficiis ab eo acceptis poſſe aliquod grati animi ſignum oſtendere: hoſpes enim Simon à lepra curatus fuerat. Lazarus vitæ reſtitutus, Magdalena ex ſordibus peccatorum extracta, Martha priuilegium Chriſtum hoſpitio excipien-

ti, eique miniſtrandi acceperat: vnde & nunc in aliena domo miniſtrauit. 2. Conſidera cur Lazarus, vt fertur, poſt ſuſcitationem ſuam numquam riſerit, vel aliud lætitiæ ſignum dederit, nempe tria mirabatur: 1. horrendum Dei iudicium, & alterius vitæ ſupplicia improbis parata: 2. quod Deus ex tanta maieſtate in tantam vilitatem ob ſalutem hominis ſe demiſerit: 3. cæcitatem & ingratitudinem hominum tanti beneficij magnitudinem non æſtimantium, nec futurum iudicium metuentium.

II. *Maria fracto alabaſtro vnguentum effudit ſuper caput Chriſti, eiuſque vnxit pedes, & capillis terſit, & impleta eſt domus odore vnguenti.* Conſidera, officium Mariæ tanto gratius fuiſſe Chriſto, quanto amor eius longiùs excedebat aliorum amorem. Alabaſtrum enim illud non erat, niſi cor eius amore diuino flagrans: fractio verò, nil niſi amoris impatientia in corde bullientis, nil niſi liberalis oblatio, qua non ſolùm totum ſuum amorem effunderet Chriſto, ſed & cor ſuum quo tamquam vaſe ille continebatur. 2. Conſidera vnguentum fuiſſe pretioſum, quia Deo offerenda ſunt quæ ſunt pretioſiſſima. Vnguento ante vngimus caput Chriſti, cùm omnia opera noſtra dirigimus ad gloriam Dei; pedes verò, cùm noſtram & proximorum ſalutem iiſdem ſincerè quærimus. 3. Conſidera, odore vnguenti totam domum impletam, nempe Eccleſiam, quia generoſum hoc Magdalenæ factum vbique hactenus in ea celebratum eſt & celebrabitur: vt diſcas magnifacere opera caritatis & humilitatis, quæ tam bonum odorem vbique relinquunt.

III. *Cùm obmurmuraret Iudas, Vt quid perditio hæc? Reſpondit Chriſtus: Quid moleſti eſtis huic mulieri? bonum enim opus operata eſt in me.* Conſidera opera bona quo præſtantiora ſunt, hoc nonnumquam calumniis magis eſſe obnoxia, etiam apud bonos, qui zelo quidem bono, ſed non ſecundùm ſcientiam ea carpunt: ſed non ideo à ſeruis Dei omittenda ſunt, modò bona intentione ad maiorem gloriam Dei, & ſalutem animarum exerceantur. Fieri enim non poteſt, vt in omnibus ſemper hominibus, ſimul & Deo placeamus. 2. Conſidera, reprehenſum à Chriſto Iudam & alios diſcipulos, quòd putarent conſultiùs fuiſſe pretium vnguenti dari pauperibus: nam miſericordiam in pauperes alibi ſæpè laudarat: vt diſcas, ſicut arguendi non ſunt qui bona ſua erogant in pauperes, ita nec arguendos qui erogant in honorem Chriſti, pro extruendis Eccleſiis vel Monaſteriis, & vnum bonum opus alteri poſſe præferri, neutrum tamen reprehendi.

ADMONITIO.

Sequentibus diebus maioris Hebdomadæ ſumi poſſunt Meditationes quinque de Paſſione Chriſti, quas quiſque ſibi ad libitum eliget ex iis, quæ in ſecunda parte huius libelli poſita.

ſunt: conuenientius tamen ſequentes videntur debere vſurpari.

FERIA III. MAIORIS HEBDOMADÆ.

De Chriſti Paſſione in genere, circumſtantias ſcilicet perpendendo, eo modo qui videri eſt immediate ante primam ex Meditationibus de Paſſione in 2. Parte poſitis.

FERIA IV. MAIORIS HEBDOMADÆ.

De lotione pedum.

Vide primam Meditationem de Paſſione in ſecunda Parte poſitam.

FERIA V. MAIORIS HEBDOMADÆ.

De inſtitutione Sacramenti Euchariſtiæ.

Vide 2. Meditationem, ibidem.

FERIA VI. MAIORIS HEBDOMADÆ.

De crucifixione Chriſti.

Vide Meditationem 22. de Paſſione, ibidem.

SABBATO SANCTO.

De ſepultura Domini.

Vide Meditationem 38. de Paſſione, vel de deſcenſu Domini ad Lymbum Meditationem 40. & vltimam, ibidem.

IN DIE PASCHÆ.

De apparitione mulieribus facta. Marc. 16.

I. CONſidera quomodo anima Chriſti, poſtquam triduo ſolata eſt Sanctos Patres in Lymbo, in ſepulcrum ngreſſa corpus reſumpſerit, & ſumma luce illuſtratum, fulgentibus imprimis manuum pedúmque vulneribus eduxerit; vt nobis certam ſpem daret nos ſimiliter reſurrecturos, ſi hic exuto vetere homine in nouitate vitæ ambulemus, & carnem crucifigamus cum concupiſcentiis: paſſus enim eſt pro nobis, & reſurrexit, vt ſequamur veſtigia eius.

II. *Summo mane ad monumentum profectæ ſunt, Maria Magdalena, Iacobi & Salome, inter ſe dicentes: Quis reuoluet nobis lapidem ab oſtio monumenti?* Conſidera 1. caritatem ſummam mulierum. Viderant Chriſtum in Cruce expirantem, ſepulcro clauſum reliquerant, idem milite obſeſſum ſciebant, nec aliud quàm incrementum doloris aſpectu corporis ſecuturum norant: tamen extremum hoc officium illi deferre voluerunt, vt vngerent. *Verus* enim *amor*, ait Chryſologus, *nihil aſperum, difficile, vel impoſſibile putat.* 2. Conſidera eas, licet dubitarent quis reuolueret tam grandem lapidem, tamen pergere, quia in Deo fidebant: vt diſcas etiamſi dum cœpiſti vitam emendare, vel mundum relinquere, difficultas in lapide pœnitentiæ mouendo occurrat, vel timor vt non perſeueres in propoſito, non diffidere: fidenti enim mox aderit Angelus qui remoueat lapidem, id eſt, omnem difficultatem.

III. *Viderunt lapidem reuolutum, & Angeli dictum audierant:* IESVM *quæritis Nazarenum crucifixum? ſurrexit,*

non eſt hic. Conſidera, poſt Chriſtum reſuſcitatum Angelum reuoluiſſe lapidem & ſediſſe ſuper eum: vt diſcas poſtquam ſemel exierimus è ſepulcro peccati mortalis, debere deinceps ſedere ſuper lapidem, id eſt carnem noſtram comprimere & ſubiugare, ne iterum nos detrudat vel concludat in ſepulcro: Chriſtus enim ita ſurrexit. 2. Conſidera, ſepulcrum in quo erat corpus Chriſti, deſignare altare in quo myſterium corporis & ſanguinis Domini conficitur. Vnde ſi dignè ad hoc vis accedere, vide vt exemplo trium fœminarum odorifera virtutum aromata, & ſuauis vnguentum orationis tecum deferas. 3. Angelica conſolatione dignos, qui cum debita præparatione & deuotè corpori Chriſti communicant, & ad loca ſacra vbi reliquiæ Sanctorum ſunt, peregrinantur.

FERIA II. PASCHÆ.

De apparitione duobus diſcipulis facta. Luc. 24.

I. *CHriſtus apparuit duobus diſcipulis cùm irent in Emaus, & de ipſo colloquerentur mœſti & triſtes.* Conſidera 1. cur Chriſtus adiunxerit ſe illis: id enim fecit quòd eſſent afflicti. De Domino enim ſcriptum eſt, quòd ſit cum illis qui afflicto ſunt corde. 2. quia de re pia loquebantur, nempe de ipſo: promiſerat enim ſe in medio fore, vbi vel duo vel tres in nomine ſuo congregarentur. 3. vt oſtenderet ſe fidelem amicum piorum, qui neminem in neceſſitate deſerat. O quoties etiam dum pecco, Domine, non deſeris me! 3. Conſidera eum apparuiſſe in habitu peregrino: vt credas tibi pia loquenti vel agenti eum adeſſe, licet non agnoſcas: deinde vt diſcas peregrinum te eſſe in terra, cuius conuerſatio ſit in cælo. 4. eum quærere cur ſint mœſti, non quòd neſciat, ſed vt ipſi infirmitatem ſuam fateantur, & ſic rectiùs ſanentur: ſicut Medicus ab ægro petit morbi cauſam, vt congruam medicinam faciat.

II. *Redarguit eorum incredulitatem, & myſteria Paſſionis & Reſurrectionis ipſis expoſuit: O ſtulti & tardi corde ad credendum in omnibus quæ locuti ſunt Prophetæ! Nonne hæc oportuit pati Chriſtum, & ita intrare in gloriam ſuam?* Conſidera hanc reprehenſionem non ex ira, vt eos pudefaceret, ſed ex magno amore profectam, vt errorem ſuum citiùs agnoſcerent: ſtulti enim erant Iudæi, quòd ſine ſanguine putarent ſe redimendos à Chriſto, cùm Legis ſacrificia tam clarè id indicarent: ſtultior verò eſt ſeruus qui aliam viam vult ingredi, quàm Dominus: *Omnes qui piè viuere volunt in Chriſto*, ait Apoſtolus, *perſecutionem patientur*. 2. Conſidera quanto cum amore IESVS medius inter iſtos duos inceſſerit, declarans illis ſcripturas, & ſimul donans lumen eas intelligendi, & cor ad fidem accendens. O quàm felix fuiſſet anima mea, ſi potuiſſet colloquium illud audire, & videre flammas ex ore Domini erumpen-

III. *Cùm* Iesvs *fingeret ſe longiùs ire, coëgerunt eum manere ſecum: fracto autem pane diſparuit: Ipſi autem ſubitò in Ieruſalem reuerſi, nunciauerunt Apoſtolis quomodo vidiſſent eum, & in fractione panis agnouiſſent.* Conſidera, finxiſſe: vt probaret eorum amorem, & plus accenderet deſiderium ſe retinendi, atque hac caritate mererentur illuminari. Intus ardebant inter colloquium, ſed fictionis folle flamma prodiit exterius, dum eum cogunt: vt diſcas pauperes & peregrinos rogare, & etiam cogere, vt officium caritatis acceptent. 2. Cogita Deum, cùm gratiam aliquam vis impetrare, velle non tantùm rogari, ſed etiam cogi, pugnando ſcilicet viriliter contra difficultates: nam ſcriptum eſt, à violentia regnum cælorum rapi. 3. Perpende diſcipulos non eſſe illuminatos cùm Chriſtum audirent, ſed dum hoſpitio recepto cœnam apponerent: *Non enim auditores verbi, ſed factores iuſtificantur.* Deinde illuminatos in fractione panis, ad oſtendendam ſanctæ Euchariſtiæ efficaciam.

FERIA III. PASCHÆ.

De apparitione diſcipulis congregatis facta. Luc. 24.

I. *Stetit* Iesvs *in medio diſcipulorum, & dixit: Pax vobis, nolite timere.* Conſidera, numquam Chriſtum deſerere nos quando in ſocietate bonorum manemus, ſed ſtare medium, vt ducem inter milites, patrem inter filios, caput inter membra, vt mœſtos ſoletur. 2. precari pacem, etiam illis à quibus erat offenſus fugiendò, quia Deus eſt pacis & conſolationis; pacem, non quam mundus dat, ſed quam Angelus annunciauit hominibus bonæ voluntatis: pacem animæ cum Deo, cum proximo, & cum ſeipſo, quæ conſiſtit in tranquillitate bonæ conſcientiæ. 3. hortari, ne timeant Iudæos qui occidere poſſunt corpus, ſed eum qui animam & corpus poteſt mittere in gehennam.

II. *Turbatis quòd putarent ſe ſpiritum videre, dixit: Videte manus meas & pedes, quia ego ipſe ſum. Et oſtendit eis.* Conſidera antegreſſo terrore Apoſtolos in Chriſti notitiam veniſſe, quia initium ſapientiæ eſt timor Domini: *Sine timore* enim, ait Sapiens, *nemo iuſtificabitur*, Eccl. 1. Vide quantum laboret Chriſtus, vt diſcipulos certos reddat de ſua reſurrectione: offert enim corpus ſuum, licet iam impaſſibile, videndum & tangendum: offert manus perfoſſas, vt incitet ad pugnam; latus, vt ad amorem ſui alliciat; pedes, vt vocet ad perſeuerantiam: cicatrices retinuit, vt indicet numquam ſe ſalutis noſtræ depoſiturum memoriam.

III. *Deinde, cùm adhuc non crederent, partem piſcis aſſi & fauum mellis comedit, & reliquias dedit eis.* Conſidera humilitatem & caritatem Chriſti, iam glorioſi & Regis Regum, quòd dignetur cibum ſumere cum pauperibus piſcatoribus, vt eos lucrifaciat: vt diſcas beneuolè & hu-

militer etiam cum pauperibus conuerſari, ſi vis eos conuertere. 2. Conſidera myſterium: aſſus enim piſcis fuit ſacra eius humanitas aſſata in veru crucis: fauus autem mellis, eius diuinitas ſua dulcedine paſcens animas electorum. Reliquiæ autem datæ ſunt Apoſtolis, & nobis in Sacramento Euchariſtiæ, in quo iis quotidie verè & realiter fruimur.

FERIA IV. PASCHÆ.

De apparitione facta ſeptem diſcipulis piſcantibus.

Ioan. 21.

I. *Diſcipuli Chriſti ſeptem, cum nocte piſcantes nihil cepiſſent, & manè in littore* IESVS *petiiſſet, num pulmentarium haberent, id eſt, piſces; reſpondere, Non.* Conſidera eos noctu piſcari, & ſine fructu laborare qui opera bona exercent in peccato mortali, vel qui bonis operibus, non Dei gloriam, animarum ſalutem, ſed ſua tantùm commoda, vel humanam gloriam oculis propoſitam habent: vel qui proprio iudicio & voluntate, non ſuperiorum, nec inuocato Chriſti auxilio, opus, licet bonum, aggrediuntur: *Qui enim non colligit mecum*, ait Chriſtus Luc. 11. *diſpergit.* 2. Conſidera Chriſtum Apoſtolis apparuiſſe, mercatoris ſpecie, quaſi piſces vellet emere, vt quæſtione illa factus familiarior, tandem ad miraculum veniret: vt diſcant, qui alios Chriſto lucrari volunt, primùm familiares miſcere ſermones de mercaturæ, militiæ, negotiorum aliorum ſucceſſu, quòd experti bonum conſilium, meliora conſulentibus deinde faciliùs credant.

II. *Ait* IESVS: *Mittite rete in dexteram: faciunt, & iā capiunt, vt rete attrahi non poſſet. Ioannes ait: Dominus eſt. Petrus mox nudus in mare proſilit, alij ad littus cum reti properant nauigio.* Conſidera mirabilem obedientiæ vim qua effectum eſt, vt longè minori labore Apoſtoli maximum fructum fecerint: tota enim nocte ſuo nutu laborantes nihil ceperant, nunc alieno nitentes, piſces ſpe omni plures & maiores. Noctu ad ſiniſtram iniecerant rete, quia ſua tantùm commoda ſpectabant: nunc autem ad dexteram, quia quod egerunt, propter Deum & Chriſti gloriam egerunt. 2. Conſidera Ioannem ante alios cognouiſſe Chriſtum, quia illi ſunt capaciores diuinarum rerum, qui cum Ioanne mente & corpore ſunt puriores & caſtiores, teſte Hieronymo epiſtola ad Pammachium: *Beati mundo corde, quoniam ipſi Deum videbunt.* Petrus autem nudus abiicit ſe in mare, quia quamprimùm anima guſtat quàm ſuauis ſit Dominus, eiuſque iugum, mox nudus nudum, omnibus impedimentis abiectis, Chriſtum optat ſequi, & cum eo mare tribulationum & crucis calcare, licet alij malint trahentes rete, id eſt onus temporalium bonorum, manentéſque in naui, id eſt ſæculo, ad littus ſalutis paulatim tendere.

III. *Apoſtolis attractis centum quinquaginta tribus piſcibus in littus, vt viderunt prunis impoſitum piſcem*, Iesvs *ad prandium inuitatis panem & piſcem diſtribuit.* Conſidera, ſicut Iesvs, dum illi piſcatentur nutu ſuo, parauit eis prandium, & coxit piſcem; ita dum nos hîc in diuino ſeruitio fatigamur, ipſum in cælis parare conuiuium quo nos excipiat, & coronas quibus laborem noſtrum remuneret. 2. Conſidera iucundum & felix hoc conuiuium. Vide quomodo Dominus, qui paulò ante pro conſueta humilitate ſua & caritate cocum egerat, iam in prandio agat & miniſtrum, porrigat panem & piſcem, ſimulque cum illis comedat. Stabant boni diſcipuli, non audentes loqui præ reuerentia & ſtupore, velut oues circum paſtorem, aut filij circum amantiſſimum patrem, tantóque gaudio ſpiritu & corpore perfundebantur, vt in lacrymas ſoluerentur: quæ non alia de cauſa facta ſunt, quàm vt crederent verè eum reſurrexiſſe, & poſt labores huius vitæ, cùm ad littus, id eſt ad vitam æternam venerint, ſe remunerandos. 3. Conſidera per p[illegible]nas ignem Spiritus ſancti per piſcem aſſum, Chriſtum paſſum in veru crucis: per panem verò, memoriale Paſſionis, id eſt ſacram Euchariſtiam deſignari, vt tria tibi potiſſimum commendata habeas in laboribus huius maris, vel mundi: 1. ignem Spiritus ſancti, id eſt gratiam, vel ardentem in pectore caritatem in Deum & proximum, ex quo igne caritatis & Chriſtus paſſus eſt. 2. crebram meditationem Paſſionis Chriſti. 3. frequentem communionem Euchariſtiæ, ſi ignem illum conſeruare velis.

FERIA V. PASCHÆ.

De apparitione facta Mariæ Magdalenæ.

Marc. 16. Ioan. 20.

I. *Petro & Ioanne digreſſis, Maria perſeuerauit ad monumentum, foris plorans.* Conſidera Petrum & Ioannem, qui ſimul cum Maria ad monumentum venerunt, timore occupatos abiiſſe, Mariam verò manſiſſe impauidam: cùm enim perdidiſſet magiſtrum ſuper omnia dilectum, nihil putabat ſupereſſe in mundo quod perderet, quia cum ipſo & vitam & omnem ſpem ſuam perdiderat. 2. Perpende, ſolam Mariam meruiſſe videre Chriſtum, quia ibi perſeuerauit: Deus enim non remunerat actiones noſtras, niſi in illis perſeueremus. 3. Nota Mariam ſtetiſſe iuxta ſepulcrum, & ploraſſe, quia vita animæ ſanctæ in hoc exilio eſt, ſemper ſtare iuxta ſepulcrum Chriſti, conſiderando amariſſimam eius Paſſionem, & peccata propter quæ Saluator mortuus eſt, deplorando.

II. *Flens ergo inclinauit ſe, & proſpiciens in monumentum vidit duos Angelos dicentes: Mulier, quid ploras? Et reſpondit: Tulerunt Dominum meum, & neſcio vbi poſuerunt eum. Et conuerſa retrorſum, vidit* Iesvm *idem rogantem.*

Conſiderà Mariam, non cùm ſtaret, ſed cùm inclinaret ſe in monumentum, & introſpexiſſet, dignam factam viſione & Angelorum & Domini: vt diſcas tempore orationis & contemplationis rerum cæleſtium, te dimittere etiam ad conſiderationem tuarum imperfectionum & lapſuum, ac humiliare te coram potenti manu Dei tamquam gratia indignum, & illico aderit Angelica conſolatio. 2. Conſidera, quando in oratione non inuenis ſtatim Chriſtum, hoc eſt conſolationem ſpiritualem, te non debere ab ea deſiſtere, ſed perſeuerare cum compunctione & deſiderio, auxiliúmque Sanctorum menti occurentium implorare, vſque dum compareat.

III. *Putans autem* IESVM, *quem videbat, hortulanum eſſe: Domine, ait, ſi tu ſuſtu'iſti eum, dic mihi vbi poſuiſti eum, & ego eum tollam. Tum* IESVS: *Maria. Et illa, Rabboni. Tum* IESVS: *Noli me tangere: nondum enim aſcendi ad Patrem meum.* Conſidera, Mariam quidem IESVM vidiſſe, quia amabat, ſed non cognouiſſe quia imperfecta erat in fide: vt diſcas quando imperfectiones nimis multas miſcemus amori noſtro in Deum, fieri vt non magnum guſtum ſpiritualem in diuino ſeruitio ſentiamus. 2. Nota Mariam ſimul atque agnouit Dominum inconſideratè cucurriſſe, vt illum amplecteretur, & ideo repulſam paſſam: vt diſcas, ſi quando ex ſingulari Dei gratia animus in oratione exardeſcat ad aliquod bonum opus faciendum, diſcretione & prudentia in eo exequendo vtare, & ſedulo circumſpicias quid tempori, loco & perſonæ tuæ vel alienæ congruat. 3. Nota Chriſtum apparuiſſe in hortulani ſpecie: vt diſcas imitari proprietates hortulani. Eius munus eſt hortum colere & inſtruere arboribus, ſtirpibus & herbis fructiferis: & hominis pij atque Chriſtiani, ſi ſaluus eſſe velit, eſt hortum animæ ſuæ colere & exornare optimis ſpiritualis doctrinæ, virtutúmque documentis & exemplis.

FERIA VI. PASCHÆ.

De apparitione in monte Galilææ. Matth. 28.

I. *Vndecim diſcipuli abierunt in Galilæam in montem vbi conſtituerat illis* IESVS, *& videntes eum adorauerunt.* Conſidera hanc præcipuam fuiſſe Chriſti apparitionem: nam Chriſtus in ea oſtendit, quanta ſuam Paſſionem ſecuta ſit gloria & potentia, arcanum de vocatione gentium diſcipulis aperuit, Apoſtolos & Epiſcopos orbis eos fecit, & fundamentum Eccleſiæ iecit: vt diſcas quanto gaudio ſoleat præteritas afflictiones compenſare, quas cum Apoſtolis pro Chriſto ſuſtinuerimus. 2. Nota, nos verum ſpiritum homines conuertendi accepturos, quando cum Apoſtolis deſerta valle, id eſt huius ſæculi commodis aſcenderimus montem perfectionis, & ſoli Chriſto confixi, cum eo cruci adhæſerimus.

II. *Et accedens ad eos* IEſvs, *dixit: Data eſt mihi omnis poteſtas in cælo & in terra. Euntes ergo in totum mundum, docete omnes gentes ſeruare mea præcepta: Et baptizate, &c.* Conſidera ſummam humilitatem Chriſti iam glorioſi, qui cùm vt Deus omnem potentiam habuiſſet ab æterno, & vt homo, à primo momento conceptionis datam habuiſſet, tamen ita loquitur, ac ſi poſt reſurrectionem priùs accepiſſet, ad confuſionem noſtram, qui in omnibus rebus gloriam & honorem noſtrum quærimus, & dona nobis non auctori Deo adſcribimus. 2. Conſidera quantum gaudium obortum ſit in Apoſtolorum animis, cùm primùm intelligerent Chriſto tantam potentiam poſt Paſſionem & Reſurrectionem contigiſſe, vt non ſolùm ab omnibus huius vitæ infirmitatibus & incommodis eſſet liber; ſed tantus cæli & terræ Dominus, vt & opitulari eis poſſit deinceps in terra & in cælo regnum æternum conferre, deinde cùm audirent ſibi etiam eamdem quadantenus poteſtatem conferri, vt nimirum toto orbe liceret Euangelium prædicare, peccata remittere, & omnes homines ad ſalutem adducere. 3. Nota eos non ad quietem, ſed ad magnos labores vocari.

III. *Qui crediderint, in nomine meo dæmonia eiicient, linguis loquentur nouis, ſerpentes tollent, ægros curabunt. Et ecce ego vobiſcum ſum vſque ad conſummationem ſæculi.* Conſidera, illud eſſe veræ fidei viuæ per caritatem operantis argumentum, ſi zelum proximos iuuandi habeamus: vt ſi efficiamus, vt dæmonia eiiciant, id eſt, peccata per confeſſionem euomant, ſi ea loquamur quæ gloriam Dei & ſalutem animarum promoueant, ſi dolos & fraudes ſerpentinas mundi auerſemur, ſi vacillantes in via fidei vel vitæ ſanctæ monitis noſtris reducamus, ſi in perſecutionibus conſtantes in pietate permaneamus, fiducia omni coniecta in Deum, qui fidem ſuam non falle, cùm hic promittat ſe nobiſcum futurum, & quidem non ſerò, ſed opportunè: *Ecce* enim præſens & opportunum deſignat tempus, quaſi dicat, quoties opus erit, adero: *Ego* autem ſignificat eum qui ex omnibus periculis liberare queat: ego ſcilicet qui principem huius mundi; mortem & mundum totum iam expugnaui.

SABBATO INFRA OCTAVAM PASCHÆ.

De apparitione facta beatæ Virgini.

I. Conſidera beatam Virginem, inſtante Reſurrectionis hora quam ſciebat non dormitaſſe, ſed in oratione ſubinde verba illa ingeminaſſe: *Exurge gloria mea, exurge pſalterium & cithara*, Pſal. 56. magnóque deſiderio Filij ſui glorioſum reditum præſtolatam. Deinde ſummo diluculo reſplenduiſſe repentè conclaue, & filium cum admirabili gloria aſtitiſſe: cor autem beatæ Virginis tanta lætitia perfuſum fuiſſe ex illuſtri aſpectu, vt aliquamdiu ne verbum quidem profari potuerit. Si enim Patriarcha Iacob, Gen.

45. accepto nuncio de filio ſuo Ioſeph ſuperſtite vix apud ſe fuit, quid poſt tantas contumelias, dolores & cruciatus filij tanta gloria compenſatos eueniſſe putamus beatæ Virgini? 2. Perpende, non ſolùm Chriſtum ei apparuiſſe, ſed vnà ſanctiſſimos quoque Patres Adamum, Abrahamum, Dauidem, aliósque Prophetas, quibus ſummum gaudium erat oculis videre totius humani generis Redemptoris matrem.

II. Conſidera quænam fuerint colloquia filij & matris quæ arcana matri filius enarrarit: vt quid in ædibus Pontificum ante biduum perpeſſus fuerit, quomodo anima è corpore exceſſerit, quid apud inferos egerit, quantam gloriam ſit adeptus: qua narratione omnem mœſtitiam ſuperiorum dierum deterſit. 2. Perpende quanto gaudio affecta fuerit, cùm videret gratioſiſſimum filij vultum ſuo candori reſtitutum, quando ſenſit vultus ſui lacrymas ſacris eius manibus abſtergi, cùm poteſtatem factam ſibi videret, vt in ſuauiſſimos diuinorum brachiorum rueret amplexus. Vide eam cum ſumma veneratione ad genua eius, adorandi cauſa, ſe prouoluentem, & ſanctiſſima vulnera pedum, manuum atque lateris, cum incredibili conſolatione exoſculantem, & exclamantem: Verè fili mi, *ſecundùm multitudinem dolorum meorum, conſolationes tuæ nunc lætificauerunt animam meam*, Pſal. 93.

III. Conſidera, quid beata Virgo totis quadraginta diebus quibus filius in terris rediuiuus apparuit, egerit. Nec enim dubium eſt, quin filius qui toties Apoſtolis & aliis ſe videndum exhibuit, crebriùs etiam adfuerit matri, eam multis de rebus inſtruxerit, & mirificè conſolatus fuerit, multa de Eccleſia ſua, de fidei propagatione, de Martyrum coronis, de ſua & beatorum gloria, aliiſque multis prædixerit: omnes deinde Chriſtianos quibus illam conſtituit Aduocatam & Patronam, illi commendarit. 2. Perpende ſanctos Apoſtolos, & imprimis beatum Ioannem, retuliſſe illi quæcumque à filio quoties apparuerat, audierint: vt de inſufflato in eos Spiritu ſancto, de poteſtate peccata remittendi conceſſa, de Petro omnium Paſtore conſtituto. Contra verò beatam Virginem quæ ipſa audiuiſſet Apoſtolis communicaſſe, eóſque conſolatam fuiſſe, & erexiſſe ad perpetiendas fortiter omnes perſecutiones nomine Chriſti inferendas.

IN OCTAVA PASCHÆ.

De apparitione diſcipulis facta, præſente Thoma.

Ioan. 20.

I. STans Iesvs *in medio diſcipulorum, dixit: Pax vobis: ſicut miſit me Pater & ego mitto vos: Accipite Spiritum ſanctum: Quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis.* Conſidera, ſicut Chriſtus non eſt miſſus in mundum ad regnandum, ſed ad patiendum; ſic te, ſiue ſæcularis, ſiue religio-

ſus ſis, miſſum ad multa patienda pro Chriſto, & ad magnos labores. 2. Conſidera Dei bonitatem, quod quoad peccata non velit aliud iudicium inſtitui in cælo, quàm illud ipſum quod hic à Sacerdotibus Apoſtolorum ſucceſſoribus inſtituitur in terra. Si ergo vis effugere iudicium Dei futurum, ne reformides iudicium hominis peccatoris & infirmi qui compati tibi poteſt.

II. *Poſt dies octo Thomæ dixit: Infer digitum tuum huc, & vide*, &c. *& noli eſſe incredulus, ſed fidelis. Et reſpondit Thomas: Dominus meus & Deus meus.* Conſidera incredibilem caritatem Chriſti, eumdem laborem pro ſolius conuerſione Thomæ, iam impendentis, quem ante pro omnibus Apoſtolis vt certi eſſent de reſurrectione, impenderat, oſtendens ſe bonum paſtorem eſſe, qui relictis nonaginta nouem, quæſiuit vnam ouem in montibus errantem. Vnius animæ conuerſio deſpicienda non eſt, cùm Chriſtus pro vna paratus fuerit mori. 2. Attende & ſapientiam, quòd Thomæ non ſoli, vt fecerat Petro & Magdalenæ, ſed coram Apoſtolis apparuerit: id enim fecit, vt & Apoſtoli plus firmarentur in fide, & in amorem Chriſti accenderentur. 3. Cogita humilitatem ſtupendam Chriſti, quod voluit manus in latus ſuum mitti. O quomodo arſit cor Thomæ, cùm mitteret eas in tam ardentem fornacem, & ideo in genua mox lapſus eum adorauit, clamans, *Deus meus.*

III. Dixit Iesvs Thomæ: *Quia vidiſti me, credidiſti: Beati qui non viderunt, & crediderunt.* Conſidera, quanto ſolatio nobis eſſe debeat hæc ſententia, quòd non minus beati ſimus nos qui non vidimus in carne Chriſtum, ſi in eum credamus, quàm Apoſtoli qui eum in carne viderunt & tetigerunt: & ratio eſt, quia vt nos credamus, maior eſt difficultas, ac proinde & meritum, minor autem fuit Apoſtolis: vnde illud Gregorij, Homilia 26. in Euangelia: *Fides non habet meritum, vbi humana ratio præbet experimentum.*

DOMINICA II. POST PASCHA.

De bono Paſtore. Ioan. 10.

I. Dixit Iesvs turbis: *Ego ſum Paſtor bonus: Bonus Paſtor animam ſuam dat pro ouibus ſuis.* Conſidera omnes qui curam habent aliorum, eſſe paſtores: vt ſuperiores reſpectu ſubditorum; patremfamilias, domeſticorum; magiſtros, diſcipulorum; confeſſarios, pœnitentium; concionatores, auditorum; & quemlibet reſpectu ſuarum potentiarum & membrorum. 2. Conſidera, tunc te bonum eſſe paſtorem tui vel tuorum, cùm eos paſcis & regis, verbo, exemplo, & cibo corporali & ſpirituali. Ouem verò bonam, cùm ſimplex es, humilis, innocens, obediens vtilis in omnibus aliis, & patiens in aduerſis. 3. Tunc animam tuam ponere pro ouibus, quando contra lupos, mundum & dæmonem, oues tuas intellectum, voluntatem, ſenſus

cohibes, ne in peccatum conſentiant, & potius vis mori, quàm vt peccatum mortale, per viſum v. c. & tactum committatur.

II. *Mercenarius autem, & qui non eſt paſtor, viſo lupo dimittit oues, & fugit.* Conſidera, tunc eſſe mercenarium, quando in actionibus tuis bonis, vt concionibus, lectionibus, frequentatione templi, quæris mercedem temporalem vel gloriam, non Dei, ſed mundi, vt magnus fias ſcilicet. 2. quando lupo veniente, id eſt tentatione carnis vel mundi orta, non reſiſtis, non caſtigas vel mortificas carnem ieiuniis, ciliciis, vigiliis, ſed fugis omnem pœnitentiam, & ſinis oues tuas vinci à malo tentationis, & deuorari. 3. Cogita te amittere nomen paſtoris & domini, quia oues potiùs dominantur tibi quàm tu illis: *Qui* enim *peccat, ſeruus eſt peccati*, Ioan. 8. ac proinde & carnis ſuæ, à qua per peccatum ſpiritus vincitur.

III. *Ego cognoſco oues meas, & cognoſcunt me meæ: Et alias oues habeo, quæ non ſunt ex hoc ouili, quas oportet me adducere.* Conſidera bonorum paſtorum eſſe cognoſcere & diligere oues, cognoſcíque & diligi ab ouibus: itaque bonum te tui paſtorem fore, ſi bene cognoueris teipſum tuarúmque virium imbecillitatem, imperfectiones & lapſus quotidianos, in eóſque per examen inquiſieris: tunc autem te agnoſci & diligi ab ouibus tuis, id eſt, potentiis animæ & corporis, quando orationi & voluntati ſubiectæ erunt. 2. Cogita, ſi bonus paſtor eſſe velis, & ſtudeas etiam ad ouile Eccleſiæ Catholicæ adducere hæreticos & infideles doctrina & exemplo vitæ ſanctæ.

DOMINICA III. POST PASCHA.

Modicum, & non videbitis me. Ioan. 16.

I. Dixit Iesvs diſcipulis: *Modicum, & iam non videbitis me: & iterum modicum, & videbitis me.* Conſidera Dominum hîc prædicere Paſſionem ſuam, quam Apoſtoli fugerunt; & Reſurrectionem, poſt quam iterum eum viderunt: ſolet enim Dominus ideo triſtia prædicere, vt iacula præuiſa minùs feriant; & mox addere læta, ne tentationi ſuccumbant. 2. bonis & piis primùm nunciari & euenire triſtia, poſtea autem læta & iucunda: contrà verò malis & mundanis, priùs iucunda, tum triſtia: peccatores enim conſolationem ſuam quærentes in hoc mundo, poſt ardebunt ignibus ſempiternis: pij verò qui hîc perſecutionem patiuntur, poſtea gaudebunt in cælo in æternum.

II. *Cognoſcens* Iesvs *quòd vellent interrogare, quid ſibi vellet* Modicum, &c. *Amen*, inquit, *dico vobis, plorabitis & flebitis vos, mundus autem gaudebit: ſed triſtitia veſtra vertetur in gaudium; ſicut mulieris triſtitia poſt editum partum.* Conſidera Domini bonitatem nos præuenientis, quando bonam habemus voluntatem aliquid petendi.

2. Officium pij hominis in hac lacrymarum valle, dum Dominum non videmus, eſſe, flere & plorare, potiùs quàm gaudere, idque triplici de cauſa: 1. propter peccata, quia illis Chriſtum fugamus & crucifigimus: 2. propter tentationes continuas à carne, mundo, dæmone. 3. ob Paſſionem Chriſti, dum eam meditamur: omnes enim hæ triſtitiæ vertuntur in gaudium, quia ſalutem ſtabilem operantur, teſte Apoſtolo. 3. Modicam eſſe triſtitiam noſtram, quia tempus huius vitæ ita breue eſt, vt vmbræ, vapori & momento comparetur in Scriptura.

III. *Iterum videbo vos, & gaudebit cor veſtrum, & gaudium veſtrum nemo tollet à vobis.* Conſidera pro breui & momentanea tribulatione, ſi patienter eam ſuſtineas, te recepturum à Deo, non conſolationem ſolùm & gaudium, ſed etiam regnum æternum. Nam dicit Paulus: *Id quod in præſenti eſt momentaneum & leue tribulationis noſtræ, ſupra modum in æternum gloriæ pondus operatur in nobis.* 2.Cor.4. Econtrariò mundum pro breui & momentanea conſolatione, quam habet in peccato mortali, excruciandum pœnis æternis: vnde Iob ait, *Ducunt in bonis dies ſuos, & in puncto ad inferna deſcendunt.* Et Abraham ad epulonem: *Fili, recordare quia recepiſti bona in vita, & Lazarus ſimiliter mala: nunc autem hic conſolatur, tu verò cruciaris.* Luc.15.

DOMINICA IV. POST PASCHA.

Vado ad eum qui miſit me. Ioan. 16.

I. Dixit IESVS diſcipulis: *Expedit vobis vt ego vadam ad Patrem: Si ego non abiero, Paracletus non veniet ad vos.* Conſidera Chriſtum prænunciare glorioſam ſuam Aſcenſionem in cœlum, & Spiritus ſancti poſt eam miſſionem, nempe in viſibili forma & pleniore abundantia: vt diſceres, ſicut ille poſt Paſſionem glorioſo corpore & anima aſcendit in cælum, æterna felicitate cum Sanctis ibi fruiturus; ſic te, ſi ſanctè vixeris & pro Chriſto multa paſſus fueris, corpore & anima aſſumendum in cælum. 2. Vt accipias magnam gratiam Spiritus ſancti, debere te animum abſtrahere à lacte materno, hoc eſt conſolationibus ſpiritualibus, quas ſolet Deus initio conuerſionis tyroni concedere, & parare te ad deſolationum crucem ferendam: ideo enim Chriſtus diſcipulis carnalem præſentiam ſuam ſubtraxit, vt Spiritus ſancti gratia, qua cum gaudio etiam dura ferrent, fruerentur.

II. *Spiritus ſanctus arguet mundum de peccato, iuſtitia & iudicio.* Conſidera, hoc fuiſſe ſignum aduentus Spiritus ſancti in Apoſtolos, quod cùm ante timidi eſſent, & ad vocem ancillæ cum Petro terrerentur, metu omni remoto Chriſtum prædicarint, & mundum, id eſt malos homines audacter arguerint: 1. de peccatis, quòd conuerti nollent: 2. de iuſtitia, quòd crederent quidem, ſed vitam

non agerent ſanctam: 3. de iudicio, quia in nulla re faciliùs peccant homines, quàm temerè iudicando de aliis. Vnde Chriſtus: *Nolite iudicare, & non iudicabimini.* Cogita in te quoque fore ſpiritum Dei, ſi mundum de his argueris.

III. *Adhuc multa habeo dicere vobis, ſed non poteſtis portare modò: Cùm autem venerit ille Spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem.* Conſidera Dei bonitatem, non plura nobis imponentis quàm ferre poſſimus, & ad captum omnium ſe accommodantis: quod non facit caro & mundus, plura ſæpè exigens à ſuis quàm portare queant. 2. Cogita quamuis multum nobis profeciſſe ſæpè videamur, tamen multa adhuc deeſſe. 3. quanti te faciat Chriſtus, quòd non ſolùm ſeipſum totum, id eſt corpus, animam & ſanguinem; ſed etiam Spiritum ſanctum ſuum promittat manſurum tecum in æternum, ne erres vel labaris.

DOMINICA V. POST PASCHA.

Orandum eſſe Patrem. Ioan. 16.

I. IEſvs dixit diſcipulis: *Amen, amen dico vobis, ſi quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.* Conſidera quantopere Chriſtus exoptet colloquium hominis ſpirituale, quod fit per orationem, ſic vt præmium promittat cum maxima aſſeueratione, nempe ſe daturum quidquid petitur. Longè alius eſt mos Principum huius ſæculi, qui ad colloquium ſuum non ſolùm alios non inuitant, ſed neminem ad illud admittunt, niſi diuites, & quidem ab aliis multis rogati. Argue & tuam cæcitatem, quòd pluris facias ſæpè colloquium cum Principe terreno, quàm cum cæleſti.

II. *Petite vt accipietis, & gaudium veſtrum ſit plenum.* Conſidera hinc colligi, quid petendum ſit tibi à Deo, nempe vnde haurire poſſis gaudium plenum & perfectum: cùm ergo gaudium perfectum & ſolidum non ſit in bonis huius mundi, diuitiis, honoribus, voluptatibus, aliiſque caducis rebus & temporalibus, ea vtique petenda non ſunt, ſed tantùm bona æterna, hoc eſt ſalus noſtra, & quæ ad illa nos deducunt, vt Dei gratia, ſolidæ virtutes, humilitas, caritas, patientia, &c. aliaque excellentia dona: dedecore enim afficit magnum Principem, qui exigua dona ab eo poſtulat.

III. *In illo die in nomine meo petetis: & non dico vobis quia ego rogabo Patrem de vobis; ipſe enim Pater amat vos, quia vos me amaſtis.* Conſidera optimam rationem orandi eſſe, petere à Patre cæleſti aliquid nomine Chriſti, vel per Paſſionem & merita Chriſti, quia id indicat his verbis, Patri perinde eſſe, ac ſi Chriſtus ipſe pro nobis oraret. 2. Magna ſolatio nobis eſſe debere, quòd diſcipuli Chriſti tam cari ſint Patri cæleſti, vt nec opus habeant oratione Chriſti in cælo: licet Chriſtus, vt homo, etiam nunc ibi

interpellet pro nobis, vt docet non ſemel Apoſtolus Rom. 8. & Heb. 7. & 9. imo ſanctus Ioannes 1. ep. cap. 2. vocat eum Aduocatum noſtrum.

IN FESTO ASCENSIONIS.

Marc. 16.

I. *Chriſtus recumbentibus vndecim diſcipulis exprobrat incredulitatem, mittit in totum orbem ad prædicandum, promittit credentes ſigna facturos.* Conſidera clementiam Chriſti toties quouis tempore, loco & occaſione ſe videndum exhibentis, vt crederent reſurrexiſſe: dicitur enim duodecies apparuiſſe variis, & nunc in menſa: vt diſcas quouis loco, ſi inuocetur, nobis eum adeſſe. 2. Nota Chriſtum exprobrare incredulitatem: vt diſcas acri reprehenſione dignos qui vacillant in fide, quia fides eſt fundamentum totius ædificij ſpiritualis, quo nutante omnia vacillant. 3. Expende Apoſtolici ſpiritus officij eſſe non vno loco, ſed vbique Euangelium prædicare: fidelium autem eſſe ſigna facere, id eſt dæmonia eiicere, linguis nouis loqui, ſerpentes tollere, ægris manus imponere, hoc eſt tentationes vincere, ſpiritualia loqui, detractores arguere, à peccatis alios auocare.

II. *Dominus* Iesvs *aſſumptus eſt in cælum, & ſedet à dextris Dei.* Conſidera 1. quanta affabilitate in monte Oliueti iam congregatos Apoſtolos, & imprimis matrem, Chriſtus ſit allocutus, & benedixerit: illi autem flentes ad eius pedes prociderint, eos oſculantes. 2. quomodo eleuatis manibus ſenſim à terra eleuatus ſit, hilari & ſereno vultu corona Regali ornatus, Sanctorum Patrum è Lymbo choro ſtipatus, cantantibus vndique Angelis, Apoſtoliſque in genua proſtratis benedixerit, quomodo apertis cælis mox innumera turba Angelorum obuia ei proceſſerit, & ad thronum cæleſtis Patris adduxerit. Vide, vt Pater filium ſe reuerenter inclinantem amanter complexus ſit, & ad dexteram ſuam collocarit: vt diſcas, tecum idem agendum, ſi conſtanter in vita pia & ſancta perſtiteris.

III. *Duo viri in veſtibus albis tunc dixere Apoſtolis: Viri Galilæi, hic* Iesvs *qui aſſumptus eſt à vobis in cælum, ſic veniet, ſicut vidiſtis eum euntem in cælum.* Conſidera, quomodo Deus per Angelos illos, Act. 1. ſtatim lætis miſceat triſtia, vt ſicut pij confirmantur in vita ſancta, quando cogitant de hac Chriſti Aſcenſione glorioſa, ita mali deterreantur à vita praua, quando audiunt eum cum eadem maieſtate non benignum, ſed terribilem rediturum ad extremum iudicium.

DOMINICA POST ASCENSIONEM.

Cum venerit Paracletus. Ioan. 15. 16.

I. Dixit Iesvs diſcipulis: *Cum venerit Paracletus Spiritus veritatis qui à Patre procedit, ille teſtimonium perhibebit de me, & vos teſtimonium perhibebitis quia initio mecum*

mecum eſtis. Conſidera inde conſtare te, vel alium Spiritum Dei habere, ſi nempe ſit Paracletus, id eſt conſolator afflictorum, verbóque & opere miſericordiæ viſcera miſeris oſtendat. 2. ſi veritatis ita ſit amans, vt etiam mendacia iocoſa & offencioſa, omnéſque fictiones horreat, non aliud corde, aliud ore loquatur omnis doli expers. 3. ſi exemplo Apoſtolorum, poſito omni metu, vbique veritatem fidei à ſanctis Patribus acceptam, pro talento accepto, dum occaſio tulerit, cum zelo tueatur; nec patiatur iniurioſum aliquid dici in Chriſtum, Sanctos, Eccleſiam & Chriſti Vicarium.

II. *Hæc locutus ſum vobis, vt non ſcandalizemini: abſque Synagogis facient vos.* Conſidera ſummam ſollicitudinem & amorem Chriſti in diſcipulos, tam ſedulò & crebrò eos monentis de futuris perſecutionibus & odio ſummo Iudæorum in eos ſecuturo, ne ideo vacillarent in fide vel cogitarent ſe à Chriſto deceptos: vt diſcas, ſi quando alios vel docebis vel eorum curam geres, omnem laborem impendere, ne à fide vel à ſancta vita inchoata deficiant: monere etiam proprium piorum eſſe multa pati, idque Deum permittere, vt maior illis cedat corona in cælo.

III. *Venit hora, vt omnis qui interficit vos arbitretur obſequium ſe præſtare Deo.* Conſidera, ſicut infideles hæretici putant ſe rem gratiſſimam Deo facere ſi occidant Catholicos, cùm faciant ingratiſſimam, ita te velle tendere in contrarium, & petere gratiam à Deo ita proficiendi, vt poſſis aliquando ſanguinem data occaſione pro fide Catholica profundere: quod conſtat ſacrificium Deo eſſe gratiſſimum, vt Chriſtus hoc ipſo ſermone Ioan. 1. declarat, dicens: *Maiorem caritatem nemo habet, quàm ſi animam ponat pro amicis ſuis.*

IN FESTO PENTECOSTES.

De miſſione Spiritus ſancti. Act. 2.

I. D*Vm complerentur* (ait ſanctus Lucas) *dies Pentecoſtes, erant omnes Apoſtoli, beata Virgo, & alij pariter in eodem loco.* Conſidera quàm ardentes fuerint die quinquageſimo, beatæ Virginis & reliquorum centum viginti preces, imo Chriſti in cælo, qui promiſerat ſe rogaturum pro illis: quanta ipſius Spiritus ſancti, qui eſt ipſe amor, propenſio vt totum ſe effunderet pleno copiæ cornu in illos, innumerabilibus gemitibus à mane vſque ad nonam horam interpellantes. 2. quomodo tandem patefactis cæli cataractis, ſe cum ingenti vento, tonitru, imbre, luce igneque effuderit, omnéſque mox incredibili gaudio geſtierint, & igne interno accenſi in Dei laudes eruperint. 3. Cogita ideo Spiritum ſanctum non potuiſſe diu ab illis abeſſe, quia pariter erant in eodem loco non ſolùm, ſed cor vnum & animam vnam habebant: Spiritus ſanctus enim, vt qui eſt amor & vnio Patris & Filij, ita non poteſt non amare vnionem,

II. *Factus eſt repente de cælo ſonus, tamquam aduenientis ſpiritus vehementis, & repleuit totam domum vbi erant ſedentes.* Conſidera proprium eſſe Spiritus ſancti, non tardè, ſed repente omnia facere: Repente creat animas, vocauit Apoſtolos, conuertit Paulum, Latronem, ſanctum Antonium: *Neſcit tarda molimina*, ait Ambroſius, *Spiritus ſancti gratia*. 2. Vehementer cum ſono agere. Poſt ventum magnum ſolet ſequi tonitru, fulgur, pluuia: ſic Spiritus ſanctus mouet corda ad contritionem, lacrymas, clamorem, pœnitentiam. 3. Totam animam, intellectum, voluntatem, potentias cæteras replet, quando vacuæ ſunt aliis terrenis deſideriis. 4. Requieſcit ſuper humilem & quietum, Iſaiæ vlt. habentem pacem in conſcientia ſua, & quaſi ſedentem.

III. *Et apparuerunt diſpertitæ linguæ ſuper ſingulos tamquam ignis, & cœperunt loqui variis linguis.* Conſidera, ſicut quando domus intus ardet, ignis erumpit per feneſtras & tectum, ſic quando cor Apoſtolorum erat accenſum Spiritu ſancto, ignis erupit per capita eorum, quia Spiritus ſanctus, ſicut nec ignis poteſt eſſe otioſus: vt diſcas non habere te Spiritum ſanctum, niſi quando bonis & ſanctis propoſitis animi reſpondent opera: bonus enim homo de theſauro cordis ſui profert bona, ait Chriſtus Luc. 6. Et ideo Apoſtoli igne illo accenſi non amplius timuerunt, ſed egreſſi cœnaculo palam omnibus Chriſtum annunciauerunt, ita vt putarentur ebrij.

II. MEDITATIO DE EVANGELIO.

Si quis diligit me. Ioan. 14.

I. Chriſtus dixit diſcipulis: *Si quis diligit me, ſermonem meum ſeruabit: & Pater meus diliget eum, & ad eum veniemus, & manſionem apud eum faciemus.* Conſidera miram caritatem Chriſti, imo totius ſanctæ Trinitatis erga nos, licet peccatores & indignos, quòd pro exigua dilectione noſtra, viciſſim velit nos diligere, ad nos quaſi cælo relicto venire, nobiſcum colloqui, conuerſari & manere, modo à peccato mortali, quo ſolo repellitur, abſtineamus. 2. incredibilem cæcitatem noſtram, quòd tam facilè ſermonem & mandata eius, cùm grauia non ſint, teſte ſancto Ioanne, præuaricemur; & calce quaſi ſanctam Trinitatem ex domo cordis noſtri eiiciamus, cùm non ſolùm mandata, ſed etiam conſilia omnia Chriſti præſtare deberemus, vt gratiam tanto beneficio rependeremus.

II. *Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis: non quomodo mundus dat, ego do vobis.* Conſidera pacem nato Chriſto nunciatam ab Angelis, nunc verò teſtamenti loco eam Chriſtum relinquere diſcipulis, & poſt reſurrectionem eamdem illis congregatis precatum, quia pax eſt genuinus affectus caritatis Dei & proximi, ex qua tota Lex pendet & Prophetæ. 2. Chriſtum relinquere pacem, non mundi,

neque carnis, ſed Dei & Spiritus, quæ triplex eſt. Vnâ cum Deo, quando cauemus peccata quæ ſola faciunt nos Deo inimicos: altera nobiſcum, quando caro obedit rationi & ſpiritui, & conſcientia eſt quieta: tertia cum proximo, quando iniurias nobis factas ignoſcimus, eique facimus, quod nobis factum vellemus. Mundi pax eſt contraria.

III. *Veniet princeps huius mundi, & in me non habet quicquam: ſed vt cognoſcat mundus quia diligo Patrem; & ſicut mandatum dedit mihi Pater, ſic facio.* Conſidera principem mundi, id eſt diabolum, qui eſt princeps omnium malorum, nihil potuiſſe contra Chriſtum, quia nullum in eo peccatum fuit: vt diſcas eundem minùs iuris habere in te, quo purior à peccatis fueris. 2. Nota Chriſtum loqui de mandato quod habuit redimendi nos per Paſſionem: tantus enim amor fuit in illo obedientiæ, vt non ſolùm voluerit pati pro nobis ex caritate, ſed etiam optarit id ſibi mandari: vnde ſanctus Bernardus ait eum perdidiſſe vitam, ne perderet obedientiam. *Ad mil. templ. c. 13.*

FERIA II. PENTECOSTES.

Sic Deus dilexit mundum. Ioan. 3.

I. IESVS dixit Nicodemo: *Sic Deus dilexit mundum, vt filium ſuum vnigenitum daret: vt omnis qui credit in eum, non pereat, ſed habeat vitam æternam.* Conſidera, non vulgarem, ſed ineffabilem fuiſſe dilectionem Patris erga nos, quòd dederit nobis filium ſuum: primò enim hoc ipſo dedit donum infinitum, & quo maius dare non potuit, quia dedit Deum, imo ſeipſum. 2. ita dedit, vt non tantùm homo haberet Deum, ſicut Angeli ſancti habent Deum, ſed etiam homo fit factus Deus omnipotens, ſapientiæ & ſcientiæ infinitæ in Chriſto. 3. Dedit eum mundo, id eſt hominibus peccatoribus, ſuis inimicis. 4. Dedit illis, vt pœnas quas luere debebant pro peccatis, in ſe ſuſceperit; vt paupertatem, famem, ſitim, flagella, mortem turpiſſimam. Quomodo autem tu tantum amorem rependes?

II. *Non miſit Deus filium ſuum vt iudicet mundum, ſed vt ſaluetur mundus per ipſum.* Conſidera immenſam Dei clementiam & bonitatem, vt cùm omnes homines à principio mundi naſcantur in ira Dei, æterna damnatione digni, & inimici Dei, tamen ne vnum quidem velit perire & iudicari, id eſt damnari, ſed omnes cupiat ſaluari, & reuera primum auctorem peccati Adamum protoplaſtum à ſalute non excluſerit.

III. *Lux venit in mundum, & dilexerunt magis homines tenebras quam lucem: erant enim opera eorum mala.* Conſidera, quòd tam multi homines in mundo è tenebris, id eſt à peccatis infidelitatis, & aliis, non emergant ad lucem, id eſt credant in Chriſtum, vel Catholicam fidem ſuſcipiant, non ex Dei voluntate accidere, quaſi aliquos reprobarit, vel ſufficientia ad ſalutem auxilia non dederit, ſed

ex peruerſa voluntate ipſorum, quia amant magis vel hæreſim ſuam, vel priſtinum viuendi modum. 2. Conſidera hominem eſſe cauſam ſæpè impœnitentiæ, vt non reſipiſcat, quando tamdiu ſe aſſuefecit malis operibus, vt callum obduxiſſe videatur.

FERIA III. PENTECOSTES.

Ego ſum oſtium. Ioan. 10.

I. Dixit Iesvs diſcipulis: *Qui non intrat per oſtium, fur eſt & latro: qui autem intrat, paſtor eſt ouium.* Conſidera oſtium eſſe Chriſtum eiuſque doctrinam & vitam; ouile eſſe Eccleſiam, religionem vel ſodalitatem aliam piam; oues eſſe ſubditos vel diſcipulos, qui ab alio reguntur vel docentur, qui debent eſſe ſimplices, obedientes & amore ſociis coniuncti; Paſtorem eſſe ſuperiorem, præfectum, magiſtrum; fures & latrones, mundum, carnem & dæmonem, qui per oſtium non intrant, quia docent contraria doctrinæ & vitæ Chriſti, vt occidant animam & trahant ad æternam perditionem.

II. *Paſtori oſtiarius aperit, & oues vocem eius audiunt, & proprias oues vocat nominatim, & educit eas, ante eas vadit, & oues illum ſequuntur, quia ſciunt vocem eius, alienum autem fugiunt, quia non norunt vocem.* Conſidera quæ ſint proprietates boni Paſtoris: 1. vt oſtiarius, id eſt Spiritus ſanctus, ei viam aperiat, non caro, non gloria vel vtilitas propria: 2. vt ſubditi ei obediant: 3. vt norit eas extrinſecus & intrinſecus, audiendo confeſſiones, ad ſe vocet & alloquatur: 4. vt educat ad paſcua concionum, frequentationes Sacramentorum: 5. vt exemplo vitæ ſanctæ præeat: 6. vt eius doctrinam ſubditi probent: 7. deteſtentur contrariam hæreticorum, mundi, dæmonis.

III. *Ego ſum oſtium: per me ſi quis introierit, ſaluabitur: & ingredietur, & egredietur, & paſcua inueniet: fur non venit, niſi vt furetur & perdat: Ego veni vt vitam habeant, & abundantius habeant.* Conſidera tunc te fore optimam ouem in ouili, ſi doctrinam, vitam & Paſſionem Chriſti ſedulò expendas, & in omnibus imiteris: ſiue enim per eam ingrediaris in ouile, vt quieſcas, orationi ac contemplationi diuinarum rerum vaces cum Magdalena: ſiue egrediaris cum Martha ad iuuandum proximum, vberrima paſcua inuenies, quibus reficias ſpiritum. 2. ſi autem aliunde. i. obſequendo ſuggeſtionibus dæmonis, carnis, ſociorum malorum, irrepas in ouile, ſpoliaberis omnibus donis & gratiis, & inſuper in anima perderis, quia illi ſunt fures & latrones.

FERIA IV. POST PENTECOSTEM.

Sume tibi alterutram ex Meditationibus in Dominicam Pentecoſtes ſupra allatis: ſatius autem videtur vti illa, quæ eſt in Euangelium diei: altera enim accommodatior eſt Feſto

FERIA V. POST PENTECOSTEM.

De miſſione Apoſtolorum. Luc. 9.

Sumatur prima pars Meditationis primæ de Communi Sanctorum, quæ eſt in Euangelio de Communi Apoſtolorum.

FERIA VI. QVATVOR TEMPORVM.

De Paralytico. Luc. 5.

Sume Meditationem poſthac notatam Dominica 18. poſt Pentecoſtem.

SABBATO QVATVOR TEMPORVM.

De ſocru Simonis. Luc. 4.

Sumi poterit Meditatio notata ſuprà, Feria 5. poſt Dominicam 3. Quadrageſimæ.

IN FESTO SANCTÆ TRINITATIS.

De poteſtate Chriſto data. Matth. 20.

I. *DAta eſt mihi omnis poteſtas in cælo & in terra.* Conſidera 1. Chriſtum hodierno Euangelio tria in bono Principe requiſita præſtare, quæ ſunt: 1. legitimam gubernandi poteſtatem habere: 2. illam erga ſubditos dignè exercere: 3. opem & aſſiſtentiam ad ſua iuſſa exequenda illis promittere, ac conferre. Primum oſtendit ſe habere, cùm dicit: *Data eſt m hi omnis poteſtas in cælo & in terra:* his enim verbis teſtatur ſe legitimam habere poteſtatem à Deo Patre acceptam ad Eccleſiam gubernandam, ſiue militantem, ſiue triumphantem. Conſidera 2. triplici ratione eamdem poteſtatem accepiſſe: 1. quâ Deus, per ſuam generationem ab æterno: 2. quâ homo, ob vnionem hypoſtaticam ab inſtanti Incarnationis ſuæ: 3. item quà homo, ob meritum Paſſionis & mortis ſuæ quoad vſum & plenarium exercitium. Conſidera 3. ex his ſequi triplici titulo ipſum noſtrum eſſe Dominum, & conſequenter totidem titulis nos eius eſſe ſeruos, nempe ratione eius diuinitatis, Incarnationis & meriti. Vnde bene Dauid ſemel iterum & tertiò ſeruum eius ſe appellat: *O Domine! quia ego ſeruus tuus, ego ſeruus tuus & filius ancillæ tuæ*, Pſal. 145. Conſidera 4. Chriſto ineſſe omnem poteſtatem, id eſt omnipotentiam, quæ quidem ſe extendit ad omnia, ſiue loca ſiue tempora, ſiue perſonas, ſiue cætera poſſibilia: poteſtatem verò terrenorum Principum eſſe perexiguam, limitatam, amiſſibilem, & ita à Deo dependentem, vt vix momento vno valeat ſine ipſo ſubſiſtere: & tamen inueniri homines ita cæcos ac ſtultos, vt Reges & dominos terræ magis timeant ac diligant, quàm ipſum Chriſtum, Regem Regum, & Dominum Dominantium: id quod fit quoties Legem Dei infringunt, ne hominibus diſpliceant. O portentoſam hominum ignorantiam, infirmitatem & malitiam!

II. *Euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti.* Conſidera, ex his verbis colligi ſecundum boni Principis officium, quod

Chriſtus hodie præſtat, in eo quod incipit poteſtatem à Patre acceptam exercere, ablegando ſcilicet in orbem Apoſtolos ſuos, iiſque tria mandando: 1. vt omnes gentes in vniuerſo orbe doceant, nempe fidei Chriſtianæ elementa, aliáque ad dignam Baptiſmi receptionem requiſita: 2. Vt eos baptiſent in nomine ſanctæ Trinitatis: aquæ, ſcilicet Baptiſmo, quo peccatorum remiſſionem habeant, & ſalutem æternam acquirant: 3. vt eos etiam doceant Chriſti mandata, quæ ad quatuor capita reuocari poſſunt: 1. eſt de dilectione mutua, toties nobis in Euangelio inculcata: *Mandatum nouum do vobis, vt diligatis inuicem:* nouo ſcilicet modo, vt non amicos tantùm, ſed inimicos diligamus; non verbo tantùm, ſed opere; non ob commodum noſtrum, ſed proximi; non ob vitam temporalem, ſed æternam. 2. eſt de obſeruando Decalogo, de quo adoleſcenti dixit: *Si vis ad vitam ingredi, ſerua mandata*, Matth. 17. verum iuxta Chriſti & Eccleſiæ expoſitionem, non iuxta gloſſas Phariſæorum, vel ritum Iudaïcum: 3. Eccleſiæ regimen & Rectores concernit, partim ab ipſo Chriſto, partim à Spiritu ſancto traditum, de Sacramentis, ſacrificio, ceremoniis, cenſuris, *&c.* 4. ad mores & viuendi rationem Chriſtianam ſpectat, toti Eccleſiæ communem, veluti de ratione & tempore ieiunandi, confitendi, communicandi, aliáque Sacramenta ſuſcipiendi; de præceptis Eccleſiæ ſeruandis, & vniuerſim de audienda Eccleſia velut matre: *Si Eccleſiam non audierit, ſit tibi ſicut Ethnicus & Publicanus*, Matth. 18.

III. *Ecce ego vobiſcum ſum omnibus diebus vſque ad conſummationem ſæculi.* Conſidera 1. tertium boni Principis officium à Chriſto hîc præſtitum, nempe opem & aſſiſtentiam ſubditis fidelibus promittendo & dando: quæ aſſiſtentia intelligenda eſt, 1. ſecundùm diuinitatem: nam adeſt illis, non ſolùm per ſuam immenſitatem, ſed præterea etiam per gratiam & paternam prouidentiam, tutelam & gubernationem. 2. ſecundùm humanitatem; quia adeſt eis inſpiciendo & conſiderando omnes omnium mortalium actiones: deinde in Sacramento Euchariſtiæ realiter in propria perſona. 2. Conſidera quomodo Apoſtoli illo præſidio nixi percurrerunt totius Paganiſmi exercitum. & tranſgreſſi ſunt omnium ciuitatum muros, necnon altæ mœnia Romæ, iiſque inuexerunt Euangelium. Hoc præſidio nixus Dauid dicebat: *In te eripiar à tentatione* (Hebr. *In te percurram exercitum*) *& in Deo meo tranſgrediar murum*, Pſal. 17. Itaque nihil quod à Chriſto nobis imperatum eſt, difficile reputetur: quia qui dedit præceptum, promiſit etiam & dat vires. In ipſo percurremus omnes mundi, carnis & diaboli exercitus: in ipſo tranſgrediemur murum, omnia ſcilicet ſalutis obſtacula, tandemque altiſſima illa cæleſtis Romæ mœnia, vt in ea cum ipſis Apo-

ſtolis & omnibus fidelibus æterni noſtri Principis ſubditis, perfecta beatitudine in æternum perfruamur.

MEDITATIO II.
De myſterio ſanctæ Trinitatis.

I. Conſidera cur Deus myſterium ſanctæ Trinitatis, & alia nonnulla, vt Incarnationis, Eucharistiæ, Reſurrectionis, noluerit à nobis intelligi, imo etiam rebus creatis naturales quaſdam indiderit proprietates, quæ nullo ingenij humani ſtudio capi in hac vita queant. Nimirum, ne ſi omnia caperemus, animo plus æquo extolleremur: & exemplo Luciferi, cum ſuis, nimium de ſcientia elati, in barathrum rueremus, vt eſſemus humiles & ignorantiam confiteremur, vt cognoſceremus noſipſos, vt captiuando intellectum plus ſubiiceremur Deo, ſoli illi retribuendo ſcientiæ omniúmque rerum gloriam, illáque ſubiectione credendo illi plus mereremur ſicut meruit Abraham, qui quo minus ſcire ſtuduit quid præciperetur, vel cur, hoc gratior Deo effectus eſt.

II. Conſidera quid credendum ſit de ſanctæ Trinitatis myſterio: nempe tres eſſe in diuinis perſonas re inter ſe diſtinctas, Patrem, Filium & Spiritum ſanctum: vnam verò numero naturam Deitatis, ac ſimiliter vnam omnipotentiam, æternitatem, immutabilitatem, immenſitatem, maieſtatem, gloriam, intellectum, voluntatem, ſapientiam, bonitatem, & cætera quæ in Symbolo ſancti Athanaſij habentur. Quare tota Trinitas poteſt dici, Vnus Deus in natura, omnipotentia, *&c.* Trinus in perſonis. Vnde diſcis quanti facienda ſit bonorum ſocietas: nam Deus, cùm naturâ vnus ſit, tamen ſocietatem habuit plurium. 2. ſocietatem eò perfectiorem eſſe, quo maior inter ſocios eſt vnio. Vnde in prima ſocietate Chriſtianorum, poſt acceptum Spiritum ſanctum, tanta erat vnio, vt omnium eſſet cor vnum & anima vna. At in Trinitate non eſt ſolùm intellectus, voluntas, potentia, ſapientia, bonitas, ſed etiam natura vna.

III. Conſidera omnes homines creatos eſſe ad imaginem & ſimilitudinem Dei & ſanctiſſimæ Trinitatis, quia in omnibus vna eſt anima ſpiritualis, & tres ſpirituales potentiæ, intellectus, voluntas & memoria, imo in omnibus creaturis veſtigium relucet ſanctæ Trinitatis: in omnibus enim eſt aliqua natura, vis vel potentia ac operatio: Et quod eo plus eſt & mirabilius, ſancta Trinitas exiſtit in omnibus creaturis, etiam viliſſimis, ſecundùm eſſentiam, præſentiam & potentiam: & niſi eſſet, omnes in nihilum reciderent: *In Deo enim viuimus, mouemur & ſumus*, vt dicit Apoſtolus. Quod certè non facit, niſi quia intimo amore omnes creaturas, quatenus bonum aliquod in illis eſt, proſequitur. Cur ergo viciſſim non amabimus, non complectemur Creatorem & ſanctam Trinitatem?

MEDITATIO III. EIVSDEM DIEI,
In Euangelium Dominicæ primæ poſt Pentecoſtem.
Eſtote miſericordes. Luc. 6.

I. DIxit IESVS diſcipulis: *Eſtote miſericordes, ſicut & Pater veſter caleſtis miſericors eſt: nolite iudicare, & non iudicabimini: nolite condemnare, & non condemnabimini.* Conſidera, hæc monita valde ſalutaria præſcribi pro dilectione proximi. Primum eſt, vt in miſericordia exercenda erga proximum, imitemur Patrem cæleſtem, qui omnibus ad ſe clamantibus aures præbet, gratiam largitur, ignoſcit, malos & ingratos præuenit, conuertit & ſaluos facit: vt ſæpè abundet gratia, vbi abundauit delictum. Alterum eſt, non iudicare illum, id eſt, curioſè in mores eius inquirere, facta eius, cùm dubia ſunt, in malam partem non interpretari, non malè ſuſpicari, ſi ſuperior non ſis: ne & tu iudiceris à Deo omnium conſcio. Tertium, nec condemnare, id eſt, illum æterna vel temporali pœna dignum dicere, ſicut Phariſæi damnabant adulteram, quam Chriſtus abſoluit, *Luc. 7.*

II. *Dimittite, & dimittetur vobis: date, & dabitur vobis: menſuram bonam,* &c. *eadem enim menſura remetietur vobis.* Conſidera quartum monitum de dilectione, quod eſt ignoſcere contra nos delinquenti. *Si* enim *dimiſerimus hominibus peccata eorum,* inquit alibi, *dimittet & nobis Pater caleſtis delicta noſtra.* Quintum eſt, dare libenter eleemoſynam aliis: *Diligere* enim *debemus proximum, non verbo, ſed opere & veritate,* ait beatus Ioannes. Et viciſſim à Deo dabitur nobis, nempe omne bonum corporale & ſpirituale; *menſura conferta,* id eſt bona fortunæ; *coagitata,* id eſt gratiæ; *ſupereffluens,* id eſt bona gloriæ: merces enim vitæ æternæ longè excedet bonorum operum noſtrorum valorem.

III. *Quid vides feſtucam in oculo fratris tui, trabem autem qua in oculo tuo eſt, non conſideras?* Conſidera hoc ad perfectionem ſecundi moniti pertinere: vt non occupes te vnquam in inquirendis, notandis vel arguendis aliorum vitiis & lapſibus; ſed per examen quotidianum conſcientiæ ſeuerè inquiras & animaduertas in proprios, qui ſunt aliquando trabes, id eſt mortales: quia non de alienis, ſed de propriis reddemus rationem in die Iudicij.

IN FESTO CORPORIS CHRISTI.
Ioan. 6.

I. DIxit IESVS turbis: *Caro mea verè eſt cibus, & ſanguis meus verè eſt potus.* Conſidera ineffabilem Filij Dei amorem erga hominem. 1. Factus eſt homo, vt in vnam hypoſtaſin ſe illi vniret: deinde, vt ſingulis hominibus eſſet arctiſſimè coniunctus, excogitauit carnem ſuam dare nobis in cibum, & ſanguinem in potum? Ecquid autem coniunctiùs tibi poteſt eſſe cibo, cùm in ſubſtantiam tuam

mutetur? 2. Nobilitatem huius cibi: nec enim in Euchariſtia datur nobis panis de furno: nec panis Angelorum manna; ſed verè caro Chriſti, imo totus Chriſtus cum carne; ſanguine, anima, diuinitate, & immortalis vt nunc eſt in cælo. 3. Delicias eius: nam ſi manna mutabat ſaporem iuxta cuiuſque voluntatem, quid erit in hoc cuius manna fuit vmbra? In Chriſto fuere omnes theſauri ſapientiæ & deliciarum.

II. *Qui manducat meam carnem & bibit meum ſanguinem, in me manet, & ego in illo.* Conſidera eximium ſacræ Communionis fructum, nempe vt ſicut palmes viti & membra corporis capiti, ſic homo adhæreat Chriſto, & ab eo, ſicut membra à capite vitam, nutrimentum, motum, & alia auxilia accipiat, imò vt ſit velut ſpongia miſſa in magnum vas aquæ: Vt enim illa intus & extra abundat aqua, ita qui Chriſti ſanguinem bibit, intus à Deo repletur, & foris à Deo protegitur, quia in Deo manet, & Deus in ipſo: Ac talis homo meritò nihil cogitare deberet niſi Deum; ſicut qui in medio mari eſt, nihil videt vndique niſi mare.

III. *Non ſicut manducauerunt patres veſtri manna, & mortui ſunt: Qui manducat hunc panem, viuet in æternum.* Conſidera hîc modum quo ad dignam Communionem parare te debeas, nempe vt neque cum nauſea, neque cum murmure, neque ex conſuetudine, neque coactus ad illam accedas: hæc enim in veteribus ſumentibus manna arguuntur, ſed magno deſiderio & fame imbibendi ſpiritum Chriſti: quo enim maiori cum fame & ſiti acceſſeris, hoc meliùs ſapiet cibus: cibus autem quo magis ſapit, eo magis nutrit. 2. Conſidera nullam aliam cauſam ariditatis tuæ & parui profectus in virtute, eſſe quàm quod non accedas cum hac ſancta fame: Qui enim dignè accedit, viuet in æternum, id eſt, ſemper proficiet, & melior euadet.

DOMINICA II. POST PENTEC.

De Cœna magna. Luc. 14.

I. Dixit Iesvs diſcipulis: *Homo quidam ad cœnam magnam per ſeruum inuitauit multos.* Conſidera hominem illum eſſe Chriſtum Deum & hominem, cœnam verò gloriam cæleſtem: vt enim cœna datur iis qui die laborant, ſic gloria illa dabitur illis qui ſtrenuè in hac vita vſque ad mortem pro nomine Chriſti ſudarunt. Vnde ſicut operarij poſt laborem anhelant ad cœnam, ita nos ad illam anhelare debere. 2. Dici magnam: 1. ob omnium rerum copiam, delicias, & ſatietatem ibi futuram: 2. ob conuiuarum multitudinem & varietatem, id eſt omnes Angelos & ſanctos Prophetas, Apoſtolos, Martyres: 3. ob durationem perpetuam in omni ſecuritate: 4. ob ſocietatis iucunditatem: erunt enim omnes coniunctiſſimi, lætiſſimíque, anima & corpore ſplendidiſſimi.

II. *Et cœperunt ſimul omnes ſe excuſare.* Conſidera triplex hominum genus ſe excuſare: Primi ſunt ementes villas, id eſt, qui magni, potentes, docti videri volunt: Secundi ementes iuga boum quinque, qui plus æquo opibus congerendis, vel eruditione comparanda ſe occupant: Tertij, ducentes vxorem, qui nimium dediti ſunt carnis voluptatibus, ebrietati, ludis, ſuo iudicio & propriæ voluntati. 2. Conſidera felices eſſe Religioſos, qui per tria vota hæc impedimenta tria facilè remouere queunt: primum, per obedientiam: ſecundum, per paupertatem: tertium, per caſtitatem.

III. *Tunc iratus paterfamilias, iuſſit ſeruum ex plateis, viis & ſepibus quoſcumque pauperes, debiles, cæcos & claudos conuocare, imo cogere, vt impleretur domus tota.* Conſidera, ſæpè valde periculoſum eſſe inſpirationi diuinæ, qua aliquando inuitamur ad vitam piam & ſanctam, non ſatisfacere, ſed ſe excuſare; quia verendum eſt, ne alius accipiat coronam noſtram, nobis excluſis. 2. Conſidera Regni cæleſtis conuiuio aptos eſſe *pauperes*, qui vel nihil proprium habent, vt Religioſi, vel diuitias contemnunt, victu & amictu contenti: deinde *debiles*, qui ſuis viribus non fidunt, ſed gratiæ Dei: tum *cæcos*, qui ſimpliciter credunt quod Eccleſia, & ſuo iudicio non innituntur: & *claudos*, qui nihil boni ſe poſſe facere putant, niſi iuuentur baculo diuini auxilij, ac denique *qui cogi ſe ſinunt*, id eſt, ex alterius arbitrio & ſub obedientia viuunt; qui malunt ſubeſſe, quàm præeſſe.

NOTA.

Meditationem hanc, paucis mutatis, poſſe accommodari ad ſanctam Euchariſtiam, quæ cœna eſt, quia veſperi in Cœna à Chriſto inſtituta: deinde in fine diei, id eſt vitæ Chriſti. Magna eſt, tum quia loco cibi & potus caro Chriſti & ſanguis, imo totus Chriſtus Deus & homo, manducandus proponitur, omne delectamentum in ſe habens, tum quia nemo fidelis ab eâ excluditur, & vſque in finem mundi vbique celebranda eſt. Excuſant autem ſe ab hac cœna ſuperbiæ, auaritiæ & luxuriæ dediti, id eſt omnes propter hæc & ſimilia peccata indigni. Admittuntur autem humiles qui peccata ſua confitentur, & vitæ emendationem, diuina auxiliante gratia, proponunt.

DOMINICA III. POST PENTEC.

De oue perdita. Luc. 15.

I. *PHariſæi & Scribæ murmurabant contra* IESVM, *quòd reciperet peccatores, & manducaret cum illis.* Conſidera ſummam caritatem Chriſti, quòd nullum peccatorem, quantumvis maxima iniuria ab eo affectus ſit, contemnat: deinde ad ſe per pœnitentiam benignè recipiat: receptum etiam ad menſam ſuam admittat, & cibo corporis & ſanguinis ſui velut cariſſimum, ac cui intimè dein-

ceps velit adhærere, reficiat. 2. Conſiderá malitiam Phariſæorum, qui bonitate Dei & aliorum bono exemplo facti ſunt peiores: vt diſcas ingenium mundi eſſe, murmurare & detrahere piis, ſi quid boni agant, eóſque irriſionibus aliiſque modis impedire.

II. *Quidam oue vna ex centum perdita, imponit eam inuentam humeris, & alios ad gratulandum ſibi inuitat. Idem facit mulier de drachma vna ex decem perdita & inuenta.* Conſidera, nonaginta nouem oues eſſe nouem Choros Angelorum, quia ſuperant numerum hominum: ouem perditam autem eſſe hominem, quam Chriſtus inuentam, quando incarnatus eſt, impoſuit humeris, portans iniquitatem omnium noſtrûm & in cruce expians. Adde, tantam fuiſſe eius caritatem, vt pro te ſolo perdito paratus fuerit pati: nam Paulus ſic loquitur de eo: *Qui dilexit me, & tradidit ſemetipſum pro me*, Gal. 2. 2. Conſidera mulierem illam eſſe beatam Mariam, quæ accenſa fidei magnæ lucerna, euertit totam domum animæ ſuæ, ſic vt nullas habuerit peccati ſordes, crebriſque precibus pulſans Dei fores, tandem inuenit drachmam perditam, id eſt gratiam concipiendi Chriſtum, qui hominem ad imaginem & ſimilitudinem Dei formatum & ſignatum, liberaret à puluere peccati. Vnde Archangelus dixit: *Inueniſti gratiam apud Deum*, Luc. 2.

III. *Mulier inuenta drachma, ad congratulandum conuocat amicas & vicinas. Dico autem vobis, inquit* IESVS, *quòd ita gaudium erit coram Angelis Dei ſuper vno peccatore pœnitentiam agente.* Conſidera beatam Virginem Mariam mox poſt conceptum Chriſtum per montana cucurriſſe ad cognatam Elizabeth, illámque ei congratulatam de benedicto fructu ventris & inuenta drachma. 2. Cogita, ſi Chriſtus & mater eius volunt vt ſibi congratulemur, quando aliquis ad fidem vel vitam bonam conuertitur: ſi Angeli gaudent, qui tamen non ſunt eiuſdem naturæ nobiſcum; quanto magis nos debemus gaudere, cùm ſit noſter frater, eiuſdem nobiſcum naturæ? 3. Conſidera ex hac parabola ſequi nullum prorſus poſſe deſperare. Si enim gaudent omnes Angeli in cælo, ſi gaudet Deus, ita vt cupiat ſibi etiam ſab alio congratulari de conuerſione peccatoris, tanquam de inuento theſauro perdito: qua de cauſa poterit quis vel cogitare de deſperatione?

DOMINICA IV. POST PENTEC.

Chriſtus docet ex naui Petri. Luc. 5.

I. *Turba irruente, Chriſtus aſcendit in nauim Petri, & in ea puſillum à terra reducta ſedens docuit turbam.* Conſidera quanto feruore turba hæc accurrerit ad audiendum verbum Dei, nos autem non ad audiendas pias exhortationes, ſed ad audiendas nugas & noua huius ſæculi pari ... ruore ſæpè ferimur. 2. Chriſtum docere è naui Petri,

vt oſtendat Romanam Eccleſiam variis tempeſtatibus in mari huius mundi agitatam, vt virtus eius magis eluceſcat, & te idem paſſurum, ſi in ea perſiſtas. 3. Nauim reductam fuiſſe à terra, quia doctrina concionatoris & vita non debet eſſe terrena, ſed cæleſtis.

II. *Vt ceſſauit loqui, dixit Simoni: Duc in altum, & laxate retia veſtra in capturam. Et reſpondit: Tota nocte nihil cepimus, in verbo autem tuo laxabo rete. Rumpebatur autem rete ex copia piſcium.* Conſidera Chriſtum in concione mouere corda; ſed noſtrum eſt cooperari illi verbo & exemplo: Ducere nempe in altum, aſpirare ad cæleſtia, & in nullo ſibi parcere ad animas lucrandas. Laxare retia, id eſt diuinas Scripturas breues verbis, ſed laxas myſteriis, ſi explicentur. 2. Nullum fructum ex concionibus etiam magno labore factis capi, ſi fiant nocte, id eſt in ſtatu peccati, ad vanam gloriam, frigidè, citra voluntatem Dei & ſuperiorum. Si autem fiant in gratia & ad gloriam Dei, & ſuperiorum nutu, maximus eſt prouentus.

III. *Petro ex ſtupore in genua lapſo, & clamanti: Exi à me, Domine, quia peccator ſum: dixit, Noli timere: ex hoc homines eris capiens. Et relictis omnibus, ſecutus eſt eum.* Conſidera proceſſum Petri in ſua conuerſione: 1. commodat ex caritate Chriſto nauem, & recipit piſcibus plenam: 2. procidit ex humilitate in genua, & conſtituitur piſcator hominum: 3. cupit exire à ſe Chriſtum, & eo propiùs illum Chriſtus accedit: nam relictis retibus ſecutus eſt eum, vt numquam ab illo diſcederet: ſic ex paruis initiis peruenitur ad ſumma. 2. Quales debeant eſſe piſcatores hominum, nempe humiles, & qui prius ſe ſinant capi à Chriſto quàm alios capiant: deinde, qui Chriſti vitam & mores ſequuntur, contemptis huius mundi retibus, id eſt opibus, honoribus & voluptatibus.

DOMINICA V. POST PENTEC.

De iuſtitia Phariſæorum. Matth. 5.

I. Dixit Iesvs diſcipulis: *Niſi abundauerit iuſtitia veſtra plus quàm Scribarum & Phariſæorum, non intrabitis in regnum cælorum.* Conſidera quanta fuerit iuſtitia Phariſæorum: crebrò ieiunabant, orabant in Templo & plateis, decimas facultatum ſuarum dabant, gratias Deo pro beneficiis agebant, Legem in fimbria veſtium geſtabant. Vide an maior tua ſit. 2. Conſidera quàm magna ſit Euangelicæ Legis perfectio, quæ Legem Moſaïcam, quoad moralia, non tollit, ſed perficit: prohibet enim non tantùm externa opera mala, ſed etiam internas cordis cogitationes & affectiones prauas, quia fontes ſunt malorum.

II. *Antiquis dictum eſt, Non occides: Ego autem dico, iraſcentem fratri reum eſſe iudicio: qui vero dixerit Raca, concilio: qui Fatue, reum gehennæ.* Conſidera, in noua Lege

eadem pœna digna cenſeri peccata interna & externa: nam non ſolùm qui occidit, ſed etiam qui iraſcitur in corde, ira ad occiſionem tendente, & multò magis qui verbo probroſo iram eamdem declarat, mortaliter peccat, licet alius alio grauiùs peccet: & ideo primus iudicij, ſecundus concilij, tertius gehennæ reus dicitur. Si quis autem ex paſſione iraſcatur, vel aſperius verbum effutiat, peccatum veniale eſt. 2. Conſidera, iſta peccata apud homines quidem leuia cenſeri, ſed non apud Deum: *Non enim viæ meæ*, inquit ipſe apud Prophetam, *ſunt ſicut viæ veſtræ, & cogitationes meæ ſicut cogitationes veſtræ*, Iſaiæ 55.

III. *Si offers munus tuum ad altare, vade & priùs reconciliare fratri à te offenſo, & tunc offer.* Conſidera caritatis fraternæ præceptum præponi cultui diuino. Quòd ſi fieri debeat in ſacrificio Legis veteris, multò magis debet fieri in ſacrificio Miſſæ & communione Euchariſtiæ, quæ eſt Sacramentum vnionis: *Vnum* enim *corpus ſumus*, ait Paulus, *qui de vno pane participamus*, 1. Cor. 10. 2. Nota quòd bona opera noſtra, quæ tamen ſunt Dei dona, Deus dignetur accipere loco muneris, dum tamen nihil proſint diuinæ eius maieſtati.

DOMINICA VI. POST PENTEC.

De ſeptem panibus. Marc. 8.

I. IESVS *ait, conuocatis diſcipulis: Miſereor ſuper turbam, quia ecce iam triduo ſuſtinent me: & ſi dimiſero ieiunos, deficient in via.* Conſidera Chriſtum conſilio diſcipulorum vti: vt diſcas, ſiue ſuperior ſis, ſiue non, non ſpernere conſilia ſubditorum & ſimplicium, cùm conſtet Deum reſpicere humiles, & ſapientiam dare paruulis. 2. Nota, non doctos & potentes, ſed humilem turbam ſequi Chriſtum, & quidem tanto deſiderio proficiendi, vt triduo eum ſecuta ſit, non cogitans de cibo: vt diſcas libenter laborare in inſtructione populi ſimplicis & puerorum, & magis anhelare ad cibum ſpiritualem animæ, quàm corporalem; quia ſi ille deſit, verè deficiemus in vita ſpirituali.

II. *Chriſtus ſeptem panibus, pauciſque piſciculis benedictis, quatuor millia hominum pauit in ſolitudine.* Conſidera nos huius mundi viam ad æternam patriam ſecuros tranſire non poſſe, niſi à Chriſto reficiamur ſeptem Spiritus ſancti donis: mundus enim hîc deſertum eſt, quia cogimur eum deſerere, non habentes hîc manentem ciuitatem: imo ſolitudo eſt, in quo nihil veri boni eſt, ſed tantùm vmbra & vanitas vanitatum. Pauci piſciculi ſunt exempla paucorum Sanctorum. 2. Conſidera Chriſtum per manus Apoſtolorum panes diſtribuiſſe: vt ſcias Deum dona ſua nobis per medios ſuperiores communicare, & ideo ad eorum voluntatem & manus nobis, maximè ſi religioſi ſimus, reſpiciendum eſt.

III. *Saturati ſunt omnes, & ſuſtulerunt quod ſuperera-*

de fragmentis ſeptem ſportas. Conſidera liberalitatem Chriſti, qui ita paſcit liberaliter pios, vt ſemper ſatiet ſpiritualiter. 2. Debere nos reliquias menſæ colligere, ne pereant; ſed aliis quoque diſtribuantur, hoc eſt, dona ſpiritualia nobis à Deo collata etiam aliis communicare. 3. Si quid largiamur corporale vel ſpirituale aliis, non fieri nos pauperiores ſed ditiores: ſic vt pro ſeptem panibus plura panum millia accipiamus.

DOMINICA VII. POST PENTEC.

De falſis Prophetis. Matth. 7.

I. IESVS dixit diſcipulis: *Attendite à falſis Prophetis, qui veniunt in veſtibus ouium, intrinſecus autem ſunt lupi rapaces.* Conſidera bonitatem & ſapientiam Dei, qui tantum malum, id eſt falſos Doctores, tot animarum peruerſores non permitteret, niſi inde maius bonum colligeret: vt diſcas ex quouis malo commodum ſpirituale colligere. 2. Per falſos Prophetas non tantùm intelligi hæreticos & hypocritas, ſed omnes qui carnalia & ſuauia obtrudunt ſub ſpecie virtutis; vt eſt caro noſtra, mundus & diabolus: caro enim prædicit te non diu victurum, ſi durè ipſam tractes, ſed falsò; quia Sancti qui ieiunia maxima coluere, diutiſſimè vixere. 3. Intrinſecus illos eſſe lupos rapaces, qui etiamſi intrinſecus oſtendant veſtem ouilem, id eſt promittant incolumitatem corporis, tamen quærunt intus occidere animam.

II. *A fructibus eorum cognoſcetis eos. Non poteſt arbor mala bonos fructus facere: & ideo excidetur, & in ignem mittetur.* Conſidera, ſicut quales hæretici huius temporis ſint, opera oſtendunt vtpote quæ prorſus ſunt carnalia: (cùm ipſi refugiant omnia quæ carni & ſanguini ſunt moleſta) ſic etiam quales Prophetæ ſint caro & mundus, oſtendunt effectus: reddunt enim conſcientiam inquietam, feruorem pietatis tollunt, agunt tentationes carnales, creant inconſtantiam in vocatione, *&c.* 2. Expende hominem comparari arbori: quia ſicut illa in terra plantata fructum cum ramis producit ſurſum; ſic homo, licet in terra ſit, conuerſionem debet habere in cælis, & fructus producere cæleſtes; alioquin, excidendus & in flammas æternas conjiciendus.

III. *Non omnis qui dicit, Domine, Domine, intrabit in regnum cælorum; ſed qui facit voluntatem Patris qui in cælis eſt.* Conſidera neminem ad vitam æternam venturum, niſi fidem vel vocationem quam profitetur, opere compleat. Deus enim voluntatem ſuam declarauit, immediatè quidem in diuinis, mediatè verò in humanis Eccleſiæ, & cuiuſque ſacræ Religionis præceptis & ſtatutis. 2. Deum non tam ad externas ceremonias & opera, ieiunia, cilicia, cantum in Eccleſia, quàm ad cor purum reſpicere: *Hæc enim eſt voluntas Dei,* ait Apoſtolus, *ſanctificatio veſtra,* 1. Theſſ. 4.

DOMINICA VIII. POST PENTEC.

De villico iniquitatis. Luc. 16.

I. Dixit Iesvs diſcipulis: *Diues quidam vocat villicum qui diſſiparat bona illius, iubétque reddere rationem villicationis.* Conſidera diuitem illum eſſe Deum, cuius eſt *orbis terræ & plenitudo eius*; villicum eſſe quemcumque noſtrûm, quia cuique villam animæ, corporis, fortunarum, ingenij, doctrinæ, bonorumque aliorum naturalium & ſupernaturalium colendam dedit: quam ſi in Dei gloriam & laudem noſtram & aliorum ſalutem non coluimus, reddemus rationem in die Iudicij, quia omnia iſta noſtra non ſunt, ſed Dei. 2. Tum vocari nos à Domino, cum concionibus, morbis, bonis exemplis, internis inſpirationibus monemur ſtrictam aliquando reddendam rationem de villa malè adminiſtrata, & de donis Dei malè expenſis.

II. *Ait villicus intra ſe: Quid faciam? fodere non valeo, mendicare erubeſco. Scio quid faciam: debitores mihi faciam amicos, detrahendo aliquid de ſumma debitorum.* Conſidera hæc, villicum vel peccatorem dicere poſtquam interiùs commotus eſt ad pœnitentiam: poſt mortem enim, cùm reddenda ratio eſt, non erit fodiendi vel mendicandi locus, quia nemo amplius poterit vel bonis operibus, vel precibus tunc quicquam mereri. 2. Debitores eſſe pauperes, & omnes illos quibus poſſumus pro talento nobis concredito, ſiue opum, ſiue doctrinæ & eloquentiæ, ſiue alio prodeſſe: hos enim facimus nobis amicos, cùm illis liberaliter quicquid poſſumus, vel ex facultatibus noſtris, vel ex doctrina, vel alio auxilio impartimur, quia impetramus remiſſionem peccatorum, vt amici facti mereamur vitam æternam.

III. *Et ego vobis dico: Facite vobis amicos de mammona iniquitatis, vt cùm defeceritis, recipiant vos in æterna tabernacula.* Conſidera diuitias dici Mammona iniquitatis, non quòd natura ſua malæ ſint, cùm omnes creaturæ Dei bonæ ſint: ſed quia, Apoſtolo teſte, *qui diuites fieri volunt, facilè incidunt in tentationem & laqueum diaboli, & deſideria multa inutilia & nociua quæ mergunt homines in interitum,* 1. Tim. 6. Quia pauperum piorum eſt regnum cælorum, Matth. 5. 2. Nos debere per eleemoſynam, vel vnam magnam, (quam faciunt qui ſemel omnia dant pauperibus ingrediendo religionem) vel plures minores, à pauperibus emere regnum cælorum. Vnde colligis, quanti faciat Deus paupertatem ſpiritus & opera miſericordiæ.

DOMINICA IX. POST PENTEC.

De fletu Chriſti ſuper Ieruſalem. Luc. 19.

I. Iesvs *videns ciuitatem Ieruſalem, fleuit ſuper illam, dicens: Quia ſi cognouiſſes & tu.* Conſidera Dominum inter ſummos honores hoc die (Palmarum) à populo ſibi delatos, lacrymari de Hieroſolymæ excidio poſt multos annos futuro; vt præbeat nobis exemplum, ne rebus proſ-

ſperè fluentibus obliuiſcamur afflictionum proximi: hoc enim facit ſocietas in vno corpore; vt ſi vnum membrum patiatur, compatiantur cætera. 2. Eum fleuiſſe, non ob ruinam materialem vrbis, ſed ob peccata quæ cauſam ruinæ dederunt: vt nos quoque diſcamus deflere, non temporalia damna, ſed peccata noſtra: & rectè, quia lacrymis temporalia damna non poſſumus reſarcire: poſſumus autem damnum ſpirituale, vt eluto peccato, gratiam Dei recuperemus. 3. Conſidera omnia mala noſtra oriri ex defectu cognitionis: nam dæmon velat oculos peccatoris, ne grauitatem peccati cognoſcat, ita ea ignorata in ſuum exitium ruit.

II. *Venient dies, & circumdabunt te inimici tui vallo, & coanguſtabunt te vndique.* Conſidera id quidem ad litteram intelligi de obſidione arctiſſima Hieroſolymæ, myſticè autem de morte peccatoris: dæmones enim moriturum tanto numero cingunt, vt ſpes vix ſit euadendi. Coanguſtant obiectis peccatis præteritis & futuris pœnis: proſternunt quoque in terram, hoc eſt, in deſperationem adducunt; nec relinquunt lapidem ſuper lapidem, id eſt, bonis omnibus quæ vmquam fecit, priuant: cauſa eſt, quia non cognouit *tempus viſitationis ſuæ*, quod non eſt aliud quàm tempus huius vitæ in qua viſitamur, incitamur admonitionibus, exemplis & legibus ad officium virtutis.

III. *Chriſtus ingreſſus templum eiecit ementes & vendentes, dicens: Domus mea domus orationis vocabitur.* Conſidera Dominum ardentibus oculis ſeuerè ementes & vendentes objurgantem, tum etiam irruentem in menſas & euertentem, adiuuantibus diſcipulis: vt diſcas magno zelo vti, quando diuinæ maieſtatis gloria vindicanda. 2. Si domus illa veteris Legis erat Dei domus orationis, in qua arca lignea ſeruabatur; quantò magis domus Dei & orationis erit domus noſtra in qua ipſe Chriſtus Deus & homo in Euchariſtia eſt præſens: ac proinde in templis ſemper cum magna reuerentia eſt verſandum, & orationi, non fabulis vacandum.

DOMINICA X. POST PENTEC.

De Phariſæo & Publicano. Luc. 18.

I. IEsvs dixit diſcipulis: *Duo homines aſcenderunt in templum vt orarent. Vnus erat Phariſæus ſic orans: Deus, gratias ago quòd non ſim ſicut cæteri hominum, ieiuno bis in ſabbatho, decimas do.* Conſidera quàm ſit terribilis in conſiliis ſuis Deus. Quis enim noſtrûm non præferat hodie Phariſæum qui tam multa bona facit, & de iis Deo gratias agit, Publicano qui multa mala fecerat, & nihil boni? & tamen hic iuſtificatus eſt præ illo. 2. Nota in quo peccarit Phariſæus: 1. quia cenſuit ſe iuſtum; quod ſolus Deus ſcit. 2. quia ſe laudauit: *Laudet te alienus*, ait Sapiens, *& non os tuum*, Prou. 27. 3. quia cæteros cenſuit

injuſtos, contra illud: *Nolite iudicare.* 4. quia ceteris ſe prætulit, cùm Apoſtolus doceat, quòd in humilitate omnes ſuperiores debeamus arbitrari.

II. *Alter Publicanus ſtans à longè, nec oculos audebat ad cælum leuare, ſed percutiebat pectus ſuum, dicens: Deus, propitius eſto mihi peccatori.* Conſidera quas Deus verę humilitatis conditiones in iſto notarit: 1. quòd non auſus fuerit oculos ad cælum leuare, reputans ſe eſſe nihil: & quid eſt homo licet iuſtus, reſpectu Dei, niſi puluis & cinis? 2. quia confeſſus eſt ſe nihil boni feciſſe, nec habere, nec habiturum niſi ex mera Dei gratia, dicens: *Deus, eſto mihi propitius*: 3. quia non modò nulli ſe prætulit, ſed indignum etiam cenſuit, vt prope alios ſtaret: 4. quia ſe accuſauit vt peccatorem: *Iuſtus enim ſui accuſator eſt*, ait Sapiens Prou.18.15. quia & intus ſuam indignitatem agnouit, percutiens pectus.

III. *Amen dico vobis, deſcendit hic iuſtificatus ab illo, quia omnis qui ſe exaltat, humiliabitur*, &c. Conſidera quantum malum ſit ſuperbia, reſpectu ceterorum vitiorum, vt nempe ſimul & ſemel omnia bona opera deſtruat: vt nihil ſint, nec proſint: cętera enim vitia ſingulas tantùm virtutes tollunt; vt ira patientiam, auaritia liberalitatem. Contrà humilitas, etſi nulla bona, imo multa mala conjuncta habeat, omne bonum ſibi conciliat. 2. Conſiderà quàm humiles deinceps eſſe nos conueniat, animo, verbo & opere, & propter arcanum Dei iudicium: ſemper pauidos, numquam de bonis operibus gloriantes, ſed omnium minimos iudicantes.

DOMINICA XI. POST PENTEC.

De ſurdo & muto. Matth. 7.

I. *QUidam adducunt Chriſto ſurdum & mutum, precantes vt imponat illi manum.* Conſidera ſurdum ſpiritualiter eſſe qui aures claudit concionibus, monitionibus & inſpirationibus Dei & conſcientiæ: Mutum, qui os claudit ad agendas Deo gratias, ad confitenda Sacerdoti peccata, ad colloquia pia, ad iuuandum proximum. 2. Si ſanari velimus ab vtroque malo, non debere ſolùm noſipſos Dominum orare, ſed etiam Sanctis vti interceſſoribus; vt multiplicatis oratoribus faciliùs impetretur venia.

II. *Chriſtus eum de turba ſeorſum duxit, in digito aures inſeruit, expuens tetigit linguam, ſuſpiciens in cælum ingemuit & ait, Ephphetà: ac ſanatus eſt.* Conſidera quibus ritibus vſus ſit Dominus: vt diſcas quomodo & tu à peccatis curari debeas: Primò enim opus eſt, vt prauam ſocietatem & occaſiones peccandi deſeras: 2. vt gratiam Spiritus ſancti, qui per digitum in ſacra Scriptura deſignatur, implores: 3. vt ſapientiam ea tantùm loquendi obtineas, quæ ad ædificationem ſunt: vt enim ſaliua ex capite defluit, ſic ſapientia ex intellectu: 4. vt doleas de peccatis, & de cęlo ex-

peccatis indulgentiam: 5. vt peccatum per confeſſionem publicam vel priuatam aperias, & opera Dei prædices: ſic enim deſines eſſe ſurdus & mutus.

III. *Et præcepit illis ne cui dicerent: illi autem tantò plus prædicabant, dicentes: Bene omnia fecit.* Conſidera 1. à Chriſto hîc nos diſcere quantum ſtudium ad conſeruandam humilitatem conferre debeamus, nempe ex parte noſtra bonorum operum quæ facimus, laudem & vanam gloriam fugiendo: 2. à turba, quòd grati eſſe debeamus pro beneficiis à Deo acceptis, & zelum habere in tuenda Dei gloria, alteriuſque honore ac fama bona, noſipſos potius aliis poſtponendo. 3. Conſidera, & tecum omnia bene feciſſe hactenus Dominum, ideoque ab eo laudando & benedicendo numquam ceſſa: ac vehementer dole, ſi quando in aduerſis diuinam prouidentiam impia obmurmuratione ſuggillaueris.

DOMINICA XII. POST PENTEC.

De Samaritano & Leuita. Luc. 10.

I. Dixit IESVS diſcipulis: *Beati oculi qui vident quæ vos videtis: multi enim Reges & Prophetæ ea voluerunt videre, & non viderunt.* Conſidera, ſicut beatiores Prophetis erant Apoſtoli, quòd non ſolùm oculis mentis vel fidei viderent Chriſtum, ſed etiam corporis: ita te quoque multis millibus fidelium Chriſti beatiorem eſſe, qui occaſionem non habent tam multa bona videndi & audiendi (vt qui inter Turcas vel hæreticos viuunt) ſicut tu habes: & ideo pro tanto beneficio gratias age.

II. *Legiſperito tentanti Chriſtum, Quid faciendo vitam æternam poſſideret; reſpondit, Si Deum toto corde, anima & viribus diligeret, & proximum ſuum ſicut ſeipſum.* Conſidera tibi quantumuis probo, numquam defuturos vel dæmones vel homines qui ſiniſtris ſuſpicionibus vel vexationibus tuam probent patientiam. 2. Perpende quàm perfectè, ardenter & purè, excluſo omni vano amore rerum creatarum, opum, honorum & voluptatum, diligere debeas Deum: deinde, an reuera proximum, id eſt quemlibet hominem tua ope indigentem, ſiue fidelis ſit, ſiue infidelis, diligas ſicut teipſum, non ſolùm corde & verbis, ſed opere & veritate, vt exigit ſanctus Ioannes & ſanctus Iacobus.

III. *Legiſperito quærenti quis eſſet proximus, Chriſtus reſpondit: Quidam in via à latronibus vulneratus eſt. Tranſiens illac Sacerdos & Leuita, nihil iuuerunt; ſed Samaritanus infundens oleum & vinum, iumentóque impoſitum duxit in ſtabulum, & ſtabulario commendauit.* Conſidera quemlibet mortaliter peccantem incidere in latrones, nempe dæmones, & ſpoliari omnibus gratiæ donis, ac vulnerari etiam in naturalibus, nec poſſe curari niſi à Samaritano, id eſt cuſtode Chriſto, qui nec *dormiens nec dormitans cuſtodit Iſrael*, Pſal. 120. Soli enim Dei gratiæ tribuenda eſt homini

conuerſio. Is autem peccatori non modo oleum miſericordiæ ſuæ infundit, ſed etiam vinum iuſtitiæ mouens ad pœnitentiam, & ita impoſitum corpori ſuo: *Deus enim poſuit in eo iniquitatem omnium noſtrûm*, Iſaiæ 52. Duxit in ſtabulum, id eſt Eccleſiam; & ſtabulario, id eſt Eccleſię Miniſtris; duos denarios, id eſt poteſtatem, Sacramentum Baptiſmi & Pœnitentiæ adminiſtrandi, vt curetur à peccatis, impertiuit. 2. Conſidera, quoties animam tuam peccato lethali ſauciatam diuinus hic Samaritanus ſanauerit, ac ipſi nihilominus pro accepto beneficio, quantum in ſe fuit, mortem intuleris: qualis eſt & quanta iſta ingratitudo! num pertranſeunda diſtrictiſſimè illius iuſtitia?

DOMINICA XIII. POST PENTEC.

De decem Leproſis. Luc. 17.

I. *CHriſto occurrente, decem Leproſi ſteterunt à longe, & clamarunt:* IESV *præceptor, miſerere noſtri.* Conſidera per Leproſos decem deſignari omnes peccatores vel tranſgreſſores præceptorum Decalogi, vel certè qui incurabiles quaſdam retinent imperfectiones: Vt enim leproſi ſuo fœtido anhelitu alios corrumpunt, ita imperfecti & leues ſua conuerſatione aliis obſunt. 2. Vt in leproſis multa minuta & fœda erumpunt vlcera & ſemper ſitiunt; ita in imperfectis noui ſemper defectus oriuntur, & nullis voluptatibus vel recreationibus ſatiantur. 2. Conſidera, vt tales mundentur, debere ſe ſtare à longe, id eſt, valde ſe humiliare, & indignitatem ac fœditatem ſuam agnoſcere. 2. Toto corde auxilium Dei inuocare.

II. *Chriſtus iuſſit vt oſtenderent ſe Sacerdotibus: & dum irent, mundati ſunt.* Conſidera Chriſtum mittere Leproſos ad Sacerdotes antequam eos curaſſet: vt diſcas morbos animi non tantùm confiteri Deo, ſed etiam Sacerdoti. Curati verò ſunt in via, dum irent: vt diſcas quanta ſit virtus fidei & obedientiæ, & ideo libenter inſpirationi diuinæ pareto.

III. *Vnus videns ſe mundatum rediit, & voce magna ſupplex Chriſto gratias egit, & hic erat Samaritanus & alienigena.* Conſidera Leproſum hunc, quia gratus fuit, maiora dona meruiſſe, nempe ſanitatem animæ: Chriſtus ſiquidem ei dixit: *Vade, fides tua te ſaluum fecit.* Cæteri nouem, quia ingrati, anima & corpore perierunt. 2. Conſidera vnum tantùm ex decem ſaluari, & veram eſſe ſententiam Chriſti: *Multi ſunt vocati, pauci verò electi.* Matth. 20. Et ſaluari quidem alienigenam præ aliis: vt ſcias Deum non eſſe acceptatorem perſonarum, ſed omnibus gratiam ſuam impertiri qui eam non reſpuunt.

DOMINICA XIV. POST PENTEC.

De duobus dominis. Matth. 6.

I. IEſvs dixit diſcipulis: *Nemo poteſt duobus dominis ſeruire: non poteſtis ſeruire Deo & Mammonæ.* Conſidera hîc per duos dominos intelligi duos contrarios, Deum &

dæmonem qui dicitur Mammon, id eſt Deus diuitiarum. Hi enim contraria ſuadent. Deus vult cæleſtia appeti, carnem domari, ſuperflua noſtra dari pauperibus: dæmon verò vult appeti temporalia, carnem deliciis nutriri, aliena rapi. Si ergo vis Deo ſeruire, neceſſe eſt vt cæleſtia quæras, non carnis illecebras, non opes, honores, voluptates, quas Deus vult contemni.

II. *Ideo dico vobis, ne ſolliciti ſitis animæ veſtræ quid manducetis, neque corpori veſtro quid induamini.* Conſidera hîc Chriſtum quatuor vel quinque argumentis probare, nos debere ſollicitudinem de rebus ad vitam ſuſtentandam neceſſariis reiicere in ſolum Deum, omnium bonorum auctorem, iuxta illud: *Iacta ſuper Dominum curam tuam, & ipſe te enutriet*, Pſal. 49. Vnde diſcis quanta vanitas ſit mundanorum, qui à mane ad veſperam nulli rei niſi victui curando ſtudent, ac ſi Deus non eſſet in cælo ſollicitus de nobis ſuis filiis: E contrà, quanta felicitas Religioſorum, qui victu & amictu parco contenti, Deo ſe totos conſecrarunt.

III. *Quærite primùm regnum Dei & iuſtitiam eius, & hæc omnia adiicientur vobis.* Conſidera tum primò quærere nos regnum Dei, cùm operam damus, vt ſimus in gratia, & mandata eius obſeruemus: per hæc enim peruenitur ad regnum Dei. Deinde, cùm quicquid cogitamus, loquimur & facimus, ad Dei gloriam & ſalutem animæ noſtræ facimus. 2. Conſidera, vbi id fecerimus, nobis etiam in amictu & victu neceſſaria, modo ſollicitudinem aliquam moderatam non negligamus, minimè defutura: nam anxiam tantùm & immoderatam ſollicitudinem rerum temporalium damnat Dominus.

DOMINICA XV. POST PENTEC.

De filio viduæ Naim. Luc. 7.

I. CVm IESVS *appropinquaret portæ ciuitatis Naïm, ecce defunctus efferebatur filius viduæ.* Conſidera horam mortis omnibus, etiam iuuenibus & ſanis eſſe incertam, & ideo vigilare debere. 2. Te tantùm in vita mundo gratum fore, poſt mortem autem foras ſtatim exportandum, & ideo non mundum, ſed ſanctam vitam operáque bona amplecti debere cum Chriſto, quia illa te poſt mortem non deſerent. 3. Defunctum ſpiritualiter ſignificare peccatorem, ob peccatum mortale defunctum Deo, eúmque efferri à quatuor baiulis, quorum duo anteceduut, nempe conſuetudo peccandi, & praua ſocietas: duo ſequuntur, ſpes ſcilicet vitæ longioris, & præſumptio de miſericordia Dei.

II. *Dominus viduæ dixit, Noli flere. Et portatoribus ſtantibus tetigit loculum, dicens: Adoleſcens, ſurge. Et reſedit, locutus eſt, & matri reddidit.* Conſidera in hoc exemplo quibus modis peccator, vel aliquis multis imperfectionibus

mortuus reſipiſcat: 1. Deus calamitate vel fletu illius ad miſericordiam mouetur: 2. per gratiam & deſiderium pœnitentiæ tangit eius cor: 3. per contritionem ex peccato ſurgit: 4. loquitur, accuſando ſe in confeſſione: 5. verbis Chriſti & Sacerdotis abſoluentis vitæ gratiæ reſtituitur: 6. portatores ſtant, id eſt, deſeruntur omnia quæ in peccato eum fouebant: 7. matri Eccleſiæ reſtituitur.

III. *Accepit omnes timor, & magnificabant Deum, dicentes, Quia Propheta magnus ſurrexit in nobis.* Conſidera, ſicut inter miracula corporalia nullum maius eſt excitatione mortui, ita inter ſpiritualia nullum eſſe maius conuerſione peccatoris, & ideo ſicut homines illi Naïmitæ hoc facto profecerunt in reuerentia & religione erga Deum, eumque laudarunt & glorificarunt, ſic Angeli in cælo gaudent ſuper peccatore pœnitentiam agente.

DOMINICA XVI. POST PENTEC.

De Hydropico. Luc. 14.

I. CUm introïſſet IESVS *in domum Phariſæi ſabatho manducare panem, ipſi obſeruabant eum.* Conſidera benignitatem Chriſti non refugientis conſortium hominum improborum, qui ad calumniandum eum obſeruabant, vt ſuo colloquio poſſit eos ab errore & peccatis deducere: vnde diſce, non eſſe ſemper eorum conuentum fugiendum; ſed laborandum, vt nostro exemplo verbóque meliores fiant: & ſi puſillanimis ſis, ora Deum vt audeas ex zelo coram talibus aliquid boni dicere. 2. Nomine panis indicari ſobria debere eſſe conuiuia. Certè, Scriptura panem & aquam appellat initium vitæ hominis: & experientia docet centum annis vixiſſe, qui ſobriè pane ſolo contenti vixere. Quòd ſi tibi non liceat per ſuperiores ſic viuere, ſaltem paucis contentus viue, & reſpue ferculorum copiam.

II. *Hydropicum ibi præſentem ſanat, & probat ſanari poſſe ſabatho, ſicut aſinum in foueam lapſum licet extrahere.* Conſidera rurſus Chriſti caritatem, quòd quauis data occaſione, etiam tempore prandij, ſanet hydropicum, etſi ſciret Phariſæis illud diſplicere. 2. quòd argumentis conatur probare, ſe poſſe illis benefacere. 3. quòd occultè conatur eorum hydropiſin, id eſt inflationem & faſtum mentis, ſanare: & ideo de humilitate exemplum ſubjungit. Conſidera 2. Phariſæos nihil reſpondere potuiſſe: quid ergo reſpondebunt in die Iudicij, quando ſtrictiſſimè omnia inquirentur?

III. *Cùm vocatus fueris ad nuptias, recumbe in nouiſſimo loco, quia omnis qui ſe exaltat, humiliabitur.* Conſidera Chriſtiani hominis eſſe, non ſolùm ciuiles mores ſeruare, ſed etiam alios, quamuis prandij tempore, docere. Et ſi hæc regula, quòd humilis exaltandus ſit, fallax ſit in mun-

do, vbi humiliantes ſe ſæpè manent inglorij & contempti; infallibilis tamen eſt in conſpectu Dei, quia *Deus*, ait beatus Petrus, *ſuperbis reſiſtit, humilibus autem dat gratiam*. 3. Conſidera neminem digniùs intereſſe conuiuio cæleſti ſanctæ Euchariſtiæ, quàm qui humilis eſt, dicens cum Publicano: *Domine, propitius eſto mihi peccatori.*

DOMINICA XVII. POST PENTEC.

De mandato magno in Lege. Matth. 22.

I. *LEgis Doctori roganti, Quod eſt mandatum magnum in Lege, reſpondit* IESVS: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, anima, mente: hoc eſt maximum & primum mandatum.* Conſidera tunc ex toto corde diligi Deum, quando omnes cogitationes in eum reflectimus; tota anima, cùm affectiones omnes in eum conuertimus: tota mente, cùm omnes quinque ſenſus facimus ei ſeruire: denique cùm nihil diligimus niſi propter ſeipſum. 2. Conſidera, cùm aliquem diligis, te libenter cum eo colloqui, eius domum adire, ſecreta patefacere, cum eo comedere, & munera donare. Sic fac cum Deo. Libenter in oratione & meditatione cum eo colloquare: templum, quod eſt eius domus, crebrò accede, peccata eius Vicario confitere, ſæpè communica, & teipſum, quo munus ei gratius dare non potes, omniáque opera bona offer ad eius gloriam; & viciſſim maiora recipies: non enim ſinit ſe vinci dilectione aut liberalitate.

II. *Secundum autem ſimile eſt huic. Diliges proximum tuum ſicut teipſum.* Conſidera proximum non eſſe tantùm amicum Chriſtianum, ſed omnes homines tam notos quàm ignotos, amicos quàm inimicos, fideles quàm infideles: omnes enim ad imaginem Dei creati ſunt, & vnius parentis noſtri Adæ filij: pro quibus omnibus orare debemus, offenſas condonare, bona temporalia & ſpiritualia precari; quia pro omnibus, etiam crucifixoribus ſuis, Chriſtus mortuus eſt. Expende quàm longè abſis à perfectione huius dilectionis. 2. Conſidera tam neceſſariam eſſe iſtam dilectionem, vt ſine illa nec Deus rectè diligatur: *Qui enim non diligit fratrem quem videt, Deum quem non videt*, inquit beatus Ioannes, *quomodo poteſt diligere?* 1. Ioan. 4.

III. *In his duobus mandatis tota Lex pendet & Prophetæ.* Conſidera id à Chriſto dici, non quòd alia præcepta & documenta non ſint, ſed quòd omnium quæ præcipiuntur, conſuluntur, prohibentur, promittuntur & docentur in Prophetis, totáque Scriptura, finis ſit dilectio Dei & proximi, vt ſi illa à quibuſcumque tandem operibus etiam optimis abſit, nihil proſint ad ſalutem: qui finis, quo facilior eſt, & naturæ humanæ conuenientior, (amanti enim nihil difficile) eò ſtudioſiùs eum propoſitum habere debemus. Quid facilius & iucundius, quàm diligere bonum? quodnam autem Deo maius bonum inuenias? plerique ta-

men ipſum non amant, ita vt ad ipſum redamandum nos præcepto obſtringere opportuerit. O amentia! ô cæcitas! ô malitia hominum, qui Deum non amant! ô bonitas & inaudita Dei ſapientia, qui non alia ex cauſa amorem hominum expetit, quàm vt iis beneficia conferat!

FERIA IV. QVATVOR TEMPORVM.
De dæmonio muto.
Vide ſuprà Meditationem Dominicæ 3. Quadrageſimæ.

FERIA VI. QVATVOR TEMPORVM.
De conuerſione Mariæ Magdalenæ.
Vide Meditationem de eius Feſto, 22. Iulij.

SABBATO QVATVOR TEMPORVM.
De ficulnea plantata in vinea, & muliere inclinata.
Luc. 13.

I. Dixit Iesvs turbis: *Arborem fici habebat quidam plantatam in vinea ſua, & poſt tres annos non inueniens fructum in ea, dixit ad cultorem vineæ: Incide illam: vt quid terram occupat?* Conſidera 1. Deum eſſe dominum vineæ; agricolam, quemlibet hominem qui aliis præeſt, præſertim Paſtores, Concionatores, Confeſſarios, atque adeo Angelos ipſos cuſtodes; vineam eſſe Eccleſiam; ficulneam, vnumquemque fidelem; tres annos ſignificare tempus cuilibet ad pœnitentiam & conuerſionem accommodatum. 2. Perpende te eſſe hanc ficulneam inutilem & infructuoſam, quandiu hæres in peccato, nec fructus facis dignos pœnitentiæ: Et terram fruſtra te occupare, quando obicem ponis aliorum bonis operibus, quemadmodum ficulnea protendendo radices & vmbram, nocumento eſt vicinis arboribus. 3. Conſidera dominum vineæ non præcipere vt exſcindatvr ficulnea, niſi poſt tres annos: vt videas quanta ſit Dei benignitas erga peccatorem, quem etſi damnare meritò poſſit poſt perpetratum primum peccatum lethale, ſinit nihilominus viuere, ac in dies & per multos annos peccata peccatis addere, ſi fortè conuertatur & agat pœnitentiam.

II. *Agricola reſpondit: Domine, dimitte illam vſque dum fodiam circa illam, & mittam ſtercora: & ſiquidem fecerit fructum; ſin autem, ſuccides illam.* Conſidera 1. agricolas rogare Dominum vt expectet donec excolatur & impinguetur arbor, quando Sacerdotes & animarum Rectores precibus ac ſacrificiis peccatoris conuerſionem poſtulant; & circa ficulneam fodere, quando eorum monitis & concionibus peccatores proficiunt. 2. Conſidera non euiciſſe agricolam apud dominum vineæ, quin abſciſſa fuerit ficulnea & in ignem iniecta, quòd tempus conceſſum ad fructus faciendos iam præteriiſſet: vt diſcas orationes ac bona opera noſtra atque præpoſitorum noſtrorum, imo etiam Sanctorum ſuffragia, fore inutilia apud Deum, ſi malè tempus impenderimus nobis ad pœnitentiam conceſſum,

3. Conſidera tempus eſſe elapſum, quando completa eſt peccatorum menſura, hoc eſt, quando numerus peccatorum quæ Deus ſtatuerat ignoſcere, nulla facta pœnitentia, completus eſt. Tunc videlicet Deus iubet exſcindi ficulneam, hoc eſt peccatores reprobat, alios citiùs, alios verò ſeriùs: nullus verò certus eſt de completa menſura, etſi nonnullum poſſit eſſe iudicium, puta cordis obduratio, non quòd deſint gratiæ ſufficientes, quibus, ſi bene vtantur, ſaluari poſſint; ſed efficaces non percipiunt, vtpote culpa ſua indigni.

III. *Ecce mulier quæ habebat ſpiritum infirmitatis annis decem & octo, & erat inclinata, nec omnino poterat ſurſum reſpicere. Quam cùm videret* Iesvs, *impoſuit illi manus, & confeſtim erecta eſt: Et ait illi, Mulier, dimiſſa es ab infirmitate tua.* Conſidera 1. Chriſtum Dominum ſanaſſe hanc mulierem coram Iudæis, ſtatim poſt allatam ficulneæ parabolam, vt re ipſa comprobaret quid hæc arbor ſterilis ſignificaret, puta hominem qui ita peccatis onuſtus eſt, & terrenis rebus addictus, vt ad cæleſtia numquam ſeſe erigat, nec de miſericordia, ſeu gratia conſequenda cogitet, qua valeat fructus dignos pœnitentiæ proferre, qualis erat miſer iſte populus. 2. Conſidera Chriſtum Dominum ad ſanandam hanc mulierem, quatuor egiſſe: 1. illam aſpexit: 2. illam vocauit ad ſe: 3. tetigit: 4. eamdem ſanatam eſſe retulit, vt oſtendat idem præſtare peccatori, cuius nondum eſt completa menſura. 1. illum aſpicit, gratia præueniente: 2. vocat gratia excitante: 3. tangit vexatione aliqua, ſiue interna ſiue externa: 4. confert gratiam iuſtificantem. 3. Perpende quid hæc mulier egerit vt ſanaretur: 1. in Chriſtum etiam oculos iniecit, eumdem audiuit, & vocata ſtatim acceſſit: 2. libenter ſe tangi permiſit: 3. cùm primùm ſanata eſt, Chriſtum glorificauit. Idem contingit peccatori, quando ſpiritualiter à Deo ſanatur: 1. libenter Dei mouentis impulſum recipit, & gratiæ excitanti aſſenſum præbet: 2. Deo per veram pœnitentiam cooperatur: 3. memor beneficij accepti Deum laudat, eiúſque gloriam, tum verbis, tum bonis operibus promouet.

DOMINICA XVIII. POST PENTEC.

De Paralytico. Matth. 9.

I. *Chriſtus paralytico in lecto iacenti, ob fidem deportantium eum, dixit: Confide, fili, remittuntur tibi peccata tua.* Conſidera Chriſtum non rogatum primò ei remittere peccata: vt diſcas priùs in te aliiſque ſanitatem animæ quærere, quàm corporis: deinde, peccata ſæpè eſſe cauſam morborum. Conſidera bonum eſſe te verſari in ſocietate multorum piorum, vt ſi non tua fide & operibus, illorum ſaltem pietate & precibus ſanitatem ſpiritualem impetres, maximè ſi paralyticus ſis, id eſt multis imperfectionibus obnoxius.

II. Iesvs

II. IESVS *videns cogitationes blaſphemas Scribarum, ait: Quid eſt facilius dicere, Dimittuntur tibi peccata tua; an dicere, Surge & ambula?* Conſidera, exemplo Chriſti nos doceri, vt quoties praua menti obrepit cogitatio, debere reprehenſione noſtri ipſam mox repelli, dicendo: Vt quid cogitas malum in corde tuo? 2. Seruum Dei contra maledicos & detractores non aliis armis vti, quàm boni operis exemplo, vt hîc Chriſtus fecit ſanans paralyticum, vt oſtenderet ſe poſſe remittere peccata: quod Scribæ putabant blaſphemum.

III. *Tunc ait Paralytico: Surge, & tolle lectum tuum, & vade in domum tuam.* Conſidera paralyticum intelligi ſpiritualiter peccatorem operibus meritoriis deſtitutum, vel otio turpi in ſua vocatione manentem. Is 1. Deo confidens à vitiis vel imperfectionibus antiquis debet ſurgere, per bonum propoſitum vitæ emendandæ. 2. tollere lectum, id eſt, corpus ſuum cogere ſeruire iuſtitiæ, quod priùs ſeruiuit iniquitati, caſtigaréque illud ieiuniis, diſciplinis, &c. 3. vadere in domum ſuam, id eſt, bonorum operum exercitio de virtute in virtutem proficere, donec perueniat ad domum, id eſt, ad patriam cæleſtem.

DOMINICA XIX. POST PENTEC.

De veſte nuptiali. Matth. 22.

I. *Dixit* IESVS *diſcipulis parabolam: Rex ad nuptias filij ſui inuitauit multos: ſed quidam ſe excuſarunt, alij verò inuitatores occiderunt.* Conſidera, Deum feciſſe nuptias filio ſuo, quando carnem humanam ex beata Virgine aſſumpſit, ad quas & tu es inuitatus. Hîc qui interſunt, id eſt, Chriſtum per fidem viuam recipiunt, ij ſunt filij, amici & domeſtici Dei, hæredes Regni, fratres & ſocij indiuidui, donorum Spiritus ſancti & omnium cariſmatum cæleſtium participes: *Qui* enim *adhæret Deo,* ait Apoſtolus, *vnus ſpiritus eſt cum eo*, 1. Cor. 6. Conſidera duo genera hominum ſe excuſaſſe, viſentes villam, & negotiatores, id eſt homines ſuperbos & auaros, qui aucupandis honoribus vel cumulandis opibus huius ſæculi ſunt addicti.

II. *Rex verò iratus perdidit homicidas, & ex viis publicis alios tam bonos quàm malos inuitari iuſſit, donec impleta eſſent nuptiæ diſcumbentium.* Conſidera quis ſit exitus eorum qui ad has nuptias venire negligunt, vel etiam inuitatores ſuos re ipſa occidunt, vel ſaltem moleſtè ferunt: vt ſunt omnes Concionatores qui ad Pœnitentiam & Sacramenta alia homines inuitant: poſt breues enim huius ſæculi voluptates, æterna eos manet damnatio & perditio. Mali in mundo rident & vexant pios crebrò cæleſtes has nuptias per ſacram Communionem frequentantes: ſed poſtea ipſi vexabuntur à dæmonum exercitu in inferno. 2. Conſidera in locum illorum alios inuitari ex publicis viis, id eſt pauperes ſpiritu & humiles, qui locum ſuperbo-

rum & locuplerum ſuppleant, quia ad has nuptias nulli aditus datur, niſi veram colat humilitatem, & fidei coniun-ctam retineat caritatem.

III. *Rex videns hominem non veſtitum veſte nuptiali, ait: Amice, quomodo huc intraſti? At ille obmutuit. Tunc Rex dixit miniſtris: Ligatis manibus & pedibus, mittite eum in tenebras exteriores.* Conſidera eum qui veſte nuptiali caruit, licet interfuerit nuptiis, damnari. Sunt enim aliquando hypocritæ qui videntur foris pij: cum aliis orant, confitentur, communicant, ſed ſine veſte nuptiali, id eſt non ſincerè & cum pura intentione Deo placendi vitamque emendandi,; ſed fictè, vt tantùm placeant hominibus, vel vt nequitia eorum non pateſiat: vt diſcas talis ſemper intus eſſe in conſcientia, qualem exteriùs verbis & operibus eſſe oſtendis: tunc enim eris non tantùm inter multos vocatos, ſed etiam inter paucos electos.

DOMINICA XX. POST PENTEC.

De Reguli filio. Ioan. 4.

I. *Regulus rogat* IESVM *vt deſcendat, ſanétque filium ſuum incipientem mori.* Conſidera vanitatem omnium quę in mundo ſunt: quid enim nobilitas & opes profuere Regulo, vt à morte liberaret filium? 2. Dei ſapientiam tam variis mirſque modis homines pertrahentem ad ſalutem: occaſione enim huius lethalis morbi factum eſt, vt & Regulus quæreret Chriſtum, & tota eius familia conuerteretur: vt meritò morbi inter dona Dei ſæpè ſint reponendi, & optandi potius quàm horrendi.

II. *Dixit* IESVS *ad eum: Niſi ſigna & prodigia videritis, non credetis.* Conſidera Chriſtum duriuſculè alloqui Regulum, tum quòd fides eius eſſet imperfecta: credebat enim ab eo quidem filium ſanari poſſe, ſed pręſente: & ideo ſecundò petiit vt deſcenderet: tum diuites qui in hoc mundo ſuas habent conſolationes, & ſæpè tantas, vt nonniſi increpationibus excitari queant ad curandam ſalutem. 2. Expende, num aliquid tuæ quoque fidei deſit: ſi enim verè crederes Dei promiſſionibus de vita æterna, & comminationibus futuri Iudicij, Purgatorij & Inferni longè ardentior eſſes in exercitatione pietatis omniumque bonorum operum.

III. *Dicit ei* IESVS: *Vade, filius tuus viuit. Credenſque Regulus ſermoni, ibat: & poſtquam ex obuiis ſeruis cognouit filium reualuiſſe eadem hora, credidit ipſe & domus eius tota.* Conſidera te illum eſſe Regulum, quia regendas habes potentias animi tui internas & externas, omniáque membra, vt ſubſint Deo & rationi: filius tuus eſt anima tua, quæ dum lapſa eſt in peccatum mortale, aut lapſui proxima eſt, mox clamare debes ad Dominum: & ſi firmiter credideris, quòd ſolo nutu te iuuare queat, non ſolùm anima à peccato liberabitur, ſed etiam gratiam conſequêre alios conuertendi.

DOMINICA XXI. POST PENTEC.

De Rege rationem ponenre cùm ſeruo. Matth. 21.

I. *REx quidam ſeruo ſuo decem millia talenta remiſit, eò quòd procidérit in terram, dicens: Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi.* Conſidera Regem eſſe Chriſtum, ſeruum eſſe quemuis hominem qui à Deo creatus eſt, Chriſti ſanguine redemptus, & in vineam vitæ præſentis conductus, vt Chriſto ſeruiat. Hic autem decem millia talenta debet, quando decem præcepta tranſgreditur, quia nullo modo homo ſatisfacere poteſt vel pro vnius præcepti tranſgreſſione, ſed eget mera Chriſti Regis miſericordia quam conſequetur, ſi ex parte ſua humiliarit ſe, pœnitentiam egerit, & propoſuerit emendationem. 2. Cogita quoties per relapſum homo debitum illud decem millium talentorum renouarit, & tamen ex ineffabili miſericordia Deì, non integram, ſed dimidiam veniam impetrarit, quoad culpæ offenſam, & aliquando etiam quoad pœnam, dum fuit contritio vel indulgentia plenaria pœnitentiæ coniuncta.

II. *Ille ſeruus abiens, conſeruo ſuo debitum centum denariorum, licet hic procidens rogaſſet pro patientia, non dimiſit, ſed in carcerem miſit. Quo cognito, Rex iratus tradidit ſeruum ſuum tortoribus, donec vniuerſum debitum redderet.* Conſidera crudelitatem ſerui nolentis remittere debitum, cùm hoc nempe decem coronatorum nullum fuerit reſpectu prioris, quod erat centum viginti vaſorum auri: vt diſcas te quoque crudelem fore, ſi iniuriam non remittas proximo, cùm hæc nulla ſit, reſpectu iniuriæ per peccatum Deo factæ. 2. Conſidera quid mouere te debeat, vt libenter iniuriam illatam remittas proximo: 1. quia Deus præcipit diligi proximum: 2. Dei longanimitas in tolerandis impiis & inimicis donec ſe emendent, idque in annos multos. 3. quia efficeris hoc actu filius Dei: *Diligite*, inquit Chriſtus, *inimicos veſtros, & eritis filij Altiſſimi*, Matth. 5. 3. Perpende, ingratitudine iram Dei prouocari, & pœnas peccatorum augeri.

III. *Ita & Pater meus cæleſtis faciet vobis, ſi non remiſeritis vnuſquiſque fratri ſuo de cordibus veſtris.* Conſidera quanti faciat Deus dilectionem proximi, quoad condonationem iniuriæ, vt ſuam ſcilicet dilectionem & miſericordiam ei neget, ac præterea in ęternas flammas eum detrudat. 3. non ſufficere illi, vt ore tantùm fiat remiſſio, ſed ex corde; vt nullam auerſionem ſentiat in animo, nec recordetur ampliùs iniuriæ: Nam etiam in veteri Lege ſcriptum eſt: *Non quæres vltionem, nec memor eris iniuriæ ciuium tuorum*, Leu. 19.

DOMINICA XXII. POST PENTEC.

De numiſmate cenſus. Matth. 22.

I. *PHariſæorum diſcipuli cum Herodianis miſſi vt Chriſtum caperent in ſermone, aiunt: Magiſter, ſcimus quia verax es, & viam Dei in veritate doces, nec reſpicis perſonam hominum.* Conſidera quod ſit ingenium improborum hominum, nempe alios malos ſibi adſciſcere: 2. quod per ſe nequeunt, id per alios moliri: 3. conſilia inire contra bonos: 4. fictè agere: 5. adulari & laudare. 2. Contrà nota piorum & Chriſti imitatorum eſſe, vt ſint Magiſtri, id eſt, aûctores bonorum operum aliis verbo & exemplo, deinde veraces, non ficti, qui ſcilicet promiſſa præſtent. 3. Viam Dei docentes in veritate, non tractando nugas, ſed pia colloquia vſurpando, ſolidas virtutes proponendo & exercendo. 4. Neminem timentes niſi ſolum Deum, ac omnibus liberè veritatem prædicantes, laudando bonos, increpando malos.

II. *Petentibus an cenſus dandus eſſet Caſari, reſpondit* IESVS: *Quid me tentatis, hypocritæ? oſtendite mihi numiſma cenſus. Et obtulerunt denarium ſignatum imagine Caſaris.* Conſidera Dominum adulatoribus non abblandiri, quia ſolent non laudare, ſed ſuam quærere vtilitatem: vt diſcas non diligere fauores humanos: 2. fictos & fraudulentos non poſſe diu latere: 3. rectè nos facere, quando ex ipſorum verbis eos redarguimus: nam quia dixerunt Chriſtum non acceptatorem perſonarum, illis non pepercit, ſed hypocritas vocauit. 2. Conſidera, contra tentationes dæmonis, carnis & mundi, quæ ſit imago impreſſa animæ noſtrę, nempe Dei ad cuius imaginem creatus es, & in baptiſmo reformatus, adiuncto ſigno Crucis cum ſubſcriptione, *Declina à malo, & fac bonum*: quod in baptiſmo promiſiſti. Et ſi religionem ingreſſus es, cum inſcriptione: *Serua paupertatem, caſtitatem & obedientiam*, quia vouiſti.

III. *Tunc ait illis: Reddite ergo quæ ſunt Caſaris, Caſari; & quæ ſunt Dei, Deo.* Conſidera nos per libertatem à peccato & dęmone, quam habemus per Chriſtum, non eximi ab obedientia ſuperiorum, tam ſęcularium quàm ſpiritualium: tum quia illi vigilant pro nobis in temporalibus & ſpiritualibus, tum quia Chriſtus, licet verè Dominus & ſuperior omnium, eximi noluit: iuſſit enim didrachma pro ſe & Petro dari, ne ſcandalizaret. 2. Hic Cæſarem anteponi Deo, quia Deo obedire nequit qui rebellis eſt Imperatori, vel Superiori ſuo immediato, ſicut neque Deum diligere poteſt qui proximum odit.

DOMINICA XXIII. POST PENTEC.

De Principis filia, & de Hemorrhoiſſa. Matth. 9.

I. *PRinceps Synagogæ, cum adoraſſet Chriſto petiiſſet manum imponi filiæ defunctæ, ad domum eius ſecutus eſt, & eiecta turba cum tibicinibus, manum apprehendens, eam exci-*

ruit. Conſidera tria feciſſe Principem illum: 1. ſe publicè ad pedes Chriſti abiecit: 2. impensè eum rogauit pro filia: 3. credidit tactu manuum poſſe ſaluari. Sic ſi quid exorare velis à Deo, 1. valde humilia te coram Deo: *Oratio* enim *humiliantis ſe penetrat nubes*, Eccl. 35. 2. ora, non tepidè, ſed cum affectu: 3. cum fiducia te impetraturum nihil hæſitans, vt docet beatus Iacobus. 2. Conſidera Chriſtum omiſſa concione mox ſurrexiſſe, vt promptè operam, cùm exigitur, proximo accommodemus, etiam in temporalibus: Magdalena enim & Martha ſunt ſorores, hoc eſt, vita actiua & contemplatiua, ſeipſas inuicem comitantur. 3. Conſidera per eiectam turbam moneri nos, ſi velimus à praua vita reſurgere, malam ſocietatem deſerendam & deſideria inutilia.

II. *Mulier ſanguinis fluxum diu paſſa, retrò tetigit fimbriam veſtis Chriſti, dicens intra ſe: Si tetigero, ſalua ero.* Conſidera, ex multis Chriſtum ſecutis hanc mulierem tantùm fuiſſe ſanatam, quia non pari fide & deuotione cum hac ſecuti ſunt. Nos ergo, qui toties adimus altare Domini ſanctum, videamus vt debita deuotione adeamus, ne tangendo Chriſtum nullum referamus fructum. 2. Hanc mulierem non ſanatam cùm propoſuit tangere veſtem Chriſti, ſed cùm tetigit: vt diſcas non ſatis eſſe propoſitum facere vitæ emendandæ, ſed re ipſa emendandam. 3. Eam fimbriam, id eſt, extremam tantùm partem veſtis Chriſti attigiſſe. Fimbria illa eſt Chriſti Paſſio, reſpectu totius vitæ, quam ſi ſolam humiliter meditando & imitando tangamus, valebit ad omnes infirmitates noſtras curandas.

III. *At* Iesvs *conuerſus dixit illi: Confide, filia, fides tua te ſaluam fecit.* Conſidera Chriſtum ſanitatem reſtitutam non ſuæ virtuti, ſed fidei mulieris tribuere: vt doceret nos in bonis operibus noſtris non quærere laudes noſtras, ſed ſolam Dei gloriam. 2. Hac amabili loquendi formula eum declarare voluiſſe, quàm benignè, non vt Iudex ſeuerus, ſed vt clemens Pater peccatorem humilem & compunctum recipiat: deinde, vt nouum ſolatium illi afferret, intelligerétque ipſa ſe etiam ſpiritualiter in anima ſanatam: ideo enim vocat filiam.

NOTA

Si Dominica poſt Pentecoſtem plures ſint 24. reliquas poſt 23. ſupplendas eſſe ex iis quæ reſiduæ ſunt poſt Epiphaniam; ita vt illa quæ 24. notatur, ſemper vltimo loco ponatur.

DOMINICA XXIV. POST PENTEC.

De abominatione deſolationis. Matth. 24.

I. Dixit Iesvs diſcipulis: *Cum videritis abominationem in loco ſancto, tunc qui in Iudæa ſunt, fugiant ad montes: & qui in tecto, non deſcendant: & qui in agro, non reuertantur tollere tunicam ſuam.* Conſidera nos hic doceri quid agere debeamus, quando eſt talis deſolatio, hoc eſt,

cùm Sacra negliguntur, Imagines deiiciuntur, Miſſa abo-letur, Catholici expelluntur, vt nunc fit toto ferè Oriente, & magna parte Europæ. Primò enim qui in Iudæa ſunt, id eſt, conſtantes manent in confeſſione fidei Catholicæ, debent fugere ad montes, id eſt contemplari cæleſtia, & in bonis cæleſtibus ſpem ſuam figere. 2. manere in tecto, id eſt, omnia terrena calcare & contemnere, nec ſolliciti eſſe de temporalibus. 3. in agro manere, id eſt in agro & vinea Domini excolenda perſiſtere, & aliquos ſaltem ad fidem conuertere.

II. *Væ prægnantibus & nutrientibus in illis diebus: orate autem ne fiat fuga veſtra hyeme vel ſabbatho. Erit tunc tribulatio magna, ſed breuiabuntur dies illi.* Conſidera quàm periculosè multi hoc tempore fideles, vel inter Turcas vel hæreticos verſentur, maximè qui infantulos nutriunt, id eſt in fide non ſunt fortes, vt pro Chriſto ferant ludibria & verbera: quotidie enim videmus quàm multi eam ob rem deficiant. 2. orandum eſſe ſæpè Deum, ne in iſto frigore exercitiorum pietatis, ieiuniorum, aliarúmque pœnitentiarum: vel in ſabbatho, id eſt, negligenti frequentatione concionum & officiorum diuinorum in templis, multi fugiant, & à vita ſancta deſiſtant. 3. Conſidera, magnam quidem perſecutionem hactenus paſſam Eccleſiam Catholicam; ſed ſperandum non diu duraturam, propter electorum preces & opera bona.

III. *Si quis dixerit, Ecce hic eſt Chriſtus, aut illic, in deſerto vel penetralibus, nolite credere: ſicut enim fulgur exit ab Oriente, & paret vſque ad Occidentem, ita erit aduentus filij hominis.* Conſidera hinc manifeſtum ſignum dari Eccleſiæ hæreticæ, ſi in aliquo angulo orbis eſſe dicatur, vt in Germaniæ parte, vel Angliæ: ſordes enim ſunt in anguiis. Catholica autem Eccleſia toto orbe ſpargi debet, & ſicut lumen ab Oriente in Occidentem tendere: vnde & noſtro ſęculo in vtraque in Orientali & Occidentali viget, vbi nullus eſt hæreticus. 2. Conſidera aduentum Chriſti ad iudicium ſubitò futurum, & ideo conueniens eſſe vt omnes vigilemus (nihil enim illo eſt incertius) & in Eccleſia Catholica ſanctáque vita perſeueremus.

MEDITATIONES
DE FESTIS SANCTORVM,
toto anno iuxta ordinem menſium occurrentibus.

IN FESTO S. ANDRÆÆ APOSTOLI.
30. Nouembris.

De vocatione Apoſtolorum. Matth. 4.

I. *AMbulans* IESVS *iuxta mare, videt duos fratres, Petrum & Andræam, mittentes rete in mare.* Conſidera quòd viderit eos non tam corporaliter, diuino nempe oculorum conjectu, quo eos ab æterno ad Apoſtolicum munus elegerat. Verè felix conjectus qui ex peccatoribus fecit iuſtos, & ex hominibus vilibus mundi Principes, ex piſcatoribus Apoſtolos. Conſidera illos fuiſſe fratres, quia capita Eccleſiæ ſuæ eſſe noluit, niſi mutuò ſe diligentes: *In hoc cognoſcent omnes,* inquit alibi Chriſtus, *quod diſcipuli mei eſtis, ſi dilectionem habueritis ad inuicem.* Vis ergo Deum in te oculum defigere? cura vt colas concordiam & vnionem fraternam. Conſidera eos vocatos ex mari, vt exemplo Domini diſcerent animas ex tempeſtuoſo huius ſæculi naufragio extrahere. Vnde non deſeruerunt piſcandi officium, ſed melius reddiderunt.

II. *Ait illis: Venite poſt me, & faciam vos fieri piſcatores hominum: & illi continuò relictis retibus, ſicut poſteà Iacobus quoque & Ioannes ſecuti ſunt eum.* Conſidera ſubitò ſecutos, relicto opere imperfecto: vt videas quam obedientiam exigat à Religioſo Deus, qui Apoſtolicam perfectionem ſequi conatur, nempe vt nulla interpoſita mora pareat ſuperiorum mandato. 2. Conſidera horum exemplo tria eſſe relinquenda ſequenti Chriſtum: 1. retia, id eſt opera peccatorum, quibus homines velut funibus & retibus illaqueantur: 2. nauem, id eſt, poſſeſſiones mundi & omnia temporalia: 3. affectum erga parentes & cognatos: quod ſignificatum eſt hîc, cùm Ioannes & Iacobus patrem Zebedæum reliquerunt. O quàm felix eſt relictio & deſertio, quæ cum tanto bono, imò cum theſauro omnium bonorum, commutatur.

III. *Vidit alios duos fratres reficientes in naui retia ſua, qui & ſecuti ſunt eum.* Conſidera, hoc exemplo moneri concionatores, qui ſunt hominum piſcatores, vt aliquando relicta nonnihil piſcatione animarum, vacent retibus reſi-

ciendis, id eſt colligendo ſpiritui & emendandis defectibus, vt renouato ſpiritu, poſtea maiore fructu redeant ad piſcationem animarum. 2. Conſidera Petrum, qui deſignat feruentem actionem, priùs vocatum quàm Ioannem, qui ſignificat contemplationem: vt diſcas non perueniri ad perfectionem contemplationis, niſi per antegreſſionem ſedulam ſui mortificationem.

IN FESTO S. NICOLAI EPISCOPI. 6. Decembris.

De talentis. Matth. 25.

I. *Homo quidam peregrè proficiſcens vocauit ſeruos ſuos,* &c. *& vni dedit quinque talenta, & lucratus eſt alia quinque*, &c. Conſidera 1. per talenta deſignari: 1. bona naturę & gratię: 2. externa & acquiſita, puta ſcientias, honores & dignitates: 3. bona fidelibus propria, eáque malis & bonis communia, veluti fidem, ſpem, Sacramentorum vſum, & ius ad ipſa: 4. ſolis iuſtis propria, gratiam ſcilicet & caritatem, quibus noſtram ſalutem perfectè operamur, & augmentum glorię comparamus: 5. gratias gratis datas, non ad proprium commodum, ſed vtilitatem proximi, nobis à Deo conceſſas & ordinatas. Conſidera 2. talentorum huius mundi ſolum Deum eſſe diſtributorem & largitorem; ac proinde magnas infinitæ ipſius maieſtatis gratias exhibendas, non ſolum ab iis qui quinque, ſed & ab aliis qui vel vnicum vel duo talenta acceperint: nemo enim iuſtè de diuina ordinatione, & Dei ſapientiſſimi & infinitè boni diſpoſitione conqueri poteſt. Conſidera 3. talenta ideo tibi à Deo eſſe diſtributa, vt illis ſcilicet bene omnino vtaris, velut idoneis inſtrumentis, ad gratiam tibi promerendam, & propriam & proximi ſalutem diligentiſſimè procurandam. Conſidera 4. ſi numquam tepidè ac perfunctoriè, ſed magno cum feruore Deo ſemper inſeruias, & de die in diem magis ac magis in virtutibus proficias, fore vt ſub finem vitæ tuæ valeas cum ſeruo fideli ſic Deum alloqui: Domine, tot vel tot talenta tradidiſti mihi: ecce duplo maiora per miſericordiam tuam lucratus ſum. Conſidera 5. Deum gratiæ incremento in præſenti vita, & gloriæ in futura, remunerari eum qui fideliter vſque ad mortem diuinæ ſeruituti fuerit mancipatus: *Qui* enim *perſeuerauerit vſque in finem, hic ſaluus erit.*

II. Conſidera 1. D. Nicolaum ideo ad ſublimem ſanctitatis gradum aſcendiſſe, magnámque in cælo gloriam adeptum eſſe, quia bene vſus eſt talentis ac donis à Deo acceptis, idque exercitio virtutum, ac potiſſimum quatuor: 1. ſobrietatis: nam cùm infans adhuc ſugens eſſet, in cunis iacens, quartis & ſextis feriis, ac ſemel tantùm ſub veſperam vbera materna ſuxit: qua infantuli ſobrietate docuit, quàm caſtus, quàm magnus in Eccleſia Dei eſſet futurus. Eamdem enim ieiunandi conſuetudinem tota vita tenuit:

ſed & quotidie ſemel tantùm comedit, idque veſperi, & vno contentus ferculo à carnibus ſemper abſtinuit: Lectionem item ſacram menſæ adhibuit. 2. Conſidera, hoc exemplo eum docuiſſe quàm ſalutare ſit pueros ab infantia bonis aſſueſcere operibus, tum quia opera illorum, vt mundiora, ita ſunt cariora, tum quia plerumque durant in ſenium: *Quod* enim *noua teſta capit*, vulgo dicitur, *inueterata ſapit.*

III. Conſidera alias virtutes beati Nicolai: 1. caritatem ardentiſſimam: nam auro multo clam in domum cuiuſdam noctu proiecto, patris inopiam & trium puellarum virginum, quæ per proſtitutionem corporis coactæ fuiſſent nefandum quæſtum facere, ſuſtulit. Deinde Epiſcopus factus, pauperibus, viduis & orphanis, aliiſque, conſilio, pecunia & labore numquam defuit, nihil ſibi reſeruans niſi vitæ neceſſaria, & ſupellectilem opportunam. Imo adoleſcens adhuc, facultates omnes in pauperes erogauit. 2. humilitatem ſingularem: nam ideo noctu aurum in alienam domum iniecit, vt opus tam præſtans omnibus ignotum maneret. 3. religionem & deuotionem qua flagrauit: nam Hieroſolymam cauſa viſendorum locorum ſacrorum peregrinatus eſt. Primus in templum orandi cauſa ſe conferebat, poſtremus exibat, eóque indicio Mireæ in Lycia ab Epiſcopis congregatis electus eſt Epiſcopus, cùm diuinitùs moniti eſſent eligendum eum qui primus templum manè iniret.

IN FESTO CONCEPTIONIS BEATAE VIRGINIS MARIAE.

8. Decembris.

De immaculata eius Conceptione.

I. CONſidera quomodo beata Virgo ante conſtitutionem mundi à Deo electa fuerit & prædeſtinata, vt eſſet Dei mater, & tam excellenti puritate niteret, quanta nulla ante ipſam creatura nituiſſet, aliiſque innumeris dotibus ornaretur, quæ variis vaticiniis in veteri Lege ſunt præmonſtratæ: vt intelligeremus eam ſuper omnes alios Sanctos colendam, & ad eam in omnibus neceſſitatibus corporalibus & ſpiritualibus refugiendum. 2. Conſidera ſi hæc ab æterno de ea facta & dicta ſint, eò quòd in vtero Filium Dei eſſet deportatura; quanta puritate, quibus virtutum dotibus & nos ornati eſſe debeamus, qui eumdem Dei Filium in ſanctiſſimo Sacramento toties realiter in ore & vtero recepimus, imo quotidie, ſi Sacerdotes ſimus, manibus tractamus.

II. Conſidera cur parentes beatæ Virginis Ioachim & Annam, licet iuſtos, tamen permiſerit eſſe pauperes & ſteriles, ac ideo coram mundo contemptos: nempe quia conueniebat nihil cum mundo commercij habere eos ex quibus naſci debebat ea virgo; cuius fructus futurus eſſet

ipſe Magiſter & Doctor paupertatis, humilitatis & contemptus ſui: ſic enim radix germini, & fructus arbori reſpondit. 2. Conſidera quanto gaudio hac conceptione affecti ſint Angeli in cælo, Patres ſancti in Lymbo, parentes beatæ Virginis Ioachim & Anna: intellexerunt enim hoc ipſo ſpem iniectam breui reſtituendas Angelorum in cœleſti Hieruſalem ruinas, & totius humani generis liberationem à tyranni dæmonis & peccati ſeruitute ſecuturam.

III. Conſidera Conceptionem fuiſſe ſingularem, & numquam à condito mundo auditam, nempe omnis peccati, etiam originalis, expertem. Si enim beata Virgo concepta fuiſſet in peccato, aliquando ſerua fuiſſet diaboli, & rea æternæ damnationis. Quis autem credat filium Dei puriſſimum, in cuius poteſtate erat eligere & condere matrem, qualem vellet, voluiſſe concipi à matre, quæ aliquando dæmoni infeſtiſſimo ſuo hoſti eſſet ſubiecta? 2. Conſidera, ideo ab Eccleſia ſancta hanc Conceptionem beatæ Virginis ſolemniter celebrari; atque vt pluris meritum Paſſionis Chriſti faciamus: meruit enim Chriſtus, vt mater ſua, contra curſum ordinarium humanarum generationum, ſine peccato conciperetur, ac vt nos in dies maiori puritati operam daremus, & per crebras confeſſiones aliáque præſidia quadantenus eius puritatem imitaremur.

IN FESTO S. THOMÆ APOSTOLI.

21. Decembris.

De conuerſione eius ab incredulitate. Ioan. 20.

I. *THomas vnus de duodecim non erat cum eis quando venit* IESVS. *Dixerunt ergo ei alij diſcipuli: Vidimus Dominum.* Conſidera Thomam non potuiſſe videre Chriſtum poſt mortem rediuiuum, quia aberat à domo in qua congregati erant Apoſtoli: vt intelligas multis conſolationibus donisque ſpiritualibus deſtitui eos, qui à bonorum ſocietate ſe temerè ſegregant. 2. Conſidera Thomam, licet ad Apoſtolos tandem rediiſſet, ne quidem ipſis affirmantibus ſe vidiſſe Dominum voluiſſe credere: vt diſcas quantum damnum ſpiritualis profectus homo faciat, ſi vel ad breue tempus in mundo vel ſocietate carnalium hominum verſetur, nempe vt planè impudens & arrogans reddatur, & iudicia aliorum fide dignorum contemnat, ac tandem fide excidat.

II. *Niſi videro in manibus eius fixuram clauorum, & digitum mittam in eam, non credam.* Conſidera Thomæ ſimiles in hac parte eſſe, tum ſeculares, tum religioſos. Illos quidem, quando in pietate conſtantes manent, donec proſperè eis omnia cedunt; cùm verò perperam, à pia vita deſciſcunt. Hos verò quando in officio manent, quamdiu conſolationes ſpirituales affluunt, iis autem ſublatis tepeſcunt, ſicut accidit huic Apoſtolo Thomæ: Nam ante

paſſionem, cùm cæteri Apoſtoli diſſuaderent Chriſto ne in Bethaniam iret, ob periculum lapidationis, Thomas ſpiritu ardens dixit: *Eamus & nos, & moriamur cum eo:* & tamen cum aliis, capto Chriſto, aufugit, & fortè longiùs quàm alij, quia tardiùs comparuit.

III. Conſidera ex commemorato iam dicto apparere, quanto amore erga Chriſtum flagrarit, eóque exemplo nos doceri, oblata occaſione, libenter pro Chriſto eiúſque fide & Euangelio mori, ſicut & ipſe tandem mortuus eſt, idque in locis totius orbis remotiſſimis, vt in India Orientali extrema; quod fortè factum fuit, tum vt maiorem caritatem erga Deum demonſtraret, tum vt lapſum ſuum hoc labore accuratiùs deleret. 2. Conſidera, cùm Chriſtus poſt vltimam cœnam dixiſſet, *Vado parare vobis locum*, & addidiſſet, *Quò vado ſcitis, & viam ſcitis*; Thomam reſpondiſſe, *Domine, neſcimus quo vadis*. Vnde intelligis eum tam humilem fuiſſe, vt non erubuerit palàm ignorantiam ſuam fateri: deinde exemplum dediſſe, vt non oſcitanter, ſed diligenter ſenſum verborum Chriſti ſcrutemur, & è peritioribus percontemur.

IN FESTO S. STEPHANI PROTOMARTYRIS. 26. Decembris.

Chriſtus prædicit occidendos Prophetas. Matth. 23.

I. DIxit IESVS turbis & Principibus Sacerdotum: *Ecce mitto ad vos Prophetas, ſapientes & ſcribas, & ex illis occidetis.* Conſidera ineffabilem Dei bonitatem erga ſuos, quòd cùm ſciret ſe, Stephanum, Apoſtolos paulò poſt talia paſſuros (non enim prædixiſſet, niſi ſciuiſſet) tamen & ipſe prædicare perrexerit & Apoſtolos miſerit: vt diſcamus dum docemus, concionamur, vel aliud bonum aliis præſtamus, non ſtatim deſpondere animum, vel Prouinciam docendi relinquere, ſi fructus non reſpondeat. 2. Conſidera eiuſdem ſapientiam, cur ſciens prudens tanta mala permiſerit: vt videlicet Iudæi ſuum Meſſiam, imo ipſum Creatorem ſuum (quo nullum atrocius malum excogitari poteſt) in crucem agerent, Stephanum lapidarent, Iacobum Apoſtolum trucidarent, Apoſtolos flagellarent: permiſit autem, quia maxima bona inde elicere norat: diligentibus enim Deum omnia cooperantur in bonum: Ex Chriſti enim morte ſecuta eſt ſalus mundi: ex morte reliquorum, conuerſio multorum, magnum meritum ipſorum, ædificatio poſterorum, & multitudo miraculorum; & nominatim ex oratione ſancti Stephani pro lapidantibus facta, teſte ſancto Auguſtino, conuerſio beati Pauli.

II. *Ieruſalem, Ieruſalem, quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos ſuos ſub alas, & noluiſti?* Conſidera incredibilem caritatem Chriſti erga Hieroſolymitanos, quòd eos tum, cùm omni amore eſſent indigniſſimi, imo capitales ſui inimici, vocet filios; quòd

ſe non patrem vel dominum eorum, ſed matrem vocet, & talem quidem matrem quæ perinde nos amet, ac gallina pullos: (nihil enim intenſiùs & teneriùs amare ſolemus, quàm fœtus paruulorum hominum & beſtiarum) vt inde diſcant omnes ſuperiores quanto amore ſubditos interiùs & exteriùs proſequi debeant, licet malos & immorigeros, vt eos iuuent. 2. Conſidera gallinam in eo maximè amorem erga pullos oſtendere, quòd clamore & roſtro eos defendat cum periculo vitæ ſuæ contra rapaces miluos: deinde, quòd vt illos alat, ſe fame conficiat, & macie conſumatur, demum & aliis contra æſtum, frigus aliáque incommoda contegat: vt diſcant qui alios regendos & erudiendos habent, ſæpè monere vt caueant à laqueis dæmonis, labori non parcere vt illi proficiant in litteris & virtute, duabúſque alis veritatis & diſciplinæ eos in officio continere.

III. *Ecce relinquetur vobis domus veſtra deſerta.* Conſidera quàm graui pœna tandem mulctentur à Deo, qui poſtquam multis beneficiis affecti ſunt, tamen iis contemptis in ſua improbitate obſtinatè perſiſtunt, vt ſcilicet non ſolùm deſerantur ipſi, ſed etiam poſteri eorum, & è medio tollatur domus orationis, nempe templum, hoc eſt, omnis cultus diuinus tollatur, ac proinde & omnia ſpiritualia ſubſidia. Cogita, ſi magnis multiſque beneficiis à Deo hactenus affectus ſis, & maximè ſi ad Eccleſiaſticum vel etiam Religioſum ſtatum te vocarit, quo maius beneficium nulli contingere poteſt, an vocationi tuæ facias ſatis: ſi enim ſecus fiat, verendum erit ne & domus tua, id eſt anima, quæ eſt templum Spiritus ſancti, omnibus ſpiritualibus præſidiis propter ingratitudinem deſtituatur.

IN FESTO S. IOANNIS APOSTOLI ET EVANGELISTAE.

27. Decembris.

Chriſtus Petrum vult ſe ſequi, & Ioannem manere.

Ioan. 21.

I. DIxit Iesvs Petro: *Sequere me. Petrus autem ſecutus eſt, & diſcipulus quem diligebat* Iesvs, *qui & recubuit in cœna ſuper pectus eius.* Conſidera Chriſtum ſimul atque Petrum ſummum ſuæ Eccleſiæ Paſtorem præfeciſſet, ab eo exigere vt etiam in anima pro ouibus ponenda ſe ſequatur qui & paratum ſe oſtendit, mox Chriſtum diſcendentem è loco ſecutus: vt diſcant qui ad prælaturas & regimen aliorum vocantur; non ad quietem & honores, ſed ad labores & paſſionem ſe vocari. 2. Conſidera Ioannem, ſi non re ipſa quoad mortem ſaltem voluntate & opere, citra mortem ſecutum Petrum & Chriſtum: nam in Actis Apoſtolorum incarceratus & flagellatus eſt: Romæ etiam à Domitiano in feruentis olei dolium iniectus, calicem veneno infectum ebibit, in Pathmo exulauit, cum Matre Dei mertu

mortis poſitæ ſub cruce Chriſti ſtetit, Chriſtus Matrem ei ſub cruce commendauit. Denique cariſſimus Chriſto fuit ob caſtitatem, & caritatem, quam vnam omnibus vſque ad mortem commendauit, dicens: *Filioli, diligite inuicem: & ſufficit.*

II. *Cùm vidiſſet Petrus Ioannem ſequentem, dicit* IESV: *Domine, hic autem quid? Et reſpondit: Sic eum volo manere donec veniam, quid ad te? tu me ſequere.* Conſidera hîc Chriſtum curioſitatis vitium, vt aliàs in Martha, Ioanne & Iacobo, reprehendere in ſancto Petro, quòd plus æquo ſollicitus ſit de obitu ſancti Ioannis: id enim pendebat ex iudicio ſolo diuino, nempe in hanc linguæ intemperantiam lapſus, quòd plus æquo amaret ſanctum Ioannem, optarétque eum ſuæ Paſſionis ſocium. Vnde diſce, ſi curioſitatis vitio deliquerit in hoc genere is qui iam erat ſummus Pontifex conſtitutus, & eo ipſo, curam ſuſceperat ſancti Ioannis velut ouis, quantum delinquant illi qui aliorum curam non gerunt. 2. Conſidera modeſtiam ſancti Ioannis, nihil de ſuæ vitæ exitu ſolliciti, nihil ex Domino percunctantis, quia in ſola Chriſti prouidentia & voluntate acquieſcebat, ac cum Dauide dicebat: *In manibus tuis ſortes meæ, vt iumentum factus ſum apud te, & ego ſemper tecum:* vt diſcas neglectis hominum perſuaſionibus animum ſeruare liberum & æquabilem, & libenter illud amplectare quod Domino viſum fuerit, dicendo: *Fiat voluntas tua.*

III. *Exiit ſermo, diſcipulum illum non moriturum, & tamen non dixit* IESVS, *Non morietur; ſed, Sic eum volo manere.* Conſidera humilitatem ſancti Ioannis, qui cùm ex reſponſione Chriſti natam illam opinionem aduerteret ſe non moriturum, non dubitauit illam confutare in ipſo Euangelio à ſe ſcripto, dum quaſi negat illam ſententiam verbis Chriſti ſubiectam, ne vana gloria efferretur; cogitans ſe non meliore conditione fore quàm Chriſtum & beatam Virginem, qui mortui fuiſſent. 2. Conſidera quare Chriſtus ambiguè locutus fuerit, vt certa de exitu ſancti Ioannis non potuerit ex verbis elici ſententia, nempe vt doceret noſtrum non eſſe curioſè ſcrutari & ſcire futura: 2. vt ſuperbiam humani ingenij ſupprimeret, & ſcirent homines ſine ſingulari auxilio Spiritus ſancti non poſſe intelligere ſacrarum Scripturarum myſteria.

IN FESTO SS. INNOCENTIVM.

28. Decembris.

De fuga in Ægyptum. Matth. 2.

I. *ANgelus in ſomnis dixit Ioſeph: Surge, & accipe puerum & matrem eius, & fuge in Ægyptum.* Conſidera, Chriſtum à primo ortu ſuo cœpiſſe pati ærumnas & perſecutiones: vt diſcas, ſi diſcipulus Chriſti eſſe velis, paratus eſſe ad tentationem: & cùm actu pateris, tunc verè diſcipulum eſſe, vt loquebatur ſanctus Ignatius: *Omnes*, inquit

Apoſtolus, *qui in Chriſto piè viuere volunt, perſecutionem patientur.*

II. *Qui conſurgens, accepit puerum & matrem eius nocte, & ſeceſſit in Ægyptum.* Conſidera promptiſſimam obedientiam Ioſeph, mox licet nox eſſet, ſurgentis & totam rem beatæ Virgini indicantis. Cogita, vt commota primò ſint tenellæ virginis viſcera, vt ſe illico collegerit, & ad iter, vt erat obedientiſſima, pararit: quomodo puerulum excitarit, & ploranti compaſſa ſit, cogitans has dolorum eſſe primitias quas ſanctus Simeon prædixerat. 2. Conſidera quàm magna in Dominum fiducia, cuius ſe voluntati deuouerant, exilium ſuſceperint, & pauculis panibus & pannis in aſinum coniectis (in paupertate enim tanta facilè erat ſe parare) in viam alacriter ſe dederint. Quæ enim cauſa timendi erat de infelici ſucceſſu, ſi Deus iter illud mandabat, ſi Deum brachiis ſuis portabant? 3. Conſidera an te quoque adjungere velis in viam, & rogare beatam Virginem, vt oneris ſui deportando filio velit participem facere: Et ſi illa aſſenſerit, cogita tu ipſe qui ſoles fugere labores, & amare quietem, quanto corporis ſudore tam longam peregrinationem theſaurum pretioſum deportando confecerit.

III. *Et erat ibi vſque ad obitum Herodis, vt impleretur Prophetia: Ex Ægypto vocaui filium meum.* Conſidera beatam Virginem, vbi in Ægyptum peruenit, ibi non inueniſſe aut Regium Palatium tanto filio dignum, aut commoda ad feſſos artus refocillandos neceſſaria. Si enim inter ciues ſuos in Bethleem obtinuit aliud nihil quàm ſtabulum & præſepe in quo illùm collocaret; quid melius obtinuerit apud barbaros & infideles? Vt ergo paupercula erat & peregrina, ita & in vilem ſe domunculam vel tugurium receperit, & labore manuum ſuarum vnà cum Ioſepho quotidianum victum comparauerit. 2. Conſidera quanta cura toto hoc exilij ſeptennio dilectum filium ſuum educarit, quaque cautione & reuerentia contrectarit, quem ſciebat ſuum eſſe Dominum & Deum, quanta religione flexis genibus eum è cunis ſubleuarit, in eaſdem repoſuerit, quanto gaudio affecti ſint ambo parentes, quando eum iam ætate creſcentem, per domum ambulantem, de diuinis rebus loquentem, & orationi vacantem viderunt & audierunt.

II. PARS.

De nece innocentum, & reditu ex Ægypto pueri.

I. *Herodes videns ſe illuſum à Magis, iratus occidit omnes pueros in Bethleem, à bimatu & infra.* Conſidera quid non auſus fuerit ſceleſtus ille Rex, vt Regiam dignitatem quam habebat, non amitteret. Quæ enim tyrannis immanior eſſe potuit, quàm tam copioſum effundere ſanguinem, tot infantes iugulare, tot matres reſiſtentes & abſcondentes filios ſuos confodere? tot patres orbare filiis

hæredibus? O cæca, ait beatus Leo, *ſtulta æmulationis impietas, quæ perturbandum putas diuinum tuo furore conſilium! Dominus mundi non temporale quærit regnum, qui præſtat æternum.* Hinc diſce quouſque amor inordinatus progrediatur: & certò tibi perſuade te quoque in eumdem impacturum ſcopulum, niſi mortificationi tuarum paſſionum opera dederis.

II. Conſidera quanta Dei bonitas reluceat in iſtorum infantium gloria: vt quòd Deus eorum mortem non ſolùm pro ſacrificio, ſed etiam pro martyrio acceptarit: vbi non fuit votum occiſi, ſed neceſſitas; non deſiderium morientis, ſed crudelitas occidentis; non meritum, ſed infortunium. Omnia enim ſuppleuit diuina gratia, mutans miſeriam in coronam, & caſum in meritum: vt diſcas in imperfectionibus tuis, ſi puſillanimis ſis, non deſperare: Deus enim paratus eſt, modò bona in nobis voluntas ſit, imperfectum noſtrum ſupplere.

III. *Defuncto Herode, Ioſeph ab Angelo iuſſus redlit in terram Iſrael; & audiens Archelaum regnare, abiit in Galilæam, & habitauit in Nazareth.* Conſidera Dei prouidentiam erga ſuos in medio perſecutionum eorum recordantis, & ſuo tempore iuuantis. Cogita quantum hoc nuncio Sancti illi recreati ſint: qua alacritate iter ingreſſi, lacrymantibus Ægyptiis, qui eorum ſanctitatem norant. Vide puerum IESVM iam grandiuſculum, propriis pedibus cum baculo in manibus non fatigatione ambulantem. Vide eos in ſummo æſtu ſæpè humi ſine vmbraculo in locis deſertis ſedentes, deſtitutos neceſſario cibo potúque, noctu verò ſpelunca aliqua, & in nuda terra recubantes. 2. Conſidera Ioſephum reuerſum in terram Iſraël, licet ſciret Deum eſſe protectorem ſuum, tamen noluiſſe redire in Iudæam: vt diſcas homines iuſtos, licet de ſua ſalute ſecuros, non debere ſe objicere periculis, & Deum tentare; ſed ex parte ſua, quando poſſunt, declinare. Sicut & ideo fugit in Ægyptum.

IN FESTO S. SYLVESTRI PAPÆ.

31. Decembris.

De lumbis præcingendis. Luc. 12.

I. DIxit IESVS diſcipulis: *Sint lumbi veſtri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus veſtris.* Conſidera 1. caſtitatem quam lumbi præcincti ſignificant, facilem eſſe ad ſanctitatem viam, & ab ea ſumendum eſſe initium. 2. Præcinctis lumbis ſignificari caſtitatem comparari & conſeruari corporis afflictationibus. 3. Conſidera, geſtandam eſſe lucernam manibus, hoc eſt, caritatis opera eſſe exercenda, ſine quibus nemo diues ſaluari poteſt. In vtroque ſanctus Syluester emicuit. Prima viam illi ad Sacerdotium fecit, imo ad ſummum Pontificatum: ob ſecundam, quòd Timothei corpus propriis manibus ſepeliſſet, traditus eſt in cuſtodiam.

II. *Et vos ſimiles hominibus expectantibus dominum ſuum, quando reuertatur à nuptiis.* Conſidera 1. qua vigilantia paterfamilias ſub veſperam ab vxore, liberis ac domeſticis expectatur domi, præſertim cùm illius reditus incertus eſt, quoties de illo ſubrepit cogitatio, ac ſermo habetur. Hic eſt veri ſerui Chriſti typus atque exemplar, qui omnes in illum cogitationes intentas habet. 2. Perpende ſi par eſt quemquam vigilare, maximè ſanctos, quòd nempe grauiori iacturæ obnoxij ſint quàm alij. Hac maximè vigilantia ſanctus Syluester excelluit, qui Pontifex Maximus, premente Eccleſiam perſecutione ſub Conſtantino, noctes omnes vigilabat in ſpeluncis delitescens, fuſis precibus ac lacrymis ad Deum, tum pro huius Imperatoris conuerſione, tum pro tuendo grege ſibi commiſſo: euicitque hoc pacto vt ſanatum à lepra, Imperatorem ſalutaribus vndis tingeret, ſicque Chriſtianorum numerum ampliaret. Eadem vigilantia ad damnandam Arianam hæreſim in Nicæna ciuitate trecentorum octodecim Epiſcoporum Concilium coëgit.

III. *Si ſciret paterfamilias quâ hora fur veniret, vtique vigilaret.* Conſidera 1. eos verè dici patresfamilias, qui plures filios ſpirituales habent; ac eoſdem verè vigilare, cùm de illorum promouenda ſalute ſolliciti ſunt: hac ratione non modò Prælati ac Sacerdotes patrisfamilias nomen obtinent; verùm etiam ſæculares, qui pro modulo ſuo peccatoribus inſtruendis ac conuertendis incumbunt. In his totus fuit ſanctus Sylueſter qui tot infideles conuertit, & quidem penè innumeros vel in vno Imperatore Conſtantino. O meritò patrisfamilias nomine dignum! 2. Conſidera latronis aduentu mortem atque obitum deſignari: hæc enim vnumquemque diripit, ſanctos æquè ac peccatores, & quidem incautos ac minus cogitantes, latronis inſtar. Itaque non minùs animæ ſaluti inuigilas quàm corporis, cùm nocturnum latronem times: ſi enim ſcires qua hora venturus eſſet, vigilares vtique. Sic ſe geſſit ſanctus ille Pontifex, quem etſi mors abſtulit, attamen non incautum, imo bene paratum & omnibus virtutibus ornatum.

IN FESTO PVRIFICATIONIS BEATAE VIRGINIS MARIAE.

2. Februarij.

De Purificatione beatæ Virginis, & pueri IESV *præſentatione*
Luc. 2.

I. *Tulerunt parentes puerum in Templum, vt præſentarent eum Deo tamquam primogenitum, offerentes pro eo conſuetum munus par turturum, aut duos pullos columbarum.* Conſidera pueri IESV humilitatem ſemper creſcere, natus erat vt pauper, circumciſus quaſi peccator, nunc offertur vt ſeruus quinque ſiclis redimendus. 2. Parentum paupertatem, qui quoniam agnum emere & offerre non

poterant, offerunt par columbarum. Sed ſine myſterio id factum non eſt, quia vmbræ & typo præferri debuit veritas: puer enim erat verus Agnus qui tollit peccata mundi, & ſeipſum tunc Deo offerebat pro ſalute noſtra, paratus ſuo tempore pati. 3. Expende quid duo pulli ſignificent: nempe nos, qui Deo nos ſæpè offerremus, debere eſſe ſimplices, omnis doli expertes, caritate magna præditos (ſunt enim columbæ ſociales) & fœcundos in bonis operibus.

II. *Simeon veniens eadem hora in Templum, accepit eum in vlnas ſuas, & benedixit Deum, & dixit: Nunc dimittis ſeruum tuum, Domine.* Conſidera quanta reuerentia puerum in medio templi à beata Virgine exceperit: quàm deuotè, manantibus præ gaudio lacrymis, ſit oſculatus, & pectori ſuo applicuerit: quot laudes de eo dixerit, quòd eo viſo paratus fuerit mori. Qui enim Chriſtum diligit, facilè vitam hanc & omnia temporalia contemnit. 2. ob quas virtutes meruerit videre & recipere: 1. quia erat in eo Spiritus ſanctus, cui parens venit in templum: 2. quia iuſtus, id eſt, ab omni peccato liber, & omni virtute ornatus: 3. quia timoratus timore filiali: præſentem enim quaſi Deum ſemper cernens timebat peccare: 4. expectans conſolationem Iſraël, id eſt, aduentum Chriſti. Non poteſt enim Deus iis deeſſe, à quibus auidè expectatur. Has virtutes & tu ſequere, ſi quando cum fructu vis Chriſtum non in vlnis, ſed ore & corde recipere in ſancta Euchariſtia.

III. *Anna ſuperueniens confitebatur Domino, & loquebatur de illo omnibus qui expectabant redemptionem Iſraël.* Conſidera Deum nullam habere acceptionem perſonarum, ſexus, ætatis, conditionis, ſed tantùm virtutis: 2. ideo ſenes duos hîc in exemplum proponi: vt diſcas in virtutum ſtudio perſeuerandum vſque in finem vitæ, quo dignus ſis recipere Chriſtum, & in æternum retinere: 3. vide ob quas virtutes meruerit videre Chriſtum: 1. quia annis ferè octuaginta caſtè vixerat: 2. quia non diſcedebat de templo: 3. orabat die ac nocte: 4. ieiuniis aliiſque pœnitentiis affligebat corpus ſuum: 5. omnibus laudes Chriſti annunciabat.

IN FESTO S. MATTHIÆ APOSTOLI.

24. Februarij.

Matth. 11.

I. IESVS *dixit: Confiteor tibi Pater, quia abſcondiſti hæc à ſapientibus & prudentibus, & reuelaſti ea paruulis.* Conſidera IESVM exultaſſe ſpiritu cùm hæc verba proferret, vt refert beatus Lucas, id eſt, ingenti ſpirituali gaudio æterno Patri, qua homo erat, egiſſe gratias, quòd fidei Chriſtianæ myſteria, non huius ſæculi ſapientibus, qui omnia ratione & intelligentia metiuntur, neque prudentibus, qui non quærunt niſi quæ ſua ſunt, id eſt opes, honores & voluptates carnis, patefaceret; ſed tantùm paruulis, id eſt hu-

militer de ſe ſentientibus & iudicium ſuum Deo ſubjicientibus: vti erat beata Virgo, quæ licet eſſet Mater Dei, tamen ſe vocabat ancillam: vti ſanctus Matthias cæterſque Apoſtoli, qui gloriabantur ſe non aliud ſcire quàm IESVM & hunc crucifixum. 3. Conſidera, primariam quidem huius rei cauſam non eſſe aliam quàm diuinam voluntatem: ſubiunxit enim hic Chriſtus: *Ita, Pater, quoniam ſic placitum fuit ante te*: tamen quia illa voluntas non poteſt non eſſe ſapientiſſima, & rationi maximè congruens, poteſt & illa addi cauſa, quoniam homo, ſicut & Lucifer Angelus, per faſtum & ſuperbiam ſalute exciderat, debuiſſe contrario antidoto humilitatis ſaluti reſtitui.

II. *Venite ad me omnes qui laboratis & onerati eſtis, & ego reficiam vos.* Conſidera Domini bonitatem neminem omnino à gratia & ſalute excludentis, ſi paruulus in oculis ſuis & humilis eſſe velit: *Vult* enim *omnes homines*, ait beatus Paulus, *ſaluos fieri, & ad agnitionem veritatis venire.* 2. Conſidera, inuitari maximè eos qui laborem ſuſtinent & difficultatem in ſuperandis tentationibus dæmonis, mundi & carnis, & onerati ſunt vel pondere grauium ſcelerum, vel magnarum multarúmque imperfectionum: omnes enim paratus eſt reficere, vel liberando eos à dictis laboribus & oneribus, vel communicando gratiam vt tribulationes fortiter ferant. 3. Conſidera nos quoque debere cooperari Chriſto, nempe venire, non corporeo motu, ſed ſpirituali, vtpote per mentis conuerſionem, deſiderium Deo placendi, dolorem de peccatis, propoſitum emendandæ vitæ, & imitationem virtutum humilitatis & manſuetudinis: nam ſubdit:

III. *Tollite iugum meum ſuper vos, & diſcite à me quia mitis ſum & humilis corde, & inuenietis requiem animabus veſtris: Iugum enim meum ſuaue eſt & onus meum leue.* Conſidera non ſatis eſſe vt credamus in Chriſtum, & onere peccatorum liberi ſimus; ſed opus eſſe, non tam onus quàm iugum doctrinæ Euangelicæ & diuinorum præceptorum; ac ſi religioſus ſis, etiam conſiliorum in humeros noſtros ſuſcipere: quod non graue eſt, ſed leue; non amarum, ſed ſuaue, ſicut auiculis ſuaue leuéque eſt iugum alarum, quia earum ope volant. Vnde ſanctus Ioannes diſertè dicit: *Mandata eius grauia non ſunt*: Et Rex Dauid: *Quàm dulcia faucibus meis eloquia tua!* Conſidera, leuia & ſuauia reddi omnibus qui verè Deum diligunt, & in eius gratia ſunt: amanti enim nihil difficile. 2. qui ſpiritum ſequuntur, non carnem: ſpiritus autem promptus eſt, caro autem infirma. 3. qui cogitant quanta merces parata ſit in cælis. 4. qui oculos in Chriſti vitam & Paſſionem conjiciunt. 5. qui cum Chriſto humiles ſunt & mites corde.

IN FESTO S. IOSEPH.

19. Martij.

De virginitate beatæ Virginis ſponſo Ioſeph reuelata.

Matth. 1.

I. *CUm eſſet deſponſata mater* Iesv *Maria Ioſeph, antequam conuenirent inuenta eſt in vtero habens de Spiritu ſancto.* Conſidera quare non de ſimplici virgine, ſed de deſponſata Chriſtus concipitur: 1. vt per generationem Ioſeph origo Mariæ monſtraretur: 2. ne lapidaretur à Iudæis vt adultera: 3. vt in Ægyptum fugiens haberet ſolatium & adiutorem: 4. vt partus eius celaretur diabolo: vt diſcas dona cæleſtia non facilè mundo & dæmonibus patefacienda, ne margaritas projiciamus ante porcos, & ne per vanam gloriam ea mittamus. 2. Conſidera beatam Virginem, etſi ſciret ſe geſtatione vteri cauſam ſuſpicionis & mœroris daturam Ioſepho; tamen innocentię ſuę conſciam & in Deo confiſam, conticuiſſe: vt diſcas non turbari ſi quando iniquè infameris, modò conſcientia te non redarguat: fiduciam autem omnem reponere in Deo, qui non negliget innocentiam tuam, cùm opus erit, patefacere toti mundo.

II. *Ioſeph cùm eſſet iuſtus, & nollet eam traducere, voluit occultè dimittere eam.* Conſidera, licet Ioſeph ſecundùm Legem potuerit accuſare & repudiare Virginem poſtquam cognouit eſſe grauidam, tamen ad tuendum eius honorem maluit eam dimittere occultè: vt diſcas omnium proximorum nomen & famam, etiam poſt eorum lapſum, quoad fieri poteſt, tueri: deinde eum prùs rem diu expendiſſe, quàm aliquid decerneret, & ideo apud Deum meruiſſe myſterij reuelationem: vt diſcas in rebus dubiis non præcipitare conſilium, ſed inuocato Dei auxilio ſedulò perpendere quid opus ſit facto. 2. Conſidera ſi Deus, & matrem ſuam & ſponſum eius iuſtum permiſit tantopere affligi, non eſſe quod nos peccatores queramur, ſi aliqua afflictione à Domino viſitemur: ſi enim iuſti ſimus, proderit ad meritum; ſi imperfecti, ad vitæ emendationem.

III. *Hæc eo cogitante, Angelus Domini in ſomnis apparens ei, dixit: Noli timere accipere Mariam coniugem tuam: quod enim in ea natum eſt, de Spiritu ſancto eſt: pariet autem filium, & vocabis nomen eius* Iesvm. Conſidera quanta myſteria Angelus paucis his verbis ſit complexus. Reuelauit enim iam adeſſe Saluatorem tantopere à Patribus expectatum, omnes diuinas promiſſiones vocéſque Prophetarum completas, Conceptionem eius eſſe miraculoſam, nempe opus Spiritus ſancti, & ex matre virgine profectam, ſalutem quoque ab hoc Saluatore expectatam, non eſſe temporalem, ſed ſpiritualem & æternam: addidit enim Angelus: *Ipſe ſaluum faciet populum à peccatis eorum.* 2. Conſidera quanto gaudio perfuſus fuerit ſanctus Ioſeph, poſt-

quam è ſomno euigilauit, dum videt ſe non modò ab omni metu & ſuſpicione liberum, ſed etiam in tantam dignitatem euectum, vt eſſet electus in ſponſum cuſtodémque Matris Dei, imo in nutritium ipſius Meſſiæ & Saluatoris. Vnde nec dubium eſt eum ſtatim ad pedes beatæ Virginis tum fortè precibus vacantis accidiſſe, & veniam pro erratis & ſuſpicionibus humiliter poſtulaſſe, vnàque cum ea Deo pro reuelatione facta gratias egiſſe: vbi diſcas in Deo, ſi quando ad tempus affligeris, ſpem omnem collocare, qui ſuo tempore nouit cum tentatione facere prouentum, exiguúmque mœrorem ampliſſimis compenſare conſolationibus.

MEDITATIO II.

De beati Ioſephi excellentiis.

I. Conſidera ex paucis quæ de beato Ioſepho Euangeliſtæ ac ſancti Patres prodiderunt, cognoſci facilè poſſe, quàm eximius ſanctitate fuerit: Primò enim in Euangelio vir iuſtus appellatur, hoc eſt, qui non modò ſuum cuique tribueret, ſed qui omnium virtutum genere præditus eſſet, in vtroque autem ita excelluit, vt non modò ab omni lethali culpa, ſed ab omni etiam prope veniali, quoad vixit, immunis fuit. Nonnulli etiam Doctores arbitrati ſunt ab vtero matris eſſe ſanctificatum, & perpetuam, quam à teneris annis Deo vouerat, virginitatem coluiſſe. 2. eximia illius ſanctitas etiam ex nomine innuitur: Ioſeph enim filius accreſcens dicitur: ſic enim in dies creuit gratia quam à Deo acceperat, vt ad extremum vſque ſpiritum nouis incrementis aucta fuerit. 2. Ex affinitate quam cùm IESV & Mariæ nominibus Ioſephi nomen habet, ſic malignis ſpiritibus eſt formidandum, quàm piè ipſum inuocantibus comprobatur eſſe propitium.

II. Conſidera ſanctitatem beati Ioſephi elici quòd Deiparæ Virginis ſponſus fuerit, ac proinde omnium illius gratiarum prærogatiua inſignitus, vt ipſa beata Virgo ad Deiparæ dignitatem euecta pares huic dignitati gratias ac munera conſecuta eſt. In aliis connubiis cedunt in mulierum decus virorum prærogatiuæ, ſed hîc à conjuge totus ſplendor in ſponſum dilabitur, vno verbo, vt æqua fuit vtriuſque conditio, propè ſic parem ſanctitate ac virtutibus beata Virgo ſponſum habere debuit: vnde vt hominum mediatrix eſt Maria apud filium, ita eorumdem mediator Ioſeph apud Mariam & Chriſtum: & quidem ſi ſumma laudum mariti Gorgoniæ ex Gregorio hæc fuit, quòd Gorgoniæ maritus fuerit, ſatis Ioſephum laudare eſt, cùm Mariæ ſponſum prædicas.

III. Conſidera aliud ſanctitatis Ioſephi argumentum, quòd Chriſti nutritius haberetur, ac eſſet: hoc enim nomine parem in Chriſtum cum parente Virgine poteſtatem ex connubij legibus conſecutus eſt: vti enim agri dominus

metallorum illic naſcentium poſſeſſor eſt, ita iure matrimonij in corpus Virginis & in fructum illius poteſtatem habuit ac dominium: porro familiæ caput cùm eſſet Ioſeph, in IESVM ac Mariam qua conſtabat dominium, conſecutus eſt, ac proinde illi IESVS ſubditus erat vt patri, Virgo verò vt ſponſo. Proh dignitatem! ſubditum habere illum cui cælum & terra famulatur! Deinde ſi inter natos mulierum non eſt natus major Ioanne Baptiſta, quòd præco Chriſti fuerit; quanto maior beatus Ioſeph qui & Patris ac rectoris Chriſti nomen ſortitus eſt. Si denique beatiſſima Virgo ſanctitate & gratia Sanctis omnibus excelluit, ita ipſe eoſdem virtutum omnium prærogatiua anteceſſiſſe meritò putandus eſt.

IN FESTO ANNVNCIATIONIS BEATAE VIRGINIS MARIAE.

25. Martij.

Angelus nunciauit beatæ Virgini ipſam concepturam filium.

Luc. I.

I. *ANgelus Gabriel beatam Virginem in Nazareth ſalutans, diuinique Verbi conceptionem ei nuncians, dixit: Aue gratia plena,* &c. *Ecce concipies in vtero & paries filium.* Conſidera Angelum beatam Virginem non in publico, ſed domi in cubiculo recluſam, & in rerum diuinarum meditatione ſuſpenſam inueniſſe: vt diſcas, ſi Angelica conſolatione frui velis, continere te domi, & orationi vacare. 2. Conſidera, quanto ſplendore Angelus compleuerit virgineum cubile, quanta ſubmiſſione & reuerentia eam ſalutarit, dicens: *Aue gratia plena,* nec mirum, quia alios Sanctos tantùm Deus ornarat quibuſdam donis gratiæ, hanc autem compleuit omnibus.Si autem gratia plena erat ante Chriſti conceptionem, quantum gratiæ poſt conceptionem acceſſerit. 3. Conſidera, vocari plenam gratia apud Deum, vt nos ad eam tamquam patronam, aduocatam & mediatricem perfugium habeamus; vt ſicut per eam Chriſtum habuimus, ita ſciremus & cætera dona per eius interceſſionem deinceps obtenturos.

III. *Maria turbata eſt hoc ſermone, & cogitabat qualis eſſet cogitatio, addens: Quomodo fiet illud, quoniam virum non cognoſco?* Conſidera eam turbari, quoniam proprium eſt caſtarum virginum ad præſentiam virorum turbari: deinde quia tanta laude ſe indignam putabat: ſancti enim & humiles, quo plus laudantur, hoc magis pudefiunt: ſolent enim inquirere, non in virtutes, ſed in defectus, vt eos emendent. Turbata eſt, ſed non perturbata: nam cauta & prudens expendere cœpit qualis eſſet ſalutatio, antequam reſponderet. 2. Conſidera zelum caſtitatis beatæ Virginis: licet enim firmiter crederet perfici debere, quidquid Deus per Angelum promiſiſſet,nempe ſe pariturам, tamen modi ignara percunctabatur, quomodo cum voto ſe ob-

ſtrinxiſſet de ſeruanda virginitate, parere poſſet, nec ante mater Dei eſſe conſenſit, quàm inuiolatam fore virginitatem ſuam cognouit.

III. *Cum Angelus dixit: Spiritus ſanctus ſuperueniet in te*, &c. *Maria reſpondit: Ecce ancilla Domini, fiat mihi ſecundum verbum tuum.* Conſidera, præſentem cum Angelo quaſi aſſiſtere ſanctam Trinitatem, & expectare dilectæ filiæ ſuæ reſponſum, obſeruaréque humilia verba ex eius ore egreſſura: ipſam verò poſt ſermonem Angeli poſitis humi genibus, manibus verò oculiſque in cælum ſublatis, humiliter & cum lacrymis reſpondiſſe: *Ecce ancilla Domini, &c.* vt diſcas quamprimùm ad diuinum ſeruitium vocaris, & re ſedulò diſcuſſa, aduertis vocationem eſſe à Deo, non diu cunctari. 2. Conſidera beatam Virginem paucis his verbis magnas virtutes nobis imitandas expreſſiſſe: 1. obedientiam promptàm in re ardua, dum ait, *Ecce.* 2. humilitatem, dum ſciens ſe electam in Dei matrem, vocat *ancillam.* 3. caritatem ardentem & zelum pro ſalute aliorum, dum ait, *fiat mihi.* 4. fidem, cùm ait, *ſecundùm verbum tuum*: firmiſſimè enim credebat promiſſum Angeli complendum, & verè prolatis his verbis illico concepit in vtero Deum hominem.

IN FESTO S. MARCI EVANGELISTÆ. 24. Aprilis.

De ſeptuaginta diſcipulorum electione & miſſione. Luc. 10.

I. *POſt hac deſignauit Dominus & alios ſeptuaginta duos, & miſit illos binos ante faciem, in omnem ciuitatem & locum quo erat ipſe venturus.* Conſidera 1. Chriſtum Dominum multos habere in domo ſua, hoc eſt Eccleſia, miniſtros, nonnullos Apoſtolos, diſcipulos alios, alios Euangeliſtas, Prophetas ac Linguarum Interpretes. Non omnibus datur Apoſtolico munere fungi; ſed vnicuique ſatis eſſe debet in ea, qua vocatus eſt, vocatione ambulare: nihil enim vile aut abjectum eſt in ſummi Dei miniſterio. 2. non eſſe cuiuſquam ſeipſum diuinę ſeruituti immiſcere, quantumcumque infimæ. 3. Perpende Chriſtum Dominum binos ac binos diſcipulos mittere: vt diſcas Euangelij miniſtris neceſſariam eſſe caritatem, quæ duorum numero tum erga Deum ac proximum deſignatur. *Si caritatem non habuero, nihil ſum.* Hac caritate ſanctus Marcus maximè enituit, ex quo præſertim inter Chriſti diſcipulos eſt annumeratus: hac virtute etiam Euangeliſtæ munus aſſecutus eſt, & Petro cariſſimus munia Apoſtolica obire, ac martyrij tandem palmam adipiſci.

II. *Meſſis quidem multa, operarij autem pauci. Rogate ergo dominum meſſis, vt mittat operarios in meſſem ſuam.* Conſidera 1. meſſem eſſe ampliſſimam: quot enim omnis generis peccata non modò apud infideles ac hæreticos,

verumetiam apud Chriſtianos reſecanda atque amputanda reperias? ſi totus mundus aliàs ab Apoſtolo in maligno eſſe dictus eſt, quanto amplius hac tempeſtate id ipſum comprobatur. 2. Meritò Chriſtum dixiſſe meſſem eſſe amplam, paucóſque eſſe operarios: ſeptuaginta enim duo tantùm cum illo computabantur, cum ad quatuor vel quinque millia virorum qui eum ſequebantur, parata eſſe ad meſſem viderentur: nunc verò exigua meſſis, ac operarij, vel qui hoc nomine cenſentur, multi: quot enim Sacerdotes putes ac Religioſos vitiis deditos, quot ignaros, vecordes ac otioſos reperias? Populo interim vitiis ac ignorantia pereunte, non vtique otioſam vitam egit D. Marcus: egregiam enim nauauit operam, tum in conſcribendo Euangelio, tum in peragrandis Ægypto, Alexandria, aliiſque regionibus, vocandiſque hominibus ad Chriſtum, ad extremum vſque ſpiritum deſudauit. Quàm paucos eiuſmodi operarios hodie computabis? nonne igitur rogandus Dominus meſſis, vt mittat operarios in meſſem ſuam?

III. *Ego mitto vos ſicut agnos inter lupos: nolite portare ſacculum, neque peram, neque calceamenta.* Conſidera 1. operarios Euangelicos debere inſtar agnorum magnam profiteri benignitatem. 2. Impios, vti Paganos ac hæreticos meritò lupos appellari, ob immanitatem ac rabiem qua aduersùs Sanctos deſæuiunt. 3. Sanctum Marcum inſtar agni fuiſſe inter lupos, cùm inter ipſa ſacra myſteria crudeliſſima morte eſt interfectus. 4. Chriſtum diſcipulos ſine ſacculo, pera ac calceamentis mittere, vt homines diuinæ prouidentiæ eſſe fidendum doceret, nec deeſſe quicquam ſperantibus in Deum, ac regnum illius prouehentibus. Argumentum habes in D. Marco, cui, quoad vixit, omnia cumulatiſſimè diuina prouidentia ſuppeditauit.

IN FESTO SS. PHILIPPI ET IACOBI MINORIS, APOSTOLORVM.

1. Maij.

Non turbetur cor veſtrum, &c. Ioan. 14.

I. IESVS dixit diſcipulis: *Non turbetur cor veſtrum. Creditis in Deum, & in me credite.* Conſidera, hominem in fide vera & cultu pietatis conſtantem nullam habere cauſam triſtitiæ vel perturbationis: *Hæc* enim *eſt victoria qua vincit mundum, fides noſtra*, ait beatus Ioannes. Et ideo ſanctorum Philippi & Iacobi aliorúmque Apoſtolórum in ſummis tribulationibus, adeo non ſunt animi turbati, vt etiam gauderent quòd illis digni facti eſſent: Imo ſanctu Iacobus ex pinnaculo templi deiectus, pro ſuis interfectoribus orabat.

II. *In domo Patris mei manſiones multa ſunt: ſi minus dixiſſem vobis: Vado parare vobis locum.* Conſidera Chriſtum his verbis Apoſtolos, & nos animare ad multa pro ipſo perferenda, quaſi diceret: Eſtote bono animo, nihil fruſtra

pro me patiemini: ſiquidem tam varia in cælo parabo vobis præmia, quàm fuerint veſtra merita, quia ibi quiſque recipiet ſecundùm ſua opera. Vnde, teſte beato Paulo, ſicut Sol claritate à Luna & aliis ſtellis differt, ſic & Sancti different inter ſe. 2. Conſidera, ſi velis ad locum beatitudinis ante conſtitutionem mundi, imo ab æterno, tibi aliiſque electis paratum venire; neceſſe eſſe vt illum cum Chriſto tibi præpares. Chriſtus eum præparauit ſua Paſſione, Aſcenſione & miſſione Spiritus ſancti, tu verò ſimiliter bonis operibus & paſſione: *Chriſtus* enim *paſſus eſt pro nobis, nobis relinquens exemplum.*

III. Conſidera virtutes Apoſtolicas Iacobi fratris Domini, imitatione dignas. Vinum & ſiceram ab infantia non bibit, carnibus & piſcibus abſtinuit, linea tantùm veſte vſus, non oleo vnctus, non balneo vſus, ita ſæpè in genua procumbens, vt callum obduxerit ad modum cameli: tam ſanctus, vt fimbriam veſtis populus conaretur attingere, vt ſolus intraret Sancta Sanctorum: nonagenarius pro Chriſto lapidatus, & fullonis fuſte enectus. Sanctus Philippus totus fuit in concilianda Dei cognitione & dilectione apud homines: Nathanaëlem adduxit ad Chriſtum. Per viginti annos deſudauit in Aſia, vbi innumeros infideles conuertit: tandem pro Chriſto flagellari, lapidari, crucifigi, ac mori meruit.

IN FESTO INVENTIONIS S. CRVCIS, 3. Maij.

De Nicodemo & regeneratione. Ioan. 3.

I. *Nicodemus Princeps Iudæorum, cognitis miraculis Chriſti, nocte eum adiit, inſtrui ab eo deſiderans.* Conſidera bona fortunæ non eſſe magnifacienda, cùm hunc Nicodemum, nobilitas generis & doctrinæ præſtantia (erat enim Phariſæus) non impedierint quo minùs palam auderet ſequi Chriſtum. 2. Conſidera illos nocte Chriſtum adire, quos pudet coram hominibus frequenter confiteri, communicare, flexis genibus orare, pia colloquia habere, *&c.* Hi ſanè hoc terribile ipſius Chriſti verbum debent timere: *Qui me erubuerit coram hominibus, erubeſcam & ego eum coram Patre meo.* Idcirco etiam Chriſtus Dominus auguſtiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ac Miſſæ ſacrificium inſtituit, quòd ſacratiſſimæ Hoſtiæ & Calicis eleuatione ſignificatur. Ea item de cauſa ſignum Crucis in omnibus Sacramentis ac cæremoniis impenditur: denique ob id erant in templis templorúmque pinnaculis, viis publicis ac plateis erecta: & hoc ſacratiſſimo ſigno Chriſtiani omnes, ſingulis diebus ac momentis, data quaque occaſione, ſe muniunt. Hæc eſt, vno verbo, inſtitutionis huius Feſti ratio, aliorumque omnium, præter poſteriores duas Quadrageſimæ hebdomadas, & ſextas quaſque Ferias, quibus peculiaris cultus ſacratiſſimæ Cruci exhibetur. 3. Nota

ſapientiam

ſapientiam Chriſti, neque ruditatem eius, quia ex ſignis factis colligit Chriſtum tantùm eſſe Prophetam; neque timiditatem ſtatim reprehendentis; ſed poſt detectam maiorem ignorantiam, cùm dixit: *Tu es Magiſter in Iſraël, & hæc ignoras?*

II. *Dixit ei* IESVS: *Niſi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu ſancto, non poteſt intrare in regnum Dei: quod natum eſt ex carne, caro eſt, & quod natum eſt ex ſpiritu, ſpiritus eſt.* Conſidera Chriſtum præcipua fidei capita hîc tradere illi, vt de Baptiſmo & ſancta Trinitate (nominat enim Patrem, Filium & Spiritum ſanctum) de Pœnitentia, de Incarnatione, de ſigno Crucis & Paſſione, de Aſcenſione in cælum, de vita æterna. 2. Conſidera te, ſicut dum eſſes infans, non potuiſti ſaluus fieri, niſi per Baptiſmum renaſceretis ex aquæ elementaris ablutione & gratia Spiritus ſancti, ſic neque nunc poſtquam relapſus es vel in vnum peccatum mortale, poſſe te venire ad regnum Dei, niſi renaſcaris & renoueris per pœnitentiam ex aqua lacrymarum, id eſt contritionis & abſolutionis Sacerdotis, qua confertur gratia Spiritus ſancti. Deinde niſi ſecundùm ſpiritum, & non ſecundùm carnem deinceps vitam inſtituas: *Quod* enim *eſt ex ſpiritu, ſpiritus eſt. Si ſpiritu viuimus,* ait Apoſtolus Gal. 5. *ſpiritu & ambulemus.*

III. *Sicut Moſes exaltauit ſerpentem in deſerto, ita exaltari oportet filium hominis, vt omnis qui credit in ipſum, non pereat.* Conſidera Chriſtum loqui de ſua crucifixione futura: nihil enim ſæpiùs vel clariùs præfiguratum, vel prædictum à Prophetis fuit, quàm Chriſti Paſſio: & ideo Eunuchus Reginæ Candacis, intellecto loco Iſaiæ de Paſſione, mox conuerſus eſt, & à Philippo baptizatus. 2. Expende cur Chriſtus in extrema Cœna Euchariſtiam etiam conficí voluerit in commemorationem ſuæ Paſſionis, niſi vt diſcas nihil æquè ad conuerſionem peccatoris, ad vitam ſanctam inſtituendam, ad pœnitentiam, ad gratias continenter Deo agendas poſſe mouere, ac meditationem crucifixionis Chriſti: Nec mirum, quia per illam omnes Prophetiæ impletæ ſunt: & ideo dixit, *Conſummatum eſt.* 3. Conſidera vocem *oportet*: nec enim tantùm oportuit, quia prædictum fuit, ſed quia ab æterno ita Filius Dei decreuerat, & Pater, vt fieret, ex mero amore in nos, mandauerat. O incredibilem ſanctæ Trinitatis erga nos indignos amorem!

IN FESTO S. BARNABÆ APOSTOLI.

11. Iunij.

De miſſione Apoſtolorum. Matth. 10.

I. *Ecce ego mitto vos ſicut oues inter lupos: eſtote ergo prudentes ſicut ſerpentes, & ſimplices ſicut columbæ.* Conſidera 1. Apoſtolum idem eſſe ac miſſum: vt diſcas nullum eſſe munus Eccleſiaſticum ſuſcipiendum, niſi ad id legitima vocatione deputeris. Vnde qui ad Prædicationis munus ſine

vlla miſſione ſeſe ingerunt, grauiſſimè delinquunt, nec à Chriſto deputati eſſe cenſendi ſunt. 2. Apoſtolorum munus Apoſtolicáſque virtutes non incongruè trium animalium typis adumbrari, ouium, ſerpentum ac columbarum: ouium quidem, ob ſingularem benignitatem; ſerpentium, ob prudentiam; & columbarum, ob ſimplicitatem: quas in D. Barnaba præclarè expreſſas habes, præſertim cùm à Paulo diſcedere non eſt veritus ad tempus, vt cognatum ſuum Marcum, qui ab vtroque defecerat, Chriſto recuperaret: in hoc enim non minùs ſimplicitatis ac benignitatis, quàm prudentiæ ſpecimen edidit.

II. *Cauete ab hominibus: tradent enim vos in conciliis, & in Synagogis ſuis flagellabunt vos.* Conſidera 1. non minùs eſſe cauendum ab hominibus, quàm à feris agreſtioribus: 1. quòd feræ vt plurimùm procul à nobis abſint, boni verò ſint malis admixti in hoc mundo: 2. quòd feræ minimè nos inducant in peccatum, vt plerique homines ac mulieres. 2. Plus etiam cauendum eſſe ab hominibus quàm à dæmonibus: plus enim ab his abhorremur quàm ab illis, vt pote nobis ſimilibus, quibus idcirco dæmon vtitur ad ſtruendas nobis inſidias. 3. Si quibus eſt ab hominibus cauendum, maximè iis qui aliorum ſaluti incumbunt; quanto magis à vanis laudibus & exhibito nobis honore, quàm ab ipſa perſecutione, atque adeo maledictis ac probris eſt cauendum. Hoc D. Barnabas exemplo comprobauit, qui oblatos ſibi honores acerrimè reſpuit, nec grauiter tulit ſe à Paulo, cui datus fuerat Apoſtolatus ac peregrinationis comes, eſſe rejectum, collocata omni ſpe in Deum, à quo non erat repellendus, quòd res ipſa comprobauit: nam poſt exantlatos multos labores in adhortandis & conciliandis Chriſto Domino hominibus, tandem martyrij palmam eſt conſecutus.

III. *Eritis odio omnibus propter nomen meum: qui autem perſeuerauerit vſque in finem, hic ſaluus erit.* Conſidera 1. parui eſſe pendenda hominum odia, cùm ob diuinum cultum & præceptorum ipſius obſeruantiam excitantur, imo verò vtilius eſſe nos odio ab hominibus haberi, quàm ab iiſdem redamari: redamando enim nos mundus ad ſe allicit, odio verò propulſat atque auertit: quo fit vt faciliùs ſpernatur ac abdicetur. 2. quod ſubinde ſuppetunt pleræque virtutum occaſiones, puta humilitatis, patientiæ, ſpei, caritatis Dei ac proximi, quæ nimio mundi affectu ac ſtudio periclitantur. Huiuſmodi odium D. Barnabæ emolumento ceſſit: cùm enim aliàs Iudæis Chriſtum Meſſiam eſſe validiſſimis rationibus comprobaſſet, ab iis lapidibus appetitus, crudeliter interfectus eſt. 3. Perpende non eſſe ſatis, perſecutiones ac varia cruciatuum genera diu tolerasſe pro Chriſto; ſed ad obitum vſque perſeuerare, ſi cum Apoſtolo iſto velis æternæ felicitatis gloriam adipiſci.

IN FESTO S. IOANNIS BAPTISTÆ.
24. Iunij.

De S. Ioannis Natiuitate. Luc. 1.

I. *Elizabeth impletum eſt tempus pariendi, & peperit filium: Vicini autem & cognati congratulabantur ei.* Conſidera nullum Sanctorum eſſe poſt Chriſtum & beatam Virginem, in quem atque oculos conjicere debeamus: ac in ſanctum Ioannem Baptiſtam, cuius laus non ſolùm eſt crebra apud ſanctum Lucam & Euangeliſtas, verumetiam apud ſanctitatis omnis auctorem Chriſtum, nunc illum præferentem inconſtanti populo, nunc Patribus & Prophetis, nunc omnium mulierum filiis, nunc inter Angelos ponentem: vt dubitare non debeas laude digniſſima quæ de eius virtutibus ſcribuntur. 2. Congratulati ſunt beatæ Elizabeth amici & cognati, quòd tandem eius voto ſatisfactum eſſet vt ſterilis pareret filium, ſecundùm Angeli prædictionem, & quidem prædictionem tam magnificam: Dixerat enim eum fore magnum coram Domino, non coram mundo, replendum Spiritu ſancto, vinum & ſiceram non bibiturum, filios Iſraël conuerſurum, *&c.* vt diſcas gratulari proficienti in virtute, non autem proficienti in opibus & vanitate ſæculi.

II. *Die octauo circumciſus eſt puer: & cùm cognati vellent eum vocari Zachariam, mater & pater Zacharias ex inſtinctu Angeli vocari iuſſere Ioannem.* Conſidera Ioannem fuiſſe circumciſum, non quòd opus haberet (erat enim in vtero ſanctificatus) ſed vt exemplo Chriſti obſequeretur Legi, nulliſque offendiculum præberet. 2. Conſidera, non eſſe illi impoſitum nomen paternum, ſed Ioannis, id eſt gratiæ Dei. Ipſe Præcurſor erat futurus auctoris Legis & gratiæ & digito eumdem demonſtraturus: *Lex enim & Prophetæ vſque ad Ioannem.* 3. Illud in circumciſione impoſitum: vt intelligamus ſignum eſſe gratiæ Dei in nobis habitantis, ſi à corde noſtro omnes carnales cupiditates reſcindamus, eò quòd in vno corde non poſſit ſimul verſari Chriſtus & mundus.

III. *Et factus eſt timor ſuper omnes vicinos eorum in corde dicentium: Quis puer iſte erit? Et Zacharias repletus eſt Spiritu ſancto, prophetans: Benedictus Deus Iſraël,* &c. Conſidera populum propter miranda quæ acciderunt in natiuitate ſancti Ioannis, mente ſciſcitari, qualis tandem futurus ſit? Sed Angelus id aperuit, fore magnum coram Deo, ſeueram vitam acturum, magno zelo improbos reprehenſurum, & ad pœnitentiam adducturum, alios etiam pertracturum ad vitam perfectam: vt ſcias has virtutes eſſe imitatione digniſſimas. 2. Zachariam patrem ſancti Ioannis poſt linguam ſolutam, mox erupiſſe in laudes Dei: vt diſceremus, cùm gratia aliqua ſpirituali vel temporali donati ſumus, ſtatum nos debere ſuæ diuinæ majeſtati ore operéque

gratos exhibere: ſic enim gratiam acceptam conſeruabimus, augebimuſque.

MEDITATIO II.

De vita & virtutibus in Euangelio expreſſis.

I. CONſidera, cùm Chriſtus clarè dixerit Matth. 11. *Inter natos mulierum non ſurrexiſſe maiorem Ioanne Baptiſta*: ob quaſnam virtutes tantum præconium meruerit, & inuenies præcipuè tres, humilitatem ſcilicet, vitæ ſeueritatem, & caritatem in Deum & proximum: propter. hæc enim tria pij etiam apud vulgus hominum ſanctitatis opinionem conciliare ſolent. Primò ergo expende in quo declararit humilitatem. declarauit autem 1. in eo quòd cùm multi etiam Phariſæi & Sadducæi Baptiſmi ab eo ſuſcipiendi cauſa confluerent, palàm faſſus ſit poſt ſe venturum alium, cuius non eſſet dignus corrigiam calceamentorum ſoluere: cogitarant enim multi in corde ſuo, fortè ipſum eſſe Meſſiam: deinde, cùm Chriſtus ipſe adueniſſet, humiliter reſtitit, dicens: *Ego à te debeo baptizari, & tu venis ad me?* 2. Cùm Iudæi ad eum miſiſſent Legatos, & Sacerdotes & Leuitas, rogatum an eſſet Meſſias, an Elias Propheta; negauit ſe eſſe eum: tamen ſine mendacio potuiſſet ſe Eliam & Prophetam vocare: nam Chriſtus ita eum vocauit. Cùm verò iidem vrgerent, Quis ergo eſſet? reſpondit, ſe eſſe *Vocem clamantis in deſerto*, qua nihil fragilius. 3. Cùm eius diſcipuli rurſum iactarent, reſpondit: *Chriſtum oportet creſcere, me autem minui: qui de cælo venit, ſuper omnes eſt: qui de terra eſt, de terra loquitur.* Ecce ex humilitate vocat ſua dicta terrena, Chriſti cæleſtia. 4. humilitatem etiam vili victu & amictu, cùm tamen nobili ſtirpe eſſet oriundus, declarauit.

II. Conſidera vitæ auſteritatem: 1. in habitatione, quia à prima pueritia in ſolitudine vixit vſque ad annum ætatis trigeſimum: 2. in victu, quia cibus eius fuit locuſtæ & mel ſylueſtre, potus aqua: vinum enim & ſiceram non bibit, teſte Angelo: 3. in veſtitu, qui fuit ex pilis camelorum, cum zona pellicea. Adiunge duritiem lecti, nempe terræ, continuas quaſi vigilias, preces, meditationes rerum diuinarum diu noctuque. Vnde ſancti Patres eum vocant Principem & Patriarcham Eremitarum & omnium Monachorum: nam egreſſus è ſolitudine, diſcipulos quos collegit, docuit ieiunare, cùm tamen Chriſtus id non exigeret à ſuis diſcipulis.

III. Conſidera caritatem & zelum, quòd omnes hortaretur ad pœnitentiam, confeſſionem peccatorum, baptiſmum, & fructus pœnitentiæ dignos, id eſt ad bona opera: 2. quòd milites, publicanos & mulieres, & alios quoſuis homines inſtitueret quomodo viuere deberent: 3. quòd diſcipulos collegerit, vt eos poſteà mitteret ad Chriſtum, vt miſit Andream Apoſtolum: 4. quòd vbique non tam-

ſui quàm Chriſti honoris rationem habuerit, & illi teſtimonium præbuerit: 5. quòd liberè Sadducæos & Phariſæos hypocritas arguerit, & progeniem viperarum vocarit, & ignem inferni veram non agentibus pœnitentiam minatus ſit: 6. quòd Herodem Regem reprehenderit, & pro veritate ſanguinem fuderit.

IN FESTO SS. PETRI ET PAVLI APOSTOLORVM. 19. Iunij.

De remuneratione confeſſionis Petri. Matth. 16.

I. *CHriſtus quærit ex diſcipulis, Quem dicunt homines filium hominis? Reſpondent, Alij Ioannem Baptiſtam, alij Eliam.* Conſidera humilitatem Chriſti, quòd dum ſcit Petrum confeſſurum ſe eſſe filium Dei viui, vocat ſe filium hominis: vt diſcamus ſemper ſubmiſſè de nobis ſentire & loqui: ſi quam autem meremur laudem, illam ab aliis potiùs enunciandam, iuxta illud: *Laudet te alienus, & non os tuum.* 2. Conſidera ideo varias fuiſſe opiniones de Chriſto in turba hominum, quia inter ſe erant diuiſi, & nullum certum caput vel Doctorem ſequebantur. Apoſtoli verò, quia ducem & caput habebat Petrum, in opinione de Chriſto conſenſere: vt diſcas, ſi errare nolis, libenter ſubjicere iudicium tuum Eccleſiæ, ſummo Pontifici, ſuperiori.

II. *Vos autem, Quem me dicitis eſſe? Reſpondens Simon dixit: Tu es Christus filius Dei viui. Tunc* IESVS: *Beatus es Simon Barjona, quia caro & ſanguis non reuelauit tibi.* Conſidera, quòd Dominus in quæſtione poſita diſcrimen faciat inter homines & diſcipulos, quaſi non homines eſſent, inquit Hieronymus; ſed Dij quidam: vt oſtendat honorificè loquendum de miniſtris Eccleſiæ: deinde, plura exigi ab his & Religioſis, qui maiora dona à Deo acceperunt quàm à plebeis, iuxta illud: *Cui multum datum eſt, multum quæretur ab eo.* 2. Conſidera, dum Chriſtus laudans Petrum ob profeſſionem fidei, vocat beatum, ſimul occaſionem præbere non efferendi ſe quia addit, non carnem & ſanguinem, ſed Patrem cæleſtem id ei reuelaſſe: vt diſcas moderatè ſemper, cùm opus eſt, homines laudare, ne locus ſit vanæ gloriæ.

III. *Ego dico tibi, Quia tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam: & dabo tibi claues Regni cælorum*, &c. Conſidera, Chriſtum hîc Simonis nomen mutare in Petri, & cum nomine nouo facere priùs petram, ac deinde fundare ſuper eum Eccleſiam: vt vtraque re moneretur conſtantiæ in confeſſione fidei factæ, tuendæ & conſeruandæ, ac vt ſine trepidatione primatum, licet rem arduam, in ſe ſuſciperet; ſciens, nec inferni portas contra petram præualituras: Quò diſcas, cùm arduum aliquod officium tibi a ſuperiore imponitur, non defutura præſidia diuinitùs, quibus illud ſuſtineas cum fructu. 2. Conſidera

ſummum Chriſti amorem in nos & Eccleſiam, quòd Apoſtolis, eorumque duci & capiti imprimis, tam admirandam reliquerit poteſtatem in terris, vt ſcilicet in poteſtate eorum eſſet aperire & claudere cælum, ac quod proprium eſt Dei ſolius, remittere & ligare peccata: & quod amplius eſt, eamdem poteſtatem ratam eſſe voluerit, etiam in ſimpliciſſimis Sacerdotibus, licet malis. Quid hoc cogitari poteſt mirabilius?

MEDITATIO II.

De ſancti Petri vita.

I. Conſidera, cùm ſanctus Petrus Princeps Apoſtolorum fuerit, cur à Chriſto illi Principatus fuerit delatus: nec dubium, quin ob eximias virtutes, quas deprehendes imprimis, tres; fidem, humilitatem & ardentem caritatem. Fidem oſtendit excellentem in eo quòd Chriſto rogante diſcipulos, Quid de ſe ſentirent, ipſe ſolus mox dixerit, *Tu es Chriſtus filius Dei viui:* ob quam profeſſionem ei promiſſum eſt, quòd caput Eccleſiæ eſſet futurus: Deinde Chriſto ambulante ſuper aquas, & ipſe inſiliit in aquas, fidens potentiæ Chriſti, & ſuper eas ambulauit. In quem locum ſcribens Hieronymus: *In omnibus locis*, inquit, *ardentiſsimæ fidei inuenitur Petrus.* Ad hæc cùm tota nocte laborans, nihil cepiſſet piſcium; *In verbo tuo*, inquit ad IESVM, *laxabo rete:* & tot capti ſunt, vt ruptum ſit rete. Poſt Reſurrectionem verò, cùm eo ſtante in littore, Ioannes diceret, *Dominus eſt*; Petrus tunica ſuccinctus abiecit ſe in mare.

II. Conſidera eius humilitatem: nam apud Lucam, conſpecto miraculo capturæ piſcium, in genua procidens ſe Chriſti præſentia indignum cenſuit, & dixit: *Exi à me, quia homo peccator ſum.* In lotione etiam pedum horrore concuſſus: *Domine*, inquit, *tu mihi lauas pedes?* Poſt Aſcenſionem Chriſti, ſcilicet iam Paſtor ſummus, & paſſus eſt ſe mitti ab aliis Apoſtolis in Samariam, & apud Simonem coriarium hoſpitatus eſt, & palam à beato Paulo reprehendi ſuſtinuit, memor ſcilicet dicti Chriſti: *Qui maior eſt in vobis, fiat ſicut iunior; & qui præceſſor, ſicut miniſtrator.* Denique crucifigendus, ex humilitate capite in terram verſo petiit affigi, ne æquaretur Chriſto.

III. Conſidera ſummum eius amorem in Chriſtum, & zelum: nam Ioan. 2. cùm Chriſtus tertiò ab eo rogaſſet, *Diligis me plus his?* reſpondit, *Domine, tu ſcis quia amo te.* Declararat autem ſæpiùs, vt cùm relictis retibus ſecutus eſſet Chriſtum. 2. cùm Chriſto narrante ſe occidendum, eum increpauit, & dixit: *Abſit à te, Domine, non erit tibi hoc.* 3. cùm nocte qua captus eſt Chriſtus, dixit: *Etſi omnes ſcandalizati fuerint in te, ego non ſcandalizabor in te:* cùm pro defenſione Chriſti Malcho reſecuit aurem: cùm captum vſque in atrium Principis Sacerdotum ſecutus eſt:

tùm poſt negatum Chriſtum, fleuit amarè. Clemens Romanus ſcribit eum quoties gallum cantantem audiret in genua procidiſſe, & fleuiſſe. 4. cùm Chriſto dicente, *Non habebis partem mecum, ſi non lauero pedes tuos*, obtulit & manus & caput. 5. cùm expiſcatus eſt ex Ioanne, Quis traditurus eſſet Chriſtum? nam *Si ſciuiſſet*, ait Chryſoſtomus, *dentibus diſcerpſiſſet*. 6. cùm ex zelo poſt acceptum Spiritum ſanctum, primus prædicauit Chriſtum: & initio tria millia, poſt quinque millia conuertit: Ananiam & Saphiram, quia promiſſa non ſeruarant, extinxit, claudum ſanauit: Cornelium gentilem baptizauit cum tota domo. 7. cùm paſſus eſt pro Chriſto: *Maiorem enim caritatem nemo habet, quàm qui animam dat pro amicis ſuis.*

MEDITATIO III.

De ſancti Pauli Apoſtoli virtutibus.

I. Conſidera, quænam præcipuè virtutes emicuerint in ſancto Paulo Apoſtolo, quòd poſt beatum Petrum tanti fiat in Eccleſia: & inuenies ternas maximè emicuiſſe, humilitatem, amorem erga ſalutem proximi, & deſiderium ardens patiendi pro Chriſto cum fortitudine ſingulari coniunctum. Humilitatem oſtendit ſtatim in conuerſione ſua, cùm de cælo vocatus, dixit: *Domine, quid me vis facere?* diuinæ voluntati ſe ſubijciens, & Ananiæ inſtitutioni. 2. cùm ad Corinthios ſcripſit: *Non iudicaui me ſcire aliquid niſi* IESVM, *& hunc crucifixum*: & *Nouiſſimè omnium Chriſtus tamquam abortiuo viſus eſt & mihi: ego enim ſum minimus Apoſtolorum, quia non ſum dignus vocari Apoſtolus: Gratia autem Dei ſum id quod ſum.* Et, *Nihil minus fui ab iis qui ſupra modum ſunt Apoſtoli, etſi nihil ſum.* Et ad Timotheum: IESVS *venit in hunc mundum peccatores ſaluos facere, quorum primus ego ſum.* 3. cùm vocat ſe *ſeruum & vinctum* IESV *Chriſti*. 4. cùm, licet à Deo doctus, poſt annos aliquot Prædicationis venit Ieroſolymam ad Apoſtolos, vt conferret cum illis Euangelium, ne fortè in vanum curreret.

II. Conſidera flagrantem amorem erga ſalutem proximi, quem oſtendit ita ſcribens Romanis: *Veritatem dico in Chriſto: optabam ego ipſe anathema eſſe à Chriſto pro fratribus meis.* Et ad Corinthios: *Cùm liber eſſem ex omnibus, omnium me ſeruum feci, vt plures lucrifacerem: omnibus omnia factus ſum, vt omnes facerem ſaluos.* Et, *Ego libentiſſimè impendam, & ſuperimpendar ipſe pro animabus veſtris, licet plus vos diligens, minus diligar.* Vnde, cùm nullam mercedem ab illis ob prædicationem recipere vellet, ſed propriis manibus nocte laboraret; ita ſcripſit: *Bonum eſt mihi magis mori, quàm vt gloriam meam quis euacuet.* Deinde ex carcere ſcripſit Philemoni pro Oneſimo ſeruo furace, vt eum recipiat in gratiam: *Tu*, inquiens, *illum vt mea viſcera ſuſcipe.*

III. Conſidera amorem eius in Chriſtum, & ardens deſiderium pro eo patiendi, quod declarat, ita ſcribens Romanis: *Quis nos ſeparabit à caritate Chriſti? Certus ſum quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque inſtantia, neque futura, neque altitudo, neque profundum, neque creatura alia, poterit nos ſeparare à caritate Dei, quæ eſt in Chriſto* IESV. Et Galatis: *Mihi abſit gloriari niſi in cruce Domini noſtri* IESV *Chriſti, per quem mihi mundus crucifixus eſt, & ego mundo: Ego ſtigmata Domini* IESV *in corpore meo porto, Chriſto confixus ſum cruci.* Et Corinthiis: *Placeo mihi in infirmitatibus, in contumeliis, in neceſſitatibus, in perſecutionibus, in anguſtiis pro Chriſto. Ter virgis cæſus ſum, ſemel lapidatus ſum, ter naufragium feci,* &c. Et tandem pro Chriſto paſſus eſt.

IN FESTO VISITATIONIS BEATAE VIRGINIS MARIAE.

2. Iulij.

De Maria cognatam ſuam viſitante. Luc. 1.

I. *EXurgens Maria abijt in montana cum feſtinatione, & intrauit in domum Zachariæ, & ſalutauit Elizabeth.* Conſidera ardentem beatæ Virginis caritatem, poſtquam Chriſtum in vtero concepit, quòd cùm ſola inter domunculæ ſuæ ſecretum viuere conſueuiſſet, nunc eam nec ætas tenella, nec virginalis verecundia, nec montium aſperitas retardauit quo minùs inuiſeret cognatam ſuam Elizabeth. 2. profundam humilitatem, quòd cùm eſſet facta mater Dei, ac ideo digniſſima quæ viſitaretur, non verita eſt ſe demittere, inſtar ancillæ, ad viſitandam Elizabeth longè ſe inferiorem. 3. diligentiam in itinere perficiendo, & feruorem, quia cum magna feſtinatione, & pedes in comitatu aliquot pauperum virginum, imo Angelorum multorum, cum ſumma modeſtia & alacritate per aſpera montium concurrit. *Neſcit tarda molimina*, ait ſanctus Ambroſius, *Spiritus ſancti gratia.*

II. *Vt audiuit Maria ſalutationem Elizabeth, exultauit infans in vtero eius, & repleta Spiritu ſancto, exclamauit: Benedicta tu inter mulieres: vnde hoc mihi, vt mater Domini veniat ad me?* Conſidera quàm beati ſint qui viſitantur à Maria: nam eius præſentia & ſanctus Ioannes in vtero exiſtens repletus eſt Spiritu ſancto, & ipſa Elizabeth: ac Ioannes quidem rationis vſu diuinitùs in eo accelerato, præ gaudio exultauit, tentans ex vtero egredi, vt Chriſtum cum matre videret. 2. Conſidera quomodo ſancta Elizabeth ruat in amplexus beatæ Virginis, dicens: Benedicta ſis arbor, benedictus & fructus ex tali arbore productus. Vnde ergo merui, vt tu Dei Mater venires ad me, cùm ego potius, vt pote ſerua & ancilla tua, debebam venire ad te? Sed humilitas tua voluit præuenire me, ſicut poſtea eſt præuentus filius tuus filium meum, cùm peteret ab eo baptizari.

3. Conſidera, ſi Elizabeth ob aduentum beatæ Virginis exclamat, *Unde hoc mihi*; quid nos dicere debeamus, qui ſumus pleni peccatis, cùm toties domum animæ noſtræ ingreditur Filius Dei in ſancta Euchariſtia.

III. *Et ait Maria: Magnificat anima mea Dominum. Et manſit cum illa quaſi menſibus tribus, & reuerſa eſt in domum ſuam.* Conſidera quanto hoc laudum præconio Maria rubore ſuffuſa fuerit; quomodo ſe contrà deiecerit: & cùm ignem cordi incluſum ampliùs coërcere non poſſet, oculis in cælum ſublatis, gloriam omnem in Deum tranſtulerit, dicens: *Magnificat anima mea Dominum*, à quo omnia bona ſunt mihi hactenus collata: infans quoque Ioannes ob meam præſentiam exultat, ac ſpiritus meus exultauit in Deo ſalutari meo. 2. Conſidera quantis lætitiis inceſſerint duæ illæ beatæ matres, quibus laudibus, qua gratiarum actione Deum pro ſuæ conceptionis beneficio ſint perſecutæ, quanta caritate & ſtudio beata Virgo omnia ſeruilia ancillarum officia per totos tres menſes ibi exhibuerit, quomodo ſe mutuò humilitate & caritate præuenerint, ac denique quanta cum conſolatione beata Virgo tandem domum, vt concurſum hominum in natiuitate Ioannis futurum fugeret, reuenerit. O anima mea! vtinam comitari potuiſſes Mariam per illos montes! vtinam licuiſſet videre ſuaues illos ſanctarum matrum amplexus! inaudire mutua ſalutationis officioſæ verba! non dubito quin cum ſacra Virgine accinuiſſes ſacrum Canticum *Magnificat*. Nunc autem, quia corpore non potes, ſpiritu ſaltem te miſce tantis gaudiis, abjice te ad pedes nunc huius, nunc illius, & in vtero beatæ Mariæ adora ſponſum, in vtero verò beatæ Elizabethæ ſponſi amicum.

IN FESTO B. MARIÆ MAGDALENÆ.

22. Iulij.

De conuerſione eius. Luc. 7.

1. *CHriſto inuitato & accubante in Phariſæi domo, ingreſſa eſt mulier quæ fuerat in ciuitate peccatrix, deferens alabaſtrinum vas vnguento plenum.* Conſidera bonum IESVM ex ſumma benignitate, & ardenti animas iuuandi zelo nunc inuitatum adire conuiuia, nunc ſe vltro inuitare vti fecit bono Zachæo, nec aliam ob cauſam quàm ad conuertendos peccatores: Et quamuis Phariſæi criminati illum eſſent, quòd pranderet cum peccatoribus; nunc tamen & Phariſæum adire, vt eius redargueret ſuperbiam. 3. Conſidera, diſcumbente IESV, Mariam Magdalenam peccatricem, omni abiecto pudore, irruere in locum conuiuij, omnia gemitibus complere, & iucunda turbare colloquia: quod graue quidem fuit Phariſæo, ſed non Chriſto: ferebat enim in vaſe ſui cordis vnguentum odoriferum humilitatis & contritionis, valde Deo gratum, quia *cor contritum & humiliatum*, ait Dauid, *Deus non deſpicies.*

F. V.

II. *Stans vero, cœpit pedes eius rigare lacrymis, & capillis ſuis abſtergere, deoſculari & vngere.* Conſidera eius humilitatem retro ſtantis, quia non audebat ſe in conſpectum Chriſti dare, ſed nec mutire, quia crebri ſingultus vocem intercludebant; ſilentium certè non ad cælum ſolùm pertingens, ſed & cor Dei penetrans. 2. Nota quomodo tacta dolore cordis, diſtracto capitis ornatu ruat ad pedes, licet ex via ſordibus plenos; quanto imbre lacrymarum perfundat; quàm extergat capillis ſedulò; quoties oſcula cum ſuſpiriis imprimat; quanta copia vnguenti tingat. 3. Conſidera quàm patienter Chriſtus toleret omnia, quanta cum voluptate aſpiciat, quàm efficaciter radiis ſuæ gratiæ illuſtret eius animam & lauet, quantum conuiuarum ſilentium, quàm Angeli gaudeant ibi præſentes ſuper peccatrice pœnitentiam agente.

III. *Criminatam eam à Phariſæo defendit Chriſtus, & ait ad ipſum: Remittuntur ei peccata multa, quia dilexit multum. Et ad ipſam: Fides tua te ſaluam fecit, vade in pace.* Conſidera bonitatem IESV, quòd cùm Phariſæus iniuriam fecerit, & Chriſto, iudicans eum non eſſe Prophetam; & mulieri, vocans peccatricem; Chriſtus, neglecta ſua iniuria, patrocinium ſuſcipiat famæ mulieris, concipiátque eum ſe plus à muliere ob officia amoris præſtita diligi, quàm ab ipſo, qui nec caput ſuum vnxiſſet: quod tamen hoſpitibus fieri non ſolebat. 3. Cogita quantam lætitiam, pacem & tranquillitatem animi ſenſerit Magdalena, auditis verbis Chriſti: *Remittuntur tibi peccata tua*, &, *Fides tua te ſaluam fecit.* Tanta enim conſolatione cor eius colliqueſcere cœpit, vt ſtatim ſe è conſpectu Chriſti proripuerit. 3. Conſidera, in hoc conuiuio tria fuiſſe conuiuia: 1. Phariſæus pauit Chriſtum: vt diſcas & tu eum paſcere ſanctis deſideriis & piis operibus: 2. Magdalena pauit eumdem corde contrito: vt tu quoque dicas, *Cor mundum crea in me Deus:* 3. Chriſtus pauit Magdalenam pane gratiæ & amoris diuini, vt deinceps ſorderent illi mundi illecebræ: quo & tu quoque talem panem de cælo poſtules.

IN FESTO S. IACOBI APOSTOLI.

25. Iulij.

De petitione matris filiorum Zebedæi. Matth. 20.

I. *Mater filiorum Zebedæi, cùm à Chriſto petiſſet, Vt vnus filiorum ad dexteram eius, alter ad ſiniſtram ſederet; reſpondit, Neſcitis quid petatis.* Conſidera cæcitatem diſcipulorum Chriſti, qui cùm omnibus relictis illi adhæſiſſent, & eo ipſo puncto temporis de Paſſione ſua loquentem audiſſent, iam per matrem petitionem proponunt ambitionis & proprij amoris plenam: vt ſcias ne in Religionis quidem ſtatu te à talibus cogitationibus & tentationibus fore ſecurum, ſi carnem & ſanguinem conſu-

las, & non alios ſpiritu Chriſti præditos. 2. Conſidera, quàm benignè & ſapienter Chriſtus eis reſpondeat, *Neſcitis*: benignè, quia texit turpem lapſum pallio ignorantiæ: verè, quia pompam externam tantùm temporalis Regni præ oculis habebant, & non aduertebant quot curæ, pericula & labores ſub eo deliteſcerent: deinde, quia eorum petitio cum Chriſti doctrina & exemplis è diametro pugnabat. Verè neſcit quid petat, qui extra Deum aliquid quærit, quia deſerto fonte claro accedit ad turbidos riuulos, relictis æternis quærit fluxa. Deum amare, illique per obſeruationem mandatorum & conſiliorum ſeruire, verè eſt regnare.

II. *Chriſto rogante, Poſſent-ne ſecum calicem bibere? Reſpondere, Poſſumus. Tum Chriſtus, Biberis quidem: ſed ſeſſionem petitam dare non eſt meum, ſed Patris. Et audientes decem, indignati ſunt.* Conſidera quanta ſit vis affectuum humanorum, vt quando ſe offert ſpes alicuius dignitatis, non experta virium imbecillitate, contemptis omnibus impendentibus periculis, ad eam homo aſpiret, & dicat, Poſſum, cùm non poſſit. 2. Conſidera quàm prudenter, ne cauſam mœroris daret aliis diſcipulis, petitionem eorum, nec probet, nec renuat; ſed ita reſpondit, vt ſperare potuerint ſe ſeſſione illa, non temporali ſed ſpirituali, potituros. 3. Conſidera ideo reliquos decem indignatos, quia vtique res odioſa eſt, velle anteponi & imperare aliis: indeque diſce tutius eſſe verſari in loco humili, in quo nullus eſt inuidiæ locus.

III. *Dixit Chriſtus diſcipulis: Principes dominantur eorum: qui autem inter vos vult fieri maior, ſit veſter miniſter; ſicut filius hominis non venit miniſtrari, ſed miniſtrare & dare animam ſuam.* Conſidera munus eorum qui ad dignitatem Prælati & Superioris, vel Magiſtri vocati ſunt, eſſe; vt ipſi non tam dominentur, quàm ſeruiant ſubditis, eorum bonum anteponendo proprio: ac ideo maiores eſſe, quo plus ſe ſubmittunt, & maiores labores & affectiones pro ſalute ſubditorum vſque ad mortem ſuſtinent. 2. Conſidera quomodo Chriſtus tota vita ſua miniſtrarit, & ſe demiſerit, ac animam ſuam poſuerit pro tua ſalute: & inuenies exemplar perfectiſſimum quod imiteris, ſi velis eſſe eius diſcipulus. 3. Conſidera quàm longè diſcedant à ſpiritu Chriſti, qui non alia de cauſa ad Prælaturas & dignitates aſpirant, niſi vt aliis imperent, magnas opes congerant, & lautè viuant.

IN FESTO S. ANNÆ.

26. Iulij.

De theſauro abſcondito in agro. Matth. 13.

I. *Simile eſt regnum cælorum theſauro abſcondito in agro.* Conſidera 1. regnum cælorum theſauro aſſimilari: vt enim qui theſaurum reperit, ſe beatum putat, ita qui glo-

riæ cæleſtis theſaurum conſecutus eſt, potiori iure dicendus eſt beatus: nam, vt ait Apoſtolus, *nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis aſcendit, quæ præparauit Deus diligentibus ſe*, &c. *Satiabor*, inquit Dauid, *cùm apparuerit gloria tua*. Idem regnum theſauro abſcondito dici ſimile, quòd ſit plerisque ignotum: & ſanè ſi perſpecta haberemus bona omnia nobis à Deo illic repoſita, reliqua omnia, cum Paulo, arbitraremur vt ſtercora. 3. etſi regnum cælorum theſaurus abſconditus dicatur, facilè tamen poſſe reperiri ac poſſideri, ſi voluerimus: abnegatione nempe rerum temporalium, atque intima cum Deo adhæſione comparatur. Sic D. Anna triplici bonorum temporalium diſtributione, Templo ſcilicet rebuſque ſacris, egenis ac rei familiaris vſibus theſaurum iſtum comparauit.

II. *Simile eſt regnum cælorum homini negotiatori quærenti bonas margaritas: inuenta autem vna pretioſa, vendit omnia quæ habet, & emit eam.* Conſidera 1. per regnum cælorum Eccleſiam deſignari, vtpote bonorum omnium ſpiritualium quæ ad nos promanant vberrimum fontem: &, quidem meritò eum omnes Eccleſiæ ac fidei alumni, conſiliorum ac præceptorum Dei ſtudioſiſſimi, jamjam futuræ felicitatis pignus habent. Exemplum eſto beatiſſima Anna, quæ etſi ſterilis, ſpe tamen futurorum bonorum vnà cum beato Ioachimo pacatiſſimam vitam agebat, factumque vt aſſiduo precationum vſu ac ſtudio Deiparæ Virginis parens aliquando fuerit. 2. Perpende regnum item cælorum margaritæ eſſe ſimile, quòd vt illa in medio mari naſcitur, ita regnum Dei variis lacrymarum atque ærumnarum aquis comparatur. Cogita quantam lacrymarum vim ob ſterilitatem, quæ tunc temporis Chriſto opprobrio ducebatur, ſancta Anna profuderit. 3. Margaritam hanc facultatum omnium diuenditione comparari, cùm abdicatis rebus omnibus adhæres, vel in pauperes erogatis, Monaſticam vitam profiteris.

III. *Simile eſt regnum cælorum ſagenæ miſſæ in mare, & ex omni genere piſcium congreganti.* Conſidera 1. regnum cælorum, ſeu præſentis Eccleſiæ ſtatum, reticulis ac ſagenæ, atque adeo margaritæ, theſauro abſcondito & grano ſinapis, rebus alioquin vulgaribus, à Chriſto Domino aſſimilari, vt vilium iſtarum rerum familiari notitia, pro ingenij noſtri exiguitate, ac propemodum ſtupiditate, ad diuinas res percipiendas inſtituamur. 2. Perpende, quòd quemadmodum retibus omnia piſcium genera concluduntur, grandium æquè ac puſillorum, pluriumque inutilium quàm vtilium; ſic in Eccleſia promiſcuè bonos ac malos, ac plerumque plures ex his, quàm pios ac iuſtos inuenias; vt verum ſit quod Chriſtus ait, *multos eſſe vocatos, paucos electos*: inter quos ſanè beatiſſima Anna longè excelluit, quæ etiam ex nomine omnimodam gratiarum congeriem

deſignat. 3. quòd vt ex comprehenſis piſcibus piſcatores bonos ac vtiles aſſeruandos ſeligunt, malos autem ac inutiles iterum in Oceanum refundunt; ita in extremo iudicio iuſti omnes in cælo ſunt collocandi, impij verò ac nefarij ad inferos detrudendi. Vide quid in beata Anna jamjam lubeat imitari, vt inter electos tandem valeas computari.

IN FESTO S. LAVRENTII MARTYRIS. 10. Auguſti.

De grano frumenti. Ioan. 12.

I. IESVS dixit diſcipulis: *Niſi granum frumenti cadens in terram, mortuum fuerit, ipſum ſolum manet: ſi autem mortuum fuerit, multum fructum affert.* Conſidera, licet nomine huius grani primariò deſignetur Chriſtus, granum purgatiſſimum ab omni peccati palea, quòd mortuum in terra crucis ſalutis æternæ fructum peperit: ſecundariò tamen deſignari ab Eccleſia myſticum eius membrum ſanctum Laurentium, qui ſicut granum, concuſſione flagelli perſecutionis purgatus eſt ab omnibus terrenis affectionibus: vt diſcas non ſpernere tribulationes, quia purgant ſæpè nos à multis peccatis. 2. Conſidera mortuum fuiſſe in terra, tum quia carnem ſuam in hac vita prorſus ſpiritui ſubdidit & mortificauit, contemptis omnibus mundi deliciis, tum quia conſtanter per atrociſſima licet tormenta, pro Chriſto mortem oppetiit. 3. Multum fructum attuliſſe, tum quia ſua Paſſione maximam gloriam in cælo & in terra obtinuit, tum quia ſuo exemplo & conſtantia plurimos ad Chriſti fidem conuertit, & vt ſimilia paterentur, auctor fuit.

II. *Qui amat animam ſuam, perdet eam: qui verò odit, in vitam æternam cuſtodit eam.* Conſidera eum amare animam, qui amat huius mundi commoda, opes, honores, voluptates præ Chriſto: odiſſe autem qui contemnit, vti fecit ſanctus Laurentius, qui deſertis omnibus opibus, deſerta Hiſpania, licet iuuenis, ſecutus Xyſto Papæ Romæ. 2. Xyſto ad ſupplicium rapto, exclamauit: *Quò progrederis ſine filio, pater?* Cui reſpondit: *Maiora tibi debentur certamina: poſt triduum Sacerdotem ſequeris, Leuita.* 3. omnes facultates Eccleſiæ diſtribuit in pauperes, Chriſtianis ante Paſſionem ſuam latentibus in cryptis pedes abluit, cæcum ſanauit, multos conuertit & baptizauit, craticulæ affixus tortores irriſit, Tyranno dixit: *Aſſatum eſt ſatis, verſa & manduca. Quia ſegnior erat ignis*, inquit beatus Leo, *qui foris vſſit, quàm qui intus accendit; flammis corporeis ſuperari caritatis Chriſti flamma non potuit.*

III. *Si quis mihi miniſtrat, me ſequatur: & vbi ſum ego, illic & miniſter meus erit: ſi quis mihi miniſtrauerit, honorificabit eum Pater meus.* Conſidera illum miniſtrare Chriſto, qui eius mandatis & monitis tamquam obediens famulus obedit. 2. qui eius vices, ſi Sacerdos vel Superior ſit, ſu-

dulò obit. 3. qui pauperibus & afflictis, operibus miſericordiæ vel corporalibus vel ſpiritualibus, ſubuenit. Teſtatus eſt enim ſibi fieri quod vel minimo in eius nomine fiet: quæ ſi nos quoque faciamus, verè Chriſtum, velut ducem & magiſtrum noſtrum, ſequimur. Perfectiſſimè autem ſecutus eſt ſanctus Laurentius, qui tam fidelis fuit miniſter, vt etiam ſanguinem pro eo profuderit, & exemplum eius in Paſſione ſecutus. 3. Conſidera quantum præmium in cælo ſancto Laurentio & omnibus qui aliquid pro Chriſto patiuntur, aut Chriſti membris per caritatem ſeriò miniſtrant, paratum ſit; quantus honor & gloria, ſine dubio maior, quàm mens noſtra excogitare queat.

IN FESTO ASSVMPTIONIS BEATAE VIRGINIS MARIAE.

15. Augusti.

De Chriſto recepto in domum Marthæ. Luc. 10.

I. *Martha excepit Chriſtum in domum ſuam, cuius ſoror Maria ſedens ſecus pedes Domini, audiebat verbum illius.* Conſidera, Mariæ Magdalenæ non tribui domum, quia qui contemplatiuæ vitæ ſe dedicant in Religione, debent aſpernari omnes huius mundi poſſeſſiones & curas, ſolſque Chriſto adhærere. 2. Chriſtum in eam recipi domum vbi Maria coniuncta eſt Marthæ: vt ſignificetur perfectiorem vitam eos profiteri, qui non ſolùm vitam contemplatiuam in meditando orandóque ſequuntur; ſed etiam actiuam, iuuando proximum anima vel corpore, concionibus, lectionibus, confeſſionibus, viſitatione infirmorum & vinctorum. 3. Conſidera quò quis humilior eſt, & ad Chriſti pedes ſe abjicit libentiùs, hoc magis cæleſtis doctrinæ eius idoneum reddi. Hac etiam abiectione in terris dum viueret beatiſſima Virgo, ad ſupremum cælorum exaltari meruit.

II. *Marthæ conquerenti, ſe ſolam in miniſterio relinqui, dixit Dominus: Martha ſollicita es & turbaris erga plurima.* Conſidera Marthæ miniſterium & ſollicitudinem, licet duplici nomine ſancta fuerit, tum quia erat virtus caritatis & hoſpitalitatis, tum quia erat ſollicitudo de ipſo Sancto Sanctorum paſcendo; tamen reprehenſiuncula non caruiſſe, quia nimia erat, & mentem inquietam reddebat: vt diſcas, ſi ſecularis ſis, ita rei domeſticæ curandæ inuigilare, ne turbes mentem, & negligas officia pietatis: ſi verò religioſus, ita circa profectum in litteris ſollicitus ſis, vel aliam rem, vt ne tuam ſalutem negligas. 2. Conſidera, Marthæ ſpiritualem aliquam inuidentiolam obrepſiſſe, quaſi moleſtè ferret ſororem ſolam diuino Chriſti frui colloquio, vel etiam ſiniſtrum iudicium, quaſi otioſa eſſet, præſtarétque eam ſecum laborare, quàm Chriſtum moleſtare: vt diſcant omnes pietatis ſtudioſi vtrumque vitium cauere: facilè enim ſolent peccare ſeculares, vt putent

Clericos & Monachos eſſe homines otioſos: Et religioſi, qui laborant in proximis iuuandis, vt putent contemplatiuos, quales ſunt Eremitæ, Benedictini & Carthuſiani, parum eſſe Eccleſiæ vtiles.

III. *Porro vnum eſt neceſſarium, Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea.* Conſidera, vnum ſimpliciter nobis omnibus eſſe neceſſarium: vt primùm quæramus regnum Dei, id eſt ſalutem animæ noſtræ, vti quæſiuit Magdalena: cætera enim omnia non abſolutè, ſed ſecundùm quid ſunt neceſſaria, vt victus, amictus, eruditio, *&c.* quatenus promouent ad ſalutem: *Quid* enim *prodeſt homini*, ait Chriſtus, *ſi vniuerſum mundum lucretur, animæ verò ſuæ detrimentum patiatur?* 2. Conſidera bonam quidem partem cum Martha eligere ſeculares, qui ita domeſticas res curant, vt Chriſto ſeruire ſuo tempore non negligant: Clericos autem meliorem, quorum cura præcipua eſt diuina peragere officia: Religioſos optimam, qui omnium rerum temporalium abiectione diuinis precibus & contemplationibus pro ſua aliorúmque ſalute promouenda, vacant. Hoc eſt quod vocant optimam partem eligere, & quod Eccleſia, ſub nomine Mariæ Magdalenæ, Mariæ Dei Genitrici adſcribit, quæ quod ea bene ſemper vſa ſit, nunquam auferetur ab ea.

MEDITATIO II.

De glorioſa morte, aſſumptione & reſurrectione beatæ Virginis.

I. CONſidera quanto gaudio beata Virgo exultarit, cognita hora dormitionis: vixerat enim in terra, velut in longo exilio. 2. quomodo ante mortem miraculosè Apoſtoli adfuerint, quanto honore eam affecerint, quàm ardentes preces cum ea fuderint, quantum vtrimque ex mutuo conſpectu gaudium exortum. 3. Quanta pace & vultus ſerenitate inter Angelicos concentus & Apoſtolorum gemitus anima euolarit, quanta cum gloria filij ſui brachiis in foribus cæli excepta, & ad thronum Patris cæleſtis deducta.

II. Conſidera, quanta cum gloria & ſplendore, iuſſu Patris cæleſtis, comitantibus Angelis, paulò poſt de cælo delapſa ſit, vt omnium laborum ſocium corpus ſuum aſſumeret. 2. Cogita quantus mox beatæ Virginis ſplendor, venuſtas, gloria apparuerit: ſi enim alij iuſti ſplendebunt ſicut Sol, quantum ſplendebit omnium iuſtorum Princeps Mater Dei, quæ nullo vmquam peccato animam obſcurauit. 3. Perpende quàm mirabili Angelorum aliorumque Sanctorum comitatu in cælum euecta ſit, quis concentus Angelorum, quæ laudes animarum ſanctarum, quàm glorioſus in cælum ingreſſus fuerit.

III. Conſidera quantum gaudium fuerit Chriſto videre & complecti cariſſimam ſuam matrem, quam amantes

manu apprehenſam in lucem cæli inacceſſam introduxerit, quomodo ſupra omnes thronos Angelorum & Sanctorum euexerit, & ſanctiſſimę Trinitati pręſentauerit. 2. Quomodo benignè recipiat eam Pater cæleſtis vt filiam, Filius vt matrem, Spiritus ſanctus vt ſponſam: quomodo in ſplendidiſſima ſede ad dexteram filij eam omnes tres collocent, & pretioſiſſimam coronam duodecim ſtellis, quaſi margaritis fulgentem, eius capiti iidem tres ſimul imponant, tota cæleſti Curia fauſtis acclamationibus hymniſque ſuauiſſimis applaudente.

IN FESTO S. BARTHOLOMÆI APOSTOLI, 24. vel 25. Auguſti.

De oratione Chriſti in monte. Luc. 6.

I. *Chriſtus exijt in montem orare, & erat pernoctans in oratione Dei: & die facto, elegit ex diſcipulis duodecim, quos & Apoſtolos denominauit.* Conſidera admirabilem deuotionem & profundam reuerentiam qua cum multis lacrymis, nunc genibus flexis, nunc pronus Deo Patri pro noſtra ſalute & Apoſtolis eligendis ſupplicarit: vt diſcas multò magis tibi pro eadem ſalute tua feruenter ſupplicandum, nec magnum aliquod opus aggrediendum, niſi rem Deo priùs commendaris, & maximè ſi quis tua opera in Prælatum & Miniſtrum Eccleſiæ, vbi reſpectus humani facilè hominem fallunt, ſit eligendus. 2. Conſidera duodecim electos à Chriſto vocatos Apoſtolos, id eſt nuncios, quę vox eſt humilitatis & obedientię, vt velut Dei Legati humiliter & promptè quæ à Chriſto didiciſſent, annunciarent; ſancti Bartholomęi exemplo, qui hoc pacto ad fidem adduxit Polymium, ſeu Polemum Regem, Reginam, liberos, ac duodecim ciuitates integras.

II. *Cùm autem de monte deſcendiſſet, multos ſanauit à languoribus ſuis, & qui vexabantur à ſpiritibus immundis, curabantur. Et quærebat turba eum tangere, quia virtus de illo exibat.* Conſidera Chriſtum poſt electos Apoſtolos ſtatim deſcendiſſe de monte: vt diſcas ea quæ in monte contemplationis & rerum diuinarum meditatione in cubiculo didiciſti, & facere propoſuiſti, in opus conuertere. 3. Vt operam tuam ſtrenuè communices omnibus qui morbo aliquo corporali ſpiritualive laborant, ac piis moribus rectáque viuendi ratione tam bonum exemplum præbeas, vt tua conſuetudine oblectentur, & intelligant virtutem à te exire, id eſt, ſibi tuam doctrinam & conuerſationem ad ſalutem animæ prodeſſe.

III. Conſidera ſanctum Bartholomæum duabus maximè virtutibus nunc commemoratis excelluiſſe: nam primò centies interdiu, & centies noctu, ſcribitur flexis genibus Deum orare ſolitum. Deinde in citeriore India, Lycaonia & Armenia Euangelium prædicauit, virtutes ſuas omnibus, donec ſanguinem pro Chriſto profunderet, probauit.

2. Tanto iuuandi proximi quoad ſpirituales neceſſitates ardebat deſiderio, vt in tota India citeriori, Lycaonia, Armenia, qua potuit, contentione ac ſtudio Euangelium diſſeminarit; ſpretis quibuſcumque minis, calumniis ac laboribus, quæ numquam muneri Apoſtolico deſunt, ad profuſionem vſque ſanguinis ac propriæ vitæ pro fidei confeſſione: ferunt enim viuum excoriatum fuiſſe. 3. Conare hunc ſanctum Apoſtolum imitari: Et ſi pellem viuus dare non valeas pro Chriſti fide, ſaltem viriliter contende pellem mutare perfecta rerum omnium abdicatione, ac tui abnegatione, vt perfectiùs Deo conjungaris.

IN FESTO S. LVDOVICI REGIS GALLIÆ. 26. Auguſti.

De nobili ſibi regnum accepturo. Luc. 19.

I. *Homo quidam nobilis abijt in regionem longinquam, accipere ſibi Regnum*, &c. Conſidera 1. Regnum cælorum interdum comparari negotiatori, aliquando agricolæ, aliàs Regi, hîc verò nobili cuidam: vt diſcas omnibus cuiuſcumque ſtatus eſſe paratum: ea tamen Lege, vt quo ſtudio hi omnes diuitiis ac honoribus acquirendis incumbunt, eamdem in comparanda gratia & gloria æterna ſollicitudinem adhibeant. 2. Perpende eos in regionem longinquam adire, qui à teneris annis diuino ſeruitio mancipantur, ac diuinæ gratiæ comparandæ operam nauant: ſic enim rectâ ad Deum ac felicitatem tendunt, & à peccato procul & prope infinitis ſpatiis diſcedunt. Eam quippe viuendi rationem à primis annis ſanctus Ludouicus iniit, vt calcatis vitiis, ſolâ iuuante gratiâ, iter ad felicitatem ſterneret, pararit: imo verò rebus omnibus, tum ad familiam, tum ad Regni ſecuritatem bene compoſitis, cùm de conquirendo Ieroſolymitano, quod comparato exercitu recuperare parabat; cæleſte Regnum longè nobiliori virtutum apparatu conſequitur.

II. *Vocatis autem ſeruis ſuis dedit eis decem mnas, & ait ad illos: Negotiamini dum venio.* Conſidera nobilem iſtum Deum eſſe, qui ſeruos ac ſibi ſubditos habet omnes homines, Summos Pontifices, optimates ac Reges, atque adeo ipſos Angelos: talenta verò vnicuique conceſſa, eſſe tum corporis tum animi dotes, quæ etſi inæquales, æquiſſima tamen diſtributione pro cuiuſque viribus ad gloriam Dei ac propriam ſalutem, ſingulis ſunt aſſignatæ, vt conſtet quàm immeritò contra diuinam prouidentiam obloquantur nonnulli, cùm vident benè omnia cedere malis, bonos verò vndequaque vexari. Non ita ſanè D. Ludouicus, qui cùm exercitum ac claſſem quam ad Ieroſolymorum ditionem recuperandam tranſmiſerat, inedia, miſeriis & graſſante lue abſumptam videret, omnia verò proſpera eſſe Infidelibus ac Saracenis, cedente interim in Saracenos victoria, nuſquam ne leuiter quidem perturbatus vel oblocutus

eſt, nec grauioris animi ſigna præbuit; ſed in omnibus morem geſſit diuinæ voluntati. 2. Vnicuique negotiari eſſe impoſitum, hoc eſt, conceſſis talentis ac donis bene vti ad comparandas virtutes ac cęleſte Regnum promerendum: quod accuratè prçſtitit ſanctus Ludouicus, qui tam fideliter in omnibus accepta gratia vſus eſt, vt ab omni lethalis peccati noxa ſecurus ac liber maxima fecerit incrementa virtutum, aſſiduo pietatis ac miſericordiæ in pauperes ſtudio, extructis tum Monaſteriis, tum Collegiis, ac Hoſpitiis; adhibitis etiam propriis manibus, in obſequium pauperum, ne dedignatus quidem aliquando quæ ſupererant ex eorum cibis, reliquias ſumere.

III. *Factum eſt vt rediret: & iuſſit vocari ſeruos quibus dedit pecuniam, vt ſciret quantum quiſque negotiatus eſſet.* Conſidera 1. boni patrisfamilias domeſticorum ſuorum curam habere, & toti familiæ inuigilare, ne quis æternæ ſaluti deſit: nam *Qui ſuorum*, inquit Apoſtolus, *maximè domeſticorum curam non habet, fidem negauit, & eſt infideli deterior.* Vacabat hac culpa D. Ludouicus, quippe qui non domeſticorum modò, verumetiam ſubditorum, curam gerebat, quos vt grauari vectigalibus nolebat; ita etiam, ſi quos impios, ſacrilegos, blaſphemos, pejeratores deprehenderet, in eos animaduerti acerrimis ſuppliciis decernebat, procul etiam emendatis aleatoribus. Ius ipſe dicebat, reſectis hoc pacto, non tantùm innumeris iurgiorum ſeminibus, ſed prope infinitis etiam clientelarum expenſis. 2. Hac benè vel malè adminiſtrati talenti ratione indicari typum diſtrictiſſimi illius Iudicij, quo vnuſquiſque hominum pro benè vel malè impenſis diuinæ gratiæ donis, pręmia vel ſupplicia eſt relaturus. Dignus ſanè ſanctus Ludouicus, quem pro recta talentorum acceptorum adminiſtratione, his tandem Chriſtus Dominus amiciſſimis verbis interpellarit: *Euge ſerue bone & fidelis*, &c. *intra in gaudium domini tui*, Matth. 25. Et quidem hæc fuit extrema potentiſſimi Regis vox: *Introibo in domum tuam Domine*, &c. Pſal. 5.

IN FESTO NATIVITATIS BEATAE VIRGINIS MARIAE.

8. Septembris.

De genealogia Chriſti. Matth. 1.

I. *LIber generationis* IESV *Chriſti filij David, filij Abraham: Abraham genuit Iſaac, Iſaac genuit Iacob.* Conſidera quanta fuerit beatæ Virginis nobilitas: maiores enim eius fuerunt, & ſplendore generis à Patriarcha Abraham oriundi, & verę ſapientię ac religionis opinione, & ſanctitate ac virtutum præſtantia in toto mundo illuſtriſſimi: quibus Deus viſibiliter Legem dedit, & familiariter locutus eſt, & in omnibus rebus ſemper auxilio fuit. 2. Conſidera beatam Virginem ſuis virtutibus progenitoribus maiorem

conciliaſſe ſplendorem, quam ab illis acceperit: vnde ſicut pretioſa gemma annulo aureo inſerta auget eius ſplendorem, ſic naturæ gloriæque dotes totam eius ſtirpem clariorem reddiderunt.

II. *Iacob genuit Ioſeph virum Mariæ, de qua natus eſt* Iesvs, *qui vocatur Chriſtus.* Conſidera Euangeliſtam poſt tot Patriarchas, Prophetas, & Reges nominatos (vt indicaret omnium virtutum & perfectionum ſummam) nominaſſe Mariam Virginem Dei Matrem, qua nihil ſublimius dici potuit: Quid enim ſanctius illâ eſſe potuit vel debuit, ex qua prodiit Sanctus Sanctorum Iesvs, Conditor & Saluator mundi? 2. Conſidera eam non ſolùm eſſe natam Matrem Iesv, ſed etiam noſtram: nam poſtquam Iesvs ex illa natus, naſcendo fuit factus noſter frater, illa pariter facta eſt noſtra mater: mater, inquam, gratiæ; quia nobis per filium ſuum eſſe ſpirituale gratiæ comparauit; mater miſericordiæ, quia materno pietatis affectu conatur nobis in omnibus ærumnis, & maximè in hora mortis adeſſe.

III. Conſidera quantam lætitiam eius ortus attulerit toti mundo: & 1. Angelis, dum vident natam illam quæ eorum ruinas ſit reſtauratura. 2. Hominibus tunc Limbi carceri incluſis, dum intelligunt aliquando finem fore ſuæ captiuitatis. 3. Eius parentibus Ioachim & Annæ quòd filiam edidiſſent, quę futura erat Mater Dei. 4. Omnibus peccatoribus, non ſolùm quia ipſa prima fuit quę naſceretur immunis ab omni peccato, etiam originali; ſed quia patrona & aduocata futura erat omnium peccatorum. 5. Toti Eccleſiæ ſanctæ, quia ſponſi eius parens nata eſt, Regina mundi, feneſtra cæli, porta Paradiſi, ſcala ad cælum pertingens, ſtella matutina: ſtella illa de qua dixit Propheta, *Orietur ſtella ex Iacob.* Exultemus ergo, & dicamus cum Eccleſia: *Natiuitas tua, Dei Genitrix Virgo, gaudium annunciauit vniuerſo mundo: ex te enim ortus eſt Sol iuſtitiæ Chriſtus Deus noſter, qui ſoluens maledictionem, & confundens mortem, donauit nobis vitam ſempiternam.*

IN FESTO EXALTATIONIS S. CRVCIS.

14. Septembris.

De crucifixione Chriſti. Ioan. 12.

I. Dixit Iesvs turbis: *Nunc iudicium eſt mundi: nunc Princeps huius mundi eÿcitur foras: & ego ſi exaltatus fuero à terra, omnia traham ad meipſum.* Conſidera ſummam ſapientiam & potentiam Dei, quòd ea re qua nihil erat contemptiùs & infirmius in hoc mundo, nempe patibulo Crucis, omnem potentiam diaboli Principis mundi, id eſt peccatorum, fregerit, & mundum totum à peccato & faucibus inferni & diaboli vindicauerit, id eſt iudicando liberauerit: vt diſcas humilitate & contemptu ſui omnes tentationes dæmonis & mundi frangi. 2. Conſidera tan-

tum eſſe beneficium nobis præſtitum per exaltationem Chriſti in crucem & mortem, tantámque caritatem demonſtratam, vt non modo allici, ſed etiam trahi quodam modo, licet inuiti, in eius amorem debeamus. Et tanta eſt vis Paſſionis, ſi ſeriò perpendatur, vt non tam moueat, quàm impellat hominem ad conuerſionem & pœnitentiam, ac mortem etiam dum opus eſt, vt accidit Martyribus, libenti animo perferendam.

II. *Reſpondit turba: Audiuimus ex Lege, quia Chriſtus manet in æternum; Et quomodo tu dicis; Oportet exaltari filium hominis?* Conſidera turbam, id eſt homines mundi, mundanarúmque rerum, vt opum, honorum, voluptatum, & vitæ carnalis amantes, non intelligere quæ ſunt ſpiritus Dei, paupertatem, contemptum ſui, paſſiones, mortem; & ideo non potuerunt capere hęc in Chriſtum conuenire: at qui Chriſti ſunt diſcipuli, illi ſciunt per paupertatem, opprobria & multas tribulationes peruenire ad veras opes, honorem, vitam, ipſámque ęternitatem: *Si enim granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, multum fructum affert*; ſic Heraclius Imperator hoc die, non cùm gemmis & auro ſplendidus eſſet; ſed cùm vili habitu nudiſque pedibus indutus eſſet, meruit Crucem ipſam Chriſti à Perſis recuperatam, in montem Caluarię referre.

III. *Adhuc modicum lumen vobis eſt: Ambulate dum lucem habetis, vt non vos tenebræ comprehendant, & qui ambulat in tenebris, neſcit quo vadat.* Conſidera 1. modicum lumen in iis eſſe qui cum Apoſtolo Paulo dicere poſſunt: *Non iudicans me ſcire aliud quàm* IESVM *& hunc crucifixum*, ſicut modicum erat in dicta turba: quomodo enim ſequetur Chriſtum clamantem: *Qui vult venire poſt me, abneget ſemetipſum, & tollat crucem ſuam, & ſequatur me.* Ideo ſolere nos frontem, totúmque corpus ſępe inſignire Cruce, vt hoc lumen in omni actione noſtra pręferatur: alioqui enim facilè nos tenebrę & tenebrarum Princeps ſuis tentationum laqueis eſſet comprehenſurus. 2. Conſidera media excellentiſſima ad dignoſcendam Crucis excellentiam, fructuſque percipiendos, eſſe 1. ſimplicitatem ac humilitatem. *Confiteor tibi Pater*, ait Chriſtus Dominus, *quia abſcondiſti hæc à ſapientibus & prudentibus, & reuelaſti ea paruulis.* 2. frequentem ac piam Dominicę Paſſionis meditationem, imprimiſque laborum ipſius imitationem, non ſolùm afflictiones à Deo oblatas perferendo, verum etiam mortificationi tam internę quàm externę ſtudendo.

IN FESTO S. MATTHÆI APOSTOLI.

21. Septembris.

De eius vocatione ad Chriſtum. Matth. 9.

I. IESVS *videns Matthæum ſedentem in telonio, ait: Sequere me. Et ſurgens ſecutus eſt eum.* Conſidera potentiam & clementiam eximiam Dei, quòd hominem immerſum peccatis & huius mundi curis (vt ſunt telonarij) dignetur extrahere tam ſubitò ex peccatorum luto, & ad ſummam vitę Apoſtolicę perfectionem vocare ab vno extremo ad alterum : vt diſcas nullum eſſe peccatum vel imperfectionem, nullum etiam peccati ſtatum, ex quo Deus, ſi eum vocantem ſequi velis, non poſſit velitque te extrahere. 2. Conſidera promptam obedientiam Matthæi, omnibus opibus negotiiſque poſthabitis, Chriſtum inſequentis. Cogita, quoties te Chriſtus vocet vt eum ſequare, vt in hac illáve virtute te exerceas, hoc vel illud bonum opus facias, & tamen ſanctam eius inſpirationem reſpuis, vel ſi admittas, tamen exequi differs. Ora ergo Deum, vt ſemel perfectè omnibus cupiditatibus prauis renuncies, & Chriſto ſoli aurem prębeas.

II. *Diſcumbente eo in domo, ecce multi publicani & peccatores diſcumbebant cum Chriſto, & rogabant diſcipulos cur cum peccatoribus manducaret eorum Magiſter.* Conſidera tantas fuiſſe Chriſti virtutes cum ſumma humilitate coniunctas, vt etiam mali homines ſponte ſe ei adiungerent. Inſtrue ita & tu vitam, vt non ſolùm ſcandalo nulli ſis, ſed etiam modeſtia, pietate & comitate ad tuum colloquium alios allicias, & conuerſatione tua meliores reddas. 2. diſce non curare oblocutiones, ſicut nec Chriſtus curauit : nam detractor ſibi ſoli nocet, ſicut qui candelam emungit, digitos ſuos tantùm vrit, & aliis prodeſt. 3. diſce eos qui cum Matthæo ſequuntur Chriſtum, & deſerunt mundum, lautum apponere conuiuium Chriſto, quia nulla re magis delectatur, quàm perfecto ſui & mundi contemptu.

III. *Euntes dicite: Quid eſt? miſericordiam volo, & non ſacrificium: non enim veni vocare iuſtos, ſed peccatores.* Conſidera rurſum ineffabilem Chriſti clementiam & caritatem, quòd ei quaſi gloriæ ſuæ oblito potiùs cordi ſit erga peccatores miſericordia, quàm fuerint omnia ſacrificia in honorem eius oblata, imo non propter iuſtos, quos tamen imprimis complecti deberet, ſed propter peccatores de cælo deſcenderit, humanam naturam aſſumpſerit, & contumelioſiſſimam mortem oppetierit. Conſidera, quàm caritas & Paſſio Chriſti efficax fuerit in conuerſione peccatoris Matthæi, vt & ipſe Chriſti diſcipulus inſignis, Apoſtolus & Euangeliſta factus ſit : & poſtquam in Æthiopia longè latèque fidem Chriſti propagaſſet, viciſſim pro Chriſto, tempore ſacrificij incruenti in ara peracti ſanguinem profuderit.

IN FESTO S. MICHAELIS ARCHANGELI, 29. Septembris.

De imitandis paruulis. Matth. 18.

I. *Rogantibus diſcipulis, Quis eſſet maior in Regno cælorum? Chriſtus ſtatuit paruulum in medio illorum, dicens: Niſi efficiamini ſicut paruuli, non intrabitis in regnum cælorum.* Conſidera quàm congruenter in hoc Feſto præſens legatur Euangelium, quia ſicut ſuperbus Lucifer ob vſurpatum diuinum honorem ex Paradiſo præceps ruit in profundum Inferni; ſic humilis ſanctus Michaël cum toto bonorum Angelorum exercitu, ſubjiciendo ſe Creatori ſuo ad ſummam beatorum gloriam eſt euectus. Vnde æternum decretum Dei eſt, neminem venturum ad Angelorum gloriam, niſi eamdem cum illis humilitatis viam calcauerit. 2. Conſidera, ſi Angeli, licet beati, non dedignantur ſe ad miniſterium hominum demittere, velut paruuli, (*Omnes* enim, teſte Apoſtolo, *ſunt adminiſtratorij ſpiritus*) & ſocietatem nobiſcum inire, vt reſtaurent ſuas ruinas; quanto magis homo homini ſe debet ſubmittere, fraternè vnicuique ſeruire.

II. *Quicumque humiliauerit ſe ſicut paruulus ille, hic eſt maior in Regno cælorum.* Conſidera bonitatem Domini, tam facile medium præſcribentis, vt ſimus in Regno cœlorum maiores, quia, vt ſcribit ſanctus Bernardus ſerm. 2. de Quadrageſima, *Nihil eſt facilius volenti, quàm humiliare ſeipſum*: Si enim exaltari volumus, multi ſeſe opponunt: non ita quidem, ſi humilitati ſtudemus. 2. Nota paruulorum proprium eſſe, vt ſint malitiæ doliſque expertes, corpore mentéque puri, non vindicare iniurias, omnibus credere, ſubmittere ſe maioribus, eóſque reuereri. Id imitare, & humilia te ſicut paruulus.

III. *Videte ne contemnatis vnum ex puſillis iſtis, quia Angeli eorum in cælo ſemper vident faciem Patris mei, qui in cælis eſt.* Conſidera quàm graue peccatum ſit paruifacere puſillos, malóque exemplo offendiculum illis præbere: ſi enim ea re offenditur Angelus eorum cuſtos, qui ſemper verſatur in conſpectu Dei, verendum eſt, ne non aduocatum tuum, vt ſolet, ſed accuſatorem agat. 2. Conſidera Angelos, & ſi continenter in nobis cuſtodiendis & miniſtrandis ſint occupati, non ideo abſtinere ab aſſidua diuinæ faciei contemplatione: vt diſcas, licet aliquando litterariis vel aliis occupationibus ad ſalutem proximi ſpectantibus ſis diſtentus, non debere tamen obliuiſci orationis & contemplationis rerum cœleſtium.

IN FESTO S. DIONYSII MARTYRIS.
9. Octobris.
De fermento Phariſæorum. Luc. 12.

I. *ATtendite à fermento Phariſæorum, quod eſt hypocriſis. Nihil opertum eſt quod non reueletur,* &c. Conſidera 1. ſimulationem ac hypocriſin fermento comparari, quòd vt modicum fermentum totam maſſam corrumpit, ita ſimulatio totum animæ ornatum ac ſplendorem inficit. 2. quòd tabes iſta ex puriſſimis virtutum actibus ortum habet, vt ex ſinceriſſima conſperſione fermentum conficitur. 3. quòd vt iniecto fermento maſſa intumeſcit, ſic animus facilè hypocriſis contagione, typho ſuperbiæ intumeſcit. 4. quòd vt fermentum toti maſſæ admixtum, totum penetrat ac peruadit; ita extranea virtutis ſpecie totum ſimulationis virus intus deliteſcit: quo fit, vt quo inuiſibilius, eo inſanabilius ſit: vnde toties repetitum à Chriſto: *Væ vobis, hypocritæ.* 2. Hypocriſin Phariſæorum fermentum appellari, quòd tum maximè cauenda ſit, cùm in iis qui ſpeciem virtutis ac religionis præ ſe ferunt, reperitur. 3. Fruſtrà hypocritas vitia ſua ſub fucata virtutis ſpecie occultare, cùm in extremo Iudicij die, imo etiam perſæpè in hac vita, vt Dauidi accidit, propalanda ſint ac euulganda. *Tu feciſti abſconditè, ego autem faciam verbum iſtud in conſpectu omnis Iſraël, & in conſpectu Solis,* 2. Reg. 12. Paueant ad hoc, quos coram Chriſto Domino, Angelo Cuſtode, & cœleſtibus omnibus ea ſcelera perpetrare non pudet, quæ vel coram homuncione patrare non vacaret.

II. *Quæ in tenebris dixiſtis, in lumine dicentur: & quod in aurem locuti eſtis in cubiculis, prædicabitur in tectis,* &c. Conſidera 1. quòd quemadmodum occultiſſima nefariorum hominum ſcelera, ad eorum tandem ignominiam ac dedecus ſunt reuelanda, vt contigit nefariis huius Sancti tortoribus, qui à tot ſæculis pro impiis, crudelibus & nefandis habentur; ita religioſæ ac ſtudioſæ piorum hominum actiones ſint etiam ad illorum gloriam ac decus euulgandæ: imo verò quos à ſceleratis hominibus, probris ac calumniis appeti contigerit, iidem coram hominibus innoxij ſint declarandi, vt de eodem Sancto comprobatur, qui licet tunc impius ab impiis haberetur, tamen poſtmodum ita eius ſanctitas eſt propagata, vt non modò Galliam & Eccleſiam, imò verò vniuerſum orbem, ſuis laudibus repleuerit. 2. Perpende ſi hoc D. Dionyſij effatum, cùm adhuc eſſet tenebris infidelitatis obuolutus, conſpecto in morte Chriſti Domini inuſitato ac vniuerſali illo Solis defectu, tam celebre toto orbe factum eſt; *aut Deus natura patitur, aut machina mundi diſſoluitur*: quanto celebriora facta eſſe quæ ſunt ab illo poſtmodum de altiſſimis fidei noſtræ myſteriis pronunciata: ſi quæ in ergaſtulis & obſcuriſſimis cauernarum vmbris locutus ac perpeſſus eſt, nec diuturni-

tate temporis, nec inflictorum cruciatuum vi obliterari potuerunt; quid ornamenti, quid ſplendoris ac gloriæ tot inſignium virtutum exemplis, quibus innumeris penè hominibus ad fidem ac ſalutem præluxit, conſecutus eſt?

III. *Ne terreamini ab his qui occidunt corpus, & poſt hæc non habent ampliùs quid faciant; ſed timete eum, qui poſtquam occiderit, habet poteſtatem mittere in gehennam.* Conſidera 1. quos maximè ac potiſſimùm timere debeamus: non quidem mundum, non diriſſimos tyrannos, imo nec dæmones ipſos atque adeo ipſas inferorum vires, cùm omnes illorum conatus nihil vltra corpus valeant: ſi quid verò in corpus, bona ac vitam poſſunt, ſanè animam ipſam non poſſunt offendere, minùs verò gratiam ac virtutes ipſas diripere, vt meritò liceat cum Apoſtolo dicere: *Quis nos ſeparabit à caritate Chriſti?* 2. Deum ſolum meritò eſſe timendum, quippe qui corpus & animam poſſit mittere in gehennam; ſed cùm in animam non deſæuiat niſi ob peccatum, idcirco ab illo cauendum, non tam ob debita ſupplicia, quàm quòd Deum ſummè bonum nobis reddat offenſum. Diſce ergo peccata pertimeſcere, nec Deo ſummè diligendo contingat diſplicere, imo ſic Creatorem time, vt creaturis non timeas diſplicere. Hoc timore animati Martyres ſpreuere diriſſima tyrannorum ſupplicia. Eximius in Chriſtum amor omni humano timore, imo vita ipſa poſthabita confectum iam ſenio Dionyſium ad verbera, crates ferreas, caminos ardentes, cruces, patibula, diriſſima queque tormenta & mortem atrociſſimam perferendam impulit: imo verò diuinus ille ignis eum quodammodo ſuperſtitem ſibi reddidit, deditque vt amputato capite ad aſſignatum ſibi ſepulturæ locum, ampliùs bis mille paſſibus properaret. O eximium diuini amoris in Dionyſio argumentum! Quis ipſum, omni timore humano poſthabito, reſpuat imitari?

IN FESTO S. LVCÆ EVANGELISTÆ.

18. Octobris.

De electione ac miſſione Diſcipulorum ac Apoſtolorum.

Luc. 10.

I. *POſt hæc deſignauit Dominus & alios ſeptuaginta duos, & miſit illos binos ante faciem ſuam in omnem ciuitatem & locum quo erat ipſe venturus.* Conſidera 1. Apoſtolorum ac Euangeliſtarum eſſe inprimis cum D. Ioanne parare vias Domino, in quo ſi tot virtutes ineſſe debuerunt, quanto pluribus oportet eſſe præditos eos, quibus incumbit Chriſti corpus conſecrare, ac peccata dimittere. 2. Conſidera diſcipulos binos ac binos præmitti: vt diſcas 1. væ eſſe ſoli, quia ſi ceciderit, non habebit ſubleuantem ſe: 2. quia veritas maioris eſt ponderis in ore duorum, quàm vnius: 3. quia ſibi inuicem opitulantur: 4. validiùs aduerſariis obſiſtitur: 5. in duobus mutuæ caritatis offi-

cta commendantur. 3. Perpende, minùs eſſe Chriſto præire, quàm eumdem ſequi: illud enim præcepti tantùm, hoc verò conſilij eſſe videtur. Quod ita aſſecutus eſt ſanctus Lucas, cùm Medicum ageret ac Pictorem, vt poſteà Chriſti diſcipulus, ſancti Pauli comes, & beatæ Virgini, vt pote virgo ipſe, cariſſimus euaſerit.

II. *Dicebat illis: Rogare dominum meſſis, vt mittat operarios in meſſem ſuam.* Conſidera omnium intereſſe, vt boni operarij, hoc eſt Epiſcopi, Paſtores ac Sacerdotes Eccleſiæ à Deo præficiantur, ideoque rogandus Dominus vt tales ſuſcitet ac præficiat: quantum enim obeſt naui imperitus rector, tantum detrimenti afferunt Eccleſiæ, Diœceſi ac Parochiæ imperiti rectores ac prælati. 2. operarios Euangelicos a domino meſſis eſſe mittendos, nec fas eſſe quemquam ſe ſua ſponte ſacris miniſteriis applicare: hoc enim eſt in alienam meſſem, renuente Domino, falcem immittere. 3. dominum meſſis eſſe Chriſtum Dominum, cuius eſt vniuerſus orbis, non iure creationis duntaxat, verumetiam redemptionis ſacramento: cuius eſt meſſes colligere, hoc eſt animas, prout libuerit, conuertere: vt diſcant rerum ſacrarum tractatores ac miniſtri, animarum conuerſiones ſoli Deo, non humanæ ſcientiæ vel induſtriæ viribus, eſſe tribuendas.

III. *Nolite portare ſacculum, neque peram, neque calceamenta, & neminem per viam ſalutaueritis.* Conſidera 1. quantæ perfectionis eſſe debeant operarij Euangelici, quos reipſa 1. Deus vult eſſe pauperrimos: 2. quòd perfectionis Euangelicæ culmen eſt, auri vel argenti, victus aut veſtitus minimè eſſe ſollicitos: 3. ſine calceamentis ambulare, hoc eſt, non eſſe ſtudioſiùs expetendos ad iter faciendum curruum vel equorum apparatus: 4. nullos eſſe in via ſalutandos, hoc eſt, nullam eſſe perſonarum acceptionem habendam, nec quicquid poſſet eorum miniſteriis obſtare. Præſtitit hæc cumulatiſſimè D. Lucas, qui diuenditis amplis facultatibus, rebuſque omnibus abdicatis, Chriſti Diſcipulus effectus Paulo ſe adjunxit, & laborum omnium comitem ſe præbuit. 3. Euangelium Græcè ad hoſpitum ſuorum ſolatium deſcripſit. 4. Denique martyrio, quod iugi carnis afflictatione & Crucis Chriſti participatione anteuerterat, eſt decoratus.

IN FESTO SS. SIMONIS ET IVDÆ APOSTOLORVM.

28. Octobris.

De dilectione mutua & perſecutione. Ioan. 19.

I. Dixit Iesvs diſcipulis: *Hac mando vobis, vt diligatis inuicem. Si mundus vos odit, ſcitote quia me priorem vobis odio habuit. Si de mundo fuiſſetis, mundus quod ſuum erat, diligeret.* Conſidera, cur Chriſtus tam ſeduſò mandet & commendet diſcipulis ſuis dilectionem mutuam, quia

videlicet, inquit beatus Gregorius, *omnia alia præcepta in ſola caritate ſolidantur.* Vt enim multi rami ex vna radice prodeunt; ſic multæ virtutes ex vna caritate generantur, nec habet aliquid viriditatis ramus boni operis, ſi non maneat in radice caritatis. 2. Conſidera magno ſolatio eſſe debere pietatis ſtudioſis, ſi ob pietatem videant ſe multis malis hominibus exoſos, quia ea in re ducem & anteſignanum habent Chriſtum Saluatorem ſuum & Conditorem: quis autem miles tam vecors ſit, qui non velit ſimilis eſſe ſuo Imperatori? Deinde ponere etiam in lucro, quia ſi patienter odium iſtud ferant, certum argumentum habent ſe nihil habere cum mundo commune, quia mundus nihil ſuum, id eſt, nullam cupiditatem opum, honorum & voluptatum inuenit in illis. 3. Conſidera beatos Apoſtolos Simonem ac Iudam fraternæ caritatis ac contemptus mundi mandatum perfectè adimpleuiſſe, ſiquidem eximius amor in proximum, & odium quo in illos æſtuabant impij, fuit illis acerbiſſimarum pœnarum, ac denique mortis occaſio.

II. *Non eſt ſeruus maior domino ſuo: ſi me perſecuti ſunt, & vos perſequentur: ſi ſermonem meum ſeruarunt, & veſtrum ſeruabunt.* Conſidera multis modis te eſſe ſeruum Chriſti: 1. quia homo es, & ad imaginem Dei creatus: 2. quia Chriſtianus, quia te pretioſo ſanguine ſuo ex ſeruitute peccati & dæmonis redemit: 3. quia ſponte te abjurata pompa Sathanæ in Baptiſmo ei conſecraſti: 4. quia totum te, ſi religionem es ingreſſus, in holocauſtum ei & ſuperioribus obtuliſti, ac ideo pluſquàm alij obligatus es eum imitari etiam in patiendo. 2. Conſidera ideo Chriſtum præmonere de perſecutionibus ſuos diſcipulos: vt intelligant tunc veros diſcipulos & ſeruos Chriſti ſe futuros, ſi Chriſtum maximè in Paſſione imitentur. *Omnes qui piè viuere volunt*, vt docet Apoſtolus, *perſecutionem patientur*, à mundo ſcilicet, dæmone & carne. Hi, dico, Apoſtoli ſe verè Chriſti Domini diſcipulos eſſe comprobarunt, ſiquidem læti acerbiſſimas perſecutiones paſſi ſunt, ac præſertim ab idolorum Sacerdotibus, qui miracula non ferentes, & infidelium conuerſiones quas operabantur, vi in illos irruerunt, & fruſtatim dilaniarunt.

III. *Si non veniſſem, & locutus eis non fuiſſem, peccatum non haberent: ſimiliter ſi opera non feciſſem in eis, quæ nemo alius fecit: nunc autem excuſationem non habent.* Conſidera, cùm Chriſtus per ſua beneficia ſpiritualia toties nos viſitarit, ſit quòd Chriſtianis parentibus orti à Catholicis præceptoribus inſtituti ſimus, & quotidie tot diuinas inſpirationes, conciones & exhortationes, ſanctiſſimáque exempla Sanctorum miraculis illuſtrium, vel ſanctitate conſpicuorum, habeamus & videamus, inexcuſabiles nos fore in die Iudicij, ſi de fide Catholica aliquando dubitemus, aut vitam Chriſtiano homine dignam non inſtituamus.

2. Conſidera, cùm Iudæi quibus locutus eſt Chriſtus, & coram quibus miracula fecit, ideo inexcuſabiles ſint, pertinaces in ſua ſententia manſerunt, & putarunt Meſſiam non poſſe eſſe tam pauperem & abjectum, vt ille erat, quantum à pertinacia & proprio iudicio abhorrere debeas, maximè cùm periclitatur fides vel caritas. Huiuſmodi infortunio non fuerunt obnoxij beati iſti Apoſtoli: nam gratia vocationis tam bene vſi ſunt, vt in ea fideles vſque ad mortem perſtiterint, quam etiam præferre terrenis commodis, honoribus ac cupiditatibus maluerunt, vt ſe Chriſto gratos exhiberent.

IN FESTO OMNIVM SANCTORVM.

1. Nouembris.

De octo Beatitudinibus. Matth. 5.

I. IESVS *in monte ſedens, eleuatis oculis in diſcipulos, ait: Beati pauperes ſpiritu, quoniam ipſorum eſt Regnum cælorum.* Conſidera, Chriſtum ideo in monte iſtas beatitudines docuiſſe, vt indicaret eas capi non poſſe, niſi ab iis qui perfectionis maioris deſiderio, deſertis vitæ ſæcularis vallibus, ſectantur IESVM per iuga virtutum. 2. Conſidera eum vt bonum Architectum perfectionis Chriſtianæ altiſſimum ponere fundamentum, nempe paupertatem ſpiritus, in qua duæ principes virtutes continentur, contemptus opum & illecebrarum huius ſæculi, & contemptus ſui, vel paupertas voluntaria, & vera humilitas. 3. Cogita paupertatis voluntariæ præmium eſſe Regnum cœlorum, quia meritò cœleſtia debentur illis qui contemnunt terrena, & certè qui ob Chriſtum bonis terrenis ſe exuunt, vt Religioſi, etiam in hac vita incipiunt poſſeſſores eſſe cœleſtium deliciarum.

II. *Beati mites, quoniam ipſi poſſidebunt terram.* Conſidera, rectè paupertatem addi manſuetudinem, quia proprium eſt pauperum pati iniurias & opprobria, & ideo homini pio manſuetudo neceſſaria eſt, qua mala omnia ſuſtineat, & vincat in bono malum. 2. Conſidera, pauperibus ſpiritu, id eſt humilibus, promiſſum eſt cœlum; & mitibus poſſeſſio terræ: ſuperbis & iracundis quid aliud ſupereſt, niſi infernus?

III. *Beati qui lugent, quoniam ipſi conſolabuntur.* Conſidera non eſſe beatos, qui lugent rerum temporalium iacturam, ſed qui lugent pro ſuis vel aliorum peccatis: 2. ob diuturnum huius vitæ exilium: 3. ob pericula varia ſalutis: 4. ob dilationem gloriæ. Hi enim, & in hac vita & in futura, ſolidam conſolationem percipiunt. 2. Conſidera, ſi qui in hoc mundo triſtes ſunt, gaudent in altero, quem exitum habituri ſint, qui riſui & recreationibus per omnem vitam dediti ſunt. *Extrema gaudij*, ait Sapiens, *luctus occupat.*

II. PARS.

IV. *Beati qui eſuriunt & ſitiunt iuſtitiam, quoniam ipſi ſaturabuntur.* Conſidera, poſtquam peccata noſtra luximus, proximum eſſe, vt magno deſiderio aſpiremus ad diuinorum præceptorum obſeruationem, & virtutum omnium ſtudium: neque enim ſatis eſt declinare à malo, ſed opus eſt quoque facere bonum. 2. Conſidera non ſatis eſſe nos velle iuſtitiam, ſed eſurire & ſitire illam, id eſt acri cupiditate & magno feruore promouere illam in ſe & aliis, *vt qui iuſtus eſt, iuſtificetur adhuc.* Sic enim futurum eſt, vt Deus viciſſim nos eſurientes impleat omnibus bonis & donis, non in hac vita ſolùm, ſed etiam in cœleſti.

V. *Beati miſericordes, quoniam ipſi miſericordiam conſequentur.* Conſidera, miſericordia cùm nomen habeat à corde, tum verè nos eſſe miſericordes, cùm ex animo compatimur miſeriis proximi. 2. Miſericordiam Chriſtianam latè patere: eſt enim exercenda, non in corporalibus tantùm, ſed etiam ſpiritualibus bonis communicandis, nec tantùm erga amicos, ſed etiam inimicos & perſecutores: hæc enim facit nos ſimiles Deo, qui Solem ſuum oriri facit ſuper bonos & malos. 3. Miſericordes viciſſim à Deo miſericordiam conſecuturos, quia in die Iudicij illis dicet Dominus: *Venite, benedicti Patris mei: eſuriui enim, & dediſtis mihi manducare.*

VI. *Beati mundo corde, quoniam ipſi Deum videbunt.* Conſidera quam bene munditia cordis iungatur miſericordiæ: ſi enim pura intentione non des eleemoſynam, vel in peccato mortali exiſtens, amittis miſericordiæ meritum: *Si* enim *pauperibus*, ait Paulus, *diſtribuero omnes facultates, caritatem autem non habuero, nihil mihi prodeſt.* 1. Cor. 13. 2. Conſidera, Deum aliis virtutibus alia promittere præmia ſuiipſius: nec enim aliud eſt, videre Deum, quàm frui illo & illum poſſidere. Nec mirum: cùm enim ſit ipſiſſima puritas, libenter ſe communicat mentibus verè puris, id eſt à peccatis & prauis cupiditatibus ſæculi, quales imprimis ſunt eorum qui caſtitatem Deo vouerunt.

III. PARS.

VII. *Beati pacifici, quoniam filij Dei vocabuntur.* Conſidera, puritati cordis rectè ſubjungi pacem, quia quando cor purgatum eſt à ſordibus peccati, mox experitur in ſe *pacem*, quæ iuxta Apoſtolum Philipp. 4. *exuperat omnem ſenſum*, & præſentis gratiæ manifeſtum eſt ſignum. 2. Conſidera, pacem eſſe animorum & voluntatum coniunctionem. Pacifici ergo erunt, qui hanc coniunctionem procurant cum Deo, cum proximo, cum conſcientia ſua, cum paſſionibus, cum quibus non eſt vera pax, niſi ſubigantur. 3. Hos filios Dei dici, 1. quia ſimiles ſunt Chriſto, qui eſt Deus pacis: 2. quia Dei officio funguntur, & Chriſti: *Ipſe* enim *eſt pax noſtra, qui fecit vtraque vnum*, id eſt, homi-

nem cum Deo vniuit, & nihil aliud quàm concordiam, dilectionémque mutuam diſcipulis commendauit.

VIII. *Beati qui perſecutionem patiuntur propter iuſtitiam, quoniam ipſorum eſt Regnum cælorum.* Conſidera, meritò hanc beatitudinem omnium eſſe vltimam, quia eſt omnium virtutum, omniſque perfectionis faſtigium, & velut gemma, & crux aurea appenſa catenæ aureæ ex multis annulis conflatæ: pati enim pro Chriſto eſt donum ſupra omne donum, quod Deus non impertit niſi ſuis cariſſimis. Vnde beatus Iacobus ſcripſit *patientiam* opus perfectum habere. 2. Conſidera idcirco ſanctos homines, non in aliis virtutibus & donis quæ poſſunt hominem inflare, ſed in contumeliis & perſecutionibus perpeſſis gloriari. *Abſit,* inquit Apoſtolus, *mihi gloriari niſi in Cruce Domini noſtri* IESV *Chriſti.*

IX. *Beati eſtis cùm maledixerint vobis homines, & perſecuti vos fuerint, & dixerint omne malum aduerſum vos, mentientes propter me: gaudete & exultate, quoniam merces veſtra copioſa eſt in cœlis.* Conſidera nihil piis majorem lætitiam afferre, quàm dum multa & grauia patiuntur pro Chriſto, tum quia ſciunt ſe fieri Chriſto ſimillimos, tum quia copioſiſſima remuneratio illis in cœlo parata eſt. Vnde Apoſtolus dicitur in Actis: *Ibant gaudentes à conſpectu concilij, quia digni habiti erant pro nomine* IESV *contumeliam pati.*

MEDITATIO II.

De beatitudine Sanctorum.

I. CONſidera quanta gloria fruantur Sancti in cœlo, quorum Feſtum hodie agitur, quæ ſolet diſtingui in præmium accidentale & eſſentiale. Accidentale conſiſtit in poſſeſſione omnium bonorum, quæ non ſunt Deus, vt nihil deſit quod oblectare queat. Quicquid enim homo optare poteſt, illic pleniſſimè habebitur: 1. quoad cibum & potum plena ſatietas: 2. veſtitus lumine glorioſo refulgens: 3. palatia & gemmis & margaritis conſtructa: 4. ſummus honor & gloria: 5. perfecta omnium rerum cognitio: 6. ciues & ſocij nobiles, diuites, & noſtri amantiſſimi: 7. plena victoria dæmonis, mundi & carnis, nullum incommodum, nulla triſtitia: 8. occupationes iucundiſſimæ, colloquia continua cum Deo, Dei Matre, omnibuſque Sanctis, diuinas laudes & hymnos cum miranda vocum harmonia concinere, mundum cum Chriſto adminiſtrare, imò regnare. Et hæc quidem erunt omnibus Sanctis communia, præter quæ quædam peculiaria gaudia & triumphi cedunt Martyribus, Virginibus, & iis qui alios ſalutis viam docuerunt, iuxta cuiuſque meritum.

II. Conſidera prædicta omnia nihil eſſe, ſi conferantur cum præmio eſſentiali, quod conſiſtit in immediata viſione Dei. Ex eâ enim viſione multa in anima fiunt: 1. plena

Dei poſſeſſio, vt omnia ſint plena Deo, etiam in corpore: 2. ſimilitudo Dei, vt potiùs Sancti dicantur Dij, quàm homines; ſicut carbo ignitus vocatur ignis: 3. perfecta viſio eorum quæ in Deo ſunt, vt ſapientiæ, iuſtitiæ, bonitatis, caritatis, omnipotentiæ, pulchritudinis, licet non poſſint comprehendi: 4. ſumma dilectio Dei, & intima adhæſio: 5. ineffabile gaudium & ſpiritualis delectatio: 6. plena ſatietas, & ornatus in omnibus animæ potentiis, & corporis membris.

III. Conſidera, cùm Sancti ad tantam euecti ſint gloriam, quanta veneratione ſint à nobis colendi & inuocandi, vt pote non de ſua, ſed noſtra tantùm ſalute ſolliciti. 2. quantum in nobis deſiderium excitare debeamus, vt aliquando ad illos perueniamus, & tantis bonis fruamur: Sed quia ad tanta præmia non peruenitur niſi per magnos labores, iam nunc ſtatue veſtigiis Chriſti & Sanctorum inſiſtere, licet mundus rideat, caro reclamet, dæmon rugiat. 3. Conſidera Eccleſiam hoc in Feſto proponere has octo Beatitudines: vt ſcias omnes Sanctos felicitatem æternam aſſecutos harum octo virtutum profeſſione, iiſque tamquam adminiculis ad perfectionem vſos eſſe, tóque ad ſanctitatis apicem earumdem ſtudio peruenturum, ſi fideliter incumbas. Et hic eſt præcipuus hodiernæ feſtiuitatis ſcopus.

IN COMMEMORATIONE ANIMARVM,
2. Nouembris.

I. Conſidera, quàm graues pœnas ſuſtineant animæ fidelium defunctorum in Purgatorio: nam ſancta Scriptura vocat pœnam ignis; & Patres, vt Auguſtinus, Gregorius, Beda, dicunt pœnam eſſe intolerabiliorem quauis pœna huius vitæ, quæ Martyribus vel latronibus inflicta fuit, vt ſancto Laurentio, ſancto Vincentio, ſancto Bartholomæo, & aliis. 2. Conſidera diuturnitatem in pœnis quæ non ad vnum diem, ſed ad multos annos ſæpè durant. Beda indicat quaſdam animas vſque ad diem Iudicij in iis manere. Et Eccleſia anniuerſaria Sacra celebrat etiam pro iis qui ante centum vel ducentos annos ob[illegible]runt.

II. Conſidera, vt in fide Purgatorij firmior ſis & [illegible]
tatis ſtudio conſtantior: 1. coinquinatum ni[illegible]
mundum, ſiue lethali, ſiue leuiore peccato[illegible]
Regnum cœlorum, vt eſt in Apoc[illegible]
ſint, qui peccatorum venial[illegible]
catis lethalibus aut ve[illegible]
3. quanta ſit Dei[illegible]
vitam (cùm [illegible]
eſt) volu[illegible]
tium i[illegible]
om[illegible]

debes de eis dolueris, an ſatisfeceris, an in hoc genere orationibus & aliis bonis operibus animas defunctorum iuueris, iiſque merueris tibi poſt hanc vitam etiam auxilium aliorum?

III. Conſidera quare tenearis meritò animabus illis hoc die & aliàs ſubuenire: 1. quia ſeipſos iuuare nequeunt, niſi ſolutione peracta vſque ad vltimum quadrantem: 2. quia ſunt in carcere, quos Dominus iubet viſitari: 3. quia Lex naturæ poſtulat, vt quod nobis fieri vellemus, aliis faciamus: 4. quia ſunt omnes noſtri fratres, & filij Dei: ſunt enim in gratia, & iuſti: 5. quia implorant opem noſtram, iunctis manibus, vti quibuſdam Sanctis apparuere: 6. quia multa præſidia nobis ſuppetunt, quibus iuuari queunt: 1. ſacrificium Miſſæ: 2. orationes: 3. eleemoſynæ, ieiunia, diſciplinæ, peregrinationes, ſi hæc faciamus in gratia.

IN FESTO S. MARTINI EPISCOPI.

11. Nouembris.

De lucerna accenſa, & ſuper candelabrum poſita. Luc. 11.

I. *NEmo accendit lucernam, & in abſcondito ponit, neque ſub modio; ſed ſupra candelabrum, vt qui ingrediuntur, lumen videant.* Conſidera 1. lucernam accendi, cùm recuperata gratia per veram pœnitentiam, procul peccati tenebras amandamus. 2. candelabro lumen imponi, cùm verbo atque opere aliis virtutum exempla præſtamus: contrà verò ſub modio abſcondi, cum conceſſas à Deo gratias proximo ſubtrahimus; vt cùm quis vel timiditate, vel negligentia, contemptu, aliâque praua intentione concionari, adhortari, aliáve pieta[illegible] officia ad proximi ſalutem vtilia, præſtare recuſa[illegible] ...ælatos ac ſuperiores omnes qui aliis præſunt, it[illegible] ...bent eſſe ſimiles, vt aliis doctrina atque exem[illegible] ...o, ſenſim ac paulatim abſumantur.

II. *Si ocul*[illegible] ... *corpus tuum lucidum erit: ſi* [illegible] ... *corpus tuum tenebroſum erit* [illegible] ...ui quàm pura ac ſimplici [illegible] ...ſt facile eos impingere, qu[illegible] ...s oculis ambulant, ita [illegible] ...ecta & pura inten... [illegible] ...ntione agere, qui [illegible] ...um, aut alia eiuſ... [illegible] ...verò, qui ſola di...

[illegible] ...uiſſe hanc lucer... [illegible] ...ræluxiſſe potiſſi... [illegible] ...miniſtraret, detra... [illegible] ...ribundus ſubter... [illegible] ...animam exhala... [illegible] ...no homine aliter

G iiij

IN FESTO S. MICHAELIS ARCHANGELI;
29. Septembris.

De imitandis paruulis. Matth. 18.

I. *ROgantibus diſcipulis, Quis eſſet maior in Regno cælorum? Chriſtus ſtatuit paruulum in medio illorum, dicens: Niſi efficiamini ſicut paruuli, non intrabitis in regnum cælorum.* Conſidera quàm congruenter in hoc Feſto præſens legatur Euangelium, quia ſicut ſuperbus Lucifer ob vſurpatum diuinum honorem ex Paradiſo præceps ruit in profundum Inferni; ſic humilis ſanctus Michaël cum toto bonorum Angelorum exercitu, ſubjiciendo ſe Creatori ſuo ad ſummam beatorum gloriam eſt euectus. Vnde æternum decretum Dei eſt, neminem venturum ad Angelorum gloriam, niſi eamdem cum illis humilitatis viam calcauerit. 2. Conſidera, ſi Angeli, licet beati, non dedignantur ſe ad miniſterium hominum demittere, velut paruuli, (*Omnes* enim, teſte Apoſtolo, *ſunt adminiſtratorij ſpiritus*) & ſocietatem nobiſcum inire, vt reſtaurent ſuas ruinas; quanto magis homo homini ſe debet ſubmittere, fraternè vnicuique ſeruire.

II. *Quicumque humiliauerit ſe ſicut paruulus ille, hic eſt maior in Regno cælorum.* Conſidera bonitatem Domini, tam facile medium præſcribentis, vt ſimus in Regno cœlorum maiores, quia, vt ſcribit ſanctus Bernardus ſerm. 2. de Quadrageſima, *Nihil eſt facilius volenti, quàm humiliare ſeipſum*: Si enim exaltari volumus, multi ſeſe opponunt: non ita quidem, ſi humilitati ſtudemus. 2. Nota paruulorum proprium eſſe, vt ſint malitiæ doliſque expertes, corpore mentéque puri, non vindicare iniurias, omnibus credere, ſubmittere ſe maioribus, eóſque reuereri. Id imitare, & humilia te ſicut paruulus.

III. *Videte ne contemnatis vnum ex puſillis iſtis, quia Angeli eorum in cælo ſemper vident faciem Patris mei, qui in cælis eſt.* Conſidera quàm graue peccatum ſit paruifacere puſillos, malóque exemplo offendiculum illis præbere: ſi enim ea re offenditur Angelus eorum cuſtos, qui ſemper verſatur in conſpectu Dei, verendum eſt, ne non aduocatum tuum, vt ſolet, ſed accuſatorem agat. 2. Conſidera Angelos, & ſi continenter in nobis cuſtodiendis & miniſtrandis ſint occupati, non ideo abſtinere ab aſſidua diuinæ faciei contemplatione: vt diſcas, licet aliquando litterariis vel aliis occupationibus ad ſalutem proximi ſpectantibus ſis diſtentus, non debere tamen obliuiſci orationis & contemplationis rerum cœleſtium.

IN FESTO S. DIONYSII MARTYRIS. 9. Octobris.

De fermento Phariſæorum. Luc. 12.

I. *ATtendite à fermento Phariſæorum, quod eſt hypocriſis. Nihil opertum eſt quod non reueletur,* &c. Conſidera 1. ſimulationem ac hypocriſin fermento comparari, quòd vt modicum fermentum totam maſſam corrumpit, ita ſimulatio totum animæ ornatum ac ſplendorem inficit. 2. quòd tabes iſta ex puriſſimis virtutum actibus ortum habet, vt ex ſinceriſſima conſperſione fermentum conficitur. 3. quòd vt iniecto fermento maſſa intumeſcit, ſic animus facilè hypocriſis contagione, typho ſuperbiæ intumeſcit. 4. quòd vt fermentum toti maſſæ admixtum, totum penetrat ac peruadit; ita extranea virtutis ſpecie totum ſimulationis virus intus deliteſcit; quo fit, vt quo inuiſibilius, eo inſanabilius ſit: vnde toties repetitum à Chriſto: *Væ vobis, hypocritæ.* 2. Hypocriſin Phariſæorum fermentum appellari, quòd tum maximè cauenda ſit, cùm in iis qui ſpeciem virtutis ac religionis præ ſe ferunt, reperitur. 3. Fruſtrà hypocritas vitia ſua ſub fucata virtutis ſpecie occultare, cùm in extremo Iudicij die, imo etiam perſæpè in hac vita, vt Dauidi accidit, propalanda ſint ac euulganda. *Tu feciſti abſconditè, ego autem faciam verbum iſtud in conſpectu omnis Iſraël, & in conſpectu Solis,* 2.Reg.12. Paueant ad hoc, quos coram Chriſto Domino, Angelo Cuſtode, & cœleſtibus omnibus ea ſcelera perpetrare non pudet, quæ vel coram homuncione patrare non vacaret.

II. *Quæ in tenebris dixiſtis, in lumine dicentur: & quod in aurem locuti eſtis in cubiculis, prædicabitur in tectis,* &c. Conſidera 1. quòd quemadmodum occultiſſima nefariorum hominum ſcelera, ad eorum tandem ignominiam ac dedecus ſunt reuelanda, vt contigit nefariis huius Sancti tortoribus, qui à tot ſæculis pro impiis, crudelibus & nefandis habentur; ita religioſæ ac ſtudioſæ piorum hominum actiones ſint etiam ad illorum gloriam ac decus euulgandæ: imo verò quos à ſceleratis hominibus, probris ac caluminiis appeti contigerit, iidem coram hominibus innoxij ſint declarandi, vt de eodem Sancto comprobatur, qui licet tunc impius ab impiis haberetur, tamen poſtmodum ita eius ſanctitas eſt propagata, vt non modò Galliam & Eccleſiam, imò verò vniuerſum orbem, ſuis laudibus repleuerit. 2. Perpende ſi hoc D. Dionyſij effatum, cùm adhuc eſſet tenebris infidelitatis obuolutus, conſpecto in morte Chriſti Domini inuſitato ac vniuerſali illo Solis defectu, tam celebre toto orbe factum eſt; *aut Deus natura patitur, aut machina mundi diſſoluitur*: quanto celebriora facta eſſe quæ ſunt ab illo poſtmodum de altiſſimis fidei noſtræ myſteriis pronunciata: ſi quæ in ergaſtulis & obſcuriſſimis cauernarum vmbris locutus ac perpeſſus eſt, nec diuturni-

tate temporis, nec inflictorum cruciatuum vi obliterari potuerunt; quid ornamenti, quid ſplendoris ac gloriæ tot inſignium virtutum exemplis, quibus innumeris pene hominibus ad fidem ac ſalutem præluxit, conſecutus eſt?

III. *Ne terreamini ab his qui occidunt corpus, & poſt hæc non habent amplius quid faciant; ſed timete eum, qui poſtquam occiderit, habet poteſtatem mittere in gehennam.* Conſidera 1. quos maxime ac potiſſimùm timere debeamus: non quidem mundum, non diriſſimos tyrannos, imo nec dæmones ipſos atque adeo ipſas inferorum vires, cùm omnes illorum conatus nihil vltra corpus valeant: ſi quid verò in corpus, bona ac vitam poſſunt, ſanè animam ipſam non poſſunt offendere, minùs verò gratiam ac virtutes ipſas diripere, vt meritò liceat cum Apoſtolo dicere: *Quis nos ſeparabit à caritate Chriſti?* 2. Deum ſolum meritò eſſe timendum, quippe qui corpus & animam poſſit mittere in gehennam; ſed cùm in animam non deſæuiat niſi ob peccatum, idcirco ab illo cauendum, non tam ob debita ſupplicia, quàm quòd Deum ſummè bonum nobis reddat offenſum. Diſce ergo peccata pertimeſcere, nec Deo ſummè diligendo contingat diſplicere, imo ſic Creatorem time, vt creaturis non timeas diſplicere. Hoc timore animati Martyres ſpreuere diriſſima tyrannorum ſupplicia. Eximius in Chriſtum amor omni humano timore, imo vita ipſa poſthabita confectum iam ſenio Dionyſium ad verbera, crates ferreas, caminos ardentes, cruces, patibula, diriſſima queque tormenta & mortem atrociſſimam perferendam impulit: imo verò diuinus ille ignis eum quodammodo ſuperſtitem ſibi reddidit, deditque vt amputato capite ad aſſignatum ſibi ſepulturæ locum, ampliùs bis mille paſſibus properaret. O eximium diuini amoris in Dionyſio argumentum! Quis ipſum, omni timore humano poſthabito, reſpuat imitari?

IN FESTO S. LVCÆ EVANGELISTÆ.

18. Octobris.

De electione ac miſſione Diſcipulorum ac Apoſtolorum.

Luc. 10.

I. *POſt hæc deſignauit Dominus & alios ſeptuaginta duos, & miſit illos binos ante faciem ſuam in omnem ciuitatem & locum quo erat ipſe venturus.* Conſidera 1. Apoſtolorum ac Euangeliſtarum eſſe inprimis cum D. Ioanne parare vias Domino, in quo ſi tot virtutes ineſſe debuerunt, quanto pluribus oportet eſſe præditos eos, quibus incumbit Chriſti corpus conſecrare, ac peccata dimittere. 2. Conſidera diſcipulos binos ac binos præmitti: vt diſcas 1. væ ſoli, quia ſi ceciderit, non habebit ſubleuantem ſe: 2. quia veritas maioris eſt ponderis in ore duorum, quàm vnius: 3. quia ſibi inuicem opitulantur: 4. validiùs aduerſariis obſiſtitur: 5. in duobus mutuæ caritatis officia

cta commendantur. 3. Perpende, minùs eſſe Chriſto præire, quàm eumdem ſequi: illud enim præcepti tantùm, hoc verò conſilij eſſe videtur. Quod ita aſſecutus eſt ſanctus Lucas, cùm Medicum ageret ac Pictorem, vt poſteà Chriſti diſcipulus, ſancti Pauli comes, & beatæ Virgini, vt pote virgo ipſe, cariſſimus euaſerit.

II. *Dicebat illis: Rogate dominum meſſis, vt mittat operarios in meſſem ſuam.* Conſidera omnium intereſſe, vt boni operarij, hoc eſt Epiſcopi, Paſtores ac Sacerdotes Eccleſiæ à Deo præficiantur, ideoque rogandus Dominus vt tales ſuſcitet ac præficiat: quantum enim obeſt naui imperitus rector, tantum detrimenti afferunt Eccleſiæ, Diœceſi ac Parochiæ imperiti rectores ac prælati. 2. operarios Euangelicos a domino meſſis eſſe mittendos, nec fas eſſe quemquam ſe ſua ſponte ſacris miniſteriis applicare: hoc enim eſt in alienam meſſem, renuente Domino, falcem immittere. 3. dominum meſſis eſſe Chriſtum Dominum, cuius eſt vniuerſus orbis, non iure creationis duntaxat, verumetiam redemptionis ſacramento: cuius eſt meſſes colligere, hoc eſt animas, prout libuerit, conuertere: vt diſcant rerum ſacrarum tractatores ac miniſtri, animarum conuerſiones ſoli Deo, non humanæ ſcientiæ vel induſtriæ viribus, eſſe tribuendas.

III. *Nolite portare ſacculum, neque peram, neque calceamenta, & neminem per viam ſalutaueritis.* Conſidera 1. quantæ perfectionis eſſe debeant operarij Euangelici, quos reipſa 1. Deus vult eſſe pauperrimos: 2. quòd perfectionis Euangelicæ culmen eſt, auri vel argenti, victus aut veſtitus minimè eſſe ſollicitos: 3. ſine calceamentis ambulare, hoc eſt, non eſſe ſtudioſiùs expetendos ad iter faciendum curruum vel equorum apparatus: 4. nullos eſſe in via ſalutandos, hoc eſt, nullam eſſe perſonarum acceptionem habendam, nec quicquid poſſet eorum miniſteriis obſtare. Præſtitit hæc cumulatiſſimè D. Lucas, qui diuenditis amplis facultatibus, rebuſque omnibus abdicatis, Chriſti Diſcipulus effectus Paulo ſe adjunxit, & laborum omnium comitem ſe præbuit. 3. Euangelium Græcè ad hoſpitum ſuorum ſolatium deſcripſit. 4. Denique martyrio, quod iugi carnis afflictatione & Crucis Chriſti participatione anteuerterat, eſt decoratus.

IN FESTO SS. SIMONIS ET IVDÆ APOSTOLORVM.

28. Octobris.

De dilectione mutua & perſecutione. Ioan. 19.

I. DIxit IESVS diſcipulis: *Hæc mando vobis, vt diligatis inuicem. Si mundus vos odit, ſcitote quia me priorem vobis odio habuit. Si de mundo fuiſſetis, mundus quod ſuum erat, diligeret.* Conſidera, cur Chriſtus tam ſedulò mandet & commendet diſcipulis ſuis dilectionem mutuam, quia

videlicet, inquit beatus Gregorius, *omnia alia præcepta in ſola caritate ſolidantur.* Vt enim multi rami ex vna radice prodeunt; ſic multæ virtutes ex vna caritate generantur, nec habet aliquid viriditatis ramus boni operis, ſi non maneat in radice caritatis. 2. Conſidera magno ſolatio eſſe debere pietatis ſtudioſis, ſi ob pietatem videant ſe multis malis hominibus exoſos, quia ea in re ducem & antesignanum habent Chriſtum Saluatorem ſuum & Conditorem: quis autem miles tam vecors ſit, qui non velit ſimilis eſſe ſuo Imperatori? Deinde ponere etiam in lucro, quia ſi patienter odium iſtud ferant, certum argumentum habent ſe nihil habere cum mundo commune, quia mundus nihil ſuum, id eſt, nullam cupiditatem opum, honorum & voluptatum inuenit in illis. 3. Conſidera beatos Apoſtolos Simonem ac Iudam fraternæ caritatis ac contemptus mundi mandatum perfectè adimpleuiſſe, ſiquidem eximius amor in proximum, & odium quo in illos æſtuabant impij, fuit illis acerbiſſimarum pœnarum, ac denique mortis occaſio.

II. *Non eſt ſeruus maior domino ſuo: ſi me perſecuti ſunt, & vos perſequentur: ſi ſermonem meum ſeruarunt, & veſtrum ſeruabunt.* Conſidera multis modis te eſſe ſeruum Chriſti: 1. quia homo es, & ad imaginem Dei creatus: 2. quia Chriſtianus, quia te pretioſo ſanguine ſuo ex ſeruitute peccati & dæmonis redemit: 3. quia ſponte te abiurata pompa Sathanæ in Baptiſmo ei conſecraſti: 4. quia totum te, ſi religionem es ingreſſus, in holocauſtum ei & ſuperioribus obtuliſti, ac ideo pluſquàm alij obligatus es eum imitari etiam in patiendo. 2. Conſidera ideo Chriſtum præmonere de perſecutionibus ſuos diſcipulos: vt intelligant tunc veros diſcipulos & ſeruos Chriſti ſe futuros, ſi Chriſtum maximè in Paſſione imitentur. *Omnes qui piè viuere volunt*, vt docet Apoſtolus, *perſecutionem patientur*, à mundo ſcilicet, dæmone & carne. Hi, dico, Apoſtoli ſe verè Chriſti Domini diſcipulos eſſe comprobarunt, ſiquidem læti acerbiſſimas perſecutiones paſſi ſunt, ac præſertim ab idolorum Sacerdotibus, qui miracula non ferentes, & infidelium conuerſiones quas operabantur, vi in illos irruerunt, & fruſtatim dilaniarunt.

III. *Si non veniſſem, & locutus eis non fuiſſem, peccatum non haberent: ſimiliter ſi opera non feciſſem in eis, quæ nemo alius fecit: nunc autem excuſationem non habent.* Conſidera, cùm Chriſtus per ſua beneficia ſpiritualia toties nos viſitarit, ſit quòd Chriſtianis parentibus orti à Catholicis præceptoribus inſtituti ſimus, & quotidie tot diuinas inſpirationes, conciones & exhortationes, ſanctiſſimáque exempla Sanctorum miraculis illuſtrium, vel ſanctitate conſpicuorum, habeamus & videamus, inexcuſabiles nos fore in die Iudicij, ſi de fide Catholica aliquando dubitemus, aut vitam Chriſtiano homine dignam non inſtituamus.

2. Conſidera, cùm Iudæi quibus locutus eſt Chriſtus, & coram quibus miracula fecit, ideo inexcuſabiles ſint, pertinaces in ſua ſententia manſerunt, & putarunt Meſſiam non poſſe eſſe tam pauperem & abiectum, vt ille erat, quantum à pertinacia & proprio iudicio abhorrere debeas, maximè cùm periclitatur fides vel caritas. Huiuſmodi infortunio non fuerunt obnoxij beati iſti Apoſtoli: nam gratia vocationis tam bene vſi ſunt, vt in ea fideles vſque ad mortem perſtiterint, quam etiam præferre terrenis commodis, honoribus ac cupiditatibus maluerunt, vt ſe Chriſto gratos exhiberent.

IN FESTO OMNIVM SANCTORVM.

1. Nouembris.

De octo Beatitudinibus. Matth. 5.

I. IESVS *in monte ſedens, eleuatis oculis in diſcipulos, ait: Beati pauperes ſpiritu, quoniam ipſorum eſt Regnum cælorum.* Conſidera, Chriſtum ideo in monte iſtas beatitudines docuiſſe, vt indicaret eas capi non poſſe, niſi ab iis qui perfectionis maioris deſiderio, deſertis vitæ ſæcularis vallibus, ſectantur IESVM per iuga virtutum. 2. Conſidera eum vt bonum Architectum perfectionis Chriſtianæ altiſſimum ponere fundamentum, nempe paupertatem ſpiritus, in qua duæ principes virtutes continentur, contemptus opum & illecebrarum huius ſæculi, & contemptus ſui, vel paupertas voluntaria, & vera humilitas. 3. Cogita paupertatis voluntariæ præmium eſſe Regnum cœlorum, quia meritò cœleſtia debentur illis qui contemnunt terrena, & certè qui ob Chriſtum bonis terrenis ſe exuunt, vt Religioſi, etiam in hac vita incipiunt poſſeſſores eſſe cœleſtium deliciarum.

II. *Beati mites, quoniam ipſi poſſidebunt terram.* Conſidera, rectè paupertatem addi manſuetudinem, quia proprium eſt pauperum pati iniurias & opprobria, & ideo homini pio manſuetudo neceſſaria eſt, qua mala omnia ſuſtineat, & vincat in bono malum. 2. Conſidera, pauperibus ſpiritu, id eſt humilibus, promiſſum eſt cœlum; & mitibus poſſeſſio terræ: ſuperbis & iracundis quid aliud ſupereſt, niſi infernus?

III. *Beati qui lugent, quoniam ipſi conſolabuntur.* Conſidera non eſſe beatos, qui lugent rerum temporalium iacturam, ſed qui lugent pro ſuis vel aliorum peccatis: 2. ob diuturnum huius vitæ exilium: 3. ob pericula varia ſalutis: 4. ob dilationem gloriæ. Hi enim, & in hac vita & in futura, ſolidam conſolationem percipiunt. 2. Conſidera, ſi qui in hoc mundo triſtes ſunt, gaudent in altero, quem exitum habituri ſint, qui riſui & recreationibus per omnem vitam dediti ſunt. *Extrema gaudij*, ait Sapiens, *luctus occupat.*

II. PARS.

IV. *Beati qui eſuriunt & ſitiunt iuſtitiam, quoniam ipſi ſaturabuntur.* Conſidera, poſtquam peccata noſtra luximus, proximum eſſe, vt magno deſiderio aſpiremus ad diuinorum præceptorum obſeruationem, & virtutum omnium ſtudium: neque enim ſatis eſt declinare à malo, ſed opus eſt quoque facere bonum. 2. Conſidera non ſatis eſſe nos velle iuſtitiam, ſed eſurire & ſitire illam, id eſt acri cupiditate & magno feruore promouere illam in ſe & aliis, *vt qui iuſtus eſt, iuſtificetur adhuc.* Sic enim futurum eſt, vt Deus viciſſim nos eſurientes impleat omnibus bonis & donis, non in hac vita ſolùm, ſed etiam in cœleſti.

V. *Beati miſericordes, quoniam ipſi miſericordiam conſequentur.* Conſidera, miſericordia cùm nomen habeat à corde, tum verè nos eſſe miſericordes, cùm ex animo compatimur miſeriis proximi. 2. Miſericordiam Chriſtianam latè patere: eſt enim exercenda, non in corporalibus tantùm, ſed etiam ſpiritualibus bonis communicandis, nec tantùm erga amicos, ſed etiam inimicos & perſecutores: hæc enim facit nos ſimiles Deo, qui Solem ſuum oriri facit ſuper bonos & malos. 3. Miſericordes viciſſim à Deo miſericordiam conſecuturos, quia in die Iudicij illis dicet Dominus: *Venite, benedicti Patris mei: eſuriui enim, & dediſtis mihi manducare.*

VI. *Beati mundo corde, quoniam ipſi Deum videbunt.* Conſidera quam bene munditia cordis iungatur miſericordiæ: ſi enim pura intentione non des eleemoſynam, vel in peccato mortali exiſtens, amittis miſericordiæ meritum: *Si* enim *pauperibus*, ait Paulus, *diſtribuero omnes facultates, caritatem autem non habuero, nihil mihi prodeſt.* 1. Cor. 13. 2. Conſidera, Deum aliis virtutibus alia promittere præmia ſuiipſius: nec enim aliud eſt, videre Deum, quàm frui illo & illum poſſidere. Nec mirum: cùm enim ſit ipſiſſima puritas, libenter ſe communicat mentibus verè puris, id eſt à peccatis & prauis cupiditatibus ſæculi, quales imprimis ſunt eorum qui caſtitatem Deo vouerunt.

III. PARS.

VII. *Beati pacifici, quoniam filij Dei vocabuntur.* Conſidera, puritati cordis rectè ſubjungi pacem, quia quando cor purgatum eſt à ſordibus peccati, mox experitur in ſe *pacem*, quæ iuxta Apoſtolum Philipp. 4. *exuperat omnem ſenſum*, & præſentis gratiæ manifeſtum eſt ſignum. 2. Conſidera, pacem eſſe animorum & voluntatum coniunctionem. Pacifici ergo erunt, qui hanc coniunctionem procurant cum Deo, cum proximo, cum conſcientia ſua, cum paſſionibus, cum quibus non eſt vera pax, niſi ſubigantur. 3. Hos filios Dei dici, 1. quia ſimiles ſunt Chriſto, qui eſt Deus pacis: 2. quia Dei officio funguntur, & Chriſti: *Ipſe* enim *eſt pax noſtra, qui fecit vtraque vnum*, id eſt, homi-

nem cum Deo vniuit, & nihil aliud quàm concordiam, dilectionémque mutuam diſcipulis commendauit.

VIII. *Beati qui perſecutionem patiuntur propter iuſtitiam, quoniam ipſorum eſt Regnum cælorum.* Conſidera, meritò hanc beatitudinem omnium eſſe vltimam, quia eſt omnium virtutum, omniſque perfectionis faſtigium, & velut gemma, & crux aurea appenſa catenæ aureæ ex multis annulis conflatæ: pati enim pro Chriſto eſt donum ſupra omne donum, quod Deus non impertit niſi ſuis cariſſimis. Vnde beatus Iacobus ſcripſit *patientiam* opus perfectum habere. 2. Conſidera idcirco ſanctos homines, non in aliis virtutibus & donis quæ poſſunt hominem inflare, ſed in contumeliis & perſecutionibus perpeſſis gloriari. *Abſit*, inquit Apoſtolus, *mihi gloriari niſi in Cruce Domini noſtri* IESV *Chriſti.*

IX. *Beati eſtis cùm maledixerint vobis homines, & perſecuti vos fuerint, & dixerint omne malum aduerſum vos, mentientes propter me: gaudete & exultate, quoniam merces veſtra copioſa eſt in cœlis.* Conſidera nihil piis majorem lætitiam afferre, quàm dum multa & grauia patiuntur pro Chriſto, tum quia ſciunt ſe fieri Chriſto ſimillimos, tum quia copioſiſſima remuneratio illis in cœlo parata eſt. Vnde Apoſtolus dicitur in Actis: *Ibant gaudentes à conſpectu concilij, quia digni habiti erant pro nomine* IESV *contumeliam pati.*

MEDITATIO II.

De beatitudine Sanctorum.

I. Conſidera quanta gloria fruantur Sancti in cœlo, quorum Feſtum hodie agitur, quæ ſolet diſtingui in præmium accidentale & eſſentiale. Accidentale conſiſtit in poſſeſſione omnium bonorum, quæ non ſunt Deus, vt nihil deſit quod oblectare queat. Quicquid enim homo optare poteſt, illic pleniſſimè habebitur: 1. quoad cibum & potum plena ſatietas: 2. veſtitus lumine glorioſo refulgens: 3. palatia & gemmis & margaritis conſtructa: 4. ſummus honor & gloria: 5. perfecta omnium rerum cognitio: 6. ciues & ſocij nobiles, diuites, & noſtri amantiſſimi: 7. plena victoria dæmonis, mundi & carnis, nullum incommodum, nulla triſtitia: 8. occupationes iucundiſſimæ, colloquia continua cum Deo, Dei Matre, omnibuſque Sanctis, diuinas laudes & hymnos cum miranda vocum harmonia concinere, mundum cum Chriſto adminiſtrare, imò regnare. Et hæc quidem erunt omnibus Sanctis communia, præter quæ quædam peculiaria gaudia & triumphi cedunt Martyribus, Virginibus, & iis qui alios ſalutis viam docuerunt, iuxta cuiuſque meritum.

II. Conſidera prædicta omnia nihil eſſe, ſi conferantur cum præmio eſſentiali, quod conſiſtit in immediata viſione Dei: Ex eâ enim viſione multa in anima fiunt: 1. plena

Dei poſſeſſio, vt omnia ſint plena Deo, etiam in corpore: 2. ſimilitudo Dei, vt potiùs Sancti dicantur Dij, quàm homines; ſicut carbo ignitus vocatur ignis: 3. perfecta viſio eorum quæ in Deo ſunt, vt ſapientiæ, iuſtitiæ, bonitatis, caritatis, omnipotentiæ, pulchritudinis, licet non poſſint comprehendi: 4. ſumma dilectio Dei, & intima adhæſio; 5. ineffabile gaudium & ſpiritualis delectatio: 6. plena ſatietas, & ornatus in omnibus animæ potentiis, & corporis membris.

III. Conſidera, cùm Sancti ad tantam euecti ſint gloriam, quanta veneratione ſint à nobis colendi & inuocandi, vt pote non de ſua, ſed noſtra tantùm ſalute ſolliciti. 2. quantum in nobis deſiderium excitare debeamus, vt aliquando ad illos perueniamus, & tantis bonis fruamur: Sed quia ad tanta præmia non peruenitur niſi per magnos labores, iam nunc ſtatue veſtigiis Chriſti & Sanctorum inſiſtere, licet mundus rideat, caro reclamet, dæmon rugiat. 3. Conſidera Eccleſiam hoc in Feſto proponere has octo Beatitudines: vt ſcias omnes Sanctos felicitatem æternam aſſecutos harum octo virtutum profeſſione, iiſque tamquam adminiculis ad perfectionem vſos eſſe, téque ad ſanctitatis apicem earumdem ſtudio peruenturum, ſi fideliter incumbas. Et hic eſt præcipuus hodiernæ feſtiuitatis ſcopus.

IN COMMEMORATIONE ANIMARVM. 2. Nouembris.

I. CONſidera, quàm graues pœnas ſuſtineant animæ fidelium defunctorum in Purgatorio: nam ſancta Scriptura vocat pœnam ignis; & Patres, vt Auguſtinus, Gregorius, Beda, dicunt pœnam eſſe intolerabiliorem quauis pœna huius vitæ, quæ Martyribus vel latronibus inflicta fuit, vt ſancto Laurentio, ſancto Vincentio, ſancto Bartholomæo, & aliis. 2. Conſidera diuturnitatem in pœnis quæ non ad vnum diem, ſed ad multos annos ſæpè durant. Beda indicat quaſdam animas vſque ad diem Iudicij in iis manere. Et Eccleſia anniuerſaria Sacra celebrat etiam pro iis qui ante centum vel ducentos annos obierunt.

II. Conſidera, vt in fide Purgatorij firmior ſis & in pietatis ſtudio conſtantior: 1. coinquinatum nihil vel immundum, ſiue lethali, ſiue leuiore peccato, poſſe intrare Regnum cœlorum, vt eſt in Apocalypſi. 2. quàm pauci ſint, qui peccatorum venialium expertes ſint, aut pro peccatis lethalibus aut venialibus, licet remiſſis, ſatisfecerint. 3. quanta ſit Dei miſericordia & patientia, quòd poſt hanc vitam (cùm nec merendi, nec peccandi amplius tempus eſt) voluerit nos purgari ab his maculis, & precibus viuentium iuuari. 4. quis ſtatus ſit tuæ conſcientiæ, an ſincerè omnia peccata mortalia & ſingula confeſſus fueris, an vt

debes de eis dolueris, an ſatisfeceris, an in hoc genere orationibus & aliis bonis operibus animas defunctorum iuueris, iiſque merueris tibi poſt hanc vitam etiam auxilium aliorum?

III. Conſidera quare tenearis meritò animabus illis hoc die & aliàs ſubuenire: 1. quia ſeipſos iuuare nequeunt, niſi ſolutione peracta vſque ad vltimum quadrantem: 2. quia ſunt in carcere, quos Dominus iubet viſitari: 3. quia Lex naturæ poſtulat, vt quod nobis fieri vellemus, aliis faciamus: 4. quia ſunt omnes noſtri fratres, & filij Dei: ſunt enim in gratia, & iuſti: 5. quia implorant opem noſtram, iunctis manibus, vti quibuſdam Sanctis apparuere: 6. quia multa præſidia nobis ſuppetunt, quibus iuuari queunt: 1. ſacrificium Miſſæ: 2. orationes: 3. eleemoſynæ, ieiunia, diſciplinæ, peregrinationes, ſi hæc faciamus in gratia.

IN FESTO S. MARTINI EPISCOPI.

11. Nouembris.

De lucerna accenſa, & ſuper candelabrum poſita. Luc. 11.

I. *NEmo accendit lucernam, & in abſcondito ponit, neque ſub modio; ſed ſupra candelabrum, vt qui ingrediuntur, lumen videant.* Conſidera 1. lucernam accendi, cùm recuperata gratia per veram pœnitentiam, procul peccati tenebras amandamus. 2. candelabro lumen imponi, cùm verbo atque opere aliis virtutum exempla præſtamus: contrà verò ſub modio abſcondi, cum conceſſas à Deo gratias proximo ſubtrahimus; vt cùm quis vel timiditate, vel negligentia, contemptu, aliáque praua intentione concionari, adhortari, aliáve pietatis officia ad proximi ſalutem vtilia, præſtare recuſant. 3. prælatos ac ſuperiores omnes qui aliis præſunt, ita lucernæ debent eſſe ſimiles, vt aliis doctrina atque exemplo prælucendo, ſenſim ac paulatim abſumantur.

II. *Si oculus tuus fuerit ſimplex, totum corpus tuum lucidum erit: ſi autem nequam fuerit, etiam corpus tuum tenebroſum erit.* Conſidera 1. his verbis innui quàm pura ac ſimplici intentione ſit agendum: & vt eſt facile eos impingere, qui cæcutientibus & caligantibus oculis ambulant, ita perturbatè omnia agere, qui carent recta & pura intentione: & è contrà. 2. eos peruerſa intentione agere, qui humanos fauores, gloriam, emolumentum, aut alia eiuſmodi in actionibus prætendunt: contrà verò, qui ſola diuinæ gloriæ ratione ducuntur.

III. Conſidera 1. D. Martinum verè fuiſſe hanc lucernam ſuper candelabrum poſitam, ac præluxiſſe potiſſimùm: 1. humilitate, cùm vel ſeruo miniſtraret, detractis calceis, leproſum deoſculatus, & moribundus ſubſterni ſibi veſtes aliquas reſpuit, vt ſupinus animam exhalaret, aſſeuerans indignum eſſe Chriſtiano homine aliter

quàm in cinere & cilicio mortem obire: 2. caritate, cùm mediam clamidem egeno poſtulanti diſtribuit, & ſummo vitæ diſcrimine patriam ad conuertendos parentes repetiit: 3. fidei zelo ardentiſſimo, qui vt Chriſtianæ Religioni nomen daret circa decennium baptizandus, reclamantibus parentibus in Eccleſiam aufûgit: eodem incenſus zelo, acerrimum ſe fidei defenſorem aduersùs Arianos ac propugnatorem præbuit, interdum verò verbera expertus atque exilia: 4. ſumma indifferentia, qua ſic Deum precatus eſt, cùm animam efflaret: *Domine, ſi adhuc populo tuo ſum neceſſarius, non recuſo laborem: fiat voluntas tua*: ſignificans ſe æquè in vtrumque, ſeu viuere ſeu mori, eſſe paratum.

IN FESTO PRÆSENTATIONIS BEATAE VIRGINIS MARIAE.

21. Nouembris.

De hiſtoria Præſentationis beatæ Virginis à Ioachimo & Anna parentibus facta.

I. Conſidera, quomodo ſapiens & humilis virguncula, in qua ratio ætatem (erat enim trimula) præuenerat, oculis humi defixis, complicatis in pectus manibus, deſiderio adeundi Templi Hierſolymitani ardens in via inceſſerit, & celerrimè quindecim gradus à nullo adiuta, ſtupentibus omnibus, aſcenderit: vt diſcas bonum eſſe à prima ætate ſeruire Deo, & de virtute in virtutem aſcendere, hoc eſt, quotidie proficere in ſtudio bonorum operum feruere, fortiter omnes difficultates ſuperare, amare Templum & ſocietatem piorum.

II. Conſidera, qua deuotione pij parentes beatam Virginem totam hilarem vultu obtulerint Deo & Sacerdotibus, eam in altare ſublatàm: quàm gratum diuinæ maieſtati munus fuerit. Si enim ſacrificia taurorum & vitulorum grata fuere Deo, multò gratius fuerit huius puellæ, quæ omnes homines gratia & ſanctitate ſuperauit. Omnes ferè qui in infantia à parentibus Deo oblati ſunt, magni Sancti poſteà facti ſunt; nec alia de cauſa puto, quàm quia Deo gratiſſima fuerit eorum oblatio.

III. Conſidera, quomodo beata Virgo flexis genibus cum lacrymis in ara obtulerit ſeipſam: quàm grata fuerit Deo & Angelis talis oblatio. Si enim Angeli gaudent ſuper vno peccatore pœnitentiam agente, quantò magis ſuper hac ſeipſum in holocauſtum offerente, quæ numquam peccauit? Obtulit autem ſe perfectè, nempe mundo prorſus renuncians, & totam ſe ad nutum diuinæ voluntatis reſignans, parata reliquum vitæ in paupertate, nihil proprium habendo tranſigere: offerens quoque ſe in minimam ancillulam Matris Meſſiæ venturi. Deinde, conſidera quomodo dimiſſis parentibus cum ſummo ſuo gaudio incluſa fuerit cubiculo Templi, & per vndecim annos in eo noctu diuque ſeruiens Deo, inter Angelos vixerit.

IN FESTO S. CATHARINÆ VIRGINIS ET MARTYRIS.

25. Nouembris.

De decem virginibus. Matth. 25.

I. *Simile eſt Regnum cælorum decem virginibus, quæ cum lampadibus obuiam exierunt ſponſo & ſponſæ: quinque autem ex eis erant fatuæ, & quinque prudentes.* Conſidera Eccleſiam Dei bonis & malis, prudentibus & fatuis plenam: omnes aduentum Chriſti, qui in die Iudicij nuptias cum ſponſa ſua, hoc eſt cum Eccleſia triumphante, celebraturus eſt, præſtolantur. Quicumque in lampadibus, etſi oleo vacuis, ignem fouere volunt, fatuis meritò ſimiles eſſe perhibentur: enimverò fidem habent, ſed caritate deſtituuntur: externis quidem operibus lucent, ſed intus euacuantur omni virtute: corpore virgines, ſed immundo corde: adumbratæ cuiuſdam virtutis ſpeciem præ ſe ferunt, ſed reuerà hanc exoſam habent. Eheu! quàm à ratione alienum! Iudicem expectare, qui ſcrutabitur Ieruſalem in lucernis, & eumdem intrepidum expectare, nec rationibus ſuis attendere! longè aliter ſapientes.

II. *Moram autem faciente ſponſo, dormitauerunt omnes & dormierunt: media autem nocte clamor factus eſt: Ecce ſponſus venit, exite obuiam ei,* &c. Conſidera 1. ſponſum iſtis virginibus viſum morari: nam tam boni quàm mali annos ſibi multos promittunt, & numquam, iuxta Dauidem, putant ſe morituros: hinc boni tepidiori modo, mali profligatiori viuunt: quod in ſacris paginis *dormire* dicitur: *Surge qui dormis, & illuminabit te Chriſtus.* 2. Conſidera quomodo ſponſus ex improuiſo ſuperueniet, & nimium ſui ſecuros aduocabit, iuſtis tamquam ſponſus benignus, reis tamquam ſeuerus iudex ac iratus apparebit. 3. Conſidera, quemadmodum fatuæ iſtæ ex alto ſomno experrectæ, ſeſe mutuò reſpexerunt, attonitis planè oculis, lampades ſuas agnoſcentes tam incultas ad ſponſi ſuſceptionem. Hic typus eſt animarum in peccato iacentium: facilè quippe obdormiſcunt, & intempeſtiuè, hoc eſt, ferè nimis pœnitentiâ oleum ſibi prouidere ſatagunt; ſed remittentur ad vendentes cum riſu, vbi non inuenient, quoniam tempus tranſiit: prudentes verò debitè præparatæ & adornatæ ibunt obuiam ſponſo. Quanto, putas, gaudio efferentur, & in diligentia ſua exultabunt!

III. *Sponſo autem veniente, quæ paratæ erant intrauerunt cum eo ad nuptias, & clauſa eſt ianua: & dictum eſt fatuis: Neſcio vos.* Conſidera 1. clauſam fuiſſe ianuam, vt prudentibus ex hoc deliciarum Palatio exitus, fatuis aditus præcluderetur. 2. Conſidera, quàm formidoloſa hæc vox, *Neſcio vos*: perinde eſt ac ſi diceret, *Ite maledicti in ignem æternum.* 3. Perpende iſtius parabolæ clauſulam: *Vigilate itaque, quia neſcitis diem neque horam.* 4. Conſi-

dera ſanctam Catharinam hac admonitione multùm profeciſſe, quippe quæ prudentes virgines prorſus imitata fuerit, non ſolùm in virginitate, quam à teneris annis Deo inuiolatam conſecrauit, ſed etiam in vigilantia & perſeuerantia, habendo ſemper oleum in lampade per fidem & caritatem ardente, per bona exempla & doctrinam lucente: vltimo præſertim vitæ ſuæ anno, nimirum decimo octauo: nam cùm Martyres diriſſimis ſuppliciis affectos videret, tanto zelo ſuccenſa eſt, vt etiam Maxentium Tyrannum adiret, ſæuitiam & mentis tenebras improperaret, ſi fortè à vitiis deterreret, & ad fidem Chriſti conuerteret: quamobrem aggreſſa eſt quinquaginta Philoſophos, quos rationibus confudit, ducentos milites vnà cum Porphyrio duce ad fidem conuertit, Imperatricem Chriſto lucrata eſt: tandem poſt atrocia ſupplicia mortis victrix ad palmam martyrij peruenit.

MEDITATIONES DE COMMVNI SANCTORVM.

MEDITATIO I. DE COMMVNI APOSTOLORVM.

De eorum electione & miſſione. Matth. 9. 10. Marc. 6. Luc. 6. 9.

I. *DIe facto*, IESVS *vocauit ad ſe diſcipulos ſuos, quos voluit, & elegit duodecim ex illis, quos vocauit Apoſtolos.* Conſidera, neminem diſcipulorum ante vocationem ſe ad Apoſtolicum munus, id eſt vt mitteretur ad prædicandum, obtuliſſe, imo Chriſtus quemdam vltro ſe offerentem & dicentem, *Sequar te quocumque ieris*, repudiauit. Vnde diſcis, neminem, licet idoneum ſe putet, debere ingerere ſe in functionem alios docendi vel regendi; ſed expectare donec ab iis qui Chriſti vices obeunt, vocetur, ne dum vano pietatis zelo quærit lucrifacere aliorum animas, perdat ſuam. 3. Nota Apoſtolos à Chriſto vocatos in medio occupationum ſuarum, vt dum piſcarentur, vel aliis negotiis temporalibus vacarent, vt indicaret ſeruitium Dei omnibus huius vitæ negotiis anteferendum. Vnde habent, quod metuant qui à Chriſto vocati, ob commoda temporalia, vel alios reſpectus humanos venire negligunt.

II. *Et miſertus turbæ iacentis inſtar ouium non habentium paſtorem, dixit: Meſſis multa, operarij autem pauci.* Conſidera Dominum tum paucos diſcipulos ad opem toti mundo ferendam elegiſſe: vt indicaret, licet reuerà deberent eſſe multi Prædicatores & Paſtores Eccleſiæ, tamen ſemper paucos fore veros operarios, multos autem mercenarios ſua commoda quærentes. Semper enim pauci ſunt qui quærant labores & animarum ſalutem, plurimi autem qui ſectantur otium, & aucupantur honores, opes & diuitias. Quare rectè dixit Chriſtus diſcipulis, vt Dominum rogarent pro operariis, nempe bonis & idoneis, in meſſem ablegandis. 3. Nota Chriſtum, vt Apoſtolos extolleret ſuper omnes Sanctos, voluiſſe eos coram mundo eſſe contemptos & abiectos, & humilitati operam dare, vt metum iniiceret, in iis Paſtoribus, qui ſemper ad maiores honores & opes contendunt, ne tandem ad infimum locum detrudantur, ſi non in hac vita, ſaltem in futura.

III. *Apoſtolis item dixit: Nolite poſſidere aurum vel*

argentum, nec quicquam per viam portare, non ſacculum, nec virgam, nec panem, nec duas tunicas. Conſidera nuſquam legi Apoſtolos in totum orbem amandatos, ſecum tuliſſe vllum commeatum pro ſua ſuſtentatione, imo his eis vetitum videtur: vt intelligant ſerui Dei ſtudio iuuandi animas accenſi, non debere ipſos eſſe ſollicitos de victu vel amictu corporali; ſed iactare omnem fiduciam in Deum, qui non eſt negaturus neceſſaria, cùm ad omnes ipſe dixerit: *Nolite ſolliciti eſſe, dicentes: Quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur?* 2. Nota quòd Dominus in iis quæ ad alios pertinent, mandarit, ne ferrent virgam; indicans, non ſeuerè & aſperè, ſed humaniter & benignè à Paſtoribus tractandas ſpirituales oues: nec duas tunicas, ne ſuperfluis ſe onerarent, ſed erogarent in pauperes.

II. PARS.

I. *Non vos me elegiſtis, ſed ego elegi vos & poſui, vt eatis & fructum afferatis, & fructus veſter maneat, vt quod petieritis Patrem in nomine meo, det vobis.* Conſidera, eos quibus incumbit cura animarum, non poſſe ſperare laborum ſuorum fructum, niſi à Deo electi & miſſi ſint per eos qui Chriſti locum tenent, & licet putent ſe aliquem facere fructum, is tamen ſtabilis non eſt. Deinde, vt electi ſint à Chriſto, non debent tamen fructum quem colligunt, ſuæ induſtriæ tribuere, ſed gratiæ Dei: ſi enim opem eius implorent, omnis ſufficientia eorum ex Deo eſt, vt loquitur Apoſtolus 2.Cor. 2. idque fit vt conſeruentur in humilitate, ne dum aliis prædicant, vt idem dicit 1.Cor. 6. ipſi à Deo reprobentur.

II. *Si mundus vos odit, ſcitote quia me priorem odio habuit. Si de mundo fuiſſetis, mundus quod ſuum erat, diligeret.* Conſidera, te ex his verbis poſſe ſcire cuius partes ſequaris, Dei an mundi: nam ſi ob cultum veræ pietatis & vitiorum fugam, ridearis, contemnaris, & grauiter ab aliis affligaris, ſignum eſt te exoſum eſſe mundo, ac proin te electum à Chriſto, qui dicit tales non eſſe de mundo, cùm ſint potiùs de cœlo. Contrà verò, ſi quia conaris amicitiam cum mundo colere, amaris & honoraris ab omnibus, ſignum eſt te diligi à mundo, ac proinde vehementer dubitare, an manſeris in numero eorum qui ſunt à Chriſto electi. Nemo ſiquidem poteſt ſimul placere Deo & mundo: *Quicquid* enim *eſt in mundo, aut eſt concupiſcentia carnis, aut oculorum, aut ſuperbia vitæ*, vt loquitur ſanctus Ioannes 1. cap. 2. qui ſunt tres fontes omnium malorum Deoque exoſi.

III. *Ecce ego mitto vos vt oues in medio luporum. Eſtote ergo prudentes ſicut ſerpentes, & ſimplices ſicut columbæ.* Conſidera, Dominum Apoſtolis, & per eos omnibus Chriſti ſeruis conſulere, vt in conuerſatione cum hominibus imitentur ſimplicitatem columbinam & prudentiam ſerpenti-

nam. Columba caret felle & malitia: ſi pellitur, redit; ſi pulli ei tollantur è nido, gignit alios in eodem. Serpens verò pro defenſione capitis periculo exponit totum corpus: ſic Chriſti ſeruus cogitare debet benè de omnibus, dicta factaque aliorum in bonam partem interpretari, malè agentibus benefacere, diligere inimicos, & beneficiis eos ſibi deuincire. At vbi viderit in diſcrimen vocari gloriam Chriſti, vel animæ ſuæ ſalutem; inſtar ſerpentis, non ſolùm facultates ſuas temporales, ſed etiam vitam propriam, ſi opus ſit, ad tuendum diuinum honorem, ſuámque ſalutem debet exponere.

MEDITATIO II.

De iiſdem Apoſtolis.

I. CONſidera, ſicut Deus olim ad frangendam Pharaonis ſuperbiam, ei immiſit, non leones vel tigrides, ſed exiguas muſcas; Holophernis, fœminam Hebræam; Madianitarum, paucos milites armatos lagenis & tubis; ſic ad frangendam tyrannidem dæmonis & mundi, miſiſſe ſimplices & rudes piſcatores, nempe vt fructus eorum, id eſt conuerſio mundi, tribueretur diuinæ potentiæ, ſcireturque Euangelij propagationem, non humanum, ſed diuinum opus fuiſſe: 2. vt ipſi agnoſcerent ſe non merito ſuo, ſed ex gratia ad Apoſtolicam dignitatem vocatos: 3. vt exuti curis temporalibus, in prædicatione eſſent promptiores, aliiſque ſuaderent paupertatem Euangelicam: 4. vt experientia propriæ fragilitatis & ruditatis diſcerent aliorum infirmitatibus compati. 2. Nota numerum Apoſtolorum præfiguratum multò ante in duodecim fontibus deſerti Helim, lapidibus pretioſis in Rationali, panibus propoſitionis in Templo, lapidibus ex quibus erectum altare, bobus ſuſtinentibus mare æneum, leonibus throni Salomonis, duodecim fundamentis ſanctæ ciuitatis Hieruſalem, Apoc. 21. ex quibus cognoſci poteſt, quàm nobile & ſublime fuerit officium Apoſtolorum, eorumque qui illis ſucceſſerunt.

II. Conſidera, quàm ſingularis gratia fuerit, eos ex toto orbe ſeligi, vt cum orbis Domino familiariter conuerſarentur, vt fierent noui Teſtamenti miniſtri, & diuinorum myſteriorum diſpenſatores, vt poſt angularem lapidem Chriſtum eſſent lapides primi & fundamenta Eccleſiæ, vt ipſi extruerent Eccleſiam, cuius materiam omnes Patriarchæ & Prophetæ comportarent, vt donis gratiæ iiſdem, & omnibus Regibus ac Principibus qui fuerunt & erunt, præferrentur. Vnde & in Scriptura vocantur Principes ſuper totam terram regnantes, Paſtores & Doctores, Dij, fortes, amici & fratres Chriſti, cœli, montes, agni, ſal terræ, lux mundi. 2. Notà, quàm magna & multiplex iis collata fuerit poteſtas: 1. fuit conſecrandi Corpus & Sanguinem Domini, ac offerendi, quam ne Angeli quidem

argentum, nec quicquam per viam portare, non ſacculum, nec virgam, nec panem, nec duas tunicas. Conſidera nuſquam legi Apoſtolos in totum orbem amandatos, ſecum tuliſſe vllum commeatum pro ſua ſuſtentatione, imo his eis vetitum videtur: vt intelligant ſerui Dei ſtudio iuuandi animas accenſi, non debere ipſos eſſe ſollicitos de victu vel amictu corporali; ſed iactare omnem fiduciam in Deum, qui non eſt negaturus neceſſaria, cùm ad omnes ipſe dixerit: *Nolite ſolliciti eſſe, dicentes: Quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur?* 2. Nota quòd Dominus in iis quæ ad alios pertinent, mandarit, ne ferrent virgam; indicans, non ſeuerè & aſperè, ſed humaniter & benignè à Paſtoribus tractandas ſpirituales oues: nec duas tunicas, ne ſuperfluis ſe onerarent, ſed erogarent in pauperes.

II. PARS.

I. *NOn vos me elegiſtis, ſed ego elegi vos & poſui, vt eatis & fructum afferatis, & fructus veſter maneat, vt quod petieritis Patrem in nomine meo, det vobis.* Conſidera, eos quibus incumbit cura animarum, non poſſe ſperare laborum ſuorum fructum, niſi à Deo electi & miſſi ſint per eos qui Chriſti locum tenent, & licet putent ſe aliquem facere fructum, is tamen ſtabilis non eſt. Deinde, vt electi ſint à Chriſto, non debent tamen fructum quem colligunt, ſuæ induſtriæ tribuere, ſed gratiæ Dei: ſi enim opem eius implorent, omnis ſufficientia eorum ex Deo eſt, vt loquitur Apoſtolus 2.Cor. 2. idque fit vt conſeruentur in humilitate, ne dum aliis prædicant, vt idem dicit 1.Cor. 6. ipſi à Deo reprobentur.

II. *Si mundus vos odit, ſcitote quia me priorem odio habuit. Si de mundo fuiſſetis, mundus quod ſuum erat, diligeret.* Conſidera, te ex his verbis poſſe ſcire cuius partes ſequaris, Dei an mundi: nam ſi ob cultum veræ pietatis & vitiorum fugam, ridearis, contemnaris, & grauiter ab aliis affligaris, ſignum eſt te exoſum eſſe mundo, ac proin le electum à Chriſto, qui dicit tales non eſſe de mundo, cùm ſint potiùs de cœlo. Contrà verò, ſi quia conaris amicitiam cum mundo colere, amaris & honoraris ab omnibus, ſignum eſt te diligi à mundo, ac proinde vehementer dubitare, an manſeris in numero eorum qui ſunt à Chriſto electi. Nemo ſiquidem poteſt ſimul placere Deo & mundo: *Quicquid* enim *eſt in mundo, aut eſt concupiſcentia carnis, aut oculorum, aut ſuperbia vitæ*, vt loquitur ſanctus Ioannes 1. cap. 2. qui ſunt tres fontes omnium malorum Deoque exoſi.

III. *Ecce ego mitto vos vt oues in medio luporum. Eſtote ergo prudentes ſicut ſerpentes, & ſimplices ſicut columbæ.* Conſidera, Dominum Apoſtolis, & per eos omnibus Chriſti ſeruis conſulere, vt in conuerſatione cum hominibus imitentur ſimplicitatem columbinam & prudentiam ſerpenti-

nam. Columba caret felle & malitia: ſi pellitur, redit; ſi pulli ei tollantur è nido, gignit alios in eodem. Serpens verò pro defenſione capitis periculo exponit totum corpus: ſic Chriſti ſeruus cogitare debet benè de omnibus, dicta factaque aliorum in bonam partem interpretari, malè agentibus benefacere, diligere inimicos, & beneficiis eos ſibi deuincire. At vbi viderit in diſcrimen vocari gloriam Chriſti, vel animæ ſuæ ſalutem; inſtar ſerpentis, non ſolùm facultates ſuas temporales, ſed etiam vitam propriam, ſi opus ſit, ad tuendum diuinum honorem, ſuámque ſalutem debet exponere.

MEDITATIO II.

De iiſdem Apoſtolis.

I. Conſidera, ſicut Deus olim ad frangendam Pharàonis ſuperbiam, ei immiſit, non leones vel tigrides, ſed exiguas muſcas; Holophernis, fœminam Hebræam; Madianitarum, paucos milites armatos lagenis & tubis; ſic ad frangendam tyrannidem dæmonis & mundi, miſiſſe ſimplices & rudes piſcatores, nempe vt fructus eorum, id eſt conuerſio mundi, tribueretur diuinæ potentiæ, ſciretùrque Euangelii propagationem, non humanum, ſed diuinum opus fuiſſe: 2. vt ipſi agnoſcerent ſe non merito ſuo, ſed ex gratia ad Apoſtolicam dignitatem vocatos: 3. vt exuti curis temporalibus, in prædicatione eſſent promptiores, aliiſque ſuaderent paupertatem Euangelicam: 4. vt experientia propriæ fragilitatis & ruditatis diſcerent aliorum infirmitatibus compati. 2. Nota numerum Apoſtolorum præfiguratum multò ante in duodecim fontibus deſerti Helim, lapidibus pretioſis in Rationali, panibus propoſitionis in Templo, lapidibus ex quibus erectum altare, bobus ſuſtinentibus mare æneum, leonibus throni Salomonis, duodecim fundamentis ſanctæ ciuitatis Hieruſalem, Apoc. 21. ex quibus cognoſci poteſt, quàm nobile & ſublime fuerit officium Apoſtolorum, eorumque qui illis ſucceſſerunt.

II. Conſidera, quàm ſingularis gratia fuerit, eos ex toto orbe ſeligi, vt cum orbis Domino familiariter conuerſarentur, vt fierent noui Teſtamenti miniſtri, & diuinorum myſteriorum diſpenſatores, vt poſt angularem lapidem Chriſtum eſſent lapides primi & fundamenta Eccleſiæ, vt ipſi extruerent Eccleſiam, cuius materiam omnes Patriarchæ & Prophetæ comportarent, vt donis gratiæ iiſdem, & omnibus Regibus ac Principibus qui fuerunt & erunt, præferrentur. Vnde & in Scriptura vocantur Principes ſuper totam terram regnantes, Paſtores & Doctores, Dii, fortes, amici & fratres Chriſti, cœli, montes, agni, ſal terræ, lux mundi. 2. Notà, quàm magna & multiplex iis collata fuerit poteſtas: 1. fuit conſecrandi Corpus & Sanguinem Domini, ac offerendi, quam nec Angeli quidem

habent: 2. Dimittendi peccata, & partiendi Regnum cœlorum, quia facti ſunt quaſi Dij: 3. paſcendi oues, & regendi Eccleſiam: 4. Docendi nouam Legem gratiæ: 5. Scripturas Canonicas edendi, quia Spiritus ſanctus per eorum ora loquebantur: 6. miracula, quibus doctrinam ſuam confirmarent, patrandi.

III. Conſidera fructum quem fecerint: nam primò totum orbem Euangelio complerunt, falſorum Deorum cultum exciderunt, oraculis eorumdem ora clauſerunt, radices peccatorum euulſerunt, igne ſpiritus ſui ſiluam mundi accenderunt, demum quicquid boni hodie in Eccleſia cernitur, ab illis profectum eſt. Ab his manauit conſtantia Martyrum, iuſtitia Confeſſorum, puritas Virginum, zelus Doctorum, ſanctitas Sacerdotum, rigor Monachorum: Vnde admirans hunc fructum, clamat Propheta: *Nimis honorati ſunt amici tui Deus, nimis confortatus eſt principatus eorum*, Pſalm. 13. Quòd ſi tanta fecerunt dum eſſent mortales in terra, quid iam facient immortales in cœlo? 2. Perpende quantum laborum præmium eis ceſſerit in hac & altera vita. In hac quidem pax conſcientiæ eis ante mortem relicta, cùm Chriſtus dixerit: *Pacem meam do vobis*, Ioan. 14. & 16. 2. gaudium cordis, cùm ait: *Iterum videbo vos, & gaudium veſtrum nemo tollet à vobis*, Marc. 10. Atque hoc eſt centuplum illud promiſſum relinquentibus omnia. 3. perſecutiones, cruces, & mors glorioſa pro Chriſto tolerata: nulla enim re homo ſimilior Chriſto fit, quàm qui pro eo patitur. Vnde Apoſtoli gaudebant, quòd digni habiti eſſent pro nomine IESV contumeliam pati: & beatus Paulus Act. 5. gloriabatur in ſuis tribulationibus. In altera verò vita primum præmium eorum fuit, quòd ſeſſuri ſint ſuper ſedes duodecim, iudicaturi duodecim tribus Iſraël: imo, vt ait Apoſtolus Paulus, erunt & Iudices Angelorum. Alterum erit, quòd edant & bibant in menſa Regni Chriſti, id eſt, omnibus delitiis quæ mente excogitari non poſſunt, circumfluent, eóque ampliùs, quòd cæteris erunt beatiores.

MEDITATIO III.

De ſanctis Martyribus.

I. CONſidera opere martyrij nullum eſſe præſtantius: 1. quia eſt nobiliſſimus caritatis actus: *Maiorem caritatem nemo habet*, ait Chriſtus Ioan. 15. *quàm qui ponit animam pro amicis ſuis.* 2. quia eſt actus inuictæ fortitudinis, quia contemnuntur omnia genera pœnarum, ac ipſa mors. 3. quia eſt actus inſuperabilis patientiæ, de qua Chriſtus Luc. 21. *in patientia poſſidebitis animas veſtras.* 4. quia excedit omnia alia ſacrificia & oblationes: nam in his externa tantùm, in illo verò omnia externa & interna offeruntur Deo. 5. quia reddit Martyres ſimiliores Chriſto, nempe milites duci. *Qui vult venire poſt me* ait Chri-

ſtus Luc. 9. *tollat crucem ſuam, & ſequatur me.* 2. Nota varios eſſe Martyres, & quidem propriè dictos: 1. qui pro fide & confeſſione Chriſti trucidantur: 2. qui ob defenſionem veritatis, vt ſanctus Ioannes Baptiſta, Iſaias, Ieremias: 3. qui ob obſeruationem diuinæ Legis, vt Machabæi: 4. qui ob defenſionem immunitatis Eccleſiaſticæ, vt ſanctus Thomas Cantuarienſis: 5. qui ob probitatem ſuam, vt iuſtus Abel.

II. Conſidera quàm liberaliter Deus remuneretur hoc heroïcum opus martyrij in hac vita & futura. In hac quidem, quia promittit illis in Euangelio ſe tantam efficaciam daturum eorum verbis, vt omnes eorum aduerſarij non poſſint iis reſiſtere, & ideo non debere vel præmeditari quid reſpondeant. 2. etſi flammis ardeant, vel à beſtiis diſcerpantur, ne vnum quidem capillum eorum periturum. 3. quia certò ſciunt ſe mox à morte fore ſaluos: & ideo ſanctus Auguſtinus ait, iniuriam fieri Martyri, ſi quis oret pro eo poſt mortem. Vnde Pſal. 11. *Pretioſa in conſpectu Domini mors Sanctorum eius.* 4. quia tanta ſolatia in ipſis tormentis Deus ſuppeditat, vt corpore ſæpè nullum dolorem ſentiant. vt accidit ſancto Laurentio, & ſancto Stephano videnti cœlum apertum. In altera verò vita Deus quoque copiosè remunerat martyrium, quia perfectiſſimè vicere mundum, carnem ſuam & dæmonem: Vnde de iis dicitur Pſal. 20. *Poſuiſti in capite eius coronam de lapide pretioſo:* & coronam quidem duplicem. Vnam auream, quæ eſt communis omnibus beatis, nempe gloria eſſentialis. Alteram aureolam, quæ eſt gloria accidentalis, debita iis qui heroïco opere victoriam ex hoſte retulerunt. Quo pertinet & gloria, qua poſt Apoſtolos in tota Eccleſia eorum feſta celebrantur ſolemniùs, patrociniúmque à fidelibus inuocatur.

III. Conſidera, & alios eſſe Martyres, impropriè quidem ita dictos, ſed tamen veros, & eiuſdem præmij cum ſuperioribus participes, vti ſunt illi qui non in corpore, ſed in animo acerbiſſima perpeſſi ſunt, vt fuit beata Virgo Luc. 2. de qua ſanctus Simeon vaticinatus eſt, quòd animam ipſius pertranſiturus eſſet gladius, nempe cùm ſtaret ſub Cruce filij: qui gladius ei tantum dolorem conciliauit, vt ea de cauſa dicatur plus quàm Martyr, & Regina Martyrum. 2. Ii qui in anima & corpore multa pro fide vel iuſtitia perpeſſi, tamen occiſi non ſunt: vt beatus Iob, ſanctus Ioannes Apoſtolus, ſanctus Athanaſius, & innumeri Eremitæ, Virgines, aliique Religioſi, qui per omnem vitam carnem ſuam crucifixere cum concupiſcentiis, & acerbitatem Paſſionis Martyrum diuturnitate mortificationis non ſolùm æquarunt, ſed etiam crebrò ſuperarunt. Quis enim dubitet plus mereri eum, qui viginti, triginta vel quadraginta annos in ſumma humilitate, caſtitate, paupertate &

obedientia ante Deo promiſſa egit, multiſque bonis operibus claruit, quàm qui breui temporis momento ob fidem Chriſti occiſus eſt? Vnde ſanctus Bernardus notauit Chriſtum in Euangelio idem tribuiſſe præmium pauperibus ſpiritu (vtrorumque enim ait eſſe regnum cœlorum) & Martyribus, quoniam voluntaria paupertas ſit quoddam martyrium.

MEDITATIO IV.

De ſanctis Eccleſiæ Doctoribus.

I. Conſidera 1. admirabilem diuinæ prouidentiæ ordinem, quæ volens homines aliorum hominum ope ad ſalutem adducere, vt ex Angelica Hierarchia nonnullos ſuperiores præficit, qui alios illuminent, purgent ac perficiant; ita inter homines, dato vnigenito ſuo, vero iuſtitiæ Magiſtro, qui nos ſua doctrina illuminauit, morte purgauit, & ſanctiſſima vita ſua ad perfectionem adduxit: Ex iiſdem hominibus nonnullos aſſumpſit qui aliorum Doctores eſſent, & huiuſmodi Doctores numquam in Eccleſia defuerunt, ne quis ignorantiæ excuſationem prætexeret. 2. Conſidera ſcientiæ excellentiam qua Deus Eccleſiæ Doctores illuſtrauit: hæc nempe triplex eſt ſcientia Sanctorum; ſpeculatiua, affectuoſa & experimentalis: ſcientia, inquam, Sanctorum: non eſt enim rerum inanium, curioſarum, ſeu profanarum, vti reliquæ aliæ ſcientiæ, quæ vanitatis gratia docentur, videlicet vt doctus habearis; vel curioſitatis, vt ſcire tantùm cupias; vel cupiditatis, vt quæſtum ex ſcientia percipias; ſed eſt rerum ſanctarum ac diuinarum, nullum alium finem habens præter hominum ſalutem ac ſanctitatem, quam docet non ſolùm ſpeculatiuè, verumetiam vſu & experientia, auditorum animos ad illius ſtudium, & vt eam facto & opere compleant, inflammando. 3. Perpende hanc ſcientiam illis potiùs à Deo eſſe infuſam, quam proprio marte, aut induſtria comparatam, licet ex ſe nullo labori pepercerint, ad eam acquirendam.

II. Conſidera hos Doctores Sanctos eſſe, non quia docti, ſed quia cum tanta doctrina ſummam humilitatem ac vitæ ſanctitatem conjunxerunt: quæ aliis vt plurimùm ſuperbiæ anſam præbet, vt primo Angelo contigit: Et quia fuerunt ſpiritualiter ſal terræ, lux mundi, & ciuitas ſupra montem poſita, quibus rebus ipſe Chriſtus Dominus eſt aſſimilatus. 2. Conſidera, fuiſſe ſal terræ ob eximiam illorum ſapientiam, cuius ſal typum gerit, quodque actiones omnes ſapidas, vti ſal cibos, reddit. 2. quod vitam ac mores hominum hactenus erroribus æquè ac delictis inſulſos condierint. 3. ſal ex æquo ignis & aquæ vim continet: ita eorum doctrina, etſi ignea ob corruptionis & inflammandi cordis vim qua pollet, compati nihilominus humanæ fragilitati nouit, quæ inſtar aquæ diffluit. 4. Sal

obſtare quidem poteſt quominus caro integra & nondum corrupta, computreſcat: & in hoc eorum doctrina ſale potior eſt: redintegrare enim poteſt animas vitio infectas, & incorruptibilitati reddere.

III. Conſidera ipſos lucem mundi appellatos: 1. quòd hominum intellectus illuſtrarint, & voluntates inflammarint: 2. errores circa fidem ac bona opera quaſi denſiſſimas tenebras diſſiparint: 3. quòd vnumquemque cuiuſuis ſtatus ac conditionis docuerint, non ſecus ac Sol indifferenter omnes homines ſua luce colluſtrat. 4. ſicut lux obſcœna tangens aut putida, iis non inficitur, ita eorum vitiis quos edocebant, immunes extiterunt. 5. quemadmodum Sol cœlo affixus manens radios in terram vibrat, ita illi corpore in terris agentes, animo in cœlis verſabantur. 2. Conſidera illos fuiſſe ciuitatem ſupra montem poſitam, adductis in ſe omnium oculis, vt ſanctitate illorum perſpecta, ad eos tamquam ad tutiſſimi præſidij arcem, ac vrbem refugij confugerent; ſiquidem plures ad Deum vitæ ſuæ exemplo, quam doctrinæ excellentia adduxerunt.

MEDITATIO V.

De ſanctis Confeſſoribus Pontificibus.

I. Conſidera Deum, qui accurata rerum ordinatione delectatur ac dignoſcitur, nonnullos ex hominibus aſſumpſiſſe quaſi aliorum duces in æternitate comparanda, tamquam Patres in eiſdem Christo ſpiritualiter parturiendis; tamquam Paſtores in iis paſcendis ac gubernandis; tamquam ſpeculatores, vt eorum ſaluti inuigilent, ne aduerſariorum inſidiis pateant; tamquam viſibilia capita, vt eorum influxu ſpirituales ſplendores & affectus percipiant; tamquam mediatores, vt Deum ſibi offenſum demulceant; tamquam Legatos, vt cum Deo de neceſſitatibus hominum agant, ac viciſſim homines de diuina voluntate informent; tamquam Sacerdotes, vt omnium hominum nomine Deum honore debito colant, ipſi gratias perſoluant, placatum reddant, & neceſſaria ab eo obtineant in ſacroſancto Altaris ſacrificio. Ad hæc omnia munera obeunda ſanctos Pontifices ac Antiſtites elegit.

II. Conſidera ſanctis Pontificibus ad tam ſublimia munia vocatis à Deo ſpirituales dotes ad eadem obeunda eſſe conceſſas: & has quidem duodecim illæ gemmæ deſignabant quas auro inſertas ſummus antiquæ Legis Sacerdos in pectore geſtabat. Ac 1. quidem zelum ad coërcenda vitia lapis Sardius exprimebat. 2. amorem, tum in Deum, tum erga proximum, Topazius. 3. ſpem remunerationis ex laboribus, Smaragdus. 4. ſapientiam, non quæ de terra, ſed quæ de cœlo & ſecundùm Deum eſt, Carbunculus. 5. conſcientiæ tranquillitatem, Saphyrus. 6. firmam ac inconcuſſam fidem, Iaſpis. 7. humilitatem ac ſui cognitionem, Hyacinthus. 8. pœnitentiam, lacrymas ac mor-

ſificationem, Chryſopraſus. 8. patientiam in perferendis ærumnis ac laboribus, imo etiam in profundenda vita, pro Dei & commiſſarum ſibi ouium ſalute, Amethyſtus. 10. paupertatem ſpiritus, & terrenarum rerum contemptum, quas vti ſtercora habebant, non apponentes cor, ſed iis ad neceſſaria vtentes, vel ad ſubſidium pauperum, vel ad exornationem Templorum, Chryſolitus. 11. caſtimoniam, ſeu corporis ac mentis munditiam: qua in carne liberi à carnis lege viuebant, Sardonyx. 12. temperantiam, ſeu abſtinentiam, quę carnis impetus domat, Berillus. 2. Conſidera alias etiam Præſulis dotes celebri illa duarum iſtarum vocum Epigraphe, DOCTRINA & VERITAS deſignari, quas Hebræi VRIM & THVMIM appellant, necnon alij *illuſtrationes* ac *perfectiones* interpretantur: quam inſcriptionem ſummus Sacerdos in pectore geſtabat, vt conſtaret Deum ſanctis Pontificibus ad ſanctitatis complementum conceſſiſſe eximium lumen, puritatem ac perfectionem internam cum ſingulari veritate ac doctrina conjunctam, ad purgandas, illuminandas ac perficiendas animas ſibi commiſſas.

III. Conſidera quàm ſedulò ſancti Præſules gratiæ ſibi à Deo conceſſæ ſint cooperati & benè vſi talento ſibi tradito. Primò enim à Deo vocati ſunt ad Pontificatum, nec ſibi ſumpſerunt honorem, ſcientes munus eſſe humeris etiam Angelicis formidandum. 2. Ita in procuranda animarum ſalute deſudarunt, vt id vitæ illibatæ potiùs exemplo, quàm ſola doctrina, aut magnifico rerum exteriorum apparatu pręſtiterint; vt pote ſine crimine, & irreprehenſibiles in ſe. 3. Eximia fuit illorum humilitas in tanto dignitatis apice, vt pote omnium ſerui, ac forma facti gregis in omnibus, neminem ne pauperem quidem, vel indoctum faſtidio habentes. 4. Solius amoris Dei ac proximi impulſum in omnibus ſecuti ſunt, zelo gloriæ Dei ac ſalutis animarum præſcribente quid in quoque munere obeundo præſtarent, vt pote non aliter ſuas, quàm Dei oues ſpectantes, nec quicquam ſibi, ſed Deo tribuentes, opem illius pro tam graui ac tanti momenti miniſterio iugiter implorantes.

MEDITATIO VI.

De ſanctis Confeſſoribus in genere.

I. CONſidera Confeſſores vocari generatim eos qui citra profuſionem ſanguinis, in omni pietate & ſanctitate vitam clauſerunt, & confeſſi ſunt Chriſtum: 1. corde, in eum credendo, eumque adorando vt Creatorem cœli & terræ, 2. ore eum aſſiduè laudando & benedicendo, gratia ſque pro beneficiis agendo: deinde eiuſdem honorem & doctrinam verbis & ſcriptis, vt fecerunt Eccleſiæ Doctores, defendendo. 3. factis & operibus, id eſt mandatis diuinis parendo, & vitam Chriſtiano homine dignam agendo. 2. Perpende & confiteri Deum eos cum merito, qui

te accuſant ob proprios defectus: *Iuſtus* enim, vt habet Sapiens Prou. 11. *prior eſt accuſator ſui.* Confitendo enim peccata, fatemur Deum ſolum eſſe iuſtum & ſanctum, ſolúmque eſſe miſericordem, qui poſſit peccata remittere, ſicut monet ſanctus Ioannes: *Si confiteamur*, inquiens, *peccata noſtra, fidelis eſt & iuſtus, vt remittat nobis peccata noſtra, & emundet nos ab omni iniquitate.*

II. Conſidera, ſpeciatim inter ſanctos Confeſſores numerari: 1. eos qui poſt exilia, carceres, aliáque tormenta pro Chriſto perpeſſa, tandem in pace obiere: 2. Doctores, qui ſanctitate vitæ & doctrina, ſcriptiſque libris orbem illuſtrarunt & conuerterunt: 3. qui omnibus huius mundi bonis relictis, ſe in ſolitudine vel cœnobio abdidere, & duriſſimam vitam duxere in paupertate, caſtitate & obedientia: 4. qui eximij in caritatis operibus corporalibus vel ſpiritualibus fuere, vt Iob, Tobias, Conſtantinus, Carolus Magnus, ſanctus Ioannes Eleemoſynarius, & alij qui in ſæculo ſanctè vixere.

III. Conſidera, quantum præmium hos Confeſſores maneat: nam Matth. 10. dixit Chriſtus: *Omnis qui confitebitur me coram hominibus, confitebor & ego eum coram Angelis Dei, & coram Patre meo qui in cœlis eſt.* Quod ſine dubio futurum eſt in extremo die Iudicij, in totius Eccleſiæ militantis & triumphantis conſpectu. Cogita, quanto gaudio exilient animæ eorum qui tunc nominatim laudabuntur, & iubebuntur ſedere inter primos diuinæ & Regiæ Aulæ illius Principes, vt fulgeant ſicut ſtellæ firmamenti in perpetuas æternitates. Vide & illos qui omnia ſua hîc reliquerunt, ad ſublimiorem gradum euehi, vt ſedeant ſuper ſedes duodecim iudicantes duodecim tribus Iſraël, Matth. 19. id eſt omnes fideles. Ac denique lautiſſimum omnibus apparatum conuiuium, in quo Chriſtus ipſe tranſiens miniſtret, vt loquitur beatus Lucas cap. 12.

MEDITATIO VII.

De ſanctis Virginibus Martyribus.

De decem virginibus. Matth. 25.

I. Dixit Iesvs diſcipulis: *Simile eſt Regnum cælorum decem Virginibus, quæ cum lampadibus exierunt obuiam ſponſo & ſponſæ.* Conſidera, ſi Clericus vel Religioſus ſis, primò quàm grata ſit virginitas vel caſtitas quam Deo vouiſti, quia eam Chriſtus & beata Virgo coluere, aliiſque ſuaſere: vnde & Agnus immaculatus in Apocalypſi dicitur verſari in comitatu virginum. 2. te debere geſtare lampadem, id eſt, cor habere apertum ad cogitanda cœleſtia, clauſum verò ad terrena: lampas enim ſupernè patet, infernè clauſa eſt. *Virgo*, inquit Apoſtolus, *cogitat quæ Dei ſunt, vt ſit ſancta corpore & ſpiritu.* 3. obuiam ire ſponſo Chriſto, cui animam tuam per votum irreuocabile deſponſaſti, & ſponſæ, hoc eſt, beatæ Virgini, vel religioni tuæ ob-

uiam ibis, ſi omnes cogitationes, deſideria & actiones ad eius honorem & gloriam, animæque tuæ ſalutem dirigas, & ſemper quaſi præſentem cernas.

II. *Prudentes virgines acceperunt oleum ſecum in vaſis ſuis cum lampadibus, fatuæ ſecus.* Conſidera, ad concinnandam rectè lampadem ne facilè extinguatur, requiri 1. vitri claritatem & nitorem: 2. ellychnium ſufficiens: 3. vas oleo plenum: 4. flammæ ardorem: 5. ſplendorem. Sic Virgo vel Religioſus debet 1. eſſe mente & corpore purus: 2. animam ſuam pia aliorum exhortatione, lectione, crebráque communione paſcere: 3. vas cordis ſui habere plenum oleo caritatis & deuotionis in Deum: nam vt oleum flammam efficit & fouet in lampade, ſic oratio deuota diuini amoris flammam excitat & conſeruat, iuxta illud Prophetæ Pſal. 33. *In meditatione mea exardeſcit ignis.* 4. debet ardens eſſe in omnibus operibus bonis: nam tepidi ex ore Domini euomuntur, Apoc. 3. 5. bono exemplo aliis prælucere, vt videant opera eius bona, & glorificent Patrem cœleſtem.

III. *Eadem, ſponſo veniente, quæ paratæ erant, intrauerunt cum eo ad nuptias, & clauſa eſt ianua.* Conſidera tres eſſe ianuas, quas Dominus in hoc mundo apertas tenet hominibus, vt ingredi cœlum poſſint, quæ poſt Iudicij diem omnino claudentur, vt nulli amplius pateat in eas ingreſſus. 1. eſt miſericordiæ & veniæ, quæ patet omnibus habentibus lampadem fidei cum oleo pœnitentiæ. 2. eſt gratiæ, ad merendum & proficiendum in virtute, quæ etiam patet omnibus iuſtis ſe exercentibus in bonis operibus. 3. eſt gloriæ, quæ patet omnibus quidem, ſed in gratia, & bonorum operum exercitio vſque ad aduentum ſponſi, hoc eſt vſque ad mortem perſeuerantibus: *Qui* enim *perſeuerauerit vſque in finem, hic ſaluus erit.* 2. Conſidera claudi ianuam omnibus, quia, licet fidem in Chriſtum habuerint, caſtitatem Deo promiſerint, multos annos in religione tranſegerint, & multis bonis operibus illuſtres fuerint, non tamen vſque in finem perſtiterunt.

MEDITATIO VIII.

De iiſdem ſanctis Virginibus in genere.

I. Conſidera Chriſtum, cùm de cœlo in terram deſcendit, inſtituiſſe familiam Virginum, vt ſicut ipſe in cœlo adoratus erat ab Angelis, ita in terris Angelos haberet, qui ei ſeruirent. Dedit fidelibus ſpiritum, vt ſe puros & caſtos ſeruarent, ac corporis ſui vas, vt monet Apoſtolus 1. Theſſ. 4. in ſanctificatione & honore cuſtodirent, & non in paſſione deſiderij. Fuit virginitas in cælo inuenta, & ad homines delapſa, ac poſt Iudicij diem in cælo (vbi neque nubent, neque nubentur vlli; ſed omnes erunt vt Angeli Dei) ſemper perſeuerabit. 2. Perpende, Chriſtum eam aliis conſuluiſſe, & etiam ſeruaſſe perfectiſſimè: quippe

qui erat candor lucis æternæ, & ſpeculum ſine macula. Matrem quoque ſuam Mariam omnium Virginum Reginam, eſſe voluiſſe: Præcurſorem item ſuum Ioannem Baptiſtam, & inter Apoſtolos cariſſimum ſanctum Ioannem.

II. Conſidera ſtatus virginei dignitatem. Primò enim Virgines ſunt Chriſti ſponſæ. Vnde ſancta Agnes ad Tyrannum: *Ipſi ſum deſponſata, cui Angeli ſeruiunt, cuius pulchritudinem Sol & Luna mirantur.* 2. magis conformes ſunt Chriſto, eiúſque Matri, & ſanctis Angelis: in carne enim eſſe, & non ſecundùm carnem viuere, non humanum, ſed Angelicum eſt. 3. in Parobola ſementis Matth. 13. ſancti Patres Virginibus tribuunt fructum centeſimum, at viduis ſexageſimum, conjugatis autem trigeſimum. 4. curis ſæculi ſunt ſolutæ: *Virgo* enim, ait Paulus 1. Cor. 7. *cogitat quæ ſunt Domini, vt ſit ſancta corpore & ſpiritu.* 5. quia virginitas, teſte ſancto Ambroſio, eſt mater martyrum, imo & ipſa eſt martyrium: nam martyrium ſæpè breui tempore abſoluitur: at Virginum cum carne pugnantium, diuturnum eſt martyrium. 5. quia voto continentiam perpetuam offerre, Origene teſte, eſt holocauſtum Deo gratiſſimum.

III. Conſidera Virginum præmium à ſancto Ioanne Apoc. 14. deſcriptum: Vidit enim Agnum ſtantem ſupra montem Sion, & cum eo centum quadraginta quatuor millia habentium nomen eius, & Patris, ſcriptum in frontibus ſuis. Audiuit vocem citharædorum, addens: *Iſti ſunt qui cum mulieribus non ſunt coinquinati: Virgines enim ſunt, & ſequuntur Agnum quocumque ierit.* Mons Sion eſt Eccleſia triumphans: Agnus immaculatus eſt Chriſtus, quem congruebat ſtipari à Virginibus mente & corpore puris, quæ in fronte nomen eius habebant, quia opere fidem quam in corde habebant, profeſſæ ſunt. Citharas, quæ habent chordas ordine extenſas, pulſabant, quia mortificantes membra ſua quaſi extenſæ fuere & confixæ cum Chriſto in ligno Crucis, dum viuerent, & ſuauiſſimum in auribus Dei ſonum reddiderunt.

MEDITATIO IX.
De ſanctis Viduis.

I. CONſidera Deum, inter cætera ſalutis ac ſanctitatis media viduitatem pleriſque aſſignaſſe, ac animo inieciſſe vt orbatæ marito vidualem caſtitatem profiteantur. Hoc iniere conſilium Iudith, Anna Propheteſſa, Monica, Paula Romana, Bleſilla, Melania, Marcella, Birgitta, Elizabetha Regis Hungariæ filia, ac pleræque aliæ, ſumptis ad ſanctitatem non exiguis ex viduitate commodis. 1. nempe Deus in ſacris paginis ſæpè pollicetur fore ſe de viduis ſollicitum, earúmque defenſorem ac patronum. O beatas illas quas Deus ſua dignatur cuſtodia! 2. vidua parem in hoc ſortita eſt cum Virginibus conditionem,

quòd libera ab hominum ſubjectione, facultatem habeat Deo liberiùs inſeruiendi, & à ſæculi legibus expedita, nemini priuatim placere teneatur, nec ſit de ſecundis nuptiis ſollicita, imo nec libertati renunciare vt iterum viri voluntati ſe ſubjiciat. 3. poteſt ſine impedimento omnibus Chriſtianis virtutibus quæ ad ſanctitatem conferunt, animum appellere, ac potiſſimum duabus: 1. eſt conformitas cum voluntate diuina, quæ vt eam ad ſanctitatem adduceret, ſingulari prouidentia eam viro ſuo orbauit: Altera caſtitas, eò quidem illuſtrior quòd iam delibatis honeſti connubij oblectamentis, cùm poſſet iterum ſine culpa nubere, iiſdem ſe vltro abdicat, vt adempta virginali, vidualem caſtitatem amplectatur.

II. Conſidera quid religioſæ viduæ præſtiterint, vt perfectionem ac ſanctitatem in ſuo gradu aſſequerentur: Hæ, inquam, quas D. Paulus verè viduas appellat, 1. mundi ac carnis illecebris erant mortuæ, vt delieiis ſpiritualibus vacarent, & carnis cupiditatibus edomitis, præteritarum voluptatum oblitæ, toto ambitu ſpirituales nuptias deperirent, & affectum maritalem in Chriſti Domini, veri ac vnici ſponſi amorem transferrent. 2. ſummam in Deo viduarum protectore fiduciam habebant, ſcientes, ex quo marito orbatæ fuerunt, eum loco ſponſi habuiſſe, vt ſolatio eſſet, & eas à vexantibus vindicaret, & opportunis conſiliis roboraret. 3. inſtabant orationi, vt à Deo ſolatium ac robur perciperent, vt olim in veteri Lege Iudith vidua, ac potiſſimum Anna Prophetiſſa, cuius domum ſacrarium fuiſſe D. Ambroſius aſſerit; colloquia, orationem; vitam verò ieiunium: quod ex pleriſque etiam nouæ Legis viduis, puta, Paula, Monica & Birgitta, dici poteſt.

III. Conſidera, nonnullis aliis gradibus viduas ſibi viam ad ſanctitatem paraſſe, vt pote defectus illos vitantes, quos D. Paulus in viduis arguit, & contrarias ſibi dotes comparantes: Primò enim illas vult irreprehenſibiles, hoc eſt, vitam ſuam ita componentes, vt ſine offenſione ſint coram Deo & hominibus, imo in omnibus ſe acceptas præbeant. 2. non otioſas, ſed vtilia ſectantes, vt nullus ſuperſit Satanæ locus ad eas tentandas, vt pote piis exercitationibus ad ſalutem animæ incumbentes: ſi quos habent filios edocentes, religioſè familiam ſuam adminiſtrantes, miſericordiæ ac hoſpitalitatis opera in alios exercentes. 3. non vagas, per plateas ac domos diſcurſantes: ſed domi ſe continentes, illic potius in intimo cordis cum Deo agentes, quàm citra neceſſitatem in comitiis publicis colloquia cum hominibus miſcentes. 4. non loquaces, ſed ſilentij ſtudioſas, vt cum Deo meliùs verba intus habeant. 5. non curioſas, rebus alienis non ſe immiſcentes, nec obloquendi aliis vllam occaſionem dantes. 6. luxu ac deliciis non diffluentes, tum in veſtibus, tum in cibis,

atque adeo habitatione, & comptiori corporis ornatu, qui ſtante matrimonio, vt viro ſuo placerent, alioqui ferendus erat: ſed viduis, quibus iam Chriſtus ſponſus eſt, parum accommodatus.

MEDITATIO X.
DE DEDICATIONE ECCLESIÆ.
De Zachæo. Luc. 19.

I. IESV *præambulante Ierichο, Zachæus Publicanorum Princeps quærens videre* IESVM, *aſcendit arborem, quia ſtatura puſillus erat, & præ turba non poterat videre.* Conſidera quàm bonus & ſuauis ſit Deus, quàm promptus ad præbendam homini occaſionem, vt peccare deſiſtat. Numquam Zachæus quæſiſſet Chriſtum, niſi ipſe prius dignatus fuiſſet ambulare per Iericho; ſed ex parte noſtra cum Zachæo facienda ſunt tria, cùm Deus nobis gratiam offert. Primò enim debemus negotia & lucra temporalia relinquere. 2. duo impedimenta remouere, nempe ne timeamus turbam, id eſt ludibria hominum, nec ſimus nimium in perferendo labore conuerſionis animo puſilli; ſed alacriter aſcendamus arborem Crucis: *Qui* enim *vult venire poſt me*, ait Chriſtus, *tollat crucem ſuam.* Sycomorus ſignificat ficum fatuam: & rectè, quia Crux Iudæis fuit ſcandalum, & Gentibus ſtultitia.

II. IESVS *eo viſo dixit: Zachæe, feſtinans deſcende, quia hodie in domo tua oportet me manere. Et feſtinans deſcendit, & excepit illum gaudens.* Conſidera quia Zachæus magno deſiderio & deuotione dulci Chriſti aſpectu perfrui cupiebat: ideo Chriſtum neglecta turba qua ſtipabatur, in eum ſolum intendiſſe oculos. *Ad quem enim reſpiciam*, ait apud Iſaiam 66. *niſi ad pauperculum, & contritum ſpiritu?* Deus enim, quoties vel initia bonæ voluntatis in aliquo deprehendit, mox illi obuiam procedit, imo præuenit, & benignam manum porrigit ad extrahendum à peccato, non ſecus, quàm filio prodigo pœnitenti ſponte occurrit pater. 2. Conſidera liberalitatem Chriſti, qui longè plus tribuit Zachæo, quàm ille vmquam expectarit: non enim ſolùm ſe videndum præbuit, ſed etiam diuerſari voluit in eius domo, vt ipſi & toti familiæ eius gratiæ ſuæ theſauros impertiret. 3. Conſidera Zachæum cucurriſſe, & cum feſtinatione ex arbore deſcendiſſe: vt diſcamus non eſſe ſegnes in admittendis diuinis inſpirationibus, & exequendis. Deinde cum gaudio illum excepiſſe, vt nos in animæ domum ſæpiùs eum Sacramentaliter, ac cum gaudio ſpirituali recipiamus.

III. *Cùm Zachæus ſtans dixiſſet, ſe dimidium bonorum dare pauperibus*, &c. *ait* IESVS: *Hodie ſalus domui huic facta eſt.* Conſidera, vt ſalutem a Deo conſequamur, opus eſſe vt primò per opera pœnitentiæ ſatisfaciamus Deo, deinde proximis, ſi quid illis debeamus, vel reſtituendo aliena,

vel iniurias condonando, deinde etiam pauperibus aliquid diſpenſemus: multum, ſi multum habemus: ſi parum, parum: ſi nihil, ſaltem condoleamus, & bonis verbis ſolemur. 2. Conſidera Chriſtum, vbicumque receptus eſt, magnum aliquod donum contuliſſe, vt in domo Zachariæ, Archiſynagogi, Phariſæi, Simonis, & nunc Zachæi. Recipe ergo tu, ſi ditari velis, eum crebriùs in domum animæ tuæ, cùm occaſio eſt communicandi.

NOTA

Totam hanc Hiſtoriam poſſe appoſitè ſacræ Communioni adaptari. 1. vti Zachæus Chriſtum videre vehementer optauit, ſic eum recipiendi ſummo ardeas deſiderio: hæc enim gratia deſideriis potiùs quàm precibus obtinenda, præſertim ſi ex indignitate non audeas expetere. Aſcendes quoque cum hoc pio Publicano in arborem Crucis, aſſumpta mortificatione: vnde Seruatorem tuum, & quæ ipſum ſequuntur bona, licebit intueri. 2. finge ipſum te ſic alloquentem: *Feſtinans deſcende, quia in domo tua oportet me manere.* Idcirco quamprimùm ipſam accurata mundabis confeſſione, & ornabis piis affectibus, atque adeo propter hæc amantiſſima verba lætaberis: *Quia in domo tua hodie oportet me manere.* Noſtris quippe piis affectibus paſcitur, & ſuo nos ipſe corpore & ſanguine ſatiat ac reficit. 3. Zachæi exemplò in gratiam tanti hoſpitis, forti animo ſtatues ipſum diligere, ac eidem in æternum ſeruire: & quod ſpoponderis, quamprimùm curabis opere adimplere: vt hanc feliciſſimam vocem merearis percipere: *Hodie huic domui ſalus facta eſt*, id eſt animæ tuæ, & cunctis ipſius facultatibus.

MEDITATIO XI.

De ipſa Dedicatione Templi.

1. Conſidera 1. morem Deo Eccleſias conſecrandi antiquiſſimum eſſe & ſanctiſſimum: in Lege enim Naturæ, Deo inſpirante, Bethel domum Dei ſignificans à Iacob Patriarcha, in ſcripta verò tabernaculum à Moyſe, & templum à Salomone conſecrata ſunt, & in Lege noua ab Apoſtolis vel eorum ſucceſſoribus, Eccleſiæ dicantur & conſecrantur. 2. Conſidera nos hodie feſtum Dedicationis Eccleſiæ celebrare: 1. vt culpas omnes per totum annum in ea commiſſas quodammodo reparemus & deleamus: 2. vt de omnibus in eadem acceptis à Deo beneficiis gratias habeamus: 3. vt de nouo gratias nobis neceſſarias poſtulemus & impetremus: 4. vt creſcat in nobis reuerentia quam debemus exhibere Eccleſiæ, quæ domus Dei appellatur. 1. quia hanc ſibi elegit Deus, & in ea ſpeciali modo vult honorari: 2. quia abundantiùs in hoc ſacratiſſimo loco quàm in alio, gratias ſuas deuotè petentibus tribuit: 3. denique quia ibi Chriſtus Dominus in venerabili Euchariſtiæ Sacramento corporaliter habitat.

3. Conſidera

¶. Conſidera ipſummet Saluatorem mundi, vt nos ſuo exemplo moueret ad ritè celebrandas Eccleſiarum noſtrarum dedicationes, Templi antiquæ Legis, ipſarum figuræ, dedicationem celebrare voluiſſe.

II. Conſidera, ceremoniarum quæ in conſecratione Eccleſiæ adhiberi ſolent ſignificationem: 1. Prelatus Clero & populo comitatus ter Eccleſiam circuit, & hac trina Proceſſione Eccleſiam Trinitati perſonarum eſſe dicatam: & te eidem tres mentis potentias, memoriam, intellectum & voluntatem conſecrare debere demonſtratur. 2. ter pulſat pedo Paſtorali fores Eccleſiæ, quæ ad tertium pulſum aperiuntur, quo magna poteſtas & authoritas Sacerdotis, ad cuius nutum etiam dæmones coguntur recedere, denotatur. 3. ingreditur, dicendo, *Pax huic domui*, Eccleſiæ filios pacis amatores eſſe debere ſignificans. 4. ſuper pauimentum cineribus conſperſum in modum Crucis Alphabetum efformat: 1. Alphabetum, quia rudimenta fidei in Eccleſia edocemur. 2. ſuper cineres, vt infirmitatis noſtræ, cuius ſunt ſymbolum, & vitæ breuitatis recordemur. 3. ad modum Crucis: in Cruce enim doctrinam ſuam debet Chriſtianus conſtituere, & nihil ſcire niſi Dominum IESVM Chriſtum, & hunc crucifixum, cum Apoſtolo, gloriari. 5. aquâ luſtrali Eccleſiam aſpergit & incenſat, & hęc aqua puritatem cordis in hoc ſacro loco requiſitam, incenſum verò, feruorem orationis quę ad cœlos aſcendit, & ſuauem odorem emittit, demonſtrat. 6. cruces intus in circuitu Eccleſię duodecim imprimuntur, & lampades totidem accenduntur: & hęc Apoſtolos duodecim fidei lumine mundum vniuerſum illuſtraſſe, ſignificant: cruces autem huiuſmodi in circuitu Eccleſię collocatę: cruces, miſerias, inquam, & afflictiones quę omnes qui piè volunt in Chriſto viuere perpetuò circumdant & contegunt, declarant. Denique Cruces duodecim ſancto Chriſmate inungit Epiſcopus: vt nos certos reddat homini Chriſtiano in nulla vmquam aduerſitate vnctionem diuinę gratię & fortitudinis ſibi ad omnes ſuperandas tentationes neceſſarię defuturam.

III. Conſidera media quibus conſecrationem Eccleſię ritè valeas celebrare. 1. eſt frequenter actus fidei circa hanc veritatem elicere, nullum locum ſcilicet in toto orbe terrarum reuerentia dignum ſicut Eccleſiam reperiri poſſe. 2. omnia & ſingula à Deo in Eccleſia per totum annum accepta beneficia, in mentem reuocare beneficia, & pro illis meliori quo poteris modo gratias referre. 3. ſingula ſimiliter peccata à te per totum annum in ea commiſſa perquirere, & de iis omnibus in Confeſſione Sacramentali cum vehementi dolore te accuſare. 4. culpas huiuſmodi per actus contrarios, ſilentium, v. g. oculorum cuſtodiam, modeſtiam, & ſimiles, reparare. 6. in ingreſſu Eccleſię te

aqua benedicta intingendo, actum contritionis elicere, & idipſum per totum annum obſeruare. 6. Infelicem ſtatum eorum qui ſe irreuerenter in Eccleſia gerunt, deplorare, & precibus, vel aliis conuenientibus mediis, eorum emendationem procurare. 7. gratias tibi & proximo ad annum feliciter perſoluendum neceſſaria poſtulare. 8. templum animæ tuæ de nouo diuinæ maieſtati, cor tuum & voluntatem tuam illi totaliter offerendo, & ſacram Euchariſtiam deuotiſſime ſuſcipiendo, conſecrare.

Finis primæ Partis Meditationum.

MEDITATIONES
IN
VARIA SVBIECTA,
qualibet anni die
AD LIBITVM VSVRPANDA:
& præſertim
DIEBVS OCTO VEL DECEM
ad exercitia ſpiritualia
DESTINATIS.

PARS SECVNDA.

H

MEDITATIONES DE BENEFICIIS DIVINIS.

MEDITATIO I.

De beneficio Creationis.

I. COnſidera opus ipſum, quid ab æterno vſque ad diem conceptionis tuæ in vtero matris fueris, nempe putum purúmque nihil: quod qualibet creatura, etiam minima & viliſſima, vilius eſt. 2. cùm nihil eſſes, & nihil referret te eſſe aut non eſſe, Deum ex mero amore tui te creaſſe, & totum tibi dediſſe quod es. 3. cùm Deus potuerit te aliud facere quàm hominem, vt beſtiam, lapidem, vermiculum, feciſſe te creaturam rationalem, omnium aliorum corporalium dominam. 4. hominem non ſtultum, cæcum, claudum, leproſum; ſed ſanis & integris membris. 5. ad imaginem & ſimilitudinem ſuam: ad imaginem quidem, quia intellectu, voluntate & memoria præditum: ad ſimilitudinem verò, quia omnium virtutum pulcherrimarum capacem: quæ ſunt quidam diuinæ naturæ quaſi characteres.

II. Conſidera tuæ creationis finem, qui eſt vt viciſſim Deum Creatorem ex toto corde, tota anima, & tota mente; & omnibus viribus tuis ames, quia totum te, quantus es, creauit. Si enim parentibus, ſecundùm Ariſtotelem, non poſſumus reddere æquiualens, qui corpus genuerunt, quomodo poterimus Deo, qui totum hominem condidit? 2. vt omni humilitate & pietate Deo ſeruias, obſequendo eius & Eccleſiæ ſponſæ ſuæ mandatis. 3. vt eum ob beneficia præſtita, maximè autem creationis, perpetuò colas, laudes & glorifices. Si enim in veteri Teſtamento vix vllum beneficium populo Iſraëlitico contulit, quod non voluerit anniuerſari, & ſolemni recoli memoria, quid non exiget à nobis pro hoc beneficio creationis immenſo nobis pręſtito, quo non ſolûm ad imaginem ſuam nos condidit, ſed animam immortalem impertiit, vt immortalibus aliquando bonis frueremur? Vnde rectè quidam Sanctus concludit, hominem non toties reſpirare, quoties tenetur Dei ſui recordari. Sicut enim ipſe ſemper eſt, ita debere Deo ſemper

gratias agere, pro immortali eſſe quod ab eo accepit. 4. vt poſtquam dicta in hac vita præſtiteris, tandem felicitatis æternæ cum Deo particeps efficiaris, quo nullum maius bonum excogitari poteſt.

III. Conſidera finem creationis aliarum creaturarum corporalium, qui eſt vt nobis ſeruiant, & auxilio ſint ad conſequendum finem noſtrum. Creauit enim Deus cœlos, Solem, Lunam & ſtellas, ac elementa, vt nobis ad diſtinctionem dierum & noctium vſui eſſent, vt ſuo influxu hæc inferiora pro noſtra neceſſitate afficerent. Deinde varia animalium genera, alia ad ſubleuandos labores, alia ad præſtandum victum & amictum, alia ad recreationem, aliŏſque vſus quotidianos. Similiter Deus aliis omnibus donis ſuis naturalibus & ſupernaturalibus nobis conceſſis, vt ingenio, prudentię, fortitudini corporis, ſanitati, doctrinæ, diuitiis, honoribus, *&c.* hunc finem præſtituit, vt ſeruiant nobis ad ſalutem. Et ideo ſi non ſeruiant, contraria potiùs nobis eſſe optanda & eligenda, vt ægritudinem potiùs quàm ſanitatem, mortem quàm longam vitam, paupertatem quàm diuitias, religioſam vitam potiùs quàm ſæcularem.

MEDITATIO II.

De beneficio conſeruationis.

I. CONſidera Deum poſtquam te fecit, etiam conſeruare & gubernare: quod non eſt minus beneficium priore. Illud enim ſemel tantùm tibi factum eſt: hoc autem ſemper repetitur. Quotidie enim Dominus quodam modo te creat, quia ſemper conſeruat quem ſemel creauit, nec minor vel potentia vel amor requiritur in vno, quàm in altero. Si igitur multum illi debes, quia ſubitò te creauit, plus debebis, quod igitur te conſeruet. Quotquot enim temporis momenta habuit, & habet, & habebit vita tua, tot partes ſunt iſtius beneficij, quia nec in vllo illorum ſubſiſtere potuiſſes, ſi Deus oculos ſuos à te auertiſſet.

II. Conſidera Deum omnia alia bona mundi condidiſſe, vt iuuarent ad tui conſeruationem & gubernationem, ac imprimis Angelos ipſos qui aſſiſtunt ſemper ante faciem eius. *Omnes* enim, teſte beato Paulo Heb. I. *ſunt adminiſtratorij ſpiritus in miniſterium miſſi, propter eos qui hæreditatem capiunt ſalutis.* Idem dicendum eſt de omnibus aliis creaturis corporeis totius mundi quæ diriguntur à Deo in hunc finem, vt hominem in ſuo eſſe conſeruent, cœlum cum planetis, aër cum auibus, mare & flumina cum piſcibus, terra cum beſtiis, fructibus, floribus, coloribus & odoribus, quod mirabatur Propheta Pſal. 8. dicens: *Quid eſt homo, Domine, quod memor es eius, aut filius hominis, quoniam viſitas eum? Gloria & honore coronaſti eum. & conſtituiſti eum ſuper opera manuum tuarum. Omnia ſubiecisti ſub pedibus eius, oues & boues vniuerſas, inſuper & pecora campi.*

III. Conſidera, ſicut omnia bona ſunt noſtra beneficia, etiam omnia mala eſſe noſtra beneficia, quia ab illis Deus nos præſeruauit. Alios enim videmus affligi calculo, alios podagra, alios lepra, alios epilepſia, aliiſve morbis. Mundus enim hic nihil aliud eſt quàm infinitarum ærumnarum & laborum pelagus, nec in ea vel vna domus inuenitur, in qua non ſit aliqua calamitas. Itaque ſi ab his liber & immunis ſis, eſt quòd Deo pro tanto beneficio gratias agas. Cùm enim omnia mala, aut ex natura, aut culpa oriantur, & in te vtraque cauſa adſit; cur non ſimiles in te exiſtunt effectus? quis malorum illorum diluuium impediuit, quo minus te obrueret, niſi diuina gratia & beneficentia?

MEDITATIO III.

De beneficio Redemptionis.

I. Conſidera à quo ſis redemptus, nempe à Filio Dei tuo Creatore & conſeruatore, qui humanam naturam aſſumere dignatus eſt, vt perfectiſſimo modo te redimeret à peccatis, & perpetua damnatione inferni, quam per peccatum merebaris. 2. Conſidera quantum amorem in hac re erga te & omnes homines Deus demonſtrauit, nempe quantum maximum potuit. Nam cùm non poſſet pro ſuis peccatis ſatisfacere vllus homo, ſi Deus non fieret homo, ipſe pro homine voluit fieri homo, & quidem mortalis & paſſibilis, ac potius mori pro homine, quàm vt periret homo. Non ſecus ac magnus Rex aliquis pro homine viliſſimo mancipio, quod pro grauiſſimis ſceleribus nullo ſupplicij genere compenſare poſſet partis læſæ offenſam, vel ſeipſum vel filium ſuum mactandum offerret.

II. Conſidera quo modo ſis redemptus, nempe perfectiſſimo. Poterat enim Deus ſola voluntate, verbo vel nutu, antequam fieret homo, nos redimere, ſicut vno verbo creauit. Et factus homo poterat oratione, vno gemitu, vna gutta ſanguinis etiam in circumciſione ſua profuſa, totum genus humanum redimere; ſed voluit totius ſanguinis effuſione, Paſſionéque omnium acerbiſſima & ignominioſiſſima redimere. 2. Conſidera tantam acerbitatem fuiſſe, vt ipſi in horto oranti cogitatio ſola futurorum cruciatuum ſudorem ſanguineum toto corpore expreſſerit. Flagris ſic conciſus, colaphis contuſus, ſputiſque oppletus eſt, vt videretur leproſus: manus pedéſque clauis obtuſis confoſſi, caput ſpinarum aculeis per cranium transfixum. Et ſuper hæc trabem Crucis ipſe ſuis humeris iam conuulneratis geſtare coactus eſt: ſed ſupra vires, quia ſub onere corruit. 3. Conſidera, quàm ignominioſa fuerit tota Paſſio. Primò enim à proprio diſcipulo proditus, deinde funibus & catenis per vias in habitu alieno velut ſtultus pertractus, per ludibrium tamquam Rex adoratus, Barrabæ latroni poſthabitus, in medio latronum velut ſcele-

ratiſſimus crucifixus, & in ipſa cruce variis contumeliis laceſſitus.

III. Conſidera, à quantis malis ſis redemptus. Primò enim redemptus es à peccatis, quorum tanta eſt grauitas, vt expiari non potuerint niſi ſanguine Filij Dei: 2. à perpetua tyrannide & ſeruitute diaboli, cui per peccatum eras mancipatus: 3. ab igne æterno, diabolo & angelis eius parato. 2. Conſidera quanta bona ex hac redemptione conſecuta ſint. Primò enim ex filio diaboli factus es filius Dei: 2. ex hærede æternæ damnationis factus es hæres æterni Regni: 3. factus es particeps gratiæ & amicitiæ diuinæ, omniúmque bonorum ſpiritualium: 4. vt ſi in peccata vetera relabaris, iterum poſſis per pœnitentiam in gratiam reſtitui: 5. vt in gratia exiſtens merearis augere gratiam & vitam æternam: 6. vt ſuſcipias fontem gratiæ, nempe in ſanctiſſima Euchariſtia, ac etiam (vt pro tot beneficiis à Deo acceptis dignum aliquid reddas) Patri cœleſti eumdem offeras: quod fit in ſacrificio Miſſæ.

MEDITATIO IV.

De beneficio vocationis ad fidem Catholicam.

I. CONſidera, non prodeſſe nobis beneficium redemptionis, niſi ſubſequatur beneficium vocationis ad veram fidem & iuſtificationem. Sicut enim emplaſtri nullus eſt vſus, ſi non applicetur vulneri; ſic nec Paſſionis Chriſti nulla in nobis ſequitur vtilitas, niſi per fidem & Sacramenta fidei nobis applicetur. 2. Conſidera, ſine peculiari ope & auxilio diuino neminem vocari ad veram fidem. *Nemo poteſt venire ad me*, inquit ipſe Chriſtus Ioan. 6. *niſi Pater meus traxerit illum.* Sicut enim lapis natura ſua ſemper cadit deorſum, nec poteſt tendere ſurſum niſi auxilio externo; ſic homo propter peccati corruptelam ſemper inclinatur in amorem rerum terrenarum, nec poteſt ad amorem cœleſtium mentem erigere, niſi dextera Excelſi adiutus.

II. Conſidera quot millia, non dico hominum, ſed nationum, infidelium & hæreticorum, ab initio mundi, & ante Chriſtum & poſt Chriſtum, ac etiam hoc ſæculo, iuſto Dei iudicio hanc neceſſariam ad ſalutem vocationem conſecuti non ſint, ac proinde perierint & pereant in ſua infidelitate vel hæreſi. Cogita quid de te factum eſſet, ſi inter Ethnicos natus eſſes, ſi ligna & lapides adoraſſes: deinde, ſi hæreticos parentes, cognatos, patriam habuiſſes. Vide quantas gratias debeas Deo tuo, quòd in tanta reproborum multitudine voluerit te inter domeſticos Eccleſiæ ſuæ Catholicę Romanę naſci, lacte Apoſtolorum nutriri, & ſanguine Chriſti inebriari. Quòd voluerit te per ſacrum baptiſmum renaſci filium Dei, & vitę ęternę hęredem fieri.

III. Conſidera quot millia Chriſtianorum ſint qui pec

veram fidem in Chriſtum & baptiſmum, à peccatis & damnatione æterna quidem ſunt liberati, & diuinæ gratiæ & amicitiæ reſtituti: ſed tamen poſtea vel in hæreſin vel in grauia peccata relapſi ſunt, ex quibus non emerſerunt: tu autem toties lapſus & naufragium paſſus, arrepta pœnitentiæ tabula, ad portum ſalutis redieris: quàm patienter tecum ſæpè Deus egerit, quòd vel grauia peccata committentem, vel diu illis hærentem, & non dolentem, imo alios etiam ad illa ſollicitantem, ſuſtinuerit: Quòd in medio peccatorum multas ſæpè inſpirationes pias ſuggeſſerit: & ad reſipiſcendum vocauerit eum qui nihil aliud faciebat, quàm quòd vocantem offenderet: Quòd denique clamore tam alto vocarit, vt non ſecus, quàm Lazarum à morte ad vitam reuocauerit, ac tanta gratia ornarit, vt etiam ſuaue ſit & iucundum à priſtinis peccatis abſtinere, & Deo ſeruire.

MEDITATIO V.

De beneficiis peculiaribus, cuique propriis.

I. Conſidera, ſi quæ peculiaria à Deo beneficia tibi tota vita tua contigerint, quæ non ſunt aliis, etiam Catholicis inter quos vixiſti, communia, ſiue ſint naturæ, ſiue fortunæ, ſiue gratiæ: naturæ & fortunæ eſſe poſſunt hæc: Quòd infans non ſis in vtero extinctus: quòd non ſis natus ex parentibus infamibus, illegitimis, hæreditario morbo infectis, corpore vitiatis, magis & veneficis, mendicis, latronibus, aliiſque nebulonibus: quòd à parentibus piis ab infantia educatus, & ab iiſdem pædagogis, magiſtriſque Catholicis ac probis traditus inſtituendus: quòd ſeueriore diſciplina domeſtica & ſcholaſtica fueris à ſocietate petulantium laſciuorumque puerorum, & à variis peccatis abſtractus.

II. Conſidera beneficia particularis gratiæ, maximè poſt annos pueriles: Quòd tibi præceptores obtigerint docti & pij, qui ſimul veram pietatem Chriſtianam cum litteris inſtillarint: quòd occaſionem habueris multas conciones & exhortationes audiendi: quòd ad eas ſcholas, academias, hominumque piorum ſodalitates perueneris, in quibus frequens eſt vſus ſanctiſſimorum Sacramentorum Confeſſionis & Euchariſtiæ: vbi multa præclara exempla veræ pietatis publicè, priuatimque cernuntur: vbi vigent exercitationes repetitionum quotidianarum, diſputationúmque priuatarum & publicarum: vbi nulla eſt iuuentutis vanitas & diſſolutio: vbi ſumma erga præceptores obedientia & reuerentia: vbi denique liberè exercitationi omnium bonorum operum, ipſique honeſtati, ſine cuiuſquam ludibrio & conuitio, quiſque vacare poteſt.

III. Conſidera alia beneficia magis arcana & occulta, tibique omnino propria: vt ſi ſis à parentibus hæreticis natus, in hæreſi ab hæreticis præceptoribus inſtructus, &

tamen tándem mirabiliter ad veram fidem traductus: ſi in ea perſtiteris, etiam poſtquam à parentibus vel amicis es exhæredatus, vel derelictus. Item, ſi à ſocietate malorum ſingulari gratia abſtractus: ſi ex ſordibus grauis alicuius peccati in quod diu hæſeris, emerſeris: ſi à periculo ſingulari vel animi vel corporis liberatus, vt à naufragio, à morte poſt lethalia vulnera, à grauiſſima tentatione, v. c. ſe necandi, vel ab aliis periculis tibi ignotis. Quis enim ſcit à quot tentationibus te Deus præſeruauerit, à quot occaſionibus peccandi? quoties laqueos inimici in via exiſtentis ruperit, ne illis implicareris? Quare ſicut pro occultis peccatis quotidie oras cum Propheta Pſal. 18. *Ab occultis meis munda me Domine*: ita & pro occultis iſtis beneficiis debes gratias agere.

MEDITATIO VI.

De beneficio æternæ Prædeſtinationis.

I. CONſidera hoc beneficium non eſſe commune, ſed peculiare, eorum duntaxat, qui ab æterno à Deo electi ſunt ad vitam æternam, quod eſt omnium beneficiorum maximum, & gratia gratiarum: non ſolùm quia datur ante omne meritum, ex ſola immenſa Dei bonitate, ſed etiam quia cæterorum eſt fundamentum. Cùm enim homo electus eſt ad vitam æternam, mox quoque Deus, quę ad illam conſequendam requiruntur, media impertitur: *Quos* enim *prædeſtinauit*, inquit Apoſtolus Rom. 8. *hos & vocauit & iuſtificauit*. Sicut enim Pater carnalis qui filium educat, vt aliquando Eccleſiaſticus fiat, curat vt à teneris annis litteris operam det, & moribus Eccleſiaſticis aſſueſcat; ſic æternus Pater ſemel ad gloriam æternam electos, paterna ſua cura dirigit in via iuſtitiæ, donec ad finem deſtinatum perueniant.

II. Conſidera, etiam ſi hoc prædeſtinationis beneficium in hac vita nobis maneat occultum, tamen ſigna quædam illius haberi poſſe, inter quæ maximum eſt perſeuerantia in vita pia & ſancta. Qui enim multis annis in timore Domini vixit, atque omni ſtudio peccata mortalia fugit, piè poteſt credere quod, vti Apoſtolus loquitur 1. Cor. 1. confirmabit eum Dominus vſque in finem ſine crimine in diem aduentus Domini; & quod vti incepit, ſic finiet. 2. Conſidera neminem quidem de hac perſeuerantia poſſe eſſe ſecurum: nam & Salomon, cùm diu piè vixiſſet, tandem defecit, tamen quia vna hirundo non facit ver, & prouerbium eſt. *Adoleſcens iuxta viam ſuam, etiam cùm ſenuerit, non recedet ab ea*, Prou. 22. Humiliter de infinita Dei bonitate præſumi poteſt, quòd qui ita perſeuerat, electorum numero ſit adſcriptus, ſicut pręſumit ſe ſaluandum: hoc enim illud pręſupponit.

III. Conſidera, quanti faciendum ſit hoc beneficium, ac proinde quantæ gratiæ tibi pro eo ſint agendæ Deo op-

timo maximò. Primò enim nihil excellentius vel ſublimius eſſe poteſt fine & ſcopo prædeſtinationis: eſt enim ipſe Deus, vel æterna diuinæ viſionis, & omni voluntate pleniſſima fruitio, quod bonum eſt omnium maximum, quo maius deſiderari non poteſt. 2. deinde prędeſtinatio eſt antiquiſſima, quæ non incepit cum mundi conſtitutione, ſed mundo multò antiquior, imo ipſi Deo coæua, qui quemadmodum ab æterno eſt, ſic ab æterno dilexit ſuos &c. 3. quia eſt electio immutabilis: quod enim Deus ſemel voluit & decreuit, mutari non poteſt. *Ego Deus,* inquit ipſe apud Prophetam, *& non mutor.* 4. quòd te cum paucis aliis inter tot centena millia hominum, qui ſæpè meliores fuerunt, dignatus ſit eligere in numerum prędeſtinatorum, idque ab omni æternitate: quòd pectori diuino tui memoria inſculpta fuerit ante omnia ſæcula, quòd pro filio Dei adoptiuo habitus ſis, & in ſplendoribus Sanctorum, cùm Pater cœleſtis dixit filio naturali: *Ego hodie genui te.*

MEDITATIO VII.

De beneficio vocationis ad Religionem, quæ eſt pro Religioſis.

I. Conſidera, ſi Religioſus ſis, aut deſiderio ingrediendi Religionem tenearis, hoc beneficium quoque eſſe peculiare, & poſt diuinam prædeſtinationem omnium maximum, paucisque conceſſum, & ideo Chriſtus dicebat de illo, Matth. 19. *Qui poteſt capere, capiat.* Et, *Si vis perfectus eſſe, vade & vende omnia quæ habes, & da pauperibus, & veni, ſequere me.* Religio enim eſt ſtatus perfectionis, non quòd omnes perfecti eſſe debeant qui eam ſuſcipiunt; ſed quòd quotidie proficiendo per obſeruationem non ſolùm pręceptorum, ſed etiam conſiliorum diuinorum, debeant ad vitæ Chriſtianæ perfectionem tendere. Hæc eſt, dempto martyrio, anguſtiſſima porta & arctiſſima via quæ ducit ad vitam æternam, & pauci ſunt qui inueniunt eam Matth. 7. In hac, ſi quis conuenienter ſuæ Regulæ in vita pia & ſancta perſeueret, probabiliſſimum argumentum habet ſe eſſe in numero prædeſtinatorum.

II. Conſidera cauſam, cur hoc beneficium tanto ſit in pretio habendum. Vna eſt, quia in ſacra Scriptura ſola temporalium facultatum in pauperes propter Chriſtum diſtributio, ampliſſimam habet promiſſionem à Chriſto, vt quòd magnum theſaurum eiuſmodi habituri ſint in cœlo, Matth. 16. Deinde, quòd centuplum in hoc ſæculo accipient, quoad domos, agros & fratres, & in futuro vitam æternam, Marc. 10. Quid ergo habebunt, qui præterea ſe caſtrant propter Regnum Dei, & voluntatem ſuam, ac iudicium ſubjiciunt voluntati hominis loco Dei, & hoc palam ſolemni vel ſimplici profeſſione Deo, & omnibus Sanctis vouent, vt faciunt omnes Religioſi? Altera eſt,

quia ſancti Patres comparant ingreſſum in Religionem alteri baptiſmo, eò quòd per illum homo, ſicut per baptiſmum liberetur ab omnibus peccatorum pœnis. Sanctus Gregorius addit, ſicut holocauſtum excedit alia ſacrificia, ſic ingreſſum Religionis, omne genus pœnitentiarum vel ſatisfactionum etiam publicarum excedere. Beatus Bernardus verò & Petrus Bleſenſis etiam comparant religioſam vitam, & labores continentem, martyrio.

III. Conſidera, cur ſancti Patres his comparationibus ſint vſi. Prima cauſa eſt ſancti Thomæ Aquinatis, quia paucis eleemoſynis poteſt homo ſatisfacere pro pœnis peccatorum, iuxta illud Danielis 4. *Peccata tua eleemoſynis redime.* Ergo multò magis ſatisfacit, qui non ſolùm omnia ſua dat pauperibus, ſed etiam ſeipſum tamquam ſeruum offert Deo & Religioni, imo vouet ſe nihil amplius proprium poſſeſſurum. Secunda cauſa eſt, quia tota profeſſio veri Religioſi conſiſtit in continua deportatione crucis ſuæ, hoc eſt, abnegatione proprij iudicij & voluptatis, mortificatione ſenſuum, paſſionum, omniúmque cupiditatum prauarum carnis & mundi, ſecundùm illud Luc. 9. *Si quis vult venire poſt me, abneget ſemetipſum, & tollat crucem ſuam quotidie:* & hoc eſt ſpirituale martyrium. Vnde Sapiens dicit Prou. 16. *eum qui dominatur animo ſuo, meliorem eſſe expugnatore vrbium.* Imo Seneca Philoſophus gentilis agnouit epiſt. 123. *imperare ſibi maximum eſſe imperium.*

MEDITATIO VIII.

De bonis Religionis à ſancto Bernardo deſcriptis hoc rythmo:

IN RELIGIONE HOMO VIVIT PVRIVS, cadit rariùs, ſurgit velociùs, incedit cautiùs, quieſcit ſecuriùs, irroratur crebriùs, purgatur citiùs, moritur confidentiùs, muneratur copioſiùs.

I. CONſidera 1. cur *viuat puriùs*, nempe 1. ob puritatem intentionis, quia omnia facit ad Dei gloriam, & animæ ſalutem. *Si oculus tuus fuerit ſimplex*, ait Chriſtus Matth. 6. *totum corpus tuum lucidum erit.* 2. ob puritatem à peccatis mortalibus, quæ ſola animam verè impuram faciunt, quia boni Religioſi malunt mori, quàm ſcienter peccare mortaliter. 2. ob puritatem mentis & corporis Angelicam, quia promiſerunt Deo & Religioni caſtitatem.

II. Conſidera cur *cadat rariùs*: nam quia in ea rara vel nulla ſunt offendicula, vel lapides ſcandali, in quos impingat. 2. nulli laquei dæmonis, ratione opum, honorum vel voluptatum mundi, quas appetat: *Qui* enim *volunt diuites fieri*, ait Apoſtolus 1. Tim. 6. *incidunt in laqueum diaboli.* Hic autem non ſolùm non vult diues fieri & magni

haberi, ſed etiam paupertatem amat tamquam matrem, & cupit ab omnibus contemni. 3. quia è contra multa in ea ſunt adminicula, Superiorum, Confeſſariorum, & Præfectorum ſpiritualium, à quibus ſuſtentetur ne cadat.

III. Conſidera cur *ſurgat velocius*, quia lapſus eius ordinariè non ſunt niſi venales, qui multis modis expiari queunt oratione Dominica, aqua benedicta, tunſione pectoris, confeſſione generali, gemitu, actu feruenti caritatis, *&c.* 2. quia à multis ſociis fratribus poteſt ſubleuari. Vnde dicitur Eccl. 4. *Væ ſoli, quia non habet ſubleuantem ſe.* 3. quia Angelica miniſteria in Angelico iſto ſtatu ei ſunt promptiora, & diuina præſidia nomine *centupli in hac vita* ſunt promiſſa.

IV. Conſidera cur *incedat cautius*, nempe 1. quia ſicut Deus nullum relinquit peccatum impunitum, ſic Religio omnes lapſus expiat per pœnitentiam. 2. quia in Religionum Regulis omnes ferè imperfectiones prohibentur, in quos aliquis incidere poſſit. 3. quia omnes Superiores, æquales & inferiores habet ſuorum morum inſpectores, & quaſi obſeruatores, quibus cauet vel minimam dare occaſionem offendiculi.

V. Conſidera cur *quieſcat ſecurius*, nempe 1. quia expers eſt omnis curæ rerum ad victum, vel amictum neceſſariarum. *Nemo militans Deo*, ait beatus Paulus 2.Tim.2. *implicat ſe negotiis ſæcularibus.* 2. quia nullum bellum vel exiguum habet cum mundo quem deſeruit, & carne quam per mortificationis virtutem crucifixit cum vitiis & concupiſcentiis. 3. quia ſumma fruitur conſcientiæ pace: *Secura mens*, ait Sapiens Prou.15. *quaſi iuge conuiuium.*

VI. Conſidera cur *irroretur crebrius*, nempe 1. quia in quotidianis exercitiis ſpiritualibus orationum, meditationum, ſacrificij Miſſæ, & Communionis ſæpè particeps fit diuinarum inſpirationum. *Super quem requieſcet ſpiritus meus*, ait Dominus Iſa. vlt. *niſi ſuper humilem & quietum & contritum corde?* 2. conſolationem cœleſtium etiam in mediis afflictionibus, vt ieiuniis, diſciplinis, ciliciis. 3. nouarum virtutum & donorum Spiritus ſancti.

VII. Conſidera cur *purgetur citiùs*, nempe 1. quia in ea vſitatum eſt quotidianum examen conſcientiæ, tam particulare quàm generale, in quo inquirit in ſingulos lapſus, dolet, & emendationem proponit. 2. quia crebrò iteratur Confeſſio Sacramentalis, & poſt illam deuota Communio. 3. quia in ea frequentes ſunt ſatisfactiones pro expiandis pœnis peccatorum, tum ſponte ſuſceptæ, tum à Superioribus, Confeſſariis, vel regulæ injunctæ, quas ſi ſedulò ſeruet, purgatione opus non erit in hoc ſæculo.

VIII. Conſidera cur *moriatur confidentius*, nempe 1. quia ſcit promiſſionem generalem & ſpecialem eſſe infallibilem. Generalem: *Qui perſeuerauerit vſque in finem, hic*

ſaluus erit, Matth. 10. & 19. Et ſpecialem: *Vade & vende omnia, & habebis theſaurum in cælo.* 2. quia ſcit prouerbium eſſe, qui bene vixit & anguſtam viam tenuit, non poſſe malè mori, ſecularéſque ſolitos ſub mortem dicere: Vtinam in Religione tali vel tali vixiſſem. 3. quia, vt ſuperſint adhuc aliquæ imperfectionum reliquiæ expiandæ, nouit ſe habere in extrema hora ex priuilegio Ordinis indulgentiam plenariam, ac ante & poſt mortem communionem omnium ſui Ordinis, precum & ſacrificiorum, aliorúmque operum bonorum.

IX. Conſidera cur *remuneretur copioſiùs*, nempe 1. quia qui relictis omnibus ſecuti ſunt Chriſtum, ſedebunt ſuper ſedes duodecim iudicantes, Matth. 19. & centuplum accipient in hac vita, & in futuro vitam æternam, Matth. 10. Centuplum accipiunt, quia pro patre vno relicto, in Religione plures ſpirituales patres, pro fratre plures fratres, pro vna domo multa collegia vel cœnobia. 2. quia, teſte Apoſtolo Rom. 2. *Deus reddet vnicuique ſecundùm opera ſua: & qui ſeminauerit in benedictionibus, de benedictionibus & metet*, 2. Cor. 9. At Religioſus quotidie vacat operibus, vel religionis orando & laudando Deum, vel humilitatis, vel miſericordiæ corporalibus aut ſpiritualibus. Deinde quælibet eius opera etiam adiaphora, vt dormire, comedere, ſtudere, ſunt meritoria, tum quia ſemper ferè eſt in Dei gratia, tum quia omnia ad Dei gloriam refert, & facit ex obedientiæ virtute. 3. quia præter ea quæ omnibus beatis ſunt communia, Religioſis maximè competunt tres aureolæ, Martyrum ſcilicet, Virginum & Doctorum, quæ ſunt accidentalia quædam præmia.

MEDITATIONES DE PECCATIS.

MEDITATIO I.

De grauitate peccatorum ex parte Dei.

I. CONſidera *Peccatum*, ſecundùm beatum Auguſtinum, *eſſe dictum, factum vel concupitum contra Legem Dei*, hoc eſt, præuaricationem diuinorum mandatorum. 2. Expende quantum malum ſit, & idcirco ſummo ſtudio cauendum quatuor de cauſis. 1. quia Deo maximè exoſum. *Odio eſt Deo impius*, ait Propheta Sap. 14. *& impietas eius.* 2. quia expiari non potuit, niſi ſanguine Filij Dei. 3. quia ex diabolo eſt, & diabolo acceptiſſimum. *Qui* enim *peccatum facit*, ait beatus Ioannes 1. cap. 3. *ex diabolo eſt, quoniam ab initio diabolus peccat.* 4. quia nihil æquè homini noxium.

II. Conſidera, vnde conſtet Deo eſſe exoſum, nempe ex grauiſſimis, quibus illud caſtigauit pœnis, primò in Angelis, deinde in hominibus. In Angelis quidem, quos vnà cum Principe Lucifero, cùm eſſent omnibus naturæ & gratiæ donis in ſua creatione ornati, Deóque gratiſſimi, ob vnam ſuperbam animi cogitationem, quaſi pares diuino numini eſſe vellent, è cælo ad teterrimum obſcuriſſimumque Inferni carcerem deturbauit. 2. Conſidera quid ibi agant. Nimirum, nec quicquam boni facere, nec quicquam mali omittere ibi poſſunt, perpetuò dolentes de amiſſa felicitate; tum naturali, qua beati fuere; tum diuina, qua eſſe potuerunt, deſperantes omnem reſipiſcendi facultatem, furentes odio in Deum, ſibi graues, nobis inuidentes, & omnibus fraudibus ac inſidiis homines ſanctos circumuenientes, ac denique flammas ſempiternas, quibus adurantur; ſed non conſumantur, vbicumque ſint, ſecum deferentes.

III. Conſidera quomodo in hominibus Deus illud caſtigarit. Et primò in omnium hominum Principe Adamo, quem ſua manu formarat, cui imperium orbis terrarum detulerat, quem plurimis naturæ gratiæque dotibus locupletarat, cui æternam felicitatem promiſerat, & in Paradiſi loco omnium totius mundi pulcherrimo collocarat: hunc enim vnà cum conjuge ſua, ob decerptum è medio Paradiſi contra mandatum Domini pomum, de repente omnibus gratiæ opibus exutum eiecit è ſumma felicitate ad ſummas miſerias, ad laborem manuum, ad ſudorem vultus, &

quod cogitantem reddat attonitum, totam cum eo poſteritatem, id eſt, omnes homines qui ſunt, fuerunt & futuri ſunt vſque ad mundi finem. Nam omnes huius ſæculi & futuri ærumnæ, vt peccatum originale, & alia, morbi, paupertas, fames, bella & damnatio æterna ex illo ſolo Adæ lapſu, prodierunt. 2. Conſidera quàm grauiter ſubinde variis ſæculis alia quædam peccata in hominibus caſtigarit: nam tempore Legis Naturæ & Noë, totum mundum perdidit diluuio, Sodomam & Gomorrham igne & ſulphure. Tempore verò Legis ſcriptæ murmur Dathan & Abiron, inobedientiam Saülis, & Dauid adulterium. Ac in noua, mendacium Ananiæ & Saphyræ, Act. 5. notum eſt quàm duriter puniuerit & puniat quotidie, vel in vno peccato mortali decedentes in hac vita, nempe æternis inferni flammis.

MEDITATIO II.

De grauitate peccatorum ex parte Chriſti, pro peccatis mortui.

I. CONſidera tantam eſſe peccatorum noſtrorum grauitatem, vt Filium Dei de cælis in hanc terram traxerit, & ad carnem humanam aſſumendam, in qua pro iis expiandis pati poſſet, commoueri. Nam cùm malitia peccati lethalis ſit infinita, vt pote contra bonitatem Dei infinitam, non potuit niſi ſatisfactione infinita deleri. Vnde vel infinita pœna toleranda erat, quæ in creaturam infinitam conuenire nequit, vel tempore infinito, ſicut luunt damnati in inferno, vel infinitæ dignitatis perſona ſubſtituenda, quæ actione aliqua infiniti meriti Deo ſatisfaceret: cuiuſmodi fuit perſona Chriſti, quæ hoc negotium ex incredibili ſuo amore erga ſalutem noſtram ſuſcepit. 2. Conſidera inde conſequi, ſicut peccatori ſua peccata in inferno ſedem parant, & ſicut furi parant ſua furta ſupplicium, ſic peccata cuiuſque noſtrûm Chriſto humanam carnem aſſumendi, & moriendi neceſſitatem attuliſſe.

II. Conſidera Chriſtum, vt peccatorum noſtrorum, quæ in humeros ſuos ſuſcepit, grauitas magis eluceret, non ſolùm vitam duxiſſe laboribus & afflictionibus pleniſſimam, ſed etiam mortem ſuſtinuiſſe omnium acerbiſſimam contumelioſiſſimámque, quò non ſolùm infinitatem culpæ infinita ſatisfactione, (quod fieri poterat vna gutta ſanguinis, vno gemitu, vna oratione, vno actu caritatis) plenè expiaret, ſed etiam abſolutiſſimo iuſtitiæ modo, id eſt, atrociſſimo cruciatu & pœna expiaret.

III. Conſidera, non inde magnitudinem peccati extenuari, quòd non pro tui ſolius, ſed totius mundi peccatis Chriſtus tam atrocia paſſus ſit, ſed potiùs declarari Paſſionis virtutem. Vt enim ſi Solis huius clariſſimi ſolus lucem & calorem percipias, non magis tibi ſoli ille lucebit, quàm ſi eius ſplendore & ardore cum cæteris mortalibus per-

fruaris: vtque non minus hominem occidis, ſi ſolus eum gladio confodias, quàm ſi decem alios ad cædem faciendam tibi adjungas: ſic vnum peccatum mortale tuum, ad quod expiandum neceſſaria erat Paſſio Filij Dei, non eſt minus cauſa Paſſionis Domini, quam ſi cum reliquis peccatis totius mundi cogitetur coniunctum. Nec minus vtilitatis nobis adfert Paſſio Chriſti pro totius mundi peccatis ſuſcepta, quàm ſi pro te ſolo eamdem ſuſcepiſſet.

MEDITATIO III.

De grauitate peccatorum ex parte dæmonum, quia eis maximè placent.

I. Conſidera, inde quoque cognoſci peccati, maximè mortalis fœditatem, & ideo magnopere eſſe fugiendum, quod nihil æquè exhilaret antiquum noſtrum hoſtem diabolum: quod ex tribus ſignis colligitur. Primum eſt, quia in tota rerum natura, non aurum, non argentum, non lapides pretioſos, non cibi potuſve lautitias quærit; ſed tantùm animas, quemadmodum in Geneſi cap. 14. adumbratur, vbi dicit Rex Sodomorum in perſona diaboli: *Da mihi animas, cætera tolle tibi*: Ita enim beatus Gregorius expoſit. Animas autem capere non poteſt, niſi laqueo peccati lethalis. Quàm autem anima ſemel eſca peccati capta exhilaret dæmonem, beatus Anſelmus libro Similium cap. 189. declarat exemplo pueri, qui filo alligatam auiculam manu retinet: & ſi quando laxato fune, longiùs auolare eam permittat, tamen illico cum magno gaudio & riſu retrahit.

II. Conſidera alterum ſignum, ex quo cognoſcimus dæmonem amare peccatum, nempe aſſiduas tentationes, quibus hominem oppugnat: numquam enim fatigatur in eo ad peccatum ſollicitando. Sex iam millia annorum ſunt, quòd huic vni ſtudio incumbat quo homines peccare faciat, nouóſque quotidie modos delinquendi excogitet, & quo plures in errorem inducit, hoc alacrior & ardentior ad tentationes augendas redditur, quemadmodum colligitur ex libro Iob: Cùm enim Deus illum rogaſſet vnde veniret, reſpondit: *Circuiui terram, & perambulaui illam.* Iob. 1. Adeo enim occupatus eſt in peccato promouendo, vt dormiendi tempus illi non ſuppetat, ſicut teſtatur Iob cap. 30. cùm ab eo tentaretur: *Qui comedunt*, inquit, *non dormiunt.*

III. Conſidera tertium ſignum vnde liquet dæmoni acceptiſſimum peccatum: nempe, quia numquam eo poteſt ſatiari. Licet enim infinita hominum millia, propter impietatem & peccatorum fœditatem hactenus in tartara præcipitata ſint, & in dies præcipitentur: non tamen fames eius expletur, ſed pergit *circuire ſicut Leo rugiens, quærens quem deuoret*, vt loquitur Apoſtolus Petrus 1. cap. 5. *Abſorbebit fluuium*, ait Iob cap. 40. *& non mirabitur, ha-*

bebit fiduciam: quod Iordanis influet in os eius. Os eius infernus eſt: fluuius in illud influens ſunt peccatores, qui magno cum impetu, velut rapidiſſima flumina, hiatu inferni abſorbentur. In vitis Patrum narratur Principem dæmoniorum ſummo honore ſatellitem quemdam ſuum dæmonem affeciſſe, & in throno Regio collocaſſe, quòd Monachum quemdam, cui per quadraginta annos inſidias ſtruxerat, ad vnum luxuriæ peccatum pertraxiſſet. 2. Conſidera, ſicut mali Angeli magnopere ex lapſu hominis exhilarantur, ſic contra bonos Angelos ſummopere lætari hominis conuerſione: *Gaudent* enim *ſuper peccatore*, vt eſt apud beatum Lucam cap. 15. *pœnitentiam agente.*

MEDITATIO IV.

De grauitate peccatorum ex parte effectuum.

I. Conſidera, animam tuam ad imaginem & ſimilitudinem Dei conditam, dum perſeuerat in gratia & amicitia Dei, tam ſplendidam eſſe, totque donis ſpiritualibus ornatam, vt Creator ipſius delectetur habitare in illa: ſimul atque verò in peccatum lethale conſenſerit, tam ſpurcam & abominabilem reddi, vt peccator, ſi copia eam videndi daretur, aſpicere eam præ horrore non poſſit. Nam omnibus beneficiis diuinis ſpoliatur, & plurimis malis obruitur. Quòd ad beneficia, 1. Deus ab ea recedit: 2. perdit eius gratiam & amicitiam: 3. familiaritatem Spiritus ſancti: 4. participationem meritorum Chriſti: 5. paternam Dei prouidentiam: 6. virtutes infuſas, & dona Spiritus ſancti: 7. pignus Regni cæleſtis: 8. communionem bonorum Eccleſiæ: 9. pacem & ſecuritatem conſcientiæ: 10. meritum & fructum omnium bonorum operum, ipſamque vitam æternam.

II. Conſidera, quanta mala afferat conſenſus in idem peccatum: Primò enim Dei odium conciliat & iram: 2. turpiſſimis ſordibus animam conſpurcat: 3. ream efficit æternæ damnationis: 4. delet è libro vitæ: 5. præſidio Angelico deſtituit: 6. ſeruituti dæmonum ſubjicit: 7. remorſum affert conſcientiæ: 8. periculum in grauiora peccata labendi: 9. obligationem peccati deflendi, pudorem confitendi, & laborem pro iiſdem ſatisfaciendi: 10. hominem commutat in beſtiam, ſecundùm illud Pſal. 48. *Homo, cum in honore eſſet, non intellexit: ſimilis factus eſt iumentis inſipientibus.* 2. Conſidera, cùm hæc fides Catholica veriſſima eſſe credamus, quàm horribile ſit quòd tam facilè in peccatum mortale labamur: cùm tamen ad nomen ſolum peccati mortalis ita exhorreſcere deberemus, ac ſi fulmen de cœlo caderet, vel ſi infernus ipſe ad nos abſorbendos dehiſceret.

III. Conſidera, etiam peccato veniali Deum offendi, licet non tam grauiter, vt propter illud gratiam ſuam nobis ſubtrahat, & ideo pietatis amantibus eſt fugiendum ob

ſequentes eorum effectus: 1. quia obligat ad pœnam huius vitæ, vel futuræ in Purgatorio: 2. animam nonnihil deturpat: 3. minuit caritatis feruorem, ſicut aqua flammam: 4. animi vires debilitat, ſicut onus ambulantem: 5. retardat gloriam æternam: 6. minuit meritum & gloriam vitæ æternæ: 7. diſponit ad peccatum mortale: 8. obſtaculum ponit nouæ gratiæ: 9. impedit deuotionem in orando, & progreſſum in vita ſpiritali, atque vt Deum non perfectè amemus: 10. quia diſplicet Deo & Angelis, & ideo non licet peccatum veniale committere, etiamſi ſpes effulgeret totum mundum per illud conuertendi ad Chriſtum. 2. Conſidera dicta Patrum: nam ſanctus Auguſtinus ait nullum peccatum eſſe tam paruum, quod contemptum non fiat magnum. Sanctus Hieronymus dicit non eſſe in peccatis leuibus conſiderandum, quòd ſint parua, ſed quòd magnus ſit Deus, cui diſplicent. Sanctus Gregorius ſcribit, veniale aliquando periculoſius eſſe mortali, eò quòd hoc facilè notetur, illud non item. Sic multæ paruæ guttæ ſubeuntes carinam, quia notatæ non ſunt, tandem ſubmergunt nauem, quam magni fluctus non ſubmerſere.

MEDITATIONES
DE SEPTEM PECCATIS CAPITALIBUS.

MEDITATIO I.
De ſeptem peccatis capitalibus in genere.

I. Conſidera quàm iuſtis de cauſis ſeptem peccata indeſinenter impugnare & mactare debes: 1. quoniam veluti totuplicia capita ſunt, quæ ſemel amputata reliquo vitiorum corpori neceſſariò cladem inferunt: Septem dæmonia ſunt, quæ Dominus noſter Iesus Chriſtus è Magdalena eiecit; his eiectis, omnis cætera legio diſſipabitur ſeptem hoſtes Iſraëlitici populi, quibus deuictis, terra promiſſionis, id eſt cælum, nobis reſeratur. 2. Conſidera mortalia nuncupari, eò quòd vt plurimùm mortem animæ afferunt, nempe cùm Dei præceptum aut Eccleſiæ violant: & quamuis ob paruitatem materiæ vel defectum aduertentiæ ſæpè tantùm venialia ſint, tamen extimeſcenda, quia plerumque hominem ad mortalia deducunt. 3. Conſidera omnes tranſgreſſiones mandatorum Dei aut Eccleſiæ, ab vno vel multis ex iſtis, tamquam riuulos è ſua ſcaturigine, ramos è ſua radice, effectus è ſua cauſa procedere: v. g. ſeptimi & decimi præcepti tranſgreſſio ex auaritia procedit; luxuria ſexti & noni tranſgreſſionem importat; acedia primi & tertij violatio eſt; ſecundi, quinti & octaui tranſgreſſio, vt plurimùm ab iracundia, inuidia, auaritia aut gula procedit: Præcepta autem Eccleſiæ infringit acedia aut gula: at verò ſuperbia non ſolùm omnium peccatorum, tàm commiſſionis quàm obmiſſionis contra omnia præcepta, fons & origo eſt; verumetiam ſex aliorum vitiorum capitalium. Igitur ſi omnia mandata ſeruare volumus, amandemus procul quidquid illorum tranſgreſſionem importat, peccata ſcilicet capitalia.

II. Conſidera neminem reperiri, quantumuis exaggeratæ perfectionis, cui execrabile hoc ſeptenarium non debeat eſſe formidini, præſertim cum ab ipſa matris vulua philautiam, id eſt amorem proprium, circumferimus, huius germen & ſeminarium: nam quicumque peccat, concupiſcentia vnius ex tribus his bonis peccat; voluptatis, lucri, honoris. Si amore voluptatis, eſt luxuria, gula & acedia; ſi lucri & opum, eſt auaritia; ſi honoris, eſt ſuperbia. Quod ſpectat ad iracundiam & inuidiam, ambæ ſupradictis tribus amoribus inſeruiunt: illa enim ex eo

quod aliquis aut à ſuis deſideriis arcetur, aut retardatur, procedit: hæc ex eo quod alter nobis aut præponitur, aut ea poſſidet quibus aſpirabamus. Cùm itaque certiſſimum ſit in medio noſtri radicem & germen ſeptem peccatorum capitalium (philautiam ſcilicet) reſidere, debemus inceſſanter ab hac ferali & prodigioſa hydra cauere, ne miſera fœcunditate pullulet, animæque noſtræ ruina & interitus ab aliquo ex capitibus hiſce arceſſatur.

III. Conſidera modos & induſtrias quibus aduersùs ſeptem hæc monſtra vti debemus: 1. ſingulis annis pluries ſeptem ſequentes Meditationes inſtaurare: expenſa enim ſingillatim illorum fœditate & detrimento, remediiſque particularibus, ea deuitare conabimur quæ animæ noſtræ ruinam allatura certiſſimè forent. 2. cùm animum appellemus ad aliquam ex his Meditationibus, pro viribus niti vt diuina adjuuante gratia noſipſos conuincamus, nobiſque ſuadeamus huiuſmodi orationis materiam meritò ad nos ſpectare; inſigniſque ſuperbiæ eſſe indicium, reputare ſe immunem à ſuperbia, ab auaritia, ab inuidia, ab acedia, *&c.* 3. natura & ſobole horum capitalium ſedulò conſiderata, in vitam ſuam inquirere & quotidianas actiones, vtrum cogitatione, verbo, opere & obmiſſione peccauerimus. 4. vehementer affligi & erubeſcere, conſiderando nos in dura captiuitate inimicorum Dei verſari, firmitérque ſtatuendo ſine mora arripere remedia reperta in meditatione, quibus valeamus quamprimùm ab his hoſtibus nos expedire. 5. & quoniam ſeptem hæc vitia ſunt veluti totidem hydræ capita, quæ penitus abſciſſa illico renaſcuntur, niſi facem diuinæ gratiæ Hercules cœleſtis ſtatim admoueat. Ideo ſuppliciter & indeſinenter ipſum rogare debemus, vt hanc miſeram capitum ſobolem, igne ſui amoris cor noſtrum vrente, omnino areſaciat.

MEDITATIO II.

De ſuperbia.

I. CONſidera motiua huius vitij deteſtandi & fugiendi. 1. Superbia diſplicet Deo plurimùm, & Domino noſtro IESV Chriſto, qui roties *Væ* dixit Phariſæis ob eorum ſuperbiam. *Deus reſiſtit ſuperbis*, ait Apoſtolus, *humilibus autem dat gratiam.* 2. Superbia ex natura ſua eſt peccatum mortale: Dauid vocat maximum delictum, Pſal. 18. vt interpretatur ſanctus Auguſtinus, qui addit: *Magnum hoc delictum eſt, & caput & cauſa omnium delictorum.* 3. Superbia è cœlo Angelos præcipitauit, ipſóſque fecit diabolos. 4. Radix omnium malorum & ærumnarum hominum: primi enim parentes ſola ſuperbia & vana curioſitate mali & boni ſciendi, in vetitum fructum dentes immiſerunt. 5. Superbia eſt vermis arrodens & exterminans bonarum actionum fructum: quamobrem Chriſtus dicebat eos qui opera ſua faciunt vt placeant hominibus,

iam mercedem ſuam recepiſſe. 6. Odioſi omnibus ſu-perbi, nemini cedere volunt, ſemper rixantur, cum nullo diu pacem habere neſciunt. 7. Deus ſuperbis reſeruat diriſſima ſupplicia: *Quantum glorificauit ſe*, &c. *tantum date illi tormentum*, Apoc.18. ait Babyloni ſuperbæ, animæ typo: *qui ſe exaltat, humiliabitur.* qui ſuperbia ſua vult aſcendere, in profundum lacus dejicietur. Sententia irreuocabilis eſt ab ipſo Filio Dei pronunciata.

II. Conſidera ſuperbiam eſſe propriæ excellentiæ amorem, aut honoris cupiditatem immoderatam: cuius octo ſunt filiæ ſeu actus. 1. Gloriari de his quæ habemus, tanquam ex nobis, & non à Deo: item de his quæ non habemus, aut quæ vituperio digna ſunt: & hoc eſt mera ſuperbia. 2. Velle placere hominibus, & ab illis laudari, delectari fauore humano: & hoc vanitas nominatur. 3. Magnificare ſe ob ea, quæ in nobis non ſunt, exaggerare illa, detegere quæ potiùs erant cælanda: & hoc vocatur iactantia. 4. appetere dignitates & munera vires noſtras & merita ſuperantia: & hoc dicitur ambitio. 5. aggredi longè ſufficientiam & capacitatem excedentia: & eſt præſumptio. 6. fucata quædam probitatis aſſimilatio: hocque hypocriſis eſt. 7. proprio iudicio adhæreſcere mordicus, aliorúmque ſententiæ ſuam præferre, nemini cedere: & hoc pertinacia eſt. 8. Contemptus aliorum, ſiue ſuperiorum, ſiue inferiorum. Hæc ſunt ſigna ſuperbiæ. Abſque dubio aliqua ex his habes: ita credas: alioqui ſuperbus eſt valdè, qui nullo modo ſe putat ſuperbum.

III. Conſidera quomodo poteris ſuperbiam ex anima tua ſtirpitus euellere, & impoſterum fugere. 1. Conſidera ſuperbiam vitiorum omnium hydram: ex ea rixas, contentiones, maledictiones, digladiationes, inobedientias & blaſphemias, *&c.* id genus pullulare. 2. animo reuolue, & replica ſeuera ſupplicia quæ repetiit Deus à Lucifero, Pharaone, Nabuchodonoſore, Aman, & aliis ſuperbis. 3. Conſidera rerum humanarum inconſtantiam, fragilitatem & vanitatem. Si hæc benè perpendas, nihil reperies in quo glorieris, niſi in Domino & in Cruce ipſius, vt beatus Paulus. 4. frequentes actus fidei elicias circa hanc veritatem, te nihil boni à teipſo habere, ſed à Deo qui rationem exiget rigoroſo examine. 5. Conſidera miſerias corporis & animæ præteritas, præſentes & futuras: fuiſti aliàs immundiſſima & ſpurciſſima materia, nunc es obambulans ſuper ſterquilinium, eris aliquando eſca vermium: Animæ, fuiſti vile mancipium dæmonis, & fortaſſe nunc es, & ignoras num aliquando futurus è reprobis. 6. pro certo habeto nullam ſuperbiam abſque ſtultitia: & amabo te, vt muſcam aucupetur, nonne ille ſtultus eſt qui ſeipſum enecat? quemadmodum aranea, ſuperbus amentius facit: ſeſe enim euiſcerat, animam ſuam perdit, vt

neſcio quem honoris munuſculum aſſequatur: muſcâ minus quid? ventum ſcilicet & fumum. 7. In omni re purâ intentione nitaris; quod Deo placitum eſt, quæras; nihil agas aut dicas vt videaris & lauderis ab hominibus. 8. pauperum & vilium conuerſationem requiras, potiùs quam nobilium & diuitum. 9. defectus tuos & imperfectiones inquantum lex prudentiæ patitur, vnicuique reuela. 10. fuge veſtes pretioſas, & gaude de vili & ſimplici. 11. exerce te in abiecto & ſeruili officio. *Humiliatio*, ait ſanctus Bernardus, *via eſt ad humilitatem.* 12. frequenter meditare de humilitate IESV Chriſti: at profectò ſi attentè Deum maieſtatis intuearis abiectum, humiliatum, quemadmodum vermis libentiſſimè humiliabis temetipſum cum illo & pro amore eius.

MEDITATIO III.

De auaritia.

I. CONſidera rationes deteſtandi peccatum auaritiæ. 1. *Auari Regnum Dei non poſſidebunt*, ait Apoſtolus, *pars eorum erit cum diuite ſepulto in inferno.* 2. *Æquè difficile eſt diuitem intrare in Regnum cœlorum, ac camelum per foramen acus*, dicit Dominus. 3. Auari vitam ſuam finiunt miſerabiliter, vt iſte in Euangelio, qui cùm exultaret in ſuis diuitiis, vocem audiuit è cœlo dicentem ſibi: *Stulte, hac nocte repetent diaboli animam tuam.* Diaboli eadem nocte animam abſtulerunt, & in æternas flammas præcipitauerunt: *Ecquid tibi proderunt ea qua tu paraſti tanta cum ſollicitudine?* 4. Ex auaritia fraudes & doli, fallacia tam in emendo quàm vendendo, perjuria & rapinæ, diſceptationes, lites, interneciones, & ſexcenta malorum prorumpunt. 5. *Nihil eſt auaro nequius*, ait Sapiens. Rationem addit, *quia venalem habet animam*, ſe diabolo pro terrę pugillo vendens. 6. Auaritia eſt ſanguiſuga, quę dicit ſemper, Affer, affer: Auaro numquam eſt ſatis: quò plus habet, plus deſiderat: hydrops eſt, qui quò plùs bibit, plus ſitit. 7. *Qui diuites volunt fieri, incident in laqueum diaboli*, ait Apoſtolus. 8. Auaritia eſt carnifex, qui indeſinenter auaros torquet inexplicabili cupiditate acquirendi diuitias, ſollicitudine conſeruandi, metu amittendi. 9. Omne aurum mundi & diuitiæ nihil ſunt in comparatione vnius gradus gratiæ. 10. Tandem *auarus eſt porcus*, ait ſanctus Bonauentura: quemadmodum enim porcus tantùm poſt mortem vtilis eſt, ita auarus nulli proficuus quamdiu viuit; ſed poſt mortem diabolum facit hæredem animæ ſuæ, vermes corporis, parentes diuitiarum. O vitium abominandum! vt te execror! vt ſemper execrabor!

II. Conſidera quid ſit auaritia, & quotuplici modo peccatur. Eſt appetitus inordinatus diuitiarum. Et peccatur 1. deſiderio injuſtè poſſidendi bona aliena: 2. inuito domino retinendo: 3. patiendo ſe fame confici tenacitate

nimia & ſordibus: 4. denegando eleemoſynam pauperibus, contra iuſtitiam & caritatem: 5. quando proculcatis conſcientiæ & Dei mandatis, cupiditate flagramus diuitias acquirendi: 6. ſubtrahendo aliquid ex communitate, contra votum paupertatis, & in ſuos vſus conuertendo; recipiendo aut dando aliquid ſine facultate Superioris, aut vtendo rebus conceſſis tamquam propriis, ægrè ferendo ſibi auferri, & murmurando: 7. bona opera exercendo propter lucrum. Abſit vt in hanc impietatem incidam.

III. Conſidera remedia præſeruantia ab illa execranda lue auaritiæ: 1. Auaros odioſos Deo & hominibus: 2. Auaritia ſexcentarum calamitatum origo: *Radix omnium malorum cupiditas*, ait Apoſtolus: 3. Nihil nos intuliſſe in mundum, neque auferre quid poſſe: 4. Liberaliter eleemoſynam largiri pauperibus, qui ſunt membra Chriſti, reputantis ſibi factum quod vni ex minimis fit: 5. In animo habere IESVM Chriſtum, quamuis eſſet Dominus omnium, propter nos pauperem factum, eumque rogare: Summe Deus, qui propter me inhumaniſſimè ligno Crucis nudus affigi voluiſti, fluxarum opum huius mundi affectum è corde meo expelle: 6. Bonis à Deo datis ſeſe contentum tenere, nec ampliora exoptare quàm quę Deus decreuit dare: 7. Gaudere cùm aliquo caremus, vt pote in eo ſimiles Chriſto, quem in nobis debemus efformare: 8. Veris opibus acquirendis ſtudere, virtuti ſcilicet & gratiarum Dei theſauro: 9. Confidere plurimùm in Deo, qui numquam deeſt diligentibus ſe: 10. Tandem animo volutare celebrem hanc Chriſti ſententiam: *Quid prodeſt homini ſi mundum vniuerſum lucretur, anima verò ſua detrimentum patiatur?* Matth. 16.

MEDITATIO IV.

De gula.

I. CONſidera motiua deteſtandi guloſitatem. 1. Dominus noſter IESVS Chriſtus expreſſè præcipit illud vitium fugere: *Attendite vobis, ne grauentur corda veſtra in crapula & ebrietate*, Luc. 21. 2. Guloſis maledicit: *Væ vobis qui ſaturati eſtis, quoniam eſurietis*, Luc. 6. 3. Hoc vitium reddit hominem hebetem, & ſtuporem mentis & ſenſuum immittit. 4. Guloſitas ſanitatem corporis profligat & labefactat, vitam abbreuiat: *Propter crapulam multi obierunt: qui autem abſtinens eſt, adyciet vitam*, Eccleſ. 37. Hoc vitium reddit animam ineptam ad orationem, & ad opera Religionis. 6. Impoſſibile eſt guloſum euadere caſtum, impudicitia gulæ indiuidua comes. 7. Guloſus ferè ſemper exagitatur vehementiſſimis & pernicioſiſſimis iracundiæ motibus. 8. Guloſus pauperibus iniurius eſt, qui poſſent ſeſe ſuſtentare eius exceſſibus. 9. Deus ſeuerè animaduertit in guloſos. Primi parentes expulſi ſunt Paradiſo propter hoc vitium: filij Iſraël ſtatim atque comederunt

derant in deſerto, ira Dei venit ſuper eos: *Adhuc eſca erant in ore ipſorum: & ira Dei aſcendit ſuper eos*, Pſal. 77. 10. Tandem qui illud vitium non euitabit, nullum aliud probabiliter poterit euitare: nam hoſti ſuccumbens tam debili, fortiorem aggredi non poterit.

II. Conſidera guloſitatem, inordinatum cibi & potus appetitum: ſignis ſequentibus poteris agnoſcere, an ſis huius vitij reus: 1. ſi tempus manducandi & bibendi anteuertis, quemadmodum Ionathas filius Saülis: 2. ſi affectas cibos & potus exquiſitos, vt Iſraëlitæ: 3. ſi in cibis vilibus, lautitias & luculenta condimenta quæris, vt filij Helî: 4. ſi modum excedis, vt Sodomitæ: 5. ſi auidiùs & lurcoſiùs edis, etiam cibos viles, vt Eſaü leguminum offam: 6. comedendo cibos interdictos, aut ab Eccleſia aut à Regula votóve aliquo, vt qui ſexta feria & ſabbatho carnem manducant: 7. nimia cum delectatione & ſenſualitate: 8. abſque neceſſitate, horis non deſtinatis, ſæpiùs quàm oportet: 9. ſi extra tempus refectionis de cibo & potu cogitas, & ſic animum tuum paſcis & oblectas: 10. ſi cùm cibus non facit ad palatum aut aliquid tibi deeſt, murmuras & contriſtaris. Examina te in his omnibus, quia vt plurimùm peccas in tua refectione, & apud te firmiter propone emendationem.

III. Conſidera ſequentia remedia contra guloſitatem. 1. recordari ieiunij Domini noſtri, qui famem & ſitim paſſus eſt, qui aceto & felle potatus eſt propter te: 2. guloſitatem multorum malorum cauſſam, bonorum corporis & animæ cladem & ruinam: 3. guloſos in inferno fame & ſiti æterna puniendos: 4. famem & ſitim orationibus, lectionibus, & aliis piis operibus eludere: 5. ordinare refectionem, bis in die comedere: 6. è menſa ſurgere, fame non penitus expleta: 7. fugere conuiuia, menſáſque opiparè conſtructas, omnes excedendi occaſiones euitare: 8. ſeruare in manducando decorum, nec adeo auidè in cibos ferri, ac ſi eos cum paropſidibus vellet helluari: 9. oborta aliqua tentatione guloſitatis, meditari reſponſionem Chriſti ad diabolum tentatorem: *Non in ſolo pane viuit homo, ſed in omni verbo quod procedit ab ore Dei*, Matth. 4. 10. denique perpendere animo corpus hoc tuum, quod tanta cura & ſollicitudine ſaginas, intra paucos dies fore eſcam vermium.

MEDITATIO V.

De luxuria.

I. Conſidera quæ ad hocce vitium fugiendum poſſunt incitare. 1. nullum eſt peccatum Chriſto Saluatori noſtro diſplicentius ac exoſius iſto: quapropter ea nocte qua Chriſtus in mundum venit, teſte D. Auguſtino, multi hoc vitio contaminati repentina morte ſublati ſunt, imo tempore ſuæ Paſſionis innumeris conuitiis & probroſis ve-

nium malorum radicem vocat ſanctus Cyprianus. 4. Inuidioſos in omni loco vindicta Dei inſectatur: Caïnum in fratrem ſuum erexit inuidia; at diuino Numine permittente, deſperatione vitam finiuit: Dathan & Abiron inuiderunt Moyſi, & eos terra deglutiuit: Iudæi Chriſto inuiderunt, & ideo in calloſo corde perierunt. 5. Inuidia ſupplicium ſibi eſt, inuidorum carnes & oſſa tabefacit, vires & neruos omnes atterit, ſerpens eſt indeſinenter eos arrodens & pungens. 6. inuidia Scarabæus eſt: quemadmodum enim hoc animal ſtercore & fœtore paſcitur, ita inuidioſus malo proximi tantùm nutritur. 7. peccatum eſt eò grauius, quò magis directè Caritati opponitur, virtutum Reginæ: malum eſt ferè inſanabile: vt enim infame eſt, pudor eſt & verecundia manifeſtare. 8. *Inuidioſi*, ait ſanctus Chryſoſtomus, *pecudibus ipſis deteriores*: Illæ enim benefactores ſuos facilè agnoſcunt, inuidioſi verò nequidem poſſunt amicè & benignè aſpicere eos à quibus aliquid beneficij recipiunt: mœrent quippe & contriſtantur non adæquare facultates eorum à quibus bona recipiunt, imo non ſuperare. 9. Eadem inuidentia inuidioſos excruciabit in inferno, deſperatione & rabie implacabili infrement à gloriæ poſſeſſione excidiſſe, qua Sancti in æternum fruentur. 10. Tandem nullus in cœlo inuidiæ locus, minores non inuident majoribus; vnuſquiſque tam de gloria proximi ſui lætatur, quàm de ſua. Exurge, anima, noſtræ felicitati præludamus, nulli inuidentes.

II. Examina quid ſit inuidia, quotuplex, & quæ ſunt eius actus aut ſigna. Inuidia eſt triſtitia & odium proſperitatis alterius, in quantum noſtram extenuat. Quatuor ſunt ſpecies: 1. eſt bonorum exteriorum, puta corporis & fortunæ: 2. bonorum intellectus: 3. bonorum virtutis: 4. caritatis & gratiarum gratuitarum. Hæc autem peccatum eſt contra Spiritum ſanctum, ſimile peccato Luciferi, qui primo parenti noſtro Adæ inſidias parauit, vt eum ad peccatum impelleret, ægrè ſcilicet ferens eum eſſe in Dei gratia. Signa vel actus inuidentiæ ſunt, 1. gaudere de malo proximi, 2. triſtari de bono, 3. laudibus proximi inſultari, 4. laudes eius deprimere, 5. detrahere de ipſo, 6. exoſum habere eò quòd eius proſperitas noſtram ſuperet, illamque veluti obſcuret. Ah me miſerum! quoties in hoc infame peccatum prolapſus ſum? Miſerere mei Deus, miſerere mei: numquam recidam, tuâ gratiâ adjuuante.

III. Conſidera antidotum ac remedia contra inuidentiam: 1. nihil ex inuidentia vtilitatis, imo potiùs multum damni tam in anima quàm in corpore. 2. ſi bono proximi lætemur, inuitamus Dei bonitatem ad ſuos fauores multiplicandos. 3. Roga Deum ſæpè pro perſona cui inuides. 4. inuidentiæ motus ſtatim ac exoriuntur, ſuffoca.

5. quidquid habet mundus, vilipendas; ceteris omnibus virtutem & gratiam Dei anteponas. 6. opta aliis quod tibi, & ampliora. Dic cum Moyſe: *Utinam omnes prophetent.* 7. extirpa omnem radicem inuidentiæ, quæ nulla alia eſt, meo quidem iudicio, quàm ſuperbia. 8. ſcribas in tabulis cordis tui hæc verba ſancti Iacobi: *Ubi zelus & contentio, ibi inconſtantia & omne opus prauum*, Iac. 3. 9. de omnibus bonum dicas, de nullo malum. 10. Denique ſancta quadam inuidia & æmulatione annitaris benefacere, & alios præcedere in via virtutis, non è ſuperbia & vanitate, ſed purè ex amore diuino, & è deſiderio ipſi placendi.

MEDITATIO VII.

De ira.

I. CONſidera quæ te ab iracundia deterrere debent. 1. Chriſtus nos admonet eum qui iratus fuerit fratri ſuo, reum iudicij, id eſt, ſtatim atque iracundia cerebrum attentauerit; ad tribunal Chriſti reus agetur. 2. *Sol non occidat ſuper iracundiam veſtram*, ait Apoſtolus. 3. Vlciſcitur Deus eos qui vindictam perſequuntur iniuriæ acceptæ, vltùs eſt Caïn ſepties, Lamech verò ſeptuagies ſepties. 4. iracundia dementat, indignum reddit fauoris & gratiæ Spiritus ſancti, qui tantùm requieſcit ſuper lenem & placidum. 5. *Nihil eſt deformius*, ait ſanctus Chryſoſtomus, *homine irato, nihil horribilius: omnes exhorrent, omnes abominantur, omnes fugiunt.* 6. *Qui facilè iraſcitur*, ait ſanctus Bonauentura, *ſimilis eſt vaſi fictili vacuo ad ignem adhibito, quod frangitur, & ſtrepitum edit.* Etenim homo querulus & ad minimam occaſionem iraſcens, vanitatis ſuæ & vacuitatis ſignum dat: vitium eſt muliercularum, puerorum, hominumque leuis cerebri. 7. iracundi manſio infernus, ibi blaſphemiæ, ibi rabies, ibi deſperatio: dies & hora natiuitatis mille imprecationibus & diris deuouetur. 8. iracundia gignit lites, contentiones, duella, maleficia, *&c.* id genus. 9. nullum emolumentum ex iracundia, plus nocet irato quàm qui iraſcitur. 10. *Melior eſt patiens viro forti, & qui dominatur animo ſuo, expugnatore urbium*, Prou. 16.

II. Conſidera iracundiam inordinatum vindictæ appetitum. Porrò hæc ſunt ſigna ſeu actus iracundi. 1. concipere odium in eum à quo vel reipſa iniuriam accepimus, vel putamus accepiſſe: 2. quando proponimus vlciſci: 3. quando malum ipſi imprecamur, aut ipſius calamitate lætamur: 4. quando maledictis eum proſcindimus, aut de ipſo detrahimus: 5. quando pertinaciter contendimus cum eo, & vſque ad rauim & contuſionem capitis vociferamur: 6. quando vindictam propria auctoritate repetimus, feriendo & quaſſando citra omnem rationem & iuſtitiam: 7. quando prouocamus ad Magiſtratum, non ex amore iuſtitiæ, ſed ad iram exſatiandam: 8. quando

ſumus irreconciliabiles : 9. quando murmuramus contra Deum propter afflictiones : 10. quando moroſos, difficiles, querulos & aſperos nos præbemus : 11. quando ſæuimus in creaturas irrationabiles, collidendo, diſcerpendo, & rabidè comminuendo ; tandem in noſmetipſos, optando mortem propter mala quæ patimur, mordendo ſe, & quoquo modo deformando. O patientiſſime IESV! ignoſce mihi iracundiæ motus præteritos : Fateor me huius vitij grauiſſimè reum: ſed te iuuante, ſpondeo numquam impoſterum in tale vitium prolapſurum.

III. Conſidera iræ remedia, quæ ſequuntur. 1. Iraſci nihil prodeſt, imo multum obeſt. 2. Dominum noſtrum IESVM Chriſtum maledictis & opprobriis nefariè appetitum, nec tamen ſua manſuetudine tantiſper demotum fuiſſe. 3. pro certo habere eadem menſura menſurandos, qua proximum dimenſi fuerimus : ſi ipſi fuerimus irati, nobis Deus erit quoque iratus. 4. reſiſtere primis iracundiæ motibus, ne forte ex illa ſcintilla augeatur incendium. 5. nihil proferre, nihil agere, durante æſtu ; ſed opperiri quoadusque animi ſerenitas redeat. 6. omnia mala pati, tamquam à Deo miſſa ad virtutis noſtræ experimentum. 7. ponere ſibi ob oculos deformitatem iracundi, & ex nobis iudicare quantum Deo diſplicemus, cùm in tale vitium incidimus. 8. temperare ſe in cibo & potu : intemperantia enim reddit bilioſos & pronos ad iracundiam. 9. in memoria habere Paſſionem Chriſti. Sanctus Elzear interroganti quî fieri poſſet vt laceſſitus toties nihilo magis ſuccenſeret : *Memor ſum*, inquit, *dolorum & improperiorum Chriſti Domini mei.* 10. denique ſtudere quotidie lectioni Chriſti : *Diſcite à me quia mitis ſum & humilis corde.* O anima mea! in qua ſchola magis ſalutarem lectionem poſſemus addiſcere?

MEDITATIO VIII.

De acedia.

I. CONſidera cur acediam debes fugere. 1. Otioſitas mater eſt omnium vitiorum. *Qui ſectatur otium*, ait Sapiens, *replebitur egeſtate, & ſtultiſſimus eſt*, Prou. 12. & 28. 2. Sancti inceſſanter in cœlo laudant & amant Deum. Idem nos debemus æmulari. 3. *Homo natus ad laborem, & auis ad volatum*, Iob. 5. 4. admodum breue eſt vitæ noſtræ tempus & pretioſiſſimum : idcirco nequidem vlla particula nos prætereat. 5. formicæ hanc lectionem dant acedioſis : æſtate enim laborant, vt habeant hyeme quo ſe ſuſtentent : quod certè nos erudit ad congregandum, quamdiu ſumus in hac vita, ne vacuos bonis operibus mors intercipiat. 6. ea eſt hominis natura, vt neceſſariò aliquid agat, benè aut malè. 7. acedioſus à Deo rigoroſè punietur : ſeruus inutilis proiicietur in tenebras exteriores, vbi erit fletus & ſtridor dentium. *Omnis arbor quæ*

non facit fructus bonos, excidetur, & in ignem mittetur, Matth. 3. 8. tempus miſerè à nobis iam perditum acres ſtimulos admouere debet ad meliorem vſum futuri. 9. acedia reddit hominem ineptum ad omnia. Acedioſus in omnibus difficultates & ſpinas inuenit: quod pluma leuius eſt diligenti, plumbo grauius eſt negligenti. 10. acedia rei pretioſiſſimæ, temporis videlicet, deprædatrix eſt. Heu! quantum lugent in inferis damnati tempus amiſſum! Proh! quantum exoptarent vel particulam temporis ad pœnitentiam faciendam! Sed heu ſerò nimis! in æternum clauſa eſt miſericordiæ ianua.

II. Examina quid ſit acedia, & quot modis per eam peccatur. Vitium eſt quod hominem reddit lentum & torpidum ad laborem, vel eſt faſtidium aliquod & nauſea rerum ſpiritualium. Hoc vitium committitur, 1. nimio metu difficultatum quæ comitantur virtutem. 2. pudore vitioſo, qui impedit ne id omne experiamur quod poſſumus. 3. langore, agendo ex pura neceſſitate, & propter finem valde abiectum. 4. inconſtantia & animi leuitate bonum opus aliquod ſuſcipiendo, & poſteà deſerendo, cupiditate aliud amplectendi, & ſic deſultoriè omnia faciendo. 5. deſpondendo animum propter difficultates. 6. odio habendo homines ſpirituales, quia admonitiones eorum & boni ſermones diſplicent. 7. otioſitate, rebus ſpiritualibus indormiendo, 8. euagatione, circumeundo, perſonas ad confabulandum quæritando, cogitationibus à longo accerſitis ad animi tædium leuandum, laxando habenas ſenſibus ſuis. 9. omiſſione & negligentia, quæ veluti venenum omnes actiones pigri inficit & inquinat. Certè in ſimiles defectus incidiſti: quapropter pete à Deo veniam ex toto corde.

III. Conſidera remedia quibus vti debes ad expellendam & euitandam impoſterum acediam. 1. conſiderare ſeriò quem vſum temporis feciſſe velles, ſi in articulo mortis eſſes. 2. nos Deo rationem reddituros de verbo otioſo & de minima temporis particula malè impenſa. 3. ſemel ad minus in hebdomada meditari ſuper his verbis ſancti Ioannis: *Venit nox quando nemo poteſt operari,* Ioan. 3. Porro hæc nox nihil aliud eſt quam hora mortis noſtræ. 4. vnumquemque vitæ tuæ diem ſupremum reputare. 5. bene ordinare & diſpenſare tempus ſomni, refectionis, conuerſationis, laboris, & penſi diurni. 6. fugere pigrorum ſocietatem, ambulare cum diligentibus & feruentibus. 7. ad ſacram menſam frequens accedere cum reuerentia & deuotione: hic eſt cibus confortans ac corroborans ad omnes difficultates euincendas, & omne bonum amplectendum. 8. ob oculos ſibi proponere exemplum multorum, qui æquè debiles, fragiles & delicati ac nos, viginti, triginta, & quinquaginta annos in ſeruitio Dei

conſumpſerunt; necnon etiam eorum qui adhuc viuunt, & Deo inceſſanter ſeruiunt. 9. magno rubore ſuffundi nos pro Dei amore, non ea facere quæ milites, mercatores, & aliæ perſonæ mundi ſeruitio addictæ faciunt, vt parum auri & argenti, aut honoris conſequantur. 10. denique non molliter carnem ſuam tractare: crudelitas eſt in hoc genere eſſe clementem. Quid refert, ſi decem annis citiùs moriamur? Vnus annus diligentis in ſeruitio Dei, eſt plus quàm centum negligentis.

MEDITATIONES DE MISERIIS IN QVAS NATVRA *humana per peccati malum prolapſa eſt.*

MEDITATIO I.

De miſeria natiuitatis humanæ.

I. COnſidera ſolos primos parentes noſtros Adām & Euam, vt docet ſanctus Gregorius, perfectè cognouiſſe humanæ vitæ miſerias, quia ſoli felicitatem in qua creati erant, experientia ipſa didicerant: nos autem qui in miſeriis nati ſumus & educati, velut phrenetici miſerias noſtras non ſentimus: & ideo ſicut illi qui loca malè olentia incolunt, fœtorem non olfaciunt, tollente ſenſum longa conſuetudine, ita nos non abhorremus etiam perpetuò, neglecto cœlo, in huius vitæ miſeriis perdurare. 2. Perpende quomodo poſſis à tam graui errore liberari: nempe ſi accuratè meditando examines primùm natiuitatis humanæ miſerias, deinde totius vitæ curriculi.

II. Conſidera Deum hominem creaſſe, vt docet Scriptura Gen. 1. ex limo terræ., id eſt ex viliſſima totius mundi materiā. Itaque, licet Rex ſis vel Papa, tamen non es niſi gleba, ſimus & limus, qui omnium calcatur pedibus: modum conceptionis humanæ eſſe tam fœdum, vt Chriſtus, licet illudi & conſpui ſe paſſus ſit à viliſſimis mancipiis, & non homo, ſed vermis haberi; tamen eo modo concipi voluerit. 3. quid miſerius muliere parturiente? quis dolor intolerabilior? quis planctus miſerabilior? 4. beſtiæ, dum naſcuntur, prodeunt vel calceatæ, vel lana, ſquamis, corio, aliiſve rebus tectæ: ſolus homo nudus prodit cum immunda tunica & gallero immundiori. Item illæ ſimul ac natæ ſunt, natant, volant, currunt, & quærunt neceſſaria ſine magiſtra: ſolus homo nihil ſcit, nihil poteſt niſi in aliorum vlnis portetur, aliorumque manibus foueatur, ſed nec edendi bibendíque modum habet, niſi doceatur. Natura nihil demum ei docuit, niſi plorare: & vix ante quadrageſimum diem poſt ortum ridet.

III. Conſidera quid aliud ſit corpus humanum, quàm teſta putrida, aut vas corruptum, cui quicquid infunditur mox aceſcit: Quid aliud, quàm ſaccus ſtercoribus fartus, & candida niue tectus, qui foris quidem pulcher apparet, ſed intus excrementis & ſordibus plenus eſt; vbi gentium tam ſordidum volutabrum reperiuntur? vbi terrarum exiſtit

iam mercedem ſuam recepiſſe. 6. Odioſi omnibus ſu-perbi, nemini cedere volunt, ſemper rixantur, cum nullo diu pacem habere neſciunt. 7. Deus ſuperbis reſeruat diriſſima ſupplicia: *Quantum glorificauit ſe*, &c. *tantum date illi tormentum*, Apoc. 18. ait Babyloni ſuperbæ, animæ typo: *qui ſe exaltat, humiliabitur*. qui ſuperbia ſua vult aſcendere, in profundum lacus dejicietur. Sententia irreuocabilis eſt ab ipſo Filio Dei pronunciata.

II. Conſidera ſuperbiam eſſe propriæ excellentiæ amorem, aut honoris cupiditatem immoderatam: cuius octo ſunt filiæ ſeu actus. 1. Gloriari de his quæ habemus, tanquam ex nobis, & non à Deo: item de his quæ non habemus, aut quæ vituperio digna ſunt: & hoc eſt mera ſuperbia. 2. Velle placere hominibus, & ab illis laudari, delectari fauore humano: & hoc vanitas nominatur. 3. Magnificare ſe ob ea, quæ in nobis non ſunt, exaggerare illa, detegere quæ potiùs erant cælanda: & hoc vocatur iactantia. 4. appetere dignitates & munera vires noſtras & merita ſuperantia: & hoc dicitur ambitio. 5. aggredi longè ſufficientiam & capacitatem excedentia: & eſt præſumptio. 6. fucata quædam probitatis aſſimilatio: hocque hypocriſis eſt. 7. proprio iudicio adhæreſcere mordicus, aliorúmque ſententiæ ſuam præferre, nemini cedere: & hoc pertinacia eſt. 8. Contemptus aliorum, ſiue ſuperiorum, ſiue inferiorum. Hæc ſunt ſigna ſuperbiæ. Abſque dubio aliqua ex his habes: ita credas: alioqui ſuperbus eſt valdè, qui nullo modo ſe putat ſuperbum.

III. Conſidera quomodo poteris ſuperbiam ex anima tua ſtirpitus euellere, & impoſterum fugere. 1. Conſidera ſuperbiam vitiorum omnium hydram: ex ea rixas, contentiones, maledictiones, digladiationes, inobedientias & blaſphemias, *&c.* id genus pullulare. 2. animo reuolue, & replica ſeuera ſupplicia quæ repetiit Deus à Lucifero, Pharaone, Nabuchodonoſore, Aman, & aliis ſuperbis. 3. Conſidera rerum humanarum inconſtantiam, fragilitatem & vanitatem. Si hæc benè perpendas, nihil reperies in quo glorieris, niſi in Domino & in Cruce ipſius, vt beatus Paulus. 4. frequentes actus fidei elicias circa hanc veritatem, te nihil boni à teipſo habere, ſed à Deo qui rationem exiget rigoroſo examine. 5. Conſidera miſerias corporis & animæ præteritas, præſentes & futuras: fuiſti aliàs immundiſſima & ſpurciſſima materia, nunc es obambulans ſuper ſterquilinium, eris aliquando eſca vermium: Animæ, fuiſti vile mancipium dæmonis, & fortaſſe nunc es, & ignoras, num aliquando futurus è reprobis. 6. pro certo habeto nullam ſuperbiam abſque ſtultitia: & amabo te, vt muſcam aucupetur, nonne ille ſtultus eſt qui ſeip ſum enecat? quemadmodum aranea, ſuperbus amentius facit: ſeſe enim euiſcerat, animam ſuam perdit, vt

neſcio quem honoris rumuſculum aſſequatur: muſcâ minus quid? ventum ſcilicet & fumum. 7. In omni re purâ intentione nitaris; quod Deo placitum eſt, quæras; nihil agas aut dicas vt videaris & lauderis ab hominibus. 8. pauperum & vilium conuerſationem requiras, potiùs quam nobilium & diuitum. 9. defectus tuos & imperfectiones inquantum lex prudentiæ patitur, vnicuique reuela. 10. fuge veſtes pretioſas, & gaude de vili & ſimplici. 11. exerce te in abjecto & ſeruili officio. *Humiliatio*, ait ſanctus Bernardus, *via eſt ad humilitatem.* 12. frequenter meditare de humilitate IESV Chriſti: at profectò ſi attentè Deum maieſtatis intuearis abjectum, humiliatum, quemadmodum vermis libentiſſimè humiliabis temetipſum cum illo & pro amore eius.

MEDITATIO III.

De auaritia.

I. CONſidera rationes deteſtandi peccatum auaritiæ. 1. *Auari Regnum Dei non poſſidebunt*, ait Apoſtolus, *pars eorum erit cum diuite ſepulto in inferno.* 2. *Æquè difficile eſt diuitem intrare in Regnum cœlorum, ac camelum per foramen acus*, dicit Dominus. 3. Auari vitam ſuam finiunt miſerabiliter, vt iſte in Euangelio, qui cùm exultaret in ſuis diuitiis, vocem audiuit è cœlo dicentem ſibi: *Stulte, hac nocte repetent diaboli animam tuam.* Diaboli eadem nocte animam abſtulerunt, & in æternas flammas præcipitauerunt: *Ecquid tibi proderunt ea qua tu paraſti tanta cum ſollicitudine?* 4. Ex auaritia fraudes & doli, fallacia tam in emendo quàm vendendo, perjuria & rapinæ, diſceptationes, lites, interneciones, & ſexcenta malorum prorumpunt. 5. *Nihil eſt auaro nequius*, ait Sapiens. Rationem addit, *quia venalem habet animam*, ſe diabolo pro terrę pugillo vendens. 6. Auaritia eſt ſanguiſuga, quę dicit ſemper, Affer, affer: Auaro numquam eſt ſatis: quò plus habet, plus deſiderat: hydrops eſt, qui quò plus bibit, plus ſitit. 7. *Qui diuites volunt fieri, incident in laqueum diaboli*, ait Apoſtolus. 8. Auaritia eſt carnifex, qui indeſinenter auaros torquet inexplicabili cupiditate acquirendi diuitias, ſollicitudine conſeruandi, metu amittendi. 9. Omne aurum mundi & diuitiæ nihil ſunt in comparatione vnius gradus gratiæ. 10. Tandem *auarus eſt porcus*, ait ſanctus Bonauentura: quemadmodum enim porcus tantùm poſt mortem vtilis eſt, ita auarus nulli proficuus quamdiu viuit; ſed poſt mortem diabolum facit hæredem animæ ſuæ, vermes corporis, parentes diuitiarum. O vitium abominandum! vt te execror! vt ſemper execrabor!

II. Conſidera quid ſit auaritia, & quotuplici modo peccatur. Eſt appetitus inordinatus diuitiarum. Et peccatur 1. deſiderio injuſtè poſſidendi bona aliena: 2. inuito domino retinendo: 3. patiendo ſe fame confici tenacitate

nimia & ſordibus: 4. denegando eleemoſynam pauperibus, contra iuſtitiam & caritatem: 5. quando proculcatis conſcientiæ & Dei mandatis, cupiditate flagramus diuitias acquirendi: 6. ſubtrahendo aliquid ex communitate, contra votum paupertatis, & in ſuos vſus conuertendo; recipiendo aut dando aliquid ſine facultate Superioris, aut vtendo rebus conceſſis tamquam propriis, ægrè ferendo ſibi auferri, & murmurando: 7. bona opera exercendo propter lucrum. Abſit vt in hanc impietatem incidam.

III. Conſidera remedia præſeruantia ab illa execranda lue auaritiæ: 1. Auaros odioſos Deo & hominibus: 2. Auaritia ſexcentarum calamitatum origo: *Radix omnium malorum cupiditas*, ait Apoſtolus: 3. Nihil nos intuliſſe in mundum, neque auferre quid poſſe: 4. Liberaliter eleemoſynam largiri pauperibus, qui ſunt membra Chriſti, reputantis ſibi factum quod vni ex minimis fit: 5. In animo habere IESVM Chriſtum, quamuis eſſet Dominus omnium, propter nos pauperem factum, eumque rogare: Summe Deus, qui propter me inhumaniſſimè ligno Crucis nudus affigi voluiſti, fluxarum opum huius mundi affectum è corde meo expelle: 6. Bonis à Deo datis ſeſe contentum tenere, nec ampliora exoptare quàm quę Deus decreuit dare: 7. Gaudere cùm aliquo caremus, vt poto in eo ſimiles Chriſto, quem in nobis debemus efformare: 8. Veris opibus acquirendis ſtudere, virtuti ſcilicet & gratiarum Dei theſauro: 9. Conſidere plurimùm in Deo, qui numquam deeſt diligentibus ſe: 10. Tandem animo volutare celebrem hanc Chriſti ſententiam: *Quid prodeſt homini ſi mundum vniuerſum lucretur, anima verò ſua detrimentum patiatur?* Matth. 16.

MEDITATIO IV.

De gula.

I. CONſidera motiua deteſtandi guloſitatem. 1. Dominus noſter IESVS Chriſtus expreſſè præcipit illud vitium fugere: *Attendite vobis, ne grauentur corda veſtra in crapula & ebrietate*, Luc. 21. 2. Guloſis maledicit: *Væ vobis qui ſaturati eſtis, quoniam eſurietis*, Luc. 6. 3. Hoc vitium reddit hominem hebetem, & ſtuporem mentis & ſenſuum immittit. 4. Guloſitas ſanitatem corporis profligat & labefactat, vitam abbreuiat: *Propter crapulam multi obierunt: qui autem abſtinens eſt, adijciet vitam*, Eccleſ. 37. Hoc vitium reddit animam ineptam ad orationem, & ad opera Religionis. 6. Impoſſibile eſt guloſum euadere caſtum, impudicitia gulæ indiuidua comes. 7. Guloſus ferè ſemper exagitatur vehementiſſimis & pernicioſiſſimis iracundiæ motibus. 8. Guloſus pauperibus injurius eſt, qui poſſent ſeſe ſuſtentare eius exceſſibus. 9. Deus ſeuerè animaduertit in guloſos. Primi parentes expulſi ſunt Paradiſo propter hoc vitium: filij Iſraël ſtatim atque comederunt,

derunt in deſerto, ira Dei venit ſuper eos: *Adhuc eſca erant in ore ipſorum: & ira Dei aſcendit ſuper eos*, Pſal. 77. 10. Tandem qui illud vitium non euitabit, nullum aliud probabiliter poterit euitare: nam hoſti ſuccumbens tam debili, fortiorem aggredi non poterit.

II. Conſidera guloſitatem, inordinatum cibi & potus appetitum: ſignis ſequentibus poteris agnoſcere, an ſis huius vitij reus: 1. ſi tempus manducandi & bibendi anteuertis, quemadmodum Ionathas filius Saülis: 2. ſi affectas cibos & potus exquiſitos, vt Iſraëlitæ: 3. ſi in cibis vilibus, lautitias & luculenta condimenta quæris, vt filij Heli: 4. ſi modum excedis, vt Sodomitæ: 5. ſi auidiùs & lurcoſiùs edis, etiam cibos viles, vt Eſaü leguminum offam: 6. comedendo cibos interdictos, aut ab Eccleſia aut à Regula votóve aliquo, vt qui ſexta feria & ſabbatho carnem manducant: 7. nimia cum delectatione & ſenſualitate: 8. abſque neceſſitate, horis non deſtinatis, ſæpiùs quàm oportet: 9. ſi extra tempus refectionis de cibo & potu cogitas, & ſic animum tuum paſcis & oblectas: 10. ſi cùm cibus non facit ad palatum àut aliquid tibi deeſt, murmuras & contriſtaris. Examina te in his omnibus, quia vt plurimùm peccas in tua refectione, & apud te firmiter propone emendationem.

III. Conſidera ſequentia remedia contra guloſitatem. 1. recordari ieiunij Domini noſtri, qui famem & ſitim paſſus eſt, qui aceto & felle potatus eſt propter te: 2. guloſitatem multorum malorum cauſſam, bonorum corporis & animæ cladem & ruinam: 3. guloſos in inferno fame & ſiti æterna puniendos: 4. famem & ſitim orationibus, lectionibus, & aliis piis operibus eludere: 5. ordinare refectionem, bis in die comedere: 6. è menſa ſurgere, fame non penitus expleta: 7. fugere conuiuia, menſáſque opipatè conſtructas, omnes excedendi occaſiones euitare: 8. ſeruare in manducando decorum, nec adeo auidè in cibos ferri, ac ſi eos cum paropſidibus vellet helluari: 9. oborta aliqua tentatione guloſitatis, meditari reſponſionem Chriſti ad diabolum tentatorem: *Non in ſolo pane viuit homo, ſed in omni verbo quod procedit ab ore Dei*, Matth. 4. 10. denique perpendere animo corpus hoc tuum, quod tanta cura & ſollicitudine ſaginas, intra paucos dies fore eſcam vermium.

MEDITATIO V.

De luxuria.

I. Conſidera quæ ad hocce vitium fugiendum poſſunt incitare. 1. nullum eſt peccatum Chriſto Saluatori noſtro diſplicentius ac exoſius iſto: quapropter ea nocte qua Chriſtus in mundum venit, teſte D. Auguſtino, multi hoc vitio contaminati repentina morte ſublati ſunt, imo tempore ſuæ Paſſionis innumeris conuitiis & probroſis vo-

cibus laceſſitus, minimè permiſit nefandi huius vitij macula aſpergi. 2. nullum diabolo placentius eſt iſto: nullam enim habet illecebriorem eſcam & efficaciorem ad animas in rete ſuum pelliciendas, & in gehennam præcipitandas. 3. nullum datur vitium in quod labi facilius, & à quo reuocare ſe difficilius ſit. Sanctus Thomas vocat vitium maximæ adhærentiæ: & certè inuenire eſt aliquos huic vitio ita agglutinatos, vt non niſi per miraculum poſſint ab eo diuelli. 4. nullus maior obex, nulla maior indignitas ad ſuſcipiendum auguſtiſſimum Sacramentum Altaris, hoc peccato: corpus enim & animam coinquinat, puritas autem vtriuſque neceſſaria eſt diſpoſitio ad illud recipiendum. 5. nullum peccatum plures morbos aſſeclas habet, eóſque infames & propudioſos. 6. nullum peccatum à Deo ſeueriùs punitum peccato impudicitiæ. Ob hoc inundauit terram cataclſmis: ob hoc venit ignis in Pentapolim: ob hoc triginta millia Iſraëlitarum gladio cæſa ſunt: ob hoc percuſſit nepotem Patriarchæ Iacob, quia ſemen fundebat in terram. Exquiſita ſupplicia parantur impudicis & ſalacibus: illud vitium præ cæteris excœcat hominem, & ad pecudis vilitatem abjicit. 7. nullum eſt peccatum quod plus ruboris injiciat in confeſſione: vnde fit vt ſæpè vel in totum reticeatur, vel in partem, ſæpiſſimè abſque dolore & propoſito emendandi ſe. 8. nullum eſt peccatum in quo omnia accedant ad mortale, ac illud: furtum denarij, motus leuis & imperfectus iracundiæ, peccatum veniale: at libidinoſus aſpectus, cogitatio impura cum aliquâ complacentia, eſt peccatum mortale quod pœnis te adjudicat æternis. 9. Tandem nullum peccatum tot animas deprædatur & in infernum pertrahit ac impuritas. Heu te miſerum, ſi in illo numero recenſearis!

II. Conſidera luxuriam eſſe inordinatam carnis delectationem, & committi 1. cogitatione, idque tribus modis: 1. cogitatione, ſcilicet cùm negligentia vtimur ad turpes cogitationes repellendas, etiamſi delectationem nullam percipiamus: 2. quando aliquid inhoneſtum animo verſamus, licet actionem conſummare non intendamus: 3. quando actionem complere volumus. 2. Committitur verbo, proferendo directè vel indirectè verba turpia: 3. quinque ſenſibus, nimirum aure, quando obſcœna colloquia voluptatis cauſſa audimus; viſu, dum abſque vlla neceſſitate aut aſpicimus, aut legimus impudica; guſtu & odoratu, quando manducamus vel olfacimus ea quæ poſſunt ad luxuriam incitare; tactu, tangendo & attrectando quædam concupiſcentiam carnis irritantia. 4. opere, peccatum conſummando: quod fit ſe polluendo, vel cum alia perſona rem habendo: In quo caſu peccatum eſt diuerſum, iuxta perſonarum diuerſitatem: ſi enim altera ex

perſonis eſt voto caſtitatis vel Religionis, vel cognatione vel matrimonio aſtricta, tunc peccata ſunt diuerſa: quod fit etiam ſe vel aliam perſonam inhoneſtè tangendo. Sunt & aliæ ſpecies contra naturam multò grauiores, etiam inter virum & vxorem, imo & inter eiuſdem ſexus perſonas. Quid, ſi cum beſtia id fieret? O totius nequitię tumulum! ô ſordes! ô fœtorem! Fugiamus hinc, ab illa cloaca. Ah! potius animam hanc effundam per mille mortes, quàm in tale flagitij portentum incidam.

III. Conſidera remedia ſequentia quæ te poterunt ab hoc peccato immunem reddere. 1. ſummam impudicorum amentiam conſiderare, qui momentanea peccati iucunditate æternùm pœnitere emunt. O momentum voluptatis! quanti tu conſtas, pro leuiſſima voluptate, dolores mille. 2. hoſtiliter agere cum corpore, neutiquam ipſi vel per ſomnium, vel per cibum & potum ſenſualiter indulgere. 3. fugere occaſiones interiores impuritatis, ſuperbiam, propter quam permittit Deus nos in fœdum impuritatis peccatum incidere: iracundiam, quæ inflammat ſanguinem: otioſitatem, omnium vitiorum, huius præſertim matrem. 4. exteriores occaſiones euitare, viſitationes alterius ſexus, libros amatorios, fugere veſtium luxum. 5. pangere fœdus cum oculis, ne mulierem ac virginem in decore ſuo aſpiciant, memores inconſideratum oculorum iactum Dauidi occaſionem adulterij fuiſſe, nobiſque æternæ damnationis ſufficientem materiam eſſe. 6. reſiſtere tentationi, eamque repellere ſtatim atque ſeſe ingerit. 7. macerare corpus diſciplinis, ciliciis, catenis, zonis ſetaceis, vigiliis, chameuniis, *&c.* 8. In tentationibus recurrere ad Deum toto corde, ac dicere cum Suſanna: *Melius eſt mihi ſine opere incidere in manus veſtras, quàm peccare in conſpectu Domini,* Dan.13. Et cum Ioſepho: *Quomodo poſſum hoc malum facere, & peccare in Deum meum?* Gen. 30. 9. frequentare auguſtiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum cum magna fide & reuerentia. 10. implorare auxilium Angeli Cuſtodis, qui ſpiritus eſt purus, ſpeciali deuotione matrem puritatis colere glorioſam Virginem.

MEDITATIO VI.

De inuidia.

I. Conſidera quæ te ad inuidentiam deteſtandam obligant. 1. *Inuidiâ diaboli mors intrauit in mundum,* ait Sapiens. Inuidioſi huius maligni ſpiritus imitatores & filij ſunt. O rem indignam! 2. *Peiores diabolo ſunt inuidioſi,* ait ſanctus Chryſoſtomus: *Diaboli enim non inuident diabolis, at homines hominibus inuident ſuis ſimilibus, & rabidorum canum ritu ſeſe mutuis morſibus conficiunt.* 3. Inuidentia odiorum, detractionum, ſeditionum, proditionum, rebellionum & bellorum omnium origo ac radix, familiarum peſtis, & Congregationum ac Regnorum, om-

nium malorum radicem vocat ſanctus Cyprianus. 4. Inuidioſos in omni loco vindicta Dei inſectatur: Caïnum in fratrem ſuum erexit inuidia; at diuino Numine permittente, deſperatione vitam finiuit: Dathan & Abiron inuiderunt Moyſi, & eos terra deglutiuit: Iudæi Chriſto inuiderunt, & ideo in calloſo corde perierunt. 5. Inuidia ſupplicium ſibi eſt, inuidorum carnes & oſſa tabefacit, vires & neruos omnes atterit, ſerpens eſt indeſinenter eos arrodens & pungens. 6. inuidia Scarabæus eſt: quemadmodum enim hoc animal ſtercore & fœtore paſcitur, ita inuidioſus malo proximi tantùm nutritur. 7. peccatum eſt eò grauius, quò magis directè Caritati opponitur, virtutum Reginæ: malum eſt ferè inſanabile: vt enim infame eſt, pudor eſt & verecundia manifeſtare. 8. *Inuidioſi*, ait ſanctus Chryſoſtomus, *pecudibus ipſis deteriores*: Illæ enim benefactores ſuos facilè agnoſcunt, inuidioſi verò nequidem poſſunt amicè & benignè aſpicere eos à quibus aliquid beneficij recipiunt: mœrent quippe & contriſtantur non adæquare facultates eorum à quibus bona recipiunt, imo non ſuperare. 9. Eadem inuidentia inuidioſos excruciabit in inferno, deſperatione & rabie implacabili infrement à gloriæ poſſeſſione excidiſſe, qua Sancti in æternum fruentur. 10. Tandem nullus in cœlo inuidiæ locus, minores non inuident majoribus; vnuſquiſque tam de gloria proximi ſui lætatur, quàm de ſua. Exurge, anima, noſtræ felicitati prælud amus, nulli inuidentes.

II. Examina quid ſit inuidia, quotuplex, & quæ ſunt eius actus aut ſigna. Inuidia eſt triſtitia & odium proſperitatis alterius, in quantum noſtram extenuat. Quatuor ſunt ſpecies: 1. eſt bonorum exteriorum, puta corporis & fortunæ: 2. bonorum intellectus: 3. bonorum virtutis: 4. caritatis & gratiarum gratuitarum. Hæc autem peccatum eſt contra Spiritum ſanctum, ſimile peccato Luciferi, qui primo parenti noſtro Adæ inſidias parauit, vt eum ad peccatum impelleret, ægrè ſcilicet ferens eum eſſe in Dei gratia. Signa vel actus inuidentiæ ſunt, 1. gaudere de malo proximi, 2. triſtari de bono, 3. laudibus proximi inſultari, 4. laudes eius deprimere, 5. detrahere de ipſo, 6. exoſum habere eò quòd eius proſperitas noſtram ſuperet, illamque veluti obſcuret. Ah me miſerum! quoties in hoc infame peccatum prolapſus ſum? Miſerere mei Deus, miſerere mei: numquam recidam, tuâ gratiâ adjuuante.

III. Conſidera antidotum ac remedia contra inuidentiam. 1. nihil ex inuidentia vtilitatis, imo potiùs multum damni tam in anima quàm in corpore. 2. ſi bono proximi lætemur, inuitamus Dei bonitatem ad ſuos fauores multiplicandos. 3. Roga Deum ſæpè pro perſona cui inuides. 4. inuidentiæ motus ſtatim ac exoriuntur, ſuffoca.

5. quidquid habet mundus, vilipendas; cęteris omnibus virtutem & gratiam Dei anteponas. 6. opta aliis quod tibi, & ampliora. Dic cum Moyſe: *Vtinam omnes prophetent.* 7. extirpa omnem radicem inuidentiæ, quæ nulla alia eſt, meo quidem iudicio, quàm ſuperbia. 8. ſcribas in tabulis cordis tui hæc verba ſancti Iacobi: *Vbi zelus & contentio, ibi inconſtantia & omne opus prauum*, Iac. 3. 9. de omnibus bonum dicas, de nullo malum. 10. Denique ſancta quadam inuidia & æmulatione annitaris benefacere, & alios præcedere in via virtutis, non è ſuperbia & vanitate, ſed purè ex amore diuino, & è deſiderio ipſi placendi.

MEDITATIO VII.

De ira.

I. CONſidera quæ te ab iracundia deterrere debent. 1. Chriſtus nos admonet eum qui iratus fuerit fratri ſuo, reum iudicij, id eſt, ſtatim atque iracundia cerebrum attentauerit; ad tribunal Chriſti reus agetur. 2. *Sol non occidat ſuper iracundiam veſtram*, ait Apoſtolus. 3. Vlciſcitur Deus eos qui vindictam perſequuntur iniuriæ acceptæ, vltùs eſt Caïn ſepties, Lamech verò ſeptuagies ſepties. 4. iracundia dementat, indignum reddit fauoris & gratiæ Spiritus ſancti, qui tantùm requieſcit ſuper lenem & placidum. 5. *Nihil eſt deformius*, ait ſanctus Chryſoſtomus, *homine irato, nihil horribilius: omnes exhorrent, omnes abominantur, omnes fugiunt.* 6. *Qui facilè iraſcitur*, ait ſanctus Bonauentura, *ſimilis eſt vaſi fictili vacuo ad ignem adhibito, quod frangitur, & ſtrepitum edit.* Etenim homo querulus & ad minimam occaſionem iraſcens, vanitatis ſuæ & vacuitatis ſignum dat: vitium eſt muliercularum, puerorum, hominumque leuis cerebri. 7. iracundi manſio infernus, ibi blaſphemiæ, ibi rabies, ibi deſperatio: dies & hora natiuitatis mille imprecationibus & diris deuouetur. 8. iracundia gignit lites, contentiones, duella, maleficia, *&c.* id genus. 9. nullum emolumentum ex iracundia, plus nocet irato quàm qui iraſcitur. 10. *Melior eſt patiens viro forti, & qui dominatur animo ſuo, expugnatore vrbium*, Prou. 16.

II. Conſidera iracundiam inordinatum vindictæ appetitum. Porrò hæc ſunt ſigna ſeu actus iracundi. 1. concipere odium in eum à quo vel reipſa iniuriam accepimus, vel putamus accepiſſe: 2. quando proponimus vlciſci: 3. quando malum ipſi imprecamur, aut ipſius calamitate lætamur: 4. quando maledictis eum proſcindimus, aut de ipſo detrahimus: 5. quando pertinaciter contendimus cum eo, & vſque ad rauim & contuſionem capitis vociferamur: 6. quando vindictam propria auctoritate repetimus, feriendo & quaſſando citra omnem rationem & iuſtitiam: 7. quando prouocamus ad Magiſtratum, non ex amore iuſtitiæ, ſed ad iram exſatiandam: 8. quando

ſumus irreconciliabiles: 9. quando murmuramus contra Deum propter afflictiones: 10. quando moroſos, difficiles, querulos & aſperos nos præbemus: 11. quando ſæuimus in creaturas irrationabiles, collidendo, diſcerpendo, & rabidè comminuendo; tandem in noſmetipſos, optando mortem propter mala quæ patimur, mordendo ſe, & quoquo modo deformando. O patientiſſime IESV! ignoſce mihi iracundiæ motus præteritos: Fateor me huius vitij grauiſſimè reum: ſed te iuuante, ſpondeo numquam impoſterum in tale vitium prolapſurum.

III. Conſidera iræ remedia, quæ ſequuntur. 1. Iraſci nihil prodeſt, imo multum obeſt. 2. Dominum noſtrum IESVM Chriſtum maledictis & opprobriis nefariè appetitum, nec tamen ſua manſuetudine tantiſper demotum fuiſſe. 3. pro certo habere eadem menſura menſurandos, qua proximum dimenſi fuerimus: ſi ipſi fuerimus irati, nobis Deus erit quoque iratus. 4. reſiſtere primis iracundiæ motibus, ne fortè ex illa ſcintilla augeatur incendium. 5. nihil proferre, nihil agere, durante æſtu; ſed opperiri quoadúſque animi ſerenitas redeat. 6. omnia mala pati, tamquam à Deo miſſa ad virtutis noſtræ experimentum. 7. ponere ſibi ob oculos deformitatem iracundi, & ex nobis iudicare quantum Deo diſplicemus, cùm in tale vitium incidimus. 8. temperare ſe in cibo & potu: intemperantia enim reddit bilioſos & pronos ad iracundiam. 9. in memoria habere Paſſionem Chriſti. Sanctus Elzear interroganti qui fieri poſſet vt laceſſitus toties nihilo magis ſuccenſeret: *Memor ſum*, inquit, *dolorum & improperiorum Chriſti Domini mei.* 10. denique ſtudere quotidie lectioni Chriſti: *Diſcite à me quia mitis ſum & humilis corde.* O anima mea! in qua ſchola magis ſalutarem lectionem poſſemus addiſcere?

MEDITATIO VIII.

De acedia.

I. Conſidera cur acediam debes fugere. 1. Otioſitas mater eſt omnium vitiorum. *Qui ſectatur otium*, ait Sapiens, *replebitur egeſtate, & ſtultiſſimus eſt*, Prou. 12. & 28. 2. Sancti inceſſanter in cœlo laudant & amant Deum. Idem nos debemus æmulari. 3. *Homo natus ad laborem, & auis ad volatum*, Iob. 5. 4. admodum breue eſt vitæ noſtræ tempus & pretioſiſſimum: idcirco nequidem vlla particula nos prætereat. 5. formicæ hanc lectionem dant acedioſis: æſtate enim laborant, vt habeant hyeme quo ſe ſuſtentent: quod certè nos erudit ad congregandum, quamdiu ſumus in hac vita, ne vacuos bonis operibus mors intercipiat. 6. ea eſt hominis natura, vt neceſſariò aliquid agat, benè aut malè. 7. acedioſus à Deo rigoroſè punietur: ſeruus inutilis proiicietur in tenebras exteriores, vbi erit fletus & ſtridor dentium. *Omnis arbor quæ*

non facit fructus bonos, excidetur, & in ignem mittetur, Matth. 3. 8. tempus miſerè à nobis iam perditum acres ſtimulos admouere debet ad meliorem vſum futuri. 9. acedia reddit hominem ineptum ad omnia. Acedioſus in omnibus difficultates & ſpinas iuuenit: quod pluma leuius eſt diligenti, plumbo grauius eſt negligenti. 10. acedia rei pretioſiſſimæ, temporis videlicet, deprædatrix eſt. Heu! quantum lugent in inferis damnati tempus amiſſum! Proh! quantum exoptarent vel particulam temporis ad pœnitentiam faciendam! Sed heu ſerò nimis! in æternum clauſa eſt miſericordiæ ianua.

II. Examina quid ſit acedia, & quot modis per eam peccatur. Vitium eſt quod hominem reddit lentum & torpidum ad laborem, vel eſt faſtidium aliquod & nauſea rerum ſpiritualium. Hoc vitium committitur, 1. nimio metu difficultatum quæ comitantur virtutem. 2. pudore vitioſo, qui impedit ne id omne experiamur quod poſſumus. 3. langore, agendo ex pura neceſſitate, & propter finem valde abjectum. 4. inconſtantia & animi leuitate bonum opus aliquod ſuſcipiendo, & poſteà deſerendo, cupiditate aliud amplectendi, & ſic deſultoriè omnia faciendo. 5. deſpondendo animum propter difficultates. 6. odio habendo homines ſpirituales, quia admonitiones eorum & boni ſermones diſplicent. 7. otioſitate, rebus ſpiritualibus indormiendo, 8. euagatione, circumeundo, perſonas ad confabulandum quæritando, cogitationibus à longo accerſitis ad animi tædium leuandum, laxando habenas ſenſibus ſuis. 9. omiſſione & negligentiâ, quæ veluti venenum omnes actiones pigri inficit & inquinat. Certè in ſimiles defectus incidiſti: quapropter pete à Deo veniam ex toto corde.

III. Conſidera remedia quibus vti debes ad expellendam & euitandam impoſterum acediam. 1. conſiderare ſeriò quem vſum temporis feciſſe velles, ſi in articulo mortis eſſes. 2. nos Deo rationem redditur os de verbo otioſo & de minima temporis particula malè impenſa. 3. ſemel ad minus in hebdomada meditari ſuper his verbis ſancti Ioannis: *Venit nox quando nemo poteſt operari*, Ioan. 3. Porro hæc nox nihil aliud eſt quam hora mortis noſtræ. 4. vnumquemque vitæ tuæ diem ſupremum reputare. 5. bene ordinare & diſpenſare tempus ſomni, refectionis, conuerſationis, laboris, & penſi diurni. 6. fugere pigrorum ſocietatem, ambulare cum diligentibus & feruentibus. 7. ad ſacram menſam frequens accedere cum reuerentia & deuotione: hic eſt cibus confortans ac corroborans ad omnes difficultates euincendas, & omne bonum amplectendum. 8. ob oculos ſibi proponere exemplum multorum, qui æquè debiles, fragiles & delicati ac nos, viginti, triginta, & quinquaginta annos in ſeruitio Dei

conſumpſerunt; necnon etiam eorum qui adhuc viuunt, & Deo inceſſanter ſeruiunt. 9. magno rubore ſuffundi nos pro Dei amore, non ea facere quæ milites, mercatores, & aliæ perſonæ mundi ſeruitio addictæ faciunt, vt parum auri & argenti, aut honoris conſequantur. 10. denique non molliter carnem ſuam tractare: crudelitas eſt in hoc genere eſſe clementem. Quid refert, ſi decem annis citiùs moriamur? Vnus annus diligentis in ſeruitio Dei, eſt plus quàm centum negligentis.

MEDITATIONES DE MISERIIS IN QVAS NATVRA *humana per peccati malum prolapſa eſt.*

MEDITATIO I.

De miſeria natiuitatis humanæ.

I. Conſidera ſolos primos parentes noſtros Adãm & Euam, vt docet ſanctus Gregorius, perfectè cognouiſſe humanæ vitæ miſerias, quia ſoli felicitatem in qua creati erant, experientia ipſa didicerant: nos autem qui in miſeriis nati ſumus & educati, velut phrenetici miſerias noſtras non ſentimus: & ideo ſicut illi qui loca malè olentia incolunt, fœtorem non olfaciunt, tollente ſenſum longa conſuetudine, ita nos non abhorremus etiam perpetuò, neglecto cœlo, in huius vitæ miſeriis perdurare. 2. Perpende quomodo poſſis à tam graui errore liberari: nempe ſi accuratè meditando examines primùm natiuitatis humanæ miſerias, deinde totius vitæ curriculi.

II. Conſidera Deum hominem creaſſe, vt docet Scriptura Gen. 1. ex limo terræ., id eſt ex viliſſima totius mundi materiâ. Itaque, licet Rex ſis vel Papa, tamen non es niſi gleba, fimus & limus, qui omnium calcatur pedibus: modum conceptionis humanæ eſſe tam fœdum, vt Chriſtus, licet illudi & conſpui ſe paſſus ſit à viliſſimis mancipiis, & non homo, ſed vermis haberi; tamen eo modo concipi voluerit. 3. quid miſerius muliere parturiente? quis dolor intolerabilior? quis planctus miſerabilior? 4. beſtiæ, dum naſcuntur, prodeunt vel calceatæ, vel lana, ſquamis, corio, aliiſve rebus tectæ: ſolus homo nudus prodit cum immunda tunica & gallero immundiori. Item illæ ſimul ac natæ ſunt, natant, volant, currunt, & quærunt neceſſaria ſine magiſtra: ſolus homo nihil ſcit, nihil poteſt niſi in aliorum vlnis portetur, aliorumque manibus foueatur, ſed nec edendi bibendíque modum habet, niſi doceatur. Natura nihil demum ei docuit, niſi plorare: & vix ante quadrageſimum diem poſt ortum ridet.

III. Conſidera quid aliud ſit corpus humanum, quàm teſta putrida, aut vas corruptum, cui quicquid infunditur mox aceſcit: Quid aliud, quàm ſaccus ſtercoribus fartus, & candida niue tectus, qui foris quidem pulcher apparet, ſed intus excrementis & ſordibus plenus eſt; vbi gentium tam ſordidum volutabrum reperitur? vbi terrarum exiſtit

ſtagnum, tot fœtores intra ſupraque exhalans? Arbores, Herbæ, beſtiæ multæ gratiſſimi odoris excrementa effundunt: at homo ſolus tam abominanda eijcit, vt nonniſi cloaca quædam ſordium videatur. Hoc Ethnicus Plotinus quondam perpendens, numquam paſſus eſt corporis ſui effigiem depingi; ſatis eſſe ſibi aſſerens, quòd onus tam immundum, & anima ſua indignum, toto vitæ tempore circumferre cogeretur.

MEDITATIO II.

De miſeria breuitatis humanæ vitæ.

I. Conſidera, rarò ad annum ſeptuageſimum, aut vt maximum ad octogeſimum annum peruenire. Nam Propheta ait Pſalm. 89. *Dies annorum noſtrorum in ipſis ſeptuaginta anni: ſi autem in Potentatibus octoginta anni, & amplius, eorum labor & dolor.* 2. Conſidera, ſi numerum dierum ſubtiliter inire velis, tempus infantiæ, pueritiæ & ſomni eſſe excludendum: nam vita infantis & pueri potius beſtiæ eſt, quàm hominis, cùm in ea nihil diſcatur vel agatur homine dignum. Dormiens quoque potius mortuus, quàm viuus cenſetur, ob rationem ſenſuſque ſepultos. Vnde & Poëta ſomnum vocauit gelidiſſimæ mortis imaginem. Cùm autem homo quotidie octo horas & ſæpè plures ſomno tribuat, ſequitur tertiam partem vitæ ſolo ſomno illi detrahi, ac proinde etiam in longæuis vitam eſſe perbreuem.

II. Conſidera, ſi hanc vitam cum æternitate conferas, quàm breuis futura ſit. Sapiens ait Eccleſ. 8. vitam hominis longiſſimam eſſe centum annorum. Quid autem ſunt centum anni, ſi cum æternitate conferantur? certè nihil aliud quàm guttula aquæ cum immenſo mari. Si enim totus mundus collatus cum cœlo extremo, eſt inſtar puncti; quid tempus vitæ noſtræ collatum cum æternitate erit, niſi minùs quàm momentum, imo nihil? Hanc breuitatem cum æternis pœnis ſuis collatam agnoſcunt damnati in inferno, dum ita apud Sapientem cap. 5. loquuntur: *Quid nobis profuit ſuperbia, aut diuitiarum iactantia quid contulit nobis? Tranſierunt omnia tamquam nuncius præcurrens, & tamquam nauis quæ pertranſit fluctuantem aquam, cuius cùm præterierit, non eſt veſtigium inuenire: aut auis quæ tranſuolat in aëre, cuius nullum inuenitur argumentum itineris illius: aut tamquam ſagitta in locum deſtinatum. Ita & nos nati continuò deſiuimus eſſe, & nullum virtutis veſtigium valuimus oſtendere.*

III. Conſidera hinc ſequi, nullam poſſe maiorem eſſe amentiam, quàm ſempiternas intolerabileſque pœnas momentanea tantillæ vitæ voluptatula ſibi mercari. Et cùm hæc vita tam breuis ſit, futura verò tam longa; quæ poteſt ſtultior eſſe amentia, quàm huius vitæ res tam ſollicitè accumulare, & de his quæ ad vitam æternam pertinent,

nolle ſemel cogitare? 2. Conſidera cur æterna ſapientia voluerit hanc vitam eſſe breuem, nempe 1. quia ſciebat hanc vitam nobis non eſſe niſi continuam militiam, exilium & miſeriam; ac idcirco ab ea citò nos liberaret, & ad patriam cœleſtem reuocaret. 2. quia ſummo amore nos complectitur: iam autem conſtat eum qui aliquem amat, ægrè dici poſſe abeſſe ab eo quem amat. 3. vt eo magis vitam præſentem contemneremus, & aſpiraremus ad æternam.

MEDITATIO III.

De miſeria incertitudinis humanæ vitæ.

I. Conſidera breuitatem vitæ, ſi nobis certò conſtaret fore intolerabiliorem, vt ſi v. c. conſtaret nos quinquaginta, ſexaginta, ſeptuaginta annis victuros: at hoc quoque incertum eſt. *Neſcit homo,* ait Sapiens Eccleſ. 9. *finem ſuum: ſed ſicut piſces capiuntur hamo, & ſicut aues laqueo comprehenduntur, ſic capiuntur homines in tempore malo, cùm eis extemplo ſuperuenerit.* Vnde ſcitè dictum eſt: *Morte nihil eſſe certius, hora verò mortis nihil incertius.* Atque ideo Sapiens quidam vitam humanam comparat bullis tempore pluuiæ ſuper aquam natitantibus, quarum quædam mox vt ebullierunt, reſident: aliæ verò paulò quidem diutiùs fluctuant, ſed omnes tandem euaneſcunt. Alij enim homines in vtero materno pereunt, alij in infantia, alij in pueritia, alij in adoleſcentia vel virili ætate, alij in ſenectute. Deinde, alij ſani ſubitò pereunt; vel morbo, vt apoplexia; vel caſu, vt ſubmerſione; vel vi aliunde illata, vt gladio, ſclopo, lapide. Alij extinguntur morbo breui vel diuturno.

II. Conſidera, cùm terminus vitæ noſtræ tam ſit incertus, quanta ſit noſtra temeritas, quòd tam ſecurè tamque negligenter viuamus, immemoreſque ſimus verborum Chriſti, toties clamantis, Matth. 24. *Vigilate, quia neſcitis qua hora filius hominis venturus ſit*: quaſi diceret: Cùm horam neſciatis, omni hora vigilate; & quia diem neſcitis, omni die vigilate, *&c.* 2. Conſidera, vt energiam verborum Chriſti intelligas, cur excubiæ perpetuæ in vrbibus & caſtris hoſti vicinis habeantur: Certè non alia de cauſa, quàm quòd præſidiati ignorent quando hoſtis venturus ſit: ſi enim ſcirent, tunc certè tempore intermedio ſomno & quieti vacarent. Cùm ergo eadem prorſus incertitudo ſit de hora mortis noſtræ, cur non ſimiliter vigilemus? Certè anima noſtra pretioſior eſt omnibus mundi vrbibus & caſtris; & ſi ſpectes lytrum quo redempta eſt, etiam Angelis. Deinde hoſtes animæ ſunt plurimi, potentiſſimi & callidiſſimi, qui noctes dieſque inſidiantur: & iactus aleæ in hoc conſiſtit, vt ſimus parati ipſo momento quo mors venit, vt liquet ex Parabola de fatuis virginibus, quibus imparatis clauſa eſt ianua, Matth. 25.

III. Conſidera cur Deus voluerit nobis incertum eſſe exitum vitæ. Vna cauſa eſt, quia multi ſi ſcirent ſe ſexaginta vel ſeptuaginta annis victuros, differrent pœnitentiam, & grauiora peccata committerent: dum verò neſciunt, non differunt pœnitentiam, ne in peccatis moriantur. 2. ſi econtra ſcirent ſe non diu victuros, multa bona opera proximo ſalutaria omitterent, ac tantùm propriæ ſaluti vacarent. Deinde in conuerſatione humana forent melancholici, tetrici & faſtidioſi, communémque pacem & concordiam turbarent. 3. ſi quis æger, ſciret infirmitatem ſuam non fore vltimam, non confiteretur, non communicaret, non inuocaret Sanctos, non imploraret auxilium aliorum in Miſſis, & alia bona omitteret; quia autem neſcit, ſæpè diligentiſſimè confitetur, & quidem de tota vita, vota edit, eleemoſynas in pauperes profundit.

MEDITATIO IV.

De miſeria fragilitatis humanæ naturæ.

I. CONſidera vitam noſtram non tantùm eſſe breuem & incertam, ſed etiam fragilem, multiſque periculis expoſitam: ſic vt vitrum non ſit fragilius. Peſtilens odor, infectus aër, ſol feruentior, hyems acrior ſæpè vitam nobis eripiunt, non ſolùm infantibus & pueris, ſed etiam viris. Si rogaris, cur iſte vel ille obierit? Reſponſio in promptu eſt: Ex hauſtu aquæ frigidæ, quem ſumpſit auidiùs: ex potu vini quo ſe obruit, ex nimio dolore vel terrore, ex ſpina hærente in gutture, ex ictu ſerpentis, ex demorſo digito à fele, *&c.*

II. Conſidera dictum Iſaiæ cap. 40. de hac materia: *Vox dicentis,* inquit, *Clama. Et dixi, Quid clamabo? Omnis caro fœnum, & omnis gloria eius quaſi flos agri. Exſiccatum eſt fœnum & cecidit flos, quia ſpiritus Domini ſufflauit in eo. Quæ enim firmitudo in carne,* ait in illa verba ſanctus Ambroſius lib. 3. Hexam. cap. 7. *quæ ſalubritas poteſt eſſe diuturna? Hodie videas adoleſcentem validum, gratæ ſpecie, ſuaui colore: craſtina die tibi facie & ore mutatus occurrit: hodie nobilis & diues triumphat, cras in carcerem rapitur.*

III. Conſidera eamdem fragilitatem quæ eſt in corpore, cerni etiam in anima noſtra? Vnde D. Paulus 2. Cor. 4. ſcripſit nos theſaurum, nempe gratiæ, geſtare in vaſis fictilibus. Tam enim multa ſunt in hoc mundo pericula lapſus, tot ſunt vbique laquei à mundo, carne & dæmone ad irretiendas animas diſpoſiti, vt Propheta dixerit Pſal. 10. *Pluet Deus ſuper peccatores laqueos.* Quos aliquando in viſione conſpiciens ſanctus Antonius, exclamauit: *O Domine! quis tandem euadet ſuper omnes laqueos?* Hinc eſt, quod tot animæ pereant quotidie: ſic vt beatus Bernardus non vereatur dicere: *Sicut ex decem nauibus in Oceano, vix vna in portum peruenit; ſic ex decem animabus, vix vnam laqueos mundi euadere, & ad vitam æternam peruenire.* Nec in

cœlo ſecuritas fuit, vnde cecidit Lucifer cum tot Angelorum millibus: nec in Paradiſo, vnde expulſus eſt Adam cum Eua; nec in ſchola Chriſti, in qua periit proditor Iudas: nec in primo cœtu Chriſtianorum, in quo Ananias cum Sapphira extinctus eſt: vt diſcas te, etiamſi in ſanctiſſima Religione viuas, necdum eſſe ſecurum. 3. Conſidera cauſam cur Deus tam fragilem humanam vitam eſſe voluerit, nempe vt ea ob oculos poſita, citiùs à peruerſa vita reſipiſceret: quod enim eſt aliud interſtitium inter te & tartarum, niſi caduca & fragilis iſta vita tua; quæ hodie florens, cras fortè exareſcet: Quod vt meliùs intelligas, imaginare tibi te videre hominem aliquem è tenui filo pendentem, cui ſubiectus ſit puteus profundiſſimus: & cogita quanto ille in metu ſit, ne filo rupto in illum corruat: quid non offerat, vt periculo illo eximatur? In non minori ruinæ periculo, imo maiori eſt quiuis homo exiſtens in peccato mortali: filo enim vitæ ſemel rupto, corruet in puteum altiſſimum inferni, in flammas perpetuas, è quibus numquam emerſurus eſt. Quis verò in tanto periculo luxuriari, voluptati indulgere, ridere queat?

MEDITATIO V.

De miſeria inconſtantiæ vitæ humanæ.

I. Conſidera, vitam humanam illam quoque habere miſeriam, quòd mutabilis ſit & inconſtans. Vnde Iob cap. 14. *Homo*, inquit, *natus de muliere breui viuens tempore, multis repletur miſeriis: qui quaſi flos egreditur & conteritur, & fugit velut vmbra, & numquam in eodem ſtatu permanet.* Homo enim nunc ſanus eſt, mox æger; nunc lætus, mox triſtis; nunc quietus, mox turbatus; nunc dubius, nunc certus; nunc timidus, mox audax; nunc vult, mox non vult; nunc ridet, mox flet. Breuiter, tot ſunt mutationes, quot occurrunt circumſtantiæ & accidentia, vt nec Luna, nec Euripus vllus ſæpiùs mutetur. Mare non mouetur, niſi cùm venti mutantur; ſed in homine ſunt continuæ mutationes, ſiue ſæuiant venti, ſiue tranquilla ſit malacia.

II. Conſidera hanc mutabilitatem maximè cerni in Saluatore noſtro, qui quo die cum maximo gaudio populi receptus eſt in vrbem Hieroſolymam, eodem ab omnibus ſub veſperam derelictus eſt. Priùs obuiam præceſſerant Chriſto cum ramis virentibus: quatriduo verò poſt aridis ramis percuſſerunt eius caput. Ante veſtimentis ſuis ſe exuerunt, vt ſternerent in via: poſt verò eum veſtibus propriis ſpoliarunt, vt flagellarent & crucifigerent. Priùs clamabant, *Benedictus qui venit in nomine Domini*: paulò poſt autem acclamarunt Pilato, *Reus eſt mortis, crucifige eum.* Nonne hæc magna & ſubita fuit mutatio? Hinc diſce quis ſit exitus honorum & dignitatum huius ſæculi, nec ampliùs confide eius amicitiæ & proſperitati, quia inconſtans

eſt & mutabilis. Confide autem in ſolo Deo, eiuſque gratia & amicitia: ille enim ſolus immutabilis eſt & verus amicus in aduerſis æquè ac proſperis.

III. Conſidera quanta mutatio & viciſſitudo ſit, etiam in rebus maximis huius vitæ, vt in Regnis & Imperiis. Monarchia huius mundi cœpit quidem in Aſſyriis, ſed non perſtitit diu: migrauit enim ad Perſas, & paulò poſt ab his ad Lacedæmonios, & ab his ad Romanos, à quibus tandem tranſiit ad Germanos. Quòd ſi imperium, in quo ſumma totius mundi dignitas conſiſtit, toties tranſlatum eſt, quid in hoc mundo firmum eſſe poteſt & ſtabile? 2. Conſidera ſanctum Ioannem cap. 2. ſcribere tres columnas, quibus inſiſtit mundus tremere & tranſituras. *Omne*, inquiens, *quod eſt in mundo, eſt concupiſcentia carnis, concupiſcentia oculorum & ſuperbia vitæ, & tranſit mundus & concupiſcentia eius.* Quis ergo non fugiat ex illo? nemo enim manet in domo minante ruinam.

MEDITATIO VI.

De miſeria fallaciæ vitæ humanæ.

I. Conſidera hanc miſeriam longè pejorem eſſe ſuperioribus: nam vt vulgò dicitur: Ficta ſanctitas duplex eſt impietas: ſic ficta apparénſque felicitas duplex eſt miſeria. Vnde enim tam longa Dei nobis ſubrepit obliuio, vnde diuitias tanto ſtudio quærimus, ad honores anhelamus, nulla mortis cura tangimur, niſi quòd falsò perſuademus vitam fore diuturnam, & caſſa ſpe annorum multorum ſpatia nobis pollicemur? *Quotidie*, inquit beatus Hieronymus Epiſt. ad Nepotianum, *morimur, & quotidie commutamur, & contra fidem atque experientiam ipſam nos eſſe æternos credimus.* Et iterum: *Nemo enim tam fractis viribus, & ſic decrepitæ ſenectutis eſt, vt non putet ſe adhuc annum vnum ſuperuicturum.* Denique de vita haud ſecus iudicamus, quàm ſi eius breuitas vel longitudo eſſet in arbitrii noſtri poteſtate.

II. Conſidera, de officiis honoratis & dignitatibus, ac omnibus voluptatibus, quàm blanda ſpecie ſe nobis offerant; & quot confeſtim, vbi ea receperimus, afflictionibus, periculis, curis, inuidiis & laboribus ſint obnoxia. Virgo gaudens pergit ad ædes ſui ſponſi: non enim videt aliud quàm quod foris apparet: at ſi videret ſementem miſeriarum quæ illo die ſeminantur, iuſtiorem cauſam haberet plorandi. Heu! quot miſerias illa feret! quot noctes inſomnes ducet! quot in re domeſtica patietur difficultates! 2. Cogita, ſi mundus tibi hæc blandiatur, id fieri vt te fallat; ſi exaltet, vt te dejiciat; ſi exhilaret, vt poſteà magis affligat. Dat multa bona, ſed cum felle & dolore mixta: dat tibi liberos, vt gaudeas; ſed poſtea tollit, vt gaudium compenſet maiori luctu. Et neſcio quomodo naturâ ita comparatum ſit, vt magis ſemper affligant mala, quàm exhilarent eius bona.

III. Conſidera omnem hanc fallaciam oriri ex nimio amore noſtri ipſorum, qui ſic excœcat nos, vt apparentia bona ſemper veris anteponamus. Quia enim nimium amamus hanc vitam, odimus mortem, imo nec ferimus de ea mentionem fieri, & ideo non poſſumus nobis perſuadere eam eſſe vicinam, ne in mœrorem aliquem ex cogitatione incidamus. Hinc fit, vt & alios citò morituros facilè credamus, non autem nos: nempe quia non ita tenerè alios, quàm noſipſos diligimus. 2. Conſidera & aliam eſſe cauſam huius fallacis opinionis, quòd plus æquo fidamus vel ætati vel viribus & ſanitati corporis, & non conſideramus mille modis hominibus, licet ſanis, quotidie abbreuiari vitam.

MEDITATIO VII.

De multitudine miſeriarum huius vitæ.

I. Conſidera breue, incertum & fallax quod in vita noſtra eſt, variis multiſque corporis & animæ miſeriis eſſe permixtum, ſic vt mors potius quàm vita appellanda ſit. Vnde rectè Sapiens Eccl. 40. *Occupatio,* inquit, *magna creata eſt hominibus, & iugum graue ſuper filios Adæ, à die exitus de ventre matris eorum vſque in diem ſepulturæ in matrem omnium hominum.* 2. Conſidera nullum temporis punctum præterire, quo non ad mortem feſtinemus. *Hoc ipſum*, inquit ſanctus Hieronymus, *quod dicto, quod ſcribitur, quod relego, quod emendo, de vita mea tollitur: quot puncta notaui, tot meorum damna ſunt temporum.* Et ſi vita noſtra aliud non eſt quàm iter ad mortem, & hora mortis eadem ſit quæ iudicij; quid vita noſtra eſt, niſi iter ad horrendum Chriſti tribunal, qui poteſt corpus & animam mittere in gehennam.

II. Conſidera etiam, ſi vita noſtra breuis ſit, breuiſque eius voluptas; longam tamen reuerà eſſe propter innumeras miſerias, eóque longiorem quominùs nos miſeros, velut phrenetici, agnoſcimus. Quoties homo timore, mœrore, dolore exagitatur, etiam ſine vlla cauſa, vt poſſit dicere cum Iob cap. 7. *Quare poſuiſti* (ô Deus) *me contrarium tibi, & factus ſum mihimetipſi grauis?* Quantas moleſtias & labores ſuſtinet homo, antequam panem lucretur? Auiculæ, aliæque beſtiæ ſine ſudore neceſſaria ſibi parant: ſolus homo noctes dieſque ſudare debet, *per mare pauperiem fugiens, per ſaxa, per ignes.* 2. Conſidera homini illud Pſalmi 89. verè conuenire: *Anni noſtri ſicut aranea meditabuntur,* id eſt, nos in annis noſtris velut aranea meditamur. Aranea enim, vt victum ſibi paret, ſe totam euiſcerat, & noctu diuque in reti texendo laborat, & tandem quid capit? vilem muſculam. Sic homo noctu diuque laborat pro vili lucello, & tandem vix panem ſibi liberiſque neceſſarium parat. 3. Conſidera, vt homo liber ſit a labore & cura, aliunde tamen alias ei obrepere miſerias: primò in-

numerorum morborum, quibus pleni ſunt Medicorum libri; deinde bellorum, caritatis annonæ, terræ motuum, eluuionum, furtorum, aliorumque infortuniorum à beſtiis & ipſis hominibus. Quot enim quotidie homines in bellis & extra, gladio, bombardis, aliiſque armis ab hominibus conficiuntur. Iulius Cæſar paucis copiis plus quàm decies centena hominum millia trucidauit, & tamen omnium Imperatorum clementiſſimus dicitur. Quid feciſſet, ſi fuiſſet tyrannus?

III. Conſidera præter hæc omnia ſingularum ætatum proprias miſerias. Quid aliud eſt infans, niſi beſtiola rationis expers in ſpecie humana? Quid adoleſcens, niſi equus indomitus, vel vitulus? quid ſenectus, niſi omnium morborum & moleſtiarum ſaccus? Senex deſerit mundum, & à liberis ſuis deſertus, deſerunt eum propria membra & ſenſus: deſerit & ſeipſum, cùm ſæpè delirus ſit, & ratione vti neſciat: Et tamen optant omnes, quacumque in ætate ſint, fieri ſenes. 2. Conſidera nullum hominum ſua ſorte eſſe contentum, quantumuis ſit potentiſſimus. Quot Imperatores ſe ſponte Imperio abdicarunt? quot Epiſcopi Epiſcopatu? Viuunt homines omnes ſicut infirmus, qui nihil aliud agit quàm vt ſe ex vno latere in aliud voluat & reuoluat, ſperans maiorem quietem quam non inuenit, & neſcit cauſam inquietudinis ſuæ eſſe internam infirmitatem. 3. Conſidera Deum tot amaritudinibus miſcuiſſe vitam noſtram, vt ad eius faſtidium nos prouocaret, & ad vitam æternam omnium miſeriarum expertem pelliceret. Si enim iam cum tot ærumnis quotidie obruimur, tam ægrè ex ſtatione vitæ huius diſcedimus; quid faceremus, ſi omnia proſperè & iucundè nobis in hac vita ſuccederent?

MEDITATIONES
DE QVATVOR NOVISSIMIS.

MEDITATIO I.

De morte.

ORatio præparatoria erit. Poſito ob oculos Deo, rogare eum præſentem, vt omnes cogitationes tuas, verba & opera dirigat ad ſuam gloriam, tuámque ſalutem.

I. Præludium. Imaginare teipſum decumbentem in lecto, morti vicinum, à Medicis deſperatum, depoſito ad caput cereo, ad pectus imagine Crucifixi, extremam iam animam ducere.

II. Præludium. Ora Deum vt gratiam tibi concedat, fructum aliquem ex conſideratione mortis capiendi.

I. Conſidera ex vna parte mortem eſſe certam & ineuitabilem: *Statutum eſt* enim, ait Apoſtolus Heb. 9. *hominibus ſemel mori.* Ex alia verò parte, quoad tempus & horam, locum etiam & modum, eſſe incertiſſimum. Imo maximè hominem perſequi ſolere, cùm minimè de eius aduentu cogitat, iuxta illud Pauli 1. Theſſ. 5. *Dies Domini ſicut fur in nocte ita veniet: cùm enim dixerint, Pax & ſecuritas, tunc repentinus eis ſuperueniet interitus.* 2. Conſidera quomodo affectum ſe ſentiat is qui omne ſuum ſolatium in vita diuturniore poſitum habet, quando monetur Medicum nullam ſpem dare vitæ. Talis enim mox obiicit oculis mentis perpetuum ſuum ex mundo exilium: videt jamjam ſe abſtrahendum à parentibus, cognatis, amicis, ſociis, fauore Principum, dignitatibus, palatiis, agris, vineis. Deinde (quod longè acerbius) animam vi à corpore tantopere amato auellendam: quam pœnam nullus verbis exprimere poteſt, quia nullus expertus eſt, niſi qui extremum ſpiritum reddidit.

II. Conſidera quàm anxius idem ſit futurus, cùm ſentiet ſe incertum de ſalute: 1. ob multitudinem peccatorum: 2. quod tunc multorum recordabitur antè oblitorum: 3. quòd quæ aliàs leuia viſa ſunt, tunc grauiſſima apparebunt: 4. quòd tunc maximè dubitabit, ſitne in odio vel amore Dei: 5. quòd anceps hærebit, an veram de peccatis habeat contritionem: ac tandem ita attonitus ſit, vt neſciat quò ſe vertat. 2. Conſidera, ſi Deum reſpexerit, imminebit Deus ei iratus, diſtringens inſtar vindictæ gladium: ſi oculos depreſſerit, videbit ſepulcrum tetrum

odorem exhalans ſuo corpori paratum: animæ verò, quam negligenter habuit, apertam inferorum abyſſum: ſi ſeipſum ingreſſus fuerit, inueniet turbam peccatorum, quorum conſcientia eum ęternis addicat ſuppliciis. Si verò circumſpexerit, videbit circumſtantium dæmonum copias, Codicem criminum explicantes, & patulis faucibus in prædam inhiantes. Volet quidem miſer fugere ſeipſum, ſed fieri non poterit: volet terga vertere, ſed non concedetur.

III. Conſidera extremum conflictum cum vita, agonem & angorem mortis, quando cereus accenditur, & in aurem inclamatur, vt corde ſaltem ſi non ore, ſe Deo commendet. Quo puncto etiam ſanctiſſimi quique magno metu concuti ſolent, vt ſanctus Hilarion clamans: *Egredere, anima mea: quid times? ſeptuaginta annis ſeruiuiſti Deo, & mori times.* 2. Perpende quomodo tunc totus palleſcat, extrema manuum pedumque frigeant, oculi concidant, corpus totum ſudore madeſcat, pulſus langueſcat, anhelitus ægrè trahatur, pectus conſtringatur & palpitet, ac mox ſubeat lethalis oppreſſio, & aculeus mortis, quo cogitur anima è corpore migrare. 3. Expende, quomodo anima egreſſa corpus, tam lautè & honorificè ante ornatum & tractatum, tam deforme & horribile redditur, vt omnes ab eo intuendo & tangendo abhorreant, ac ipſi amici mox laborent, vt inter quatuor vel quinque aſſeres cum veteri induſio incluſum, in terram à vermibus conſumendum defodiatur.

Concludes colloquio cum Deo, quo petes hæc, tuo animo ita figi, vt deinceps ſic vitam inſtituas tuam, quemadmodum velles inſtituiſſe, quando ad agonem mortis perueneris: qui enim benè viuit, non poteſt non benè mori.

MEDITATIO II.

De morte iuſtorum & piorum. Sap. 3.

Iuſtorum animæ in manu Dei ſunt, & non tanget illos tormentum mortis. Viſi ſunt oculis inſipientium mori: illi autem ſunt in pace.

I. Conſidera mortem, licet in ſe, vt dictum eſt, ſit horrenda; eam tamen ab hominibus piis & religioſis qui eam habent pro ærumnarum huius vitæ termino, & æternæ felicitatis principio, cum deſiderio expectari; qui cum ſancto Propheta dicunt Pſal. 41. *Quemadmodum deſiderat ceruus ad fontes aquarum, ita deſiderat anima mea ad te, Deus.* Et cum Apoſtolo Philipp. 1. *Cupio diſſolui, & eſſe cum Chriſto.* 2. Conſidera inde non ſequi iuſtos non reformidare mortem naturaliter, cùm & Chriſtus, vt homo, timuerit; ſed longè aliter quàm peccatores: hi enim cauſam timendi habent, ſæpè de ſalute deſperant: iuſti verò, etſi ex infirmitate naturæ, dum mors inſtat, turbentur, ta-

men quia ſciunt poſt mortem ſe feliciùs victuros, gaudent. Itaque timendo lætantur, & lætando timent: ſanctus Martinus, qui in morte aſtanti dæmoni fidenter dixit: *Quid hîc aſtas, cruenta beſtia? nihil in me funeſtè reperies: ſinus Abrahæ me recipiet:* Et ſanctus Ambroſius: *Non timeo mori, quia bonum Dominum habemus.*

II. Conſidera, iuſtis dolores & langores ægritudinis & mortis apparere iucundos & dulces, ob ingens deſiderium quo flagrant patiendi pro Chriſto, & pœnas meritas expiandi. 2. deinde exiguum metum illis ab hoſte humani generis, quem dum vixerunt ſæpiùs expugnarunt, poſſe inijci; contrà verò præſto futuram multorum Angelorum tutelam & conſolationem, beatam Virginem, atque adeo ipſum non rarò Chriſtum. 3. eoſdem ob bonæ conſcientiæ teſtimonium, percepta Sacramenta omnia, & fiduciam in diuina miſericordia poſitam, tantam ſenſuros pacem & conſolationem, vt omni metu depulſo initium quoddam voluptatum patriæ ſint deguſtaturi. Denique nec vllo dolore afficiendos quòd diuellantur ab omnibus rebus creatis, quia iamdudum in vita illis renunciarunt, ſcientes ſe per illas impediri, quo minùs perfectè ſuo Creatori conjungi poſſint.

III. Conſidera, eos potiùs gauiſuros quàm triſtaturos de ſeparatione animæ à corpore, quia agnoſcent eam in illo tamquam in carcere fuiſſe detentam: in morte autem 1. ſolutam vinculis reſtitui veræ libertati, & auolare in ſuam patriam. 2. nec de ſtatu corporis ſui poſt mortem vllum mœrorem capturos, tum quòd certò credant illud ſuo tempore maxima cum gloria reſurrecturum, tum quòd ſicut in vita commoda corporis ſectati non ſunt, & nudi Chriſtum nudum ſequi parati fuerunt; ita etiam ex humilitate gaudeant illud ex terra factum in terram redire. Vnde ſanctus Franciſcus voluit nudus in terra mori, & tamdiu poſt mortem nudus relinqui, donec milliare vnum confici poſſit: ſanctus Arſenius verò optauit illud projici canibus deuorandum poſt mortem.

MEDITATIO III.

De iudicio particulari.

I. Conſidera animam vita defuncti ſolam ineuntem iter in regionem ignotam, vt ſiſtatur iudicio particulari Dei, quod non minùs metuendum eſt quàm vniuerſale in fine mundi futurum. quia *qualem inueniet Deus hominem,* inquit beatus Auguſtinus, *in ſuo nouiſſimo die, talem iudicaturus eſt in mundi nouiſſimo die.* 2. Conſidera quatuor perſonas in iudicio illo futuras: 1. eſt anima iudicanda, quæ in conſcientiâ deſcriptam geret totam anteactam vitæ hiſtoriam. 2. eſt Chriſtus Iudex ſimul & teſtis, atroci vultu animæ impiæ minas & pœnas ſpirans 3. Sancti Dei ſumma indignatione eamdem deteſtantes.

4. dæmones peccata exaggerantes, & bona operâ extenuantes. Cogita ad quas anguſtias redigetur miſella anima, quando ipſa conſcientia teſte, veriſſimas fatebitur omnes contra ſe prolatas accuſationes.

II. Conſidera examen ipſum quod inſtituetur factorum, dictorum, cogitationum, in quo tria ſunt metuenda: 1. multitudo rerum, de quibus reddenda eſt ratio: nam *cui plus datum eſt, plus exigetur ab eo*, Luc. 12. 2. Iudicis exactiſſima de ſingulis inquiſitio, & ſeuera punitio: nam non ſolùm nouiſſimum quadrantem repoſcet, ſed etiam de omni verbo otioſo & cogitationibus occultiſſimis rationem exiget. 3. acerrima Iudicis de rebus exiſtimatio: *Non enim cogitationes meæ, cogitationes veſtræ, neque viæ meæ, viæ veſtræ, dicit Dominus.* Qui ſtudioſus eſt munditiei, non poteſt etiam paruas ſordes in pretioſa veſte ferre: ſic Chriſtus ipſa puritas non poteſt ferre etiam minimas in anima noſtra ſordes. Nos exigua quædam peccata cenſemus, quæ Deus grauiſſimè punit: imo pro peccatis habet, quæ nos peccata eſſe non putamus, vt 2. Reg. 6. quòd Oza Leuita arcam cadentem attigit. Vnde Dauid Pſal. 18. exclamat: *Delicta quis intelligit?*

III. Conſidera, diſcuſſis cognitiſque cauſis procedendum ad pronunciationem ſententiæ multis nominibus formidabilem: 1. ob conſtantiam Iudicis, qui nullis precibus, lacrymis, interceſſione vel excuſatione, à iuſta ſententia ferenda deduci poterit: 2. ob magnitudinem rerum de quibus agetur: non enim de pecuniis vel agris, ſed de ſummis bonis vel malis in omnem æternitatem duraturis tractabitur: 3. ob immutabilem ſententiam Iudicis, quæ nullo iudicio retractari poterit. Deus enim, cùm ſummus ſit Iudex, & qui falli in iudicando non poteſt, ab eo non erit ad alium appellatio. 2. Cogita quanta trepidatio miſeram animam inuadet, quando eleuata manu, conuerſis in eam oculis Iudex Chriſtus, æternam & irreuocabilem proclamabit ſententiam: *Diſcedite, maledicti, in ignem æternum*, Matth. 25. Dei faciem numquam viſurus! nihil boni vnquam à me habiturus! Deus bone! quæ deſperatio, qui fletus, quæ lamenta hîc erunt? 3. econtrà cogita quanto gaudio exultabit anima, cùm audiet optatiſſima verba: *Veni, benedicte Patris mei, poſſide Regnum tibi paratum à conſtitutione mundi*

MEDITATIO IV.

De iudicio vniuerſali.

Vide Meditationem Feria ſecunda poſt Dominicam primam Quadrageſimæ.

MEDITATIO V.

De Inferno.

ORatio præparatoria, *vt ſuprà de morte.*

1. Præludium. Imaginare Infernum locum eſſe te-

nebroſum, vaſtum & profundum, ſub terra poſitum inſtar latiſſimi putei, pice, ſulphure, flamma, fumo, viperis, bufonibus & ſerpentibus pleni, in quo nihil audiatur præter gemitus, ſuſpiria, maledictiones tortorum, & eorum qui torquentur, cum perpetuo planctu & ſtridore dentium.

II. Præludium. Pete gratiam à Deo, vt cordi tuo grauitatem pœnarum quas damnati ſuſtinent, imprimat, vt hinc iuueris ad vitanda peccata.

I. Conſidera, in infelici hoc loco tria genera pœnarum inueniri; pœnam ſenſus, pœnam damni, & vermem conſcientiæ. Quod ad ſenſus pœnam attinet, ſcias nullum membrum, nullum ſenſum eſſe, qui non ſingulari ibi dolore excrucietur, ſecundùm multitudinem & grauitatem criminum per illos commiſſorum; oculus impudicus, horrendo dæmonum aſpectu; aures, confuſione lamentorum ibi reſonantium; nares, tetro fœtore; guſtus, rabida fame & ſiti; tactus, ardore & frigore inexplicabili; memoria, præteritarum voluptatum recordatione; & intellectus, conſideratione bonorum amiſſorum & malorum impendentium in omne æuum. 2. Conſidera ſingulares pœnas quibus nonnulli punientur. Alia enim pœna ſuperbi, alia inuidi, auari, luxurioſi, *&c.* punientur: qua in re maxima apparebit Dei ſapientia & iuſtitia, exactiſſimè ſingulorum exceſſus debitè caſtigantis. Vnde in Apoc. 18. in meretricem ſuper aquas ſedentem talis pronuntiata eſt ſententia: *Quantum glorificauit ſe, & in deliciis fuit, tantum date illi tormentum.*

II. Conſidera pœnam damni abſque omni comparatione priore maiorem, quæ conſiſtit in viſionis Dei & perpetui cum omnibus Sanctis conſortij priuatione. Et licet omnibus damnatis communis futura ſit, tamen acerbior erit Chriſtianis omnibus, ac imprimis Clericis & Religioſis, qui maiorem occaſionem habuerunt ad viſionem illam perueniendi. 2. Conſidera & tertiam pœnam, nempe conſcientiæ vermem, qui continenter rodens numquam conſumetur, ſed perpetuò ſcelera commiſſa exprobrabit. Ah! quæ ſuſpiria ab ea erumpent, cùm ſentiet tam ſæpè inſtinctus diuinos, quibus ab hoc vel illo malo retrahebatur, & ad bonum incitabatur, repudiatos! Quid cogitabit, cùm ob illos neglectos aduertet ſe addictam ardoribus ſempiternis & intolerandis.

III. Conſidera, ſi omnis moleſtia quantumuis breuis, exuſtio digiti in flamma candelæ modica tibi intolerabilis nunc videtur; quid facies in igne infernali acerrimo, ad quem comparatus noſter ignis, etiam maximus, pictus videtur? Quid in tanto calamitatum & cruciatuum Oceano, quantum nullus mortalium ſatis animo concipere poteſt? quid dices, vel audito nomine æternitatis? O æternitas! æternitas! quem tui conſideratio non mouet ad malam

vitam deſerendam? is autem fidem non habet; aut ſi habet, cor non habet. 2. Conſidera horrendas blaſphemias in quas ob numquam finiendas pœnas infelices animæ erumpent, & contra Deum tamquam inimicum, & contra Chriſtum tamquam iniquum Iudicem, & contra Sanctos tamquam alteri parti nimium addictos. Deinde execrationes & maledicta quæ euoment filij in parentes, & parentes in filios, diſcipuli in præceptores, quòd ſua indulgentia has flammas pararint: ſocij denique in ſocios, quòd prauis colloquiis exemplisque ſe mutuò ſeduxerint. Atque hæc tanto fient cum ſtrepitu & clamore, vt ſi inter nos tale quid audiretur, præ horrore planè vt arentia ligna rigidi ſtaremus.

Colloquio cum Deo Meditatio concludetur, quo gratiam petemus ſemper ob oculos habendi pœnas æternas Inferni, vt eo faciliùs à peccatis abſtineamus.

MEDITATIO VI.

De cœleſti gloria.

ORatio præparatoria eadem cum ſuperioribus.

I. Præludium. Pone tibi ob oculos amœniſſimum, altiſſimum, ampliſſimumque locum eo ornatu, qui cælo Empyreo ineſt, ita nominato, quòd luce pulchritudinéque reliquos cæleſtes orbes ſuperat.

II. Præludium. Pete à Deo gratiam, vt intimè gloriam patriæ cæleſtis intelligas: quo magis exciteris ad ſeruiendum ipſi in vitæ puritate.

I. Conſidera qualis ſit beatorum locus, nempe vaſtiſſimus & pulcherrimus, ciuitas nempe immenſa, tota ex auro puriſſimo, cuius mœnia ſint pretioſæ gemmæ & margaritæ, portæ ex ſmaragdis & ſaphyris exciſæ, viæ argenteæ, & inſtar cryſtalli perlucidæ: vbi nulla nox, nullæ tenebræ, nullus æſtus, nullum frigus; ſed ſumma amœnitas: vbi Soli iuſtitiæ numquam oritur, numquam occidit; ſed amabilem ſuam lucem mira cum voluptate omnium diffundit. 2. Conſidera, ſi rectum huius machinæ, Solis, Lunæ, errantium & non errantium ſtellarum tanto ſplendore collucet; qualis erit cæleſtis illa patria, vbi Aula eſt magni Regis Regum, Dei omnipotentis, qui cariſſimis ſibi filiis multò maiora præſtare vult & poteſt, quàm nos poſſimus comprehendere. Ideo dicebat Dauid Pſalm. 83. *Quàm dilecta tabernacula tua, Domine virtutum! concupiſcit & deficit anima mea in atria Domini.*

II. Conſidera qualis illa ſit domus Dei, omnino nimirum iucundiſſima & amabiliſſima, vbi omnium bonorum eſt copia, vbi nec quicquam quod offendat, adeſt, nec quicquam quod delectet, abeſt, vbi amor perfectus, timor nullus, dies æterna, & vnus omnium ſpiritus: vbi facie ad faciem contemplantur ſanctiſſimam Trinitatem, & omnia in illa, eamdémque ex toto corde omnibúſque viribus

complectuntur & amant: vbi ſanctiſſimam vident Chriſti humanitatem, in quam deſiderant Angeli proſpicere: beatam Virginem item, vt Matrem Dei, & in gloria Chriſto proximam: tum Angelorum Choros, & varios hominum Ordines, Apoſtolos, Prophetas, Patriarchas, Martyres, Confeſſores, Virgines, Innocentes, parentes, cognatos, ſocios, & omnes inſtar Solis ſplendidos, tantaque caritate flagrantes, vt nullùs minùs de aliena gloria, quàm de ſua gaudeat. 2. Conſidera multitudinem & plenitudinem gaudiorum, quæ erit in omnibus: Tanta enim erit multitudo, vt ſolus Deus ea numerare poſſit; tanta magnitudo, vt ſolus Deus norit æſtimare; tanta varietas & perfectio, vt nihil habeat hic mundus cum illis comparandum. Summum autem gaudium capient ex perpetua ſecuritate, quòd non ſolùm ab inſidiis dæmonis & mundi liberi ſint, ſed quòd inferni pœnas, ad quas tam multi detruſi, euaſerint.

III. Conſidera quanta ſit futura gloria corporum: habebunt enim quatuor ſingulares dotes; ſubtilitatem, agilitatem, impaſſibilitatem & claritatem, quæ tanta erit, quòd teſte Chriſto Matth. 13. *Iuſti fulgebunt vt Sol in Regno Patris.* Nec explicari poteſt quanta in voluptate ibi futuri ſint omnes ſenſus, quæ ibi lux, quæ colorum venuſtas, qui concentus, qui ſapores, qui odores. Nam Iſa. 64. *Nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis aſcenderunt quæ præparauit Deus diligentibus ſe.* 2. Conſidera quanto gaudio exilient qui multos labores in corpore ſuſtinuerint, multa pro Chriſto perpeſſi fuerint, ciliciis, diſciplinis, ieiuniis ſe contra tentationes munierint, qui prauis carnis cupiditatibus ſedulò reſtiterint, eaſque crucifixerint. 3. Cogita tu quoque quid hactenus egeris, quid agas, quid agere cogitas pro gloria cæleſti. Perpende quibus mediis vſi fuerint Sancti omnes qui nunc cum Chriſto in cælo regnant, vt gloria illa non exciderent, eoſque ſtrenuè imitare.

Colloquio cum Deo Meditationem conclude, quo petas veniam ob tempus hactenus negligenter actum, & decernas te deinceps velle ſedulò percurrere viam mandatorum Dei.

MEDITATIONES
RESIDUÆ DE CHRISTI VITA ET DOCTRINA, quæ non incidunt in Dominicas vel Feſta.

MEDITATIO I.

De Chriſti generatione æterna. Ioan. 1.

I. *IN principio erat Verbum.* Conſidera, cùm duplex ſit Verbum humanum, vocale & mentale; Chriſtum, vt eſt Filius Dei, à ſimilitudine mentalis dici Verbum: 1. quia ſicut verbum, vel cogitatio mentis noſtræ, qua ſibi mens loquitur, ſine paſſione & corruptione à mente procedit, eiuſque eſt expreſſa imago; ita Filius Dei incorruptam & paſſionis expertem à Patre trahit originem, & expreſſam eius imaginem gerit. 2. Sicut mens ſibi ipſi per verbum vel cogitationem loquitur, & in ſeipſam, & omnia quæ ſcit, agnoſcit: ita & in Filio ſibiipſi Pater loquitur, & in eo, quaſi ſpeculo & viua imagine, ſe omnéſque creaturas contemplatur. 2. Conſidera, per principium ſignificari primordium mundi & omnium rerum conditarum: voce autem *erat* denotari Filij Dei cum Patre æternitatem. Si enim iam erat Verbum cùm mundus conderetur, rectè infertur numquam eius durationem incepiſſe. Si enim incepiſſet, iam non præceſſiſſet principium durationis & omnium rerum conditarum. Deinde dicit *In principio erat*, non autem *fuit*, vt ſignificet verbum ita præceſſiſſe res conditas, vt tamen cum illis perſeuerarit & permanſerit.

II. *Et Verbum erat apud Deum.* Conſidera his verbis 1. indicari vbi fuerit Filius Dei vel Verbum ab æterno: ſi enim apud Deum Patrem fuit, qui incircumſcriptibilis eſt, nullo certè loco, nullis finibus fuerat circumſcriptum. 2. quale fuerit, non accidens, vt noſtrum verbum mentale, vel vocale in mente, vel aëri inhærens, ſed ſubſiſtens, non in Deo, ſed apud Deum. 3. verbum hoc ita per ſe ſubſiſtere, vt ab eo ſecundùm perſonam diſtinguatur. 4. ita eſſe perſonam diſtinctam, vt tamen ſociali & amicabili coniunctione maneat cum Deo Patre deuincta. 5. procedere à Patre.

III. *Et Deus erat Verbum.* Conſidera ſicut prima parte ſignificata eſt æternitas Verbi cum Patre, ſecunda verò perſonalis eius à Patre diſtinctio; ita hac tertia parte deſignari identitatem naturæ eius & eſſentiæ cum Patre, vt licet Pater & Filius duæ ſint perſonæ reipſa inter ſe diſtinctæ,

ctæ, maneat tamen vnus idemque Deus. Debet enim in hac oratione præconſtrui dictio *Verbum*, vt ſit ſenſus: *Et Verbum illud quod dixi, erat Deus.* Verborum autem, quæ mox hîc ſequuntur apud beatum Ioannem: *Hoc erat in principio apud Deum*, hæc eſt ſententia: Hoc nempe Verbum quod dico eſſe Deum; hoc, inquam, & non aliud, erat in principio apud Deum. 2. Conſidera hoc verbum diuinum in eo diſtingui à verbo mentali noſtro, quòd hoc inefficax ſit ad operandum, illud verò efficax ad omnia facienda, & ideo ſubdit ſanctus Ioannes: *Omnia per ipſum facta ſunt, & ſine ipſo factum eſt nihil.* 3. Conſidera, ſi velis eſſe genuinus Dei filius, debere te magno deſiderio æternitatis, hoc eſt conſpectu Dei fruendi in æternum, teneri. 2. conuerſationem tuam habere in cælis, id eſt apud Deum, & ideo ſemper eum præ oculis habere, & non res terrenas. 3. Deo per intimum amorem ex toto corde iungi. 4. vt ſi natura eſſe non poſſis idem cum Deo, ſis ſaltem voluntate & ſpiritu: *Qui* enim *adhæret Deo, vnus ſpiritus eſt cum eo*, 1. Cor. 6. 5. vt non tantùm multa bona cogites & velis, ſed etiam facias. *Debemus* enim *Deum diligere*, vt habet beatus Ioannes, *non tantùm verbo, ſed opere & veritate.*

MEDITATIO II.

De Chriſti Filij Dei Incarnatione. Ioan. 1.

I. *VErbum caro factum eſt.* Conſidera quis mundi ſtatus fuerit ante Filij Dei Incarnationem: nempe idolis colendis, mutuis odiis & cædibus, aliiſque flagitiis patrandis totus deditus erat. *Omnes declinauerant ſimul inutiles facti: non erat qui faceret bonum vſque ad vnum.* Veritas exulabat, caritas refrixerat, & malitia abundabat, regnabat mors, dominabatur Sathan, & in infernum innumera animarum turba præceps ruebat. 2. Perpende quis ſtatus fuerit ſanctorum Patrum in Lymbo, poſt diuturnam captiuitatem liberationis ſuæ, ſalutiſque mundi cupidorum. Nimirum toto affectu ad Deum clamabant: *Vſquequò obliuiſceris in finem? Exurge: quare obdormis, Domine? exurge, & ne repellas in finem.* Pſal. 87. & Pſal. 43. Veni tandem gloria gentis noſtræ, & ſpes vnica ſtirpis tuæ. Deſere tandem, ô vere Iacob! domum paternam, & ab æterna requie tua deſcende, & carnem humanam aſſume.

II. Conſidera quomodo ſacrum trium diuinarum perſonarum collegium vtriuſque partis afflictiſſimum ſtatum dolenter perſpiciens, cœperit agitare conſilia de certo remedio, illos ab æterno exitio, hos captiuitate diuturna vindicandi. Perſona Patris videbatur propendere in iuſtitiam, vt peccatores ſecundùm grauitatem delictorum punirentur. Perſona Spiritus ſancti verò in miſericordiam, vt peccantibus parceretur. Filius autem conſiderans hominem ob temerè affectatam ſui ſimilitudinem in has miſe-

rias delapſum, nec ſuis viribus poſſe emergere ad ſalutem, ſeipſe obtulit paratum ad aſſumendam carnem, & in eadd profundendum pro ſalute hominis ſanguinem: cui oblationi, miſericordiarum Pater cum Spiritu ſancto mox ſubſcripſit, & decreto vnà facto, Mariam Virginem digniſſimam eſſe, ex qua carnem aſſumeret, mox euocatur Gabriel Angelus, qui rem annuntiet; & conſenſum ab ea impetret.

III. Conſidera, conſenſu à beata Virgine impetrato, quomodo mox poſt verba illa, *Ecce ancilla Domini, fiat mihi ſecundum verbum tuum*, Spiritus ſanctus ſuperuenerit, & virtus Altiſſimi obumbrauerit illam, ſicut promiſerat Angelus, & Verbum caro factum ſit Deus homo in vtero beatæ Virginis. Sic celebratæ ſunt æterni Verbi cum natura humana nuptiæ: *Sic miſericordia & Veritas obuiauerunt ſibi, iuſtitia & pax oſculatæ ſunt*: ſic humilis ancilla facta eſt Mater ſui Creatoris: ſic homo miſer & vilis in diuinę naturę conſortium eſt exaltatus. 2. Conſidera humilitatem Filij Dei, quòd vilis homo fieri voluerit, imo non homo tantùm, ſed caro, quæ in homine abjectiſſima eſt, communis ſcilicet cum lumbricis & vermibus, & aliis vilioribus: *Omnis* enim *caro fœnum*, Iſa. 4. Factum eſt autem caro, non quia conuerſum ſit in carnem; ſed quòd ita arctè illi conjunctum ſit, vt quicquid fecit Deus, caro vel homo feciſſe dicatur, & quicquid paſſus eſt homo, Deus paſſus dicatur.

MEDITATIO III.

De vita Chriſti ab anno ætatis duodecimo vſque ad trigeſimum. Luc. 2.

I. *Chriſtus annorum duodecim cum parentibus Hieroſolymis redit in Nazareth, & erat ſubditus illis.* Conſidera Chriſtum, vt ſcribit beatus Lucas, cœpiſſe primùm facere, deinde docere. Nam triginta primò annis exercuit ſe in humilitate, patientia, obedientia & oratione, deinde verò tribus annis vltimis prædicauit & docuit alios: vt intelligas, ſi verbo aliis prodeſſe velis, priùs diu operam dandam pietati, bonorumque operum exercitationi: nam non facilè docebis alios verbo, quod non ipſe pręſtiteris exemplo. 2. Conſidera, etſi ſcriptum non ſit quid egerit Chriſtus poſt annum duodecimum vſque ad trigeſimum, tamen non fuiſſe otioſum: à conſuetudine mundi ſe ſubtraxit, in adeundo Templo & orando frequens, ſæpè matrem in humilibus officiis, ſępè ſanctum Ioſeph in fabrili arte iuuit. Nam Marci cap. 6. de eo quidam dicunt: *Nonne hic eſt faber?* Cur autem hęc fecit, niſi vt ad tempus ſolitudinem amemus, mundi conſuetudinem vitemus, vanam gloriam fugiamus, priùs benè diſcamus quàm ad alios docendos proſiliamus?

II. Conſidera ex vna parte bonum Ioſeph ſtrenuè la-

borantem, vt habeat vnde cariſſimam ſponſam ſuam & mundi fabricatorem ſuſtentet. Ex alia humilem Virginem ſua induſtria, nendo, texendo, aliiſque modis prouidentem cibum ei qui in cęlo Angelos, & in terra paſcit omnes creaturas. Compatere Chriſto, dum aſpicis & illum in ſudore vultus ſui inſtar primi Adam laborantem, non vt ſibi prodeſſet, ſed vt nobis exemplum daret humilitatis, obedientiæ & caritatis. 2. Conſidera quantum ſolatium beatæ Virgini attulerit tam diuturna filij commoratio, quem certò credebat mundi Creatorem: quanta reuerentia ipſa & Ioſeph eum allocuti fuerint. Quàm promptus fuerit ille ad omnia, licet nihil ei imperare auderent. Aſpice illum ſeruili cinctorio præcinctum, & per domum currentem vt nunc ſanctum Ioſeph, nunc beatam Virginem iuuare queat, dolandis aſſeribus, haurienda aqua, domo euerrenda, foco conſtruendo. Veroſimile enim eſt nullos ibi fuiſſe vel famulos vel ancillas: circumſtantibus interim ſanctis Angelis & obſtupeſcentibus, eumque cum gaudio iuuantibus.

III. Conſidera quoties præter iſta corporalia opera & publica, fecerit alia multa ſpiritualia & ſublimia in ſecreto: ac imprimis, quoties labore diuino feſſus in pauperculum ſuum cubiculum rediens, totas ſubinde noctes pro ſalute noſtra in oratione impenderit: quoties multas horas in rebus cęleſtibus matri patrique explicandis impenderit: quoties per diem labores, orandi cauſa, petita à parentibus facultate, interruperit: quoties memor inobedientiæ parentum primorum, ingratitudinis hominum, & perditionis tot animarum cum lacrymis animam ſuam crucifixerit, vt iram Dei placaret, & ſalutem nobis impetraret. 2. Conſidera quod beatus Lucas addit: *Chriſtum cum ætate creuiſſe in ſapientia & gratia apud Deum & homines*: vt diſcas, ſi verè Chriſtum imitari velis, te debere operam dare, vt nullum vitæ tempus ſine fructu abire permittas, proficiendo de virtute in virtutem, tum apud Deum per obſeruationem diuinorum pręceptorum, tum apud homines per exempla bonorum operum.

MEDITATIO IV.

De prædicatione Ioannis Baptiſtæ. Matth. 3. Marc. 1. Luc. 3.

1. *Ioannes Baptiſta habebat veſtimentum de pilis camelorum, & zonam pelliceam circa lumbos: eſca autem eius erat locuſta & mel ſylueſtre in deſerto.* Conſidera Ioannem adhuc puerum ingreſſum deſertum, ibique vſque ad trigeſimum ætatis annum in ſumma auſteritate vixiſſe: vt diſcas in vita ſemel piè inchoata perſeuerare, etiamſi moleſtię nonnullę occurrant. 2. Conſidera, ſi ſanctus Ioannes in vtero matris ſanctificatus, quo inter natos mulierum maior nullus fuit, teſte Chriſto Matth. 14. tam ſeuerè tractat

uit corpus ſuum; quid nobis, qui peccatis & imperfectio-nibus pleni ſumus, faciendum ſit.

II. *Ex deſerto autem digreſſus, circa Iordanem prædicauit baptiſmum, dicens: Pœnitentiam agite: appropinquauit enim Regnum cælorum.* Conſidera, Deum euocaſſe Ioannem ex deſerto ad prędicationis officium, tum vt oſtenderet perfe-ctionem vitę Chriſtianę, non in ſola contemplatione qua noſtrę ſaluti ſtudemus, ſed etiam in actione qua ſaluti aliorum operam damus, conſiſtere: tum vt intelligeremus eos quibus incumbit munus alios docendi, debere eſſe amicos pœnitentiæ, orationis & contemptus mundi, vt quod docent verbo, teſtentur vitæ exemplo. 2. Conſidera quis ſcopus, quod argumentum debeat eſſe prædicatori vel doctori aliorum, nempe vt homines adducat ad pœni-tentiam, id eſt ad contritionem, confeſſionem, & ſatisfa-ctionem pro ſuis peccatis. Et quia arduum id & durum videri poſſet, molliuit ſanctus Ioannes hoc initium prędi-cationis dulcedine maximi præmij, nempe Regni cęlorum appropinquantis: vt diſcas & tu inculcare hominibus ma-gnitudinem mercedis futuræ, ſi pœnitentiam amplexi fuerint.

III. *Tunc exibat ad eum omnis Iudæa, & baptizabantur ab eo confitentes peccata ſua, illiſque dicebat: Ego quidem aqua baptizo vos. Veniet autem fortior me, cuius non ſum dignus ſoluere corrigiam calceamenti, qui baptizabit Spiritu ſancto & igni.* Conſidera quantam auctoritatem ſibi conciliarit ſola vitæ ſanctitate beatus Ioannes, non ſolùm apud impe-ritum populum, ſed etiam apud Principes, Scribas & Pha-riſæos, ſic vt turmatim ad eum audiendum conuolarent: imo etiam ſuſpicarentur eſſe ipſum Meſſiam in Lege pro-miſſum. Vnde & conſecutum eſt, vt facilè eos ad patefa-cienda publicè peccata, & ſuſcipiendum nouum baptiſmi ritum adduxerit. 2. Conſidera humilitatem Ioannis, qui cùm tantum nomen ſanctitatis obtinuiſſet, tamen non ſe effert, non prędicat, ſed vt Chriſtum extollat, eiuſque pa-tefaciat diuinitatem, ſe pedibus eius ſubmittit. Nimirum probè norat ad veram ſanctitatem imprimis pertinere, ho-nores, & magnam nominis exiſtimationem contemnere, & ſe omnibus propter Chriſtum ſubjicere.

MEDITATIO V.

De Baptiſmo Chriſti. Matth. 3. Marc. 1. Luc. 3.

I. IESVS *venit à Nazareth Galilææ in Iordanem ad Ioan-nem, vt baptizaretur ab eo.* Conſidera Filium Dei, ſimul atque parentibus & mundo valedixit, incedere ſo-lum, ſine ſociis, (qui tamen habere poterat in comitatu multa Angelorum millia) miſcere ſe turbæ publicanorum, & peccatorum, atque ſi vnus eſſet de populo, ſubjicere ſe Ioannis magiſterio, vt ab eo baptizetur in pœnitentiam & remiſſionem peccatorum: cùm ille prorſus eſſet peccati

expers, nec pœnitentia egeret, imo eſſet magiſter omnium, qui ſolus baptizaret in Spiritu ſancto. Nos autem, licet peccatis pleni, volumus videri gloria & honore digni, aliiſque imperare. 2. Conſidera, Chriſtum numquam ſe in actionibus ſuis exhibuiſſe vel oſtentaſſe, tamquam eximium & ſingularem hominem, ſed cæteris ſimilem: vnde voluit more aliorum circumcidi, in Templo præſentari, & nunc à Ioanne baptizari: vt diſcas in omnibus etiam ſpiritualibus te aliis accommodare, nec peculiaria priuilegia tibi vendicare ob doctrinam, ſapientiam, opus, induſtriam.

II. *Ioannes autem prohibebat eum, dicens: Ego à te debeo baptizari, & tu venis ad me? Et reſpondit* IESVS: *Sine modo; ſic enim decet nos implere omnem iuſtitiam.* Conſidera, quantus ſtupor inuaſerit humilem Ioannem, cùm videret hoc modo Saluatorem mundi venientem ad ſe: Cogita quomodo magno ſpiritu ei occurrens, ſe ſtatim ad pedes eius abiecerit, dicens: *Ego à te debeo baptizari, & tu venis ad me? Abſit, abſit, vt ego audeam te baptizare, creatura vilis Creatorem, homo Deum.* 2. Conſidera quomodo viciſſim Chriſtus humiliarit ſe coram Ioanne, quomodo ambo non de prærogatiua honoris. vti nos, ſed humilitatis & abiectionis contenderint. 3. Conſidera Chriſtum complementum iuſtitiæ vocare, ſi ſubmittat ſe Ioanni, hoc eſt Creator creaturæ; quæ ergo erit iuſtitia noſtra, dum non ſolùm contemnimus inferiores, ſed etiam ægrè ſubmittimus nos æqualibus aut ſuperioribus?

III. *Chriſtus à Ioanne baptizatus mox aſcendit de aqua, eoque orante apertum eſt cælum, & Spiritus ſanctus in ſpecie columbæ deſcendit in ipſum, & vox audita eſt: Tu es Filius meus dilectus, in quo mihi complacui.* Conſidera quomodo Rex Angelorum non reformidat ſe in conſpectu hominum veſtibus ſpoliare, & aquam intrare, obſtupeſcentibus Angelis, & veſtes ſubleuantibus. Deinde, quàm trepidè Ioannes ſequatur, & aqua caput Chriſti deuotè perfundat. 2. Conſidera propter hanc ineffabilem Chriſti abiectionem ruptum cęlum, effuſos ex eo Angelos, vt nuditatem eius operirent. Et quia homines non capiunt tantam humilitatem, voluit Deus declarare voce cęlitus miſſa hanc virtutem eſſe, qua ſibi maximè complacuit in Chriſto. 3. Conſidera deſcenſu columbæ indicari, Spiritum ſanctum illabi illis qui proprietates habent columbæ. Nam velut illa vtitur gemitu pro cantu, non ferit roſtro, caret felle, non habet vngues recuruos, & educat pullos alienos æquè ac proprios; ſic homo perfectus dolet de peccatis, famam nullius lædit, eſt iræ odiique expers, nil alienum vſurpat, neceſſitatibus proximi æquè ac ſuis proſpicit.

MEDITATIO VI.

De vocatione primorum quinque diſcipulorum. Ioan. I.

I. *ALtera die ſtabat Ioannes, & ex diſcipulis eius duo: Et reſpiciens* IESVM *ambulantem, dicit: Ecce Agnus Dei.* Conſidera Chriſtum veniſſe ad ſeruum ſuum Ioannem Baptiſtam: 1. vt eum honoraret: 2. vt teſtem ſui aduentus eum acciperet: 3. vt aliquos eius diſcipulos ad Apoſtolatum vocaret. Vnde Ioannes demonſtrando illis Chriſtum, mentibus eorum tantam impreſſit dignitatem Saluatoris, vt eis perſuaſerit Chriſtum ſequendum. 2. Conſidera quòd Ioannes 1. ſteterit: 2. reſpexerit IESVM ambulantem: 3. dixerit, *Ecce Agnus Dei.* Vnde diſce, ſi alios docere velis, 1. debere eſſe conſtantem in doctrina & vitæ exemplo: 2. debere diligenter totum vitæ Chriſti progreſſum expendere: 3. hanc Chriſti vitam aliis imitandam proponere.

II. IESVS *conuerſus, videns duos diſcipulos ſequentes ſe, dixit: Quem quæritis? Tum illi: Rabbi, vbi habitas? Et* IESVS: *Venite, & videte.* Conſidera Chriſtum ſtatim conuertiſſe oculos in eos qui ſe ſequuntur: vt diſcant qui, relicto mundo, Chriſtum ſecuti ſunt, ob virium ſuarum imbecillitatem, aut vitæ initæ aſperitatem, non animum deſpondere: nam talibus mox Chriſtus miſericordiæ ſuæ reſpectu addit animum & fiduciam, vireſque ſuppeditat. 2. Conſidera hos duos diſcipulos, impendente licet veſpera, comitatos Chriſtum, illoſque ab eo benignè receptos: vt diſcas nullum tempus eſſe, quo non poſſimus facere bene, Deoque ſeruire. Qui in iuuentute non comitatus eſt Chriſtum, ſaltem comitetur in ſenectute, ætatis veſpera.

III. *Venerunt & viderunt vbi maneret, & apud eum manſerunt die illo: hora autem erat quaſi decima.* Conſidera, quanto Dominus promptior ſit ad dandum, quàm nos ſimus ad petendum. Nam cùm Dominum non aliud ſciſcitati eſſent, quàm vbi habitaret, vt poſtea eum inuenire poſſent, is non fuit tam exigua petitione contentus; ſed porrò inuitauit eos vt ſecum pergerent, & ſi vellent, vnà pernoctarent. Rectè autem dicit Euangeliſta, diſcipulos illos tota die apud eum manſiſſe: neque enim nox eſſe poterat vbi erat Chriſtus, verus Sol iuſtitiæ & lux mundi. O quàm ſuauia illius clariſſimæ noctis fuerunt colloquia! 2. Conſidera ſicut diſcipuli illi experientia probarunt, quàm iucundùm fuerit toto die commorari cum Chriſto, eumque loquentem audire: ita Religioſos, qui ſumma ſpiritus voluptate fruuntur, in ſua Religione ſolos capere quantum bonum ſit ſeruire Deo.

II. PARS.

I. *Duorum illorum vnus erat Andreas; qui inuento Simoni fratri mox dixit: Inuenimus Meſſiam. Et adduxit eum*

ad Iesvm. Conſidera Andræam ſtatim poſt inuentum Meſſiam, theſaurum abſconditum, ſpiritu Apoſtolico communicare fratri ſuo, vt nempe qui ſanguine dudum ſibi iunctus eſſet, etiam fide & religionis ſtudio iungeretur, & ideo rectè ait ſe inueniſſe Chriſtum, quia hoc eſt inuenire Chriſtum amore eius accendi, curandæ etiam proximi ſaluti incumbere. 2. Conſidera quàm alius longè ſit ſpiritus huius ſæculi, quòd omnibus modis laborat, vt ſanguine iunctos & cognatos abſtrahat à ſtudio perfectionis, & Chriſto in abrenunciatione omnium rerum ſectanda.

II. *Intuitus Simonem* Iesvs *dixit: Tu vocaberis Cephas vel Petrus. Deinde inuenit & Philippum: dixitque ei* Iesvs*: Sequere me. Philippus autem inuenit Nathanaël, & dixit: Inuenimus* Iesvm *filium Ioſeph à Nazareth. Tum ille: A Nazareth poteſt aliquid boni eſſe?* Conſidera mirabilem Dei prouidentiam, quòd cùm Andræas prior vocatus fuerit, & immediatè à Deo, Petrus verò poſteriùs & per hominem; tamen Chriſtus eum indicet Eccleſię fundamentum futurum. 3. Conſidera proprium eorum qui ad ſequendum Chriſtum adducuntur, eſſe munus, vt & alios adducant, hoc eſt bonum ſuum non ſibi ſoli vſurpent, ſed liberaliter aliis communicent. 3. Conſidera, voce Nazareth Hebraïcè ſignificari ſanctificatam, ſeparatam, cuſtoditam & floridam: itaque non poſſe non aliquid boni ab illa manare. Si enim ſanctificatus & in gratia Dei ſis, omnia opera tua ſunt meritoria; ſi ſeparatus à mundo, ſanctus reddideris corpore & ſpiritu. Si ſenſuum portas ſedulò cuſtodieris, non facilè ab hoſte expugnaberis: ſi denique floribus, non potes non bonum odorem piæ vitæ exemplo expirare.

III. *Vidit* Iesvs *Nathanaël venientem ad ſe, dicens: Ecce verè Iſraëlita in quo dolus non eſt. Tum ille: Vnde me noſti? Cum eſſes ſub ficu, inquit, vidi te. Tum ille: Rabbi, tu es Filius Dei, tu es Rex Iſraël.* Conſidera eos Deo cariſſimos eſſe, & verè Iſraëlitas, id eſt perfectos Chriſtianos, qui ab omnibus dolis & fraudibus ſunt alieni. Vnde & Chriſtus Apoſtolis hanc virtutem commendauit, dicens: *Eſtote ſimplices ſicut columbæ,* Matth.10. Et in canonizatione Sanctorum hæc imprimis virtus commendatur. 2. Conſidera Nathanaëlem, licet Apoſtolica hac virtute præditus eſſet, tamen in numerum Apoſtolorum non eſſe aſcitum, quia Chriſtus voluit conuerti mundum, & humanam confundi ſapientiam per homines rudes & idiotas, quo conſtaret non humana, ſed diuina virtute Chriſtianam Religionem perſuaſam mundo. Nathanaël autem erat homo eruditus, & Legis Doctor. 3. Conſidera doctrina adiutum Nathanaëlem, vt citiùs aduerteret Chriſtum ſecum loquentem eſſe Meſſiam, quia videbat duo illa abditiſſima, quæ de ipſo prodidit Chriſtus, non potuiſſe ſciri niſi à Deo.

K iiij

MEDITATIO VII.

De principio prædicationis Chriſti. Matth. 4. Marc. 1. Luc. 4.

I. IESVS *relicta ciuitate Nazareth, venit in ciuitatem Capharnaum, Galilææ metropolim.* Conſidera cur IESVS patriam ſuam deſerat, nempe vt doceret, ſi liberè velimus aliis annuntiare veritatem, debere exuere nos omnem inordinatum erga parentes & cognatos affectum: 2. deinde munere prædicandi fungi, vbi ſpes eſt vberioris fructus, vt erat in alia vrbe populoſa: 3. vt traderet modum in perſecutione ſeruandum, vt ſcilicet non temerè nos periculis exponamus, ſed fugiamus cum Chriſto, qui in patria non erat receptus. 2. Conſidera IESVM non inchoaſſe prædicationem Hieroſolymis apud Principes, ſed etiam pauperes Galilæos: vt doceret non eſſe ambiendas cathedras celebres, ſed vnum animarum fructum expectandum. Vnde & tot millia de populo eum ſequebantur.

II. *Exinde cœpit* IESVS *prædicare, quoniam appropinquauit Regnum Dei: Pœnitemini, & credite Euangelio. Et fama exiit de illo per totam regionem.* Conſidera cauſam cur Chriſtus non cœperit prædicare, niſi Ioanne Baptiſta in carcerem coniecto: nempe ne occaſionem daret ſchiſmati vel diſſenſioni populari: deinde vt exemplum humilitatis daret peccatoribus, vt facilè cedant, non ſolùm ſuperioribus, ſed etiam paribus & inferioribus in munere prędicandi. 2. A pœnitentia exorſus eſt, ſicut Ioannes, tum vt eius doctrinam confirmaret, tum vt doceret nos non aſpernari aliorum qui nos præceſſerunt, ſi bona ſit, doctrinam. Ad hæc vt oſtenderet primam & auream clauem qua peccatoribus aperiatur Regnum cœlorum, eſſe pœnitentiam, hoc eſt dolorem de peccatis vitæ anteactæ, confeſſionem eorumdem, & ſatisfactionem per bona opera: Hac enim pœnitentia Regnum cælorum, quod propter peccata longiſſimè à nobis receſſit, rurſum nobis appropinquat, modò vera fides Catholica à pœnitentia non abſit.

III. *Et circuibat totam Galilæam, docens in Synagogis, & ſanans omnem languorem, & ſecutæ ſunt eum multa turba magnificantes eum.* Conſidera hîc in Chriſto, velut in ſpeculo, formam boni Prælati & Prædicatoris: Primò enim debet circuire, id eſt, omnem ignauiam excutere, & ſubditos inuiſere, cognoſcereque num omnes rectè credant & viuant. 2. circuire Galilæam, in qua erant Gentiles mixti Iudæis, pauci diuites, multi pauperes, id eſt omnes promiſcuè Chriſto lucrifacere hæreticos, malos Chriſtianos & inopes: 3. docere in Synagogis, tradere doctrinam Chriſtianam in ſcholis & Templis: 4. adjumento eſſe, non ſolùm in rebus ſpiritualibus, ſed etiam in corporalibus: 5. doctrinam tradere non curioſam, ſed animabus ſalutarem, & communi omnium Chriſtianorum conſenſu appro-

batam: 6. doctrinam verbis traditam ſtabilire exemplo.

MEDITATIO VIII.

Nazareni Chriſtum voluere præcipitare. Matth.13. Marc. 6. Luc. 4.

I. IESVS *ingreſſus Synagogam in patria ſua, explicato loco Iſaia plicuit Librum, dicens: Hodie impleta eſt hac Scriptura.* Conſidera IESVM noluiſſe initium prædicationis & miraculorum facere in patria Nazareth, ne videretur ad id potius humano in populares affectu, quàm puro animarum zelo permotus. Noluiſſe tamen omnia illis præſidia ſubtrahere, tum quòd Lege quadam Naturæ dilectioniſque ad id eſſet obligatus, tum quòd officium eius eſſet omnes ad ſalutem vocare. 2. Conſidera eum poſt quædam ex Iſaia lecta plicuiſſe Librum, vt indicaret non omnia omnibus promiſcuè prædicanda, ſed habendam rationem capacitatis auditorum. Deinde non dixiſſe ea de ſe ſcripta, ſed tunc eſſe completa, vt indicaret, quàm modeſtè de rebus ad laudem vel honorem noſtrum pertinentibus loqui debeamus.

II. *Et omnes mirabantur eius doctrinam, dicentes: Vnde huic ſapientia? nonne is eſt faber filius Mariæ? Et ſcandalizabantur in ea.* Conſidera ſtultos Nazarenos indignari Chriſto ob parentelæ humilitatem, atque ſi homo ſapiens & miraculorum patrator non poſſit naſci ex humili proſapia, cùm & Dauid tot Regum radix & Moyſes ex humili paſtorum ſtirpe orti ſint. Deinde rectè Chriſtum ab iis dici fabrum, vel filium fabri, quia filius erat fabri illius magni qui fabricauit totum orbem terrarum. 2. Conſidera, cur cùm Nazareni petierint etiam ſignum aliquod exhiberi in patria ſua à Chriſto, ſicut fecerat in Capharnaum, tamen non fecerit: nempe quia ex vanitate petierant, ne ipſorum ciuitas videretur contempta præ aliis: deinde, quia cùm eſſet Sanctus Sanctorum, & alij Chriſti parentes apud eos nati; tamen, velut ingrati, tantum beneficium nihil fecerunt, & vnde moueri debuerant, vt Chriſtum magnificarent, nempe ex doctrina admiranda & miraculis, inde anſam arripuerunt eum calumniandi. Sed mirum non eſt, Nazareth non cognouiſſe ſuum Chriſtum, cùm nec mundus, teſte ſancto Ioanne cap. 1. cognorit.

III. IESVS *dixit eis: Nemo Propheta acceptus eſt in patria ſua. Et repleti ira eiecerunt eum Vrbe, & in montem duxere præcipitandum: ipſe autem per medium illorum ibat.* Conſidera Chriſtum non celare veritatem Nazarenos, etiamſi ſciat illos ægrè laturos, quia magno beneficio afficimur, dum nobis noſtri defectus & imperfectiones patefiunt, licet illud non agnoſcamus. Nazarenos autem qui Chriſto ideo mortem intentarunt, imitantur omnes illi qui concionatores & doctores veritati patrocinantes perſequuntur. 2. Conſidera Chriſtum præcipitare ſe conantibus non ſo-

ſtitiſſe; ſed quietè per medium illorum tranſiiſſe: vt diſcamus iniurias nobis illatas diſſimulare, & aliorum malignitatem patientia vincere.

MEDITATIO IX.

De electione duodecim Apoſtolorum. Marc. 3. Luc. 6.

I. *Cum* Iesvs *in oratione pernoctaſſet in monte, vocauit ad ſe diſcipulos, & ex iis elegit duodecim, quos & Apoſtolos nominauit.* Conſidera Chriſtum digreſſum à ſuis in ſolitarium locum, prædicandi cauſa, totamque noctem in precibus conſumpſiſſe, non quòd ipſe indigeret hac præparatione ad electionem Apoſtolorum; ſed vt nos doceret exemplo ſuo, cùm pro rebus magnis ſeriò orandum eſt, vt digrediamur ab hominum turba, & in oratione perſeueremus. 2. Conſidera in monte electos Apoſtolos: vt intelligerent qui aliis præeſſe eoſque docere volunt, debere rerum cæleſtium ſcientia & vitæ ſanctitate aliis præeminere, & alieniſſimos eſſe à cupiditate rerum terrenarum, opum, honorum & voluptatum huius mundi. 3. Conſidera vocatos eſſe Apoſtolos, id eſt miſſos, nuncios, tabellarios, vt nomine ipſo admonerentur humilitatis & obedientiæ, ac cogitarent quicquid eſſent, quicquid poſſent, ſe non ſuis viribus, ſua ſapientia ſuoque merito, ſed ſola gratia Dei & voluntate adiutos præſtare.

II. *Et præcepit eis, ne in via tollerent virgam, peram, panem, æs, nec duas tunicas haberent, & irent calceati ſandaliis.* Conſidera quomodo mittat Apoſtolos prædicatum, inſtar pauperum viatorum, prohibens ne ſecum ferrent quicquam ſuperuacaneum, ſed tantùm neceſſaria: quò omni cura terrena ſoluti, liberiùs inuigilarent officio prædicationis. Incedebant quidem pannoſi, ſed caritate egregiè veſtiti; vacui nummis, diuina autem virtute pleni; deſtituti adminiculo baculi, ſed firma fiducia nixi, atque ita conueniebat, vt qui aliis prædicaturi erant de contemptu mundi, ipſi iam ante eum contempſiſſent. 2. Conſidera, ſi ſis Religioſus, quomodo Chriſtus eorum quos in Apoſtolos aſſumpſit, virtutem probarit: vt non mireris in Religionis ingreſſu vnum vel plures annos probationis inſtitutos, quibus ſolent tyrones in humilibus quibuſque officiis exerceri, quo ſolidum fundamentum perfectionis Chriſtianæ in humilitate iaciant. Sicut enim habitus virtutum non acquiruntur niſi crebris actibus, teſte Philoſopho, ita *humilitas religioſa non acquiritur niſi crebro & diuturno exercitio humiliationis*, vt ait ſanctus Bernardus epiſt. 87.

III. *Ecce ego mitto vos ſicut oues in medio luporum. Eſtote prudentes ſicut ſerpentes, & ſimplices ſicut columbæ: cauete autem ab hominibus.* Conſidera, etiamſi terrere potuerit Apoſtolos talis miſſio, qua præda fierent lupis: tamen contrà magno ſolatio illis fuiſſe, quòd mitterentur ab eo qui non modò defenderet eos à lupis, ſed etiam virtutem dediſ-

ſet conuertendi immanes lupos in manſuetos agnos. Monet verò eos vt ex parte ſua ſint prudentes vt ſerpentes, qui ad voces incantantium aures occludunt, hoc eſt, ne ſinant ſe decipi hoſtium blanditiis; & ad caput tuendum exponunt totum corpus, id eſt, vt ſinant potius totum corpus diſcerpi, quàm fidem & ſalutem animæ eripi. Deinde monet vt ſimplices ſint ſicut columbæ, hoc eſt patientes, & malum malo non reddant, ſed potius bonum. 2. Conſidera, quòd monet cauendum eſſe ab hominibus, hoc eſt, proſpiciendum cum quibus agant, quia ſæpè inimici domeſtici eius, & nonnumquam homo nequam malitiam cuiuſuis ferocis beſtiæ, imo & dæmonis ſuperat, Matth. 10. tum quia lædit eum etiam, à quo nullo modo eſt læſus, ſed beneficiis affectus, tum quia nocet etiam iuſtis & innocentibus, quos dæmon accedere non audet.

MEDITATIO X.

De Lunatico ſanato. Matth. 17. Marc. 9. Luc. 9.

I. *CHriſto de monte Thabor deſcendenti quidam genibus prouolutus obtulit filium lunaticum, quem ſpiritus allidebat, dicens, Diſcipulos non potuiſſe illum eiicere.* Conſidera Chriſtum poſt tantam Transfigurationis gloriam non dedignatum iterum conuerſari cum ſimplici turba, ægris & energumenis curationis cauſa adductis: vt diſcamus, etiamſi excellamus magnis naturæ & gratiæ donis, demittere nos etiam ad informandos homines rudes & pauperes, imo & peccatores. ac quotquot infirmi ſunt ſpiritu. 2. Conſidera tunc nos eſſe lunaticos, cùm variis animi perturbationibus nos agitari ſinimus, eaſque non domamus, ac ita Deo non ſolùm, ſed hominibus etiam reddimus exoſos, ac tandem eò peruenimus, vt nec diſcipulorum Chriſti, hoc eſt præceptorum & patrum ſpiritualium monita audiamus.

II. *Cùm vidiſſet eum* Iesvs, *ſtatim à ſpiritu eliſus in terram ſpumabat. Tum pater: Si quid potes, adiuua nos. Et* Iesvs: *Si potes credere, omnia ſunt poſſibilia credenti. Tum ille: Credo, Domine, adiuua incredulitatem meam. Et* Iesvs *iuſſit ſpiritum exire, nec regredi.* Conſidera hominem non ſolere tentationibus agitari, quando vitam ſolutam ducit ſecundùm voluntatem dæmonis, ſed dum conatur ſe ab eius imperio abducere, & ad Chriſtum per vitam piam redire. Vnde Sapiens Eccl. 2. dixit: *Fili, accedens ad ſeruitutem Dei, ſta in iuſtitia & timore, & præpara animam tuam ad tentationem.* 2. Conſidera, quòd dæmon miſerum hunc adoleſcentem primò deiecerit in terram, tum variis modis afflixerit: Hoc enim præcipuum dæmonis munus eſt, vt hominem per peccatum etiam vnicum lethale in terram deiiciat: nam ſemel prolapſum, facilè deinde in alia præcipitat. 3. Conſidera Chriſtum mandaſſe dæmoni, non modò vt exiret, ſed etiam ne rediret: vt indicet peccatorem tum perfectè reſipiſcere, quando non ſolùm

priſtina peccata deſerit, verumetiam in eadem non relabitur: vnde qui facilè redeunt ad vomitum, declarant ſe non habuiſſe perfectam contritionem.

III. Iesvs *tenens manum eleuauit ſanatum, & ſurrexit. Diſcipulis autem ſecretò rogantibus, cur non potuiſſent eijcere ſpiritum, reſpondit: Propter incredulitatem veſtram, & quia hoc genus oratione & ieiunio tantùm eijci queat.* Conſidera ſanatum manu eleuatum: vt intelligeret peccator in manu ſua quidem eſſe labi & peccare; ſed non item ſurgere à peccato, ſi abſit Dei gratia: Deinde vt ſciret ſe poſtquam peccata euomuit, non debere otiari, ſed in ſanctis operibus ſe exercere. 2. Conſidera Chriſtum non reprehendiſſe palàm, ſed ſecretò diſcipulos ſuos: cùm enim eſſent futuri aliorum magiſtri, non conueniebat eorum imperfectiones populo eſſe notas: vnde diſcimus, opportuno tempore & loco arguendas eſſe quaſdam perſonas, & non ſemper publicè. 3. Conſidera, quoniam non potuit ſpiritus ille fugari, niſi alacriori remedio orationis & ieiunij, nonnumquam ad extirpanda quædam vitia, vt quæ ſunt conſuetudine corroborata, opus eſſe aſperioribus pœnitentiæ remediis, vt ieiuniis crebris, ciliciis, diſciplinis, confeſſione & communione.

MEDITATIO XI.

De adoleſcente diuite. Matth. 19. Marc. 10. Luc. 18.

I. *Chriſtus adoleſcenti roganti vt poſſit ſaluari, reſpondit: Serua mandata. Cùm autem addidiſſet, ſi vellet perfectus eſſe bona ſua daret pauperibus, abiit triſtis.* Conſidera Chriſtum 1. iuueni recitaſſe præcepta tabulæ: 2. deinde conſilia: vt doceret nos, ſi ad perfectionem vitæ Chriſtianæ contendamus, opus eſſe vt priùs nos exerceamus in operibus ad caritatem proximi ſpectantibus, quæ ſunt propria vitæ actiuæ: Deinde, vt intelligeremus nos non eſſe ſemper ſecuros de ſalute, ſi præcepta ſeruemus quæ iuuenis ille ſeruarat, & ideo contendere debere ad maiorem perfectionem, ac longiùs in curſu virtutis progredi, exemplo ſagittariorum, qui vt ſcopum valde remotum attingant, arcum paulò altiùs attollunt. 2. Conſidera, hunc iuuenem, licet magno deſiderio ſalutis teneretur (nam flexis genibus petiit inſtrui) tamen vbi de opibus deſerendis mentio facta eſt, reſiliiſſe: id enim multis aliis piis & deuotis contingit, qui vbi proſperè illis omnia fluunt, nec quicquam aduerſi in honore & corporis commodis patiuntur, ſtrenuè Deo ſeruiunt: at vbi pati aliquid cœperint, ab amore proprio victi, langueſcunt.

II. *Tunc* Iesvs: *Quàm difficile eſt diuitem introire in Regnum Dei! facilius eſt camelum per foramen acus tranſire. Tum diſcipuli: Quis ergo poterit ſaluus eſſe? Et Chriſtus: Impoſſibile eſt apud homines, ſed non apud Deum.* Conſidera mirandam hominum cæcitatem, qui cùm ſciant non à

Salomone, ſed ab æterna Dei ſapientia hanc prolatam de diuite ſententiam, inhiando opibus, in tam apertum ſalutis diſcrimen ſe conjiciant. De diuite epulone, certe Scriptura nullam aliam dàmnationis affert cauſam, quàm quòd habuerit multa bona in vita ſua: *Fili*, ait Abraham, *recordare quia recepiſti multa bona in vita tua, & ideo nunc cruciaris*, Luc. 16. 2. Conſidera cur Chriſtus dicat impoſſibile eſſe apud homines vt diues ſaluetur, nempe quia generatim loquendo *omnes homines auaritiæ fere ſtudent à minore vſque ad maiorem*, vt Prophetæ Iſa. 56. & Ier. 6. loquuntur, & vt loquitur Apoſtolus Philipp. 1. *Omnes quæ ſua ſunt, quærunt, non quæ* IESV *Chriſti*. Deinde, quia qui *volunt diuites fieri*, eodem teſte Tim. 6. *incidunt in laqueum diaboli, & deſideria multa inutilia & nociua, quæ mergunt hominem in interitum & perditionem.* Apud Deum autem poſſunt ſalui fieri, qui diuina gratia muniti non ſtudent auaritiæ, & amicos faciunt de mammona iniquitatis pauperes.

III. *Et Petrus: Ecce nos reliquimus omnia, quid ergo erit nobis? Cui Chriſtus: Sedebitis mecum ſuper ſedes duodecim iudicantes tribus Iſraël, imo quotquot reliquerunt omnia propter me, centuplum accipient hîc, & poſtea vitam æternam.* Conſidera cur, cùm Petrus & alij Apoſtoli tam pauca reliquerint, nempe pauperes piſcatores, tamen tam magnificum præmium Chriſtus illis promittat: Nempe quia non ſolùm facultates ſuas, parentes, amicos & patriam reliquerant propter Regnum Dei, ſed etiam affectum ad illa, ac cupiditatem plura habendi: deinde reliquerant ſeipſos ſuamque voluntatem, eam ſubjicientes alterius voluntati & obedientiæ. Et ideo voluit Dominus eos quoque eſſe de mercede ſecuros, vt quòd in die Iudicij eſſent ſecum futuri Iudices totius mundi. 2. Conſidera, quàm conueniens fuerit eos eſſe aliorum Iudices, qui tam boni fuerunt Iudices ſuiipſius, & verorum bonorum, vt qui ſcirent paupertatem opibus, crucem voluptatibus ſæculi anteponendam, maximè autem debebant eſſe Iudices tribuum Iſraël, id eſt iniquorum Iudicum in Iudæa, à quibus Apoſtoli erant injuſtè flagellati, & omni dedecore affecti. 3. Conſidera ſecundum reſponſum Chriſti in omnes fideles quadrans, eſſe illud quod toti mundo perſuaſit contemptum mundi, quod compleuit Monachis deſerta & Monaſteria, quod omnes docuit vim inferre ſibi & Regno cælorum. Hi enim ſunt, qui pro deſertis voluptatibus ſæculi centuplum illud quotidie experiuntur, id eſt, mille maiores voluptates ſpirituales quàm mundani; pro vno patre, matre, fratre, do[illegible] vno deſerta habent centum patres, matres, domos.

MEDITATIO XII.

De ficu areſacta. Matth. 21. Marc. 11.

I. *CHriſtus mane e Bethania exiens eſuriit, & conſpecta ficu habente folia ſine fructibus (non enim erat tempus ficorum) maledixit eam, & mox exaruit.* Conſidera Dominum illum qui in cælo paſcit omnes beatos ſpiritus, & in terra omni animæ viuenti prouidet cibum in tempore, ideo mane eſurire, quia nullo pridie ſumpto cibo pernoctarat in oratione, pro cæcitate Iudæorum & tua curanda ſollicitus. 2. Conſidera eum fame compulſum adire ficum, ſi fortè ad ſedandam famem in ea fructum reperiret, & quia nihil reperiit, maledictam fuiſſe: vt diſcas tibi idem accidere poſſe, ſi ſolis bonorum deſideriorum & propoſitorum parum firmorum foliis onuſtus inueniaris: quod fiet, ſi inſtar ficus iſtius propinquus maneas viæ publicæ, id eſt vitæ laxæ & mundanæ. 3. Conſidera cur cùm non fuerit tempus ficorum, tamen ficus maledicta ſit, nempe quia ira Domini, non in illam arborem, ſed in Synagogam Iudæorum, & in omnes obſtinatos in peccatis ferebatur, quibus ſemper tempus eſt faciendi fructus bonos pœnitentiæ. Hac fame cruciabatur Chriſtus, vt Paſſionis ſuæ merito videret obſtinata corda noſtra molliri & conuerti, ſimul iudicans, ſi tantam gratiam repellamus, fore vt prorſus deſeramur, ſicut & Iudæi verè deſerti ſunt.

II. *Et cùm veniret in Templum, acceſſerunt ad eum Principes Sacerdotum & ſeniores populi, dicentes: In qua poteſtate hæc facis? Quibus reſpondit: Neque ego dicam vobis in qua poteſtate hæc facio.* Conſidera 1. nemini fas eſſe à Deo, qui vniuerſorum eſt Dominus, quærere, Cur hæc aut iſta facis? Numquid omnia in manu Domini, vt lutum in manu figuli, qui poſſit, quidquid libuerit, effingere? Ita ſanè grauiter peccant qui de diuina Prouidentia obtrectant, identidem muſſitantes, Ecquid vel iſta calamitas? vt quid nefarij illi terram occupant? 2. Conſidera Chriſtum Iudæis alia interrogatione ita reſpondiſſe, vt confuſi ac muti remanſerint: vt diſcas eos qui curioſas de Deo quæſtiones ſolent proponere, fore vt in extremo Iudicio Chriſto rationes exigenti reſpondere non valeant: *Ipſorum* enim *iniquitas oppilabit os ſuum.* Vnde Iob: *Si repente interroget, quis reſpondebit ei?*

III. *Et videntes diſcipuli, mirati ſunt, dicentes: Quomodo continuò aruit?* Conſidera 1. Apoſtolos in alterum vitij extremum incidiſſe, eò quòd viſo miraculo de ficulnea, illud duntaxat ſunt admirati, cùm Domino quærere cur hoc fecerit, debuiſſent, vt ex ipſius reſponſione fructum aliquem, puta de timendo obſtinationis peccato, cuius typus erat ficulnea infructuoſa, colligerent. 2. Conſidera in hoc eſſe imitatores Apoſtolorum eos qui poſt auditum Concionatorem, ſtupefacti dicunt: Nunquam ſic

locutus eſt homo de mediis emendandæ vitæ nequaquam percunctantes. Longè aliter ſancti Ioannis Baptiſtæ auditores, qui ipſius & verba & opera demirati, ſtatim ipſum interpellarunt: *Quid ergo faciemus?* Item alter qui Chriſtum prædicantem ſic rogauit: *Magiſter bone, quid faciens vitam æternam poſſidebo?*

MEDITATIONES
DE PASSIONE D. N. IESV CHRISTI.

ADMONITIO.

Quid ſingulis Meditationibus de Paſſione conſiderandum.

I. QVis *patitur?* Chriſtus, Verbum, Sapientia Patris.
II. *Quid patitur?* ſpinas, verbera, ſputa, crucem.
III. *Pro quibus hæc patitur?* pro noſtra, omniumque ſalute.
IV. *Cur patitur?* ſemper ne patiatur homo.
V. *A quibus hæc patitur?* ab amica ſtirpe ſuorum.
VI. *Sed quando patitur?* quando fuit iuuenis.
VII. *Hæc vbinam patitur?* medio telluris in orbe.
VIII. *Quomodo tanta tulit?* proferat ipſe modum.

MEDITATIO I.

De lotione pedum. Ioan. 13.

I. *CHriſtus ante inſtitutionem Sacramenti, cœna facta, ſciens quia à Deo exiuit, & ad Deum vadit, ſurgit à cœna, ponit veſtes, linteo ſe præcingit, mittit aquam in peluim ad lauandos diſcipulorum pedes.* Conſidera 1. quis ſit qui ſeruile, omniumque viliſſimum miniſterium hoc eluendi ſordidos pedes ſuſcipiat; nempe Chriſtus, qui à Deo exiuit, qui eſt Filius Dei, Deus de Deo, Creator mundi. 2. quanta ſedulitate ſolus, nullo iuuante, vt abiectiſſimus ſeruus id ſuſcipiat, ſurgit à cœna, licet ruſticum videatur, tempore menſæ iiſdem manibus tangere cibos & pedes ſordidos: abjicit ſummam veſtem, vt expeditior ſit, præcingit ſe, petit peluim ab hoſpite, aquam quærit, fundit in peluim, ipſe aquam apportat, vt omnes partes officij ſeruilis expleret: vt diſcas viliſſima officia etiam perfectè ex humilitate complere.

II. *Venit ergo ad Simonem Petrum, qui dixit: Domine, tu mihi lauas pedes? non lauabis in æternum.* Tum IESVS: *Si non lauero, non habebis partem mecum. Et Petrus: Domine, non tantùm pedes, ſed & manus & caput.* Conſidera quàm attoniti fuerint ſimplices diſcipuli, cùm viderent Dominum ſuum & Deum in cuius nomine omne genu flectitur, procidentem ad ſuos pedes: cùm viderent nunc ad huius, nunc ad illius pedes prorepere, ſordes abluere, linteo extergere, & magno affectu oſculari, non dubium quin præ ſtupore conticuerint, & vberrimè lacrymarint. 2. Conſidera cum

ſotionem cœpiſſe à Iuda: vt hoc exemplo eum ad pœnitentiam commoueret, & nos doceret quomodo cum inimicis agendum ſit: imitatum exemplum Medicorum, qui dum plures ægros habent, incipiunt à maximè ægro. O rem ſtupendam! videre Deum maieſtatis abiectum ad pedes ſui capitalis inimici, tam duri & obſtinati, vt nullam emiſerit lacrymulam. 3. Conſidera Petrum, qui vltimo loco ſedit, vti erat humillimus & ardentiſſimus, non potuiſſe ſe continere, & non ex alienatione, ſed ex mera reuerentia ſurrexiſſe & exclamaſſe: *Tu Domine, Conditor cœli & terræ, quem aliàs confeſſus ſum Filium Dei viui, mihi piſcatori conditione abiectiſſimo, mihi, miſero peccatori & ſeruo indigniſſimo, lauabis pedes?* Quod enim ex reuerentia ita locutus ſit: inde liquet, quod ſtatim ſe totum lauandum obtulerit, dum aduertit, ni pareat ſe Deum offenſurum.

III. *Lotis pedibus* IESVS *dixit: Si ego Dominus & Magiſter laui pedes veſtros, & vos debetis mutuò vobis lauare. Exemplum dedi vobis, vt quemadmodum ego feci, & vos faciatis.* Conſidera cur Chriſtus lauerit pedes, non vt ſordes pedum ablueret (ſordes enim pedum manuumve non coinquinant animam) ſed vt doceret 1. quomodo quis præparare ſe debeat ad ſanctam Euchariſtiam, nempe aquis lacrymarum & pœnitentia, vt exponit ſanctus Cyprianus, & ſedulò totius conſcientiæ examine, hoc eſt, à capite vſque ad pedes. 2. vt exemplum humilitatis daret, in officio ſeruorum vel ancillarum abiectiſſimo, nec nos puderet ſiue maioribus, ſiue minoribus aliquando ſeruire: vt mutuas offenſiunculas, quæ aliquando etiam inter pios & religioſos homines incidunt, libenter condonemus.

MEDITATIO II.

De inſtitutione ſanctiſſimi Sacramenti Euchariſtiæ.

Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22.

I. *Accepit* IESVS *panem, & gratias agens benedixit, fregit, deditque diſcipulis, dicens: Accipite & comedite: hoc eſt corpus meum, quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam commemorationem.* Conſidera ſtupendum Dei erga nos amorem: dum enim Iudas molitur proditionem, Principes Sacerdotum crucem & mortem parant: Chriſtus ſollicitus eſt, vt teſtamenti loco nobis relinquat pretioſiſſimam hæreditatem, non regnum, non opes, non honores, non ſcientiam, non aquam de petra, non manna de cælo, non Angelum vel Archangelum; ſed ſeipſum, Deum & hominem, quo nihil præſtantius eſſe vel excogitari poteſt: Et ſeipſum, non vt Regem tantùm & Dominum, patrem, fratrem, ſponſum, aduocatum, ſodalem, magiſtrum; ſed in cibum & potum, vt quàm arctiſſimè illi coniungeremur: & ſicut cibus in ſubſtantiam corporis noſtri, ſic nos corpore & anima transformaremur in ipſum, quo diuinæ conſortes naturæ & Filij Dei efficeremur. 2. Conſidera Chri-

ſtum accepto pane gratias agere Deo: vt ſciàs, quandò ſanctum hoc Sacramentum ſumis, priùs tibi agendas gratias pro tanto beneficio, & per preces animum ad Deum eleuandum.

II. *Deinde accepto calice gratias egit, dicens: Bibite ex hoc omnes: Hic eſt ſanguis meus noui Teſtamenti, qui pro vobis, & pro multis effundetur in remiſſionem peccatorum.* Conſidera Chriſtum hoc myſterium inſtituiſſe, vt eſſet memoriale, & quaſi compendium omnium mirabilium operum ſuorum. Nam in aliis rebus vnam aliquam proprietatem diuinam: in hac autem oſtendit multas, vt potentiam infinitam, mirabilem ſapientiam, & ineffabilem bonitatem. Potentiam, quòd ſub ſpecie panis & vini totus cum corpore, ſanguine, anima & deitate contineatur. Sapientiam, quòd tam ſuauem & commodam rationem excogitarit ſe nobis vniendi, nempe per cibum & potum, quo nihil libentiùs ſumimus, frequentiùs, auidiùs: vt ſcilicet libenter, ſæpè & auidè ad Euchariſtiam accederemus. Bonitatem denique, quòd ſecum omnia bona ſpiritualia & vitam æternam donauit: *Qui manducat* enim *hunc panem* (ait Chriſtus) *viuet in æternum.* 2. Conſiderá ſub ſpecie vini dari nobis totum Chriſtum, vti ſub ſpecie panis: vt recordaremur ſemper Paſſionis vel effuſionis ſanguinis Chriſti in Cruce, per vinum ſanctificatæ & calicem: digniſſimè enim communicat qui cum deſiderio perfectè imitandi Chriſtum, etiam in Paſſione, communicat.

III. *Dico vobis, quia non bibam amodo de hoc genimine vitis, vſque in diem illam cùm bibam nouum in Regno Patris mei.* Conſidera id dictum à Chriſto, vt nos doceret conuiuium Euchariſticum in hac terra, eſſe pignus & arrhabonem conuiuij cæleſtis altetius vitæ, in quo apponetur vinum præſtantiſſimum & nouum, mittendum in vtres nouos corporum immortalium & glorioſorum, quo omnes beati ab vbertate domus Domini inebriabuntur, hoc eſt ſummo gaudio in æternum fruentur, & omnium præteritarum ærumnarum & vanitatum huius mundi obliuiſcentur.

MEDITATIO III.

Chriſtus proditorem inter cœnam indicat. Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. Ioan. 13.

I. IESVS turbatus eſt ſpiritu, & dixit: *Vnus ex vobis me tradet, qui manducat mecum, & intingit manum in catino. Et contriſtati diſcipuli ſinguli, dicunt: Numquid ego ſum, Domine?* Conſidera miram Chriſti manſuetudinem, permittentis manum proditoris in eadem ſecum patena, & ne pudore eum afficeret, generatim tantùm admonentis. Turbari autem ex mera compaſſione, quòd vel vnus ſuorum periret: tam enim angitur vnius interitu ouis, quà n omnium: vt diſcas non prodere peccata aliena, quando

occulta ſunt, vel minùs nota: deinde, ſi ſuperior ſis, laborare ne vel vnus pereat. 2. Conſidera quid egerit Chriſtus vt Iudam à ſcelere reuocaret, menſæ adhibuit, pedes lauit, allocutus eſt, clarè ſatis dixit ſe prodendum ab vno qui manum ſecum ponat in catino, minatus eſt damnationem æternam: *Væ illi per quem filius hominis tradetur.* Sed nihil iuuit, quia cor eius obdurauerat.

II. *Simon innuit Ioanni vt exploraret quis eſſet proditor: & Iesvs ei recumbenti in pectus ſuum, aperuit fore illum cui panem intinctum porrigeret. Quo porrecto, intrauit in Iudam Satanas: & continuò exiuit. Erat autem nox.* Conſidera Iudæ iniectam priùs cogitationem de proditione, tum Satanam ipſum ingreſſum: vt diſcas primis dæmonis ſuggeſtionibus reſiſtere, ne per conſenſum ingreſſus cor omni illud gratia ſpoliet. 2. ne noctu & in abdito quicquam faciamus, quod non audeamus facere coram omnibus: aut certè, ſi Religioſi ſimus, nullum etiam pium opus faciamus quod non patefactum velimus ſuperioribus vel patribus ſpiritualibus: nam ſæpè Satan transfigurat ſe in Angelum lucis. 3. Conſidera ſolum Ioannem, quem diligebat Iesvs ob ſingularem caſtimoniam, in pectore Chriſti recubuiſſe: vt diſcas te tum multorum donorum cœleſtium capacem futurum, cùm purus mente & corpore fueris, ac ſæpiùs non in ſinu Chriſti recubueris, ſed Chriſtum ipſum ore & corde in Euchariſtia ſacra ſuſceperis.

III. *Cùm exiiſſet Iudas, dixit* Iesvs: *Nunc clarificatus eſt filius hominis, & Deus clarificatus eſt in eo, & continuò clarificabit eum.* Conſidera quàm diſſimilia ſint Dei & hominum iudicia: homines enim claritatem in honoribus, opibus & rebus ſecundis huius vitæ collocant: Deus autem in ludibriis, opprobriis, paupertate, afflictione & crucifixione contumelioſiſſima. Vnde & Apoſtolus ait: *Abſit mihi gloriari niſi in Cruce Domini noſtri* Iesv *Chriſti.* 2. Conſidera clarificatum Chriſtum, quòd morte & Paſſione ſua victoriam obtinuerit contra dæmonem, peccatum, mortem & infernum: vt diſcas verè te glorioſum futurum, ſi humilitate, patientia, pœnitentiæ operibus omnes tentationes dæmonis viceris, à conſuetudine peccandi diſceſſeris, ac tuas prauas cupiditates expugnaris: *Qui enim dominatur animo ſuo*, ait Sapiens, *eſt melior expugnatore vrbium.*

MEDITATIO IV.

De itinere in hortum Gethſemani. Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. Ioan. 18.

I. *Egreſſus* Iesvs *cum diſcipulis trans torrentem Cedron, venit in hortum Gethſemani, & ait: Sedete hic donec vadam illuc, & orem.* Conſidera quanto cum deſiderio & promptitudine iuerit ad hortum, vt tandem opus Redemptionis, ad quod tota vita tantopere anhelarat, inchoaret,

Nam apud beatum Lucam dixerat: *Baptiſmo habeo baptizari, & quomodo coarctor, vſque dum perficiatur?* Anhelabat nimirum primò voluntate ſua: *Oblatus eſt* enim, *quia voluit*: Volenti autem vel amanti nihil difficile. Deinde duplici igne amoris; vno in Patrem, qui illi mandarat vt pateretur; altero in nos, vt pro noſtra ſalute moreretur: *Maiorem* enim *caritatem nemo habet, quàm vt animam ſuam quis ponat pro amicis ſuis.* Quantam ergo habuerit, qui poſuit pro inimicis?

II. Iesvs *aſſumpto Petro, Iacobo & Ioanne, cœpit mœſtus eſſe, pauere & tædere, & ait: Triſtis eſt anima mea vſque ad mortem.* Conſidera Chriſtum triſtari cœpiſſe, non tam de pœnis ſuis ſibi impendentibus, quàm de totius orbis peccatis: qui mœror tam vehemens fuit, vt ſolus ad mortem inferendam ſuffecerit: vt diſcas compati proximorum damno, & viciſſim inanis mundi gaudia pro amore Dei contemnere. 2. Conſidera, ſi quando tædium in actionibus pietatis exercendis obrepat, non putemus idcirco eas ſpirituali fructu deſtitui; ſed poſt tædium porro progrediamur cum Chriſto, & mox ſolatium etiam Angelicum non deerit.

III. *Et ipſe auulſus eſt ab eis, ac progreſſus puſillum, quantum iactus eſt lapidis, poſitis genibus procidit in faciem ſuam ſuper terram.* Conſidera quàm inuitus relinquat ſuos: auulſio enim violentam abſtractionem ſignificat. 2. Nota orandi ritum: figit humi genua, quaſi reus capitis ob ſcelera noſtra projicit ſe in terram, velut immolandum pro noſtra ſalute, & velut omnium mortalium indigniſſimum, ac verò digniſſimum, qui omnium pedibus proteratur: vnde diſcimus in tribulationibus primum ad Deum eſſe, omnibus impedimentis abiectis, recurrendum: deinde vſurpandam ſæpè hanc humillimam ceremoniam. 3. Conſidera quàm grauia fuerint peccata noſtra, quæ humeris Chriſti impoſita ita pondere ſuo illum in terram depreſſere, vt non potuerint ampliùs.

MEDITATIO V.

De oratione Chriſti & agonia. Luc. 22.

I. ORauit Iesvs *tertiò, & dixit: Abba, Pater, ſi poſſibile eſt, transfer hunc calicem à me: verumtamen, non mea, ſed tua voluntas fiat.* Conſidera Chriſtum cum multis lacrymis & clamore valido, vt loquitur Apoſtolus, cum geminatione vocis, *Pater, Pater*, eamdem orationem iteraſſe: vt diſcas quò maior impendet afflictio, eò maiori cum affectu & diutiùs orandum, idque conditione ſemper adiecta, ſi Deo ita placuerit. 2. Conſidera ſummam Chriſti reſignationem in re grauiſſima: nam licet maximè horreret futura tormenta & mortem, tamen in iis ferendis voluit paternam potiùs ſequi voluntatem, quàm ſuam; & ita ſequi voluit, vt etiam optarit ſibi mandari totam Paſ-

ſionem, quo ex obedientia moreretur: vt diſcas iu omnibus te conformare diuinæ voluntati, & obedientiam maximi facere.

II. *Et ſurgens ab oratione bis, dum dormirent, dixit Simoni: Sic non potuiſti vna hora vigilare mecum? Vigilare & orate, vt non intretis in tentationem.* Conſidera quantis anguſtiis prematur bonus Iesvs. Orat Patrem, & ſilet; quærit à diſcipulis leuamen, & dormiunt, & dormit eorum Princeps, qui paulò ante præ aliis gloriatus erat: *Etſi omnes ſcandalizati fuerint*, &c. Heu qualis hortus eſt hic Gethſemani! in aliis hortis ſunt delitiæ, in hoc verò mœror & pauor. O quàm acerba ſunt horti huius poma! 2. Conſidera Chriſtum abrumpere orationem, vt videret quid agerent diſcipuli: vt diſcas, ſi ſuperior ſis, vel aliorum curam geras, non ita tuæ ſaluti intendere, vt aliorum negligas: & ſi officio ſuo non faciant ſatis, liberè quidem, ſed amanter corripias, ſimul infirmitatem eorum excuſando, vt hîc fecit Chriſtus: *Spiritus quidem promptus eſt, caro autem infirma.*

III. *Et factus in agonia, ſudore ſanguineo decurrente in terram, prolixiùs orabat: & apparuit Angelus de cælo, confortans eum.* Conſidera cauſam huius ſudoris: nimirum eouſque creuerat deſiderium patiendi pro noſtra ſalute in Chriſti pectore, vt pretioſus eius ſanguis, qui ex timore mortis decurrerat ad cor, intus bulliret; & quærens violentum exitum, tandem per poros & venas guttatim erupuerit primùm in veſtes, deinde per illas in terram. 2. Tantam vim ſanguinis effuſam, vt præ debilitate non potuerit ſe erigere: itaque accurrit Gabriel Archangelus, eumque è terra leuauit. Vide hîc faciem Chriſti deformatam ex puluere ſanguine mixto, capillos ex ſanguine concretos, Gabrielem ſedulò abſtergentem omnia, eumque confortantem, vt in pedibus conſiſtere poſſet. Hic orandi feruor, Domine, prorſus damnat meum languorem & pigritiam, dum ne vnam quidem lacrymulam in oratione mea exprimere valeo.

MEDITATIO VI.

De proditione Iudæ. Matth. 26. Marc. 14.

I. *ORatione peracta, Chriſtus diſcipulis dixit: Dormite iam & requieſcite: Sufficit, ſurgite, eamus: ecce qui me tradet, prope eſt.* Conſidera Chriſtum, cognita voluntate Patris per Angelum, illico omnem metum abieciſſe, conſpectoque hoſte non quæſiſſe latebras vt mercenarium, ſed vt Paſtorem bonum etiam obuiam proceſſiſſe. 2. Aduerte verba Chriſti ad diſcipulos: Surgite, ſatis dormiſtis: non permittit Iudas vos amplius dormire, ruite in vltimos amplexus, quia iam moriendum eſt: Accede, Petre, cui commiſi meas claues: accede, Ioannes, & reliqui: ſolamini matrem meam mœrore confectam. Vide quomodo

eos amplexus benedictionem vltimam eis tribuat: nullam amplius daturus, quia manibus ligandus. Cogita quantus omnium ſtupor & lacrymarum effuſio hîc fuerit.

II. *Iudas antecedens turbam gladiis fuſtibuſque armatam, appropinquauit* IESV, *dicens: Aue, Rabbi. Et oſculatus eſt eum. Dixitque* IESVS: *Amice, ad quid veniſti? Oſculo filium hominis tradis?* Conſidera Iudam Apoſtolum Domini, & qui miracula fecerat, hîc factum ducem miniſtrorum dæmonis: vt diſcas quàm grauis lapſus ſit eorum qui poſt magna à Deo accepta beneficia, vocationem ſuam vel pietatis curſum ſemel inchoatum turpiter deſerunt. 2. Conſidera quibus modis Chriſtus pro ſua immenſa benignitate conetur Iudæ pectus emollire: 1. lenitate, præbens oſculum: 2. ſignificatione beneuolentiæ, vocans amicum: 3. correctione, quâ facti turpitudinem exponit, dicens: *Oſculo filium hominis tradis?* vt diſcas, ſi tanto amore complexus eſt inimicum, quanto amplexurus ſit amicos, qui toto corde eum quærunt eique ſeruiunt: deinde vt diſcas, inimicis nihil vnquam precari mali vel aſperiùs loqui, ſed quodam amoris affectu eis condolere.

III. IESVS *dixit turba, Quem quæritis? Reſponderunt,* IESVM *Nazarenum. Dixit* IESVS, *Ego ſum. Quo dicto, retrorſum ceciderunt in terram. Et cùm ſecundò idem reſpondiſſent, ait: Si me quæritis, ſinite hos abire.* Conſidera quàm diſſimilis fuit primus Adam ab hoc ſecundo, idque in horto. Ille enim audita voce diuinæ iuſtitiæ: *Adam, vbi es?* abſcondit ſe: hic verò audita voce humanæ iuſtitiæ manifeſtauit ſe, dicens: *Ego ſum* IESVS. Sic enim amat ſalutem noſtram, vt nomen IESVS, id eſt Saluatoris, celare non potuerit. 2. Conſidera, ſi amabilis vox *Ego ſum* tam formidabilis toti Satanico exercitui cum Iuda fuerit, vt ſupini in terram ruerint; quid in die Iudicij futurum ſit, quando in majeſtate ſua terribilem illam contra inimicos ſuos detonabit ſententiam: *Diſcedite, maledicti in ignem æternum.* 3. Nota mirum amorem Chriſti, quòd in tantis periculis, nec ſine ſuo incommodo, ſollicitus eſt de diſcipulis, vt dimittantur.

MEDITATIO VII.

De captiuitate Chriſti. Matth. 28. Marc. 14. Luc. 22. Ioan. 18.

I. *TVnc acceſſerunt, & manus iniecerunt in* IESVM, *& tenuerunt eum.* Conſidera quomodo viles & barbari nebulones in agnum innocentem cum ingenti clamore petulanter irruant: alij in capillos, alij in barbam, alij caput benedictum pugnis, alij fuſtibus cædant, alij brachia craſſis funibus tam arctè ſtringant, vt ſanguis erumpat è venis: alij catenam ferream in collum injiciant, omnes vt rabidi canes inſultent. O miſerabile ſpectaculum! onuſtum videre catenis & funibus Creatorem cæli & terræ,

qui ſolus nos à vinculis liberare poteſt: videre ligâtas manus, tot miraculorum effectrices: tractari vt latronem, qui omnium animas à morte æterna liberauit. 2. Cogita, Chriſtum ligari, vt te peccatorum vinculis ſoluat, & ex dæmonis laqueis expediat.

II. *Petrus abſcidit auriculam ſerui Summi Sacerdotis, qua curata Chriſtus dixit: Mitte gladium tuum in vaginam: calicem quem dedit mihi Pater, non vis vt bibam illum? Deinde ad turbam dixit: Tamquam ad latronem exiſtis comprehendendum; ſed hæc eſt poteſtas tenebrarum.* Conſidera 1. cur Petrus tam temerarius fuerit, nempe quia in oratione obdormiit. 2. benignitatem Chriſti bonum pro malo reddentis hoſti, dum ſanat auriculam Malchi. 3. ſtudium obediendi: quid enim aliud eſt, *non vis vt bibam calicem,* quàm, Vis vt Patri non obediam? *Maluit* enim, inquit ſanctus Bernardus, *perdere vitam quàm obedientiam.* 4. obſtinationem Malchi & turbæ duplici miraculo nihil motæ. 2. Conſidera rem indignam, nempe Chriſtum ſeu latronem tradi, non ſolùm in manus Iudæorum, ſed etiam Principis tenebrarum. Iob quidem diabolo vexandus datus eſt, ſed ne vitam tolleret: at IESVS ſine exceptione tartareæ poteſtati traditur, vt in famam & vitam eius rabiem exerceant.

III. *Tunc diſcipuli omnes, relicto eo, fugerunt.* Conſidera his diſcipulis ſimiles eſſe, qui tantiſper ſeruiunt Chriſto & pietati, dum res benè fluunt: vbi verò tentatio oritur & afflictio, ab inſtituto pietatis ſtudio recedunt. 2. Conſidera eos in hanc tentationem incidiſſe, vt fugerent, quia conſilio Chriſti non paruerunt, cùm præmonuerit: *Orate, ne intretis in tentationem*: imo prædixerit eos fugituros, *Omnes ſcandalum*, inquiens, *patiemini in me iſta nocte.* Vnde diſcimus in magnis afflictionibus ſuperandis non eſſe fidendum noſtris viribus, ſed ardenti orationi inſtandum. Nec enim pro ſe opus habuit oratione Chriſtus, ne fugeret; ſed vt nobis exemplum daret, doceretque quanti ſit facienda oratio.

MEDITATIO VIII.

De ductione Chriſti ad Annam. Ioan. 18.

I. *ET adducunt* IESVM *ad Annam primùm, qui interrogauit* IESVM *de doctrina & diſcipulis. Et reſpondit: Interroga eos qui audierunt, palàm locutus ſum in Templo & Synagoga omnia.* Conſidera quomodo rabidi illi miniſtri per vias inuias, per ſpinas & ſordes indignè raptent (vti ad domum Annæ pertrahant) innocentem hunc Agnum, quot iniuriis & verberibus afficiant, ac ſubinde præ debilitate in terram relapſum, pugnis & calcibus exagitent vt ſurgat. 2. Conſidera quomodo coram truci & faſtuoſo Pontifice, manibus in terga reuinctis, oculiſque humi deiectis, aſtat is cui omnis poteſtas data erat in cælo & in terra: quámque modeſtè Annæ per calumniam doctrinam eius exami-

nanti reſpondeat: vt diſcas non triſtari, ſi aliquando alij peruerſè de te loquantur & ſentiant, modò tu nullius erroris conſcius ſis: deinde vt alieno potius teſtimonio, quàm proprio, doctrinæ vel vitæ integritatem defendas.

II. *His à Chriſto dictis, vnus aſſiſtens miniſtrorum dedit alapam* IESV, *dicens: Sic reſpondes Pontifici?* Conſidera indignum facinus, quod cælum horruit & terra obſtupuit: percutitur Dominus à ſeruo, Creator à creatura, Dominus Vniuerſi à verme & luto, coram quo tremunt cæli & inferorum poteſtates. O Angeli cæleſtes! cur tantam in Dominum veſtrum iniuriam non vindicatis? 2. Conſidera hanc alapam armata militis manu impactam Chriſto, tanta vi, vt veſtigia in vultu relinqueret, miraculumque ſit Chriſtum, vti corpore tenerrimum, & iam ſudore ſanguineo & impotenti tractione fractum, non illico concidiſſe mortuum. Et interim Chriſtus non aliud reſpondet, quàm

III. *Si malè locutus ſum, teſtimonium perhibe de malo: ſin autem bene, quid me cadis?* Conſidera è contrario nos tali iniuria affectos continuè de vindicta cogitare, cùm tamen minimè tam innoxij eſſe poſſimus, quàm IESVS. 2. Conſidera Dominum ideo reſpondiſſe huic vili nebuloni, quia fuit vna ex grauiſſimis iniuriis quas paſſus eſt: nam poſtea grauiter ſæpè cæſus, imo crucifixus, nihil quæſtus eſt, imo pro crucifixoribus ſuis orauit. 3. Conſidera hunc ſenſum reſponſi eſſe: Si malè locutus ſum, ecce aliam maxillam, percute illam. Nam Ieremias ait: *Dedit percutienti ſe maxillam*: nec enim ſibi ſatisfactionem fieri, honorémque reſtitui petiuit; ſed vt temerarium illum conuerteret, ad majora paratum ſe demonſtrauit.

MEDITATIO IX.

Mittitur Chriſtus ab Anna ad Caipham. Matth. 10. Marc. 14.

I. *Tunc duxerunt eum ad Caipham Principem Sacerdotum, vbi Scribæ, & Seniores, & Phariſæi conuenerant, vbi Chriſto tacente ad falſa teſtimonia, ait Caiphas: Adjuro te vt dicas ſi ſis Filius Dei. Et reſpondit: Ego ſum.* Conſidera cur taceat Chriſtus ad calumnias, nempe quia reſponſo dignæ non erant: 2. ne anſam daret obſtinatis hominibus grauiùs peccandi: 3. vt doceret nos patienter ferre opprobria, maximè cùm conſcij non ſumus objectorum, & patienter tolerata reddant nos coram Deo meliores. 2. Conſidera cur non taceat ad adjurationem Caïphę, cùm tamen ſciret ſe ex reſponſo grauiora paſſurum: nempe vt doceret nos, vbi Dei honos agitur, non licere nobis vel cum vitæ periculo, veritatis profeſſionem omittere.

II. *Dico vobis* (addit Chriſtus) *Videbitis filium hominis ſedentem à dextris virtutis Dei. Quo audito, Caiphas, ſciſſa veſte ſua, ait: Blaſphemauit. Et omnes clamarunt reum eſſe mortis.* Conſidera hæc verba à Chriſto ſubjuncta: partim

vt clarior eſſet conſeſſio ſuæ diuinitatis, vt ſenſus ſit: Etſi nunc me tam contemptum eſſe videatis, quam Propheta prædixit: *Erit vultus eius quaſi abſconditus & deſpectus*: tamen veniet olim dies quo videbitis me Iudicem viuorum & mortuorum ad dexteram majeſtatis Dei ſedentem. Partim vt eos mentione nouiſſimorum terreret, & à cœpto reuocaret. 2. Conſidera patientiam Chriſti ad barbaram illam mortis ſententiam contra ipſum vitæ auctorem. Mirum eſt terram non ſe aperuiſſe, & omnes iſtos abſorpſiſſe. Vnde diſce proprium eſſe mundi damnare eos qui verum dicunt & inculpatè viuunt, noſtrumque eſſe cum Chriſto non curare eiuſmodi clamores, etiamſi omnes contra nos inſaniant.

III. *Tunc qui tenebant* IESVM, *expuerunt in faciem eius, & velauerunt, dicentes: Prophetiza, quis te percuſſit? Alij alapas in faciem dedere, & alij blaſphemarunt.* Conſidera homines ſpuere volentes, ad ſordidiſſimos domus angulos ſe conuertere: ſcilicet impij illi ſordidius nihil æſtimarunt facie, in quam deſiderant Angeli proſpicere. 2. Conſidera iſtos non tot excogitare iniurias, quin Chriſtus omnes cum ſilentio ferat, & plures ferre paratus ſit. Aſpice faciem Chriſti ex colaphis & alapis totam liuidam, inflatam & fœtidis ſputis conſpurcatam, impletumque illud Iſaiæ: *Et nos putauimus eum quaſi leproſum, & percuſſum à Deo, & humiliatum.* 3. Conſidera quàm longè diſtemus à vita & moribus Chriſti: quippe, qui ne verbulum quidem contra honorem noſtrum dici feramus: & tamen Chriſtus voluit nos ſuos eſſe imitatores.

MEDITATIO X.

De trina negatione Petri. Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. Ioan. 18.

I. *PEtrus foris, in atrio rogatus primò ab ancilla oſtiaria, tum ab aliis, an eſſet diſcipulus Chriſti; tertiò negauit ſe noſſe hominem.* Conſidera quomodo in corde Petri certarit timor & amor: timor nempe mortis, & amor magiſtri ſui. Amor ſequi Chriſtum cogebat, timor ſe occultare cogebat: tantùm verò creuit timor, vt cederet amor, & ſic Chriſtum negauit. Ergo qui ſtat, videat ne cadat: ſi enim vertex Apoſtolorum, cuius erat cæteros fratres confirmare, cecidit; quid aliis fiet? Si columna trepidat ad vocem vilis ancillulæ; quid faciet ad verbera Principum? 2. Conſidera principiis obſtandum, ne lapſus ſequatur grauior. Petrus primò vanè gloriatus eſt ſe non ſcandalizandum, tum obdormiuit contra conſilium Domini in horto, hinc fugit, demum negauit ter Dominum, & quidem cum iuramento & execratione.

II. *Et continuò gallus iterum cantauit: & conuerſus Dominus reſpexit Petrum.* Conſidera in quo mœrore & dolore animi fuerit Chriſtus, dum vidit ſe à Iuda venditum, à diſ-

cipulis derelictum, & nunc tam turpiter à Principe omnium negari. Doluit proculdubiò plus de hac negatione, quàm de omnibus opprobriis ſuis & tormentis, dixitque: *Conſiderabam ad dexteram, & videbam, & non erat qui cognoſceret me.* Quid mirum ſi à ſiniſtra inimicorum nemo Chriſtum agnoſcat, ſi à dextera Petrus negat? 2. Conſidera quomodo tandem gallo canente, miſericordia motus Dominus oculis quæſiuerit Petrum: quo inuento, ſic eum tacitè oculi affati ſint: Sic me, Petre, negas? vbi fides? vbi fidelitas? vbi tuus in me amor? vbi promiſſa magnifica de non me deſerendo? Iſti corpus ſatis torquent, tu animam pergis cruciare? Hæccine reddis Saluatori, qui te è vili piſcatore conſtituit Principem populi?

III. *Et recordatus Petrus verbi* IESV *quod prædixerat de gallo, egreſſus foras fleuit amare.* Conſidera, ſicut nix ad intuitum Solis liqueſieri ſolet, ſic algens cor Petri ad intuitum Chriſti poſt galli cantum, in lacrymas liqueſcere cœpiſſe, & dixiſſe: *Domine, quid me vis facere?* Eſt-ne adhuc ſpes veniæ poſt tam turpem lapſum? Vnde diſcimus numquam deſpondere animum, quantumuis in Religione etiam ſanctiſſima viuamus, & per fragilitatem in peccatum etiam graue incidamus: ſed oremus tantùm vt Deus miſeriam noſtram reſpiciat. 2. Conſidera quamprimùm cogitatio de reſipiſcendo iniecta eſt, ſtatim deſerenda eſſe loca, cœtuſque hominum, vbi occaſio eſt delinquendi, ſicut Petrus deſeruit ſtatim aulam Caïphæ: difficile enim eſt inter improbos tueri probitatem. 3. Nota ad pœnitentiam veram requiri intimam cordis contritionem & perfuſionem lacrymarum. Certè ſanctus Petrus dicitur, tantum callidarum effudiſſe lacrymarum, quoties galli cantum audiret, vt canales in maxillis ex guttis decurrentibus apparuerint.

MEDITATIO XI.

De ſuſpenſione Iudæ. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 22.

I. *IVdas videns Chriſtum ad mortem condemnatum, pœnitentia ductus retulit triginta argenteos, dicens: Peccaui, tradens ſanguinem iuſtum.* Conſidera quòd homo, licet in piorum cœtu ſit, ſi imperfectionibus initio obſiſtere negligat, progrediatur, vt pudore ſcilicet abſterritus, pedem referre non velit; nota & dæmonis aſtum, qui faſcinat initio oculos, ne turpitudo peccati appareat: poſt verò ita turpitudinem exaggerat, vt deſperet. 2. Conſidera quanto pretio venditus ſit Chriſtus, nempe triginta argenteis, cùm multæ beſtiæ tam vili pretio non vendantur. O res ſtupenda! Homo emi debuit ſanguine Filij Dei, & Deus venditur triginta denariis! Et quibus? inimicis crudeliſſimis. A quo? à proprio diſcipulo, fure, & ſuiipſius ſuſpenſore.

II. *At Principes Sacerdotum dixerunt: Quid ad nos? tu*

videris. Iudas verò, proiectis argenteis in Templo, abiens laqueo ſe ſuſpendit. Conſidera Petrum, commiſſo peccato, veniam meruiſſe, quia malorum conſortium mox deſeruit: Contrà, Iudam deſperaſſe, quia ad malos rediit: & hinc diſce eos qui in hominum gratiam Deum deſerunt, ſæpè etiam in hac vita ab ipſis deſeri. 2. Conſidera malæ conſcientiæ grauem carnificinam, vtpote quæ nec confuſionem, nec laqueum meruit. 4. Quàm malè perire ſoleant apoſtatæ, vel à fide, vel religione. 4. Iudam ſuſpenſum crepuiſſe medium, vt eſt in Actis, & viſcera eius diffuſa, vt qui viſcera caritatis amiſerat, amitteret viſcera ſua, & qui multa poſſidere ſtuduerat, etiam ſua inteſtina perderet.

III. *Principes autem Sacerdotum, conſilio inito, emerunt illis agrum figuli in ſepulturam peregrinorum.* Conſidera præpoſteram illorum Religionem, qui non verentur pretio ſanguinis inficere gazophylacium, ſimiles qui grauem Dei offenſam paruifaciunt, res autem parui momenti, magni. 2. Conſidera Dominum noluiſſe pretium ſanguinis ſui in alium vſum verti, niſi caritatis, vt in ſepulturam peregrinorum: *Ipſe* enim *eſt figulus qui finxit mundum de nihilo,* inquit ſanctus Hieronymus. Ager eſt mundus: ſepultura eſt pacata conſcientia, quam ſoli illi habent qui peregrinos ſe agnoſcunt in terra, & conuerſationem habent in cælis.

MEDITATIO XII.

De miſſione Chriſti ad Pilatum. Luc. 23. Ioan. 18.

I. *Mane facto, adducunt* IESVM *à Caipha in Prætorium: & Iudæi non introierunt, ne contaminarentur.* Conſidera Dominum qualibet hora aliquid pati. A veſpera vſque mane, tota nocte vexatus: & rurſus à mane vſque ad veſperam. Hora prima accuſatus, tertia damnatus, ſexta crucifixus, nona mortuus, ad veſperam ſepultus, nec mirum, quia nos quouis tempore nouis peccatis & imperfectionibus eum offendimus. 2. Conſidera, ſummo mane ad necem Domini feſtinari: ingenium enim diaboli eſt, præcipites homines agere ad malum, ne cunctando ſententia mutetur. At contrà conuenit nos veloces eſſe ad bonum, quia *neſcit tarda molimina,* inquit ſanctus Ambroſius, *Spiritus ſancti gratia.*

II. *Exijt ergo Pilatus foras, rogans, Quam accuſationem haberent. Et reſponderunt: Si non eſſet hic malefactor, non tibi tradidiſſemus eum.* Conſidera Pilati humanitatem, qui cùm interpretari potuiſſet ſui contemptum, ad quem, vt immundum ingredi recuſarent, ceſſit tamen eorum ſuperſtitioni, melior nobis, qui contempti contemptum reddimus, & à punctis honorum nos diuelli nullis precibus patimur. 2. Conſidera Chriſtum, licet apud varios Iudices variè accuſetur; tamen ſe neque defendere, nec excuſare, vt indicet ſe velle haberi malefactorem & reum, & tamquam

reum ſubire mortem: iniquitates enim noſtras ipſe portauit, ipſe vt verus peccator periculo maledictionis ſe expoſuit, vt nos hæredes faceret ſuæ benedictionis. O caritas ineffabilis!

III. *Accuſarunt autem eum, dicentes: Hunc inuenimus ſubuertentem gentem noſtram, & prohibentem tributa dari Cæſari, & dicentem ſe Chriſtum Regem eſſe.* Conſidera, quouſque excæcarit Iudæos odium & inuidia, vt cùm nihil haberent accuſatione dignum in Chriſto, impudenter mentiantur coram ſuo Magiſtratu: ſciebant enim eum & Regnum fugiſſe, & obedientiam docuiſſe, & tributum ſoluiſſe, & ſoluendum docuiſſe. 2. Expende, an ſit ſubuertere gentem, cæcos, claudos, leproſos, alioſque ægros ſanare, dæmones expellere, mortuos excitare, multa hominum millia in neceſſitate paſcere, meretrices & publicanos conuertere, vitia arguere & virtutes prædicare, filios Iſraël, ſicut gallina congregat pullos ſuos, ad pacem & concordiam conuocare, omnium ſe facere ſeruum, vt omnes faciat Regni cæleſtis hæredes? Hinc diſce non mirari, ſi facta à te optimè, aliquando peſſimè alij interpretentur.

MEDITATIO XIII.

De examinatione Pilati. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 18.

I. *Pilatus ingreſſus Prætorium, rogat* IESVM: *Tu es Rex Iudæorum? Qui reſpondit: Regnum meum non eſt de hoc mundo. Tum ille: Ergo Rex es tu? Et* IESVS: *Tu dicis, quia Rex ſum ego.* Conſidera vt Chriſtus Pilato ſincerè agenti clarè reſponderit: Iudæis autem inſidiantibus, niſi adiuratus, reſpondere noluerit, quia fictum deteſtatur Dominus. 2. Conſidera Chriſtum non negare Regnum ſuum eſſe in hoc mundo, quia vtique in illo, Eccleſia & nobis regnat; ſed *de hoc mundo*, quia non eſt ſimile Regnis mundi, quæ multo ſatellite defenduntur, florent opibus & pompis; ſed conſiſtit in ſplendore animæ, paupertate ſpiritus, humilitate, obedientia, mortificatione paſſionum & caritate, & commune eſt etiam pauperibus & mendicis, ſanis & ægris. Si ergo Chriſti ſubditi eſſe volumus, talibus virtutibus inſtructi ſimus.

II. *In hoc natus ſum, vt teſtimonium perhibeam veritati. Dixit ei Pilatus: Quid eſt veritas? Mox exiuit, dixitque Iudæis: Ego nullam in eo inuenio cauſam mortis.* Conſidera cur Chriſtus in mundum venerit, nempe vt ab erroribus, idololatria & peccatis liberaret, vt doceret vanitatem rerum quas mundus admiratur: vt diſcas tum te eſſe de Regno Chriſti, cùm à vanitatibus huius ſæculi abhorres, cùm ſtudes alios ad veram fidem & ſanctam vitam conuertere. Hæc omnis Iudæorum in Chriſtum cauſa fuit, quòd veritatem doceret, & vitia eorum redargueret. 2. Conſidera Pilato, ante auditum à Chriſto reſponſum egreſſo, ſimiles

eſſe eos qui cùm aliquid de humilitate, abnegatione ſui, manſuetudine, vel alia perfectione vitæ Chriſtianæ legunt vel audiunt, diſſimulant, vel ad ſe non pertinere exiſtimant. 2. Conſidera, etiamſi cauſam mortis non inueniat Pilatus, & falſam inueniant Iudæi; duas tamen veras eſſe cauſas, nempe multitudinem & grauitatem peccatorum noſtrorum, & immenſam Chriſti caritatem, qui ſanguine ſuo peccata noſtra expiare voluit.

III. *Tunc dixit Pilatus: Non reſpondes quicquam? non audis quanta Sacerdotum Principes contra te dicant teſtimonia?* IESVS *autem tacuit, mirante Præſide vehementer.* Conſidera quas tenebras animis Principum illorum offuderit inuidia: videntes enim Pilatum inclinari ad liberationem Chriſti, omnia complent clamoribus, quòd totam commouiſſet Galilæam, objicientes benefacta eius pro criminibus. Mouerat certè à tenebris ad lucem, à morte peccati ad vitam. 2. Conſidera Chriſti patientiam, inter tot clamores nullum verbum aſperiùs gerentem, nullo nutu impatientiam prodentem. Quæ, quæſo, amoris flammæ ardebant in pectore illo, quas tanti injuriarum torrentes non potuerunt extinguere? 3. Conſidera Pilato ſæpiùs Chriſtum reſpondiſſe, ad calumnias autem Iudæorum tacere; ſic vt Pilatus miraretur eius patientiam, quanta ex malitia peccabant. Vnde diſcimus, cùm laceſſimur injuriis, plus tacendo quàm reſpondendo proficí.

MEDITATIO XIV.

Pilatus mittit Chriſtum ad Herodem. Luc. 23.

I. *Pilatus* IESVM *remiſit ad Herodem Regem, qui tum Hieroſolymis erat, qui eo conſpecto gauiſus eſt valde: cupierat enim eum videre, & ſignum ab eo fieri.* Conſidera quemadmodum barbari milites contumelioſiſſimè per mediam vrbem IESVM raptarint, multiſque probris & ſannis coram tota vrbis fæce affecerint: vt diſcas patienter eius exemplo ferre, quæ à Superioribus alioquin piis, ſi Religioſus ſis, nonnumquam tibi contingun[illegible] ſi ab vno officio ad aliud, ſiue vilius ſiue dignius, ſiue l[illegible] ſiue grauius, promouearis, etiamſi ſenſualitati tuæ repu[illegible] videantur. 2. Conſidera nihil profuiſſe Herodi, quo[illegible]aret videre Chriſtum, quia cupiditas illa non oriebat[illegible] deſiderio emendandæ vitæ, ſed ex curioſitate, fingens[illegible]ſum eſſe magum aliquem, qui mira ſpectacula edero[illegible]: vt diſcas, nec tibi prodeſſe, ſi libenter audias verbu[illegible] vel legas ſpirituales libros vel alios, niſi ſtudio profici[illegible] facias, & non vt doctus habearis.

II. *Herodes interrogabat* IESVM *multis ſermonibu[illegible] ipſe nihil ei reſpondebat: & Principes Sacerdotum conſtante[illegible] ſabant eum.* Conſidera cur Herodi, licet Regi, inter[illegible]ganti non reſponderit Chriſtus: 1. quidem, ne curioſi[illegible]tem eius, ex qua ſolo more Aulicorum interrogabat, pro-

bare videretur: 2. quia margaritæ, id eſt myſteria diuinitùs communicata, non ſunt projiciendæ porcis: 3. vt doceret nos in concionibus non hoc quærere, vt audientium curioſorum intelligentiam paſcamus; ſed potiùs vt ad emendationem vitæ affectus commoueamus. 2. Conſidera, ſicut Iudæi conſtantes erant in accuſando, ita Chriſtum conſtantem fuiſſe in patienter omnia tolerando: vt doceret nos in patientia continua poſſidere animas noſtras.

III. *Spreuit autem illum Herodes cum exercitu ſuo, & illuſit, indutum veſte alba, & remiſit ad Pilatum. Et factus eſt eius amicus, cùm ante eſſet inimicus.* Conſidera quàm ignominioſè ex conſpectu Herodis abſtractus ſit, quantis ludibriis à tanto numero militum exceptus, ſingulis excogitantibus nouam illudendi rationem, ac velut ſtultus alba veſte indutus. Cogita quanto riſu, quot ſordibus petitus: nec enim ſtulti aliter tractari ſolent. In hoc ſpeculum intueantur, qui tantum ſtudium in ſacco ſtercorum & nido vermium, mollibus & pretioſis veſtibus ornando ponunt. 2. Conſidera, ſi Chriſtus ne fatui quidem habitum recuſauit; neminem Chriſtianum, maximè autem Religioſum, qui paupertatem vouit, pudefieri debere, ſi abiectum & ſimplicem habitum geſtarit. 3. Conſidera hanc Chriſti illuſionem occaſionem temporalis dediſſe amicitiæ inter Pilatum & Herodem initæ, mortem verò fore verè cauſam ſpiritualis amicitiæ Iudæorum & Gentilium in vno Eccleſiæ corpore iungendorum: vt diſcas afflictiones ob Chriſtum perpeſſas multa commoda temporalia & ſpiritualia nobis conciliare.

MEDITATIO XV.

De Barraba Chriſto prælato. Luc. 23.

I. *CHriſto ab Herode reuerſo, Pilatus dixit Iudæis: Nullam cauſam mortis inuenio in eo, ſed nec Herodes.* Conſidera Herodem, tametſi in Chriſto nihil viderit morte dignum, non tamen liberaſſe innocentem de manibus Iudæorum; ſed ad gratificandum Præſidi cognitionem cauſæ detuliſſe ipſi; Ita fit, vt hominibus omnes ſtudeant placere, nullus Chriſto. 2. Conſidera, à tot Iudicibus hactenus in vitam Domini inquiſitum, nihilque inuentum quod mortem aut vincula mereretur. Tu quoque ſic vitam inſtitue, vt omnes inferni dæmones nihil ſuum in morte tua inueniant.

II. *Barrabas, cùm ob ſeditionem & homicidium commiſſum miſſus eſſet in carcerem, liceretque Preſidi die ſolemni Paſcha vinctum dimittere, petijt à plebe, Hunc ne an* IESVM *dimitti vellent: & clamauit: Non hunc, ſed Barrabam.* Conſidera incredibilem Chriſti patientiam, qui cùm eſſet Deus verus de Deo vero, conſubſtantialis Patri, per quem omnia creata ſunt, paſſus eſt non modò ſe cum Barraba

homine ſeditioſo & homicida publico, infamſque nebulone comparari; ſed etiam (quod indigniſſimum eſt) illi poſtponi, quaſi indignior vita eſſet quàm improbus latro: Quæ injuria fuit vna de maximis, qua Iudæi Chriſtum affecerunt. 2. Conſidera inauditam Iudæorum cæcitatem & feritatem inſatiabilem, quam & Pilatus ſummopere admiratus eſt, quòd lupum prætulerint agno, hominem ſceleribus coopertum iuſto & innocenti, ſanguinarium latronem auctori vitæ. Hic fructus eſt cordis obdurati in malo.
3. Conſidera Barrabam nos præponere Chriſto, cùm iudicium noſtrum iudicio Superiorum, qui vicem Chriſti tenent, præponimus; cùm carnem ſpiritui, vitium virtuti, honorem mundi honori Chriſti, ſæculum religioni.

III. *Tum Pilatus: Quid ergo faciam de* IESV, *qui dicitur Chriſtus? At illi dixerunt: Crucifige eum.* Conſidera quot laqueis homo, cùm non quærit purè gloriam Dei, animæque ſalutem, ſed fauores humanos, cum Pilato inuoluat. Cùm enim nullo modo expectaſſet Barrabam anteponendum Chriſto, totus turbatus fuit, neſciens quid ageret; ſic vt tandem petat conſilium à turbulento populo, quid facere debeat cum IESV. Quid enim abſurdius, quàm Iudicem ſequi ſententiam accuſatoris, & furioſo gladium præbere? 2. Conſidera Euangeliſtas ideo tam diligenter narrare, quòd Pilatus variis viis conatus ſit liberare Chriſtum, tum vt conſtaret quàm iniquè damnatus eſſet quem prophanus Iudex ſola æquitate motus toties dimittere tentauit, tum vt ex ratione damnationis importunè per vim exortæ appareret Chriſtum non tam ab hominibus quàm à Deo Patre ad Crucem tractum fuiſſe.

MEDITATIO XVI.

De viſo vxoris Pilati. Matth. 27.

I. *SEdente Pilato pro Tribunali, miſit ad eum vxor eius, dicens.* Conſidera valde opportunè nuncium illum ab vxore miſſum, nempe cùm iam ad ferendam ſententiam maritus paratus eſſet, vt res non caſu, ſed diuino conſilio facta videretur. 2. Conſidera Deum ita voluiſſe condemnari Chriſtum, vt cùm in toto populo nullum patronum, nullum inter Scribas & Seniores aduocatum inueniret pro ſe, omnibus tamen modis & omnis generis perſonarum ſententiis, virorum & mulierum, eius innocentia teſtata redderetur. Ac diſcas Deum numquam permittere piorum famam ſic opprimi ab impiis, quin ſemper maneant aliqui qui eorum innocentiam tueantur.

II. *Iuſſit vxor Pilato dici: Nihil tibi & iuſto illi*: id eſt, Ne te eius negotio immiſceas, nec eum condemnes. Conſidera Deum humanitatem Pilati, qua conabatur eripere Chriſtum è manibus Iudæorum, voluiſſe remunerari ſpeciali gratia, vt nempe mitteret Angelum noctu ad vxorem: deinde, vt vxor nuncium mitteret per medias turbas, qui

moneret eum contra quem ageretur, eſſe iuſtum hominem, imo Chriſtum, & deterreret à condemnatione: ſed quia non paruit, inexcuſabilis fuit. Tanti mali cauſa eſt metus offendendi Cæſarem. 2. Conſidera, ſicut prima mulier à peruerſo Angelo inducta fuit, vt cauſam daret lapſus Adami, & perditionis generis humani; ita Deum per bonum Angelum nunc mouiſſe mulierem, vt abduceret virum ſuum à grauiſſimo lapſu perdendi authorem generis humani. Vnde & putatur crediſſe, ac ſaluata.

III. *Multa enim paſſa ſum hodie per viſum propter eum*: id eſt, Multa ſomniaui, quæ me ſollicitam anxiámque reddiderunt. Conſidera multos Patres arbitrari terrores hos mulieri per quietem iniectos à dæmone, vt impediret Chriſti Paſſionem: aduerterat enim Chriſtum eſſe Meſſiam, tum ex reſponſis Pilato datis, tum quia Patres in Lymbo exultabant de vicina liberatione; & ideo metuebat ſuas vires minuendas. Vnde colligis quanta fuerit malitia hominum, vt ne dæmon quidem eos auſus fuerit à cœpto reuocare, ſed opem à muliere quæſierit. Alij tamen malunt à bono Angelo factum.

MEDITATIO XVII.

De flagellatione Chriſti. Matth. 27. Marc. 15. Ioan. 19.

I. *CVm tertiò Pilatus proteſtaretur nullam ſe cauſam mortis inuenire, & Iudæi clamarent crucifigendum* IESVM, *apprehendit eum, & congregata tota cohorte flagellauit.* Conſidera hactenus ſponſum animæ tuæ, vt te ſibi deſponſaret, variis modis irriſum, conſputum, verberatum, nunc autem ventum eſſe ad vulnera, vt qui tibi honores ſuos, libertatem, aliaque corporis bona dedit, nunc etiam ſanguinem propinaret, viſurus qua tu viciſſim liberalitate ſis vſurus. 2. Conſidera Chriſtum à Pilato Prætorianis militibus tradi, qui totam cohortem, id eſt, ſexcenta ſexaginta ſex milites, conuocarunt: Vbi attende miram eorum petulantiam, Chriſti verò incredibilem confuſionem & patientiam. Primò enim eum toto corpore coram tanta multitudine denudant: tum ſacrum corpus columnæ alligant, brachiis in altum erectis. Stat agnus inter lupos: nemo pro eo loquitur, nullus miſeretur. Tale ſpectaculum non fuit à condito orbe, vt flagella caderent in humeros Dei.

II. Conſidera quàm grauis & acerba fuerit flagellatio. Veteri quidem Lege cauebatur, ne vltra quadraginta verbera infligerentur; hac addita cauſa, ne quis tot plagis fœdè laceratus expiraret. At gentilis miles nec hac Lege tenebatur, nec commiſeratione vlla mouebatur: ſic vt quinque millia quadringenta verbera, vt nonnullis Sanctis reuelatum eſt, illi inflixerint: quod non videtur improbabile, quia Pilatus eum flagellari voluit, vt Iudæorum rabies viſo Chriſti corpore miſerè dilaniato, aliquantum miteſceret.

Deinde quia flagellatio ideo præmittebatur crucifixioni, ne nuditas corporis crucifixi aliquem ad turpitudinem moueret, & ideo totum erat deformandum. 2. Conſidera internis oculis quanta vi, tum virgis, tum nodoſis, funibus corpus diſcerpant, ſanguine vbertim in terram defluente: auribus excipe multiplices ictus, cachinnos & ſannas cædentium. Vide quoque in angulo aliquo latitatam beatam Virginem, & cum gemitu ſingulos ictus numerantem.

III. Conſidera Chriſtum dum a columna ſolueretur, inſtar trunci prolapſum in terram: tam enim erat fractus & debilitatus ex flagellatione, vt pedibus inſiſtere non poſſet. Aſpice enim in pauimento reptantem ſanguineum, vt veſte ſe cooperiat. Vt autem in pedes ægrè ſe erexit, cogita eum ſic te allocutum: Fili mi, hæc paſſus ſum libenter amore tui. Expende quàm parum reſpondeas huic meo amori, tum quod tam impatiens ſis in paucis flagelli alicuius ictibus perferendis, tum quod quotidie nouis peccatis & imperfectionibus me flagellare non deſiſtis.

MEDITATIO XVIII.

De coronatione Chriſti. Marc. 15. Ioan. 19.

I. *Milites Præſidis exuentes eum circumdederunt ei clamydem coccineam: Et plectentes coronam de ſpinis, poſuerunt ſuper caput.* Conſidera non ſine verecundia virgineum corpus iterum nudari, & cum ingenti dolore vulnera omnia quibus veſtis eius inhærebat, fontibus nouis ſcaturientibus renouari: tum purpura Regia, tamquam Regni affectatorem, eum per ſummum ludibrium indui. 2. Conſidera coronam ſpinis aculeatam ei imponi, & haſtis tranſuersè poſitis, in benedictum caput adigi ſpinas, quæ longitudinem ferè digiti minimi æquant in illis regionibus. Videas exire aculeos ex fronte & temporibus, magnaque vi penetrare cranium, quantus hîc dolor, quanta acerbitas. A condito orbe auditum non eſt tale ſupplicio aliquem affectum: & mirum eſt vel. dæmonem tale quid potuiſſe excogitare.

II. *Arundinem ei in dextera dant, eadem percutiunt, dant alapas, & genu flexo, aiunt: Aue Rex Iudæorum.* Conſidera nullam intermiſſionem vel quietem benedicto Iesv ab impiis miniſtris dari, rurſum iniurias in domo Caïphæ illatas renouari, & recentibus augeri, vt dum ſcurriliter ab improba illa turba in hæc verba poplite vno flexo irridetur: Tune omnium bipedum abiectiſſime, miſer mendice, Rex eſſe concupiſti? vnde tibi hoc delirium? Sed qualis Rex es, tale nunc accipe ſceptrum, nempe inaniſſimum & vaniſſimum. Et rurſum, dum ſceptro illo caput cæditur, ſpinæ altiùs in caput deprimuntur. Quo exemplo diſcimus quàm aſpernanda ſit omnis humana gloria, & quanto deſiderio contemptus noſtri quærendus.

III. *Exiuit ergo Iesvs portans ſpineam coronam & pur-*

purеum veſtimentum : & dixit eis Pilatus : Ecce homo : ego nullam cauſam in eo inuenio. At Pontifices clamarunt: Crucifige eum. Conſidera mirabile ſpectaculum. Egreditur mitis IESVS diducta purpura, portans loco diadematis coronam ſpineam, ligatis manibus, arundinem in dextra pro ſceptro tenens, vultu liuido, ſputo, ſanguine & vibicibus deturpato. Pilatus verò ſperans Iudæos hoc diro ſpectaculo molliendos, dicit: *Ecce homo*, ecce quem vos dicitis Filium Dei ſe facere: ecce miſerum Regem, qui vix videtur homo. 2. Conſidera cæcitatem Pilati. Iterum proteſtatur Chriſtum eſſe innoxium, & tamen tam fœdè eum tractauit, vt vix hominis ſpeciem retinuerit. Certè nec canem quis ita tractaret. 3. Conſidera ſi, teſte Pilato, innocens eſt Chriſtus, vnde hæc illi contigerint. Nimirum ex ſuperbia tua irriſiones, ex auaritia nuditas, ex ebrietate ſanguinis effuſio, ex libidine ſpinæ, ex ira vulnera, ex inuidia liuores, ex acedia funes & vincula. Si ergo Pilatus non potuit Pontifices excitare ad commiſerationem, te ſaltem excitet. Hæ ſpinæ enim pro te perferuntur, hic ſanguis tibi propinatur, hæc mala tibi donantur, vt iis quaſi pharmacis peccata tua tollas.

MEDITATIO XIX.

De alijs accuſationibus Chriſti coram Pilato. Ioan. 19.

I. *AD clamorem Pontificum reſpondit Pilatus: Accipite eum vos, & crucifigite. Tum illi: Secundùm Legem debet mori, quia Filium Dei ſe fecit.* Conſidera, quòd ſicut impij Pontifices, conſpecto Chriſto ſanguinolento, non aliter in eius necem inardeſcebant atque canes viſo ſanguine feræ: ita conueniat te accendi in amorem Paſſionis Domini, contemplatione dolorum eius, vt in meditatione tua exardeſcat ad imitandum ignis deuotionis. 2. Conſidera Iudæos verum dicere, ſed non ad mentem ſuam: omnia enim veteris Legis ſacrificia Paſſionem & mortem Filij Dei adumbrauerunt, & Prophetæ clarè prædixerunt: illi autem volebant Chriſtum mereri mortem ob blaſphemiam, quòd faceret ſe Filium Dei: vt diſcas Deum aliorum malefacta vel dicta in bonum tuum commutare, quo & tu ex malis ſemper bona elicias.

II. *Pilatus rogat* IESVM : *Tu quis es? Eoque tacente: Mihi (inquit) non loqueris? an neſcis me poſſe dimittere te? Reſpondit* IESVS : *Nullam poteſtatem haberes, niſi data eſſet deſuper: & ideo qui tradidit me, plus peccauit.* Conſidera tacuiſſe IESVM, ne ſanctum cani daret: iam enim immani flagellatione indignum ſe reſponſo reddiderat, tum vt nos doceret non loqui, niſi cùm neceſſe eſt: neceſſe autem non erat Chriſto loqui, quia iam ante dixerat, Regnum ſuum non eſſe de hoc mundo: & ſi plus dixiſſet, intellectus non fuiſſet, cùm nec Angeli capiant eius generationem. 2. Conſidera Pilati ſuperbiam, quòd taciturnitatem Chriſti ſine

cauſa reputet ſui contemptum: facilè quippe indignatur homo ſuperbus, quia nec minimum quid poteſt ab aliis tolerare: 2. quod non agnoſcat omnem poteſtatem ſe à Deo habere, cùm tamen ſine eius voluntate nec folium arboris commoueatur: imo docet Cyprianus nec poſſe Diabolum quicquam in hominem, niſi Deus permiſerit.

III. *Exinde quærebat Pilatus dimittere eum: Iudæi autem clamabant: Si hunc dimittis, non es amicus Cæſaris. Tum producto* IESV, *dixit: Ecce Rex veſter. Reſponderunt Pontifices: Non habemus Regem niſi Cæſarem.* Conſidera, Pilatum audita mentione peccati, feriò de Chriſto dimittendo cogitaſſe, ne ſe maiori crimine obſtringeret: ſed poſtquam de honore ſuo apud Cæſarem agi vidit, rurſus animo concidit: ſimilis illis qui veritatem tuentur, quamdiu id vident ſine ſuo diſpendio fieri poſſe: ſed ſi turbo aliquis ſe immittat, vela conuertunt. 2. Conſidera Iudæos, quia repudiato Chriſto vero Rege, Cæſarem Regem ſuum eſſe voluerunt, in tot mala & perpetuam ſeruitutem incidiſſe; nec ſecus ſuccedere omnibus qui abiecto iugo ſuaui ſeruitutis Chriſti, ad mundum redeunt, quippe cùm perpetua fiant mundi mancipia, & cum mundo pereant.

MEDITATIO XX.

De Chriſti Domini noſtri condemnatione. Matth. 17.

I. *Videns Pilatus quòd nihil proficeret, ſed magis tumultus fieret, aqua lauit manus, dicens: Innocens ego ſum à ſanguine iuſti huius, vos videritis.* Conſidera Iudæis nos fieri ſimiles, quando nullis neque rationibus neque monitionibus in re ad ſalutem vtili vel neceſſaria acquieſcimus: Pilato autem, quando in aliorum gratiam contra conſcientiam quid facimus, & culpam totam in alios retorquemus. 2. Conſidera Pilatum bis falli, cùm putat ſe innocentem: 1. ex ceremonia externa lauandi manus: non enim aqua, ſed lacrymis peccata purgantur: 2. quòd iuſtum inuitus damnet. *Nam innocens eſſe non poteſt,* inquit ſanctus Leo, *qui iiſdem labiis mittit* IESVM *in crucem, quibus eum pronunciauit innocentem.*

II. *Et reſpondit vniuerſus populus, dicens: Sanguis eius ſuper nos & ſuper filios veſtros.* Conſidera cæcum furorem inuidiæ: Non negant IESVM eſſe iuſtum; ſed vt timido Præſidi animum addant, ſe & poſteros ſuos grauiſſimis malis adſtringunt. 2. Conſidera quanta ſit inſania, malum ſibi imprecari, cuius grauitatem ignores. Si enim quodlibet aliud peccatum igne æterno excruciandum eſt, pro quo delendo hic ſanguis fuſus eſt; heu qualis gehenna manebit peccatum illud, per quod hic ſanguis fuſus eſt! His ſimiles ſunt 1. qui nihil pendentes grauitatem pœnarum inferni, pergunt Deum offendere: 2. qui res arduas, nulla conſideratione quòd rationem reddituri ſint apud Deum, ſuſcipiunt.

III. *Tunc Pilatus volens ſatisfacere populo, adiudicauit fieri petitionem eorum:* id eſt, vt crucifigeretur. Conſidera quàm iniquum & præpoſterum fuerit hoc Pilati iudicium: Paulò ante agnoſcebat per inuidiam à Iudæis IESVM traditum: appellarat hominem iuſtum, proteſtatuſque erat ſe nihil cauſæ inuenire in eo, & iam crudeliſſimæ eorum voluntati eum tradit. 2. Conſidera quàm humiliter mitis IESVS abſque vlla contradictione funeſtam ſententiam exceperit; nec ſecus, quàm ſi de omnibus criminibus obiectis ſeriò conuictus eſſet. 3. Conſidera quomodo lata ſententia, Satanici ſatellites irruerint in IESVM, & omni genere iniuriarum obruerint. Iam crux & alia feralia inſtrumenta, id eſt claui, & alia parata erant. Iam totis artubus exultabant omnes Pontifices, Scribæ, Seniores, & populus. Sola mœſtiſſima Domini parens cum diſcipulis tota in lacrymas ſoluta eſt.

MEDITATIO XXI.

De crucis baiulatione.

I. *ET apprehendentes* IESVM, *eduxerunt eum vt crucifigerent: & baiulans ſibi crucem, exiuit in Caluariæ locum.* Conſidera Iudæorum crudelitatem inauditam, quòd Chriſto iam fatigato membriſque omnibus fracto, ingentem illam trabem crucis imponunt, perinde ac ſi vellent eum in ipſa via occumbere. At vbi, quæſo, legimus vel peſſimum latronem ſuum geſtaſſe patibulum? Omnibus ſupplicio afficiendis inſtrumenta abſcondi ſolent, quibus occiduntur: at Chriſto etiam geſtanda cum ſummo dedecore imponuntur. 2. Conſidera, & quaſi præſens aſpice quomodo tanto pondere onuſtus procedat, oculis languidis, facie tota ſputis adhuc & ſanguine plena, trepidantibus & vacillantibus genibus, ac tandem toto corpore ſepties in terram corruente: quibus caſibus nouo vulnere humeros vulnerauerit, & alia ex flagellatione accepta renouauit.

II. *In via Simonem Cyrenæum angariauerunt, vt tolleret crucem eius.* Conſidera non ſatis eſſe, ſi Chriſtus crucem ſuam bajulet, eamque nos ſola fide & meditatione aſpiciamus: ſed opus eſt vt noſtram quoque crucem in ferendis iniuriis, mortificandis paſſionibus, carnéque caſtiganda ieiuniis, diſciplinis, aliiſque pœnitentiis feramus, iuxta illud Chriſti: *Si quis vult venire poſt me, abneget ſemetipſum, & tollat crucem ſuam quotidie, & ſequatur me.* 2. Conſidera Simonem hunc non ſponte ſua, ſed coactum huic cruci humeros ſubmiſiſſe: vt diſcas in ferenda cruce requiri, vt vis inferatur naturæ, & carni ſemper ſpiritui reluctanti. 3. Conſidera vtilitatem quam Simon iſte, licet inuitus, portans crucem, tamquam laboris mercedem reportarit: nam eius nomen toto orbe diuulgatum eſt, patria eius innotuit, & filij eius non modò Chriſtiani facti ſunt, ſed etiam fama celebres.

III. Iesvs *ad mulieres flentes conuerſus:* Ne flete (inquit) *ſuper me, ſed ſuper vos & ſuper filios veſtros. Si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet?* Conſidera Dominum non voluiſſe ſe defleri, ſed populum: vt oſtenderet potius nobis eſſe flendum de peccatis, quæ mortis illius fuere cauſa: deinde quia multis mors Chriſti maiorem damnationem erat illatura, vt improbis. 2. Conſidera, ſi viride lignum, id eſt, is qui in mundum venit ſine peccato, non egreſſus eſt ſine flagello; quomodo nos, qui in peccatis nati ſumus & in illis viuimus, ſine flagello & cruce poterimus ad vitam æternam peruenire? 3. Conſidera quàm triſte & acerbum fuerit Virgini Matri ſpectare vnicum ſuum vitæ ſolamen tam miſerè derelictum, curruumque inter duos latrones incedentem, & inter clamores populi tam immaniter tractari. Videre ibi erat duos Soles, cùm ſe mutuò aſpicerent, deficientes.

MEDITATIO XXII.

De Chriſti crucifixione. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 19.

I. *ET venerunt in locum qui dicitur Golgotha, quæ eſt Caluariæ locus, & ibi crucifixerunt eum.* Conſidera quàm moleſtus fuerit Chriſto iſtius montis aſcenſus, qualem ſibi vim intulerit, teneroque & exhauſto iam corpori, ne ſaluti tuæ deeſſet, & in monte cælis viciniore Deo Patri ſe ſiſtens holocauſtum pro peccatis tuis, in odorem ſuauitatis offerret. 2. Conſidera genus mortis crudeliſſimæ: Primùm enim veſtibus omnibus exuitur violenter, quo facto, omnia ſine dubio vulnera ſunt renouata: ſtabatque ibi manſuetus Iesvs totus ſanguineus. Detruditur in trabem humi iacentem, clauis obtuſis perforantur manus & pedes. O dolor incredibilis! manus enim plenæ ſunt venis & neruis: augetur dolor violenta extenſione brachiorum pedumque, vt reſpondeant foraminibus. Tum eleuatione & concuſſione crucis in ſcrobem effoſſam demittitur, ac demum diuturnitate temporis, nempe trium horarum, quibus in cruce pependit.

II. Conſidera quanta ignominia hoc genere mortis affectus ſit Chriſtus: nullum enim id temporis erat vilius & ſeruilius. Patitur in monte & ſtipite eminenti, vt omnibus eſſet ludibrio; in loco ſuppliciis publicis deſtinato, vt improbus haberetur; inter duos latrones, vt omnium ſceleratiſſimus reputaretur; in ipſo meridie, vt omnes adeſſent; in die ſolemni Paſchæ, quo tota natio Hieroſolymam confluebat; in vrbe totius Iudææ principe, quam ſex ante diebus cum triumpho intrarat: & in tanta ignominia adhuc verbis probroſis ab omni genere hominum excipitur. Demum nullum genus tormenti, nullum infamiæ fuit, quod Chriſtus expertus non ſit.

III. Conſidera cauſam cur hoc genus mortis Chriſtus elegerit: 1. quia nullum erat acerbius, diuturnius, igno-

minioſius, & ad ſalutem tibi parandam accommodatius: 2. vt tamquam hoſtia in altum ſublata, Mediatorem ſe inter Patrem cæleſtem & genus humanum interponeret, reconcilians ima ſummis: 3. vt eminus oculis te quæreret, inuenientem expanſis brachiis exciperet, in ſacris vulneribus reconderet, manibus inſculptum ob oculos ſemper haberet, & capite inclinato oſcularetur: denique vt mentem tuam à terrenis auelleret, & ad cæleſtia attolleret.

MEDITATIO XXIII.

De duobus latronibus cum Chriſto crucifixis. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 19.

I. *ET crucifixerunt eum eo duos latrones, vnum à dextris, & alium à ſiniſtris.* Conſidera execrandam Iudæorum improbitatem, quòd Redemptorem mundi crucifigant vt latronem, incredibilem verò Chriſti humilitatem, quòd talis voluerit haberi, & vt talis mori, idque noſtra cauſa, vt qui verè malefactores ſumus & latrones, hoc eſt animæ noſtræ occiſores, dum peccamus, libenter confuſionem & pœnam aliquam pro peccatis ſuſtineamus. 2. Conſidera, ſicut Chriſtus in vita tolerauit ſocietatem Iudæ, in morte verò latronum; ſic te debere tolerare humilium & pauperum conuerſationem: & ſicut ille ſua ſocietate vnum fecit ex improbo probum, ita & nos noſtra conſuetudine alios facere debere meliores.

II. *Medium autem* IESVM. Conſidera Iudæos hac ignominia conatos nomen Chriſti delere, vt pro Meſſia latronum princeps haberetur; ſed Chriſtus hanc eorum malitiam ad ſuam conuertit gloriam: nam cùm tres ſint cruci affixi, ipſe tamen ſolus cum cruce ſua toto orbe factus eſt glorioſus: 2. inter peccatores moriens, omnium pretia perſoluit: 3. neminem, quamuis teterrimum latronem, à ſalute excludit: 4. iudex erit in extremo iudicio omnium bonorum & malorum: bonos repræſentat latro ad dexteram, malos latro ad ſiniſtram. 2. Conſidera æquè bonum atque malum latronem cum Chriſto crucem ſuſtinere: vt ſcias neminem, licet bonum, à cruce ferenda exceptum.

III. *Et impleta eſt Scriptura, quæ dicit: Et cum iniquis reputatus eſt,* Iſa. 53. Conſidera, id tanto tempore prædictum: vt intelligeretur, non caſu, ſed diuina etiam voluntate accidiſſe. Chriſtus quoad diuinitatem medius erat inter diuinas perſonas, quoad humanitatem medius inter Angelos & homines, ceteraſque creaturas. Quoniam verò omnium hominum iniquitates in ſe ſuſceperat, conueniebat vt licet non eſſet, tamen inter iniquos medius, id eſt omnium iniquiſſimus reputaretur.

MEDITATIO XXIV.

De crucis Chriſti titulo. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 19.

I. *SCripſit autem & titulum cauſæ eius Pilatus, & poſuit ſuper crucem eius.* Conſidera Pilatum quidem id feciſſe, vt ob affectatum Regnum putaretur crucifixus; ſed longè aliam cauſam fuiſſe Dei, nempe vt inuenires omnem ſalutem in IESV, omnes flores virtutum in Nazareno, & omnem in Rege ſecuritatem: Titulus enim erat, IESVS NAZARENVS REX IVDAEORVM. 2. vt cognoſceres ex tabula domui præfixa, quæ diſciplinæ hîc doceantur. Solent enim ludi magiſtri valuis indicem lectionum præfigere. Hîc enim diſcis ſaluari, virtutes omnes ſectari, teipſum regere, mundum & diabolum & carnem vincere, confiteri peccata, laudare Deum, corpus caſtigare, cruce te conſignare in omnibus actionibus, & dicere: Titulus triumphalis liberet me ab omnibus malis.

II. *Et erat ſuperſcripti: ſcripta Hebraïcè, Græcè & Latinè.* Conſidera variis linguis titulum ſcriptum, quia omnium intereſt hunc Regem crucifixum agnoſcere, imò beatus Paulus non iudicat ſe aliud ſcire quàm IESVM crucifixum. Ideo enim id edito loco figitur: vt eminus videas & legas & intelligas, ac ſpretis aliis Dominum ſequaris. 2. quia omnibus linguis laudandus eſt Meſſias crucifixus, ſicut & nunc hic ſolis tribus in diuinis Eccleſiæ Officiis tamquam cruce Dominica conſecratis, laudatur. 3. quia Chriſtus hac re docere voluit, neque ſapientiam cæleſtem, quæ Hebraïcè in Bibliis, nec vllam ſcientiam vel eloquentiam humanam quæ Græcè vel Latinè conſcripta eſt, valere, niſi ad crucifixi gloriam referatur.

III. *Dicunt Pilato Pontifices: Noli ſcribere Rex Iudæorum: ſed quia dixit, Rex ſum Iudæorum. Reſpondit Pilatus, Quod ſcripſi, ſcripſi.* Conſidera Iudæos, id eſt omnes impios & mundanos, qui addicti ſunt voluptatibus huius ſæculi & carnis, non poſſe ferre nomen Regni Chriſti crucifixi, ſicut nec crucis; probos autem in ſola cruce cum D. Apoſtolo gloriari; & cùm aliquando & dæmone, mundo, vel carne tentantur, vt crucem ſemel ſuſceptam in baptiſmo, vel religioſæ vitæ ingreſſu deſerant, cum Pilato dicunt: Quod ſcripſi, ſcripſi: Quod voui, ſeruabo: Sicut cœpi, perſeuerabo. Si enim Pilatus quod ſemel ſcripſit, mutare non vult; cur tu, quod ſemel promiſiſti, mutes?

MEDITATIO XXV.

De veſtium Chriſti diuiſione. Matth. 27. Luc. 23. Ioan. 19.

I. *MIlites, cùm crucifixiſſent IESVM, acceperunt veſtimenta eius & tunicam.* Conſidera Chriſti paupertatem, habentis pauculas tantùm veſtes ad tegendam nuditatem, arcendumque frigus neceſſarias. Et tunica quidem inconſutilis à Matre Dei Chriſto infantulo fuit con-

texta, quæ cum eo creſcente creſcebat, ſicut filiis Iſraël in deſerto: vt diſcas omnem ſuperfluitatem veſtium fugere. 2. Conſidera liberalitatem Chriſti: corpus dederat, ſanguinem profuderat, nunc etiam externa bona, id eſt veſtes tibi donat, nihil præter clauos, ſpinas, ſputa, & concretum corpori cruorem ſibi ſeruans. Tu ſi perfectus Chriſti imitator eſſe velis, nudus ad nudum Chriſtum aduola.

II. *Et fecerunt quatuor partes ſorte miſſas, quam quiſque tolleret.* Conſidera milites per irriſionem portionem aliquam veſtis ſibi ſumpſiſſe, tamquam Regis Iudæorum ornatum: vt tu quoque vel fimbriam veſtium eius ſeriò colligas, hoc eſt, quicquid Paſſionem Chriſti quoquomodo attingit, in pretio habe, vt ſunt Sacramenta eius, verba eius, ſignum crucis. 2. Conſidera, nos cum militibus veſtes Chriſti diuidere, cùm inter nos non ſatis conuenimus, aut cùm aliis diſcordiæ occaſionem præbemus.

III. *De tunica inconſutili per totum dixere: Non ſcindamus eam, ſed ſortiamur de illa cuius ſit.* Conſidera vt per veſtimenta ſignificantur variæ hominum ſocietates, & particulares Eccleſiæ, quæ poſſunt per hæreſes diuidi; ſic per tunicam inconſutilem ſignificari Eccleſiam Catholicam Romanam, quæ non poteſt diuidi; ſed vnam tantùm fidem retinebit, & eſt *deſuper contexta per totum*, id eſt toto orbe diffuſa. Tu caue ne ab hac tunica excidas. 2. Conſidera tunicam inconſutilem eſſe verum & perfectum amorem in Deum: hic enim verè inconſutilis eſt, & in alios amores diuidi non poteſt: Deus enim ſolus vult amari; non admittit in ſui amore riualem.

MEDITATIO XXVI.

De irriſionibus Chriſti in cruce. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23.

I. *TRanſeuntes blaſphemabant mouentes capita ſua, & dicentes: Vah qui deſtruis Templum Dei, & in triduo illud reædificas: ſaluum fac temetipſum.* Conſidera feritatem populi, Principum & militum, nec in ſummo quidem agone Chriſti ab iniuriis abſtinentium; & cùm peccata non inueniant, etiam beneficia & miracula ei exprobrantium, vt quòd infirmos ſanarit. Contrà perpende quàm grauiter hæ blaſphemiæ manſuetum Chriſti cor pupugerint, cùm ſoleant maledicta in calamitoſum conjecta ipſa calamitate eſſe acerbiora.

II. *Similiter & Principes Sacerdotum dicebant: Si Filius Dei, ſi Rex Iſraël eſt, deſcendat nunc de cruce, & credemus ei. Confidit in Deo, liberet eum nunc, ſi vult: dixit enim, Quia Filius Dei ſum. Alios ſaluos fecit, ſe non poteſt.* Conſidera cæcam Iudæorum ſtultitiam: quia enim Filius Dei fuit, ideo non debuit relinquere obedientiam Patris; ſed bibere totum calicem, quem dederat illi Pater. Deinde, quia Rex Iſraël fuit, non debuit deſcendere, cùm ſcriptum ſit, *Do-*

minum à ligno regnaturum, Pſal. 95. Et ſi regnet, non debet Imperij ſui ſceptrum, nempe crucem, deſerere: ſimiliter ſi, ſeipſum ſaluum facere velit & alios, debet perſiſtere in cruce: quia qui perſeuerarit vſque in finem, hic ſaluus erit. Vnde diſcis in vitæ ſanctæ propoſito, etiamſi difficile nonnumquam ſit, perſeuerare vſque in finem.

III. *Illudebant autem ei & milites, aceto oblato, dicentes: Si tu es Rex Iudæorum, ſaluum te fac.* Conſidera, ab impiis nullam in hac vita cognoſci, niſi corporis ſalutem & commoditatem, ignaris pro animæ ſalute hæc Chriſtum facere, & vt nos eadem via per multas tribulationes in cœlum tenderemus. 2. Conſidera Chriſtum ad omnia opprobria nihil reſpondiſſe: vt nos doceret amore Chriſti illa patienter ferenda, nec loquendum niſi cum honos Dei, vel ſalus animæ id expoſcit, & ideo locutus eſt bono latroni, non malo.

MEDITATIO XXVII.

De primo verbo Chriſti prolato in cruce. Luc. 23.

I. IEsvs *autem dicebat.* Conſidera, Iesvm hæc ſeptem verba extrema cum clamore valido protuliſſe, copioſiſque lacrymis ſanguine de capite defluente mixtis. Lacrymæ orationem rigabant, ſanguis exornabat, clamor aures Patris penetrabat. Hæc & tu admitte ac expende: his enim ſanctificata ſunt ſeptem Sacramenta, & impetrata ſeptem Spiritus ſancti dona, ac depulſa ſeptem capitalia vitia. 2. Conſidera quis dixerit hæc verba? Filius Dei. Cui? Patri. Vbi? in arbore crucis. Quando? proximus morti. Quomodo? manibus expanſis in cruce ſtans, & ſanguine madens. Pro quibus? pro ſuis crucifixoribus & omnibus peccatoribus. Quid petiit? remiſſionem peccatorum. Coram quibus? coram hoſtibus, vt teſtes eſſent condonationis factæ.

II. *Pater, dimitte illis.* Conſidera verba ſingula, *Pater*, quod eſt miſericordiæ nomen, non iuſtitiæ vt *Dominus*: quaſi diceret: O Pater! agnoſce me filium. Pater filio nil recuſat. Itaque quàm carum habes me filium, ſic nunc me orantem exaudi. Cùm enim ideo crucem hanc aſcenderim vt veniam impetrarem, nouam crucem mihi impones ſi abnueris. Hanc vnam obedientiæ meæ poſtulo mercedem. 2. Conſidera vocem *dimitte.* Fungitur officio Sacerdotis Dominus: orat enim pro peccatis populi, imo & hoſtiæ, nec gratuitam ſolùm condonationem petit, ſed & offert ſatisfactionem. Clamant vulnera, ſanguis, ſputa, dolores, *Dimitte*, hæc pro peccatis eorum ſuſcipe. Petit autem ſine conditione & abſolutè, *Dimitte*: vt diſcas remiſſionem peccatorum & diuinam gratiam abſolutè petendam, quia ſemper ad Dei refertur gloriam. Deinde non petit dimitti peccata tantùm commiſſa, ſed omnia etiam futura. 3. Nota vocem *illis*, id eſt non tantùm crucifixo-

ribus, ſed omnibus qui peccatis ſuis cauſam dederunt meæ Paſſioni. Itaque neque tu ab hac oratione excluſus es.

III. *Quia neſciunt quid faciunt.* Conſidera IESVM iudicem omnium, & IESVM, non iudicis & accuſatoris, ſed defenſoris partes ſuſcipere, cùm tanta tamen peccati huius fuerit malitia, vt niſi ignorantiæ nomine extenuari potuerit, imo cùm voluntaria fuerit ignorantia, mirum eſt quomodo Iudæos excuſare poſſit. Excuſabit ergo Chriſtus tunc magis illorum peccata, qui cum dolore inuocant nomen eius. Et tu diſce hoc exemplo excuſare, non augere exiguas proximi offenſiunculas. 2. Conſidera Iudæos ſciuiſſe quidem quid mali agerent; ſed neſciuiſſe quæ ipſis mala impenderent: & omnes peccatores, dum peccant, neſciunt quid agant, quia ſi ſcirent quàm grauiter Deum offendant, quantaſque pœnas mereantur, millies mori mallent.

MEDITATIO XXVIII.

De ſecundo verbo Chriſti. Luc. 23.

I. *CVm vnus latronum Chriſto improperaret: Si tu es Chriſtus, ſaluum te fac & nos; alter eum increpauit: Neque tu times Deum, quod in eadem damnatione es? & nos quidem iuſte: nam digna factis recipimus, hic verò nihil mali geſſit.* Conſidera mirandam conuerſionem boni Latronis: quo enim tempore Apoſtoli de Chriſto non audebant loqui, publicè eum defendit, non abſterritus Iudæorum calumniis, non proditione Iudæ, non fuga diſcipulorum, non Chriſti mortalitate. 2. ſocium peccantem inſigni caritate corripit priùs, quàm ſibi aliud à Domino petat, incutit timorem mortis impendentis & iudicij tremendi, peccatum ſuum agnoſcit, & crucis pœnam in ſatisfactionem ſufficit, Chriſti innocentiam prædicat, qui verè ſolus cum beata Virgine erat innocens. 2. Conſidera, ſi Deum velimus nobis propitium, blaſphemias in Deum & Sanctos ex zelo eſſe arguendas, peccata ſincerè confitenda, & famam piorum, cùm traducitur, tuendam.

II. *Et dicebat ad* IESVM: *Domine, memento mei cùm veneris in Regnum tuum.* Conſidera, vnde huic Latroni tam repentina mutatio, homini ſcelerato & infideli, & tam felix, vt primus omnium os ſuum ad fontem aquæ viuæ apponeret, vt ſocius Chriſti in cruce mereretur eſſe ſocius? Hæc verè fuit mutatio dextræ Excelſi, ad cuius dextram pependit. 2. Conſidera magnam eius fidem, quòd quem mori videbat, credidit, & profeſſus eſt Dominum, & Regem non terrenum, ſed cœleſtem. Deinde ſpem firmam, quòd grauitas peccatorum eum non deterruit, quominus humiliter peteret ſui memoriam non deponi: vbi oſtendit ſummam in verbo modeſtiam ac ſubmiſſionem.

III. *Et dixit illi* IESVS: *Amen dico tibi, hodie mecum eris in Paradiſo.* Conſidera quomodo paulatim Saluator

ſinum miſericordiæ expandat. Paulò ante pro crucifixoribus orabat, nunc Latroni Paradiſum aperit. Quàm benignus, Domine! quàm largus! imo quàm prodigus es in hunc Latronem! Facilè apparet te in mundum veniſſe. vt peccatores facias ſaluos, imo nihil aliud facere potes cùm ſis ipſa miſericordia, imo fons omnis bonitatis. 2. Conſidera, ſi Latronem qui totam vitam in ſceleribus tranſegerat, ob vnius horæ pœnitentiam Chriſtus Paradiſo remunerat; quid illis faciet, qui ad mortem vſque fideliter ipſi ſeruiunt? 3. Nota quòd è duobus latronibus ſecum crucifixis, vnum ſaluauit, vt nemo deſperet, imminente morte: alterum verò non ſaluauit, vt nemo prætendens miſericordiam Dei, pœnitentiam ad finem vitæ differat.

MEDITATIO XXIX.

De tertio verbo Chriſti in cruce. Ioan. 19.

I. *STans autem iuxta crucem* IESV *mater eius, & ſoror matris eius Maria Cleophæ, & Maria Magdalena.* Conſidera, fugientibus Apoſtolis, mulieres vſque ad crucem Dominum ſecutas, ac imprimis matrem eius, tum quòd cæteris eſſet feruentior, tum ne quem hactenus ſecuta fuerat, in morte desereret, & ſi quid poſſet ſolatij, præſtaret, vel obſequij, tum quia & ipſa parata erat, ſi fieri poſſet, per crucem mori, ſciens ſibi prædictum à ſene Simeone: *Et tuam ipſius animam doloris pertranſibit gladius,* Luc. 2. Vnde & ipſa præ aliis Martyribus nobilius ibi martyrium, nempe in anima paſſa eſt. 2. Conſidera beatam Virginem, ſanctum Ioannem, & cæteras mulieres ſtetiſſe iuxta crucem, non ſediſſe, aut exanimes concidiſſe: non enim ſatis eſt ad ſalutem vt ſimus vicini cruci, ſed opus eſt ſtare erectos, & pugnare aduersùs tentationes.

II. *Cùm ergo* IESVS *vidiſſet matrem & diſcipulum ſtantem, quem diligebat, dixit matri ſuæ: Mulier, ecce filius tuus.* Conſidera IESVM matrem ſuam vocare mulierem, quia maternæ aures ſine nouo vulnere illud dulciſſimum nomen non tuliſſent: deinde vt doceret Religioſos, qui mundo mortui cum Chriſto, per obedientiam crucifixi ſunt, obliuiſci in terra patris & matris. 2. Conſidera ſub Ioannis nomine omnes nos filios commendatos beatæ Virgini, vt hac ratione virginitatem cum Ioanne amaremus, ipſam vt matrem coleremus, & in omnibus tentationibus ad eam confugeremus.

III. *Deinde dixit diſcipulo: Ecce mater tua. Et ex illa hora accepit eam diſcipulus in ſua.* Conſidera matrem ideo ſancto Ioanni ſoli commendatam, quia cæteris fuga dilapſis, ille ſolus fidelis amicus vſque ad mortem permanſerat: veros enim amicos & ſeruos Chriſti crux diſcernit, id eſt, tentationum & tribulationum tempus. Filij ergo & genuini beatæ Virginis ſunt, qui ad crucem vſque Chriſtum ſequuntur. 2. Conſidera voce *Ecce* indicari ſummum be-

neficium eſſe, vt communem homo & Deus habeāt matrem, ad quam confugias, in qua ſpem colloces, quæ Mediatrix ſit inter nos & Deum. 3. Conſidera ſanctum Ioannem, licet pauperem, hanc nouam matrem recepiſſe in ſua, non bona, domos, agros, ſed officia: curam enim eius egit, ne quid deeſſet. Tu roga Dominum vt tibi etiam ſit mater, & pro te apud filium iugiter intercedat.

MEDITATIO XXX.

De quarto verbo in cruce. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23.

I. *A Sexta hora tenebræ factæ ſunt ſuper vniuerſam terram, vſque ad horam nonam, & obſcuratus eſt Sol.* Conſidera Solem in Domini tui Paſſione obſcurari, vt ſicut moriente patrefamilias, tota domus pullis veſtitur in ſignum luctus; ſic luctum de Domini tui Paſſione in Meditationibus concipias: 2. vt diſcas grauitatem peccatorum mortalium tantam eſſe, vt leuius ſit Solem & ſidera interire, quàm vno crimine Dei offendi majeſtatem: ſiquidem quolibet peccato mortali Deus eſt occiſus: 3. vt intelligas Dominicæ Paſſionis fructum eſſe in contemptu ſplendoris mundi huius: Qui enim cum Chriſto confixi ſunt, non honoribus, ſed contemptu gaudent & neglectu. Vnde Paulus: *Abſit mihi gloriari, niſi in cruce Domini,* Gal. 6.

II. *Circa horam nonam exclamauit* IESVS *voce magna, dicens: Eli, Eli, lammazabacthani: id eſt, Deus meus, Deus meus, vt quid dereliquiſti me?* Conſidera Chriſtum idcirco in fine tam miſerabilem edidiſſe clamorem, quòd reuerà in parte animi inferiore intolerabiles ſentiret pœnas: pars enim illa nihil ſolatij vel auxilij à ſuperiore parte, nec ab ipſa diuinitate conjuncta accepit; ſed relicta fuit, vt pateretur quantum poſſet. Hora nona autem corpus totum erat exhauſtum, tum ex copia effuſi ſanguinis, tum ex incredibili clauorum dolore, tum ex lethali ſudore frigoréque vndique diffuſo. 2. Conſidera quomodo in tali ſtatu moribundos ad cælum ſuſtulerit oculos, multiſque profuſis lacrymis clamarit magno affectu, *Deus meus, Deus meus,* qui numquam deſeris clamantes ad te; cur me dilectiſſimum filium ſine vllo ſolatio in hac extrema lucta derelinquis? Hinc diſce quid nobis qui pleni peccatis ſumus, futurum ſit in hora mortis, ſi Filius Dei ita deſeritur, niſi Chriſto conjuncti maneamus?

III. *Quidam autem illic ſtantes dicebant, Heliam vocat iſte.* Conſidera hoc dictum eſſe, vt diſcas otioſos homines in rebus ſuis incurios, nihil niſi aliorum verba & facta carpere & ridere. 2. ab impiis ignorari diſcrimen inter Eli & Heliam, id eſt, inter honorem qui Deo debetur, & qui Sanctis: vt ſunt Hæretici noſtri temporis. 3. illos ſiniſtrè Dei verba torquere, qui illa quidem audiunt, ſed non iuxta illa vitam inſtituunt.

MEDITATIO XXXI.

De quinto Chriſti verbo. Ioan. 19.

I. *SCiens* Iesvs *omnia conſummata, vt conſummaretur Scriptura, dixit: Sitio.* Conſidera Dominum in tantis crucis tormentis, tamen luſtraſſe Scripturas ſingulas, an quæ fortè ſupereſſet nondum ad tuam ſalutem impleta, vt tu in Dei voluntatem ſuperiorumque iuſſa intentus, nihil omittas eorum quæ tui officij vel vocationis ſunt. 2. Conſidera Chriſtum nihil vmquam vel feciſſe temerè, vel dixiſſe; ſed eò retuliſſe omnia vt conſummaretur Scriptura, id eſt voluntas Dei in ea expreſſa: ſic effice tu quoque vt nihil agas, niſi quod conſentaneum eſt tuæ vocationis legibus & obedientiæ, & mercedem mirum in modum in cælo augebis.

II. *Sitio.* Conſidera cur tot doloribus obrutus de ſola ſiti quæratur, nimirum vt qui iam ſanguinem ſuum totum effuderat, omnis generis cruciatus exantlarat: Patrem pro omnium peccatis orarat, indicare optare ſe, vt viciſſim nos pro grati animi ſignificatione aliquid offerremus: Sitiebat enim emendationem, perfectionem & ſalutem noſtram, ſicut & ſitiuit à primo vitæ exordio. 2. vt hanc ſitim animarum teſtamento nobis relinquat. Mundus ſitit opes, honores, voluptates, quæ magno quidem conſtant; ſed ſitim non explent, imo vt venena bibentem perimunt. At Chriſtus te vult ſitire ad fontem aquæ viuæ ſalientem in vitam æternam, id eſt Deum, tuamque & aliorum ſalutem, ſicut ſitiuit Chriſtus, quæ ſitim explent.

III. *Et continuò accurrit vnus habens ſpongiam aceto impletam, impoſuit arundini & hyſſopo, & dabat ei bibere.* Conſidera an hæc ſit iuſta merces illius oris quod ad noſtram ſalutem toties apertum fuit, & linguæ illius quæ tot documenta dedit, tot ægros curauit, tot edidit miracula. Sed Chriſtus, qui iam pro cæteris peccatis tuis aliis pœnis ſatisfecerat; voluit etiam guiæ & intemperantiæ medicinam adhibere, & os quod eſu pomi in Paradiſo erat infectum, hac amaritudine quaſi antidoto purgare. 2. Conſidera, nos acetum porrigere Chriſto, cùm in rebus ad ſalutem ſpectantibus ſumus tepidi & negligentes: mundo verò merum vinum præbere, cùm nulli labori parcimus, in honoribus & exiſtimatione nominis aucupanda.

MEDITATIO XXXII.

De ſexto Chriſti verbo. Ioan. 19.

I. *CVm accepiſſet* Iesvs *acetum, dixit: Conſummatum eſt.* Conſidera non dictum eſſe: Conſummatum eſt hoc vel illud, ſed abſolutè: vt ſcias hac Dominica Paſſione omnia perfecta, tam in cælis quàm in terris, tam quæ ad Deum, quàm quæ ad homines pertinent. Sicut enim peccatum violauit omnia, ita Chriſti ſanguis reſtituit omnia: vt diſcas & in Chriſti Paſſione omnia quærere, & cum

Apoſtolo, in nullo niſi in cruce Domini gloriàri, Gal. 6.

II. Conſidera quomodo conſummarit omnia quæ ad Deum vel ad ſe pertinebant. Primò enim quidquid à Prophetis prædictum, per figuras veteris Legis præfiguratum, à voluntate æterni Patris decretum vel mandatum: quidquid denique ad redemptionem noſtram opus erat, perfectiſſima obedientia expleuit. 2. quia nulla pars, nullum membrum in eo expers crucis fuit: anima triſtis fuit ad mortem: corpus totum flagris laceratum, caput confixum ſpinis, capilli euulſi, facies deformata ſputis & alapis, aures vexatæ blaſphemiis & iniuriis, manus & pedes transfoſſi clauis, lingua fellis & aceti amaritudine imbuta, ſanguis totus effuſus. 3. extremam manum appoſuit omnium virtutum ſpeculo & exemplari. In vita enim & Paſſione elucet perfectiſſima obedientia, humilitas, paupertas, patientia, fiducia, fortitudo, perſeuerantia, & infinita caritas.

III. Conſidera quomodo conſummarit omnia nos concernentia. Peccatum enim finem accepit, debita omnia ſoluta, fidelibus omnia bona comparata, nihil vt nobis deſit in vlla gratia, Eccleſia noua cum nouo ſacrificio, nouis Sacramentis & Legibus erecta, & miſſione Spiritus ſancti in æternum confirmata, Sanctorum in Lymbo deſiderium completum. In malis quoque odium Iudæorum eſt finitum, imperium diaboli euerſum, vires eius fractæ, in abyſſo catena conſtrictus, nihil amplius metuendus, ſed etiam puerulis irridendus. Tu ergo poſt tanta beneficia ne ſis ingratus; ſed conformes te eius voluntati: *Voluntas enim eius eſt ſanctificatio noſtra*, vt loquitur beatus Paulus 1. Theſſ. 4.

MEDITATIO XXXIII.

De ſeptimo verbo Domini in cruce. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 19.

I. IEsvs *magna voce clamans, ait.* Conſidera Chriſtum quoties Patri pro ſe locutus eſt, clamaſſe; ad alios, vel pro aliis, non item: vt diſcas magno affectu cum Deo agendum, & non aridè vel frigidè: Deinde vt ſcias illo momento ad omnium dolorum culmen peruentum fuiſſe. 2. Conſidera, cur clamarit orando, nempe vt indicaret ſe vitæ mortiſque Dominum, nec *niſi vocata*, inquit ſanctus Gregorius Nazianzenus, *auſa fuiſſet accedere.* 2. vt Deum Patrem ad commiſerationem pro totius mundi peccatis flecteret: omnium enim peccatorum perſonam in cruce ſuſtinebat. 3. vt ad infernum vox penetraret, quæ ibi exhilarauit Patres in Lymbo, ſed perterrefecit dæmones. 4. vt corda omnium hominum ad pœnitentiam commoueret.

II. *Pater, in manus tuas commendo ſpiritum meum.* Conſidera Chriſtum Scripturæ verbis orare: vt te doceret

non tuo iudicio & ritu Deum colere; ſed illo quem à Spiritu ſancto dictata eſt Scriptura, vel ab eodem docta Eccleſia tradit. 2. Conſidera eum non oraſſe, vel metu iudicij & inferni, vel quòd indigeret commendatione apud Patrem; ſed vt doceret te inuictum ab oratione ſpiritum non relaxare, ſciresque omnes pios hac oratione Deo commendatos. Hos enim ſpiritus nomine compellat Dominus, qui eius ſpiritu ſunt imbuti. *Qui* (inquit) *natus eſt ex ſpir. tu, ſpiritus eſt*, Ioan. 3. Si autem nos Chriſtus commendat Patri, decet & nos eidem animas commendare in benefactis.

III. *Hæc dicens, inclinato capite, tradidit ſpiritum.* Conſidera inclinaſſe caput, vt indicaret quàm graue onus peccatorum ſuſtinuerit: 2. quàm pauper fuit, non habens, etiam in morte, vbi caput reclinet: 3. vt tibi ſuggerat quanta ſint crucis commoda: 4. precibus tuis merito Paſſionis ſubnitentibus annuat. 2. Conſidera eum tradidiſſe ſpiritum, tum Patri in tertium diem aſſeruandum, tum nobis. Dederat enim nobis ante corpus ſuum, ſanguinem & veſtes, reſtabat vt daret & animam, & pretium redemptionis noſtræ fieret perfectum: vt diſcas te tuum non eſſe, ſed Chriſti, quia ſuis membris tua, ſuis potentiis tuas, ſuo corpore tuum, ſua anima tuam mercatus eſt ſibi & redemit.

MEDITATIO XXXIV.

De ſignis mortem Chriſti ſecutis. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23

I. *Ecce velum Templi ſciſſum eſt in duas partes, à ſummo vſque deorſum.* Conſidera, Chriſto ſpiritum cum clamore emittente, omnes creaturas ingemiſcere, ac ſi cum Conditore ſuo vitæ finem facienre, & ipſe deficere velle viderentur. Omnes, hominibus præ metu facientibus, in vltionem impiorum ſe paratas exhibent, Deoque ſuo etiam viſcera offerunt. 2. Conſidera velum Templi ideo ſciſſum, quia morte Chriſti omnia veteris Teſtamenti myſteria, maximè autem cruentorum ſacrificiorum, patefacta ſunt. Apertus & aditus eſt in vera Sancta Sanctorum, id eſt in cœleſtem patriam: vt diſcas impoſterum omnium excuſationum & peccatorum vela à corde tuo tollere, & interiora Deo & Sacerdoti per confeſſionem patefacere in hac vita: ſic enim opus non erit poſt mortem in die Iudicij illa ſcindere, & toti mundo manifeſtare.

II. *Et terra mota eſt, & petræ ſciſſæ ſunt.* Conſidera cùm Iudæi peterent ſilentium Iudici, turbis clamantibus: *Benedictus qui venit in nomine Domini*, Luc. 19. Chriſtum reſpondiſſe, iis tacentibus lapides clamaturos. Id verè nunc euenit: hominibus enim Chriſtum confiteri non audentibus, petræ diruptione teſtimonium dant eius diuinitati. 2. Conſidera, ſi nos qui quouis peccato lethali Chriſtum crucifigimus, de peccatis non conteramur, nec

miniosius, & ad ſalutem tibi parandam accommodatius: 2. vt tamquam hoſtia in altum ſublata, Mediatorem ſe inter Patrem cæleſtem & genus humanum interponeret, reconcilians ima ſummis: 3. vt eminus oculis te quæreret, inuenientem expanſis brachiis exciperet, in ſacris vulneribus reconderet, manibus inſculptum ob oculos ſemper haberet, & capite inclinato oſcularetur: denique vt mentem tuam à terrenis auelleret, & ad cæleſtia attolleret.

MEDITATIO XXIII.

De duobus latronibus cum Chriſto crucifixis. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 19.

I. *ET crucifixerunt eum eo duos latrones, vnum à dextris, & alium à ſiniſtris.* Conſidera execrandam Iudæorum improbitatem, quòd Redemptorem mundi crucifigant vt latronem, incredibilem verò Chriſti humilitatem, quòd talis voluerit haberi, & vt talis mori, idque noſtra cauſa, vt qui verè malefactores ſumus & latrones, hoc eſt animæ noſtræ occiſores, dum peccamus, libenter confuſionem & pœnam aliquam pro peccatis ſuſtineamus. 2. Conſidera, ſicut Chriſtus in vita tolerauit ſocietatem Iudæ, in morte verò latronum; ſic te debere tolerare humilium & pauperum conuerſationem: & ſicut ille ſua ſocietate vnum fecit ex improbo probum, ita & nos noſtra conſuetudine alios facere debere meliores.

II. *Medium autem* IESVM. Conſidera Iudæos hac ignominia conatos nomen Chriſti delere, vt pro Meſſia latronum princeps haberetur; ſed Chriſtus hanc eorum malitiam ad ſuam conuertit gloriam: nam cùm tres ſint cruci affixi, ipſe tamen ſolus cum cruce ſua toto orbe factus eſt glorioſus: 2. inter peccatores moriens, omnium pretia perſoluit: 3. neminem, quamuis teterrimum latronem, à ſalute excludit: 4. iudex erit in extremo iudicio omnium bonorum & malorum: bonos repræſentat latro ad dexteram, malos latro ad ſiniſtram. 2. Conſidera æquè bonum atque malum latronem cum Chriſto crucem ſuſtinere: vt ſcias neminem, licet bonum, à cruce ferenda exceptum.

III. *Et impleta eſt Scriptura, quæ dicit: Et cum iniquis reputatus eſt*, Iſa. 53. Conſidera, id tanto tempore prædictum: vt intelligeretur, non caſu, ſed diuina etiam voluntate accidiſſe. Chriſtus quoad diuinitatem medius erat inter diuinas perſonas, quoad humanitatem medius inter Angelos & homines, ceteraſque creaturas. Quoniam verò omnium hominum iniquitates in ſe ſuſceperat, conueniebat vt licet non eſſet, tamen inter iniquos medius, id eſt omnium iniquiſſimus reputaretur.

MEDITATIO XXIV.

De crucis Chriſti titulo. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 19.

I. *Scripſit autem & titulum cauſæ eius Pilatus, & poſuit ſuper crucem eius.* Conſidera Pilatum quidem id feciſſe, vt ob affectatum Regnum putaretur crucifixus; ſed longè aliam cauſam fuiſſe Dei, nempe vt inuenires omnem ſalutem in Iesv, omnes flores virtutum in Nazareno, & omnem in Rege ſecuritatem: Titulus enim erat, Iesvs Nazarenvs Rex Ivdaeorvm. 2. vt cognoſceres ex tabula domui præfixa, quæ diſciplinæ hîc doceantur. Solent enim ludi magiſtri valuis indicem lectionum præfigere. Hîc enim diſcis ſaluari, virtutes omnes ſectari, teipſum regere, mundum & diabolum & carnem vincere, confiteri peccata, laudare Deum, corpus caſtigare, cruce te conſignare in omnibus actionibus, & dicere: Titulus triumphalis liberet me ab omnibus malis.

II. *Et erat ſuperſcripti: ſcripta Hebraicè, Græcè & Latinè.* Conſidera variis linguis titulum ſcriptum, quia omnium intereſt hunc Regem crucifixum agnoſcere, imò beatus Paulus non iudicat ſe aliud ſcire quàm Iesvm crucifixum. Ideo enim id edito loco figitur: vt eminus videas & legas & intelligas, ac ſpretis aliis Dominum ſequaris. 1. quia omnibus linguis laudandus eſt Meſſias crucifixus, ſicut & nunc hic ſolis tribus in diuinis Eccleſiæ Officiis tamquam cruce Dominica conſecratis, laudatur. 3. quia Chriſtus hac re docere voluit, neque ſapientiam cæleſtem, quæ Hebraïcè in Bibliis, nec vllam ſcientiam vel eloquentiam humanam quæ Græcè vel Latinè conſcripta eſt, valere, niſi ad crucifixi gloriam referatur.

III. *Dicunt Pilato Pontifices: Noli ſcribere. Rex Iudæorum: ſed quia dixit, Rex ſum Iudæorum. Reſpondit Pilatus, Quod ſcripſi, ſcripſi.* Conſidera Iudæos, id eſt omnes impios & mundanos, qui addicti ſunt voluptatibus huius ſæculi & carnis, non poſſe ferre nomen Regni Chriſti crucifixi, ſicut nec crucis; probos autem in ſola cruce cum D. Apoſtolo gloriari; & cùm aliquando & dæmone, mundo, vel carne tentantur, vt crucem ſemel ſuſceptam in baptiſmo, vel religioſæ vitæ ingreſſu deſerant, cum Pilato dicunt: Quod ſcripſi, ſcripſi: Quod voui, ſeruabo: Sicut cœpi, perſeuerabo. Si enim Pilatus quod ſemel ſcripſit, mutare non vult; cur tu, quod ſemel promiſiſti, mutes?

MEDITATIO XXV.

De veſtium Chriſti diuiſione. Matth. 27. Luc. 23. Ioan. 19.

I. *Milites, cum crucifixiſſent Iesvm, acceperunt veſtimenta eius & tunicam.* Conſidera Chriſti paupertatem, habentis pauculas tantùm veſtes ad tegendam nuditatem, arcendumque frigus neceſſarias. Et tunica quidem inconſutilis à Matre Dei Chriſto infantulo fuit con-

texta, quæ cum eo creſcente creſcebat, ſicut filiis Iſraël in deſerto: vt diſcas omnem ſuperfluitatem veſtium fugere. 2. Conſidera liberalitatem Chriſti: corpus dederat, ſanguinem profuderat, nunc etiam externa bona, id eſt veſtes tibi donat, nihil præter clauos, ſpinas, ſputa, & concretum corpori cruorem ſibi ſeruans. Tu ſi perfectus Chriſti imitator eſſe velis, nudus ad nudum Chriſtum aduola.

II. *Et fecerunt quatuor partes ſorte miſſas, quam quiſque tolleret.* Conſidera milites per irriſionem portionem aliquam veſtis ſibi ſumpſiſſe, tamquam Regis Iudæorum ornatum: vt tu quoque vel fimbriam veſtium eius ſeriò colligas, hoc eſt, quicquid Paſſionem Chriſti quoquomodo attingit, in pretio habe, vt ſunt Sacramenta eius, verba eius, ſignum crucis. 2. Conſidera, nos cum militibus veſtes Chriſti diuidere, cùm inter nos non ſatis conuenimus, aut cùm aliis diſcordiæ occaſionem præbemus.

III. *De tunica inconſutili per totum dixere: Non ſcindamus eam, ſed ſortiamur de illa cuius ſit.* Conſidera vt per veſtimenta ſignificantur variæ hominum ſocietates, & particulares Eccleſiæ, quæ poſſunt per hæreſes diuidi; ſic per tunicam inconſutilem ſignificari Eccleſiam Catholicam Romanam, quæ non poteſt diuidi; ſed vnam tantùm fidem retinebit, & eſt *deſuper contexta per totum*, id eſt toto orbe diffuſa. Tu caue ne ab hac tunica excidas. 2. Conſidera tunicam inconſutilem eſſe verum & perfectum amorem in Deum: hic enim verè inconſutilis eſt, & in alios amores diuidi non poteſt: Deus enim ſolus vult amari: non admittit in ſui amore riualem.

MEDITATIO XXVI.

De irriſionibus Chriſti in cruce. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23.

I. *TRanſeuntes blaſphemabant mouentes capita ſua, & dicentes: Vah qui deſtruis Templum Dei, & in triduo illud readificas: ſaluum fac temetipſum.* Conſidera feritatem populi, Principum & militum, nec in ſummo quidem agone Chriſti ab iniuriis abſtinentium; & cùm peccata non inueniant, etiam beneficia & miracula ei exprobrantium, vt quòd infirmos ſanarit. Contrà perpende quàm grauiter hæ blaſphemiæ manſuetum Chriſti cor pupugerint, cùm ſoleant maledicta in calamitoſum conjecta ipſa calamitate eſſe acerbiora.

II. *Similiter & Principes Sacerdotum dicebant: Si Filius Dei, ſi Rex Iſraël eſt, deſcendat nunc de cruce, & credemus ei. Confidit in Deo, liberet eum nunc, ſi vult: dixit enim, Quia Filius Dei ſum. Alios ſaluos fecit, ſe non poteſt.* Conſidera cœcam Iudæorum ſtultitiam: quia enim Filius Dei fuit, ideo non debuit relinquere obedientiam Patris; ſed bibere totum calicem, quem dederat illi Pater. Deinde, quia Rex Iſraël fuit, non debuit deſcendere, cùm ſcriptum ſit, *Do-*

minum à ligno regnaturum, Pſal. 95. Et ſi regnet, non debet Imperij ſui ſceptrum, nempe crucem, deſerere: ſimiliter ſi, ſeipſum ſaluum facere velit & alios, debet perſiſtere in cruce: quia qui perſeuerarit vſque in finem, hic ſaluus erit. Vnde diſcis in vitæ ſanctæ propoſito, etiamſi difficile nonnumquam ſit, perſeuerare vſque in finem.

III. *Illudebant autem ei & milites, aceto oblato, dicentes: Si tu es Rex Iudæorum, ſaluum te fac.* Conſidera, ab impiis nullàm in hac vita cognoſci, niſi corporis ſalutem & commoditatem, ignaris pro animæ ſalute hæc Chriſtum facere, & vt nos eadem via per multas tribulationes in cœlum tenderemus. 2. Conſidera Chriſtum ad omnia opprobria nihil reſpondiſſe: vt nos doceret amore Chriſti illa patienter ferenda, nec loquendum niſi cum honos Dei, vel ſalus animæ id expoſcit, & ideo locutus eſt bono latroni, non malo.

MEDITATIO XXVII.

De primo verbo Chriſti prolato in cruce. Luc. 23.

I. IESVS *autem dicebat.* Conſidera, IESVM hæc ſeptem verba extrema cum clamore valido protuliſſe, copioſiſque lacrymis ſanguine de capite defluente mixtis. Lacrymæ orationem rigabant, ſanguis exornabat, clamor aures Patris penetrabat. Hæc & tu admitte ac expende: his enim ſanctificata ſunt ſeptem Sacramenta, & impetrata ſeptem Spiritus ſancti dona, ac depulſa ſeptem capitalia vitia. 2. Conſidera quis dixerit hæc verba? Filius Dei. Cui? Patri. Vbi? in arbore crucis. Quando? proximus morti. Quomodo? manibus expanſis in cruce ſtans, & ſanguine madens. Pro quibus? pro ſuis crucifixoribus & omnibus peccatoribus. Quid petiit? remiſſionem peccatorum. Coram quibus? coram hoſtibus, vt teſtes eſſent condonationis factæ.

II. *Pater, dimitte illis.* Conſidera verba ſingula, *Pater*, quod eſt miſericordiæ nomen, non iuſtitiæ vt *Dominus*: quaſi diceret: O Pater! agnoſce me filium. Pater filio nil recuſat. Itaque quàm carum habes me filium, ſic nunc me orantem exaudi. Cùm enim ideo crucem hanc aſcenderim vt veniam impetrarem, nouam crucem mihi impones ſi abnueris. Hanc vnam obedientiæ meæ poſtulo mercedem. 2. Conſidera vocem *dimitte*. Fungitur officio Sacerdotis Dominus: orat enim pro peccatis populi, imo & hoſtiæ, nec gratuitam ſolùm condonationem petit, ſed & offert ſatisfactionem. Clamant vulnera, ſanguis, ſputa, dolores, *Dimitte*, hæc pro peccatis eorum ſuſcipe. Petit autem ſine conditione & abſolutè, *Dimitte*: vt diſcas remiſſionem peccatorum & diuinam gratiam abſolutè petendam, quia ſemper ad Dei refertur gloriam. Deinde non petit dimitti peccata tantùm commiſſa, ſed omnia etiam futura. 3. Nota vocem *illis*, id eſt non tantùm crucifixo-

ribus, ſed omnibus qui peccatis ſuis cauſam dederunt meæ Paſſioni. Itaque neque tu ab hac oratione excluſus es.

III. *Quia neſciunt quid faciunt.* Conſidera IESVM iudicem omnium, & IESVM, non iudicis & accuſatoris, ſed defenſoris partes ſuſcipere, cùm tanta tamen peccati huius fuerit malitia, vt niſi ignorantiæ nomine extenuari potuerit, imo cùm voluntaria fuerit ignorantia, mirum eſt quomodo Iudæos excuſare poſſit. Excuſabit ergo Chriſtus tunc magis illorum peccata, qui cum dolore inuocant nomen eius. Et tu diſce hoc exemplo excuſare, non augere exiguas proximi offenſiunculas. 2. Conſidera Iudæos ſciuiſſe quidem quid mali agerent; ſed neſciuiſſe quæ ipſis mala impenderent: & omnes peccatores, dum peccant, neſciunt quid agant, quia ſi ſcirent quàm grauiter Deum offendant, quantaſque pœnas mereantur, millies mori mallent.

MEDITATIO XXVIII.

De ſecundo verbo Chriſti. Lùc. 23.

I. *CVm vnus latronum Chriſto improperaret: Si tu es Chriſtus, ſaluum te fac & nos; alter eum increpauit: Neque tu times Deum, quòd in eadem damnatione es? & nos quidem iuſte: nam digna factis recipimus, hic verò nihil mali geſſit.* Conſidera mirandam conuerſionem boni Latronis: quo enim tempore Apoſtoli de Chriſto non audebant loqui, publicè eum defendit, non abſterritus Iudæorum calumniis, non proditione Iudæ, non fuga diſcipulorum, non Chriſti mortalitate. 2. ſocium peccantem inſigni caritate corripit priùs, quàm ſibi aliud à Domino petat, incutit timorem mortis impendentis & iudicij tremendi, peccatum ſuum agnoſcit, & crucis pœnam in ſatisfactionem ſufficit, Chriſti innocentiam prædicat, qui verè ſolus cum beata Virgine erat innocens. 2. Conſidera, ſi Deum velimus nobis propitium, blaſphemias in Deum & Sanctos ex zelo eſſe arguendas, peccata ſincerè confitenda, & famam piorum, cùm traducitur, tuendam.

II. *Et dicebat ad* IESVM: *Domine, memento mei cùm veneris in Regnum tuum.* Conſidera, vnde huic Latroni tam repentina mutatio, homini ſcelerato & infideli, & tam felix, vt primus omnium os ſuum ad fontem aquæ vitæ apponeret, vt ſocius Chriſti in cruce mereretur eſſe ſocius? Hæc verè fuit mutatio dextræ Excelſi, ad cuius dextram pependit. 2. Conſidera magnam eius fidem, quòd quem mori videbat, credidit, & profeſſus eſt Dominum, & Regem non terrenum, ſed cœleſtem. Deinde ſpem firmam, quòd grauitas peccatorum eum non deterruit, quominus humiliter peteret ſui memoriam non deponi: vbi oſtendit ſummam in verbo modeſtiam ac ſubmiſſionem.

III. *Et dixit illi* IESVS: *Amen dico tibi, hodie mecum eris in Paradiſo.* Conſidera quomodo paulatim Saluator

ſinum miſericordiæ expandat. Paulò ante pro crucifixoribus orabat, nunc Latroni Paradiſum aperit. Quàm benignus, Domine! quàm largus! imo quàm prodigus es in hunc Latronem! Facilè apparet te in mundum veniſſe, vt peccatores facias ſaluos, imo nihil aliud facere potes cùm ſis ipſa miſericordia, imo fons omnis bonitatis. 2. Conſidera, ſi Latronem qui totam vitam in ſceleribus tranſegerat, ob vnius horæ pœnitentiam Chriſtus Paradiſo remunerat; quid illis faciet, qui ad mortem vſque fideliter ipſi ſeruiunt? 3. Nota quòd è duobus latronibus ſecum crucifixis, vnum ſaluauit, vt nemo deſperet, imminente morte: alterum verò non ſaluauit, vt nemo prætendens miſericordiam Dei, pœnitentiam ad finem vitæ differat.

MEDITATIO XXIX.

De tertio verbo Christi in cruce. Ioan. 19.

I. *STans autem iuxta crucem* Iesv *mater eius, & ſoror matris eius Maria Cleophæ, & Maria Magdalena.* Conſidera, fugientibus Apoſtolis, mulieres vſque ad crucem Dominum ſecutas, ac imprimis matrem eius, tum quòd cæteris eſſet feruentior, tum ne quem hactenus ſecuta fuerat, in morte deſereret, & ſi quid poſſet ſolatij, præſtaret, vel obſequij, tum quia & ipſa parata erat, ſi fieri poſſet, per crucem mori, ſciens ſibi prædictum à ſene Simeone: *Et tuam ipſius animam doloris pertranſibit gladius,* Luc. 2. Vnde & ipſa præ aliis Martyribus nobilius ibi martyrium, nempe in anima paſſa eſt. 2. Conſidera beatam Virginem, ſanctum Ioannem, & cæteras mulieres ſtetiſſe iuxta crucem, non ſediſſe, aut exanimes concidiſſe: non enim ſatis eſt ad ſalutem vt ſimus vicini cruci, ſed opus eſt ſtare erectos, & pugnare aduersùs tentationes.

II. *Cum ergo* Iesvs *vidiſſet matrem & diſcipulum ſtantem, quem diligebat, dixit matri ſuæ: Mulier, ecce filius tuus.* Conſidera Iesvm matrem ſuam vocare mulierem, quia maternæ aures ſine nouo vulnere illud dulciſſimum nomen non tuliſſent: deinde vt doceret Religioſos, qui mundo mortui cum Chriſto, per obedientiam crucifixi ſunt, obliuiſci in terra patris & matris. 2. Conſidera ſub Ioannis nomine omnes nos filios commendatos beatæ Virgini, vt hac ratione virginitatem cum Ioanne amaremus, ipſam vt matrem coleremus, & in omnibus tentationibus ad eam confugeremus.

III. *Deinde dixit diſcipulo: Ecce mater tua. Et ex illa hora accepit eam diſcipulus in ſua.* Conſidera matrem ideo ſancto Ioanni ſoli commendatam, quia cæteris fuga dilapſis, ille ſolus fidelis amicus vſque ad mortem permanſerat: veros enim amicos & ſeruos Chriſti crux diſcernit, id eſt, tentationum & tribulationum tempus. Filij ergo & genuini beatæ Virginis ſunt, qui ad crucem vſque Chriſtum ſequuntur. 2. Conſidera voce *Ecce* indicari ſummum be-

neficium eſſe, vt communem homo & Deus habeat matrem, ad quam confugias, in qua ſpem colloces, quæ Mediatrix ſit inter nos & Deum. 3. Conſidera ſanctum Ioannem, licet pauperem, hanc nouam matrem recepiſſe in ſua, non bona, domos, agros, ſed officia: curam enim eius egit, ne quid deeſſet. Tu roga Dominum vt tibi etiam ſit mater, & pro te apud filium iugiter intercedat.

MEDITATIO XXX.

De quarto verbo in cruce. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23.

I. *A Sexta hora tenebræ factæ ſunt ſuper vniuerſam terram, vſque ad horam nonam, & obſcuratus eſt Sol.* Conſidera Solem in Domini tui Paſſione obſcurari, vt ſicut moriente patrefamilias, tota domus pullis veſtitur in ſignum luctus; ſic luctum de Domini tui Paſſione in Meditationibus concipias: 2. vt diſcas grauitatem peccatorum mortalium tantam eſſe, vt leuius ſit Solem & ſidera interire, quàm vno crimine Dei offendi maieſtatem: ſiquidem quolibet peccato mortali Deus eſt occiſus: 3. vt intelligas Dominicæ Paſſionis fructum eſſe in contemptu ſplendoris mundi huius: Qui enim cum Chriſto confixi ſunt, non honoribus, ſed contemptu gaudent & neglectu. Vnde Paulus: *Abſit mihi gloriari, niſi in cruce Domini*, Gal. 6.

II. *Circa horam nonam exclamauit* IESVS *voce magna, dicens: Eli, Eli, lammazabacthani: id eſt, Deus meus, Deus meus, vt quid dereliquiſti me?* Conſidera Chriſtum idcirco in fine tam miſerabilem edidiſſe clamorem, quòd reuerà in parte animi inferiore intolerabiles ſentiret pœnas: pars enim illa nihil ſolatij vel auxilij à ſuperiore parte, nec ab ipſa diuinitate coniuncta accepit; ſed relicta fuit, vt pateretur quantum poſſet. Hora nona autem corpus totum erat exhauſtum, tum ex copia effuſi ſanguinis, tum ex incredibili clauorum dolore, tum ex lethali ſudore frigoréque vndique diffuſo. 2. Conſidera quomodo in tali ſtatu moribundos ad cælum ſuſtulerit oculos, multiſque profuſis lacrymis clamarit magno affectu, *Deus meus, Deus meus*, qui numquam deſeris clamantes ad te; cur me dilectiſſimum filium ſine vllo ſolatio in hac extrema lucta derelinquis? Hinc diſce quid nobis qui pleni peccatis ſumus, futurum ſit in hora mortis, ſi Filius Dei ita deſeritur, niſi Chriſto coniuncti maneamus?

III. *Quidam autem illic ſtantes dicebant, Heliam vocat iſte.* Conſidera hoc dictum eſſe, vt diſcas otioſos homines in rebus ſuis incurios, nihil niſi aliorum verba & facta carpere & ridere. 2. ab impiis ignorari diſcrimen inter Eli & Heliam, id eſt, inter honorem qui Deo debetur, & qui Sanctis: vt ſunt Hæretici noſtri temporis. 3. illos ſiniſtrè Dei verba torquere, qui illa quidem audiunt, ſed non iuxta illa vitam inſtituunt.

MEDITATIO XXXI.

De quinto Chriſti verbo. Ioan. 19.

I. *SCiens* IESVS *omnia conſummata, vt conſummaretur Scriptura, dixit: Sitio.* Conſidera Dominum in tantis crucis tormentis, tamen luſtraſſe Scripturas ſingulas, an quæ fortè ſupereſſet nondum ad tuam ſalutem impleta, vt tu in Dei voluntatem ſuperiorumque iuſſa intentus, nihil omittas eorum quæ tui officij vel vocationis ſunt. 2. Conſidera Chriſtum nihil vmquam vel feciſſe temerè, vel dixiſſe; ſed eò retuliſſe omnia vt conſummaretur Scriptura, id eſt voluntas Dei in ea expreſſa: ſic effice tu quoque vt nihil agas, niſi quod conſentaneum eſt tuæ vocationis legibus & obedientiæ, & mercedem mirum in modum in cælo augebis.

II. *Sitio.* Conſidera cur tot doloribus obrutus de ſola ſiti quæratur, nimirum vt qui iam ſanguinem ſuum totum effuderat, omnis generis cruciatus exantlarat: Patrem pro omnium peccatis orarat, indicare optare ſe, vt viciſſim nos pro grati animi ſignificatione aliquid offerremus: Sitiebat enim emendationem, perfectionem & ſalutem noſtram, ſicut & ſitiuit à primo vitæ exordio. 2. vt hanc ſitim animarum teſtamento nobis relinquat. Mundus ſitit opes, honores, voluptates, quæ magno quidem conſtant; ſed ſitim non explent, imo vt venena bibentem perimunt. At Chriſtus te vult ſitire ad fontem aquæ viuæ ſalientem in vitam æternam, id eſt Deum, tuamque & aliorum ſalutem, ſicut ſitiuit Chriſtus, quæ ſitim explent.

III. *Et continuò accurrit vnus habens ſpongiam aceto impletam, impoſuit arundini & hyſſopo, & dabat ei bibere.* Conſidera an hæc ſit iuſta merces illius oris quod ad noſtram ſalutem toties apertum fuit, & linguæ illius quæ tot documenta dedit, tot ægros curauit, tot edidit miracula. Sed Chriſtus, qui iam pro cæteris peccatis tuis aliis pœnis ſatisfecerat; voluit etiam gulæ &intemperantiæ medicinam adhibere, & os quod eſu pomi in Paradiſo erat infectum, hac amaritudine quaſi antidoto purgare. 2. Conſidera, nos acetum porrigere Chriſto, cùm in rebus ad ſalutem ſpectantibus ſumus tepidi & negligentes: mundo verò merum vinum præbere, cùm nulli labori parcimus, in honoribus & exiſtimatione nominis aucupanda.

MEDITATIO XXXII.

De ſexto Chriſti verbo. Ioan. 19.

I. *CVm accepiſſet* IESVS *acetum, dixit: Conſummatum eſt.* Conſidera non dictum eſſe: Conſummatum eſt hoc vel illud, ſed abſolutè: vt ſcias hac Dominica Paſſione omnia perfecta, tam in cælis quàm in terris, tam quæ ad Deum, quàm quæ ad homines pertinent. Sicut enim peccatum violauit omnia, ita Chriſti ſanguis reſtituit omnia: vt diſcas & in Chriſti Paſſione omnia quærere, & cum

Apoſtolo, in nullo niſi in cruce Domini gloriari, Gal. 6.

II. Conſidera quomodo conſummarit omnia quæ ad Deum vel ad ſe pertinebant. Primò enim quidquid à Prophetis prædictum, per figuras veteris Legis præfiguratum, à voluntate æterni Patris decretum vel mandatum: quidquid denique ad redemptionem noſtram opus erat, perfectiſſima obedientia expleuit. 2. quia nulla pars, nullum membrum in eo expers crucis fuit: anima triſtis fuit ad mortem: corpus totum flagris laceratum, caput confixum ſpinis, capilli euulſi, facies deformata ſputis & alapis, aures vexatæ blaſphemiis & iniuriis, manus & pedes transfoſſi clauis, lingua fellis & aceti amaritudine imbuta, ſanguis totus effuſus. 3. extremam manum appoſuit omnium virtutum ſpeculo & exemplari. In vita enim & Paſſione elucet perfectiſſima obedientia, humilitas, paupertas, patientia, fiducia, fortitudo, perſeuerantia, & infinita caritas.

III. Conſidera quomodo conſummarit omnia nos concernentia. Peccatum enim finem accepit, debita omnia ſoluta, fidelibus omnia bona comparata, nihil vt nobis deſit in vlla gratia, Eccleſia noua cum nouo ſacrificio, nouis Sacramentis & Legibus erecta, & miſſione Spiritus ſancti in æternum confirmata, Sanctorum in Lymbo deſiderium completum. In malis quoque odium Iudæorum eſt finitum, imperium diaboli euerſum, vires eius fractæ, in abyſſo catena conſtrictus, nihil amplius metuendus, ſed etiam puerulis irridendus. Tu ergo poſt tanta beneficia ne ſis ingratus; ſed conformes te eius voluntati: *Voluntas enim eius eſt ſanctificatio noſtra*, vt loquitur beatus Paulus 1. Theſſ. 4.

MEDITATIO XXXIII.

De ſeptimo verbo Domini in cruce. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 19.

I. IEsvs *magna voce clamans, ait.* Conſidera Chriſtum quoties Patri pro ſe locutus eſt, clamaſſe; ad alios, vel pro aliis, non item: vt diſcas magno affectu cum Deo agendum, & non aridè vel frigidè: Deinde vt ſcias illo momento ad omnium dolorum culmen peruentum fuiſſe. 2. Conſidera, cur clamarit orando, nempe vt indicaret ſe vitæ mortiſque Dominum, nec *niſi vocata*, inquit ſanctus Gregorius Nazianzenus, *auſa fuiſſet accedere.* 2. vt Deum Patrem ad commiſerationem pro totius mundi peccatis flecteret: omnium enim peccatorum perſonam in cruce ſuſtinebat. 3. vt ad infernum vox penetraret, quæ ibi exhilarauit Patres in Lymbo, ſed perterrefecit dæmones. 4. vt corda omnium hominum ad pœnitentiam commoueret.

II. *Pater, in manus tuas commendo ſpiritum meum.* Conſidera Chriſtum Scripturæ verbis orare: vt ſe doceret

non tuo iudicio & ritu Deum colere; ſed illo quem à Spiritu ſancto dictata eſt Scriptura, vel ab eodem docta Eccleſia tradit. 2. Conſidera eum non oraſſe, vel metu iudicij & inferni, vel quòd indigeret commendatione apud Patrem; ſed vt doceret te inuictum ab oratione ſpiritum non relaxare, ſciresque omnes pios hac oratione Deo commendatos. Hos enim ſpiritus nomine compellat Dominus, qui eius ſpiritu ſunt imbuti. *Qui* (inquit) *natus eſt ex ſpir.tu, ſpiritus eſt*, Ioan. 3. Si autem nos Chriſtus commendat Patri, decet & nos eidem animas commendare in benefactis.

III. *Hæc dicens, inclinato capite, tradidit ſpiritum.* Conſidera inclinaſſe caput, vt indicaret quàm graue onus peccatorum ſuſtinuerit: 2. quàm pauper fuit, non habens, etiam in morte, vbi caput reclinet: 3. vt tibi ſuggerat quanta ſint crucis commoda: 4. precibus tuis merito Paſſionis ſubnitentibus annuat. 2. Conſidera eum tradidiſſe ſpiritum, tum Patri in tertium diem aſſeruandum, tum nobis. Dederat enim nobis ante corpus ſuum, ſanguinem & veſtes, reſtabat vt daret & animam, & pretium redemptionis noſtræ fieret perfectum: vt diſcas te tuum non eſſe, ſed Chriſti, quia ſuis membris tua, ſuis potentiis tuas, ſuo corpore tuum, ſua anima tuam mercatus eſt ſibi & redemit.

MEDITATIO XXXIV.

De ſignis mortem Chriſti ſecutis. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23

I. *Ecce velum Templi ſciſſum eſt in duas partes, à ſummo vſque deorſum.* Conſidera, Chriſto ſpiritum cum clamore emittente, omnes creaturas ingemiſcere, ac ſi cum Conditore ſuo vitæ finem faciente, & ipſe deficere velle viderentur. Omnes, hominibus præ metu facientibus, in vltionem impiorum ſe paratas exhibent, Deoque ſuo etiam viſcera offerunt. 2. Conſidera velum Templi ideo ſciſſum, quia morte Chriſti omnia veteris Teſtamenti myſteria, maximè autem cruentorum ſacrificiorum, patefacta ſunt. Apertus & aditus eſt in vera Sancta Sanctorum, id eſt in cœleſtem patriam: vt diſcas impoſterum omnium excuſationum & peccatorum vela à corde tuo tollere, & interiora Deo & Sacerdoti per confeſſionem patefacere in hac vita: ſic enim opus non erit poſt mortem in die Iudicij illa ſcindere, & toti mundo manifeſtare.

II. *Et terra mota eſt, & petræ ſciſſæ ſunt.* Conſidera cùm Iudæi peterent ſilentium Iudici, turbis clamantibus: *Benedictus qui venit in nomine Domini*, Luc. 19. Chriſtum reſpondiſſe, iis tacentibus lapides clamaturos. Id verè nunc euenit: hominibus enim Chriſtum confiteri non audentibus, petræ diruptione teſtimonium dant eius diuinitati. 2. Conſidera, ſi nos qui quouis peccato lethali Chriſtum crucifigimus, de peccatis non conteramur, nec

Paſſioni Chriſti compatiamur,nec tremendum Iudicij diem timeamus, terra ſumus inſenſibiliores, petris duriores, & mortuis magis mortui.

III. *Et monumenta aperta ſunt, & multa corpora Sanctorum ſurrexerunt, & in ſancta ciuitate multis apparuerunt.* Conſidera hoc ſigno omnium maximo, Chriſtum, apertis inferorum portis, ſanctos Patres liberos emiſiſſe: 1. eadem morte fœtentia cordium ſepulcra aperienda eſſe, vt inde fœtor omnis peccatorum exhalaret: 2. corpora iuſtorum aliquando reſurrectura, & cum Chriſto ſine fine victura. 2. Conſidera his quinque Dominicæ Paſſionis ſignis contineri effectus quos in anima peccatoris operatur. Primò enim, ſciſſo velo ignorantiæ, iudicij dies & pœnæ inferni illi obijciuntur: 2. terra, id eſt mens, timore illorum commouetur ad reſipiſcendum: 3. cor ſaxeum ad pœnitentiam emollitur: 4. per confeſſionem è ſepulcro peccatorum extrahitur: 2. reſtituitur vitæ gratiæ, & dignus fit ingreſſu ciuitatis ſanctæ ſupernæ Ieruſalem.

MEDITATIO XXXV.

De conuerſione Centurionis. Matth. 27. Marc. 15.

I. *Videns Centurio, qui ex aduerſo ſtabat, quia ſic clamans expiraſſet, viſo terræ motu, timuit cum ſuis valde.* Conſidera quàm velociter ſanguis Chriſti ſuas exerat vires, oratione tam efficaci Deo Patri oblatus, qua pro crucifigentibus rogauit. Quæ enim terræ motu, aliiſque ſignis indicabantur, eadem hic in animis hominum perficiuntur. Tu ſpem firmam concipe eum tuis neceſſitatibus numquam defore, qui etiam carnifices ſuos ad pœnitentiam reuocauit. 2. Conſidera quæ conuerſionis Centurionis, ſociorumque fuerit cauſa, nempe quia ex aduerſo ſtabat, id eſt mores, geſtus & verba Chriſti ſedulò obſeruabat; ſic tu, ſi conuerti velis, diligenter perlege vitam Chriſti, eiuſque virtutes obſerua. 3. Conſidera, omnes timuiſſe, conſpectis miraculis, quia *initium ſapientiæ eſt timor Domini,* Prou. 1.

II. *Et glorificauerunt Deum, dicentes: Verè hic homo iuſtus erat: verè hic homo Filius Dei erat,* Luc. 25. Conſidera hunc primum Crucis Dominicæ fructum eſſe, vt Deo ſua gloria integra fide tribuatur, & quidem à carnificibus ſuis. Magna bonitas Domini, tanta facilitate eorum crudelitatem in manſuetudinem commutantis, & opprobria in laudes Angelicas conuertentis! 2. Conſidera ingens miraculum: in morte atroci & infami illum à gentibus agnoſci Deum, qui vix homo præ corporis deformitate videretur. Nempe ſanguis Chriſti ea credenda perſuadet, quæ etiam omnem fidem humanam excedunt.

III. *Omnes quoque è turba videntes quæ fiebant, percutientes pectora ſua, reuertebantur. Stabant autem omnes noti*

eius

eius à longè, & mulieres multæ quæ in Galilæa miniſtrarant ei. Conſidera, terræ motu & aliis ſignis ita turbam moueri, vt incipiant confiteri eum quem ante ſpreuerant: vt diſcas aduerſitatem ſæpè vtiliorem eſſe proſperitate, quia reddit nos cordatiores. 2. Conſidera à longè ſtetiſſe mulieres notas, quæ Chriſto miniſtrarant: vt diſcas hanc mercedem rependi earum caritati & eleemoſynis, quòd ad crucem vſque perſeuerarint; ſed à longè ſtetere, quia exigua earum crux fuit, ſi cum Chriſti cruce conferatur.

MEDITATIO XXXVI.

De latere Chriſti aperto. Ioan. 19.

I. *IVdæi, quia erat dies Paraſceue, rogarunt crucifixorum frangi crura; ſed latronum tantùm fracta ſunt.* Conſidera Iudæos, cultus diuini prætextu, longè aliud voluiſſe, vt nimirum Chriſtum, quem expiraſſe neſciebant, grauiori cruciatu de hac vita tollerent: vt diſcas hominum improborum malitiam ſemper creſcere, iuxta illud: *Mali homines & ſeductores proficient in peius*, 2. Tim. 3. 2. Conſidera, vtrumque latronem commune quidem ſuſtinuiſſe ſupplicium; ſed bonus ille peccata deleuit, & nomen Martyris ſibi comparauit, iuxta Auguſtinum, malus gehennam addidit: vt diſcas quam mundus & diabolus ſuis cultoribus mercedem reddant, nempe duplicem pœnam.

II. IESV *autem, cùm eum viderent mortuum, non fregerunt crura; ſed vnus militum lancea latus eius aperuit, & continuò exiuit ſanguis & aqua.* Conſidera quàm magnum fuerit vulnus: Non enim, vt notauit Auguſtinus, ait Scriptura, *Latus percuſſit*, ſed *aperuit*. Vnde & beatus Thomas à Domino iuſſus eſt ei inferre manum poſt Reſurrectionem. 2. Conſidera Chriſtum amore voluiſſe id fieri, vt nihil de amore ſe remiſiſſe oſtenderet, imò, ſi opus foret, paratum iterum pati, ac *vt quicquid in corde reſederat ſanguinis*, ait beatus Cyprianus, *effunderet, nihil ſibi reſeruans.* Deinde vt amoris tui ſignum indelebile inſculperet ad hæc, vt ad cordis eius intima, velut per oſtiolum, in latere arcæ penetrares. Denique, vt ſicut ex latere dormientis Adæ educta eſt Eua, ſic ex latere Chriſti dormientis Eccleſia: aquâ enim Baptiſmi fideles generantur, & ſanguine in Euchariſtia cibantur.

III. *Et qui vidit, teſtimonium perhibuit, & verum eſt teſtimonium eius, vt & vos credatis: Facta enim ſunt hæc, vt Scriptura impleretur. Os non comminuetis ex eo*, Exod. 12. &, *Videbunt in quem transfixerunt*, Zach. 11. Conſidera ideo ſanctum Ioannem multis verbis dicere ſe eſſe oculatum teſtem: vt diſcas eſſe myſterium magni momenti. 2. ideò quod de Agno Paſchali in Exodo ſcribitur, Chriſto attribui, quia ipſe eſt verus Agnus, cuius os non debet comminui, id eſt, eius potentiam in Euchariſtia non debemus ſcrutari, vel fraternam caritatem violare. 3. in die iudicij

vulnera Chriſti impiis fore conſpicua: vt diſcas quanta gloria ſit Martyrum futura in cælo, qui cum Chriſto vulnerum cicatrices velut gemmas retinebunt.

MEDITATIO XXXVII.

De depoſitione de Cruce. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 19.

I. *Cum eſſet ſerò, venit Ioſeph ab Arimathia, homo diues & nobilis decurio, vir bonus & iuſtus, & occultus* Iesv *diſcipulus.* Conſidera Dominum duobus Ioſephis commendaſſe ſuam perſonam: Vni initio vitæ, à quo gubernaretur; alteri in fine, à quo ſepeliretur. Ioſeph idem eſt quòd accreſcens vel proficiens, quia Iesvs iis tantùm ſe communicat, qui in vita ſpiritali in dies proficiunt.

2. Conſidera Ioſeph occultum fuiſſe diſcipulum Iesv; ſed ne perderet tandem tantum theſaurum, prodidit ſe, contemptis periculis: vt diſcas te non obtenturum Iesvm, niſi contemnas timores humanos, & paratus ſis aliud pati. Roſæ non colliguntur ſine ſpinarum puncturis.

II. *Hic non conſenſerat actibus eorum, quia expectabat Regnum Dei. Hic audacter à Pilato petijt corpus* Iesv, *& impetrauit, cùm ex Centurione audiſſet eſſe mortuum, de quo mirabatur.* Conſidera alias virtutes Ioſephi, ſi vis eſſe dignus corpore Domini. Primò enim vitanda ſunt malorum conſortia. 2. ad Regnum cæleſte eſt anhelandum. 3. conſtanter perficienda ſunt quæ Dei gloriam promouent. 4. ſæpè magno deſiderio & deuotione petendum eſt & accipiendum corpus Domini. 2. Conſidera miram obedientiam Chriſti poſt mortem, quòd noluerit corpus deponi citra licentiam legitimi Magiſtratus; & vt illud ex gratia ab eo peteretur, tamquam malefactoris, quo terræ mandari poſſet. Deinde eximium in nos amorem, quòd poſtquam dedit nobis ſanguinem, animam & vitam, pro conſolatione noſtra voluit etiam corpus ſuum Ioſepho, & in eo nobis donari.

III. *Ioſeph autem mercatus ſindonem mundam, corpus* Iesv *depoſitum illi inuoluit.* Conſidera quantam reuerentiam Ioſeph cruci exhibuerit, clauos ipſe euulſerit, & de cruce (iuuante Ioanne & mulieribus paulatim, excipiente illud in ſinum matre ſua beata Virgine) demiſerit. Quot hîc ſingultus! quot ſuſpiria omnium & lacrymæ! Vide quomodo in oſcula beata Mater ruat totius corporis, quomodo in pectus beatus Ioannes, quomodo ad pedes Maria Magdalena. 2. Conſidera ſindonem mundam eſſe mundam à peccatis conſcientiam, in qua debemus corpus Domini excipere dum communicamus; & ſi non habemus, nummo pœnitentiæ emere.

MEDITATIO XXXVIII.

De ſepultura Domini. Ioan. 19.

I. *VEnit & Nicodemus ferens mixturam myrrhæ & aloës quaſi libras centum: corpus autem Chriſti ligarunt linteis cum aromatibus.* Conſidera quantum Nicodemus ex Paſſione hac profecerit. Priùs venerat ad IESVM nocte, nunc palàm; tunc nihil præter quæſtiones afferebat, nunc fert precioſa aromata, & officium exhibet ſepulturæ: vt diſcas in virtutibus progreſſum facere, omnemque metum & turpem verecundiam excutere. 2. Conſidera neutrum acceſſiſſe munere vacuum: nam Ioſeph linteum & nobile ſepulcrum dedit. Nicodemus myrrham & aloëm in magna copia tulit ad obſequium corporis mortui, vt tu quoque eius honori libenter labores tuos conſecres. 3. Conſidera quid officij præſtiterint corpori depoſito; quàm ſedulò omnia eius vulnera contemplati ſint; quoties oſculati; quàm reuerenter in ſubiectam peluim, ſputa, cruorem, aliaſque ſordes abluerint, & pro reliquiis conſeruarint; quomodo ablatum corpus linteis ligarint, & caput ſudario texerint.

II. *Poſuerunt autem* IESVM *in monumento quod Ioſeph exciderat in petra, in quo nondum quiſquam poſitus erat. Et aduoluit Ioſeph ſaxum magnum ad oſtium monumenti, & abijt.* Conſidera Chriſtum voluiſſe ſepeliri, vt nihil quæ ad homines pertinent, prætermitteret: 1. vt tu, maximè ſi Religioſus ſis, cogites te eſſe vt mortuum & ſepultum mundo & concupiſcentiis eius. 2. Conſidera vt ſacra vaſa in Templo; ſic corpora noſtra, quibus corpus Domini in communione recipimus, poſſe dici ſepulcra Domini. Tunc autem ſunt in petra exciſa, quando in virtutis cultu conſtantes ſumus. Magnum autem ſaxum ſepulcro noſtro aduoluimus, cùm gratia Dei ita munimus pectus, vt nullus aditus ſit dæmoni, carni & mundo.

III. *Mulieres autem ſedebant contra ſepulchrum, aſpicientes vbi poneretur corpus* IESV, *& reuertentes parauerunt aromata & vnguenta.* Conſidera te, cùm corpus Domini ſuſceperis in corpus tuum, velut ſepulcrum, debere à diſtractione mentis cauere, cum Mariis autem iſtis perſeuerare in contemplatione IESV in corde tuo ſepulti. 2. non ſatis eſſe vt Chriſtus ſemel ſit vnctus, ſed cum mulieribus alia vnguenta paranda, quia de virtute in virtutem eſt procedendum.

MEDITATIO XXXIX.

De cuſtodia ſepulcri. Matth. 27.

I. *PRincipes Sacerdotum rogant Pilatum vt iubeat cuſtodiri ſepulcrum, ne diſcipuli eum furentur, & dicant ſurrexiſſe. Seductorem enim illum dixiſſe: Poſt tres dies reſurgam.* Conſidera quale ſtudium impiorum illorum ſit in tanto ſabbato, quod erat feſtum Paſchæ, vt obſcurent glo-

riam Chriſti: quando enim cum Deo agendum erat, agunt cum homine prophano & infideli. Quos tu imitaris, dum negotiis externis diebus feſtis, quando Templa & Sacramenta frequentanda ſunt, diſtineri te ſinis. 2. Conſidera timeri ab iſtis impiis Chriſtum etiam mortuum: quanto magis timebitur viuus, dum veniet cum maieſtate viuos & mortuos iudicaturus. 3. Conſidera cur Chriſtum vocent ſeductorem, nempe quia populum ad veram fidem & ſalutem, Apoſtolos verò ad Euangelicam perfectionem adduxit, & doctrinam ſuam miraculis firmauit: vt non mireris nunc quoque vocari ſeductores, qui alios ad Catholicam fidem, ad perfectius viuendi genus, & religioſam vitam traducunt.

II. *Ait illis Pilatus: Habetis cuſtodiam: ite, cuſtodite ſicut ſcitis.* Conſidera eum qui ſemel impiorum voluntati conſenſit, non poſſe ſe facilè ab eorum importunitate ſubducere, vt hîc accidit Pilato, & experiuntur qui ſemel dæmoni ſe addixere, aut meretriculæ amori dedidere. 2. Conſidera inde factum, vt Pilatus qui priùs pro Chriſto ſtabat, nunc metu perculſus cum Iudæis contra eum conſpiret, dicens: *Habetis præſidiarios meos milites: diligenter ergo cuſtodite.* Hic enim fuit peccati fructus, vt & auctor fieret incenſorque malorum, & totus metu obfactam mentionem reſurrectionis trepidaret.

III. *Illi abeuntes munierunt ſepulcrum, ſignantes lapidem cum cuſtodibus.* Conſidera hanc impiorum contra Deum ſollicitudinem gloriam Chriſti magis promouiſſe, & accidiſſe quod illi veriti ſunt, ne nouiſſimus error eſſet peior priore: quo enim plures cuſtodias & ſigilla adhibuere, hoc teſtatior facta eſt Chriſti reſurrectio, & omnis ſuſpicio furti adempta. 2. Conſidera ſtudium Iudæorum in malo te ſalubriùs imitari poſſe in bono: vt, ſi velis IESVM non tolli ex animæ tuæ ſepulcro, præſerues te non ſolùm ab operibus malis cuſtodiendo ſenſus externos; ſed etiam obſignes ſigno Crucis, & cuſtodias cor à cogitationibus & deſideriis prauis.

MEDITATIO XL.

De deſcenſu Chriſti ad Lymbum. Epheſ. 4. Coloſſ. 2.

I. CONſidera, quomodo Saluator noſter eadem immenſa in nos caritate qua pro nobis Crucem aſcendit & Paſſionem conſummauit, mox ad inferos in propria perſona deſcendit, vt opus Redemptionis quàm perfectiſſimè abſolueret. Sicut enim mortem elegit, vt nos à morte vindicaret; ita & deſcenſum hunc in intima & obſcuriſſima terræ penetralia ſuſcepit, vt ſuos ab inferis liberaret. Vnde diſcis 1. negotia gloriæ Dei & ſalutis animarum per te, & non per alios, perficere. 2. non dedignari pro conſolatione vel auxilio proximorum vilia loca, vt hoſpitalia, carceres, & pauperum viſere tuguria.

II. Conſidera quàm incredibili gaudio perfuſi ſint omnes Patres qui in obſcuriſſimis terræ locis inde à condito orbe per duo, tria, quatuor, quinque millia annorum latuere, cùm perfringi inferni portas audirent, animamque Chriſti cum ingenti fulgore, Angelis innumeris ſtipatam ingredientem viderent. Præcurrebat ibi reliquos ſine dubio Ioannes Baptiſta, & digito omnibus demonſtrabat illam eſſe Chriſti animam, quem ipſe baptizaſſet. Tum primus generis humani parens Adam, ſupplex ad Chriſti pedes, & amplexum ruebat: idem Noë, Abraham, Dauid, & alij faciebant. Eò autem maius fuit gaudium, quo maior & diuturnior per tot annorum curricula fuit huius aduentus expectatio, quo clariùs viderunt omnes promiſſiones Patribus factas, reipſa completas, omneſque tribulationes perpeſſas conuerſas in ſummam felicitatem & gloriam. Sicut enim in cælo & in terra nullum præſtantius bonum eſt, quàm Deus; ſic nullum maius poteſt eſſe gaudium, quàm Deum videre & poſſidere.

III. Conſidera quomodo ad Chriſti aduentum omnes tartarei ſpiritus cœperint contremiſcere: & poſt ereptam tot Patrum prædam, quam cum ſummo triumpho, fracto eorum robore & potentia, glorioſè eduxit, cœperint fremere & tumultuari, & lamentabili vlulatu ſuam ſeruitutem deflere. Triumphabis & tu de dæmone, multoſque eius faucibus eripies, ſi multa cum Chriſto patiare, & tentationibus dæmonis, mundi & carnis fortiter reſtiteris.

MEDITATIONES

DE SANCTISSIMO SACRAMENTO *Euchariſtiæ, pro iis qui crebriùs communicant.*

MEDITATIO I.

De excellentia Sacramenti Euchariſtiæ.

I. Conſidera in iſto Sacramento contineri 1. Chriſti diuinitatem, fontem gratiæ, omniumque donorum ſpiritualium. *In Chriſto* enim *inhabitat*, teſte Apoſtolo Coloſſ. 2. *omnis plenitudo diuinitatis corporaliter, & omnes theſauri ſapientiæ & ſcientiæ in eo ſunt reconditi.* 2. animam Chriſti, omnis ſapientiæ, gratiæ, & virtutum pleniſſimam, omnes creaturas corporales & ſpirituales perfectione ſuperantem. 3. ſanctiſſimam Chriſti carnem à Spiritu ſancto ex puriſſima carne ſanguinéque glorioſæ Virginis Mariæ formatam, & hypoſtaticè diuinitati vnitam. 4. ſanguinem ſacratiſſimum à Chriſto primum adhuc infantulo, dum circumcideretur, deinde vero in ara Crucis copioſiſſimè effuſum: vt tu diſcas quoque circumcidere & reſecare prauos tuos affectus, & inordinatas animi perturbationes mortificare.

II. Conſidera excellentiam huius Sacramenti poſſe nobis conſtare. 1. quia Deus illud in veteri Teſtamento præſtantiſſimis figuris præmonſtrauit: vt panis & vini à Melchiſedech oblati Abrahæ, panum propoſitionis, panis ſubcinericij Heliæ, Agni Paſchalis, mannæ, arcæ fœderis, & farinæ Helizæi. 2. variis nominibus appellauit in Teſtamento nouo: vt panis, potus, carnis & ſanguinis, Euchariſtiæ, communionis, corporis Domini, calicis, viatici, Sacramenti, ſacrificij. 3. multis admirandis miraculis, variis locis & temporibus illuſtre reddidit. 4. quia Angeli magno numero, vbi hoc Sacramentum conficitur, & reuerentia (vt loquitur beatus Chryſoſtomus) aſſiſtunt, & ſupplices illud venerantur. 5. quia omnes ſancti Patres multis laudibus illud proſequuntur, & pro nobiliſſimo myſterio, imo omnium ſacrificiorum veteris Teſtamenti complemento prædicant. 6. quia Eccleſia non ſolùm quotidie illud conficit, & ad venerationem conſeruat; ſed etiam ſolennibus Feſtis & Proceſſionibus, quotannis celebrat. 7. quia nihil æquè horrent dæmones ac Euchariſtiam.

III. Conſidera miracula ſtupenda, quæ ſunt in hoc

vno Sacramento. Primò enim, conſecratione à Sacerdote peracta, panis in corpus Domini, & vinum in ſanguinem tranſſubſtantiatur: imo vtrumque in totum Chriſtum, vti iam eſt in cælo. 2. accidentia panis, vt quantitas, figura, & qualitates, ibi manent ſine ſubiecto. 3. licet hoſtia variis modis afficiatur, pungatur, comedatur, calefiat, *&c.* nihil tamen inde patitur corpus Chriſti, quiá eſt incorruptibile, ſicut in cælo. 4. vnum corpus Chriſti non ſolùm eſt in duobus locis ſimul, vt in cœlo & in altari; ſed in mille, id eſt, vbicumque ſunt hoſtiæ. 5. nec ſolùm eſt totus Chriſtus cum carne, anima & diuinitate in hoſtia; ſed etiam in qualibet hoſtiæ parte, ſi fortè frangatur. 6. totus eſt in minima etiam particula, quæ ſpeciem panis vel vini retinet, cum omni ſua quantitate & accidentibus: & alia plura, quæ omnia Chriſtus fecit ex ſolo amore tui, vt tecum eſſe poſſet, tibique prodeſſe.

MEDITATIO II.

De cauſis inſtitutionis huius Sacramenti.

I. Conſidera, primam & præcipuam cauſam eſſe, vt declararet quanto amore, nempe infinito & immenſo, nos proſequeretur: vnde Ioannes de vltima cœna acturus cap. 13. *Cùm* (inquit) *dilexiſſet ſuos qui erant in mundo, in finem dilexit eos.* Dedit enim Chriſtus nobis in hac inſtitutione, non aurum, non gemmas; ſed theſaurum omnium theſaurorum, corpus ſuum & ſanguinem, animam & diuinitatem, Deum & hominem, quo nihil maius & præſtantius dari potuit. 2. Conſidera, hoc donum nobis præparauit eo tempore quo Iudæi præparabant virgas, ſpinas, contumelias, blaſphemias, clauos, crucem, & omnis generis tormenta Chriſto. Vnde intelligis quantum obſtricti ſimus viciſſim amare donum & donatorem, & crebiò hoc Sacramentum vſurpare.

II. Conſidera alteram cauſam eſſe, vt nobis vitam & ſuæ Paſſionis, imo totius vitæ, memoriam relinqueret. Vnde & præcepit, dicens: *Hoc facite in meam commemorationem*, Matth. 26. Tertiam verò, vt ſua præſentia reali & perpetua continuo ſolatio ſponſæ ſuæ, quæ eſt Eccleſia, & cuique animæ fideli eſſet. Quartam, vt membra capiti in vno corpore conjungeret, ſic vt illud membris ſemper poſſet ſe communicare, & in ea influere, ſine quo influxu illa mortua eſſent. Quintam, vt hac eſca & potu ſpiritali ſuæ ſanctiſſimæ humanitatis nos inuitaret & traheret ad contemplationem & amorem ſuæ diuinitatis.

III. Conſidera & alias cauſas, vt ſextam, ad conſeruandam ſcilicet vitam noſtram ſpiritualem, cùm iſte panis ſit ſpiritualis, qui facit nos creſcere in ſpiritu, ſicut & cibum corporalem nobis prouidet, vt creſcamus in corpore. Septimam, vt medicinam nobis contra quotidianas infirmitates, id eſt contra peccata, relinqueret, ſicut & reliquit

contrà vulnera & morbos corporum. Octauam, vt non careremus ſacrificio vero ad diuinam majeſtatem placandam, quam quotidie offendimus, & ad gratias agendas pro beneficiis quæ in dies recipimus. Nonam, vt nobis occaſionem præberet admirabili modo exercendi tres virtutes Theologicas; Fidem, Spem & Caritatem, cùm in hoc Sacramento id maximè requiratur. Decimam & poſtremam, vt intimè ipſi Deo conjungeremur, quippe cùm ipſe ſit huiuſmodi cibus in hoc Sacramento, qui manducantem in ſe conuertat.

MEDITATIO III.

De dignitate quæ homini accidit in hoc Sacramento.

I. Conſidera, dum communicas, te fieri Templum Spiritus ſancti, & tabernaculum totius Trinitatis, circumdarique infinito Angelorum numero canentium, *Sanctus, Sanctus, Sanctus.* Vt ergo Templum ſemper debet eſſe mundum & ornatum, ſic cogita debere eſſe cor tuum purum, & virtutibus ornatum. 2. animam tuam fieri thecam reliquiarum corporis & ſanguinis Domini, quæ longè omnes Sanctorum reliquias excedunt. Vt ergo eiuſmodi thecæ ſunt aureæ & argenteæ, margaritiſque & gemmis ornantur; ſic cura vt anima tua auro caritatis & argento caſtitatis, & aliorum donorum cœleſtium gemmis ſit inſtructa.

II. Conſidera te communione fieri quaſi matrem Dei, ſponſam IESV, fratrem Chriſti, imò beatæ Virginis filium: quoties enim communicas, gignis in te Chriſtum, & gigneris à Chriſto, quia corpus tuum & animam tuam in ſuam carnem transformat. Operam ergo dare debes, vt & imiteris beatam Virginem, maximè in humilitatis virtute, qua facta eſt Mater Dei. 2. te fieri ſepulcrum viuum Chriſti, non mortui, ſed viuentis, in quo non tantùm quadraginta horis, vt in illo lapideo, ſed perpetuò quieſcat. Vt ergo ſepulcrum illud erat nouum & mundum, & corpus Chriſti inuolutum in ſyndone munda continebat; (vnde & in Altari ponitur in corporali mundo) ſic cura animam tuam ante Communionem ſemper expurgari ab omnibus peccatis etiam venialibus, omnibuſque carnalibus affectionibus.

III. Conſidera te, dum communicas, fieri hoſpitem Chriſti, ſi Chriſtus cùm adhuc degeret in terra, vel ſemel in domum tuam diuertiſſet, certè beatiſſimum te reputaſſes: quanto beatior nunc es, dum quoties voles, non in domum; ſed in corpus & animam tuam, eumque immortalem & glorioſum recipis: Nec ſolùm benedictam eius veſtem vel carnem tangis, manuſque vel pedes oſcularis; ſed ore ipſo ſumis & intimè complecteris. 2. te fieri ex crebra Communione Dei Aulicum & Cubicularium, aſſidere menſæ Regiæ, & veſci epulo pretioſiſſimo carnis & ſangui-

nis Domini. Nulla vnquam mater inuenta eſt, quæ carne ſua pauerit proprium filium: at Deus hîc proprij filij carnem manducandam apponit. Vide ergo quàm debeas eſſe humilis, verecundus, comptus, & omni virtute ornatus.

MEDITATIO IV.

De effectibus & fructibus huius Sacramenti.

I. CONſidera te, quoties corpus Domini ſumis, os applicare lateri Chriſti, & ſanguinem eius pretioſiſſimum exſugere, vt loquitur ſanctus Chryſoſtomus, ac ideo participem fieri ſpiritus Chriſti, omniumque virtutum. Vt enim qui cibum ſumit, eum ſibi eiuſque vim ſibi propriam facit; ſic qui Chriſtum ſumit, eius bona & dona ſibi propria facit. Vnde ſicut Patriarcha Iacob Gen. 25. indutus veſtibus fratris Eſaü benedictiones eius accepit; ſic nos induti carne Chriſti omnes benedictiones ſpirituales hæreditamus. 2. Conſidera omnia mala per communionem pelli, vt peccata venialia, & aliquando mortalia, cùm ſunt occulta & incognita, conſtantiam carnalem minui, tribulationes leniri, pœnas Purgatorij alleuiari, & dæmones fugari.

II. Conſidera per communionem gratiam in anima mirificè augeri, intellectum illuſtrari, voluntatem accendi, cor confortari, conſcientiam exhilarari, amorem mundi in Dei amorem conuerti, deuotionem excitari, familiaritatem cum Deo iniri, pignus gloriæ diuinæ accipi, omnes virtutes capere incrementum. 2. eiuſdem beneficio te poſſe & debere multas exercere virtutes, quas abſtinendo à Sacramento non exerceres: nam qui communicare vult, 1. templum adit. 2. cogitat de vita emendanda. 3. dolet de peccatis. 4. humiliter confitetur, & abſolutionem conſequitur. 5. pœnitentiam injunctam explet. 6. orat deuotiùs. 7. ædificat proximum. 8. exercet actus religionis. 9. profitetur fidem. 10. exercet actum amoris erga Chriſtum.

III. Conſidera quot millibus hominum in mundo ignotus ſit hic theſaurus: & vt notus ſit multis, quàm pauci illum quærant: Et vt voluntas ſit quærendi, tamen deeſt occaſio: ac vt ſit, non permittantur ea vti. Quot ſunt in Germania ſola, qui optarent vel micas de menſa Domini colligere, & copia non datur? quot reputarent ſe beatos, ſi vel ſemel in menſe poſſent eſſe conuiuæ Chriſti? imo quot Monachis & Monialibus poteſtas communicandi adempta eſt? 2. Conſidera, ſi nobis Dominus dedit quod tot hominibus negauit & quotidie negat, quanta debemus pro tam ſingulari beneficio agere gratias? & quominus dignas reddere poſſumus, eò pluris debemus hoc Sacramentum facere, & crebriùs frequentare, vt ipſemet ſibi id nobis, & per nos eas reddat gratias, quas nos reddere deberemus.

MEDITATIO V.

De præparatione ad Communionem.

I. Conſidera à Scriptura ſacra nos moneri de hac præparatione verbis & exemplis. Verbis: nam in primo Regum cap. 7. dicitur: *Prepara te Iſraël in occurſum Domini Dei tui, qu'a ecce veniam, & manebo in medio tui.* Et in Epiſtola beati Pauli 1. Cor. 11. *Probet ſeipſum homo, & ſic de pane illo edat*: quam probationem Eccleſia intelligit de Contritione & Confeſſione Sacramentali peccatorum mortalium. Exemplis verò, quia ſi ad manducandum panes propoſitionis, qui erant typus ſanctæ Euchariſtiæ, tanta munditia requirebatur, & ad ſumendum Agnum Paſchalem opus erat tot ceremoniis: ſi Ioannes Baptiſta indignum ſe reputabat vt tangeret Chriſtum, & Petrus vt ſecum eſſet in naui, ac Centurio vt intraret ſub eius tectum; quomodo nos digni erimus ſine præparatione? Certè de primis Chriſtianis, qui quotidie communicabant, in Actis cap. 4. ſcribitur, quòd multitudinis credentium, cor vnum erat & anima vna, & perſeuerantes erant in oratione.

II. Conſidera, ſi natura & ars longè melius opus producant, quando materia priùs benè eſt diſpoſita, & ſi homines huius ſæculi honoratiſſimè ſe veſtiant dum inuitantur ad nuptias, atque item magno ſtudio ſe comparant, quando Princeps aliquis vel Dux hoſpitio recipiendus eſt, quid non facere debeamus, cùm ſuſcipiendus eſt Rex Regum & Dominus dominantium, maximè cùm non veniat ſicut Principes terreni, vt tantùm hoſpitio ſuſcipiatur; ſed vt animam tuam cœleſtibus donis ornet ac locupletet? Deinde, ſi in communione anima noſtra coniungitur Deo, ſicut reuerà conjungitur; quomodo dignè fieri poteſt iſta conjunctio, anima exiſtente impura & tepida, cùm Deus ſit puriſſimus & ignis conſumens.

III. Conſidera animam, vt Deo dignè conjungatur, 1. purgandam eſſe à peccatis, maximè lethalibus, ne iudicium ſibi manducet & bibat, idque per contritionem, confeſſionem & ſatisfactionem, ac timorem extremi iudicij & pœnarum inferni. 2. ab omni auerſione à proximo, contentionibus & rixis, memor verborum Chriſti Matth. 5. *Quando offers munus tuum ad altare*, &c. *vade reconciliari fratri tuo.* 3. ab omnibus affectibus inordinatis & rerum terrenarum cupiditate, vt per amorem anima Deo, à quo receſſit, iterum purè vniri poſſit. 4. ab omni turpium cogitationum ſpecie, quia corpus ſumitur puriſſimum, imo ab omnibus peccatis venialibus, quia deuotionem impediunt. 2. Conſidera cum Centurione te eſſe omnino indignum ſacta communione, & ideo ſupplex precare Deum, ne reſpiciat tuam indignitatem; ſed dignum te ſecundùm magnam miſericordiam ſuam mouendo ad veram contritionem faciat: *Cor contritum* enim *& humiliatum Deus*

non deſpicit, Pſal. 50. Fatere te infirmum mortíque vicinum, & ideo confugere ad Medicum: pauperem & mendicum, & ideo pulſare ad ianuam diuitis: eſſe filium prodigum, & ideo te in terram proſtratum clamare: *Pater, peccaui in cœlum & coram te: iam non ſum dignus vocari filius tuus*, Luc. 15.

MEDITATIO VI.

De fine vel intentione communicantis.

I. CONſidera, inter ea quæ ad præparationem ſunt neceſſaria, principem ferè tenere locum rectam intentionem vel finem, quem in communicando habere debes: *Si* enim *oculus tuus fuerit ſimplex*, ait Chriſtus Matth. 9. *totum corpus tuum lucidum erit: ſi autem fuerit nequam, totum corpus tuum tenebroſum erit.* 2. Conſidera intentionem vitioſam vel certè minùs laudabilem eſſe poſſe. 1. ſi communicares, vt mundo habereris pius & ſanctus: hæc enim eſſet hypocriſis, & vana gloria. 2. ſi principaliter communicares ad impetranda bona terrena: nam cùm huius Sacramenti cibus ſit ſpiritualis animæ, non debet primariò referri ad caduca & terrena. 3. ſi primariò ſpectares conſolationem vel voluptatem ſpiritalem, quia talis intentio naſcitur ex amore proprio. 4. ſi tantùm id faceres ob conſuetudinem, vel quia alij id faciunt.

II. Conſidera, rectam intentionem eſſe poſſe. 1. ſi communices ad obtinendam remiſſionem peccatorum, quia hoc Sacramentum etiam eſt ſacrificium, quod offertur pro peccatis. 2. vt libereris à graui aliquo malo, afflictione, tentatione. 3. vt impetres ſingularem aliquam gratiam vel donum ſpiritale. 4. vt gratias agas pro beneficiis temporalibus & ſpiritualibus tibi, aliíſque collatis. 5. vt colas laudéſque Deum & Sanctos, cùm hoc ſit ſacrificium omnium maximum. 6. vt tantò familiariùs te conjungas ex amore cum Chriſto, & fias vnum cum ipſo. 7. vt iuues proximos viuentes & defunctos. 8. vt Chriſto gratum præſtes officium, quem ſcis ſummo deſiderio teneri vt nobiſcum ſit. *Delitiæ meæ*, inquit Prou. 8. *eſſe cum filijs hominum*.

III. Conſidera ex omnibus finibus optimos eſſe eos ob quos præcipuè eſt inſtitutum hoc Sacramentum. 1. eſt, vt haberes memoriale Paſſionis Dominicæ, & ideo Chriſtus dixit: *Hoc facite in meam commemorationem.* 2. eſt, vt ſicut cibo corporali corpus, ita hoc ſpiritali cibo anima paſceretur. Vnde Chriſtus Ioan. 6. *Qui manducat hunc panem, viuet in æternum*: &, *Niſi manducaueritis carnem filij hominis, non habebitis vitam in vobis.* 3. eſt, vt transformareris in Chriſtum, vt eſſes in Chriſto, & Chriſtus in te. *Qui manducat meam carnem* (inquit ipſe) *& bibit meum ſanguinem, in me manet, & ego in illo.* 4. eſt & primarius, vt imbibas ſpiritum Chriſti, *per quem viuamus*, inquit ſan-

ctus Bonauentura, cum ipſa humilitate, caritate, obedientia, amore paupertatis, mortificatione corporis, contemptu mundi, & deſiderio multa patiendi, ſicut Chriſtus vixit.

MEDITATIO VII.

Quid in ipſa communione, & poſt eam conſiderandum.

I. Conſidera, ſummo mane eius diei quo communicabis, Dominum magno deſiderio te in Eccleſia expectare, vt in anima tua requieſcere poſſit. Deinde adeundo illam, 2. cogita quanto gaudio afficiatur Angelus tuus Cuſtos, dum te comitatur euntem, vt ſuum tuumque Dominum hoſpitio recipias. 3. eandem ingreſſus, conſpecto Altari in quo eſt Sacramentum, humilem illi in corde exhibeas reuerentiam, auxiliumque beatæ Virginis, aliorumve ſanctorum Patronorum tuorum inuoca, vt te poſtea ad communionem euntem comitentur, & gratiam dignè & cum fructu communicandi tibi impetrent.

II. Dum accedis Altare: cogita tibi dici Matth. 25. *Ecce ſponſus venit, exite obuiam ei.* Venit ille plenus deſiderio tecum manendi, plenus caritate, benignitate & omni bono. Tu quoque illi obuia plenus deuotione, gaudio, reuerentia & humilitate, dicens cum beata Virgine, cùm eſſet conceptura Chriſtum Luc. 1. *Ecce ancilla*, ecce ſeruus Domini, *fiat mihi ſecundùm verbum tuum.* 2. dum iam ſumis, tecum ſic loquere: *Vnde hoc mihi, vt veniat Dominus meus ad me?* ſimulque conſidera quis ille ſit qui venit, nempe Creator & Redemptor tuus: at illud ſancti Franciſci vſurpa: *Deus meus, & omnia: Quis es tu? & quis ſum ego?* Adorans interim tota ſubmiſſione cordis eum tamquam Deum.

III. Dum ab Altari receſſeris, 1. age maximas Deo gratias, quòd dignatus ſit animę tuę domum intrare. 2. teipſum tuaque omnia illi in holocauſtum offer, ſicut ille ſe totum tibi obtulit. 3. exerce actus amoris, quaſi ſpiritualiter eum amplexando, tangendo, manus & pedes oſculando, rogandoque vt tecum maneat. 4. expone ei miſerias tuas, inſeruiendi ei deſideria, & pete vt domum tuam optimis virtutibus exornet, gratiamque largiatur, vt diem illum in omni pietate tranſigere valeas, ne facilè calor deuotionis pereat.

MEDITATIO VIII.

De frequentanda Communione.

I. Conſidera in Eccleſia primitiua quæ ab Apoſtolis gubernabatur, frequenter, imo quotidie communicatum eſſe: à qua frequentia omnem ſanctitatem & ardorem ſpiritus eius Eccleſiæ manaſſe certum eſt. Conſtat enim quo vſus ille poſtea magis elanguit, hoc ſanctitatem populi Chriſtiani plus imminutam. Vnde & hoc ſæculo quo multis in locis vſus ille eſt reſtitutus, videmus quoque priſti-

nam refloreſcere pietatem & ardorem, Eccleſiamque multis nouis ſodalitatibus & religionibus augeri.

II. Conſidera, cùm hoc Sacramentum ſit animæ cibus, quo ipſa in vita ſpiritali alitur & roboratur, manifeſtè conſequi, quo ſæpiùs hoc cibo alitur, robuſtiorem & perfectiorem in vita ſpiritali reddi. Adde, quòd ſub ſpecie panis & vini Chriſtus id inſtituerit, vt indicaret nos eo ſæpiùs vti debere: nam vt panis communis ſæpiùs comeſtus vitam conſeruat temporalem, ſic ille ſpiritualem. Vnde & Sancti Patres in Dominica Oratione per *panem quotidianum* intelligunt ſanctiſſimam Euchariſtiam. *Si autem rarò ſumitur*, inquit ſanctus Ambroſius, *quomodo eſt quotidianus?* 2. expende, cùm hoc Sacramentum ſit omnis perfectionis & ſanctitatis fons, ſuoſque ſalutares effectus omnibus dignè communicantibus communicet; certum eſſe, quò quis communicat crebriùs, hoc amplius eorum effectuum participem reddi.

III. Conſidera, cùm inter beneficia Chriſti maxima ſit eius Paſſio, noſtraque Redemptio, nulla re nos magis ingrati animi notam effugere, quàm crebra communione, quia hac, ſecundùm inſtitutionem Chriſti, illius renouatur memoria. Dixit enim Ioan. 6. *Hoc facite in meam*, id eſt in meæ Paſſionis *commemorationem.* 2. Perpende quòd Chriſtus ſe deſideret à nobis recipi, & propoſita promiſſione, quòd velit manere in nobis & vitam æternam donare, ad recipiendum inuitet. Non poteſt igitur fieri, vt verè amemus Chriſtum, vel deſiderio teneamur cum illo manendi, ſi non recipiamus eum ſæpiùs.

MEDITATIONES DE NONNULLIS VIRTUTIBUS *Chriſtiano magis neceſſariis.*

MEDITATIO I.
De humilitate.

I. CONſidera cur totis viribus humilitati comparandæ inſudare debeas. 1. Chriſtus Dominus ad hanc perfectiſſimam virtutem, & te & omnes inuitat his ſuauiſſimis verbis: *Diſcite à me quia mitis ſum & humilis corde*, Matth.11. 2. hic maximus humilitatis Magiſter hanc non ſolùm docet verbo, ſed & exemplo: *Humiliauit* enim *ſemetipſum vſque ad mortem, mortem autem Crucis. Ille verò* (ait ſanctus Auguſtinus) *Chriſtiani nomen fruſtrà ſortitur, qui Chriſtum non imitatur.* 3. nemo poteſt ad Regnum cælorum ſine humilitate peruenire: *Niſi efficiamini ſicut paruuli*, id eſt humiles ſicut ipſi, *non intrabitis in Regnum cælorum*, dicit Dominus. 4. nulla planè virtus ſine humilitate acquiri vel conſeruari poteſt. Vnde D. Gregorius: *Qui virtutes ſine humilitate congregat, quaſi in ventum pulverem portat.* 5. ſolis humilibus amplos fauores largitur Deus, qui ſuperbis reſiſtit: & ſicut aqua quæ fluit de monte, in valle aliqua retinetur, ita gratiæ quæ de cœlo manant, in corde humili collocantur. 6. humilitate omnes omnino dæmonum inſidiæ deteguntur, & tentationes vincuntur & ſuperantur. Quapropter, cùm ſanctus Antonius terram vniuerſam laqueis à dæmone tenſis coopertam vidiſſet, & exclamaſſet: *O bone Deus! quis tot laqueos poterit effugere? Verum humilem ab his omnibus planè liberum fore*, Deus ipſi reſpondit. 7. humilis perpetua fruitur pace, & Paradiſi delicias præguſtat in hac vita, iuxta promiſſionem Chriſti Domini, qui poſt hæc verba, *Diſcite à me quia mitis ſum & humilis corde*; addit, *Et inuenietis requiem animabus veſtris.* 8. denique quò maior fuerit noſtra humilitas in terris, eò quoque copioſior & abundantior noſtra remuneratio futura eſt in cœlis: ſicut enim qui ſe exaltat, humiliabitur; ita & qui ſe humiliat, exaltabitur.

II. Conſidera humilitatem virtutem eſſe qua quis veriſſima ſui cognitione ſibiipſi vileſcit, ſeu qua propriam abiectionem amamus, & pro nihilo nos reputamus. Huius autem virtutis actus præcipui ſunt: 1. de nobis ſemper humiliter ſentire: 2. pro nihilo ab aliis haberi deſiderare: 3. virtute omnibus inferiores nos reputare: 4. nos

omnium odio digniſſimos credere: 5. opera quæ vulgò cenſentur viliſſima, exercere: 6. meliora noſtra opera manca & defectuoſa iudicare. 7. nos ad omnia ineptos & inutiliſſimos exiſtimare: 8. gratias à Deo acceptas numquam imprudenter manifeſtare: 9. nihil à nobis boni nos eſſe vel poſſe vel habere pro certiſſimo tenere: 10. numquam vel nos vel noſtros laude aliqua, etſi leuiſſima, extollere: 11. ſemper obedientiam imperio & magiſterio præferre: 12. nos omni creaturæ propter Deum lubenter ſubjicere: 13. omnia cæterorum vel dicta vel facta, modò non euidenter mala, approbare, & in meliorem partem ſemper interpretari: 14. nullas, ſiue poſtquam in culpam incidimus, ſiue dum ab aliis corripimur, excuſationes afferre: 15. denique omnes omnino confuſionis occaſiones, quæ vel ex ignorantia noſtra, veſte humili & ſordida, pauperum conuerſatione, vel ex quocumque alio fonte promanare poſſunt, non ſolùm patienter, ſed & gaudenter & delectabiliter tolerare.

III. Conſidera varia media ad humilitatem conſequendam proportionata: 1. peccata præterita in mentem reuocare, & propter Deum de iis grauiſſimè dolere. 2. Chriſti Domini profundiſſimam humilitatem mirari, meditari & imitari. 3. defectus noſtros quotidianos, mentis euagationes, tepiditates, verba otioſa, & innumera id genus frequentiſſimè conſiderare. 4. noſtram ad cuncta mala propenſionem ſeriò perpendere: *Si* enim (vt ait ſanctus Auguſtinus) *quis cogitet quòd nullum peccatum facit homo, quod non faceret alter homo, ſi non impediretur ab eo à quo factus eſt homo, valdè ſine dubio humiliabitur.* 5. culpas ſuas, quantum prudentia patitur, omnibus libenter & humiliter manifeſtare. 6. felicem rerum noſtrarum ſucceſſum, & noſtrorum gloriam operum, Deo ſemper tribuere & referre. 7. inter peccatores primum & ſceleratiſſimum, ob diuinæ gratiæ abuſum, ſe reputare. 8. vnumquemque tamquam ſuperiorem noſtrum arbitrari. 9. laudes, applauſus & fauores hominum, & præcipuè Regum & Principum, plus quàm mortem millies fugere & deteſtari. 10. in imo cordis infigere notabilem ſententiam diui Auguſtini dicentis, *primam, ſecundam, tertiam, imo & omnem omnino Chriſtiani virtutem humilitatem eſſe*: non quòd cæteræ virtutes non ſint nobis neceſſariæ; ſed quòd omnia noſtra bona opera humilitas, & præcedere, & comitari, & ſubſequi debeat. 11. denique à Chriſto humili quotidie humilitatem humiliter poſtulare.

MEDITATIO II.

De caſtitate.

I. Conſidera cur caſtitatem colere debeas, & in gradu perfectiſſimo poſſidere. 1. hæc virtus excellentiſſima à Deo, & Domino IESV Chriſto, Agno ſcilicet, quem

amicti ſtolis albis, caſtos repræſentantes, ſequuntur quò-cumque ierit) gratiſſima & iucundiſſima eſt. 2. eadem virtute Angelica, nos Angelis pulchritudine, prompta in exequendis mandatis & conſiliis Domini voluntate, & tandem remuneratione, ſimiles efficit. 3. hæc pretioſa margarita tanti à caſtiſſima Dei Matre æſtimata eſt, vt vita potiùs quàm caſtitate priuari centies millies elegiſſet. 4. nos ab innumeris malis & periculis in quæ ruunt & præcipitantur impudici quotidie, caſtitas eripit. 5. noſtras non ſolùm animas, ſed & ipſa corpora Spiritus ſancti habitacula digniſſima, & Domini IESV Chriſti per ſacram Communionem hoſpitis noſtri auguſtiſſima Templa conſtituit.
6. caſtitatem vel acquirere vel conſeruare difficillimum eſt, ac proinde in hoc præſtando & exequendo totis viribus inſudandum eſt. 7. tanta ſunt, tamque innumera priuilegia caſtitatis, vt nec exprimi poſſint, nec cogitari: Sufficiat dicere Deum, caſtiſſimam Virginem Mariam in Matrem, beatum Ioannem Euangeliſtam in dilectiſſimum Chriſti Domini diſcipulum elegiſſe, & Suſannam ab oppreſſione & impudicitia ſenum, à gula leonum Danielem, tres pueros ab ardenti fornace, tam charæ ſibi & iucundæ puritatis intuitu liberaſſe. O caſtitas, virtus Angelica! quàm amabilis! quàm iucunda Deo! quam vtilis es & neceſſaria, non ſolùm mihi, ſed & omnibus hominibus.

II. Conſidera virtutem caſtitatis eam eſſe qua omnem carnis illicitam voluptatem fugimus, & omnes affectus & motus inordinatos refrænamus. Huius autem virtutis actus præcipui ſunt ſeptem. 1. eſt à nulla vmquam fœda & impura cogitatione ſuperari. 2. cogitationes huiuſmodi numquam admittere: ſed vbi primùm ſuboriuntur, extinguere & generosè repellere. 3. nullam prorſus pugnam ſentire carnis aduersùs ſpiritum, & ex viſis mulieribus aliiſve quibuſcumque obiectis, nullo modo moueri vel alterari. 4. nullo pariter motu appetitus inordinato vel dormiendo vel vigilando, exagitari. 5. numquam etiam ſomniando illuſiones & obſcœnas repræſentationes experiri. 6. denique nihil ad perfectam caſtitatem acquirendam non agere, & magna cum diligentia eidem tuendæ & perficiendæ inuigilare. O vtinam ad ſummum perfectiſſimæ caſtitatis gradum perueniſſem!

III. Accipe media ad Angelicam caſtitatis virtutem acquirendam & conſeruandam efficaciſſima. 1. humiliter & inſtanter illam à Deo petere: Sapiens enim ait, *Neminem caſtum eſſe poſſe, niſi Deus det.* 2. in omni aduersùs caſtitatem tentatione, ad ſacratiſſimam Domini Paſſionem recurrere. *Fateor* (ait ſanctus Auguſtinus) *me nullum tam efficax remedium contra ardorem libidinis, quàm Chriſti vulnera inueniſſe.* 3. ieiuniis, vigiliis & ciliciis carnem macerare: virtutis enim caſtitatis nutrix, auſteritas eſt. 4. ſum-

mo honore humilitatem colere: caſtitas enim ſine humilitate palea debilior, & vitro fragilior eſt. 5. occaſiones caſtitati inſidiantes, & præcipuè otium, cibi & potus ſaturitatem, & fœminatum ſocietatem magna cum diligentia fugere. 6. Angelum Cuſtodem puritatis amatorem, & puriſſimam Virginem ſæpiſſimè inuocare, & multum venerari & diligere. 7. Diligenter oculos cuſtodire, & cum illis pactum inire, ſicut ſanctus Iob, vt nec quidem de virgine cogites. 8. infelicem ſtatum multorum, qui caſtitatem amittendo, ex Angelis dæmones facti ſunt, numquam obliuiſci. 9. exempla Sanctorum qui in caſtitate excelluerunt, ob oculos ponere, 10. denique non tepidè & oſcitanter, ſed magna cum deuotione auguſtiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum frequentare.

MEDITATIO III.

De mortificatione.

I. CONſidera cur omni ſtudio mortificationi acquirendæ debeas inſudare. 1. hæc virtus cuilibet Chriſtiano ad ſalutem neceſſaria eſt. *Niſi granum frumenti cadens in terram, mortuum fuerit, ipſum ſolum manet*, inquit Saluator, his verbis ſignificans mortificationis ad bene agendum neceſſitatem. 2. *Qui non bajulat crucem ſuam*, ſiue qui minimè ſtudet mortificationi, *non eſt me dignus* (ait ipſemet Saluator) *nec poteſt meus eſſe diſcipulus.* 3. natura per peccatum adeo corrupta & deprauata eſt, vt nos indeſinenter ad malum præcipites trahat, niſi eidem continuò per mortificationem reſiſtere conemur. 4. vir mortificatione deſtitutus, irrequieto motu, paſſionum ſuarum fluctibus agitatur: mortificatus verò animi tranquillitate ſemper gaudet, & in pace perpetua eſt. 5. perfecti erimus ſi ritè mortificemur, cùm omnes omnino culpæ noſtræ à quodam immortificationis genere originem ducant, vt attendenti patebit. 5. mortificatio tam grata & chara Deo eſt, vt ſi Sanctis licitum eſſet, tanto illam amplecterentur ardore, vt nemo exprimere ſufficiens ſit. 7. Sanctorum vita mortificatio fuit continua: *Mortificamur tota die*, cum Propheta: *mortificationem* IESV *Chriſti in corpore noſtro circumferentes*, cum Apoſtolo proclamant. 8. ſi Religionis aut Congregationis cuiuſdam membrum es, conſidera 1. te degere in domo pœnitentiæ, ad morum reformationem, mediante mortificatione, inſtituta. 2. fore te tandiu orationis dono, quandiu mortificatione deſtitutum. 3. operarium vnicum virtute mortificationis ornatum, plures quàm innumeros hac virtute deſtitutos, Deo animas lucratum iri.

II. Conſidera mortificationis virtutem eam eſſe quæ carnem ſpiritui, paſſiones rationi, & hanc vltimam Deo perpetuò ſubmittit. In quinque ramos, nempe ſenſuum, paſſionum, intellectus, voluntatis & imaginationis morti-

ficationem diuiditur : vbi enim hæc quinque non mortificantur, deeſt mortificatio : nam oculis, auribuſq; paſſionibus & animæ facultatibus non magis quàm mortui, niſi ob neceſſitatem vel vtilitatem nos vti debemus : & qui vnica ex his quinque partibus, etiam vera mortificatione priuari, nec minus deforme eſſe eius animam quàm corpus, capite & naſo truncatis, & oculis auulſis, certiſſimum eſt: quapropter ij omnes mortificatione carent, 1. qui ieiuniis, virgis & vigiliis corpus macerantes, ſuperbo & iracundo animo ſunt, & numquam paſſionum immortificationem deponunt : 2. qui internæ mortificationi ſolummodo ſtudentes, exteriorem, ſiue corporis mortificationem velut inutilem, reſpuunt : 3. qui voluntatem ſuam relinquentes, proprium ſemper iudicium retinent : 4. qui voluntatem & iudicium mortificantes, huc & illuc vagari ſuæ imaginationi permittunt, & nullam vim ad illam cohibendam ſibi inferunt : 5. denique qui & carne & ſpiritu non in perpetuum, ſed ad tempus ſolummodo mortificantur. Heu quàm pauci in hoc prauo veram mortificationem ſectantur ſæculo! quàm plurimi de hac virtute, velut Angeli differunt! & ferè omnes ſine mortificatione, velut bruta animantia, vitam ducunt. O ter deteſtanda & intoleranda hominum ſtupiditas! ô inaudita peruerſitas!

III. Perpende media generalia ad mortificationem conſequendam idonea. 1. parumper orationi, tum mentali tum vocali, quotidie vacare, ad tantam virtutem à Deo poſtulandam & impetrandam. 2. valde humiliter de ſe ſentire, & pro nihilo ſe reputare : is enim erit inter homines mortificatione primus, qui per humilitatem fiet vltimus. 3. ſalutiferum Euchariſtiæ Sacramentum magna cum deuotione, fide & reuerentia frequentare. 4. praua conſortia fugere, & cum bonis & mortificationis aſſeclis ſocietatem inire. 5. frequenter compunctionis & contritionis actus elicere, & ab omni vano gaudio & riſu immoderato abhorrere. 2. Conſidera media particularia eidem mortificationi comparandæ conſentanea. 1. corporis mortificatio ; oculorum cuſtodia, ſilentio, labore indefinenti, vigiliis, ieiuniis, ciliciis & variis huiuſmodi macerationibus comparatur. 2. paſſionum mortificatio ; amoris ſcilicet, odij, deſiderij, fugæ, gaudij, triſtitiæ, ſpei, deſperationis, timoris, audaciæ & iræ, præcipitationem euitando, cum animi tranquillitate operando, & actus quotidie cuiuſlibet paſſionis, puta amoris Dei, odij peccati, & ſic de cæteris, ſanctiſſimè exercendo acquiritur. 3. intellectus mortificatio ; prauas cogitationes repellendo, diuinas inſpirationes admittendo, contentionem & pertinaciam fugiendo, de proprio iudicio diffidendo, & illud non ſolùm ſuperiorum, ſed & æqualium & inferiorum iudicio poſtponendo. 4. voluntatis mortificatio ; diuinæ voluntati nos,

in omnibus & per omnia conformando, Spiritus ſancti motibus acquieſcendo, ſuperioribus obtemperando, & proximo in omnibus quæ gloriæ Dei non officiunt, lubentiſſimè complacendo. 5. denique imaginationis, quæ porta vel feneſtra es qua hoſtes animæ arcem inuadunt; à falſis quæ illam perturbant voluptatibus declinando, prauis & ineptis objectis aditum occludendo, & piis cogitationibus aperiendo comparatur. Sic te mortifica, & tali modo moriendo cum Chriſto, cum illo reſurges, numquam amplius moriturus, ſed in perpetuum victurus in cœlis, & gloria inenarrabili fruiturus.

MEDITATIO IV.

De patientia.

I. Conſidera cur omni ſtudio ad patientiam colendam & conſequendam debeas inſudare. 1. nulla alia virtus tibi magis neceſſaria eſt: cùm enim nullibi occaſiones multa patiendi nobis deſint, ita etiam patientia nullibi non indigemus. 2. tantam nobis patientia vtilitatem confert, vt nos quodammodo omnipotentes efficiat, & ipſius adminiculo tentationes omnes mundi, carnis & diaboli generosè vincamus, & quæcumque nos in via virtutis retardare poſſent, & impedimento eſſe, facilè ſuperemus. 3. virum patientem tanti facit Deus, vt ipſum viro forti & expugnatori vrbium longè anteponat. 4. patientia præſentis vitæ cunctas amaritudines lenit, & tam mira ſuauitate perfundit, vt cuncta aduerſa non ſolùm æquanimiter & conſtanter, ſed & delectabiliter toleremus. 5. patientia noſtra proximo multum prodeſt: nam vir patiens bono ſuo exemplo ad virtutem omnes continuò ſuauiter & efficaciter adhortatur. 6. aduersùs peccata omnia ſummum patientia remedium eſt: impatientia enim fons eſt & origo omnium peccatorum, vt attendenti patebit. 7. is ſanè multum irrationabilis & injuſtus qui pati refugit, ac proinde patientiam odit & contemnit: in hoc enim iuſtitiam ipſam impudenter accuſat de injuſtitia, quandoquidem injunctam ſibi à ſupremo Iudice (Deo ſcilicet) æquitatis amantiſſimo, pœnitentiam adimplere reſpuit, eò quòd omnia tum corporis, tum animi mala (peccato excepto) à Deo permittantur & immittantur, iuxta dictum Prophetæ celeberrimum: *Non eſt malum in ciuitate, quod non fecerit Dominus.* 8. denique ſicut inter homines patientiſſimus omnium etiam feliciſſimus eſt, ita ex aduerſo vir impatiens inter infeliciſſimos meritò cenſeri debet: nam quò magis ſtudet ſe à labore & miſeriis eximere, eò etiam magis miſeria & afflictione repletur & obruitur: nam, vt ait ſanctus Iob, *qui timent pruinam* (iuſto Dei iudicio) *irruet ſuper eos nix*: & (quod pejus eſt) qui nec leuiſſima vult pati propter Deum in præſenti vita, grauiſſima quæque tormenta, velit, nolit, tolerare per æternitatem cogetur in futura.

I I. Conſidera virtutem patientiæ eam eſſe qua cunctas omnino vitæ præſentis miſerias & ærumnas, vndecumque veniant, propter Deum ſine murmure vel triſtitia, ſed conſtanter & fortiter, & cum magna animi tranquillitate toleramus; ita vt mortem potius ſubire quàm vel leuiſſimum peccatum ad pœnas huiuſmodi deuitandas committere eligeremus. Gradus autem patientiæ tres aſſignari ſolent. Ille primum gradum obtinuit, qui mala ſine animi perturbatione, aut indiſcreti vel in Deum vel in creaturas cuiuſdam verbi prolatione tolerat: & ſi ſuſpiret & gemat, imo & lacrymas effundat, leuiter & ſuauiter de proprio dolore conqueratur, & cuncta ad eum ſubleuandum remedia licita totis viribus ſtudeat adhibere. Ad ſecundum verò peruenit, qui mala ſuffert cum perfecta reſignatione & indifferentia, nec plus ſanitatem quàm morbum, diuitias quàm paupertatem amat: nec à miſeria præſenti liberari deſiderat, ſed in omnibus & vbique ſentit & dicit cum Propheta: *Paratum cor meum Deus, paratum cor meum.* Et cum Apoſtolo: *Domine, quid me vis facere?* Sed tertium gradum ſolus ille attigit, qui non ſolùm cum reſignatione, ſed & cum gaudio cunctas tum corporis tum animi miſerias ſuſtinet, eaſque lætiſſimo vultu excipit, lubentiſſimè amplectitur, & in iis mirificè delectatur. Heu! heu! quàm longè à tam ſublimi patientiæ gradu remotus es, tu qui necdum ad infimum & vltimum peruenisti!

I I I. Conſidera media quibus vti debes ad patientiam acquirendam, augendam & conſeruandam. 1. in omni labore ineffabilem patientiam ſummi Dei te à longo tempore ſuſtinentis ſeriò conſiderare. 2. mentis oculo Chriſtum Dominum pro tui amore mira cum patientia mortem paſſum & crucifixum, frequentiſſimè & attentiſſimè intueri. 3. dierum tuorum paucitatem, ac proinde laborum breuitatem quotidie meditari. 4. in omni anguſtia & miſeria cum ſancto Martyre Ignatio ſic exclamare: *Nunc incipio eſſe diſcipulus Chriſti.* 5. quæcumque ſuſtinebis mala, cum mercatorum, militum & aulicorum preſſuris & miſeriis comparare: & te minùs pro Deo, quàm ipſi pro mundo, velle pati, erubeſcere. 6. firmiter credere virum patientem in præſenti ſæculo, à pœnis Purgatorij immunem fore in futuro. 7. patientiam à Deo per interceſſionem Virginum patientiſſimè, frequentiſſime & humillimè poſtulare. 8. actus fidei quotidie circa hanc veritatem elicere, ſcilicet cuncta aduerſa, Dei prouidentia & permiſſu, ob maiorem noſtram vtilitatem nobis euenire. 9. vnaquaquè die ſummo mane, contraria cuncta quæ nobis occurrere poſſent, præuidere, & ad ea patienter toleranda, per firmiſſimum propoſitum nos præparare. 10. cum ſancta Thereſia corde ſentire, & ore quotidie proferre: *Domine* IESV, *aut mori aut pati.* 11. tanto cum ardore

paſſiones pro Chriſto Domino, quanto homines huius ſæculi voluptates & falſos honores quærere, & pro illis inuentis, tamquam pro inſignibus beneficiis, Deo optimo maximo gratias agere.

MEDITATIO V.

De modeſtia.

I. Conſidera cur in omni loco te modeſtum debeas exhibere. 1. modeſtiæ virtutem præcipit tibi Deus per Apoſtolum ſuum dicentem: *Modeſtia veſtra nota ſit omnibus hominibus* 2. vir modeſtus bonum ſuo proximo exemplum præbet, ita vt in primordio naſcentis Eccleſiæ infideles ipſi ſe ſuauiter & fortiter ad peccati fugam & amorem virtutis impelli, Chriſtianorum modeſtiam intuendo dicerent, teſte Tertulliano eorum verba referente, *Sic vidiſti Chriſtianum? contritus es.* 3. immodeſtus omnium offendit oculos, eumque quilibet auerſatur. 4. modeſtia hominem tanta veneratione dignum efficit, vt in omni loco, Chriſti bonus odor ſit, & ſinguli ſingula ipſius verba & opera magni pendant, & ex ipſis non mediocrem fructum percipiant. 5. indecora exterioris hominis compoſitio, interioris incompoſiti ac inordinati indicium eſt. 6. venerabilis viri præſentia nos in officio & modeſtia continere ſufficiens eſt: & quanto potentior eſſe debet præſentia Cuſtodis Angeli, imò & Dei Angelorum nobis vbique præſentis majeſtas infinita. 7. modeſtus ſemper & in omni loco efficaciter concionatur, ad inſtar D. Franciſci, qui cùm aliàs vrbem Romam modeſtè ambulando circuiſſet, ſe concionem ad populum habuiſſe ſocio ſuo affirmare minimè dubitauit. 8. non ſecus ac cortex fructum, theca calamum, & vagina gladium; ita modeſtia domum homini interiorem & animæ pacem illæſam ſeruat. 9. modeſtiam in omnibus Chriſtianis requirit Apoſtolus: Ergo & multò magis in Sacerdotibus aut viris diuinæ majeſtati in aliqua Religione aut Congregatione ſpecialiter conſecratis. 10. denique facillimè modeſtiæ virtus acquiritur: quapropter magis inexcuſabiles in tremendo Dei iudicio, & grauiori ſupplicio plectendi erimus, niſi diligentiam in ea comparanda neceſſariam adhibeamus.

II. Conſidera modeſtiam virtutem eſſe qua corporis motus & exterior hominis compoſitio perfectè regulantur & diſponuntur. Huius actus præcipui ſunt. 1. erecta corporis forma vel ſtare, vel incedere, vel ſedere. 2. caput tantiſper à parte ante inclinatum habere. 3. nec illud leuiter, ſed grauiter mouere, idque neceſſitate poſtulante. 4. oculos demiſſos ſeruare, neque illis huc & illuc vagari permittere. 5. nec illos vnquam in vultum eorum quos alloquimur, fixè conjicere, nec rugam in fronte vel in naſo, ſed vultus ſerenitatem ſemper exhibere. 7. geſtus ſine affectatione & euagatione componere. 8. numquam præ-

cipitato, ſed graui gradu, niſi caritas vrgeat, incedere. 9. numquam extra tempus, nec tono nimis elato, verba proferre. 10. nec expuere nec tuſſire abſque neceſſitate, & tunc à vultu adſtantium, ne quid vel oculos vel cor eorum offendat, parumper declinare. 11. manus, dum vacant, non inaniter mouere; ſed quietè ante pectus dexteram ſuper ſiniſtram componere. 12. numquam ad modum Crucis crus cruri ſedendo ſuperponere. 13. veſtes ſine ſordibus, decenter abſque affectatione ſeruare. 14. iter faciendo cum ſuperiore ſuo, retrò paulisper à ſiniſtris eius ſtare, & ſemper eminentiorem viæ partem illi cedere. 15. modeſtè lectum petere, & ſemper in latus & numquam reſupinus, nec induſio vel tunica exutus dormire, tum propter amorem caſtitatis, tum etiam vt ſemper & in omni loco modeſtia noſtra Deo, Angelis & hominibus notificetur.

III. Conſidera media quibus modeſtiam valeas efficaciter comparare. 1. te æquè, decenter & modeſtè in occulto & priuatim gerere, ac in publico & hominum conuerſatione. 2. ſemel vnoquoque menſe punctum ſecundum præſentis Meditationis actus modeſtiæ continentis attentè legere, & vtrum actus huiuſmodi obſerues necne, inueſtigare. 3. ea quæ in cæterorum conuerſatione tibi diſplicent, obſeruare & fugere. 4. Deum vbique præſentem cernere, & coram eo ſemper ambulare. 5. vnumquemque in magna veneratione habere, & Chriſtum Dominum in ſingulis conſiderare. 6. viros modeſtia præditos, eorumque conuerſationem & imitationem diligere. 7. denique tantiſper quotidie orationi mentali operam dare: anceps gladius eſt, quo quidquid vel in corpore vel in anima ſuperfluum eſt, penitus reſecatur.

MEDITATIO VI.

De eleemoſyna.

I. Conſidera cùr liberaliſſimè debeas pauperibus eleemoſynas erogare. 1. *Sicut aqua extinguit ignem, ita eleemoſyna extinguit peccatum*: hoc eſt, delet venialia, ad mortalium remiſſionem diſponit, & pœnam vtriſque debitam minuit. 2. mortem feliciſſimam nobis impetrat: *Non enim patietur Deus* (inquit Tobias) *eius qui pauperibus benefecerit, animam ire ad inferos.* Et D. Hieronymus ſic ait: *Non memini me legiſſe mala morte mortuum qui libenter opera pietatis exercuit: habet enim multos interceſſores, & impoſſibile eſt multorum preces non exaudiri.* 3. docet nos Sapiens eleemoſynam quamplurimis ſacrificiis anteponendam eſſe. 4. Sancti Ambroſius, Auguſtinus & Leo, eleemoſynam alterum baptiſmum & aliorum Chriſtianorum propitiationis ſacrificium nuncupare non dedignantur. 5. *Eſtote miſericordes ſicut Pater veſter cæleſtis miſericors eſt*, ait Dominus IESVS: hic autem eleemoſynas

continuò nobis & omnibus tribuit. 6. eleemoſynam pauperi erogatam, Chriſtus tamquam ſibi factam reputat: *Quod vni ex his meis minimis feciſtis, mihi feciſtis.* 7. *Qui obturat aurem ſuam ad clamorem pauperis, & ipſe clamabit, & non exaudietur,* Prou.21. 8. ſi ſis Clericus vel Sacerdos, ad magnam erga pauperes liberalitatem exercendam ſpeciali ratione deuinceris. Primò enim multum intereſt pro Dei gloria & ſalute proximi, vt ſis bonus odor IESV Chriſti, & vir pius & probus apud omnes habearis: quod numquam tamen ſine magna erga pauperes liberalitate & caritate conſequeris. 2. quia debes alios, non ſolùm per verbum, ſed efficaciùs per exemplum ad amorem pauperum, & ipſis eleemoſinas manu largiſſima erogandas adhortari. Denique quiſquis ſis, pro certo teneas, ſi non des eleemoſynam pauperibus in hac vita, ignem æternum in alia non tibi defuturum, quandoquidem ſolos immiſericordes Chriſtus Dominus ita alloquitur: *Ite maledicti in ignem æternum, quia eſuriui, & non dediſtis mihi manducare,* &c.

II. Conſidera ſex quæ debeant comitari eleemoſynam conditiones. 1. vt fiat in ſtatu gratiæ, & patet ex eo quòd *Deus reſpexit ad Abel & ad munera eius*: & quia donum offerens diuinę non diſplicuit maieſtati, ita & donatio valde placuit. 2. cum pura & vera, non hominibus, ſed ſoli Deo placendi intentione: *Amen dico vobis quia receperunt mercedem ſuam,* ait Chriſtus Dominus de iis qui eleemoſynas motu vanæ gloriæ tribuunt. 3. cum diligentia & promptitudine: gratia enim tarda ingrata eſt, *& bis dat qui citò dat. Ne ergo dicas amico tuo, qui à te aliquid petit, Cras reuertere, cùm poſſis dare,* inquit Sapiens. 4. cum ordine alios aliis præferendo, prout major vrget neceſſitas, vel pauperum ſanctitas: *Eo* enim, inquit D. Ambroſius, *eleemoſyna Deo iucundior, quò pauper qui illam recipit, diuinæ ſuæ maieſtati gratior eſt.* 5. cum iuſtitia, hoc eſt, de rebus quæ ad te pertinent: non enim de alieno bono eleemoſynas diſtribuere tibi licitum eſt. 6. denique cum gaudio & lætitia: *Hilarem* enim *datorem diligit Deus*, eique centuplum tribuet etiam in præſenti vita, & gloriam æternam in futura.

III. Conſidera quibus debeas vti mediis ad elemoſinas vtiliter pauperibus erogandas. 1. priùs ſemper actum contritionis elicere, quàm eleemoſinas diſtribuere. 2. cùm vanæ gloriæ periculum imminet, non palàm, ſed in abſcondito eleemoſynam diſtribuere: *Neſciat ſiniſtra tua quid faciat dextera*, inquit Saluator mundi. 3. nihil ab eo cui eleemoſynam largiaris, temporalis emolumenti expectare: tunc enim non propter Deum, ſed propter te eleemoſynam faceres. 4. pauperem in ſua miſeria præuenire, nec donec ipſe à te petat, modò paupertas eius ſit tibi nota, expectare. 5. eleemoſynam ſpiritualem corporali conjungere, & non ſolùm corporis, ſed animæ pauperis per ſalutarem ad-

monitionem vel inſtructionem miſeriam ſubleuare. 6. omnibus, ſed primò bonis & deinde malis benefacere: *In quacumque manu eleemoſyna recipiatur* (inquit ſanctus Chryſoſtomus) *fructus tamen eius non amittitur*. 7. vehementi compaſſione quodammodo pauperum miſeriam ſubleuare. 8. numquam pauperes exaſperare, ſed vultu ſereno quidquid petant, ſi potes, illis non denegare: & ſi non potes, dolere quòd non poſſis, & dolorem tuum illis verbis humilibus indicare. 9. in vno quoque paupere Dominum IESVM intueri, & multum venerari. 10. denique pauperi eleemoſynam tribuendo, tuum & pauperis Dominum, vt danti & recipienti ſit ſalutaris eleemoſyna, ardenter ſupplicare.

MEDITATIO VII.

De ſincera erga beatiſſimam Virginem deuotione.

I. CONſidera cur in obſequium Deiparæ te totum debeas mancipare, & erga illam piè affectum & deuotiſſimum eſſe. 1. exultat Deus cùm honor ſacratiſſimæ Virgini Mariæ impenditur: gloriam enim matris gloriam eſſe filij, & vice verſa, Spiritus ſanctus ipſe teſtatur. 2. glorioſiſſimam Virginem maiori veneratione quàm nec Angeli, nec omnes omnino creaturæ dignam eſſe, à nemine Catholico dubitatur, vt ex eo patet quòd Pater æternus in dilectiſſimam filiam, Filius in matrem digniſſimam, & Spiritus ſanctus in ſponſam cariſſimam, eam eligere voluerint. 3. hanc nobis deuotionem præcepit Chriſtus Dominus in Cruce pendens, dum matrem ſancto Ioanni Euangeliſtæ vniuerſi generis humani vices gerenti commendauit. 4. ſancta Mater Eccleſia per tot Feſtorum ſolemnitates, Eccleſias, Congregationes & Sodalitates, ab ipſa in honorem Deiparæ conſecratas, à nobis prædictam deuotionem exigere ſatis apertè declarat. 5. ſanctiſſima Virgo theſauri cœlorum cuſtos eſt generaliſſima, & nullum omnino nobis à Deo beneficium, niſi ipſa mediante, confertur. 7. dæmonibus & hæreticis gloriam Deiparæ obſcurare ſtudentibus, extraordinaria nos ergà ipſam deuotione reſiſtere rationi conſentaneum eſt. 8. nullus eſt qui ſpecialem aliquam à Deo gratiam per ipſius interceſſionem, non impetrarit. 9. Sancti omnes beatiſſimam Virginem magnopere venerati ſunt, & vt apud omnes in magna veneratione eſſet, procurarunt. 10. *Quicumque vult ſaluus eſſe*, inquit ſanctus Bonauentura, *vt erga beatiſſimam Virginem ſit deuotus, neceſſarium eſt*. 11. denique deuotio erga Virginem Mariam nota eſt prædeſtinationis certiſſima, & lubenter & ſanguinem & vitam in tantæ veritatis confirmationem expenderem: *Nullum* (ſcilicet) *vnquam* MARIAE *clientem & aſſeclam periturum*.

II. Conſidera quid ſit deuotio erga glorioſiſſimam Virginem, nempe prompta & conſtans in eius obſequium voluntas.

tantas. Huius autem deuotionis notæ ſunt octo. 1. habebis, ſi altiſſimam de ſanctiſſima Virgine concipias opinionem, eamque conceptam, vbique terrarum laudes eius annunciando, demonſtres. 2. ſi magna cum reuerentia beatam Virginem & Imagines ipſam repræſentantes, cultu hyperduliæ adores, & magnopere Mariæ nomen venerabile venereris. 3. ſi totam poſt Deum ſpem tuam in ea colloces, quippe quæ certiſſimam habet de miſeriis noſtris cognitionem, & nos ab iis liberandi, & nobis benefaciendi poteſtate gaudet & voluntate. 4. ſi tam amabilem Dominam vehementi amore proſequaris, de ipſius gloria gaudeas, & ardenti eandem amplificandi deſiderio tenearis & inflammeris. 5. ſi tuæ erga ipſam gratitudinis teſtimonia præbeas, nullam nobis de cœlo venire gratiam niſi per ipſius interuentionem, lubentiſſimè confitendo. 6. ſi frequenter auxilium eius implores, & in omni vel negotio vel periculo eam inuoces. 7. ſi perfectam omnium quæ potes vel poſſides ſummæ ipſius majeſtati facias oblationem, & omnes actus tuos in ipſius honorem & gloriam dirigere ſemper intendas. 8. denique, ſi veram in te ipſius ſimilitudinem per morum imitationem ſtudeas efformare: In ea enim imitatione ſanctus Auguſtinus ſummam erga Sanctos, ac proinde erga beatam Virginem, deuotionem conſtituit. O te ter beatum & feliciſſimum, ſi deuotionis erga Virginem prædictis notis valeas inſigniri!

III. Perpende media ad deuotionem erga glorioſiſſimam Virginem comparandam, conſeruandam & amplificandam idonea. 1. eſt, imaginem illam repræſentantem in tuo cubiculo ſemper habere, eamque ingrediendo, egrediendo, & aliàs ſalutare. 2. Roſarij Confraternitati vel alteri beatiſſimæ Virgini dedicatæ nomen dare, & munera ei annexa fideliſſimè exequi. 3. quotidie Litanias, vel alias ipſius laudes & orationes in ipſius honorem compoſitas recitare. 4. ſingulis diebus ſabbathi, vtpote ſpecialiter glorioſiſſimæ Virgini conſecratis, ieiunare, vel ſaltem corpus nonnullo mortificationis genere macerare. 5. quędam capita ex libris laudes Deiparæ continentibus, quotidiè attentè & pio animo legere. 6. numquam negotium alicuius momenti, niſi priùs inuocata Maria, ſuſcipere. 7. omnes omnino, & præcipuè domeſticos & ſubditos, ad deuotionem erga beatam Virginem inuitare, impellere & inflammare. 8. coronam ex Orationibus Angelicis ſexaginta tribus compoſitam ſemper ſecum habere, eamque in memoriam ſexaginta trium annorum quibus iuxta probabilem opinionem beata Virgo in terris vixit, quotidie recitare. 9. Sanctos ex ipſius familia, vel qui erga ipſam deuotione & pietate floruerunt, puta Ioachim, Annam, Ioſephum, Bernardum, Anſelmum, Bonauenturam, & in primis Gabrielem Archangelum ſpeciali deuotione colere

& venerari. 10. votum propugnandi immaculatam Deiparæ Conceptionem etiam cum periculo vitæ, ſi neceſſitas vel vtilitas poſtulet, emittere. 11. Eccleſias vel Capellas Deo ſub titulo beatæ Virginis conſecratas deuotiſſimè frequentare, & ad ipſas vel ipſarum Altaria decoranda & ornanda è bonis propriis magna cum liberalitate diſtribuere & diſpenſare. 12. denique Virginis ſanctitatem, quoad meliùs poteris, imitari. *O fratres!* (inquit ſanctus Bonauentura) *ſi perfectè Matrem Domini noſtri* IESV *Chriſti colere deſideretis, ipſius manſuetudinem, humilitatem, corporis & animi puritatem imitemini: neque enim vmquam ſine beatæ Virginis imitatione, ad ſinceram ipſius deuotionem peruenire poteritis.*

MEDITATIO VIII.

De perfecta erga Cuſtodem Angelum deuotione.

1. CONſidera Deum mirabili prouidentia in tui cuſtodiam Angelum deputaſſe, qui ſemper à natiuitate tua tui curam duxit, & vſque ad mortem ducturus eſt: hoc ſancta piè credit Eccleſia, hic eſt communis Sanctorum Patrum & fidelium ſenſus; & contrarium affirmare, erroneum & temerarium eſt. 2. Conſidera magnam à te reuerentiam & deuotionem Cuſtodi tuo exhibendam eſſe, 1. quia Deus ipſe multum ipſi honoris impendit. 2. hoc poſtulat ſancta Mater Eccleſia, quæ Feſtum cum Officio duplici ſtatuit, Feriam tertiam cuiuſque hebdomadæ conſecrauit, & Miſſam votiuam eadem die celebrandam in honorem Angelorum Cuſtodum ordinauit, vt fideles omnes ad ipſorum reuerentiam & deuotionem inuitaret, impelleret & inflammaret. 3. veneratione dignus cenſetur homo, quia vel potens, vel pius, vel nobilis eſt; ſed quanto magis Angelus, qui longè omnino omnes tum nobilitate, tum fortitudine & ſanctitate homines antecellit. 4. cuſtos tuus te ab innumeris dæmonum inſidiis eripit, & à variis quoque tum corporis tum animæ malis illæſum ſeruat. 5. mille tibi pias & ſanctas cogitationes inſpirat, ſoluit dubia, te quoque poſt peccatum ad pœnitentiam inuitat, orationes tuas Deo repræſentat, pro te rogat, & tibi tot & tanta bona procurat, vt nec valeam exprimere nec cogitare. 6. ſi ſtatum perfectionis amplexus es, & in eo vſque in præſentem diem perſeueraſti, id ipſius auxilio factum eſt. 7. quò plus honoris & reuerentiæ exhibebis, plus ille tibi rependet beneficij & fauoris. 8. Sancti omnes tum noui tum veteris Teſtamenti, puta Abraham, Iacob, Tobias, Apoſtoli, Sancti Patres, & fideles naſcentis Eccleſiæ, valdè Cuſtodes Angelos venerati ſunt. 9. Saluator mundi conſolationem ab Angelo in agone ſuo percipere voluit, non quòd ipſe tali indigeret ſolatio, ſed præcipuè vt valde honorandos eſſe Angelos exemplo humilitatis ſuæ demonſtraret. 10. denique, ſi deuotione erga Cuſtodem

Angelum fueris deſtitutus, te multum in mortis articulo coram ipſo pudebit ſine dubio apparere. Heu! heu! quàm triſtem tibi vultum exhibebit! non ſanè patronum & defenſorem eum habebis, ſed iuſtum & ſeuerum teſtem & accuſatorem experieris.

II. Conſidera quænam ſint notæ quibus deuotio erga Cuſtodem Angelum dignoſci poteſt. 1. ipſius frequentiſſima recordatio. Vide vtrum hæc in te fuerit, necne; & dies plurimos, quin ſemel in mentem tibi venerit Cuſtos tuus, effluxiſſe aduertes. 2. ſi ipſum in dubiis conſulamus, & fortè numquam ab eo conſilium poſtulaſti. 3. cùm omnes rerum noſtrarum felices exitus, & cuncta quæ nobis eueniunt bona ipſius curæ & auxilio tribuimus, & ſæpiſſimè de hoc non meminiſti. 4. cùm quotidie bonum aliquod opus in ipſius honorem exercemus. 5. denique, certiori ergà Cuſtodem Angelum deuotionis nota inſignimur, ſi eum imitemur. Vtrum ipſius puritatem colueris, cogita: verùm, ſi hoc præſtitiſſes, non tot vitam tuam impudicitiis maculaſſes. Quapropter te ſincera erga ipſum deuotione caruiſſe, fatearis oportet: ſimiliter ab illo veniam pete, & fortiter vitæ emendationem propone.

III. Conſidera & aſſume media ad deuotionem erga Cuſtodem Angelum conſequendam proportionata. 1. eſt actus fidei circa hanc veritatem, ſcilicet Angelos à Deo ad noſtram cuſtodiam & ſalutem procurandam eſſe deputatos, frequenter elicere. 2. in principio cuiuſlibet diei vel actionis ipſius auxilium implorare, & in fine vtriuſque de felici exitu gratias agere. 3. eidem in ingreſſu in cubiculum & egreſſu ſalutem humiliter impertiri. 4. illum nobis vbique præſentem cernere, & nihil vmquam ipſo indignum præſtare. 5. prompto animo ei obtemperare, ſanctas ab ipſo immiſſas cogitationes admittendo, & bonum quod ſuadere nititur, exequendo. 6. ſummè quam ipſe purus puritatem amat, diligere. 7. perpetuam ipſius ad Deum attentionem, necnon cum Dei voluntate conformitatem, & ad Plebeium, vel Principem cuſtodiendum indifferentiam, quantum fieri poterit, imitari. 8. feria tertia in honorem ipſius ſpecialiter conſecrata nonnullum ei obſequium præſtare. 9. cæterorum Angelos colere, & nulli ſe vnquam conuerſationi inſalutatis adſtantium Angelis immiſcere. 10. ſemel vnaquaquaque die Litanias ipſi dicatas deuotiſſimè, & inſuper *Angele Dei*, &c. frequentiſſimè recitare. 11. ipſius laudes, nobilitatem, humilitatem & caritatem pro temporis opportunitate proclamare. 12. denique, de infidelitatibus in ipſum commiſſis ab eo veniam petere. Sic tuum Angelum Cuſtodem venerare, & valde Deus inde glorificabitur: honor enim qui ſeruo impenditur, in gloriam domini ſui redundare certiſſimum eſt.

MEDITATIONES DE SACERDOTVM DIGNITATE & virtutibus.

MEDITATIO I.

De dignitate Sacerdotum generatim.

I. CONſidera quàm præclara nomina à ſacris Scripturis & ſanctis Patribus Sacerdotibus tribuantur. Vocantur enim 1. Angeli, Malach. 2. *Labia Sacerdotis cuſtodiunt ſcientiam, & Legem requirent ex ore eius, quia Angelus Domini exercituum eſt.* 2. Vicarij Chriſti, Luc. 10. *Qui vos audit, me audit; qui vos ſpernit, me ſpernit.* 3. Sal terræ, lux mundi, & lucernæ ſuper candelabra poſitæ, Matth. 5. 4. Paſtores, Doctores & diſpenſatores myſteriorum Dei, Ioan. 10. & 21. Epheſ. 4. 1. Cor. 4. 5. Epiſcopi, Pontifices & Præpoſiti, 1. Tim. 3. Tit. 1. Heb. 5. 6. Mediatores inter Deum & homines, clauigeri cœli, cubicularij Chriſti, principes populi, primitiæ Domini, primogeniti Iſraël.

II. Conſidera quanto honore affecti fuerint, tum in veteri, tum in nouo Teſtamento, imo etiam apud Gentiles. Nam in veteri hæreditatem non habuerunt inter cæteros Iudæos, vt Num. 18. ſed Dominus erat hæreditas eorum. In nouo quoque redditibus Eccleſiis vel cœnobiis piè oblatis vitam traducunt: ideo Clerici dicti, quia in ſortem Domini vocati ſunt, vel quia pars Domini, & ideo ſingulari quodam ritu à ſolis Epiſcopis ad hunc gradum Deo conſecrantur. Sed nec vllus ſibi hunc honorem aſſumere poteſt, niſi vocatus ſit à Deo tamquam Aaron, Heb. 4. Deinde, Conſtantinus Imperator tantopere eos veneratus eſt, vt dixerit: *Si Sacerdotem viderem peccantem cum fœmina, pallio meo contegerem.* Sanctus Martinus Epiſcopus Turonenſis prandens cum Cæſare, priùs ſocio ſuo quòd eſſet Sacerdos, poculum porrexit quàm Cæſari. Beatus Ambroſius dicit Regum ac Principum colla genibus ſubmitti Sacerdotum, eoſque oſculata eorum dextera credere ſe eorum orationibus adjuuari. Beatus Gelaſius Papa in Epiſtola ad Anaſtaſium Imperatorem. *Duo ſunt* (inquit Imperator) *quibus principaliter hic mundus regitur: Auctoritas ſacra Pontificum, & Regalis poteſtas, in quibus tantò grauius eſt pondus Sacerdotum, quanto etiam pro ipſis Regibus hominum in diuino examine ſunt reddituri rationem.*

III. Conſidera, ſanctiſſimos quoſque ob ſummam eius

dignitatem reffugiſſe Sacerdotium, vt ſanctum Antonium, ſanctum Pachomium, ſanctum Benedictum, & ſanctum Franciſcum, cui hærenti an fieri deberet Sacerdos cùm eſſet Diaconus, ei occurrit Angelus geſtans vitrum perlucidum clariſſimo liquore plenum, dixitque Sacerdotis animam ſimilem eſſe debere illi liquori: Vnde ille Sacerdos fieri noluit, quia tantam ſuæ animæ puritatem eſſe non putauit. Multi quoque ſancti & ætate prouecti Eremitæ Monaſteria deſeruere, ne ad Sacerdotium proueherentur; alij verò iam ad illud prouecti, vel etiam ad Epiſcopatum, in remotas terras abierunt, ne agnoſcerentur, vt Ioannes Silentiarius, & alij. Sanctus Marcus quoque dicitur ſibi abſcidiſſe pollicem, ne fieret Sacerdos; & ſanctus Ammonius aures, ne fieret Epiſcopus.

MEDITATIO II.

De cauſa dignitatis Sacerdotum nouæ Legis.

I. Conſidera dignitatem Sacerdotum nouæ Legis ſumi ex duplici poteſtate illis collata, Ordinis & Iuriſdictionis. Ratione Ordinis poſſunt conſecrare corpus & ſanguinem Domini: ratione Iuriſdictionis poſſunt homines abſoluere à peccatis, & Eccleſiam gubernare. 2. Expende quàm admiranda ſit illa poteſtas conſecrandi. Magnum beneficium credimus præſtitum Ioſue, quòd imperio ſuo fecerit ſiſtere Solem, *obediente Domino* (vt loquitur Scriptura Ioſue 10.) *voci hominis*; ſed multò magis præſtitum eſt cuique Sacerdoti. Ille enim fecit ſtare Solem vbi ante erat: at Sacerdos ſiſtit Chriſtum in cœlo exiſtentem, vbi ante non erat, id eſt in Altari: illi creatura obediuit, huic Creator; illi Sol ſemel loquenti obediuit, huic Deus, quoties verba conſcrationis eloquitur, obedit. Quis Sacerdos tam ſtupidus eſt, qui conſiderans tam ſtupendam Chriſti erga ſe obedientiam, ſummi Regis ad ſubditum, Dei ad creaturam, non viciſſim libenter obtemperet Dei mandatis? Quis cum beato Ioanne Baptiſta non dicat, Matth. 3. *Ego à te debui baptizari*, tibi debui obedire, *& tu venis ad me*, tu mihi obedis?

II. Conſidera honorem qui ante Incarnationem datus eſt Angelis, vt in perſona Dei Exod. 3. dicerent: *Ego ſum Deus Abraham, Deus Iſaac, Deus Iacob*, nunc deferri omnibus Sacerdotibus, qui apud Malachiam etiam vocantur Angeli. Nam non in perſona ſua, ſed Chriſti dicunt in conſecratione Euchariſtiæ, *Hoc eſt corpus meum*, *Hic eſt calix ſanguinis mei*, Matth. 26. Vnde ſunt quaſi Vicarij Chriſti, & quaſi Chriſtus ipſe. Quod qui cogitat; quomodo non poteſt non vitam ducere ſanctiſſimam, ab omnibus ſordibus impudicitiæ alienam? Quid enim Chriſto ſanctius? Quæ conuentio Chriſti cum peccato & Belial? 2. Conſidera præſepe, crucem, ſepulcrum, domum Bethleem, quia attigerunt Chriſtum, res ſanctas haberi, ad

quas ſpectandas, tangendaſque homines longa itinera conficiunt. Cur ergo non ſit ſanctus Sacerdos, ad quem Christus non iam mortalis, ſed immortalis & glorioſus quotidie diuertit?

III. Conſidera quanta dignitas Sacerdoti accedat ratione poteſtatis & iuriſdictionis cum priori conjunctæ, nempe vt parem quaſi poteſtatem cum Deo obtineat, nempe remittendi peccata, & ligandi. Dei enim ſolius eſt remittere peccata, & infundere gratiam, & tamen tam efficax ei poteſtas ea dimittendi data eſt, vt quæ ipſe dimiſerit, dimiſſa etiam ſint in cœlis; & quæ ille ligauerit, ligata ſint etiam in cœlis, vt liquet ex cap. 16. & 18. Matth. Ac proinde dum confitentes abſoluit, diſertè dicit: *Ego abſoluo te ab omnibus peccatis tuis in nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti.* Vnde ſequitur eius linguam eſſe clauem qua clauditur infernus, & cœlum aperitur. 2. Conſidera eumdem Sacerdotem eſſe conſtitutum mediatorem & ſequeſtrum inter Deum & homines, vt ſacrificia offerat pro hominum peccatis, vt precibus ſuis iram Dei auertat, vt verbo & exemplo oues ſibi ſubjectas paſcat, & animam ſuam pro ſalute earum curanda ponat, cum obligatione rationem reddendi in die Iudicij, ſi vel vna earum pereat. Vnde fit, vt cùm in Eccleſiam ab omnibus conuenitur, toto populo in genua procumbente ſolus Sacerdos erectus ſtet ad Altare, velut pro toto populo vnus decertans. Quis verò tam ingratus ſit, vt conſiderans in quo ſublimi gradu à Deo ſit collocatus, adhuc ſe abjiciat in lutum peccatorum, & fiat Sacerdos, ſicut populus?

MEDITATIO III.

De virtutibus quas inesse Sacerdoti vult Apoſtolus Paulus 1. Tim. 3. & Tit. 1. Oportet Epiſcopum irreprehenſibilem eſſe, *&c.*

I. Conſidera nomine Epiſcopi intelligi Sacerdotem, maximè Curatum, vel qui aliorum curam gerit. Epiſcopus enim Græcè, Latinè idem eſt quod ſuperintendens: itaque poſſunt eo nomine quoque intelligi Confeſſarij & Concionatores, quorum eſt ſaluti aliorum promouendæ incumbere. 2. Conſidera has virtutes requiri à beato Paulo in Sacerdote: 1. vt ſit ſobrius in potu: 2. prudens prudentia ſpiritali, & moderatus, ne manus citò imponat ordinandis, vel Eccleſiæ dignitate ornandis: alioquin enim communicabit peccatis alienis, 1. Tim. 5. 3. ornatus, id eſt modeſtus in habitu & inceſſu: 4. pudicus in verbis & factis: 5. benignus & manſuetus: 6. iuſtus: 7. ſanctus: 8. modeſtus, non turbulentus: 9. hoſpitalis: 10. amplectens fidelem ſermonem, id eſt zeloſus in fide Catholica: 11. doctor, & aptus ad docendum, vt potens ſit eos qui contradicunt, coarguere: 12. continens ab vxore, ſi quam fortè ante Ordines duxit: 13. ſuæ do-

mui bene præpoſitus: ſi quis enim domeſticorum curam non habet, eſt infideli deterior, 1. Tim. 5.

II. Conſidera Apoſtolum item velle, vt Sacerdos 1. non ſit ſuperbus, 2. non iracundus, 3. non litigioſus, 4. non percuſſor vel manu, vel lingua, id eſt detractor & calumniator: 5. non vinolentus: 6. non turpis lucri cupidus, nec auarus: 7. irreprehenſibilis, id eſt, quem nemo iure queat reprehendere, quique nullam det occaſionem iuſtæ querelæ, vel etiam qui nullius mali ſit conſcius: 8. vt ſit vnius vxoris vir, hoc eſt, qui defuncta vxore priori non duxerit ſecundam, vel qui plures ſimul vxores non habeat.

III. Conſidera ideo tantam perfectionem ab Apoſtolo exigi in Sacerdote, quia, vt omnes Patres docent, quo quis eſt ſublimioris ſtatus & ordinis, hoc ad ampliorem virtutum perfectionem tenetur, ſecundùm illud Luc. 12. *Cui plus datum eſt, plus exigetur ab illo.* Et Sap. 6. *Iudicium duriſſimum in his qui præſunt, fiet; & potentes potenter tormenta patientur.* Et ſanctus Gregorius: *Sicut Prælatus* (inquit) *&c. tot coronas ſibi multiplicat, quot Deo animas lucrifacit; ſic, ſi peruerſa perpetrat, tot mortibus dignus eſt, quot ad ſubditos ſua perditionis exempla transmittit.* 2. Conſidera Sacerdotem debere eſſe omnium virtutum, maximè autem, fidei, ſpei, caritatis in Deum & proximum, humilitatis, pietatis & caſtitatis ſpeculum & exemplar: ſi enim lux eſt mundi & lucerna ſuper candelabrum poſita, debet luce doctrinæ ſuæ & vitæ exemplaris illuſtrare omnes, Matth. 5. ſi ſal terræ eſt, debet omnes à corruptione peccati conſeruare: ſi pater & magiſter omnium fidelium, debet in ſe oſtendere quod omnes imitentur.

MEDITATIO IV.

De præſtantia fidei & ſpei in Sacerdote.

I. CONſidera Sacerdotem imprimis debere eſſe in fide Catholica Romana, ſine qua impoſſibile eſt placere Deo, conſtantiſſimum & certiſſimum, quia eius velut magiſtri & paſtoris eſt populum in fidei articulis inſtruere, eamdem contra hæreticos, hoc tempore maximè, diligenter & ardenter defendere, modum item reſiſtendi tentationibus dæmonis, mundi & carnis tradere, imo ſi neceſſe ſit, etiam pro ea ſanguinem profundere: *Bonus* enim *paſtor animam ſuam dat pro ouibus ſuis* in vera fide conſeruandis, Ioan. 10. *Labia Sacerdotis* (ait Malachias cap. 2.) *cuſtodient ſcientiam, & Legem Dei requirent ex ore eius.* 2. Conſidera hoc præfiguratum in veteri Lege, Num. 10. vbi iuſſi ſunt Sacerdotes, dum iniretur prælium, inflare tubas, vt earum clangore miles redderetur animoſior. Cùm autem bella ſpiritalia periculoſiora ſint & crebriora quàm illa corporalia, ardentiùs ſanè & frequentiùs tuba eius Sacerdoti inflanda eſt pro fide & ſanctis moribus, per conciones & exhortationes; *Victoria* enim *quæ vincit mundum*, ſecundùm

beatum Ioannem, *eſt fides noſtra.* Et D. Paulus in Epiſtola ad Hebr. cap. 11. omnia fortia veterum Patrum facta tribuit eximiæ eorum fidei.

II. Conſidera, non ſolùm fidem qua credimus omnia quæ Eccleſia Romana credenda proponit, excellentem debere eſſe in eo, ſed etiam ſpem vel fiduciam qua omnia poſſibilia redduntur credenti, ita vt etiam montes queat transferre, vt ait Chriſtus apud Marcum cap. 8. & Lucam cap. 17. Sanctus Iacobus autem vult illam fiduciam debere eſſe firmiſſimam, non hæſitantem: *Qui* enim *hæſitat,* (ſupple, ſe impetraturum quæ à Deo petit) *ſimilis eſt fluctui maris qui à vento mouetur & circumfertur: nec æſtimet homo ille quòd accipiat aliquid à Domino.* Vnde Chriſtus Matth. 8. & 9. ferè omnia miracula illi firmæ fiduciæ adſcribit: *Fiat* (inquiens) *tibi ſicut credidiſti, vel fiat ſecundùm fidem tuam.* 2. Perpende rationem huius eſſe, quia Sacerdotis maximè eſt orare pro aliis, & vitam piam ſanctamque inſtituere, vt poſſit petita impetrare, quia ad hoc à Deo, tamquam Mediator inter Deum & homines eſt conſtitutus, Hebr. 5. Vnde &, aliis in genua ruentibus tempore Miſſæ, ſolus ipſe ſtat, quaſi integritate vitæ fretus audeat pro aliis metu conſternatis orare, vel certè quia hortatur Apoſtolus Heb. 2. vt cum fiducia ad thronum gratiæ adeamus, quo miſericordiam conſequamur.

III. Conſidera eum cum fide debere habere quoque diuinæ Scripturæ, rerumque Theologicarum pro officij magnitudine conjunctam ſcientiam & ſapientiam, & attendere, vt Apoſtolus monet Timotheum 1. cap. 4. *Lectioni, exhortationi, doctrinæ:* Quilibet enim Sacerdos curam habens animarum tenetur exponere Euangelium, catecheſin Fidei Chriſtianæ tradere, & eos qui contradicunt, redarguere. Si enim ſanctus Petrus 1. cap. 3. vult omnes eſſe *paratos ad ſatisfactionem omni poſcenti de fide, quæ in ipſis eſt;* quanto magis debent eſſe Sacerdotes, quia aliorum ſunt Magiſtri & Doctores? Quid turpius eſt, quàm Sacerdotem non poſſe reſpondere alicui garrulæ mulierculæ, vel proteruo adoleſcentulo hæretico obiectanti (vt hoc tempore fit) Scripturæ teſtimonia? Vnde Chryſoſtomus ſcribit Sacerdotem in omnibus debere eſſe ſapientiſſimum, & mille inſtructum oculis, vt non ſolùm ſibi, ſed etiam toti populo ſeruiat. Deus verò apud Oſeam Prophetam comminatur repulſam à dignitate Sacerdotij imperitis. *Quia* (inquit cap. 4.) *tu ſcientiam repuliſti, repellam te, ne Sacerdotio fungaris mihi.* Et beatus Paulus 1. Cor. 14. *Qui autem ignorat* (nempe ea quæ ſcire tenetur) *ignorabitur;* nempe in die Iudicij, cùm dicetur, *Neſcio vos.*

MEDITATIO V.

De caritate qua flagrare debet Sacerdos.

I. Conſidera Sacerdotem nulla magis virtute quàm caritate debere flagrare, tum quia fides, ſpes, aliæque virtutes omnes, teſte Apoſtolo 1. Cor. 13. ſine illa nihil proſunt; tum quia officium Sacerdotis vel Paſtoris, tam ratione poteſtatis, ordinis, vt dignè conficiat & adminiſtret Sacramenta, quàm iuriſdictionis, quatenus curam animarum habet, id omnino poſtulet. 2. Nota typum huius geſſiſſe veteris Teſtamenti Sacerdotes, quorum functio erat ignem ſacrum quotidie in Altari fouere, Leu. 6. Quid enim aliud ignis ille deſignabat, niſi ſacram Euchariſtiam, Deum & hominem in ſe ſub ſpecie panis & vini continentem? *Deus autem ignis conſumens eſt*, Deut. 4. quem Sacerdotes noſtri non ſolùm quotidie conſeruant, ſed etiam conficiunt. Deinde veſtiti eſſe debebant coco bis tincto, vt indicaretur Sacerdotem debere duplici caritate flagrare, in Deum ſcilicet & proximum.

II. Conſidera, Chriſtum Sacerdotum ſecundùm ordinem Melchiſedech Principem, Pſalm. 109. cuius vices obeunt omnes Sacerdotes noſtri in conſecrando corpore (vt diximus) Chriſti, dum aiunt, *Hoc eſt corpus meum*, maximè declaraſſe caritatem erga nos, cùm inſtituit Apoſtolos in Sacerdotes: nam beatus Ioannes cap. 13. de extrema cœna acturus præmittit, quòd *in finem dilexerit illos*. Deinde ex mero in eos amore inſtituit ſacram Euchariſtiam, id eſt excogitauit modum quo perpetuò nobiſcum realiter maneret. Ad hæc longum habuit ſermonem de nouo mandato caritatis. Poſtremò, ex nimio amore ſanguinem ſuum pro nobis profudit: *Maiorem* enim *caritatem nemo habet* (inquit ipſe Ioan. 15.) *quàm ſi animam quis ponat pro amicis ſuis.*

III. Conſidera, quòd Chriſtus inſtituens Principem Sacerdotum & Paſtorem Petrum, de caritate tantùm eum percunctatus eſt, Ioan. 21. *Simon, diligis me plus his?* Et ille tandem reſpondit: *Domine, tu ſcis quia amo te.* Chriſtus verò, *Paſce ergo oues meas*, indicans ad paſcendas doctrina & exemplo oues, & ad gubernandam Eccleſiam maximè opus eſſe ardenti caritate in Deum & proximum. Verè ſiquidem paſtoris eſt, Luc. 15. ouem perditam requirere, & inuentam, relictis licet nonaginta nouem ouibus, humeris ſublatam in ouile portare. Eiuſdem eſt; adueniente lupo, & perſecutione exorta, non cum mercenario qui non eſt paſtor, fugere, ſed animam ponere pro ouibus, Ioan. 10. Eius eſt cognoſcere omnes oues, eaſque exemplo vitæ ſanctæ præcedere, efficeréque vt ſe ſuamque doctrinam & vitam ſequantur: quod non facilè impetrabit, niſi multis beneficiis & amoris indiciis eas ſibi deuinciat, ac tandem claue ſua cœleſti quam accepit, Regnum cœlorum illis aperiat.

MEDITATIO VI.

De humilitate Sacerdoti neceſſaria.

I. Conſidera humilitatem eſſe omnium virtutum fundamentum, ac imprimis, teſte Chryſoſtomo, officij Sacerdotalis, & ideo ea quoque excellere debere Sacerdotes. Vt enim quo domus altiùs ædificatur, hoc profundius requirit fundamentum, & arbor, quo ramos altiùs educit, hoc profundiùs agit radices, & quo fructibus onuſtior eſt, hoc magis ſe in terram inclinat; ſic quo ſublimior eſt Sacerdotis dignitas, hoc maior debet eſſe eius humilitas, iuxta illud Sapientis Eccl. 3. *Quanto magnus es, humilia te in omnibus.* 2. Perpende te eſſe & cuſtodem omnium virtutum, vt volunt DD. Hieronymus & Auguſtinus. *Qui* enim *ſine humilitate* (inquit beatus Gregorius Hom. 6. in Euang.) *virtutes congregat, quaſi puluerem in ventum portat.* Conſeruat autem eas, tum quia ſicut qui iacet, non habet vnde cadat; ſic humilis non facilè labitur in peccatum, tum quia ſicut ignis ſub cinere, & fructus ſub foliis; ita virtutes ſub humilitatis operculo, & abſconduntur & faciliùs conſeruantur.

II. Conſidera ſeruos Dei humilitate magna præditos, maximè fuiſſe à Deo laudatos & exaltatos. Abraham qui puluerem & cinerem ſe vocabat, Pater omnium fidelium factus eſt, Gen. 18. Dauid qui pulicem, vir ſecundùm cor Dei, 1. Reg. 24. Sanctus Ioannes qui indignum ſe faciebat, vt ſolueret corrigiam Chriſti, dignus redditus eſt, qui Chriſtum baptizaret, & digito monſtraret, Matth. 2. Sanctus Petrus, cùm Domino diceret Luc. 15. *Exi à me Domine, quia homo peccator ſum*, audiit ſtatim ab eo: *Ex hoc eris homines capiens*: & poſtea factus eſt Caput totius Eccleſiæ & clauiger Regni cælorum. Centurio dicens Matth. 8. *Non ſum dignus, vt intres ſub tectum meum*, audiit à Chriſto: *Non inueni tantam fidem in Iſraël.* Beata Virgo ex humilitate ſe vocans ancillam Domini, Luc. 1. meruit fieri Mater Dei. 2. Perpende & Chriſtum ſummum Sacerdotem hanc virtutem imprimis Apoſtolis commendaſſe, dum diceret Matth. 11. *Diſcite à me quia mitis ſum & humili corde.* Et rurſus: *Si quis inter vos vult primus eſſe, ſit omnium nouiſſimus.* Atque etiam, cùm eos Sacerdotes facturus eſſet exercuiſſe cùm lauit eorum pedes, & dixit Ioan. 13. *Si eg laui pedes veſtros Dominus & Magiſter, & vos debetis alt alterius lauare pedes.*

III. Conſidera, cùm Sacerdotum proprium officiu ſit deprecari, & ſacrificia offerre pro populo, nihil æqu iuuare ad reconciliandum Deum & impetrandam gratian ac humilitatem precibus conjunctam. *Ad quem* enim *r ſpiciam* (ait Deus apud Iſaiam cap. vltimo) *niſi ad humile & pauperculum.* Et Dauid Pſal. 50. *Cor contritum & hum liatum Deus non deſpicies.* Et Ieſus Syrach, Eccl. 5. *Ora*

humiliantis ſe penetrat nubes. Et ſancta Iudith Iud. 9. *Humilium* (inquit) *& manſuetorum ſemper tibi placuit deprecatio.* Beatus Iacobus cap. 5. & Petrus: *Deus ſuperbis reſiſtit, humilibus autem dat gratiam.* Vnde Ioſue 7. cùm in terram ſe proſtrauiſſet, Deum mox ſibi propitium reddidit. Et Dauid, cùm humiliter peccatum ſuum confeſſus eſſet, illico à Propheta audit, 2. Reg. 2. *Dominus quoque tranſtulit peccatum tuum.* 2. Nota, nihil æquè valere ad vincendas tentationes dæmonis ac humilitatem, cuius ratio eſt, quia ille ob ſuperbiam æterna felicitate excidit. Vnde ſanctus Antonius, cùm videret mundum plenum laqueis, reſponſum accepit à Deo omnes euadi ſola humilitate. Quare nihil æquè valet ad promerendum Regnum cœlorum ac humilitas. *Beati* (inquit Chriſtus Matth. 5. & 18.) *pauperes ſpiritu,* id eſt humiles, *quoniam ipſorum eſt Regnum cœlorum.* Et, *Niſi efficiamini ſicut paruuli, non intrabitis in Regnum cœlorum.* Et rurſus Luc. 4. *Qui ſe exaltat, humiliabitur:* quæ ſententia ter repetita eſt in Euangelio.

MEDITATIO VII.

De caſtitate Sacerdotibus neceſſaria.

I. Conſidera, ſi veteris Teſtamenti Sacerdotes toto tempore quo miniſtrabant tabernaculo, à domo & vxore abeſſe tenebantur, (miniſtrabant enim per vices) quanto magis noui Teſtamenti Sacerdotes, qui non per vices, ſed ſemper miniſtrant, debent à coniugio & omni conſuetudine feminarum abſtinere. Deinde, ſi Abimelech Sacerdos 1. Reg. 21. noluit Dauid famelico dare panes propoſitionis comedendos, niſi priùs intellexiſſet eum ab vxore aliquamdiu ſe continuiſſe. Si idem populo faciendum fuit, Exod. 19. cùm eſſet Legem à Deo accepturus, quanto magis conuenit Sacerdotes noſtros ab omni fœminarum contubernio alienos eſſe, quibus quotidie in ſacrificio Miſſæ Corpus Domini, per panes propoſitionis præfiguratum, non ſolùm ſumendum, ſed etiam conficiendum, manibuſve tractandum eſt. 2. Conſidera D. Paulum 1. Cor. 7. docere eos qui vxorem habent, ſollicitos eſſe quæ ſunt mundi vt placeant vxori, & eſſe diuiſos, id eſt, in multas ſollicitudinum partes (vt exponit Hieronymus) diſtractos: qui autem non habent, cogitare quæ Domini ſunt, vt ſint ſancti corpore & ſpiritu; conſequens eſt Sacerdotes minimè fœminis adhærere debere, vt cogitent quæ Domini ſunt.

II. Conſidera puritatem animi & corporis, non ſolùm à diuinis Scripturis, ſed etiam ab omnibus Conciliis, ſummis Pontificibus, omnibuſque Patribus & Doctoribus, quotquot in Eccleſia hactenus fuerunt, eamque non vulgarem, ſed ſingularem & eximiam in Sacerdotibus poſtulari, idque multis de cauſis: 1. quia ſanctiſſimum Miſſæ ſacrificium, quo nihil auguſtius, crebriùs peragere, in eo-

que puriſſimum Domini Corpus ore ſuo conſecrare, & manibus tractare, aliiſque porrigere debent. 2. quia aſſiduè orationibus, vt ſacrarum horarum lectioni, & diuini officij decantationi, quæ mentem puram, tranquillam & in Deum eleuatam requirunt, vacare tenentur. 3. quia prædicatione & ſanctæ vitæ exemplo plebem ad omnem virtutem, earumdémque perfectionem inflammare.
4. quia magnam partem temporis impendere ouibus ſuis, vel ſubditis erudiendis, & in viam, dum à via aberrant, reducendis, ac ſi ægri ſint, inuiſendis, ſolandis & paſcendis, pauperibus item iuuandis, peregrinis recipiendis, Sacramentis variis adminiſtrandis: quæ omnia ſanè requirunt hominem, non ſolùm ab vxore & liberis, ſed etiam omnium negotiorum ſecularium cura liberrimum. Vnde Apoſtolus 2. Tim. 2. *Nemo* (inquit) *militans Deo, implicat ſe negotiis ſæcularibus.*

III. Conſidera Sacerdotem, ſi caſtitatem inuiolatam non ſeruet, multò grauiùs peccare, quàm ſi peccent in eodem genere homines ſeculares. 1. quia ſacrilegium committit. *Si quis Templum Dei violauerit* (inquit Apoſtolus 1. Cor. 3. *diſperdet illum Deus*: at quis Templum Dei ſanctum & Deo conſecratum propriè eſt niſi Sacerdos, toties per varios Ordines inunctus, & vices Dei & Angelorum ſubiens? 2. quia violat votum caſtitatis, ipſa ordinis ſuſceptione tertiò factum. 3. quia ſummo ſcandalo eſt bonis & malis, imo & viliſſimis hominibus: quod ſcandalum tantum hoc ſæculo eſt, vt cauſam dederit tot hæreſibus. 4. quia ſi in ſtatu huius peccati celebret, aliaque Sacramenta adminiſtret, Chriſtum crucifigit, Chriſto in faciem ſpuit, Chriſtum cum Iuda prodit, imo pedibus conculcat, & in cloacam projicit. Quid enim aliud eſt os Sacerdotis impudici vel concubinarij? quid aliud eius anima vel cor, quàm cloaca fœtidiſſima? quid eſt margaritas projicere ante porcos, ſi hoc non eſt? hoc eſt, cùm impudicus Sacerdos audet celebrare.

MEDITATIO VIII.

De frequentanda celebratione Miſſæ.

I. CONſidera, Sacerdotem ex vi ſui officij & muneris accepiſſe onus intercedendi pro populo ad Deum, & offerendi dona, vt loquitur Apoſtolus Hebr. 1. & ſacrificia pro peccatis ſuis & aliorum, cùm & ipſe circumdatus ſit infirmitate: Cùm ergo crebriùs, imo quotidie, ipſe cum aliis peccet, conuenit etiam vt quotidie ſacrificet. 2. Conſidera Chriſtum in extrema cœna præcepiſſe, vt ſacrificium hoc Apoſtoli peragerent in ſui commemorationem: cùm ergo ſalutare ſit crebriùs renouare memoriam Paſſionis, ſalutare quoque erit crebriùs ſacrum facere, imo in Dominica Oratione omnes fideles docuit quotidianum panem, nempe Euchariſtiæ, poſtulare. *Si autem quotidianus eſt*

panis, (inquit beatus Auguſtinus lib. 2. de ſerm. in Monte) *cur de die in diem transfertur? cur non accipitur quotidie, qui prodeſt quotidie? Cœleſtis eſt medicina* (ait Ambroſius lib. 4. de Sacramentis cap. 6.) *debeo igitur ſemper accipere, qui ſemper pecco, & medicina indigeo.*

II. Conſidera exempla Sanctorum: nam quotidie ſe immolare immaculatum hunc Agnum confeſſi ſunt. Sanctus Andræas Apoſtolus, ſanctus Ignatius, ſanctus Cyprianus, ſanctus Ambroſius, ſanctus Chryſoſtomus, ſanctus Auguſtinus. At ſanctus Gregorius refert in ſancto Caſſio Narſienſi Epiſcopo, morem quotidie celebrandi diuinitùs approbatum his verbis: *Age quod agis, non ceſſet pes tuus, non ceſſet manus tua.* Hippolytus Martyr ait in die Iudicij Iudicem *Venite benedicti* dicturum Sacerdotibus qui quotidie pretioſum corpus & ſanguinem immolarent. Siricius & Innocentius I. Pontifices hac ratione ſuadent perpetuam continentiam Sacerdotibus ſeruandam, eò quòd quotidie Deo ſacrificia offerant. Primi denique Chriſtiani, vt eſt in Actis cap. 2. quotidie perſeuerarunt in fractione panis: quod aliquot ſæculis obſeruatum eſt in multis locis: Erant ergo qui frangerent quotidie.

III. Conſidera quanto fructu ſpirituali priuet Eccleſiam Sacerdos, ſi negligat crebriùs, dum poteſt, celebrare. *Sacerdos* (inquit venerabilis Beda) *non legitimè impeditus celebrare omittens, quantum in eo eſt, priuat ſanctam Trinitatem laude & gloria, Angelos lætitia, peccatores venia, iuſtos ſubſidio & gratia in Purgatorio exiſtentes refrigerio, Eccleſiam ſpirituali Chriſti beneficio, & ſeipſum medicina & remedio.*

2. Expendat quanto fructu ſpirituali priuet ſe: Qui enim ſæpè celebrat, ſæpè examinare conſcientiam ſolet, de peccatis dolere, eadem confiteri, propoſitum melioris vitæ facere, ſatisfactionem peragere, ſummo Religionis cultu per preces & ſacrificia Deum efficere, mentem in Deum eleuare, populum ad rem diuinam audiendam allicere, vitam tali officio conuenientem inſtituere, & omnes homines ſuo exemplo ædificare, ac denique majorem apud Deum gratiam, & ampliorem tot bonorum operum mercedem promereri.

GREGORIVS XIII. SVMMVS PONTIFEX: conceſſit cuilibet Sacerdoti dicenti ante celebrationem Miſſæ, quæ ſequuntur, quinquaginta annorum Indulgentiæ.

EGo volo celebrare Miſſam, & conficere corpus & ſanguinem Domini noſtri IESV *Chriſti iuxta ritum ſanctæ Romanæ Eccleſiæ, ad laudem omnipotentis Dei totiuſque Curiæ triumphantis, ad vtilitatem meam totiuſque Curiæ militantis, pro omnibus qui ſe commendauerunt orationibus meis in genere, & in ſpecie, & pro felici ſtatu ſanctæ Romanæ Eccleſiæ. Amen.*

Gaudium cum pace, emendationem vitæ, ſpatium ve pœnitentiæ, gratiam & conſolationem ſancti Spiritus, pe ſeuerantiam in bonis operibus tribuat nobis omnipotc & miſericors Dominus. Amen.

MEDITATIO IX.

De vocatione ad ſtatum Eccleſiaſticum.

I. Conſidera rationes propter quas ad ſtatum Eccleſiaſticum neceſſariò vocari à Deo oportet: 1. qui ſtatus diuinæ inſtitutionis eſt: ingerere autem ſe atque intrudere, vſurpationis & temeritatis genus eſt: Quapropte Apoſtolus celebrata illa ſententia nos admonet: *Nemo ſumit ſibi honorem, ſed qui vocatur à Deo tamquam Aaron ſic nec Chriſtus ſemetipſum clarificauit vt Pontifex fieret*, Hebr. 5. 2. quia cùm huius ſtatus functiones ſupernaturales & diuinæ ſint, & proinde virtutes & eminentem ſanctitatem requirant in iis qui talibus admoti ſunt, necnon gratias peculiares ad eas ritè obeundas Deus vt plurimùm deneger iis qui ſe ingerunt, moraliter loquendo, de ſua ſalute periclitantur: *Ipſi regnauerunt & non ex me, Principes extiterunt, & ego non vocaui eos: ideo iratus eſt furor meus in ijs*, Oſee 8. Qui quidem furor omnimodam derelictionem importat, & abſolutam quamdam ſubſtractionem luminum, auxilij neceſſarij ad functionum ſuarum debitam executionem. Nonne ad has voces horrore percelleris? numquid non eſt tibi magna & iuſta ratio vocationem tuam examinandi; ne ſis vnus ex ipſis infelicibus? Agedum extunc, ſeriò vide vtrum veram vocationem habeas.

II. Conſidera vocationis ordinariæ legitimæ ſigna: 1. à ſuo Epiſcopo vocari, expenſa meritorum & capacitatis regula, remota omni carnali conſideratione. 2. quando ab ipſa pueritia propendemus ad hunc ſtatum conſtanti & ſuaui quadam inclinatione, conſilio viri prudentis & magnę experientiæ, procul à propriis commodis ſubordinata, quem ſuper hac re conſulere oportet cum pura intentione. 3. quando huius ſtatus præclaram ideam concepimus, quæ in cordibus noſtris ſanctum tremorem ingenerauerit, & firmum propoſitum huius ſigna & notas exteriùs geſtandi, & virtutes adipiſcendi merito & ſanctitati conſentaneas. Nonne verum eſt longè diuerſum iter ad ſacros Ordines hodiernis diebus à pleriſque teneri? quidam vt habeant vnde viuant, alij vt ducant in bonis dies ſuos, otio & mollitie diffluant? At miſſis aliis, vide quomodo in hunc ſtatum introiſti, qua intentione, qua inclinatione, qua æſtimatione? ſeriò cogites vt deprehendas in quo deliqueris.

III. Conſidera defectus qui in electione ſtatus Eccleſiaſtici potiſſimum accidere poſſunt. 1. ingredi hunc ſtatum ſine conditionibus & qualitatibus neceſſariis (virtute ſcilicet) innocentia, ſcientia, aut ſaltem aptitudine & deſiderio ad ſcientias. 2. ingredi cum intentionibus rerum tem-

poralium aut indignis ſtatus Eccleſiaſtici, v.g. vanæ gloriæ, lucri, & ſimilium. 3. hunc ſtatum amplecti viis & rationibus merè humanis, nulla diuinæ voluntatis conſultatione præmiſſa. Proh dolor! quàm pauci Eccleſiaſtici, qui in iis non deliquerint? Et poſtea mirabimur, ſi tam profligatè viuant. *Errauerunt ab vtero*, Pſal. 57. 2. Conſidera remedia his tribus defectibus applicanda, hoc pacto: 1. ſi hactenus in ignorantia delituiſti, omnem prudentem moueas vt ad ſcientiam tibi neceſſariam appellas: abſtine à functionibus quæ ſcientiam, qua cares, exigunt. 2. ſi motiuis & conſiderationibus merè humanis, fac vt cum Dei gratia intentiones reformes: pete veniam de iſta peruerſitate: tandem numquam accedas ad tua miniſteria, niſi cum magna compunctione & confuſione. At pro ſatisfactione, quoniam inemendabilis error in perſona tua, ſaltem alios qui te conſulent ſuper hac re, omni modo deterrere ab ingreſſu, ſi careant his conditionibus: neceſſitatem ipſis exhibe quam ignorabas cùm intraſti. 3. poſtremò ſequere conſilium Apoſtoli, & deprecare diuinam bonitatem vt lacrymis tuis velit condonare (quandoquidem alligatus es huic ſtatui) quod ambitioni tuæ iuſtiſſimè denegarat: ora ſemper vt dignetur te vocatione ſua Deus noſter. 2. Theſſ. 1.

MEDITATIO X.

De ſpiritu Eccleſiaſtico.

I. CONſidera, quamuis ad ritè ſeruiendum Deo in ſtatu Eccleſiaſtico neceſſaria ſit vocatio, tamen ſolam non ſufficere: quod exemplo patet filiorum Heli, qui ob delictum vnum, nonobſtante diuina vocatione, ab ipſo Deo miſerè repulſi ſunt, ac præmatura morte puniti, 1. Reg. 2. Item proditoris Iudæ, qui licet ab ipſo Saluatore hominum vocatus & electus, miſerabiliter finiuit. Quid igitur requiritur præter vocationem? Spiritus Eccleſiaſticus.

2. Conſidera rationes quibus Eccleſiaſtici & illi qui aſpirant ad hunc ſtatum, debent ſtudere acquiſitioni huius ſpiritus: 1. quia neque nobis, neque aliis vnquam in ſtatu Eccleſiaſtico proderimus ſine hoc ſpiritu: impoſſibile eſt enim aliquem ſuæ profeſſionis opera probè exequi ſine eiuſdem ſpiritu: quod videre eſt in milite & ſcholaſtico. 2. quando Deus aliquem vocat ad profeſſionem, quantumuis abiectam, ſpiritum ei immittit eiuſdem: quod clarum eſt in Bezeleel, Exod. 3. Ergo à fortiori pro functionibus ſtatus Eccleſiaſtici iſte ſpiritus requiritur, quippequæ ſunt excellentiores, ſublimiores, maioris momenti, & ſupernaturales. Vnde Paulus 2. Cor. 3. 6. *Idoneos nos fecit miniſtros noui Teſtamenti, non litterà, ſed ſpiritu.* 2. In nullo Scripturæ loco legitur Dominum noſtrum quemquam vocaſſe ad ſtatum Eccleſiaſticum, aut ad aliquam illius functionem, quin priùs ſpiritum eiuſdem impertierit: hoc verificatur in Apoſtolis, tum quod ad poteſtatem remittendi

peccata, Ioan. 20. tum quod ad prædicationes, Luc. 14 Imo Dominus noſter IESVS Chriſtus noluit functiones ſua Eccleſiaſticas incipere antequam viſibiliter Spiritum ſan ctum recepiſſet ſub ſpecie columbæ, Luc. 4. Quin ipſa Ec cleſia nullum eligebat in Diaconum, niſi hoc Spiritu ple num, vt patet de ſancti Stephani electione, Act. 6. 3. no ſolùm eo ſpiritu indigent pro ſe, verùm pro aliis: quo enim eſt caput & cor in corpore humano, hoc ſunt in Ec cleſia: communicare autem nequeunt, niſi habeant. Vnd quæritur Deus per Prophetam Iſaiam cap 15. *Omne capu languidum & omne cor mærens, à planta pedis vſque ad ve ticem non eſt in eo ſanitas*, &c.

II. Conſidera quid ſit ſpiritus Eccleſiaſticus, nempe emi nens quædam & abundans participatio ſpiritus Dei ad fun ctiones huius ſtatus promptè & gnauiter obeundas. 1. e *participatio ſpiritus Dei*, non quòd hic ſpiritus ſit diuiſibili ſed communicat diuerſas gratias veluti portiones ſui pr diuerſitate perſonarum, conditionum & neceſſitatum quemadmodum enim Solare lumen, quamuis vnum ſit tamen ad multos diffunditur, ita hic ſpiritus. 2. partici patio non ſimpliciter, ſed *eminens & abundans*, provt ſtatu Eccleſiaſticus alios ſupereminet: dictum eſt enim de Apo ſtolis, qui primi Eccleſiaſtici fuerunt, *primitias ſpiritus ha bentes*, Rom. 8. 3. iſta gratia datur *ad prompte & gnauit functiones Eccleſiaſticas obeundas*: enimverò ſpiritus 1. dici inclinationem & motum: 2. gnauitatem & induſtriam & hæc duo ſunt indicia ſpiritus Eccleſiaſtici. Primum eſ promptè & libenter functiones obire huius ſtatus, etian minimas, iuxta Prophetam Regem: *Elegi abiectus eſſe i domo Dei mei*, &c. Pſal. 33. Item quando nobis compla cemus in habitu Clericali perferendo, & reliquas notas hu ius ſtatus. Secundum, quando dexterè, reſpectuosè, mo deſtè, attentè & exactè eadem munia exequimur. Hæc du ſigna in Simone filio Oniæ reperiuntur, Eccl. 50.

III. Conſidera inter cætera media neceſſaria ad ſpiri tum Eccleſiaſticum induendum hoc eſſe efficaciſſimum ſeſe exuere ſpiritu mundano: depoſitio habitus ſæculari id nobis inſinuat: eſt enim quædam antipathia inter ho duos ſpiritus. *Dabit vobis ſpiritum veritatis, quem mund non poteſt accipere*, Ioan. 14. Spiritus autem mundi conſiſt in concupiſcentia oculorum, concupiſcentia carnis, & ſu perbia vitæ. Optimus ergo modus exterminandi hunc ſpi ritum eſt contraria operari. 1. Igitur neceſſe eſt concu piſcentiam bonorum euacuare. Vnde Chriſtus: *Qui no renuntiat omnibus quæ poſſidet, non poteſt meus eſſe diſcipulu*. Longè abſunt ab illo ſpiritu, qui ſtatum Eccleſiaſticun amplectuntur tantùm vt diuites fiant. Tu fac oppoſitum nimirum poſt victum ſimplicem & veſtitum, ſi quid reli quum eſt erogare in eleemoſynas, numquam litigare, lice

cum detrimento. 2. concupiſcentiæ carnis renunciare. Vnde Chriſtus dicenti ſibi, *Sequar te*, reſpondet, *Filius hominis non habet vbi caput recliner*, Luc. 9. Longè abſunt ab illo ſpiritu, qui ingrediuntur ſtatum Eccleſiaſticum vt viuant in deliciis. Ergo contrarium *ſequere*, abſtinere ſcilicet à lautis cibis & recreationibus, non indulgere prolixiori ſomno, non cubare in mollibus. 3. ſuperbiæ vitæ ſe euacuare. Vnde Chriſtus ait: *Niſi conuerſi fueritis, & efficiamini ſicut paruuli, non intrabitis in Regnum cœlorum*, Matth. 18. *Reges Gentium dominantur eorum: vos autem non ſic; ſed qui maior eſt, fiat ſicut miniſter*, Luc. 22. Longè abſunt ab hoc ſpiritu, qui amplectuntur ſtatum Eccleſiaſticum, quò ſint maiori in honore. Tu contrà, libenter functiones inferiores Ordinis exercere cura: item, confuſionem amare quæ in obeundis illis functionibus tibi eueniet, notas & ſigna huius ſtatus circumferre. Hæc omnia diligenter perpendere, & non ingredi ſtatum Eccleſiaſticum, niſi ad iſta præparati ſimus. O me miſerum! omnis Chriſtianus etiam laïcus tenetur ſpiritum mundi exuere, & ego nondum exui, qui ratione ſola Clericatus ad id ſum arctiùs adſtrictus.

MEDITATIO XI.

De habitu Clericali à Clericis ſemper geſtando.

1. CONſidera quàm graue malum ſit Clerico, n ſi veſte Clericali ſemper indutus incedat. 1. nouem & triginta Conciliorum Canones ad hoc ipſum ſpecialiter adſtringentes impudenter infringit. 2. pœnas ab huiuſmodi Conciliis conſtitutas, & inſuper à Tridentino renouatas, incurrit, puta ſuſpenſionem ab ordine, officio & beneficio, pro prima vice: pro ſecunda verò, perpetuam ab officio & beneficio priuationem. 3. lethaliter peccat, iuxta grauium Doctorum ſententiam, ſi vnica die in publico ſine Clericali habitu apparere non erubeſcat. 4. indignus efficitur abſolutione Sacerdotali, quæ vt bene notat beatus Epiſcopus Gebennenſis, ei meritò denegari debet. 5. tandiu inter improbos & malæ notæ viros reputabitur, quamdiu habitum profeſſionis ſuæ contemnendo, & ipſam profeſſionem (ſtatum ſcilicet Clericalem) contemnere, indicabit. 6. ſeſe manifeſto gerendi praua opera, à quibus per habitum Clericalem præſeruaretur, periculo exponit. 7. deberet ipſum pudere virtute longè inferiorem eſſe plurimis Iudicibus laïcis, qui ſine veſte talari nec vno ſolùm momento incedere auderent. 8. anſam præbet laïcis ipſum paruifaciendi & contemnendi. 9. injurioſus vniuerſo Clero, qui labem quodammodo patitur ab vnius ex ſuis fœditate, perinde ac corpus vniuerſum ab vnius membri defectu. 10. ſuo prauo exemplo conſuetudinem non geſtandi Clericalem habitum corroborat, & viam iunioribus Clericis ad ſimiliter agendum parat. 11. Apoſtata non

minùs cenſeri debet quàm Religioſus qui ſuæ Religic habitum deſerit, vt poſt Lateranenſe Concilium; Tole Cardinalis Eminentiſſimus atteſtatur. 12. denique Cl cus qui pertinaciter habitum Clericalem geſtare refu ab Eccleſia anathematizatur. O infeliciſſimum filiu qui matrem omnium piiſſimarum tormentorum & m dictorum terribiliſſimum cogit infligere.

II. Conſidera excuſationes Clerico eſſe nullas, qui ſe obligatione geſtandi habitum Clericalem eximere præt dit. Quid enim, ſi 1. dicant antiquos Canones abro tos? cùm Tridentina Synodus, necnon ſuper hac re Pr latorum omnium declaratio eoſdem Canones renouai Quid, ſi 2. hanc obligationem eſſe tantùm ad de rum, & non ad rigorem? cùm ad hos ſub pœna omni grauiſſima (puta excommunicationis Eccleſiaſticæ) ob get. Sed ad quid 3. plurimorum exempla ſine dece veſte incedentium in medium adducere? cùm non p pterea ceſſet obligatio ieiunandi in Quadrageſima, qu plurimi eam frequenter violent: nec 4. dicant ſe ra in hoc delinquere: ſi enim qui vnico die ieiunium fra git, peccat lethaliter; quidni & tu, ſi per diem vna veſte Clericali exutus incedas? nec 5. veſtem nimis on roſam prætexere cùm non minùs ſit oneroſus Religio rum habitus, & ſine vllo onere in Eccleſia viuere velle i digniſſimum ſit: nec 6. fore vt à cæteris irridearis, cù penè innumeri venerabiles Clerici non irrideantur, lic Clericali veſte induti ſemper incedant, & licet irridere ab aliquo, numquam habitum Clericalem deponere debe nec 7. à parentibus te impediri, cùm eis hac in re ol temperare minimè debeas: *Qui* enim (ait Chriſtus Dom nu) *amat patrem aut matrem plus quàm me, non eſt me d gnus:* ſi 8. denique dicas te, quamuis habitu Clericali ex tum, ſufficienter ab aliis dignoſci. Fatere te tunc ind center incedentem ab omnibus pro Clerico ſcandaloſo vitioſo haberi & reputari.

III. Conſidera quot & quanta bona, ſi fideliter hab tum Clericalem geſtes, percepturus ſis: 1. quòd iam ti turpe & oneroſum videtur, tunc glorioſum & iucundiſſ mum experieris. 2. ſi mores à Clericali veſte non diſc pent, bonam tibi famam, ſine dubio comparabis. 3. a Sacramenta decenter adminiſtranda ſemper eris paratu 4. liber eris omnino à variis conſcientiæ ſtimulis, qui bus indecenter ornatus Clericus cruciatur. 5. Clerico alios ad tui laudem ac imitationem ſtimulabis. 6. per gratam ſanè rem facies Chriſto Domino, veluti ſeruu fideliſſimus qui pro magno honore reputat teſſeras & in ſignia domini ſui deferre. 7. in omni loco conciona torem vtiliſſimum te exhibebis: præſentia enim Cleric decenter & modeſtè ornati praua tum verba, tum oper

præpedit, & vt bona ſubſtituantur, conducit. 8. ſi veſtem Clericalem ſerues, ipſamet te ſeruabit, & (vt ait vir ſanctus) alterius Angeli Cuſtodis officia præſtabit. 9. pios licebit imitari Clericos, qui veſtem Clericalem in memoriam togæ Dominicæ, cuius eſt figura, & in gratiarum actionem pro bonis per illam acceptis, mane, veſpere & aliàs deuotiſſimè deoſculabitur. 10. tandem gaudium magnum creabis & Angelis & piis omnibus Clericis, vt in extremo tuæ mortis articulo incredibili perfruaris pace & conſolatione, ſi mihi te ad veſtem Clericalem continuò geſtandam exhortanti obtemperare non renueris.

MEDITATIO XII.

De obligatione populos catechizandi & euangelizandi Sacerdotibus & Clericis annexa.

I. CONſidera, ô Sacerdos vel Clerice, cur debeas per catecheſes & familiares conciones populos inſtruere & docere. 1. id neceſſitas poſtulat: plures enim ſcitu neceſſaria ad ſalutem ignorant: *Meſſis quidem multa, operarij autem pauci.* 2. pauperes ruſticani ad diuinum verbum attentè audiendum, & ex eodem fructum percipiendum perfectiſſimè parati & diſpoſiti ſunt: ſed heu! heu! quod de iis prædixit Propheta in hoc prauo ſæculo verificatur: *Paruuli petierunt panem, & non erat qui frangeret eis.* 3. hoc intendit ſancta Mater Eccleſia, ſcilicet vt omnes Clerici, vnuſquiſque iuxta vires ſuas, populis inſtruendis magna cum diligentia & aſſiduitate operam nauent. 4. Clerico impoſſibile eſt, moraliter loquendo, bene fungi ſuo munere & ſuis obligationibus ſatisfacere, ſi catechiſandis rudibus & populis inſtruendis minimè vacet. 5. magnam ſanè remunerationem conferet Dominus omnibus in animarum ſalute procuranda coadjutoribus ſuis, quippe qui tamquam luminaria magna fulgebunt in perpetuas æternitates. 6. *Omnium diuinorum diuiniſſimum eſt* (inquit D. Dionyſius) *Deo in animarum ſalutem, vt faciunt Dei verbum euangelizantes, cooperari.* 7. Clericus qui non catechiſat nec euangelizat, ſimilis eſt malitiâ ſeruo nequam qui acceptum talentum abſcondit, & ei quoque aſſimilabitur in pœna. 8. Clericos & Sacerdotes pudere deberet, quod mulieres non paucæ, quæ pauperes catechiſant & inſtruunt, eos caritate & animarum zelo longè ſuperant & antecellunt. 9. qui Dei verbum annunciat populis, rem gratiſſimam facit Chriſto Domino, qui nullam aliam à D. Petro amoris notam exigit, niſi vt oues ſuas paſcat pabulo verbi diuini: *Paſce oues meas* (inquit) *paſce agnos meos.* 10. denique ſi valde reus cenſetur qui panem materialem pauperi fame pereunti minimè ſubminiſtrat; quanto magis ille reus cenſendus, propter cuius culpam plures animæ pabulo diuini verbi ſibi deficiente miſerè pereant, & ad æterna ſupplicia detrudant & deputentur.

II. Conſidera media ad populos cum fructu & vtilitat catechiſandos & euangelizandos idonea. 1. non ſtatin munus prædicationis ſuſcipere, ſed priùs per longum tem pus pueros & pauperes, imo & omnes, familiariter cate chiſare. 2. ita clarè & diſtinctè mentem tuam auditori bus exprimere, vt rudiores plebeij, mulierculæ, & ipſi par uuli ex tua concione vel catecheſi fructum valeant perci pere. 3. ruri potiùs & in pagis, quàm in vrbibus, catechi ſare & euangelizare, ad imitationem Chriſti, qui Ieroſoly mam, vt in Capharnaum & in deſerta loca concionaturu ſe conferat, deſerit. 4. priùs facere quàm docere, & plu exemplo quàm verbo prædicare. 5. per aliquot menſe in quodam Clericorum Seminario remanere. 6. doctri næ quorumdam Theologorum, qui in ſtatu peccati letha lis concionari graue peccatum exiſtimant, numquan obliuiſci. 7. methodum obſeruare virorum Apoſtolico rum, qui ſermonem de virtute aut vitio in tres parte diuidunt: & in prima rationes cur iſtam quærere vel iſtu fugere debeamus: in ſecunda, definitionem & ſigna tali vel vitij vel virtutis: & in tertia, media vel remedia affe runt ad virtutem comparandam, & vitium fugiendum & expellendum. Vel ſi de aliquo tractent myſterio, in prim parte veritates ſcitu neceſſarias, & in vltima vtilitates e huiuſmodi veritatibus percipiendas. 8. catechiſare ve concionari cum quatuor diſpoſitionibus ab Apoſtolo re quiſitis, ex ſinceritate, quaſi ex Deo, coram Deo, in Chriſto 9. denique antequam te accingas ad catechiſandum ve concionandum, gratiam à Deo humiliter petere, & priù cum Deo loqui quàm homines alloqui.

III. Conſidera vanas eſſe excuſationes quas afferr poſſes ad te ab hoc munere populos catechiſandi & euan gelizandi diſpenſandum. Neque enim 1. dicas amplun eſſe numerum concionatorum, cùm ij qui ritè concionan tur vel catechiſant, pauciſſimi ſint: nec 2. te non ſati doctum & literatum: ſcientiam enim ad hoc ſufficienten habere teneris; & ſi non habes, ſtude vt habeas: adde quò ad pueros, ruſticanos, vel pauperes catechiſandos ſcienti modiciſſima ſufficit: nec 3. te non eo fine factum Sacer dotem, cùm nullum intendat Eccleſia ad Sacerdotium ve Clericatum promouere, ſine intentione populos catechi ſandi vel euangelizandi: *Quòd* enim *Chriſtiani ſumus*, in quit D. Ioannes Chryſoſtomus, *pro nobis eſt*: *quod vero Sa cerdotes, pro alijs*. Nec 4. valet dicere te beneficium no poſſidere, aut ei quod poſſides nullam animarum curan eſſe annexam: omnes enim laïci tui ſubditi ſunt, & debe ſi potes, omnes animas curare & omnium ſalutem procu rare. Nec 5. te per Vicarium propriæ obligationi ſatis facere: ſi enim Parochus es, iuxta grauium Doctorum opi niones, tu ipſe in propria perſona oues proprias teneri

verbi diuini pabulo paſcere: & quiſquis ſis, gratia diuina abuteris, ſi iuxta menſuram talenti accepti populorum inſtructioni vacare renuas & recuſes. Nec 6. hoc exercitium vile & nimis humile prætextare: nihil enim nobilius, nihil laudabilius, vt bene ſciebat clariſſimus vir Gerſon Cancellarius Pariſienſis, qui pueris catechiſandis & inſtruendis inſudabat, & felicem, dum hæc ageret, iure merito ſe reputabat. Nec dicas denique timere te, ne cùm aliis prædicaueris, ipſe reprobus efficiaris; ſed potiùs time ne pereas, ſi animas Chriſti Domini ſanguine, pretio ineſtimabili redemptas, tua culpa perire patiaris. Mactè igitur animo, vrget te caritas IESV, & prohibet vllam ab onere populos catechiſandi vel euangelizandi quærere diſpenſationem.

MEDITATIONE

DE VOTIS RELIGIOSORVM.

MEDITATIO I.

De præſtantia votorum.

I. CONſidera, vouere Religioſi non eſſe aliud qu relicto ſæculo ſe totum diuino ſeruitio dedere ad perpetuam paupertatem, caſtitatem & o dientiam in Religione approbata obligare: his enim tri virtutibus remouemus omnia impedimenta perueni ad vitæ Chriſtianæ perfectionem, quæ eſt religioſæ v finis. *Quicquid* enim *eſt in mundo*, vel ſæculo 1. Ioa *aut eſt concupiſcentia carnis*, quæ tollitur caſtitate: *aut cupiſcentia oculorum*, quæ tollitur paupertate: *aut ſupe vitæ*, quæ tollitur obedientia & ſubiectione. 2. Conſid horum votorum præſtantiam inde liquere, quòd nobil ma ſint. 1. quia fiunt Deo, omnis nobilitatis auctori in diuinæ eius maieſtatis gloriam. 2. quia iis ſe obli voluntas noſtra, quæ inter animæ facultates tenet princi tum. 3. quia vouere eſt actus Religionis inter om morales virtutes nobiliſſimus. Vnde beatus Auguſtinus de Virginitate dicit: *Virginitatem, non quia virginitas ſed quia per votum Deo dedicata eſt, honorari.* 4. quia ſi vita corporalis pendet ex corde, tamquam à principio, vita Religioſa, & eſſe Religioſum, pendet ab horum tri votorum obligatione.

II. Conſidera hanc votorum obligationem Deo gratiſſimam. 1. quia illis quaſi tribus clauis volunt Religioſus ſe affigit Cruci amore Dei, non per tres ho tantùm aut dies, ſed per totam vitam. Chriſtus Latron in Cruce ſecum pendentem ad breue tempus & pauca ve pia eloquentem, ſtatim fecit Paradiſi hæredem: quid e faciet tota vita pendenti? 2. quia illis ſe totum offert in holocauſtum, teſte beato Gregorio Homilia 12. in E chielem, ſecularis homo bene agens tantùm fructus dat mino Deo: at Religioſus dat arborem cum fructibus, que in æternum, quia abrenunciat ſæculo, & ſe totum dicat diuino ſeruitio. 3. quia perfectiſſimo modo ſe nat Deo, vt nullum ſibi ius & imperium retineat, para Deo parere & Superiori eius vicem tenenti, quacumqu re, quando, vbi, & quantum libuerit. Et ideo ſine ſacr gio, ſi Religioſus ſis, non potes ampliùs voluntate &

dicio tuo vti, quomodo & vbilibet, ſed tantùm ad arbitrium Dei, cui es conſecratus.

III. Conſidera, cùm Religioſi inter omnes Dei ſeruos ſint nobiliſſimi, vtpote ad perfectionem vitæ ſanctæ ſemper contendentes, iuxta illud monitum Chriſti Matth. 6. & 16. *Eſtote perfecti, ſicut Pater veſter cœleſtis perfectus eſt:* Et illud: *Si quis vult venire poſt me, abneget ſemetipſum, & tollat crucem ſuam quotidie, & ſequatur me.* Prorſus conuenit vt ſpondeant in tribus illis virtutibus, Ducem ſuum & Imperatorem Chriſtum imitaturos. Quid enim pauperius, caſtius, obedientius Chriſto? 2. Perpende, cùm tam nobilis ſit Religionis ſtatus, debere etiam à Religioſo non vulgaria, ſed heroïca opera exerceri votis congruentia. Et ratione paupertatis ita contemnere opes, vt nec obolum proprium habere velit, & ſi opus ſit, aut Regula poſtulet, vili habitu incedere, & neceſſaria oſtiatim emendicare. Ratione caſtitatis, virginitatem ſeruare intactam, nec vlli turpi cogitationi locum dare, nedum verbis aut factis. Ratione obedientiæ, non ſolùm voluntatem, ſed etiam iudicium in parendo Superioribus quibuſlibet in quauis re ſubmittere: Talis enim obedientia gratior eſt Deo omnibus victimis & holocauſtis.

MEDITATIO II.

De vtilitate votorum.

I. CONſidera, ſicut arbor quò altiùs humi radices fixerit, & vitis quò rectiùs ſtipiti alligata eſt, hoc eſt, meliores producere fructus; ſic voluntatem humanam, quò plus firmata fuerit in bono, hoc præſtantiora opera producere. Vota autem voluntatem in bono opere imprimis reddunt firmiorem, ac proinde & opera eius ſunt Deo gratiora, & amplioris præmij meritoria, haud ſecus quàm opus prauum à voluntate peruerſa & obſtinata profectum, deteſtabilius eſt aliis malis operibus, & grauioris pœnæ meritorium. 2. Perpende, etiamſi Religioſus per vota ſibi imponat neceſſitatem ſeruandi caſtitatem & alia, non tamen ideo tollere ſibi libertatem & meritum, quia illa neceſſitas non à natura, ſed à voluntaria promiſſione profecta eſt, & ideo D. Auguſtinus vocat illam *neceſſitatem felicem, quæ ad meliora compellat:* facit enim opus voluntatis perfectiùs & magis meritorium. Angeli ſiquidem natura ſunt liberiores homine; & tamen eò beatiores ſunt, quominùs poſſunt vel ad momentum faciem ſuam à diuinæ majeſtatis conſpectu auertere.

II. Conſidera, proculdubio homini vtiliſſimum fore, ſi Domino vniuerſitatis arctiſſimè eſſet conjunctus: atqui Religioſus per votorum vincula arctiſſimè alligatur Chriſto, ac proinde & Chriſtus viciſſim ipſi: *Qui autem adhæret Deo, vnus ſpiritus eſt,* inquit Apoſtolus 1. Cor. 6. ſi autem vnus ſpiritus eſt, quomodo non eſt particeps donorum be-

neficiorumque eius ſpiritualium? An poteſt aliquis o
poſitum habere fonti, & non bibere; manus igni admo
re, & non calefieri? 2. Perpende, cùm per vota nos tc
Deo dedicemus, & à Deo poſſideri incipiamus, fieri
filij Dei, & hæredes Chriſti; fieri non poſſe quin nobis
nefaciat, cùm non tam nobis quàm ſibi hoc benefici
debeat.

III. Conſidera, bona omnia opera ex voto facta p
mereri apud Dominum Deum, quàm quæ non ſunt ex v
facta. 1. quia fiunt ex affectione maiori: maior enim
affectio eius qui ita quippiam vult, vt ſibi fas non ſit a
velle quàm eius qui vult tantùm aliud, ſic tamen vt lic
contrarium. 2. quia ex duplici virtute procedunt:
enim amore Dei ſeruat caſtitatem, vnam tantùm exe
virtutem, nempe continentiam: qui verò ſeruat caſtita
ex voto, exercet duas, continentiam & religionem.
3. quiſquis vouet, vel vouet vt emittat votum & obl
ſe Deo, vel vt poſtea teneatur reddere quod vouit, rat
vtriuſque autem maximum ſequitur meritum. Prim
dem, quia maximè voluntaria eſt actio: ſic enim vul
non poſſit reuocare ipſum velle. Secundi verò, quia v
reddere eſt actus latriæ, qui eſt actus nobiliſſimus.

MEDITATIO III.

De præſtantia paupertatis Religioſæ.

I. COnſidera paupertatem Euangelicam, quia Relig
ſus diuitias omnes, ipſoſque auri montes quaſi ſ
cora, vt ait Paulus Philipp. 1. abominatur, idque pro
Dei amorem, ſpemque vitæ æternæ, omnibus virtut
eminere & eſſe, vt loquitur Ambroſius lib. 5. in Lucam
dine primam, & quaſi aliarum virtutum parentem. R
gioſus enim, dum vouet illam, non ſolùm omnibus fa
catibus ſe exuit, & nudus nudum ſequitur Chriſtum; ſe
eo ſtatu ſe ponit, vt nihil proprij habere poſſit. Vnde
ſianus lib. 4. cap. 13. dicit magnum crimen fuiſſe, ſi M
chus dixiſſet, *codex meus, tunica mea.* Quare & Chr
Matth. 5. inter octo beatitudines, id eſt virtutes, quæ
minem in hac vita beatum faciunt, paupertati princi
locum dedit, eidemque ſummum præmium attrib
Beati, inquiens, *pauperes ſpiritu, quoniam ipſorum eſt Reg
cœlorum.*

II. Conſidera præſtantiam eius maximè ſumi ab ex
plo Filij Dei, qui, vt ait Apoſtolus, cùm diues eſſet, fa
eſt pro nobis egenus, & ita egenus, vt dixerit Matt
*Vulpes foueas habent, & volucres cœli nidos: filius ver
non habet, vbi caput ſuum reclinet.* Vnde nec in domo
in ſtabulo, eoque alieno naſci voluit, & licet in man
beret omnes fines terræ, aliorum eleemoſynis viuer
ſtipem mendicando quærere, pauperem habere matre
patrem, nempe fabrum: pauperes item diſcipulos: in
pe.

pertate demum & nuditate vitam claudere. Hunc ſanè ſtatum, niſi ſapientia Dei ſe dignum cognouiſſet, non aſſumpſiſſet, niſi ſciuiſſet paupertatem eſſe gemmam pretioſiſſimam, licet mundo viliſſimam, non ad eam quærendam de cœlo deſcendiſſet, non per pauperes & nudos piſcatores tanta miracula feciſſet, & totum mundum conuertiſſet. Certè aut mundus errat magnifacere pergens opes & diuitias, aut Deus eas contemnens: at impoſſibile eſt Deum errare: ergo turpiſſimè errat mundus.

III. Conſidera ex iudicio mundi liquere eius præſtantiam. Si enim quis ex paupere repentè fiat diues, mundus non admodum miratur: at contrà, ſi quis ex diuite & copioſo ſponte fiat pauper, & omnia deſerat, agros, vineas & vrbes, ſummopere miratur, eò quòd nihil putet diuitiis eſſe nobilius, nihil abiectius inopia. 2. Perpende ſedulò, an reuerà mundus poſſit cum opibus omnibuſque delitiis ſuis ita exſaturare cor humanum, vt acquieſcat? Non certè, quia mundi ſectatores, quo plus habent, hoc ampliùs habere deſiderant, & cùm ſatiari nequeant partis, ad veram animi quietem numquam perueniunt. At Religioſus, qui neque proprium quicquam habet, neque habere deſiderat, victu & amictu modico contentus viuit, eoque ſimilior eſt beatis in cœlo: vt enim hi ſua gloria omnes contenti in cœlo viuunt, ſic ille paupertate Religioſa contentus degit in terra, & ideo fortaſſe à Chriſto Matth. 5. dictum eſt, pauperum ſpiritu, non futurum, ſed iam eſſe Regnum cœlorum.

MEDITATIO IV.

De vtilitate Religioſæ paupertatis.

I. Conſidera mirabiles eius vtilitates: nam 1. tollit ſuperbiam & alia multa vitia, quæ homines occaſione opum committunt, vel potentiæ quæ opes comitatur. 2. valet ad peccata præterita expianda & delenda. 3. hominem inutili rerum terrenarum ſollicitudine liberat: 4. virtutes ferè omnes inducit, vt temperantiam, modeſtiam, & maximè humilitatem, quæ eſt eius velut germana ſoror. 5. auellit animum ab amore huius mundi, omniumque eius voluptatum, & transfert in amorem rerum cœleſtium, vt dicat: *Non habemus hîc ciuitatem, ſed futuram, quæ in cælo eſt, inquirimus*, Hebr. 13. 6. hominem perfectum reddit in hac vita, iuxta illud Matth. 19. *Si vis perfectus eſſe, vade & vende omnia*, & capacem magni theſauri in cœlo, vt ibidem additur, *Et habebis theſaurum in cælo.*

II. Conſidera, qui Religioſus voto paupertatis ſe & quicquid in mundo habere potuit, tradit Deo; & ne aliquando tergiuerſari queat, voti vinculo ſe ad paupertatem obſtringit, Deum viciſſim ſe illi conſecrare, & omnia ad vitam neceſſaria ſpondere, ſicut olim in perſona Aaronis,

Num. 18. ſe facturum recepit, cùm dixit ſe pàrtem & h
reditatem eius fore, intelligens in hoc typo omnes Re
gioſos. Nam ſi volucres tanto ſtudio neceſſarium victu
ſuis pullis conquirunt, non putandum eſt Creatorem vo
crum & hominum, ac proprium Religioſorum Patre
ſuorum religioſorùm filiorum, qui in cœnobiis velut a
culæ in nidis cibum quotidianum præſtolantur, obliuiſ
Non credendum eſt, veſte neceſſaria deſtituturum eos, c
propter ipſum omnibus corporis commodis ſe exueru
nihil retinentes proprium. Itaque, ſi tu non deſis Deo, i
Deus deerit tibi.

III. Conſidera, etiam ſi Religioſus nihil proprium ſ
vendicet, omnia tamen neceſſaria ad victum, amictum
habitationem, vt cura ſit ſolutior, aliorum ſtudio obtin
re, vt verum ſit illud Apoſtoli in eo: *Nihil habentes,*
omnia poſſidentes. 2. ſi aliò iter inſtituat, omnes eiuſd
Ordinis fratres, licet ignoto, omnia caritatis officia de
runt, eo ſolùm nomine, quòd audiant eiuſdem eſſe mat
id eſt Religionis filium: & experitur verum eſſe promiſſ
Chriſti de centuplo in hac vita, quia centum, imo m
domos reperit pro vna, ſua etiam meliores. 3. cibus
potus, etſi moderata ſint, tamen ex amore ei paratur
ad menſam à ſeruis Dei defertur. Quicquid apponit
edit & bibit, omni ſuſpicione ſecluſa, quòd nullus po
Princeps. 4. in ſenecta maiori in reuerentia habetu
tractatur, licet laborare non queat commodiùs: perper
tur enim non quid præſtet, ſed quod olim præſtiterit. 5.
ægritudine maiori ſtudio & amore ei ſeruitur, quàm
minis ſecularibus. Medici præſcripta ibi accuratè ſeru
tur: ſi periculum vitæ ſit, tempeſtiuè monetur & Sa
mentis munitur, noctu diuque præſtò adſunt cuſtode
monitores, omnium fratrum precibus commendatur
tandem ſeptus orantium corona cum indulgentia plen
Ordini conceſſa in morte, ad cœlum tranſmittitur.

MEDITATIO V.

De præſtantia Religioſæ caſtitatis.

I. Conſidera primam eius excellentiam eſſe, quòd
minem, quoad fieri poteſt, reſtituat in priorem
tum in quo conditus eſt, eaque puritate ornet quæ cla
in Paradiſo terreſtri, hoc eſt vt caro obſequatur ſpiri
nec quicquam homo turpe opere, verbo vel cogitati
deſignet, & pars inferior, quæ dicitur ſentiens, non ob
pat ſuperiori, hoc eſt rationi. Secunda eſt, quòd red
ſecundùm omnes ſanctos Patres, ſimillimum Angelis
quòd carnis vinculis alligatum eſſe, & non ſecundùm
nem viuere, ſed ſecundùm ſpiritum, reputent non hu
num, ſed Angelicum. Imò DD. Chryſoſtomus & Ber
dus audent affirmare aliqua ex parte maiorem eſſe lau
hominis caſti, quàm Angeli: huius ſiquidem caſtita

eſſe feliciorem quidem, ſed illis fortiorem, huius naturalem quaſi & neceſſariam, illius verò liberam & voluntariam.

II. Conſidera tertiam excellentiam, quòd hominem religioſum (vt volunt DD. Baſilius & Climachus) Deo reddat ſimillimum, quantum quidem fas ſit homini. Deus enim natura incorporeus eſt, incorruptibilis & puriſſimus: cùm ergo anima ipſa natura incorruptibilis & pura, ipſum corpus ad eamdem puritatem & integritatem per caſtitatem attrahere conetur; non aliud facit, quàm quòd ſimilitudinem Dei incorruptibilis in ſe velut in ſpeculo mundiſſimo exprimat, & hominem quaſi diuinum faciat, in carne carnis quaſi expertem. 2. Nota hoc bonum tantum, tam fuiſſe à natura humana deſideratum, vt antiquus ſerpens in Paradiſo nihil aptius repererit ad primos parentes illiciendos, quàm promittendo, Gen. 3. *Eritis ſicut Dij.* Sed quod falsò promiſſum eſt, ab eo qui præſtare non poterat, & ea via qua præſtari non poterat, hoc per caſtitatem Religioſus verè tenet & poſſidet; eoque perfectiùs, quò eius caſtitas eſt perfectior aliorum, vt conjugum, viduarum & virginum caſtitate.

III. Conſidera quartam excellentiam eius eſſe, quòd hæc caſtitas inter eximia Dei dona, quæ non humana, ſed diuina tantùm virtute nobis contingunt, numeratur. Vnde Sapiens cap. 8. *Sciui* (inquit) *quoniam aliter non poſſum eſſe continens, niſi Deus det.* Vnde ſancti Patres docent illam virtutem ſupra naturam & ſupra omnem Legem, & ideo neque in veteri neque in noua Lege imperatam. Excellentia autem huius virtutis naſcitur ex ſumma difficultate, quam anima hominis habet in coërcendis & frangendis importunis hoſtis duplicis inſultibus, domeſtici videlicet, id eſt carnis, quæ continuò noctu diuque pugnat aduersùs ſpiritum, & pugnabit vſque in finem vitæ. Deinde externi, id eſt dæmonis, qui nullo alio peccato plus gaudere dicitur, (ſecundùm quoſdam) quàm impudicitiæ, ob quam pugnam exclamat Apoſtolus Rom. 7. *Infelix ego homo! quis me liberabit de corpore mortis huius?*

MEDITATIO VI.

De vtilitate Religioſæ caſtitatis.

I. Conſidera eo nomine Religioſo vtiliſſimam eſſe, quòd eius beneficio infinitis liberetur moleſtiis: & I. quidem carnis, quæ vbi vel minimum obtinet imperium, etiam ſapientes, vt liquet in Salomone, in barathrùm vitiorum præcipites agit. Deinde familiæ gubernandæ, quæ tantas ſæpè difficultates adjunctas habet, vt redigant ad deſperationem. Patrifamilias enim incumbit curanda vxor, liberorum educatio, collocatio filiarum, neceſſariarum rerum procuratio, vt famuli & ancillæ officio ſuo fungantur, vt omnes probi ſint & pij. Taceo varia incom-

moda & infauſtos caſus, qui quotidie vel vxoris proten & litigioſæ, vel liberorum inobedientiam, vel cognatoru litigantium cauſa, incidunt. Religioſus autem, velut co ciuis, ſua vocatione contentus, aliis neceſſaria ei curant bus, tantùm ſuæ ſaluti procurandæ vacat.

II. Conſidera, ſi quis noctu diuque cum immani fe commoraretur, eum in luculento vitæ diſcrimine futu rum, ne aut morſu aut veneno conficeretur, niſi os ei o cludere poſſit, ne morderet aut virus effunderet. Scias e go feram nullam ferociorem aut virulentiorem eſſe car noſtra, cum qua, quoniam continenter verſari cogimu non dubium eſt quin anima noſtra in magno verſetur p riculo. At ab hoc periculo eam vindicat caſtitas: nam co cupiſcentiam eius, quæ eſt os belluæ, vinculo voti aſtri gens, facit vt mordere vel venena fundere non poſſit.

2. Perpende caſtitatem beneficio Religionis & aliis præſ diis munitam, vt fortiùs crucifigere per eam poſſit Rel gioſus carnem cum concupiſcentiis, ac etiam omnia mu di & dæmonum tela ignea ad eamdem inflammanda conijci ſolita auertere: per votum enim paupertatis om nes reſciſſæ ſunt illecebræ & voluptates, per obedientia omnis conuerſatio cum mundo, mundaniſque hominibu facile autem eſt tueri caſtitatem inter caſtos.

III. Conſidera caſtitatem Religioſo non ſolùm pert tilem, ſed etiam præ cæteris virtutibus maximè eſſe nece ſariam: nullo enim vitio bona Religioſorum fama procl uiùs obſcuratur, quàm ſi contra caſtitatem vel minimùr delinquat. Sit Religioſus aliquis paulò tenacior, curioſi & iracundior, ſit animo plus æquo elatior, ſit purior asperior, nondum ſanctitatis & pietatis iacturam apud h mines facit: ſed ſi ſiniſtri quippiam audiatur de caſtitat mox famam obſcurat, quia non poteſt eſſe ſanctitas vbi e incontinentia, non poteſt eſſe Dei ſpiritus vbi dominat caro. Cuius ratio eſt, quòd alia vitia facilè excuſantur: v quòd proueniant à complexione naturali, vt iracundia: v quòd bono fine acciderint. vel parcitas, vel aſperitas. D inde ratione caſtitatis Religioſi habentur puriſſimi, ſpeculum virtutum omnium: in puro autem ſpeculo faci apparet macula.

MEDITATIO VII.

De præſtantia Religioſæ obedientiæ.

I. Conſidera præſtantiam eius poſſe cognoſci ex iu cio & exemplo Chriſti Domini: quicquid enim hac vita egit, quidquid dixit, etſi ex omnium aliarum vi tutum fontibus flueret, huic tamen ferè adſcribitur. Ip teſtatur ſe de cœlo deſcendiſſe, non vt ſuam, ſed Patris f ceret voluntatem, Ioan. 6. Apoſtolus quoque vitam ei totam, mortem & mortis genus ad vnam obedientiam r fert. *Factus* (inquit Philipp. 2.) *obediens vſque ad morten*

mortem autem Crucis. Et ſanctus Bernardus ſerm. 46. in Cant. ſcribit eum mori maluiſſe, quàm non obedire. Ratio huius eſt, quia per obedientiam voluntas noſtra, ſenſuique cum Deo arctiſſimè conjungitur: in qua conjunctione omnis hominum perfectio & Angelorum conſiſtit. Imò nullæ virtutes, adeoque ipſum martyrium alicuius ſunt pretij vel meriti, niſi ad Dei voluntatem exequendam referantur.

II. Conſidera in hanc virtutem omnes ferè virtutes concurrere, quaſi ad pulcherrimum opus ex pluribus gemmis concinnandum. Nemo enim ſe alteri homini in omnibus ſubjicit, niſi magno Dei amore ardeat, multa item fide in eum & fiducia ſubnixus: deinde profunda humilitate, patientia, fortitudine & conſtantia præſtans. Deinde nihil æquè eius dignitatem oſtendit ac materia ei ſubjecta, quæ triplex eſt: 1. eſt executio omnium operum externorum quæ à Superiore imperantur: 2. mactatio propriæ voluntatis, vt vocat beatus Gregorius: obediens enim non ſuam, ſed Superioris quærit facere voluntatem: 3. abnegatio proprij iudicij: obediens enim id rectum & honeſtum iudicat, quicquid Superior præſcripſerit, modò non repugnet Legi diuinæ. Quid autem præſtantius homo habet voluntate & ratione?

III. Conſidera Spiritum ſanctum in diuinis litteris obedientiam anteferre victimis & holocauſtis. *Melior eſt obedientia* (inquit 1. Reg. 15.) *quàm victima, & auſcultare magis quàm offerre adipem arietum.* Nec mirum, quia per victimas aliena caro mactatur, vt inquit Gregorius, per obedientiam verò propria voluntas & libertas, qua nihil pluris in mundo æſtimatur. Deinde ſi magnifacis paupertatem & caſtitatem, pluris certè teneris facere obedientiam: paupertatis enim voto tantùm obtuliſti Deo bona externa, caſtitatis tantùm bona & commoda corporis: at obedientiæ verò interna animi bona, quæ longè præſtant corporis fortunæque bonis. Denique nullæ maiores victoriæ obtinentur in bello ſpiritali, quàm per obedientiam. *Homo obediens* (ait Salomon Prou. 1.) *loquitur victorias.* Cuius cauſa eſt, quia dum ſponte ſe ſubjicit alieno imperio vincit ſeipſum. *Qui dominatur animo ſuo* (ait idem Prou. 6.) *fortior eſt expugnatore vrbium.* Quæ victoria tanto illuſtrior eſt, quanto difficiliori certamine, nempe contra naturam, obtinetur.

MEDITATIO VIII.

De vtilitate Religioſæ obedientiæ.

I. Conſidera ex præſtantia obedientiæ deriuari magnitudinem meriti & copiam fructuum. Nam obedientiæ beneficio non ſolùm omnia bona Religioſi opera meliora fiunt, ſed etiam quæ per ſe nullius ſunt meriti fiunt Deo grata & meritoria, vt ex obedientia comedere,

ambulare animi gratia, cubitum ire. Itaque rectè comp
ratur obedientia virgulæ diuinæ, quæ omnia ſuo contac
in aurum conuertit. Copia fructuum autem inde liqu
quòd teſte Gregorio 35. Moralium cap. 10. *Sola virtus
obedientia, quæ virtutes cæteras menti inſerit, inſertaſque c
ſtodit.* Cùm enim Deus non patiatur ſe vinci à nobis of
ciis, conſequens eſt, vt qui ſe ſuaque omnia Deo dona
per obedientiam, eidem ipſe viciſſim ſe ſuaque dona ſpi
tualia donet. Cuſtodit autem alias virtutes contra inſidi
dæmonum, quia nihil ſibi confidit, nihil ſibi tribuit, ſed
ſuaque Dei manibus quaſi depoſita committit, ex quib
nemo quicquam rapere poteſt, Ioan. 10.

II. Conſidera quòd obedientia Religioſum eximat
innumeris moleſtiis & curis, quas quotidie experiuntur q
in ſæculo ſuo arbitratu viuunt: Obediens enim omniu
rerum ſuarum curam in humeros aliorum conjicit, & qu
infans aliorum vlnis ſe geſtari ſinit, ac denique quaſi d
miendo iter ad cœleſte Regnum facit. Superioris en
muneri incumbit, ei omnia neceſſaria, tam in tempora
bus, quàm in ſpiritualibus ſuo tempore, loco & ordi
prouidere. Ille patris & matris, magiſtri, ducis & procu
toris vices ſubit: vnde rectè Climachus gradu 4. *Obedien
inquit, eſt perfecta abnegatio propriæ animæ, & corporis m
voluntaria, vita ſine ſollicitudine, nauigatio ſine damno,
pultura voluntatis, eſt iter facere dormiendo ſub onere a
impoſito, & ſuper aliorum vlnas, ne mergaris, natare.*

III. Conſidera quàm grata ſit Deo obedientia; & co
trà, quàm inobedientia ingrata. Primùm patet exem
Abrahæ, cuius obedientia ſimplex fecit, vt non ſolùm i
ciuſque familia tota, ſed omnes mundi gentes benedi
ſint in eius ſemine, ex quo natus eſt qui ſua obedien
portas cœli ob inobedientiam concluſas patefecit; ſi
verè dici queat, omnia dona cœleſtia, gratiaſque & vir
tes eſſe obedientiæ fructus. Alterum liquet ex inobedie
Adami primi parentis exitu: ille enim non ſolùm ipſ
Paradiſo terreſtri exulare coactus eſt, verumetiam c
tota generis humani poſteritate maledictioni factus
obnoxius. Omnes enim huius mundi curæ anxietates,
bores, ærumnæ, morbi, fames, ſitis, egeſtas, bella, dolo
partus, mors, & omnis generis peccata ſunt huius ino
dientiæ effectus & pœnæ. Quæ expiari delerique non
tuerunt, niſi ſecundus Adam Chriſtus IESVS factus obedi
vſque ad mortem ignominioſiſſimam crucis illas ſu
liſſet.

MEDITATIONES DE NONNVLLIS AD EXERCITIA *ſpiritualia peculiari ratione ſpectantibus.*

MEDITATIO I.

De preparatione ad exercitia ſpiritualia.

I. Conſidera quàm bonum ſit atque honorificum exercitiis ſpiritualibus incumbere. 1. ad id Deus ipſe nos vocat atque impellit: 2. ſolus ipſe nobis illic loquitur, ſicut ſolet Rex dilecto loqui. 3. de re agitur, quæ maioris eſt nobis momenti: 4. non quæ ſua ſunt illic ſpectat, ſed quæ noſtra; puta, vt nobis gratias ac dona ſua conferat. *Ducam eam in ſolitudinem* (ait Propheta) *& loquar ad cor eius*: atque, *Locutio verbi eſt infuſio doni*, inquit D. Auguſtinus ſerm. 45. 2. Conſidera quæ vtilitates & commoda ex ſpiritualibus exercitationibus, ſi bene fiant, percipiantur: 1. vt prauos mores ac vitam emendemus, vel progreſſum in virtute faciamus: 2. vt malos habitus, animi propenſiones, ac præcipuos affectus dignoſcamus & euellamus: 3. vt rationem aliquam de frequentanda oratione ac pietate ineamus: 4. vt de genere vitæ eligendo Deum conſulamus, in quo perfectiùs ac faciliùs ipſi inſeruire poſſimus, vel de mediis inquirendis benè viuendi in eo ſtatu quem eligimus: 5. vt de morte benè obeunda cogitemus.

II. Conſidera quid ratione metus inducere non poſſit ad benè huiuſmodi exercitiis vtendum: puta imprimis hoc forſitan vltimum eſſe remedium adhibendum à Deo, quo te ad virtutis ac perfectionis ſtudium adducat, cui, ſi cooperari renuas, cauendum ne te eodem cum ficulnea infructuoſa maledicto percutiat. 2. quot & quanti pro ſimili occaſione neglecta, æternæ damnationi ſubjacent. 3. hæc fore vltima vitæ exercitia, teque forſan intra annum moriturum. 4. qua ratione velles his exercitationibus vacaſſe, ſi iam tibi de vita eſſet diſcedendum.

III. Conſidera quibus mediis ſunt obeunda illa exercitia: 1. habenda recta intentio, puta ad dignoſcendam & ad implendam, præ omnibus, Dei voluntatem. 2. inchoanda magno animo, & pia bene iis vtendi fiducia. 3. amandandæ omnes mundanæ cogitationes, & diſtractionum omnium occaſiones fugiendæ. 4. firmiſſima

voluntas ſe Deo omnimodè tradendi, & quid inſpirau
exequendi. 5. prauæ omnes animi habitudines, prope
ſiones, ac præcipui affectus adnotandi, quibus euellendis i
omnia oratione inſtandum. 6. patri ſpirituali detegen
giter in animi conſilia, propenſiones, affectus, tentation
an benè vel malè cedat oratio penitus aperiendum.
7. præſcribenda vitæ ratio ac ordo, qui accuratiſſimè ſe
uetur. 8. poſtulanda enixè à Deo gratia his exercitiis be
vtendi.

MEDITATIO II.

De oratione mentali.

I. CONſidera cur quotidie per aliquod tempus oratio
mentali vacare debeas. 1. cuilibet ſine mentali o
tione Chriſtianè viuere difficillimum, imo & iuxta ill
ſtriſſimi viri Cardinalis Bellarmini ſententiam, impoſſib
eſt. 2. tam vtilem tamque neceſſariam mentalem or
tionem omnes omnium Eccleſiæ Ordinum Fundato
exiſtimarunt, vt omnes ſuos ſubditos ad ſe eidem quotid
per aliquod tempus ſatis notabile applicandos, expre
regula adſtringere non dubitarint. 3. remedium aduers
omnia etiam grauiſſima peccata efficaciſſimum eſt, ita
quicumque, licet ſceleratiſſimus & omni vitiorum gen
deditus, ei ſeriò per aliquot menſes vacauerit, in perfectu
virum, &, vt ita dicam, ex dæmone in Angelum ſit eua
rus. 3. Sancti Patres mentalem orationem cœli claui
manna omnium virtutum ſuauitatem continens, grat
rum & bonorum omnium fontem eſſe proclamant.
5. *Rectè nouit viuere*, inquit D. Auguſtinus, *qui rectè no
orare*: Et ille ſolus rectè nouit orare, qui mentali orati
ſolet incumbere. 6. mentalis oratio omnes actus noſt
iuxta rectam rationis regulam dirigit & componit. Q
propter vir ſanctus ſe ſcire ſummo mane quomodo tot
acturus eſſet diem, dicere ſolebat, felicem in omnibus ſ
ceſſum ſine hæſitatione ſperans, dummodo ſibi ment
oratio feliciter ſucceſſiſſet. 7. ſi Religioſus ſis, Cleri
vel Sacerdos, ſpeciali ratione ad mentalem orationem
ſtringeris, quia 1. laïcos ad illam amplectendam adh
tari, & modum ſe in ea exercendi docere debes. 2.
mortificatione & recollectione debes excellere; neutra
tem ſine mentali oratione vel acquiri vel conſeruari pot

II. Conſidera quibus mediis mentali orationi vac
vtiliter valeas. Primum eſt, quotidie per horam vel ſe
horam adminus in ea te exercere. 2. omnia quæcu
que in tuis Meditationibus propoſueris, fideliſſimè ad
plere. 3. mediante humilitate, magnam tibi cum I
familiaritatem comparare: etenim cum humilibus & ſi
plicibus Deus ſermocinari plurimùm delectatur. 4. m
tificationem carnis humilitati conjungere: vir enim i
mortificatus ad meditandum ineptiſſimus eſt, & ideo

minatur Deus immortificatis, non remanebit ſpiritus meus in homine, quia caro eſt; hoc eſt, quia carnem ſuam amat plus quàm par ſit, & Crucis Chriſti, ſiue mortificationis inimicus eſt. 5. peccatum plus quàm mortem deteſtari, & ſuper omnia fugere: tam opacum enim & tenebroſum eſt, vt impediat omnino quominus inter meditandum, radiis & ardoribus Chriſti, qui eſt Sol iuſtitiæ, animæ noſtræ, aut illuſtrentur aut inflammentur. 6. oculos diligentiſſimè toto meditationis tempore cuſtodire: *Fit* enim *recto retributionis examine* (inquit D. Gregorius) *vt qui exteriori oculo negligenter vtitur, interiori cordis oculo non iniuſte cæcetur.* 7. matutinum tempus, quippe quod ad meditandum aptiſſimum eſt, ſemper, ſi fieri poteſt, eligere. 8. ſemper orationem tuam, vel ad aliquod vitium eradicandum & extirpandum, vel ad virtutem comparandam, vel denique ad tua erga Deum, proximum & teipſum munera perfectiùs obeunda dirigere. 9. mentalem orationem magni facere, ad illuſtriſſimorum virorum imitationem, & nominatim Doctoris magnæ notæ Suaris, qui totâ ſuâ ſcientiâ quam vnica conſuetæ meditationis horâ priuari ſe malle, affirmabat. 10. denique inſtanter gratiam ritè meditandi à Chriſto Domino poſtulare, & frequenter, *Domine doce nos orare*, cum Apoſtolis dicere.

III. Conſidera te à quotidiano mentalis orationis exercitio nulla legitima excuſatione diſpenſari poſſe. Nam 1. non valet dicere te modum meditandi ignorare: hunc enim in principio huius Libri tradidimus ſcitu facillimum; & vbique magiſtros qui te illam docent, & ſine magno labore, reperies. Nec 2. tibi per otium non licere: tempus enim, vt cibum corporalem ſumas, non tibi deeſt. Pudeat ergo te ad ſumendum ſpiritalem multò magis neceſſarium non inuenire. Nec 3. exercitium meditationis multum moleſtiæ & laboris ſecum inuoluere: magna enim voluptas ex meditatione percipitur, & tanta, audeo dicere, vt cuncta mundana gaudia & omnes terrenas voluptates longiſſimè antecellat. Nec 4. dicas proprium eſſe Religioſi meditari, & non Laïci: omnes enim tenemur rectè viuere; quod tamen nemo poteſt ſine meditatione. Nec 5. dicas te ſcire contrarium, ſcilicet plures ſine meditationis exercitio piè viuere: falſum enim adducis, cùm ipſi ſine dubio frequentiſſimè ad cœlum aſſurgant, & mentem ad Deum eleuent, & ſic mentali orationi, quamuis hoc te lateat, perfectè vacent. Nec 6. debes te illuſum iri fingere: non enim irridentur innumeri cuiuſcumque conditionis Laïci, qui etiam in Aula & Curia Regum & Principum mentalem orationem non ſolùm laudant & approbant, ſed ei quoque ſeriò & aſſiduè vacant. Nec 10. denique valet adducere te plurimas quotidie vocales orationes recitare: cùm vocalem orationem à mentali ſejunctam inanem prorſus &

vacuam eſſe, & potiùs obeſſe quàm prodeſſe certiſſimum ſit. Abſit, abſit, ô bone Deus! vt te tantùm labiis honorem & cor meum longè ſit à te.

MEDITATIO III.

De tepore, ſiue vita tepida.

I. CONſidera teporem ſtatum eſſe longè periculoſiorem quàm vulgò putatur: 1. quia Deus teſtatur malle ſe nos magnos peccatores & in peccato eſſe mortali, quàm tepidos. Hoc ipſe Chriſtus intendit his verbis: *Vtinam frigedus eſſes aut calidus; ſed quia tepidus es, & nec frigidus, nec calidus, incipiam te euomere ex ore meo*, Apoc. 3. Supra quod conſiderandum 1. Sanctos Patres per frigidum, intelligere eum qui numquam feruens fuit, & qui ſæpè peccata mortalia committit: per calidum verò, feruentem & fidelem Deo: per tepidum, eum qui nec eſt ex iſtis magnis peccatoribus, neque feruens, neque bonus, neque malus: non reuerà peccati mortalis reus, ſed tamen multis peccatis venialibus oneratus. 2. Deum tum euomere tepidos ex ore ſuo, cùm ſuarum gratiarum priuatione eos repellit à ſe. Porro hanc comparationem adducit, vt oſtendat 1. quòd quemadmodum aqua tepida abſorpta nauſeam mouet, adeò vt quamprimùm euomere neceſſe ſit; ita anima tepida ſic Deo odioſa eſt, vt in ſuo corde habere per ſuam gratiam ampliùs nequeat. 2. quòd quemadmodum id quod ſemel euomimus, numquam reſumimus; ita quando ſemel tepidus eſt à Deo rejectus, vix vlla ſupereſt ei ſpes redeundi in gratiam. 3. quòd dicat *incipiam te euomere*: vt inde intelligamus, non confeſtim euomere, ſed paulatim gratias ſuas ſubtrahere; ita vt in aliquod peccatum mortale ipſum proruere permittat, & gratias efficaces non impertiat vt ab illo reſurgat, ordinariè loquendo. 4. vomitum fieri non niſi violenter & reluctante ſtomacho: vt intelligamus Deum ægrè & quaſi coactè tepidos demum reprobare: *Heu! conſolabor de hoſtibus meis, & vindicabor de inimicis meis*, Iſa. 1.

II. Conſidera quare Deus malit nos eſſe frigidos & magnos peccatores, quàm tepidos & remiſſos in ſuo ſeruitio; cùm tamen peccatum mortale longè magis ipſi diſpliceat quàm veniale. Sancti Doctores reſpondent id fieri 1. ex eo quòd frigidus à conuerſione ſua & perfectione non tam longè abeſt quàm tepidus: *Quantum ad diſpoſitionis maiorem felicitatem: non optat frigidum ſimpliciter, ſed talem de quo ſpes maior habeatur.* Cùm enim frigidus videat ſe in peccato mortali, & dignum æterni incendij, timet in eo ſtatu mori, ad pœnitentiam, ſiue citò ſiue ſerò, tandem recurrit: tepidus autem cùm ſibi perſuadeat ſe eſſe in gratia Dei, & veluti ſalutis ſuæ ſecurum, parum de perfectione ſua ſollicitus eſt, imo in peccata ipſum præcipitant, atque etiam in calloſam conſcientiam. 2. frigidus eſt ini-

micus Dei; tepidus verò amicus, ſed infidelis & ingratus. Deus autem magis indignatur cùm videt ſe offenſum à tali amico, quàm ab altero, licet inimico, illumque tandem ſeueriùs punit: *Si inimicus meus maledixiſſet mihi, ſuſtinuiſſem vtique*, &c. tu verò, qui mecum dulces capiebas cibos, *&c.* Quod perinde eſt ac ſi diceret, Non poſſum te ſuſtinere. Et certè contra tales ingratos pronunciatum eſt: *Veniat mors ſuper illos, & deſcendant in infernum viuentes*, Pſal. 44. 3. qui reus eſt peccati mortalis, eſt velut captiuus pedibus & manibus ligatus catenis, qui nequit pro ſuo domino laborare: tepidus autem qui eſt in gratia, tamquam ſeruus ſanus & liber qui poteſt in omnibus voluntatem domini ſui facere, ſed ex mera deſidia & oſcitantia non vult, profectò magis exacerbabitur dominus ignauiâ huius, quàm alterius inutilitate & inactione. 4. tepidus qui eſt in gratia, ſimilis eſt cui dominus dederat talentum ad lucrandum, quique abſcondit in terra ex mera negligentia: frigidus autem ſimilis eſt ei qui, cùm talentum accepiſſet vt ex illo lucrum faceret, naufragio amiſit: huius magis Dominus miſerebitur, quàm alteriùs: & certè Dominus noſter IESVS CHRISTVS iubet hunc manibus & pedibus ligatis mitti in tenebras exteriores, aufertque ab ipſo talentum, & dat alteri non habenti.

III. Conſidera cur tepor ſtatus ſit tam periculoſus & damnabilis, nimirum quia in tepido omnes defectus reperiuntur diuinæ maledictioni obnoxij. Nam 1. tepidus admodum negligenter Deo ſeruit: legitur autem: *Maledictus qui facit opus Dei negligenter.* 2. tepidus ſpernit media conducibilia ad perfectionem ſui ſtatus, v. g. parua virtutis exercitia, minores defectus: legitur autem: *Væ qui ſpernis: nonne & ipſe ſpernêris?* At quomodo Deus eum ſpernit? quid ipſi mali accidit? nimirum Deus gratias ſuas ſubtrahit, ſinendo eum paulatim decidere: ſiquidem legitur, *Qui ſpernit modica, paulatim decidet.* 3. tepidus in Communitate Regulari ſcandalo eſt aliis, exemploque ſuo deprauat, maximè Nouitios in virtute, qui ſenſim tepeſcunt, ita vt diſciplina eneruetur & pietas exulet: atqui Dominus noſter dicit: *Væ illi per quem ſcandalum venit.* 4. tepidus gratias Dei prodigit, ſicque à Deo derelinquitur, ipſaſmet gratias ſubtrahendo: *Væ eis* (ait) *cùm receſſero ab eis.* Quid inde? Tepidus indureſcet, cadet in reprobum ſenſum, qui via eſt ad impœnitentiam finalem. *Cor durum malè habebit in nouiſſimo.* Porrò notandum eſt quando Scriptura refert, Deum dixiſſe *Væ*, aut maledictus, alicui eſt comminatio damnationis ob peccatum mortale iam commiſſum, vel mox committendum. O vitium teporis abhorrendum! quandoquidem te Deus tot execrationibus & maledictionibus proſequitur. Ego te ex toto corde deteſtor & maledico: ſeriò feruorem amplecti ſtatuo.

MEDITATIO IV.

De peccato veniali.

I. Conſidera cur à peccato veniali toto corde debeas abhorrere. 1. Deo optimo maximo, in infinitum & ſuper omnia amabili, multum diſplicet. 2. ad peccatum mortale, & conſequenter ad æternam damnationem, diſponit. 3. magis, vt aiunt Theologi, teneris vnum è tuis venialibus & leuiſſimis peccatis, quàm cuncta cæterorum omnium hominum lethalia deteſtari. 4. plus malitiæ & imperfectionis in vnico veniali peccato, quàm bonitatis & perfectionis in omnibus totius vitæ tuæ, licet longiſſimæ, bonis operibus continetur: iſta enim bonitas eſt finita, peccati verò etiam venialis malitia infinita. 5. certum eſt Deum etiam in hac vita grauiſſimis pœnis, miſeriis, deſolationibus, & nouis in noua peccata lapſibus eos plectere, qui in peccata etiam leuiſſima incidunt, & poſt mortem cruciandos in Purgatorio, etiam ad tempus longiſſimum, detinere. 6. nullum veniale peccatum aſſignari poteſt, quod cum gratia Dei ordinaria, nemini denegata, vitare minimè valeas. 7. *Leuius malum eſſet* (inquit ſanctus Auguſtinus) *ſi orbis vniuerſus funditus euerteretur, & omnes omnino tum homines tum Angeli annihilarentur, quàm ſi vnicum peccatum leuiſſimum committatur.* 8. denique hæc noſtra erga Chriſtum Dominum, quem culpis venialibus, quantum in nobis eſt, vulneramus, ingratitudo intolerabilis eſt. O bone IESV! ſi homuncio à nobis ametur, nec ſemel quidem leuiter eum offendimus: Et te infinitè amandum, ſepties, imo & millies, vnaquaque die offendere non erubeſcimus! Hæccine reddis benefactori tuo, ô anima mea ingratiſſima!

II. Conſidera te numquam ab vſu rationis vſque in præſens, ſolam integram diem à venialibus peccatis purum & immunem præteriiſſe, & adhuc plura vnaquaque die vel malitia vel ſubreptione ſiue fragilitate committere. 1. cogitando: multas enim vanas cogitationes, imo & ad odium proximi, aliudve peccatum inuitantes repellere: multos affectus immoderatos & deſideria inordinata refrænare frequentiſſimè negligis. 2. loquendo: multa enim verba futilia, otioſa, leuia, temeraria, acerba, ridicula, & fortè mendacia, & caritati Dei & proximi aduerſantia proferre non te pudet. 3. operando: multa enim mala, & inſuper bona malè, ſcilicet propter neceſſitatem vel vanitatem, & ſine recta intentione & attentione ſæpiſſimè operaris. 4. denique obmittendo: multa enim bona quæ potes, imo & teneris præſtare, præteris; & in propoſitis adimplendis, vel diuinis inſpirationibus ſuſcipiendis infideliſſimus es. O bone Deus! me tot culparum reum eſſe cognoſco & profiteor; &, quod plus eſt, de his omnibus non ſatis propter te doleo. Quouſque Deum offendes, ô

anima mea! Deſine, nimium eſt: Malo numquam am-pliùs viuere, quàm peccare.

III. Aſſume tibi remedia aduersùs veniale peccatum efficaciſſima. Primum eſt, attentè conſiderare ſæpè ma-gis eſſe periculi in leuiſſimis & venialibus peccatis,eò quòd non curenrur & negligantur, quàm in grauiſſimis & letha-libus. 2. eum qui in vitandis venialibus peccatis diligens erit, numquam mortalia commiſſurum. 3. eumdem in hominem perfectum & ſanctum ſine dubio euaſurum. 4. de vnoquoque leuiſſimo peccato, Deo in articulo mor-tis reddendam eſſe rarionem meminiſſe. 5. fortiter cunctis mundi, carnis & diaboli rentationibus reſiſtere, & magno animo ſuperare. 6. quotidie ſummo mane te po-tius mortem paſſurum, quàm peccatum veniale commiſſu-rum firmiter proponere. 7. omnes quæ anſam venialirer peccandi præbere poſſent, occaſiones diligenter fugere. 8. ſtatim poſt peccatum veniale commiſſum, de eo pro-pter Deum offenſum dolere, cum firmo de cætero non peccandi propoſito. 9. in examine generali ſerotino proportionatas venialibus à te eadem die commiſſis tibi pœnitentias injungere. 10. ſingulis horis audito horolo-gio, vt te Deus ab huiuſmodi peccatis immunem ſeruet, gratiam poſtulare. 11. ob mentis oculis tibi ponere ſan-ctos Anſelmum, Ludouicum, Thereſiam, Catharinam; & innumeros alios qui pœnas inferni peccato veniali prætu-liſſenr & porius elegiſſenr. 12. actus virtutum venialibus quibus aſſuetus es, contrarios frequenter exercere: exem-pli cauſa, gulæ ſobrietatem, ſilenrium loquacitati, & ſu-perbiæ humilitarem opponendo. 13. magna cum reue-rentia & deuotione ad ſacrum Euchariſtiæ Sacramentum accedere. 14. rectam & puram intenrionem in omnibus & vbique ſeruare. 15. denique Dei tibi præſentis num-quam obliuiſci.

MEDITATIO V.

De obſeruantia Regularum.

I. **C**Onſidera quàm diligens & ſtudioſus obſeruator eſſe debes Regularum Religionis aut Congregationis ad quam te Deus miſerans attraxit, quia 1. licet Regulæ, iuxta D. Thomam, per ſe ad peccatum non obligent, ta-men ratione contempus vel ſcandali contra ipſas peccari poteſt, ita vt ex illarum infractione ſequi poſſit mors ani-mæ, & randem ipſa damnatio. *Va illi per quem ſcandalum venit,* Matth. 18. *Væ qui ſpernis,* Iſa. 33. 2. non alia tibi ad cœlum via pandirur ab ea quam te Deus vult inire, ob-ſeruantiam videlicet Regularum. 3. promiſiſti Deo te eas fideliter obſeruaturum: quapropter quoties tranſgrede-ris, toties datam ipſi fidem violas, & aliquo modo ſacrile-gia perpetras. 4. Religionis aut Congregationis factus es membrum; itaque attinet ad te de corpore, cuius bonum

& conſeruationem procurare debes: quod ſine exactâ Regularum obſeruantia diutiùs ſubſiſtere nequaquam poteſt. 5. locum tenes alicuius qui vocationis ſuæ gratiæ reſponderet, & fidelis eſſet obſeruator Regularum. 6. cùm Regulas non obſeruas, Superiores tuos dolore & mœſtitia transfodis, tuiſque Fratribus ſis petra ſcandali. 7. Regulæ ſunt quaſi canales quibus Congregationis vel Religionis ſpiritus influit, necnon alij fauores Dei in corda Regulas obſeruantium copioſè deriuantur. 8. cœcitas eſt, & amentia reluctari Regulis, ſuoque modo velle viuere poſt tor Deo proteſtationes factas in ingreſſu Religionis vel Congregationis, renunciandi voluntati propriæ, & diuinam adimplendi, Regulis ſignificatam, & Superiorum noſtrorum ordinatione. 9. infideliras circa Regulas vnum eſt ex certiſſimis ſignis reprobationis. 10. qui Regulas ſuas non obſeruat, Legem quoque diuinam negligit: at qui fidelis eſt, duabus alis ſubleuatur ad Deum, & in eius mandatis mira cum facilitate & dulcedine volat. 11. denique noſtra perfectio ex perfecta obſeruantia Regularum pendet. Si rectè obſeruemus, ſancti erimus: Væ tibi qui hæc legis, ſi Regulas habens negligis.

II. Conſidera vanitatem & ſtoliditatem eorum qui Regulas non obſeruant, quorum ſeptem genera ſunt: 1. eorum qui aliis omnino rebus incumbunt, quaſi potior ratio eſſe debeat acceſſorij, quàm principalis; operum ſupererogationis, quàm neceſſitatis. 2. eorum qui allegant ſe tantùm in minimis Regulas tranſgredi, & ob hoc inexcuſabiliores ſunt (ait ſanctus Bernardus:) nam quo magis res quæ præcipitur exigua eſt, eo facilior obſeruatu. 3. qui vacillant in ſua vocatione, animaque hæſitant num eos Deus aſciuerit, atque ita Regulas Communitatis negligunt: quod quidem manifeſtum diaboli ſtratagema: quamuis enim non eſſent vocati, tamen tenentur obſeruare Regulas quamdiu in ea degunt. 4. qui genus ſuum & diuitias in ſæculo poſſeſſas obtendunt, aut propter neſcio quam dotem naturæ quam imaginantur, gaudere priuilegiis, immunes haberi volunt, indocti profectò vtpote qui ignorent communitatem omnes æquales reddere, tantumque filio aratoris arrogari, quàm Principis, pari honore excipi paucis admodum talentis commendabilem, ac plurimis & præſtantiſſimis: tanti laïcum fieri, quanti concionatorem, imo pluris, ſi humilitate & obedientia antecedat. 5. qui cauſantur inualetudinem ſuam, quæ quidem excuſatio magnum quid affecuta videbitur, ſi decies allata, ſemel locum inueniat, vt plurimùm pigritia eſt & puſillanimitas, non autem infirmitas. 6. qui ſeſe à communi diſciplina ſubtrahunt, ratione officij ſui & muneris; hic Superioris, ille Magiſtri; hic Concionatoris, ille Procuratoris; quæ plerumque dignitas eſt ſecreta quædam Numinis vltio, cui ſunt impares,

peribunt abſque dubio, niſi Regulas pro ſua virili parte obſeruent. Ex eo genere hominum ſunt qui vanum antiquitatis nomen obtendunt, & plures annos in Congregatione vel Religione: quod certè ipſis propudium eſſe debet, niſi vt annis, ita virtute alios antecellant, & Regularum ſtrictiori obſeruantia. 7. qui acediantur, & ordinarias actiones ſatietate quadam faſtidiunt, huiuſce veritatis immemores: *Recta & fauſta initia miſerabili exitu ſæpè concludi.*

III. Conſidera præſentiſſima remedia contra infractionem Regularum. 1. cogita te Deo rationem redditurum in tremenda die Iudicij. 2. Regulas à Deo ipſomet datas, auctore ſanctarum Religionum & Congregationum. 3. tempus vitæ tuæ breue eſſe, & proinde laborem breuem quem in obſeruandis Regulis patieris. 4. multos æquè debiles & imbecilles atque tu, eas obſeruare: quidni tu etiam obſeruabis, cùm & eumdem Deum habeas & ſimiles gratias? 5. inſpice milites, vt regulas & leges militiæ obſeruant, vt ſuorum Ducum iuſſa, pudeat te propter Deum minùs præſtare quàm propter homines. 6. quotidie interroga te, quemadmodum ſanctus Bernardus: *Ad quid veniſti?* An vt reſolutis brachiis hîc ſedeas? nonne potiùs vt Regulas obſerues? 7. lege frequenter Regulas, treſque illos actus forma: 1. gratias redde Deo pro his: 2. condole de negligentia: 3. propone fidelitatem. 8. ama ſuper omnes ſtatus & conditiones mundi Religionem aut Congregationem ad quam te Deus miſericorditer vocauit. 9. numquam propria authoritate immiſceas te negotiis incompoſſibilibus cum Regularum obſeruantia: enitaris ſemper plus quàm minus agere. 10. accuſa te fortiter in tribunali confeſſionis, imo & coram aliis de infractione Regularum pete à Superioribus pœnam tibi injungi luculentam. 11. tandem poſtula à Deo gratiam ſtricte obſeruandi Regulas: nam *Niſi Dominus ædificauerit domum, in vanum laborauerunt qui ædificant eam*, Pſal. 126.

MEDITATIO VI.

De confeſſione generali.

I. Conſidera confeſſionem generalem omnibus eſſe neceſſariam, qui in anteactis confeſſionibus defectum eſſentialem admiſerunt: quod potiſſimum in quinque caſibus contingit. Primus eſt, quando pœnitenti ſufficiens dolor de peccatis defuit: quod patet, ſi cùm poſſit ipſe, detrectat ſe quoquomodo accuſare, niſi interrogatus à Confeſſario; vel ſeipſum excuſat, vel laudat, vel ſponte peccata diſſimulat, aut aliorum propalat; vel proprio reluctatur Confeſſario; vel denique ſalutaria monita, & injunctam ſatisfactionem immeritò reſpuit. 2. quando firmum defuit de emendatione propoſitum: in quo peccant, 1. qui ore tenus tantùm pollicentur non peccaturos impoſterum, cùm in animo habeant, ea iterum, vel etiam vnicum per-

& conſeruationem procurare debes: quod ſine exactâ R gularum obſeruantia diutiùs ſubſiſtere nequaquam pote 5. locum tenes alicuius qui vocationis ſuæ gratiæ reſpo deret, & fidelis eſſet obſeruator Regularum. 6. cùm R gulas non obſeruas, Superiores tuos dolore & mœſtit transfodis, tuiſque Fratribus ſis petra ſcandali. 7. Regul ſunt quaſi canales quibus Congregationis vel Religion ſpiritus influit, necnon alij fauores Dei in corda Regu las obſeruantium copioſè deriuantur. 8. cœcitas eſt, amentia reluctari Regulis, ſuoque modo velle viuere po tot Deo proteſtationes factas in ingreſſu Religionis v Congregationis, renunciandi voluntati propriæ, & diuinar adimplendi, Regulis ſignificatam, & Superiorum noſtro rum ordinatione. 9. infidelitas circa Regulas vnum e ex certiſſimis ſignis reprobationis. 10. qui Regulas ſua non obſeruat, Legem quoque diuinam negligit: at qui fide lis eſt, duabus alis ſubleuatur ad Deum, & in eius mandat mira cum facilitate & dulcedine volat. 11. denique no ſtra perfectio ex perfecta obſeruantia Regularum pende Si rectè obſeruemus, ſancti erimus: Væ tibi qui hæc legi ſi Regulas habens negligis.

II. Conſidera vanitatem & ſtoliditatem eorum qui Re gulas non obſeruant, quorum ſeptem genera ſunt: 1. eo rum qui aliis omnino rebus incumbunt, quaſi potior rat eſſe debeat acceſſorij, quàm principalis; operum ſupereroga tionis, quàm neceſſitatis. 2. eorum qui allegant ſe tantùm in minimis Regulas tranſgredi, & ob hoc inexcuſabiliore ſunt (ait ſanctus Bernardus:) nam quo magis res quæ præ cipitur exigua eſt, eo facilior obſeruatu. 3. qui vacillan in ſua vocatione, animaque hæſitant num eos Deus aſciue rit, atque ita Regulas Communitatis negligunt: quod qu dem manifeſtum diaboli ſtratagema: quamuis enim no eſſent vocati, tamen tenentur obſeruare Regulas quamdi in ea degunt. 4. qui genus ſuum & diuitias in ſæculo poſ ſeſſas obtendunt, aut propter neſcio quam dotem natura quam imaginantur, gaudere priuilegiis, immunes haber volunt, indocti profectò vtpote qui ignorent communi tatem omnes æquales reddere, tantumque filio aratori arrogari, quàm Principis, pari honore excipi paucis admo dum talentis commendabilem, ac plurimis & præſtantiſſi mis: tanti laïcum fieri, quanti concionatorem, imo pluris, ſi humilitate & obedientia antecedat. 5. qui cauſantu inualetudinem ſuam, quæ quidem excuſatio magnum quid aſſecuta videbitur, ſi decies allata, ſemel locum inueniat, vt plurimùm pigritia eſt & puſillanimitas, non autem infir mitas. 6. qui ſeſe à communi diſciplina ſubtrahunt, ra tione officij ſui & muneris; hic Superioris, ille Magiſtri; hic Concionatoris, ille Procuratoris; quæ plerumque digni tas eſt ſecreta quædam Numinis vltio, cui ſunt impares,

peribunt abſque dubio, niſi Regulas pro ſua virili parte obſeruent. Ex eo genere hominum ſunt qui vanum antiquitatis nomen obtendunt, & plures annos in Congregatione vel Religione : quod certè ipſis propudium eſſe debet, niſi vt annis, ita virtute alios antecellant, & Regularum ſtrictiori obſeruantia. 7. qui acediantur, & ordinarias actiones ſatietate quadam faſtidiunt, huiuſce veritatis immemores : *Recta & fauſta initia miſerabili exitu ſæpè concludi.*

III. Conſidera præſentiſſima remedia contra infractionem Regularum. 1. cogita te Deo rationem redditurum in tremenda die Iudicij. 2. Regulas à Deo ipſomet datas, auctore ſanctarum Religionum & Congregationum. 3. tempus vitæ tuæ breue eſſe, & proinde laborem breuem quem in obſeruandis Regulis patieris. 4. multos æquè debiles & imbecilles atque tu, eas obſeruare : quidni tu etiam obſeruabis, cùm & eumdem Deum habeas & ſimiles gratias? 5. inſpice milites, vt regulas & leges militiæ obſeruant, vt ſuorum Ducum iuſſa, pudeat te propter Deum minùs præſtare quàm propter homines. 6. quotidie interroga te, quemadmodum ſanctus Bernardus : *Ad quid veniſti?* An vt reſolutis brachiis hîc ſedeas? nonne potiùs vt Regulas obſerues? 7. lege frequenter Regulas, treſque illos actus forma: 1. gratias redde Deo pro his: 2. condole de negligentia: 3. propone fidelitatem. 8. ama ſuper omnes ſtatus & conditiones mundi Religionem aut Congregationem ad quam te Deus miſericorditer vocauit. 9. numquam propria authoritate immiſceas te negotiis incompoſſibilibus cum Regularum obſeruantia : enitaris ſemper plus quàm minus agere. 10. accuſa te fortiter in tribunali confeſſionis, imo & coram aliis de infractione Regularum pete à Superioribus pœnam tibi injungi luculentam. 11. tandem poſtula à Deo gratiam ſtricte obſeruandi Regulas : nam *Niſi Dominus ædificauerit domum, in vanum laborauerunt qui ædificant eam*, Pſal. 126.

MEDITATIO VI.

De confeſſione generali.

I. Conſidera confeſſionem generalem omnibus eſſe neceſſariam, qui in anteactis confeſſionibus defectum eſſentialem admiſerunt: quod potiſſimum in quinque caſibus contingit. Primus eſt, quando pœnitenti ſufficiens dolor de peccatis defuit: quod patet, ſi cùm poſſit ipſe, detrectat ſe quoquomodo accuſare, niſi interrogatus à Confeſſario; vel ſeipſum excuſat, vel laudat, vel ſponte peccata diſſimulat, aut aliorum propalat; vel proprio reluctatur Confeſſario; vel denique ſalutaria monita, & injunctam ſatisfactionem immeritò reſpuit. 2. quando firmum defuit de emendatione propoſitum: in quo peccant, 1. qui ore tenus tantùm pollicentur non peccaturos impoſterum, cùm in animo habeant, ea iterum, vel etiam vnicum pec-

petrare. 2. qui firmam non habet voluntatem, vel pen
tus dimittendi, vel fugiendi proximas occaſiones peccat
aut bona malè parta reſtituendi, aut iniuriam honori ali
no quoquomodo illatam reſarciendi, vel in gratiam cu
inimicis redeundi. 3. quando integritas confeſſioni cu
pa ſua defuit: quod accidit, 1. quando ſponte peccatu
aliquod lethale celatur: 2. quando defectu ſufficient
examinis omittitur peccatum aliquod mortale: 3. quar
do peccatorum lethalium, vel quæ lethalia putantur, nu
merus non exprimitur: 4. quando ſponte circumſtant
aliqua peccati neceſſariò exprimenda omittitur, v. g.
percuſſo Sacerdote hominem tantùm percuſſiſſe dicas:
ſic de reliquis. 5. quando apud Sacerdotem imperitu
ipſe quoque ignorans grauia, & nonnullius momenti, pe
cata depoſuit: 6. quando Confeſſarius abſoluendi facu
tatem non habet, præſertim ſi pœnitens eiuſmodi Confe
ſarium adiit, vt faciliùs abſolutionem eliceret; omn
eiuſmodi confeſſiones quibus ſubeſt, vel minimus ex ſupr
dictis defectibus; nullæ ſunt; & nullo alio modo ſuppler
dæ, quàm generali confeſſione.

II. Conſidera vtilitates & commoda Confeſſionis gen
ralis, iis etiam quibus abſolutè non eſt neceſſaria. 1. e
hac exomologeſi, ſeu vniuerſa peccatorum inſpection
tum ſingillatim, tum vniuerſim, nouus ac vehement
dolor percipitur. 2. difficultas illa ac pudor qui in expr
mendis culpis omnibus anteactæ vitæ apud eumdem Cor
feſſarium ſubeundus eſt, minuit expiationem in Purgatori
reſeruatam. 3. actus ille humilitatis, qui peccata ſu
propalando iterum nullo egente elicitur, nouas promer
tur à Deo gratias, & multum roboris ad reſiſtendum pe
cato. 4. hoc pacto Confeſſario meliùs innoteſcit anim
ſtatus, propenſiones & peccatornm radices: vnde melic
poſſit animi morbis adhibere remedia. 5. ſummum ind
percipitur leuamen, ac tranquillitas animi: quod proba
bile ſit hoc pacto præcedentium Confeſſionum defectibu
ſi qui fuerint, eſſe prouiſum, & veterum delictorum chir
graphum à Deo eſſe deletum, ita vt nihil verendum ſit quo
in extremo Iudicio arguatur.

III. Conſidera media ad hanc Confeſſionem generale
benè inſtaurandum. 1. accuratè penſandum nulline def
ctus ſubrepſerint in anteactis Confeſſionibus, quibus null
reddantur: quo comperto, excitandus dolor & firmu
propoſitum recurrendi quamprimùm ad Confeſſioner
generalem, tamquam vnicum ac efficaciſſimum reme
dium: ſin minus comperias in nullos huiuſmodi defect
incidiſſe, cogita te forſan in hoc cæcutire & hallucinar
imo verò temeritatis eſſe, ſi credas ea te non indigere: ſ
quidem perfectiſſimis eſt in vſu. Porro non ſine injur
gratias à Deo oblatas reſpui poſt tam ſalutare remediun

ſi vel acedia, vel timore, aut pudore aliquo negligatur, cùm ſubeſt inſpiratio vel occaſio. 2. obſiſtendum ſuggeſtionibus Satanæ, qui vt Confeſſionem generalem auertat, aut quoquomodo inualidam ac inefficacem reddat, pudorem vel timorem, aut alias difficultates obtendit: etſi nulla ſubſit eiuſmodi timoris ratio. 3. apprimè penſandum quid quiſque feciſſe vellet in ipſo mortis articulo, aut extremo Iudicij die, & hoc ipſum hîc & nunc facere. 4. enixè poſtulanda à Deo gratia ad eam bene faciendam. 5. recurrendum ad exercitia ſpiritualia:.ibi enim ſuppetunt omnia media quibus te diſponas ad Confeſſionem generalem bene inſtituendam.

MEDITATIO VII.

De bona & perfecta Confeſſione.

I. Conſidera rationes quæ te ad bonam & perfectam Confeſſionem inſtituendam, idque ſæpiſſimè mouere debent. 1. Nemo reus peccati mortalis, & habens copiam Confeſſarij, ſine Confeſſione Sacramentali ſaluari poteſt, vt declarat ſacroſanctum Concilium Tridentinum, à Spiritu ſancto congregatum. 2. Quod ægris medicina, hoc Confeſſio peccatoribus;& ſicut ægri non rarò vita corporali priuantur, vel quia nimis ſerò recurrunt ad Medicum, vel ei non ſuum ſatis apertè morbum manifeſtant, vel denique fideliter eius voluntati non obtemperant; ita frequentiſſimè qui Sacramentali Confeſſione vel non vtuntur vel abutuntur, vitam animæ, & conſequenter vitam æternam amittunt. 3. Confeſſio inutilis planè & nociua etiam redditur, ſi fiat ſine diſpoſitionibus requiſitis: tunc enim graue ſacrilegium committitur, dum ſalutare Pœnitentiæ Sacramentum profanatur. 4. Ritè acta & perfecta Confeſſio bona nobis confert innumera: nam peccata mortalia quoad culpam remittit, pœnam æternam illis debitam in temporalem commutat, & hanc vltimam ſecundùm pœnitentis diſpoſitionem minuit, & totaliter nonnumquam tollit; animas noſtras quibus gratiam communicat, Deo gratiſſimas efficit;dona Spiritus ſancti & virtutes infundit; merita mortificata reſtituit, hominem in poteſtate merendi de nouo & bene agendi redintegrat; robur ad firmiter reſiſtendum peccato ei tribuit, & denique animæ pacem parit & tranquillitatem. 5. Nullum nos habere maius ad perfectionem noſtram impedimentum quàm abuſum Confeſſionis, experientia docet.

II. Conſidera Confeſſionem Sacramentalem eſſe doloroſam, de propriis & ſingulis peccatis ſaltem mortalibus ad eorum remiſſionem obtinendam, coram proprio Sacerdote accuſationem. 2. Conſidera tres ad illam requiri conditiones, in ſacroſancto Tridentino Concilio expreſſè aſſignatas: 1. Contritionem cordis, quæ duo inuoluit, dolorem ſcilicet de peccatis præteritis, & firmum propoſitum

numquam ampliùs committendi. 2. Confeſſionem o
quæ conſcientiæ examen ſeu diligentem peccatorum i
quiſitionem præſupponit. 3. Denique operis Satisfacti
nem, quæ in perfecta Deo & proximo ſatisfaciendi volu
tate conſiſtit. 3. Conſidera plures modum ritè confiten
peccata ſua penitus ignorare, ac proinde eorum declar
tiones potiùs confuſiones quàm Confeſſiones eſſe. Tal
ſunt 1. qui ſe accuſant de peccatis ſuis in genere &
confuſo: exempli gratia, Deum non tam amaui vt deb
&c. 2. qui dicunt ſe ab vltima Confeſſione per miſerico
diam Dei nihil mali egiſſe: eos enim decipi probabile e
cùm vix vllus in terris viuat, quin pluries quotidie ſalte
venialiter peccet, vel vanam cogitationem admittendo, v
otioſum verbum proferendo, vel motui cuidam inordina
non reſiſtendo, *&c.* 3. qui languidè & perfunctoriè,
ſine debita præparatione ad tremendum Pœnitentiæ T
bunal accedunt. 4. qui de peccatis ſuis ſe accuſant, ſi
voluntate vitandi occaſiones, & ſine perfecta affectus
huiuſmodi peccata depoſitione. 5. qui omnem in pecc
torum inquiſitione, vel importuna quorumcumque mi
tiſſimorum declaratione, & nullam aut ferè nullam
procuranda ipſorum vera deteſtatione diligentiam ad
bent. 6. qui bona propria, vel aliena mala opera ſine
ceſſitate manifeſtant, vel excuſationes afferunt, vel de
que circumſtantias ſpeciem peccatorum mutantes vel a
grauantes omittunt.

III. Conſidera media ad bonam Confeſſionem in
tuendam aptiſſima. 1. eſt, quamlibet velut vitæ vltim
perſoluere, & ſicut ſtatim poſt acceptam Abſolution
moriturus eſſes confiteri. 2. Confeſſione extraordina
& generali omnes præcedentium Confeſſionum defec
reſarcire. 3. numquam imparatus ad Confeſſarium
præcipitanter accedere. 4. ante Confeſſionem inſtan
à Deo lumen ad propria peccata cognoſcenda, humilitat
ad ea Confeſſario declaranda, & robur denique ad illa
teſtanda & fugienda poſtulare. 5. varios actus Contrit
nis elicere, nec minùs temporis in actuali deteſtati
quàm in examine peccatorum inſumere. 6. ante Con
ſionem remedia aduersùs ſingula peccata tua, & ad
emendationem ſalutaria, præuidere. 7. multum in
Confeſſario confidere, & in perſona ipſius Dominum Ies
Christvm conſiderare. 8. ſi peccata tantùm venialia
beas dicenda in Confeſſione, ſatius eſt tria quàm plura,
magis attendas ad ea deteſtanda, declarare. 9. dum
cerdos tibi beneficium Abſolutionis impendit, diuinam
nitatem, vt permittat te potius mori quàm impoſter
fœdari humiliter & vehementer rogare. 10. inter m
Confeſſarios prudentiſſimum eligere. 11. poſt accept
Abſolutionem gratias pro tanto beneficio ſummas ag

12. pœnitentiam injunctam fideliter & quàm citiùs fieri poterit, adimplere, & denique omnem in inæſtimabili theſauro gratiæ diuinæ conſeruando diligentiam adhibere.

MEDITATIO VIII.

De imitatione Chriſti Domini.

I. COnſidera quibus rationibus atque incitamentis ad imitandum Chriſtum Dominum adducaris. 1. hoc ipſe intendit: *Exemplum* (inquit Matth. 13.) *dedi vobis, vt quemadmodum ego feci, ita & vos faciatis.* 2. Chriſtiani nominamur, quòd diſcipuli ac filij Chriſti Domini ſimus: Idcirco, vt bene Auguſtinus loquitur, *Chriſtiani nomen fruſtrà ſortitur, qui Chriſtum non imitatur.* 3. magnum eſt prædeſtinationis argumentum: Nam ex D. Paulo: *Quos Deus prædeſtinauit, hos & vocauit conformes fieri imaginis Filij ſui.* 4. Sancti omnes ipſum imitati ſunt, vt patet ex ipſorum vita. D. Paulus ſeipſum Chriſti imitatorem prædicat. D. Ignatij inter acerbos cruciatus hæc vna vox erat, *Iam incipio Chriſti eſſe diſcipulus.* In eo videmus omnes eſſe poſitos qui piè ac religioſè volunt viuere, & ſolos impios ab ipſa imitatione auerti, vtpote diaboli imitationi mancipati. 5. ſummo honori ducendum Chriſtum imitationi mancipati. 6. ſummo honori ducendumChriſtum imitari, & ipſum ſequendo ei in omnibus aſſimilari, atque adeo cum ipſo tota æternitate regnare: contrà verò ſummæ amentiæ ac miſeriæ eſſe, & ingrati animi indicium, nolle eum ſequi ac imitari.

II. Conſidera in quo potiſſimum debeamus Chriſtum imitari: puta ſimilia præſtando iis quæ egit ipſe vt homo, cùm per triginta tres annos nobiſcum egit in terris. Clericorum eſt ac Sacerdotum imitari ipſum in muneribus obeundis, quæ ipſe obiuit à trigeſimo ad trigeſimumtertium annum, puta concionando, ſacra faciendo, & ſimilia. Laïcorum & quorumcumque aliorum eſt ipſum imitari in omnibus quæ geſſit à natiuitate ad trigeſimum vſque annum. 1. in humilitate cordis: *Diſcite* (inquit) *à me quia mitis ſum & humilis corde.* Ita fiet, ſi te contemptibilem putes, & talem haberi gaudeas. 2. in patientia, cuius ſpecimen dedit in vita ac Paſſione ſua, ſi æquo animo ærumnas omnes, calumnias ac vexationes perferas. 3. in caritate, quæ tanta fuit, vt non ſolùm benefecerit omnibus ſanando ægros, mortuos ſuſcitando, imo etiam pro nobis vitam ſuam profuderit. 4. in obedientia, conſtat ex Euangelio ipſum parentibus fuiſſe ſubditum, & factum obedientem vſque ad mortem; ipſum (inquam) cui omnis creatura ſubiecta eſt, tu ſaltem ipſum imitari debes præpoſitis tuis obediendo. 5. in oratione, in qua pernoctabat ipſe: tu verò præter ſtatas orationes vocales ſemel ſaltem in die mentali debes incumbere, & ad ſignum horæ cuiuſque præſentiæ diuinæ meminiſſe; quod aliud genus orationis eſt.

III. Conſidera media Chriſtum Dominum imitār hæc eſſe. 1. facere quod ſolent qui efformandis prin literis operam nauant, oculos nempe identidem in ma ſtri exemplar figunt, vt ſcriptitando ſenſim illud imitenti ſic viciſſim Chriſti actiones inſpectandæ, vt ſingillati vnamquamque valeas effingere, v.g. humilitatem, patie tiam, *&c.* 2. ad quamcumque actionem erubeſce, qu melius tibi ſit quàm ipſi, v.g. lectum initurus. Hæc apud reuolue. Heu! me miſerum! ecce in molli culcitra 1 cumbo; & Chriſtus Dominus iacet nudus in præſepio! V ſtes ſumendo: En Saluator nudus in Cruce, & ego mollib induor. Et ſimilia. 3. Perpende quid præſtares, ſi te R optimus, ſapientiſſimus, ditiſſimus ac potentiſſimus bellum aduersùs communem hoſtem ſocium aduocar tibique ampliſſima muneta parta victoria polliceretu Ipſum haud dubiè læto animo ſequerêris. Quidni igi ipſum Regem Regum ſequaris? 4. pete gratiam ipſi bene imitandi, & explorarum faciat, in quo & qua ratio in tuo gradu ipſum valeas imitari, & quod ipſo inſpirat aut mouente faciendum cognoueris, ſtatim opere ſtudi adimplete.

MEDITATIO IX.

De vocatione ad vitæ ſtatum, ſeu de vitæ ſtatu eligend

I. CONſidera quanti momenti ſit vſurpare ſibi ſtatu aliquem vitæ abſque præuia vocationis ſuæ diſq ſitione. 1. in quocumque ſtatu impoſſibile eſt bene viu re, & ſalutem ſuam conſequi ſine vocatione: quia ad omr ſtatui in quo ſumus ritè præſtanda, opus eſt Dei grat quam iis numquam largitur qui ſe temerariè ingerunt, illis tantummodo quos ad eum vocat. 2. omnes pro modum calamitates quæ cuiuſlibet ſortis & conditio hominibus, ſiue in ſtatu Matrimonij, ſiue in ſtatu Relig nis & Sacerdotij, ſiue in quolibet alio euenire ſolent, illo fonte ſcaturiunt, nimirum quòd hi non erant voca 3. Deus permittit eos qui ita ſe intrudunt, ante temp torqueri, pœnas inferni ſexcentis doloribus, anxietatib quibus noctu diuque exeduntur, anticipare, vitamque n ratô & luctuoſa deſperatione finire. 4. malum eſt in nabile, vel certè curatu difficillimum, præcipuè cùm neg tium ſit non vnius diei, vnius menſis aut anni, ſed toti vitæ. 5. enimverò ſi conductitius ad annum vnum, non amplius, non operam ſuam inconſideratè promitt ſed ſeriò ante deliberat apud ſe, ne ſtultè & in ſuum da num faciat, quanto maiori cautione opus eſt ad ſtatu vitæ ingrediendum, à quo reſilire nefas eſt. 6. IESVS Ch ſtus Saluator noſter, qui nobis eſt regula & exemplar, n auſus eſt ſalutis noſtræ œconomiam aggredi, niſi ex Pat ſui æterni arbitrio & vocatione.

II. Conſidera quid ſit vocatio ad vitæ ſtatum. Eſt e

ctio perſonæ alicuius à Deo facta per ſuam gratiam quam ad honeſtum vitæ ſtatum vocat, in quo ſalutem ſuam poteſt conſequi. Hæc verba ſingillatim perpendenda. 1. eſt *electio*. Eligere aliquem ex multis,nihil aliud eſt quàm hunc præferre omnibus; vnde colligitur nos infinitè Deo obligatos eſſe, dum ad aliquem ſtatum vocat, tenerique ſtrictiùs ad amorem & cultum ei exhibendum in illo ſtatu. 2. electio *à Deo facta*. Non eſt noſtri nos eligere, non eſt carnis & ſanguinis, non eſt parentum noſtrorum, niſi diuino quodam inſtinctu ducantur: at ipſius Dei eſt eligere. Id autem facit vel interiùs inſpirationibus quibuſdam & motionibus; vel exteriùs Vicariis ſuis, qui eius voluntatem nobis indicant. 3. per ſuam gratiam: non enim ex merito noſtro, ſed ex pura ſua miſericordia. 4. ad *ſtatum*. Diuerſimodi ſunt ſtatus in hac vita, ad quos vocatione opus eſt, vt in illis voluntas diuina fiat; cuiuſmodi ſunt ſtatus Religionis, Sacerdotij & Matrimonij, ad quos varia officia & artes reducuntur. 5. ad ſtatum *honeſtum, & in quo ſalutem poteſt conſequi*: ad diſtinctionem ſtatuum ex natura ſua infamium, puta circulatorum, hiſtrionum, mimorum, & aliorum ad quos Deus vocat neminem, & in quibus ſalus impoſſibilis.

III. Conſidera media ad eligendum vitæ ſtatum propria. 1. à Deo enixè & ſæpè flagitare, vt ſæpè nos trahat & in ſtatu collocet in quo vult. 2. dare operam exercitiis ſpiritualibus in ſolitudine & receſſu, ad meliùs diuinam voluntatem explorandam in illo arcano animæ colloquio. 3. conſulere Directorem noſtrum & Confeſſarium ſuper hac re, ipſique vt Deo obedire. 4. intentionem noſtram purificare, Deoque ſæpè proteſtari nos talem vitæ ſtatum eligere ad maiorem ipſius gloriam. 5. cogitare in quo vitæ ſtatu vellemus eſſe, ſi mors interciperet: v. g. fortè vellemus mori boni Religioſi, aut boni Sacerdotes, aut perfecti Chriſtiani in matrimonio: quapropter extunc perfectionem amplecti in aliqua harum conditionum. 6. ſi ſentimus nos interiùs moueri ad Religioſum ſtatum amplectendum, multùm venerari hanc cogitationem, Deo gratias agere, eam ipſi offerre, maius lumen ab eo poſtulare ad eius voluntatem ſuper hac re cognoſcendam. 7. examinare ſe vtrum qualitates tam corporis quàm animi ad hunc ſtatum requiſitas habeamus, & an bono & laudabili motiuo feramur. 8. ſi qualitates requiſitas ad talem ſtatum in nobis agnoſcamus, nullo modo ab eo deterreri propter cogitationes contrarias, maximè ſi fundatæ ſint in legibus mundi & prudentia humana. 9. Sancti Hieronymi ſententiam penitiſſimis ſenſibus reponere: *Per calcatum perge patrem, per calcatam perge matrem, & ad Crucem aduola*: hoc eſt, terrenis rebus omnibus & amori parentum inordinato renuntiare, illiſque reſiſtere, ſi à vo-

luntate Dei exequenda nos auocare tenentur. 10. o oculos ſibi ponere exempla plurimorum æquè fragiliu ac nos, qui nihilominus in eodem ſtatu ſanctificati ſun 11. obfirmato eſſe animo ad diſrumpenda omnia impedi menta obiceſque dejiciendos, qui propoſito noſtro mora facere poſſent. 12. iactare ſuper Dominum omnem ſpe & curam ſuam, qui neminem ad vitæ ſtatum vocat, qu quoque illi gratias ſufficientes impertiat & neceſſarias a ſalutem. 13. tandem ſi diuinæ vocationi aures præclud mus, meritò reformidare has voces Dei improperanti *Vocaui, & renuiſtis*, &c. *ego quoque in interitu veſtro ride & ſubſannabo*, &c. Prou. 1.

MEDITATIO X.

De ſerio examine circa propriam cuiuſlibet vocationem num ſit à Deo, necne.

I. Conſidera cur diligenter perquirere debeas vtrum Deo vocatus ſis, necne ad vitæ ſtatum quem ia profiteris, & ab aliquo tempore amplexus es. Infelici mus ſanè cenſendus qui in eo ſtatu viuit, in quo non à c uina prouidentia, ſed à propria voluntate conſtitutus e 2. qui de propria vocatione, tamquam à Deo facta, m raliter certus eſt, mira ſemper animi gaudet tranquillit & perpetua fruitur pace: qui verò fluctuat in incerto, num à Deo ſit vocatus necne, dubius eſt, continuò angi torquetur, cruciatur & vritur. 3. qui ſe à Deo vocat pro certo tenet, lætus exercitia ſuæ profeſſionis aggre tur, iiſque non perfunctoriè & remiſſè incumbit, ſed f uentiſſimè, & eò diligentiùs, quò certior eſt ſe diuinam hoc perfectiſſimè exequi voluntatem: qui verò ſe non v catum à Deo veriſimile iudicat, tepidus eſt in omni op ſuo, & negligentiſſimus, & non niſi coactè & ex nece tate, ſine vlla intentionis rectitudine munere ſuo fungit eò quòd vtrum Deo placeat vel diſpliceat penitùs ignor videatur. O bone Deus! quàm graue & quàm inquiet malum is patitur, qui cùm dubius ſit an à tua prouider ſit vocatus vel non, incertus quoque eſt an tuæ obediat inobediat voluntati!

II. Attende modò vtrum notas quibus dignoſci po an à Deo vocatus ſis necne, in re habeas. 1. cùm quis r motu proprio, ſed proborum & prudentum conſilio ſtat aliquem eſt aggreſſus. 2. ſi præceſſerit & permanſerit cta & pura intentio Deo fideliter ſeruiendi, & ipſi in o nibus placendi. 3. cùm id non ex leuitate aut præcipi tione, ſed poſt præmaturam deliberationem & aſſidu orationem factum eſt. 4. cùm quis longè antequam tum in quo eſt, amplecteretur, intentionem illum amp ctendi habuit, & in ea diu & conſtantiſſimè perſeuera 5. cùm quis faciliter & delectabiliter profeſſioni ſua nexa exercitia peragit. 6. cùm nos à Deo vocatos

Confeſſarij & Superiores noſtri ſpirituales certos reddunt. 7. denique cùm quis ab eo tempore quo ſtatum proprium amplexus eſt, vel numquam vel rarò in peccatum mortale incidit, à Deo vocatum eſſe manifeſtum indicium eſt.

III. Conſidera & vide num his notis inſignitus ſis: & 1. ſi eas in te deprehenderis, Deo à quo accepiſti gratias exhibe, & in eo ſtatu ad quem per diuinam ipſius miſericordiam vocatus es, velle te rectè viuere & rectè mori firmiter propone, & mediis ad hunc finem conſequendum efficaciſſimis vtere, quorum primum eſt, hanc à Deo ſæpe gratiam poſtulare: Nam, teſte Apoſtolo, *ipſe dat velle & perficere*. 2. cogitationes omnes vocationi tuæ inſidiantes tamquam ſagittas à dæmone immiſſas ſine mora corde tuo penitus eliminare. 3. tentationes aduerſùs vocationem tuam & auerſiones omnes ſtatim ac ſuboriuntur, Directori aut Superiori tuo manifeſtare, & remediis ab ipſo velut à Chriſto Domino ſuppeditatis, confidenter vti. 4. ſi cuiuſdam vel Religionis vel Congregationis membrum es, vota aliàs emiſſa ſæpiſſimè renouare. 5. multorum qui poſt relictam imprudenter vocationem ſuam miſerè perierunt exempla tragica & funeſta ſeriò conſiderare. 6. quid in articulo mortis præſtitiſſe, & num in eo ſtatu ad quem per miſericordiam Dei vocatus es, perſeueraſſe velles, cogitare. 7. diligenter cauere ab aſtutia dæmonis, qua ſuadere vult te tutiùs alibi, & faciliùs ſaluti tuæ vacaturum, vel maiorem Deo gloriam procuraturum: & pro certo tenere multò gratius eſſe Deo pauciora nos ex virtute obedientiæ peragere, quàm longè plura ex motu corruptæ propriæ voluntatis patrare. 8. quòd ſi careas prædictis notis, & te ad ſtatum in quo iam viuis à Deo non eſſe vocatum moraliter certus ſis; ex illo quàm citiſſimè poteris exire debes, ſi tibi liceat: aut ſi non licet, puta ſi Sacerdos vel Religioſus, vel alicui Congregationi ligatus, vel matrimonio iunctus ſis, quæ ſequuntur præſtare. 1. pœnitere & grauiter dolere, & à Deo, eò quòd motu proprio ſine diuina vocatione in hanc conditionem intruſus ſis, veniam cum lacrymis & humiliter poſtulare. 2. diuinam bonitatem, vt te tandem ad ſtatum huiuſmodi vocare dignetur, rogitare. 3. in eodem ſtatu tam ſanctè viuere, quàm qui ſanctiſſimè. 4. attentè & gaudenter perpendere verba D. Petri dicentis: *Fratres, ſatagite vt per bona opera certam veſtram vocationem faciatis*: quibus nos ad eum ſtatum ad quem antea non fueramus à Deo vocati, vocationem mereri poſſe apertiſſimè indicat.

MEDITATIO XI.

De perſeuerantia.

I. Conſidera cauſas ac rationes quæ te ad perſeuerantiam in Dei gratia toto vitæ tempore, bonorumque operum exercitatione compellunt. 1. Dominus noſter

ſolùm iis beatitudinis gaudia promittit, qui perſeueraui rint in bonis operibus vſque ad mortem: ait enim, *Q perſeuerauer:t in finem, hic ſaluus erit.* Hîc verba Chri perpendas. Non dixit, Qui in timore & amore Dei annu vnum, duos aut tres, vel, vſque ad quadrageſimum aut a quinquageſimum annum tantummodo perſeuerauerit, v tam æternam poſſidebit; ſed affirmat, *Qui perſeuerauerit finem, hic ſaluus er't.* 2. merces quam promittit ei q perſeuerauerit in finem, infinita eſt: non promittit ei op mundanas, non nobilitatem & potentiam, non ſanitate non honores ac dignitates; ſed promittit vitam æternar *Qui perſeuerauerit in finem, hic ſaluus er't.* Bone Deus! Aulici & honoris ſecularis ſequaces in magnatum ſuoru dynaſtarum, ac Regum famulatu & obſequio vitam trad cunt ſuam, temporalis cuiuſdam lucelli aucupio illect ſæpè ſæpiùs euanidi; nonne potiori iure ac titulo nos Dei ſeruitio generosè perſeuerare addecet, ſpe mercedis præmij videlicet fretos: quod numquam marceſcet, æternitati coadæquabitur. 3. nihil nobis proderit be incepiſſe, niſi perſeueremus in finem. Quid infortuna Iudæ laudabilis vitæ primordia in Apoſtolatu contuler Eheu! melius fuerat illi ſi numquam natus fuiſſet, quà poſt initia felicia quidem corruiſſe, & diem ſuum miſe bili & luctuoſo fine clauſiſſe. 4. dolore inſanabili con beſces perſeuerantiæ defuiſſe; dolore, inquam, inu prorſus ac ſuperuacuo. Proh! quanto luctu damnati dolore lancinantur à bono deſtitiſſe! quod ſemel inch rint: at ſera nimis pœnitentia: medicinam morbus exc ſit. Abſit vt in tantum malorum gurgitem præcipitem tradam. O mitis IESV! malo in an ore tuo perſeuerare t vitæ meæ curſu; breui quidem, ſed etiam quàm putauer breuiori.

II. Conſidera duo eſſe genera perſeuerantiæ, vn falſæ, alterum veræ: primum genus perſeuerantiæ habe 1. qui in bono perſeuerant quamdiu proſperitas durat: ueniente tribulatione, à Dei ſeruitio reſiliunt. 2. qui p ſeuerant quidem in fuga plurimorum peccatorum let lium, ſed non omnium, aliquod graue committentes 3. qui virtutem ſequuntur, quandiu ab occaſionibus De offendendi ſubducti ſunt: at ſtatim ac aliqua ſe præb languidè & cunctanter omninò fugiunt, eique miſerabil in modum ſuccumbunt. 4. qui abſtinent ſe à malo, c ad illud patrandum vires ac commoditates deficiunt, a ctu autem & voluntate illi adhæreſcunt. Secundum ge perſeuerantiæ, nempe bonæ, eorum eſt qui tam in ſanit quàm in morbo, tam in tribulatione quàm in conſolatio tam in egeſtate quàm in abundantia perſeuerant, tar aduerſitate quàm in proſperitate, in tentatione & tranq litate, tam in periculo quàm extra periculum: qui tand

non ſolùm quædam mortifera peccata deuitant, ſed vniuerſa, nullo excepto; non quidem ad tempus, ſed ſemper.

III. Conſidera media quibus vti debes ad perſeuerandum in gratia & amore Dei vſque ad mortem. 1. quotidie humiliter à Deo perſeuerantiam poſtulare, quæ ipſius donum eſt. 2. ſingulo quoque manè ſurgendo, & ſerò petendo lectum, grauem & authenticam proteſtationem edere, mortem ſubiturum te potiùs quàm vel vnum peccatum mortiferum aut veniale commiſſurum. 3. nunquam deſerere ſtatum in quo Deus te collocauit, ſi nempe Religionis alicuius, aut Congregationis approbatæ membrum es. 4. frequentare tribunal Confeſſionis cum magna peccatorum compunctione, ſacramque menſam cum magno fidei & deuotionis affectu. 5. erga beatam Virginem Religioſum ſe præſtare, nullumque tranſmittere diem abſque pio quodam venerationis cultu ei redditæ. 6. diligenter omnes occaſiones deuitare, quæ te in laqueum peccati pertrahere poſſent, ſpem omnem in Deum reponere, ac confidere illum numquam deeſſe eis qui volunt piè viuere, gratiaſque neceſſarias ſemper ipſis conferre, quibus vti ad ſuam ſalutem valeant. Tandem mortem aduentare, eſſe in propinquo, ſi te in ſtatu peccati mortiferi intercipiat, aſpectu Dei priuandum in æternum, in infernum dejiciendum, flammis cruciandum æternis vnà cum dæmonibus & damnatis: æternis, inquam, quandiu Deus erit Deus, æternis. O æternitas! ô æternitas! ô æternitas!

MEDITATIO XII.

De recidiuo.

CONſidera motiua quæ te à recidiuo deterrere, & in illud proruentem inhibere debent. 1. recidiua peccata multò pejora prioribus, nouamque deformitatem contrahunt: namque quò magis progredimur, & in anteriora nos extendimus, eò majorem peccati noſtri cognitionem habere debemus: at quanto maior peccati noſtri cognitio, tantò maior facti atrocitas. 2. quolibet temporis momento creſcunt obligationum rationes erga diuinam bonitatem; & quò ſtrictiori obligatione perſonæ læſæ deuincimur, eò grauius etiam & injurioſius eſt quidquid in illam peccamus. Quapropter guloſitatis, iracundiæ, ſuperbiæ, aut alius vitij actus in quem aliquis hodie cadit, longè grauior eſt eo ſimili actu in quem ceciderat heri: at verò ſi cras recidat, ampliori reatu quàm hodie, & inexcuſabiliori vinctus tenetur. 3. Deus recidiua peccata ſeuerioribus pœnis adjudicat quàm prima, in hoc ſe conformans Iudicibus terræ, qui prima vice furantem, aut exilio mulctant, aut ad palum alligant in propatulo ad ignominiam & ludibrium, eaque pœna Legibus ſatisfactum quodammodo putant: at ſi iterum atque iterum ad facinus redeat, nihilo minus cum eo agunt, quàm vt ad ui-

remes in perpetuum condemnetur, aut ad furcam & pa
bulum eleuetur. 4. A recidiuo ſurgere, veniamque i
petrare oneroſiſſimum: 1. quia malignus ſpiritus plus
nos poteſtatis habet, validioribus machinis & cuneis
gnat quàm antea, vt nos in ſua tyrannide detineat.
2. Deus auerſior à nobis redditur, ac ſæpè ſecreto quod
iudicio ſubtrahit gratiam, cuius nos fecimus indignos, e
miſericordiæ & bonitatis delicias contemnentes.

II. Examina cauſſas recidiui. Tres aſſignantur vu
cauſſæ huius morbi recidiui, quæ eædem ſunt peccati,
quidem animi morbus peccatum eſt: 1. in morbum
cidimus, quando nos perfectè ſanatos exiſtimamus &
gerimus, cùm ſecus ſit: recidimus in peccatum, qua
nos in gratia Dei reputamus, & tamen in peccato mor
ſumus, ob Confeſſionem vero dolore deſtitutam, aut
qua alia conditione requiſita mancam. 2. in morbum
cidimus, cùm paulò meliùs habentes, haud ſatis ca
ſanitatem tuemur, cùm citiùs quàm oportet aërem pat
tiorem & liberiorem captamus, cum alimentis frigidis c
diſque vtimur, aliiſque promiſcuè contrariis: recidimu
peccatum, cùm ſtatim à Confeſſione & Pœnitentia, ar
quam in cœtus & congreſſus hominum periculo nos ex
nimus & occaſionibus Deum offendendi. 3. recurrit m
bus, cùm negligimus remediis vti præſeruatiuis à Mec
ordinatis, aut iis quæ multum conducere non ignora
mus, imo neceſſaria iudicabamus: ſimiliter recurrit pec
tum, dum ea quæ Confeſſarius præſcripſerat, vel per mod
conſilij dederat, negligimus; dum nolumus vti reme
prophylacticis ſiue præcautionibus quas neceſſarias iud
bamus: quod frequentiſſimè contingit, præſertim cùm
quidò conſtet maiori cum repugnantia & renitentia M
co ſpirituali morem geri quàm corporali, quaſi cura c
poris animæ ſollicitudini eſſet anteponenda. O cœcita
deplorandam! ô ſtuporem! ô plerorumque homir
amentiam!

III. Conſidera remedia conſentanea ad cauendum
cidiuum. 1. Confeſſione opus eſt generali, ad reparanc
defectus particulariium, niſi à pauco tempore, idque t
præſtiteris. 2. odio inextinguibili & irreconciliabili
ſolùm peccatum proſequi, ſed etiam occaſiones pec
fugiendo, & omnino deteſtando. 3. habere Confeſſar
& Directorem pium, prudentem, doctum, ipſique parei
omnibus tamquam Deo. 4. viribus propriis nequaqu
fidere, imo malè tutas ac ſuſpectas habere, certò cer
tenentes nos in peccatum, niſi diuina gratia ſuccurrat,
lapſuros. 5. auguſtiſſimum Altaris Sacramentum rec
re frequenter cum magna præparatione & deuotion
6. tantò magis ſaluti ſuæ incumbere, quantò certè ſcir
theſaurum gratiæ nos portare in vaſis fictilibus, omr

fragilibus: quapropter oportet nos auſcultantes eſſe Apoſtolo admonenti: *Qui ſtat, videat ne cadat.* 7. crebrò, manè præſertim & ſerò, formare actus & propoſita numquam Deum offendendi: hæc enim ſunt velut retinacula quędam & repagula quæ nos à recidiuo muniunt. 8. animo verſare fines vltimos, mortem imprimis. *Recordare nouiſſima tua*, ait Sapiens, *& in æternum non peccabis.* 9. à Deo poſtulare ſæpe, & ſingulis fere momentis, ſi fieri poteſt, vt permittat nos potius à diabolo viſibiliter poſſideri, quàm in peccatum mortale incidere. 10. tandem crebros actus elicere contemptus mundi, honorum & opum tranſitoriarum, illud ſæpe in corde & ore habentes: Vah, vah rerum humanarum futile commentum, & mundialis larua vanitatis: Vah quidquid Chriſtus non eſt: Eheu! eheu! quid prodeſt homini, ſi totum mundum lucretur, animæ verò ſuæ detrimentum patiatur?

ADIVMENTA
QVÆDAM
IIS PERVTILIA
QVI
exercitiis ſpiritualibus
OPERAM DARE,
vel eadem aliis
TRADERE CVPIVNT.

III. Conſidera media Chriſtum Dominum imitã hæc eſſe. 1. facere quod ſolent qui efformandis prin literis operam nauant, oculos nempe identidem in ma ſtri exemplar figunt, vt ſcriptitando ſenſim illud imitetu ſic viciſſim Chriſti actiones inſpectandæ, vt ſingillat vnamquamque valeas effingere, v.g. humilitatem, patie tiam, *&c.* 2. ad quamcumque actionem erubeſce, qu melius tibi ſit quàm ipſi, v.g. lectum initurus. Hæc apud reuolue. Heu! me miſerum! ecce in molli culcitra cumbo; & Chriſtus Dominus iacet nudus in præſepio! V ſtes ſumendo: En Saluator nudus in Cruce, & ego mollit induor. Et ſimilia. 3. Perpende quid præſtares, ſi te R optimus, ſapientiſſimus, ditiſſimus ac potentiſſimus bellum aduersùs communem hoſtem ſocium aduocai tibique ampliſſima munera parta victoria polliceretu Ipſum haud dubiè læto animo ſequerêris. Quidni igi ipſum Regem Regum ſequaris? 4. pete gratiam ipſi bene imitandi, & exploratum faciat, in quo & qua ratio in tuo gradu ipſum valeas imitari, & quod ipſo inſpirar aut mouente faciendum cognoueris, ſtatim opere ſtudi adimplere.

MEDITATIO IX.

De vocatione ad vitæ ſtatum, ſeu de vitæ ſtatu eligendo

I. CONſidera quanti momenti ſit vſurpare ſibi ſtatu aliquem vitæ abſque præuia vocationis ſuæ diſqu ſitione. 1. in quocumque ſtatu impoſſibile eſt bene viu re, & ſalutem ſuam conſequi ſine vocatione: quia ad omn ſtatui in quo ſumus ritè præſtanda, opus eſt Dei grati quam iis numquam largitur qui ſe temerariè ingerunt, ſ illis tantummodo quos ad eum vocat. 2. omnes prop modum calamitates quæ cuiuſlibet ſortis & condition hominibus, ſiue in ſtatu Matrimonij, ſiue in ſtatu Religi nis & Sacerdotij, ſiue in quolibet alio euenire ſolent, illo fonte ſcaturiunt, nimirum quòd hi non erant voca 3. Deus permittit eos qui ita ſe intrudunt, ante temp torqueri, pœnas inferni ſexcentis doloribus, anxietatib quibus noctu diuque exeduntur, anticipare, vitamque nc rarò & luctuoſa deſperatione finire. 4. malum eſt in nabile, vel certè curatu difficillimum, præcipuè cùm neg tium ſit non vnius diei, vnius menſis aut anni, ſed toti vitæ. 5. enimverò ſi conductitius ad annum vnum, non amplius, non operam ſuam inconſideratè promitti ſed ſeriò ante deliberat apud ſe, ne ſtultè & in ſuum dan num faciat, quanto maiori cautione opus eſt ad ſtatu vitæ ingrediendum, à quo reſilire nefas eſt. 6. IESVS Chi ſtus Saluator noſter, qui nobis eſt regula & exemplar, nc auſus eſt ſalutis noſtræ œconomiam aggredi, niſi ex Patr ſui æterni arbitrio & vocatione.

II. Conſidera quid ſit vocatio ad vitæ ſtatum. Eſt ei

ctio perſonæ alicuius à Deo facta per ſuam gratiam quam ad honeſtum vitæ ſtatum vocat, in quo ſalutem ſuam poteſt conſequi. Hæc verba ſingillatim perpendenda. 1. eſt *electio.* Eligere aliquem ex multis, nihil aliud eſt quàm hunc præferre omnibus; vnde colligitur nos infinitè Deo obligatos eſſe, dum ad aliquem ſtatum vocat, tenerique ſtrictiùs ad amorem & cultum ei exhibendum in illo ſtatu. 2. electio *à Deo facta.* Non eſt noſtri nos eligere, non eſt carnis & ſanguinis, non eſt parentum noſtrorum, niſi diuino quodam inſtinctu ducantur: at ipſius Dei eſt eligere. Id autem facit vel interiùs inſpirationibus quibuſdam & motionibus; vel exteriùs Vicariis ſuis, qui eius voluntatem nobis indicant. 3. per ſuam gratiam: non enim ex merito noſtro, ſed ex pura ſua miſericordia. 4. ad *ſtatum.* Diuerſimodi ſunt ſtatus in hac vita, ad quos vocatione opus eſt, vt in illis voluntas diuina fiat; cuiuſmodi ſunt ſtatus Religionis, Sacerdotij & Matrimonij, ad quos varia officia & artes reducuntur. 5. ad ſtatum *honeſtum, & in quo ſalutem poteſt conſequi*: ad diſtinctionem ſtatuum ex natura ſua infamium, puta circulatorum, hiſtrionum, mimorum, & aliorum ad quos Deus vocat neminem, & in quibus ſalus impoſſibilis.

III. Conſidera media ad eligendum vitæ ſtatum propria. 1. à Deo enixè & ſæpè flagitare, vt ſæpè nos trahat & in ſtatu collocet in quo vult. 2. dare operam exercitiis ſpiritualibus in ſolitudine & receſſu, ad meliùs diuinam voluntatem explorandam in illo arcano animæ colloquio. 3. conſulere Directorem noſtrum & Confeſſarium ſuper hac re, ipſique vt Deo obedire. 4. intentionem noſtram purificare, Deoque ſæpè proteſtari nos talem vitæ ſtatum eligere ad maiorem ipſius gloriam. 5. cogitare in quo vitæ ſtatu vellemus eſſe, ſi mors intercipere: v. g. fortè vellemus mori boni Religioſi, aut boni Sacerdotes, aut perfecti Chriſtiani in matrimonio: quapropter extunc perfectionem amplecti in aliqua harum conditionum. 6. ſi ſentimus nos interiùs moueri ad Religioſum ſtatum amplectendum, multùm venerari hanc cogitationem, Deo gratias agere, eam ipſi offerre, maius lumen ab eo poſtulare ad eius voluntatem ſuper hac re cognoſcendam. 7. examinare ſe vtrum qualitates tam corporis quàm animi ad hunc ſtatum requiſitas habeamus, & an bono & laudabili motiuo feramur. 8. ſi qualitates requiſitas ad talem ſtatum in nobis agnoſcamus, nullo modo ab eo deterreri propter cogitationes contrarias, maximè ſi fundatæ ſint in legibus mundi & prudentia humana. 9. Sancti Hieronymi ſententiam penitiſſimis ſenſibus reponere: *Per calcatum perge patrem, per calcatam perge matrem, & ad Crucem aduola*: hoc eſt, terrenis rebus omnibus & amori parentum inordinato renuntiare, illiſque reſiſtere, ſi à vo-

luntate Dei exequenda nos auocare tenentur. 10. (
oculos ſibi ponere exempla plurimorum æquè fragiliu
ac nos, qui nihilominus in eodem ſtatu ſanctificati ſu
11. obfirmato eſſe animo ad diſrumpenda omnia imped
menta obiceſque dejiciendos, qui propoſito noſtro mora
facere poſſent. 12. iactare ſuper Dominum omnem ſpe
& curam ſuam, qui neminem ad vitæ ſtatum vocat, qu
quoque illi gratias ſufficientes impertiat & neceſſarias
ſalutem. 13. tandem ſi diuinæ vocationi aures præcluc
mus, meritò reformidare has voces Dei improperanti
Vocaui, & renuiſtis, &c. *ego quoque in interitu veſtro ride*
& ſubſannabo, &c. Prou. 1.

MEDITATIO X.

De ſerio examine circa propriam cuiuſlibet vocationem
num ſit à Deo, necne.

I. Conſidera cur diligenter perquirere debeas vtrum
Deo vocatus ſis, necne ad vitæ ſtatum quem ia
profiteris, & ab aliquo tempore amplexus es. Infelicif
mus ſanè cenſendus qui in eo ſtatu viuit, in quo non à d
uina prouidentia, ſed à propria voluntate conſtitutus e
2. qui de propria vocatione, tamquam à Deo facta, m
raliter certus eſt, mira ſemper animi gaudet tranquillita
& perpetua fruitur pace: qui verò fluctuat in incerto,
num à Deo ſit vocatus necne, dubius eſt, continuò angit
torquetur, cruciatur & vritur. 3. qui ſe à Deo vocatu
pro certo tenet, lætus exercitia ſuæ profeſſionis aggred
tur, iiſque non perfunctoriè & remiſſè incumbit, ſed f
uentiſſimè, & eò diligentiùs, quò certior eſt ſe diuinam
hoc perfectiſſimè exequi voluntatem: qui verò ſe non v
catum à Deo veriſimile iudicat, tepidus eſt in omni ope
ſuo, & negligentiſſimus, & non niſi coactè & ex neceſ
tate, ſine vlla intentionis rectitudine munere ſuo fungit
eò quòd vtrum Deo placeat vel diſpliceat penitùs ignora
videatur. O bone Deus! quàm graue & quàm inquietu
malum is patitur, qui cùm dubius ſit an à tua prouiden
ſit vocatus vel non, incertus quoque eſt an tuæ obediat v
inobediat voluntati!

II. Attende modò vtrum notas quibus dignoſci pot
an à Deo vocatus ſis necne, in te habeas. 1. cùm quis n
motu proprio, ſed proborum & prudentum conſilio ſtatu
aliquem eſt aggreſſus. 2. ſi præceſſerit & permanſerit r
cta & pura intentio Deo fideliter ſeruiendi, & ipſi in on
nibus placendi. 3. cùm id non ex leuitate aut præcipit
tione, ſed poſt præmaturam deliberationem & aſſidua
orationem factum eſt. 4. cùm quis longè antequam ſt
tum in quo eſt, amplecteretur, intentionem illum ampl
ctendi habuit, & in ea diu & conſtantiſſimè perſeuerau
5. cùm quis faciliter & delectabiliter profeſſioni ſuæ a
nexa exercitia peragit. 6. cùm nos à Deo vocatos e

Confeſſarij & Superiores noſtri ſpirituales certos reddunt. 7. denique cùm quis ab eo tempore quo ſtatum proprium amplexus eſt, vel numquam vel rarò in peccatum mortale incidit, à Deo vocatum eſſe manifeſtum indicium eſt.

III. Conſidera & vide num his notis inſignitus ſis: & 1. ſi eas in te deprehenderis, Deo à quo accepiſti gratias exhibe, & in eo ſtatu ad quem per diuinam ipſius miſericordiam vocatus es, velle te rectè viuere & rectè mori firmiter propone, & mediis ad hunc finem conſequendum efficaciſſimis vtere, quorum primum eſt, hanc à Deo ſæpe gratiam poſtulare: Nam, teſte Apoſtolo, *ipſe dat velle & perficere.* 2. cogitationes omnes vocationi tuæ inſidiantes tamquam ſagittas à dæmone immiſſas ſine mora corde tuo penitus eliminare. 3. tentationes aduerſùs vocationem tuam & auerſiones omnes ſtatim ac ſuboriuntur, Directori aut Superiori tuo manifeſtare, & remediis ab ipſo velut à Chriſto Domino ſuppeditatis, confidenter vti. 4. ſi cuiuſdam vel Religionis vel Congregationis membrum es, vota aliàs emiſſa ſæpiſſimè renouare. 5. multorum qui poſt relictam imprudenter vocationem ſuam miſerè perierunt exempla tragica & funeſta ſeriò conſiderare. 6. quid in articulo mortis præſtitiſſe, & num in eo ſtatu ad quem per miſericordiam Dei vocatus es, perſeueraſſe velles, cogitare. 7. diligenter cauere ab aſtutia dæmonis, qua ſuadere vult te tutiùs alibi, & faciliùs ſaluti tuæ vacaturum, vel maiorem Deo gloriam procuraturum: & pro certo tenere multò gratius eſſe Deo pauciora nos ex virtute obedientiæ peragere, quàm longè plura ex motu corruptæ propriæ voluntatis patrare. 8. quòd ſi careas prædictis notis, & te ad ſtatum in quo iam viuis à Deo non eſſe vocatum moraliter certus ſis; ex illo quàm citiſſimè poteris exire debes, ſi tibi liceat: aut ſi non licet, puta ſi Sacerdos vel Religioſus, vel alicui Congregationi ligatus, vel matrimonio iunctus ſis, quæ ſequuntur præſtare. 1. pœnitere & grauiter dolere, & à Deo, eò quòd motu proprio ſine diuina vocatione in hanc conditionem intruſus ſis, veniam cum lacrymis & humiliter poſtulare. 2. diuinam bonitatem, vt te tandem ad ſtatum huiuſmodi vocare dignetur, rogitare. 3. in eodem ſtatu tam ſanctè viuere, quàm qui ſanctiſſimè. 4. attentè & gaudenter perpendere verba D. Petri dicentis: *Fratres, ſatagite vt per bona opera certam veſtram vocationem faciatis*: quibus nos ad eum ſtatum ad quem antea non fueramus à Deo vocati, vocationem mereri poſſe apertiſſimè indicat.

MEDITATIO XI.

De perſeuerantia.

I. Conſidera cauſas ac rationes quæ te ad perſeuerantiam in Dei gratia toto vitæ tempore, bonorumque operum exercitatione compellunt. 1. Dominus noſter

ſolùm iis beatitudinis gaudia promittit, qui perſeuerau rint in bonis operibus vſque ad mortem: ait enim, *Q perſeuerauerit in finem, hic ſaluus erit.* Hic verba Chri perpendas. Non dixit, Qui in timore & amore Dei annu vnum, duos aut tres, vel, vſque ad quadrageſimum aut quinquageſimum annum tantummodo perſeuerauerit, v tam æternam poſſidebit; ſed affirmat, *Qui perſeuerauerit finem, hic ſaluus erit.* 2. merces quam promittit ei q perſeuerauerit in finem, infinita eſt: non promittit ei op mundanas, non nobilitatem & potentiam, non ſanitate non honores ac dignitates; ſed promittit vitam æterna *Qui perſeuerauerit in finem, hic ſaluus erit.* Bone Deus Aulici & honoris ſecularis ſequaces in magnatum ſuoru dynaſtarum, ac Regum famulatu & obſequio vitam trad cunt ſuam, temporalis cuiuſdam lucelli aucupio illec ſæpè ſæpiùs euanidi; nonne potiori iure ac titulo nos Dei ſeruitio generosè perſeuerare addecet, ſpe mercedis præmij videlicet fretos: quod numquam marceſcet, æternitati coadæquabitur. 3. nihil nobis proderit be incepiſſe, niſi perſeueremus in finem. Quid infortun Iudæ laudabilis vitæ primordia in Apoſtolatu contule Eheu! melius fuerat illi ſi numquam natus fuiſſet, qu poſt initia felicia quidem corruiſſe, & diem ſuum miſe bili & luctuoſo fine clauſiſſe. 4. dolore inſanabili co beſces perſeuerantiæ defuiſſe; dolore, inquam, inu ptorſus ac ſuperuacuo. Proh! quanto luctu damnat dolore lancinantur à bono deſtitiſſe! quod ſemel inch rint: at ſera nimis pœnitentia: medicinam morbus ex ſit. Abſit vt in tantum malorum gurgitem præcipitem tradam. O mitis IESV! malo in amore tuo perſeuerare vitæ meæ curſu; breui quidem, ſed etiam quàm putaue breuiori.

II. Conſidera duo eſſe genera perſeuerantiæ, vn falſæ, alterum veræ: primum genus perſeuerantiæ hab 1. qui in bono perſeuerant quamdiu proſperitas durat: ueniente tribulatione, à Dei ſeruitio reſiliunt. 2. qui ſeuerant quidem in fuga plurimorum peccatorum let lium, ſed non omnium, aliquod graue committentes 3. qui virtutem ſequuntur, quandiu ab occaſionibus De offendendi ſubducti ſunt: at ſtatim ac aliqua ſe præb languidè & cunctanter omninò fugiunt, eique miſerabi in modum ſuccumbunt. 4. qui abſtinent ſe à malo, ad illud patrandum vires ac commoditates deficiunt, ctu autem & voluntate illi adhæreſcunt. Secundum ge perſeuerantiæ, nempe bonæ, eorum eſt qui tam in ſani quàm in morbo, tam in tribulatione quàm in conſolati tam in egeſtate quàm in abundantia perſeuerant, ta aduerſitate quàm in proſperitate, in tentatione & tranq litate, tam in periculo quàm extra periculum: qui tam

non ſolùm quædam mortifera peccata deuitant, ſed vniuerſa, nullo excepto; non quidem ad tempus, ſed ſemper.

III. Conſidera media quibus vti debes ad perſeuerandum in gratia & amore Dei vſque ad mortem. 1. quotidie humiliter à Deo perſeuerantiam poſtulare, quæ ipſius donum eſt. 2. ſingulo quoque manè ſurgendo, & ſerò petendo lectum, grauem & authenticam proteſtationem edere, mortem ſubiturum te potiùs quàm vel vnum peccatum mortiferum aut veniale commiſſurum. 3. nunquam deſerere ſtatum in quo Deus te collocauit, ſi nempe Religionis alicuius, aut Congregationis approbatæ membrum es. 4. frequentare tribunal Confeſſionis cum magna peccatorum compunctione, ſacramque menſam cum magno fidei & deuotionis affectu. 5. erga beatam Virginem Religioſum ſe præſtare, nullumque tranſmittere diem abſque pio quodam venerationis cultu ei redditæ. 6. diligenter omnes occaſiones deuitare, quæ te in laqueum peccati pertrahere poſſent, ſpem omnem in Deum reponere, ac confidere illum numquam deeſſe eis qui volunt piè viuere, gratiaſque neceſſarias ſemper ipſis conferre, quibus vti ad ſuam ſalutem valeant. Tandem mortem aduentare, eſſe in propinquo, ſi te in ſtatu peccati mortiferi intercipiat, aſpectu Dei priuandum in æternum, in infernum dejiciendum, flammis cruciandum æternis vnà cum dæmonibus & damnatis: æternis, inquam, quandiu Deus erit Deus, æternis. O æternitas! ô æternitas! ô æternitas!

MEDITATIO XII.

De recidiuo.

I. Conſidera motiua quæ te à recidiuo deterrere, & in illud proruentem inhibere debent. 1. recidiua peccata multò pejora prioribus, nouamque deformitatem contrahunt: namque quò magis progredimur, & in anteriora nos extendimus, eò majorem peccati noſtri cognitionem habere debemus: at quanto maior peccati noſtri cognitio, tantò maior facti atrocitas. 2. quolibet temporis momento creſcunt obligationum rationes erga diuinam bonitatem; & quò ſtrictiori obligatione perſonæ læſæ deuincimur, eò grauius etiam & injurioſius eſt quidquid in illam peccamus. Quapropter guloſitatis, iracundiæ, ſuperbiæ, aut alius vitij actus in quem aliquis hodie cadit, longè grauior eſt eo ſimili actu in quem ceciderat heri: at verò ſi cras recidat, ampliori reatu quàm hodie, & inexcuſabiliori vinctus tenetur. 3. Deus recidiua peccata ſeuerioribus pœnis adjudicat quàm prima, in hoc ſe conformans Iudicibus terræ, qui prima vice furantem, aut exilio mulctant, aut ad palum alligant in propatulo ad ignominiam & ludibrium, eaque pœna Legibus ſatisfactum quodammodo putant: at ſi iterum atque iterum ad facinus redeat, nihilo minus cum eo agunt, quàm vt ad ti-

remes in perpetuum condemnetur, aut ad furcam & pa
bulum eleuetur. 4. A recidiuo ſurgere, veniamque i
petrare onerofiſſimum: 1. quia malignus ſpiritus plus
nos poteſtatis habet, validioribus machinis & cuneis
gnat quàm antea, vt nos in ſua tyrannide detineat.
2. Deus auerſior à nobis redditur, ac ſæpè ſecreto quod
iudicio ſubtrahit gratiam, cuius nos fecimus indignos, e
miſericordiæ & bonitatis delicias contemnentes.

II. Examina cauſſas recidiui. Tres aſſignantur vul
cauſſæ huius morbi recidiui, quæ eædem ſunt peccati,
quidem animi morbus peccatum eſt: 1. in morbum
cidimus, quando nos perfectè ſanatos exiſtimamus &
gerimus, cùm ſecus ſit: recidimus in peccatum, quan
nos in gratia Dei reputamus, & tamen in peccato mort
ſumus, ob Confeſſionem vero dolore deſtitutam, aut
qua alia conditione requiſita mancam. 2. in morbum
cidimus, cùm paulò meliùs habentes, haud ſatis ca
ſanitatem tuemur, cùm citiùs quàm oportet aërem pate
tiorem & liberiorem captamus, cum alimentis frigidis c
diſque vtimur, aliiſque promiſcuè contrariis: recidimus
peccatum, cùm ſtatim à Confeſſione & Pœnitentia, an
quam in cœtus & congreſſus hominum periculo nos ex
nimus & occaſionibus Deum offendendi. 3. recurrit m
bus, cùm negligimus remediis vti præſeruatiuis à Med
ordinatis, aut iis quæ multum conducere non ignora
mus, imo neceſſaria iudicabamus: ſimiliter recurrit pec
tum, dum ea quæ Confeſſarius præſcripſerat, vel per mod
conſilij dederat, negligimus; dum nolumus vti temec
prophylacticis ſiue præcautionibus quas neceſſarias iud
bamus: quod frequentiſſimè contingit, præſertim cùm
quidò conſtet maiori cum repugnantia & renitentia Me
co ſpirituali morem geri quàm corporali, quaſi cura c
poris animæ ſollicitudini eſſet anteponenda. O cœcitat
deplorandam! ô ſtuporem! ô plerorumque homin
amentiam!

III. Conſidera remedia conſentanea ad cauendum
cidiuum. 1. Confeſſione opus eſt generali, ad reparand
defectus particuliarium, niſi à pauco tempore, idque b
præſtiteris. 2. odio inextinguibili & irreconciliabili n
ſolùm peccatum proſequi, ſed etiam occaſiones pecc
fugiendo, & omnino deteſtando. 3. habere Confeſſari
& Directorem pium, prudentem, doctum, ipſique parere
omnibus tamquam Deo. 4. viribus propriis nequaqu
fidere, imo malè tutas ac ſuſpectas habere, certò cert
tenentes nos in peccatum, niſi diuina gratia ſuccurrat,
lapſuros. 5. auguſtiſſimum Altaris Sacramentum reci
re frequenter cum magna præparatione & deuotione
6. tantò magis ſaluti ſuæ incumbere, quantò certè ſcim
theſaurum gratiæ nos portare in vaſis fictilibus, omn

fragilibus: quapropter oportet nos auſcultantes eſſe Apoſtolo admonenti: *Qui ſtat, videat ne cadat.* 7. crebrò, manè præſertim & ſerò, formare actus & propoſita numquam Deum offendendi: hæc enim ſunt velut retinacula quędam & repagula quæ nos à recidiuo muniunt. 8. animo verſare fines vltimos, mortem imprimis. *Recordare nouiſſima tua*, ait Sapiens, *& in æternum non peccabis.* 9. à Deo poſtulare ſæpe, & ſingulis fere momentis, ſi fieri poteſt, vt permittat nos potius à diabolo viſibiliter poſſideri, quàm in peccatum mortale incidere. 10. tandem crebros actus elicere contemptus mundi, honorum & opum tranſitoriarum, illud ſæpe in corde & ore habentes: Vah, vah rerum humanarum futile commentum, & mundialis larua vanitatis: Vah quidquid Chriſtus non eſt: Eheu! eheu! quid prodeſt homini, ſi totum mundum lucretur, animæ verò ſuæ detrimentum patiatur?

ADIVMENTA
QVÆDAM
IIS PERVTILIA
QVI
exercitiis ſpiritualibus
OPERAM DARE,
vel eadem aliis
TRADERE CVPIVNT.

MONITA QVÆDAM VTILIA ET NECESSARIA

incheantibus

EXERCITIA SPIRITVALIA.

I. Perſuadere ſibi cuiuſuis conditionis homines vtiliter poſſe hæc exercitia inire; malos, vt à malo reſipiſcant; bonos, vt ad meliora prouehantur: nec eſſe quemquam, quantumlibet ſpiritualem virum, doctum & perfectum, qui his non aliquatenus indigeat.

II. Facere exercitia ſpiritualia nihil aliud eſt quàm à tumultuoſo mundi barathro & fluctibus ſæculi in ſolitarium locum ad dies aliquot ſecedere, & ibi de reformando vitæ ſtatu, mediiſque ad hoc conducibilibus, cum Deo & anima, intermiſſu Directoris, conſultare; eamque conſcientiæ ſecuritatem, quâ in articulo mortis gaudere volet, ſibi tutò parare.

III. Vel (vt clariùs exponam) hæc exercitia ſuſcipiuntur, vt vnuſquiſque verus & perfectus Chriſtianus euadat in ſuæ conditionis ſtatu: Sacerdos, vt poſſit Sacerdotio rectè defungi; Parochus, ſuâ Parochiâ; Religioſus, bene vti Religione; Nobilis, vt fiat bonus in ſuo gradu; Iuriſperitus, in officio; Mercator, in mercatura; Scholaris, vt fiat bonus ſcholaris; Agricola, bonus agricola; ſeruus, ſeruus fidelis: & ita de ſingulis in ſua profeſſione.

IV. Contingit ſæpe nonnullos exercitia hæc inire, vt indomitum aliquod vitium, cuius dominatu tyrannice ſe ſentiunt opprimi, toto conatu oppugnent & atterant; aut vt virtutem aliquam, qua ſibi præ aliis opus eſſe experiuntur, acquirant: alij eo fine veniunt, vt ſe ad ſuſceptionem ſacrorum Ordinum, vel Miſſæ celebrationem, diſponant: alij, vt feriò, præſcriptâ nouâ viuendi formâ, malè ordinatos mores componant: alij, vt munere & officio ſuo rectè coram Deo, & iuſtè coram proximo defungantur: quidam etiam, vt probent ſeipſos, & mortem minantem ſecurè tutaque conſcientia præuertant, maximè cùm longum iter, aut ſimile quid ſuſcepturi, periculum ſuſpicantur.

V. Quidam eo fine huc adducuntur, vt cum Deo de ſtatu vitæ deligendo conſulant, in quo poſſint ſuam ſalutem ſecuriùs operari: hoc eſt, an matrimonio, an Sacerdotio, an graui alicui muneri intendere debeant; an ſuſci-

pere curam animarum, Religionem ingredi, vel aliquam Congregationem: & iſti omnes qui ſunt in biuio, quoad huiuſmodi electionem, ſtatim ab ingreſſu in exercitia, hoc eſt prima die, ſuo Directori mentem aperiunt.

VI. Vt plurimùm hæc exercitia per octo dies continuantur, & nonnumquam pro affectu pietatis & exigentia conſcientiæ, etiam in decimum protrahuntur: ſed hoc prudentiæ & arbitrio Directoris relinquitur: multi enim reperiuntur quibus dies quatuor aut quinque, aut ad ſummum ſex abundè ſufficiunt.

VII. Cum aliquo Sacerdote domus in qua traduntur exercitia, huic curæ deputato, ſemel aut bis in die conferunt, & ſingulis congreſſibus, meditationis proceſſum, motus gratiæ, quibus inter orandum affecti ſunt, & ea quæ ſcripſerunt, fideliter communicant.

VIII. Si malè affecti corpore vel animo ſint; ſi quam grauem tentationem ac moleſtiam internam patiantur, quamprimùm ſuo Directori palàm faciunt, vt de remedio prouideat; qui verò ſe ſcrupuloſos agnoſcunt, ſtatim ab ingreſſu, prima die Directorem hac de re informant.

IX. Prima dies impenditur potiſſimum comparandæ diſpoſitioni, quæ ad exercitia ritè peragenda requiritur, & ideo ſemel & iteratò hæc monita leguntur, necnon ordo exercitij quotidiani vnà cum aliis quæ ibi notantur. Deinde introductio ad orationem mentalem: quæ ſingula vt vtiliùs impleantur: 1. immediatè antequam ſeſe applicent lectioni, proni in genua breuem præmittunt orationem, vt gratiam impetrent ſalutarem, fructum ex illa percipiendi: ſolet autem dici, *Veni ſancte Spiritus*, &c. aut æquiualens oratio. 2. ſi inter legendum occurrant aliquæ difficultates, ſeorſim ſcripto, notantur, & earum elucidationem petunt. 3. cùm apud ſe ſtatuunt obſeruare adamuſſim conſilia omnia quæ in lectione proponuntur. 4. peracta lectione, genuflectunt ſecundò, vt gratiam exequendi fideliter, ea quæ propoſuerunt, deprecentur. 5. ſtatim in primo congreſſu Directoris, ingenuè ſua dubia & difficultates exponunt.

X. Meditationes, preces, lectiones, & ſimilia exercitia pietatis, quæ tribus aut quatuor primis diebus fiunt, illuc collineant omnia, vt peccata commiſſa & grauitatem eorum agnoſcant, & magnum de Deo offenſo dolorem concipiant, & generali Confeſſione ex integro omnes conſcientiæ ſuæ ſordes eluant, maximè autem proponant fortiter ad peccati vomitum non reuerti, & vitam verè Chriſtianam cum ſpe perſeuerantiæ inchoare.

XI. Vulgò aſſolent die ſecunda exercitiorum poſt vltimam Meditationem de grauitate peccati, generalis Confeſſionis initiare diſpoſitionem, vt poſſint tertia, vel ad vltimum, quarta die eſſe ad Confeſſionem faciendam parati:

poſtridie verò factæ Confeſſionis ad Communionem, aut, ſi Sacerdotes ſunt, ad celebrandum accedunt.

XII. Impendunt reſiduum exercitiorum in mediis inueſtigandis, quibus in gratia ſe tueri valeant, & in virtutis via progredi. Ideoque in omnibus ſequentibus Meditationibus de vita & Paſſione & Reſurrectione Chriſti, proponunt ſibi virtutes eius imitandas, imprimis eas quas ſuo ſtatui & conditioni vident magis eſſe congruentes: puta humilitatem, obedientiam, patientiam, caritatem, *&c.*

XIII. Quoniam autem, nequeunt, vt par eſt, operam dare acquirendæ virtuti, niſi priùs euulſis ex imo corde peccatorum radicibus, cauſas eorum & fomenta ante omnia penitùs extinguere conantur, prauos videlicet habitus, inueteratas in malo conſuetudines & paſſiones indomitas.

XIV. Quas peccati cauſas, vt prorſus adimant, media ad hæc congruentia, quæ etiam extra exercitia vſui eſſe poſſint, accuratè veſtigant. Præ cæteris autem illud habent vti præcipuum ſibi, nempe formam vitæ iuxta debitum officij ſui & morum exigentiam præſtituere & prærordinare, quam ſinguli ſcripto commendant. Hæc autem formula potiſſimum in præcipuorum propoſitorum quaſi compendioſa ordinatione conſiſtit.

XV. Entuntur, in quantum ſuppetit, etiam exercitiorum tempore omnes actiones ſuas, tum bonas, tum indifferentes, cum debita integritate & ea plenitudine perfectionis exequi, qua extra exercitia decreuerint implere, maximè verò praxes deuotionis quas ſolent ſerotinis & matutinis horis perſoluere, officium diuinum, auditionem Miſſæ, & ideo indicatum à Directore exercitium Chriſtiani quotidianum, conantur implere.

XVI. Abſtinent penitus, niſi priùs Directore conſulto & conſentiente, ab omnibus pœnitentiis extraordinariis & votis quibuſcumque: quod quidem non ſine legitima cauſa cauetur.

XVII. Sacerdotes exactiùs attendunt ad bene & debitè celebrandum: & ideo vltimis duabus diebus exercitiorum, vel priùs, ſi opus ſit, Miſſæ cerimonias exercent.

XVIII. Omnes pari ſtudio nituntur hæc peragere: 1. intentione recta: 2. attentione ſedula: 3. animo forti & multa ſpe proficiendi: 4. fidelitate & ſtricta obſeruantia ordinis præſcripti: 5. ſinceritate cordis & debita Directori, qualiſcumque ſit, animi ſubmiſſione: 6. patientia & exhibitione conformitatis ad diuinam voluntatem in tentationibus, deſolationibus, ariditate mentis, *&c.* 7. in perſeuerantia in exequendis prædictis omnibus vſque ad extremum exercitiorum.

NOTANDVM,

Quòd licet exercitia magnopere proſint tum malis ad correctionem, tum bonis ad virtutis progreſſum; tamen

nonnullis hæc aut nullius, aut admodum modicæ frugi eſſe contingit, iis nempe

1. Qui ea ſuſcipiunt, neſcio quo humanæ prudentiæ d ti conſilio, nec hanc in progreſſu intentionem ſiniſtra emendant, nec purificant.

2. Qui nonnihil laboris & difficultatis occurſurum exercitiis ſuſpicantes, animo deſpondent, & deſperato o ni fructu, de diſceſſu aſſiduè cogitant, aut animum fo quoquolibet modo poſſint, diuertere conantur.

3. Qui ordinem exercitij quotidiani non attendente obſeruantiam eius parum aut nihil, omniaque perfunct riè, niſi fortè curioſum quid & ſenſum oblectans, na fuerint, exequuntur.

4. Qui plus ingenio ſuo & induſtriæ quàm gratiæ D innituntur, & proprio judicio plus æquo tribuentes, Di ctorum qui ad id muneris à Deo vocati ſunt, & eorum d rectioni deputati, monitis & conſiliis non acquieſcunt.

5. Qui occultato & quaſi clauſo oſtio conſcientiæ ſu degunt, non aperientes cor ſuum Directori, cum ingen candore & ſimplicitate Chriſtiana.

6. Qui bono animo & feliciter exercitia auſpicant ſed poſt dies aliquot tædio & torpore mentis tepeſcunt, miſſóque feruore ſegniter operantur: ſatis habentes Confeſſionem generalem præmiſiſſe, parum ſolliciti qu modo, quibuſve mediis ſe poſt hæc immunes à peccato recidiuo præſtare queant, ne vitæ quidem agendæ form lam inſtituere & præſcribere curantes, aut ſi idipſum aga abſque propoſito & voluntate exequendi, quaſi ex nece tate & caritate ficta deſcribunt.

7. Qui, peractis exercitiis acceptæ gratiæ immemo & penitus ingrati, numquam propoſita ſcripta legunt, n vllatenus implere, laborant.

Ducam eam in ſolitudinem, & loquar ad cor eius. Oſee *Sedebit ſolitarius, & tacebit, & leuabit ſe ſupra ſe.* Thren. 3.

SERIES
MEDITATIONVM
ad exercitia ſpiritualia ACCOMMODATARVM.

PRIMA DIE.

Ante primam Meditationem attentè ſunt perlegenda & perpendenda tria quæ ſequuntur:

	I. *Monita quædam vtilia ac neceſſaria inchoantibus exercitia ſpiritualia.* II. *Ordo diurnæ occupationis exercitiorum ſpiritualium.* III. *Methodus Orationis mentalis, cum explicatione eiuſdem.*	Secunda parte pag. 343.
	† *De præparatione ad exercitia ſpiritualia.*	Ib. ſub finem.
	† *De beneficio creationis.* Medit. I. *De beneficio conſeruationis*, II. *De beneficio redemptionis*, III. † *De beneficio vocationis ad fidem*, IV. † *De beneficijs peculiaribus cuique propriis.* V.	II. part. de beneficiis diuinis, pag. 173.
Pro Religioſis aut aſpirantibus ad Religionem.	*De beneficio vocationis ad Religionem*, VII. *De nouem bonis Religionis*, &c. VIII.	Ibid. pag. 179. & 180.
Pro Sacerdotibus aut aſpirantibus ad Sacerdotium.	*De dignitate Sacerdotum generatim*, I. *De cauſa dignitatis Sacerdotum*, II.	II. part. de Sacerd. dignitate & virtutibus, p. 292.

SECVNDA DIE.

† *De grauitate peccatorum ex parte Dei*, I. *De grauitate peccatorum ex parte Chriſti*, &c. II. *De grauitate peccatorum ex parte dæmonum*, III. † *De grauitate peccatorum ex parte effectuum*, IV.	II. part. de peccatis, p. 183.

De miſeria fallacia vitæ humana, Medit. VI. — II. parte d vitæ human miſer. p.206

De multitudine miſeriarum huius vitæ, VII. — Ibid. p. 207

† *De morte*, Medit. I.
De morte iuſtorum, II.
† *De iudicio particulari*, III. — II. parte d quatuor no u.ſſimis, pag 209.

TERTIA DIE.

De ſignis extremi Iudicij. — I. parte Medi in 1. Dom. Ad uentus, pag. 1

De extremo die Iudicij. — I. part. vt i fer. 2. poſt Dom. 1. Qua drageſimæ.

† *De Confeſſione generali.* — Sub finem I partis de non null s ad exe cit. ſpirit. &c Medit. 6.

Poſt hanc Meditationem legitur examen conſcientiæ, vt in Memoriali Granatenſis.

† *De Inferno.* — Medit. 5. de quatuot no uiſſimis in II part. pag. 202

De Purgatorio. — vt in comm animarum, part. I. p. 151

Pro vitis ſpiritualibus.
De peccato veniali.
De tepiditate. — Sub finem II part. de nonn ad exerc. ſpi &c. Med. 3. & 4. p. 312. & ſeq

† *De Contritione.* — vt in Memo riali Granat *Quis dabit ca piti meo*, &c

Legi ſolet hæc Oratio immediatè ante Confeſſionem generalem.

† *De filio prodigo.* — vt in Sab poſt Dom. 2 Quadr. p. 36

Hæc Meditatio fieri ſolet immediatè poſt Confeſſionem generalem, ſaltem duo prima puncta.

Si ante Confeſſionem dies tres non ſufficiant, puta cùm

exercitandus, huiuſmodi exercitiis vel Confeſſioni generali numquam vacauit, tunc quarta vel etiam quinta dies addi poteſt antequam confiteatur, & conſequenter aliæ Meditationes ſunt adiiciendæ, nimirum ex ſupra aſſignatis quæ ſupererunt.

QVARTA DIE.

†	*De præparatione ad Communionem.*	II. part. Medit. 5. de Euchar. p. 274.
Pro Sacerdotibus.	*De inſtitutione ſanctiſſimi Sacramenti Euchariſtiæ.*	II. part. Med. 2. de Paſſione Chriſti p. 233.
	De cauſis inſtitutionis huius Sacramenti.	II. part. Med. 2. de ſanctiſſ. Euch. p. 271.
†	*De gloria cæleſti.*	II. part. Med. 6. de quatuor nouiſſ. p. 214.
†	*De imitatione Chriſti.*	II. part. ſub finem Med. 7. de nonnullis ad exerc. ſpir. &c. pag. 331.
	De Filij Dei Incarnatione.	II. part. Med. 2. de vita & doctr. Chriſti pag. 217.
	De Natiuitate Chriſti.	I. part. in feſto Nat. Domini pag. 5.
	De Paſtoribus.	Ibid. pag. 6.
†	*De Circumciſione.*	vt in feſto Circ. pag 9.
	De tribus Magis Regibus.	I. part. vt in feſto Epiph. pag. 10.

QVINTA DIE.

	De pueri IESV *præſentatione in Templo.*	vt in feſto. I. part. p. 112.
	De fuga in Ægyptum.	vt in feſto SS. Innoc. part. I. pag. 109.
†	*De vita Chriſti à duodecimo anno vſque ad trigeſimum.*	II. part. Med. 3. de vita & doctr. Chriſti pag. 218.

	De Baptiſmo Chriſti.	Ibid. Medit. 5. pag. 220.
	† *De mortificatione*, Medit. III. † *De humilitate*, I. † *De patientia*, IV.	II. part. de virtutibus Chriſtiano magis neceſſariis, p. 278.
Pro iis qui metum diuinæ iuſtitię cupiunt in ſe excitare.	*De prædicatione ſancti Ioannis Baptiſtæ.*	II. part. Medit. 4. de vita & doctr. Chriſti pag 219.
	De Chriſti tentatione.	I. part. vt Dom. 1. Quad. pag. 24.
	De ficulnea plantata in vinea.	I. part. vt in Sabb. quatuor Temp. Sept. pag. 95.
	De diuite & Lazaro.	vt in fer. 5. poſt Dom. 2. Quadr. p. 34.
Pro iis qui in via purgatiua voluntdiutiùs exerceri.	*De ſeptem peccatis capitalibus in genere*, Medit. I. *De ſuperbia*, II. *De auaritia*, III. *De gula*, IV.	II. parte de ſeptem peccatis capitalibus, pag. 188.
Pro Sacerdotibus aut aliis Eccleſiaſticis ad Sacerdotium aſpirantibus.	*De electione duodecim Apoſtolorum.*	II. part. Medit. 9. de vita & doctr. Chriſti pag. 216.
	De prima prædicatione Chriſti.	Ibid. Medit. 7. pag. 224.
	De virtutibus Sacerdotum, Medit. III. *De præſtantia fidei & ſpei Sacerdotum*, IV. *De caritate Sacerdotum*, Medit. V.	II. parte de Sacerdotum dignitate & virtutibus, p. 294. & ſeq.
Pro Religioſis aut aſpirantibus ad Religionem.	*De præſtantia votorum.* *De vtilitate votorum.*	II. parte Med. 1. & 2. de votis Religioſorum p. 310.
	De præſtantia paupertatis Religioſæ.	Ibid. Medit. 3. pag. 312.
	De vtilitate Religioſæ paupertatis.	Ibid. Medit. 4. pag. 313.
Pro iis qui ſtatum vitæ cupiunt	*Monita de vitæ ſtatu eligendo.* *Meditatio de eodem ſubiecto.*	II. parte Med. 9. de nonn. ad exerc. ſpirit. &c. pag. 332.

eligere, vel electum examinare. *Meditatio de examine electionis iam facta.* } ibid. Med. 10. pag. 334.

Pro viris ſpiritualibus qui ſepe his exercitiis operam dederunt, ſumi poſſunt Meditationes de octo Beatitudinibus, vt in feſto omnium Sanctorum, parte I. pag. 147.

SEXTA DIE.

De Transfiguratione Domini. } vt in Dom. 2. Quad. part. 1. pag 30.

De lotione pedum, Medit. I.
De oratione Christi & agonia, V.
De captiuitate Christi, VII.
} II. parte Med. de Paſſione Domini pag. 232. & ſequ.

† *De caſtitate*, Medit. II.
† *De modeſtia*, V.
† *De eleemoſyna*, VI.
} II. parte de virtutibus Chriſt. magis neceſſ. p. 279. & ſequ.

De vera & perfecta Confeſſione, Medit. VI.
† *De oratione mentali*, II.
} II. parte de nonnullis ad exerc. ſpirit. &c. pag. 320. & 327.

Pro iis qui diutiùs exerceri deſiderant in vita purgatiua.

De luxuria, V.
De inuidia, VI.
De ira, VII.
De acedia, VIII.
} II. parte de ſeptem peccatis capitalibus pag. 193.

De patrefamilias qui plantauit vineam. } vt in fer 6. poſt Dom. 2. Quadr. p. 35.

Pro iis qui timorem iuſtitiæ diuinæ opſant in ſe mouere.

De ficulnea arefacta. } II. parte Med. vltima de vita & doctrina Chriſti p. 230

De trina negatione Petri. } II. parr. Med. 10. de Paſſione Domini pag. 241.

De proditione Iudæ. } Ibid. Medit. 6. pag. 237.

De deſperatione eiuſdem. } ibid. Med. 11. pag. 242.

Pro Eccleſiaſticis aut aſpirantibus ad hũc ſtatum.

De vocatione ad ſtatum Eccleſiaſticum. } II. parr. Med. 9. de Sac. dignit. &c. pag. 302.

De ſpiritu Eccleſiaſtico. } Ibid. Med. 3. pag. 303.

Pro Religioſis vel aſpirantibus ad Religionem.	De *præſtantia Religioſæ caſtitatis.* De *vtilitate Religioſæ caſtitatis.* De *præſtantia Religioſæ obedientiæ.* De *vtilitate Religioſæ obedientiæ* † De *obſeruantia Regularum.*	II. parte de votis Religioſorum p.314. & ſeq.
	Hac die legendum eſt exemplar Regulæ vitæ, ab iis ſcilicet qui nondum vitæ regimen ſibi præſcripſerunt. Parochis traduntur partitiones de officio Parochi, vel exemplar Regulæ vitæ Parochi.	
	SEPTIMA DIE.	
	† De *Barrabba Chriſto prælato*, Medit. XV. De *flagellatione Chriſti*, XVII. De *coronatione Chriſti*, XVIII. De *bajulatione Crucis*, XXI. De *crucifixione Chriſti*, XXII. † De *ſexto verbo,&c.* Conſummatum eſt, XXXII. De *ſignis mortem Chriſti ſecutis*, XXXIV.	II. parte de Paſſione Domini. p. 246. & ſeq.
	† De *frequentanda communione.*	II. parte Med. 8. de S. Euch. p. 276.
	† De *deuotione ad beatam Virginem.*	II. parte Med. 7. de virtutibus Chriſtiano magis neceſſ. pag. 288.
Pro Sacerdotibus cæteriſque Eccleſiaſticis.	De *frequentanda celebratione Miſſæ*, Medit. VIII. De *habitu Clericali ſemper geſtando*, XI. De *obligatione populos catechiſandi*, &c. XII.	II. parte de Sacerdotum dignitate & virt. pag. 300. & ſeq.
	OCTAVA DIE.	
	De *Reſurrectione Chriſti.*	vt in die Paſchæ parte 1. pag. 60.
	De *apparitione facta Mariæ Magdalenæ.*	vt in feria 5. Paſchæ.
	De *apparitione vndecim diſcipulis in monte Galilææ.*	Ibid. vt in feria 6. Paſchæ.
	De *apparitione diſcipulis præſente Thoma.*	vt in Oct. Paſchæ.
	De *Aſcenſione Chriſti.*	vt in die Aſc. part. 1. p. 71.

De *miſſione Spiritus ſancti.* } vt in die Pentec. parte I. p. 73.

† De *deuotione ad Angelum Cuſtodem.* } II. parte Med. 8. de virtutibus Chriſtiano neceſſ. p. 290.

Vtraque Meditatio tradi poteſt 7. aut etiam 6. die. { † De *perſeuerantia.* † De *recidiuo.* } II. parte med. 11. & 12. de nonnullis ad exerc. ſpirit. &c. pag. 335. & ſeq.

De *Regula vitæ ſibi præſcripta ad praxim reducenda.* [Motiua ſcilicet ac media eam ritè obſeruandi meditando.]

Quoàd eos qui de gremio alicuius Religionis aut Congregationis ſunt, ſuas quiſque Regulas perlegere ac meditari debent, non modò ſub finem exercitiorum, verum etiam ante & poſt Confeſſionem, vt faciliùs defectus contra ipſas commiſſos corrigere valeant.

Libri legendi à Religioſis, *Rodriguez de Perfectione Religioſa:* pro Eccleſiaſticis, *Molina de inſtructione Sacerdotum:* pro Parochis, *Bonus Parochus à Domino Doignon* : pro quibuſdam Laïcis, *Introductio ad vitam deuotam beati Franciſci Saleſij Gebennenſis Epiſcopi*: vel alij quos prudens Director indicauerit.

PRÆMONITUM AD USUM INDICIS *præcedentis.*

QVod ad Indicem Meditationum ſupra annotatarum attinet, aduertendum eſt plures eſſe quàm par ſit in octo, imo verò in decem dies, etiamſi quatuor in ſingulos quoſque dies aſſignentur: ſed ita fieri neceſſe eſt, quòd aliæ ex his in vſum Sacerdotum cedant, aliæ Religioſorum, aliæ verò ſint propriæ eorum qui in pietatis ſtudio prouectiores ſunt; aliæ denique tyronum, nonnullæ etiam ſint accommodatæ iis qui ſunt timoratæ conſcientiæ. Habes denique inter illas quæ omnibus ſunt communes, & eas quidem plures & Italico caractere notatas, vt vnicuique liberum ſit pro ſtudio & pietate, quas voluerit, ſeligere. Porro eas quibus Crucis notula præfigitur, noueris eſſe omnium vſitatiſſimas, & quibuſvis peruias ac familiares. Vnde facilè colligas ad hanc Meditationum ſeriem neminem eſſe adſtrictum, ſed vnicuique eſſe liberum alias in

hoc Libello, prout ſtudium ac pietas ferent, ſibi deligen præſertim in ſecunda Parte, quæ tota ad id concinnata eſ videtur.

ORDO DIVRNÆ OCCVPATIONI

tempore exercitiorum ſpiritualium in quibuſdam Congregationibus ſeruari ſolitus.

1. SVrgendum hora quarta.

2. A ſeſqui-quarta ad ſeſqui-quintam Meditatio vacandum.

3. Statim à Meditatione (quod in aliis quoque ſeruan dum) conſcribendæ ſunt reſolutiones breuiter, adnotat præcipuis rationibus ad eiuſmodi reſolutiones impellent bus.

4. Poſthac Prima, Tertia, Sexta & Nona recitandæ a iis quibus incumbit Officium Diuinum recitare: ab ali verò qui ad id non tenentur, poterunt dici Litaniæ Nomi nis IESV, vel aliæ precationes vocales pro libito.

5. Deinde inſtabunt lectioni Granatenſis vel à Kemp. vel alterius Libri à Præpoſito ſeu Directore aſſignati.

6. Hora ſeptima audienda vel celebranda Miſſa, poſte repetendum cubiculum, & lectioni vt antea inſtandum.

7. Hora ſeſqui-octaua prælegenda ſecundæ Meditati nis puncta.

8. A nona ad decimam, Orationi incumbendum.

9. Decima verò, notandæ reſolutiones vt ſuprà.

10. Seſqui-decima præmittendum examen particular deinde verò prandendum.

11. Poſt prandium adeundum Templum, ſi commod fieri poteſt, adoratoque venerabili Sacramento repete dum cubiculum, vbi per mediam circiter horam liceb ſiue ambulando, ſiue alio quouis modo animum remitter nulla tamen adm ſſa rerum ſæcularium cogitatione: poſte verò lectioni vacandum.

12. Prima poſt meridiem recitandæ Veſperæ cum Com pletorio diei ab iis qui ad Breuiarium tenentur, vel beat Virginis, aut aliæ precationes vocales ab iis qui non tener tur: poſtea prælegenda Meditatio.

13. A ſecunda ad tertiam, Meditationi incumbendun

14. A tertia ad quartam, notandæ reſolutiones, & rep tenda lectio vt ſuprà.

15. Hora quarta quibus incumbit Officium Diuinu recitare, Matutinum cum laudibus diei perſoluant, vel O ficium paruum Deiparæ Virginis, vel Roſarium qui vaca à Breuiario, quibus præſtitis, Meditationem perlegent.

16. A quinta ad ſextam Meditationi inſtandum, notan dæque reſolutiones lectionique incumbendum, vt ſupra.

17. Seſqui-ſexta fiet examen particulare, & ſumenda cœna.

18. Poſt cœnam Templum adeundum vt ſuprà poſt prandium, ad auguſtiſſimum Sacramentum adorandum, ac repetendum poſthac cubiculum, ſeorſimque agendum vt ſuprà notatum eſt.

19. Hora octaua fiet diſcuſſio generalis conſcientiæ, & reliquæ precationes pro more cum Litaniis beatæ Virginis, quas immediatè ſubſequetur craſtinæ Meditationis prælectio.

20. Nona verò decumbendum.

Notanda circa præcedentem ordinem

1. Ieiunij diebus omnia pomeridiana exercitia media hora ſolito ſeriùs inchoari propter prandium quod non niſi ſeſqui-vndecima, & cœnatiunculam quæ circa ſeptimam tantùm ſumitur.

2. Multum referre, vt hæc omnia etiam leuiſſima ſingulis quibuſque horis, ac dato ſigno quaſi vocante Chriſto Domino præcisè fiant.

3. Horas Meditationi ac Diuino Officio recitando aſſignatas religiosè in iis eſſe impendendas. Reliquum verò tempus lectioni ſpirituali deſtinatum poſſe pro cuiuſque arbitrio dari, vel recitando Roſario, vel precationi vocali, vel diſcutiendæ conſcientiæ, vel agendo tacitè ſecum apud ſe de prauis affectibus dignoſcendis ac euellendis, vel ſtabiliendis pro vita bene inſtituenda regulis, vel ſtatu vitæ deligendo, ſi nondum id factum fuerit.

4. Poſſe illos qui hora quarta ſurgere, aut cibum ſumere horis ſuprà notatis, aut quidpiam ſimile obſeruare non adeo commodè poſſent, id proponere Directori, qui, ſi ei videbitur, illud immutabit, aut modificabit: quod eſt intelligendum de iis qui extra domos Religionum aut Congregationum exercitiis ſpiritualibus vacant. Alioqui vnuſquiſque ordini præſcripto domus in quam ſeceſſit, debet ſe conformare.

Monita de ſtatu vitæ eligendo.

QViſquis vitæ ſtatum aliquem eligere deſiderat, animoque pendet incerto, quem potiſſimum electurus ſit, ſequentibus ſedulò debet attendere.

1. Certò ſciat plurimùm intereſſe in ea electione cautè procedere, ne fortè hallucinetur deterius eligendo, ſtatum ſcilicet ad ſalutem conſequendam ſibi ineptum; ſiquidem veritas eſt Theologica, in vna vocatione damnari qui in alia ſaluatus fuiſſet: & è contrà.

2. Antequam ad huiuſmodi electionem procedatur, cor ſuum effundere ſicut aquam ante conſpectum Directo-

ris conuenit, ſuos nimirum habitus & affectus tum bo
tum prauos illi omnino exhibendo, vt ſibi conſilium c
majori ſecuritate dare valeat.

3. Ante omnia intentionem neceſſe eſt rectè dirig
ac purificare, nempe ſibi præ cæteris proponendo Dei g
riam & optimum ac tutiſſimum ſalutis ſuæ medium,
verò commodum proprium, voluptatem & ſatisfaction
& ad id conſiderare finem ad quem creati ſumus, in h
modum ſeſe interrogando: Cur me Deus in hoc mu
poſuit? ad quid veniſti? num ad quærendum primò
gnum Dei & iuſtitiam eius?

4. Sciſcitetur à ſeipſo: Si mihi amicus, cui optar
perfectionem, ſuper hanc rem me conſuleret, quid con
darem? ſi mihi modò moriendum eſſet, quid ſtatuiſſe
lem? cùm mihi coram Deo Iudice meo ſtandum erit, q
conſilij cepiſſem?

5. Tempore electionis majori recollectione vtend
quàm antea; nihil admittendo niſi quod è cœlo venit,
jiciendo quidquid terrenum eſt: aliter agere, meram ſe
ctionem.

6. Hoc tempore omnes orationes ad hunc ſcopum c
limare debet, ad petendum videlicet cœli radium, qui
uinam voluntatem ſibi manifeſtet, cum magna ſemper
differentia & ſui abnegatione.

7. Cùm ita ſe amore proprio euacuauerit, ratione
conſpectu Dei in vtramque partem pendet: & ex iis ſe
admittat fundatas in Euangelio: carnales verò & pruden
humanæ innitentes reſpuat.

8. Ne autem tam facilè in errorem inducatur, ipſas
tiones in vtramque partem ſcribat, vt alio tempore exa
net ipſe, vel examinandas Directori ſuo ſubjiciat, cui
clarabit quomodo proceſſerit benè an malè.

9. Tempore electionis oportet animo eſſe conſeda
nil ſtatuere, multò minùs obligare ſe voto, maximè
rante animi commotione.

10. Obſeruatis omnibus quæ circa electionem ſu
præſcribuntur, rationibus validioribus acquieſcat, piè
dendo illas ſibi diuinam voluntatem ſignificare: tum n
ampliùs addita mora decernat, ac ſtatuat.

11. Poſt factam electionem adhibeat Meditationem
agnoſcat an benè proceſſerit, an deceptus fuerit: dei
Directori ſuo aperiat an in prima deliberatione confirn
tus fuerit, an non.

12. Vt autem intelligat an electio vera, & ex Deo
illam debet probare his quatuor ſignis. 1. quando om
media ſupradicta ipſe ſeruauit diligenter, præſertim in
ferentiam & ſui abnegationem. 2. quando frequentes
ſpirationes abſque contradictione ad id impellunt.
3. quando factæ iam electioni orationem adhibuit ad c

explorandam, & ſe confirmatum in ea ſenſerit. 4. quando Director eiuſdem eſt ſententiæ.

13. Quòd ſi hæc quatuor ſigna in eius electione reperiantur, ſtatim debet ad executionem procedere, ipſamque Deo offerre & commendare; ſuppliciter rogando, vt eam benedicat & approbet; tum de mediis deliberare, eaque ſeponere in charta peculiari, inſerenda poſtea in ſuo regimine viuendi, antequam exercitia ſpiritualia abſoluat.

14. Quòd ſi re prorſus deliberata & conſtituta cogitationes ſubinde ſibi obſtrepant, & ad retractandum aut dubitandum moueant, repellendæ ſunt velut tentationes, & nihilominus ad executionem quamprimum eſt procedendum.

15. Denique vt hæc monita altiùs ac firmiùs tum memoriæ tum cordi figantur, & hoc pacto vberiores ex iis fructus colligantur, opus eſt vt ipſe toto electionis tempore illa ſeriò lectitet, attentè perpendat; & tamquam documenta è cœlo per Angelum tranſmiſſa veneretur.

REGULA VITÆ, SEU PRÆCIPUA QUÆDAM Capita, iuxta quæ omnes, etiam qui degunt in ſæculo, conformare ſe debent, ad vitam ſuam probè inſtituendam.

1. Surgere quotidie primo mane, hora ſtatà iuxta vitæ conditionem & corporis diſpoſitionem.

2. Excuſſo ſomno in Deum prima cogitatione ferri, è lecto ſtatim prorumpere, modeſtè tamen; induendo veſtes, aliquid orationis vel vocalis vel mentalis pertractare.

3. Veſtitus, aqua benedicta frontem intinges, mox flexis genibus ante aliquam imaginem precationes aliquas recitabis, incipiendo ab actibus manè elici ſolitis, adorationis videlicet, gratiarum actionis, oblationis, contritionis & petitionis.

4. Orationi mentali vacare per mediam horam quotidie.

5. Intereſſe ſanctiſſimo Miſſæ ſacrificio ſingulis diebus, ſi fieri poteſt, hora ſtata.

6. Quotidie hora ſtata legere aliquem Librum de rebus ſpiritualibus, puta Introductionem ad vitam deuotam beati Franciſci Saleſij, opera ſpiritualia Ludouici Granatenſis, Thomam à Kempis de Imitatione Chriſti, aut Vitas Sanctorum, aut alios ſimiles.

7. Diſpenſare quantum fieri poteſt actiones diei, vt negotia, ſtudia, prandium, cœnam, ſomnum, certis ſuis temporibus & interuallis.

8. Aggreſſurus aliquod opus præcipuum, ad Deum intentionem diriges abſolutò, gratias eidem referes de felici

exitu, veniamque petes de commiſſis: quòd ſi actio pro
catur, identidem ad primam intentionem redibis, aut
bona cogitatione mentem inſtrues.

9. Bis in die examen conſcientiæ particulare adhib
ante refectionem, de vitio ſcilicet aliquo, cui vt plurim
adſtrictiores ſumus, vel de virtute nobis imprimis nec
ſaria.

10. Ad pulſum horologij propoſita & reſolutiones r
tutinis horis in Oratione conceptas renouare, aut aliqu
virtutis actum elicere, puta contritionis, caritatis, ſpei,

11. Diebus Feſtis & Dominicis Miſſæ Parochiali in
eſſe, quantum fieri poteſt ſæpe, ſimiliter concionibu
catechiſmis.

12. Eligere bonum Confeſſarium, nec abſque graui
tione mutare, ipſique certis quibuſdam temporibus ex
Confeſſionem animæ ſuæ ſinus explicare, pro occurre
neceſſitate.

13. Octauo quoque die aut decimoquinto confiteri p
cata, ad ſacram Menſam accedere, vel ſingulis menſib
Feſtiſque ſolemnibus, idque ex arbitrio Directoris.

14. Elicere actum Contritionis ſtatim atque nos alicu
peccati conſcios agnoſcimus, cum propoſito confite
data occaſione.

15. Oborta tentatione aliqua aut anguſtia ad Deum c
feſtim recurrere, & ad beatam Virginem, precatiunc
v. g. *Deus in adiutorium*, &c. vel, *In omni tribulatione
anguſtia ſuccurrat nobis Virgo Maria.*

16. Cùm Dominus per aliquam corporis ægritudin
viſitabit nos, ad Sacramenta maturè recurrere, reſignat
diuinæ voluntati, & vltimo velut conflictui ſe diſponere

17. Sæpiùs attendere Dei præſentiam, maximè in pr
cipio cuiuſque actionis & in occaſione peccandi.

18. Erga Matrem Dei religioſum eſſe, ac in ipſius ho
rem quotidie Roſarium aut alias preces recitare.

19. Erga ſanctum Ioſephum, Angelum ſuum Cuſtod
& ſanctum Patronum etiam peculiari obſequentia & c
affici, ac quotidie aliquod pietatis munus ipſis expend

20. Remedia quædam ſibi proponere aduersùs viti
quæ magis propendemus, v. g. aſſem vnum pauperi d
quotieſcumque in illa incidemus.

21. Quotidie aliquod genus mortificationis interi
aut exterioris exercere, maximè viſus, guſtus & lingua

22. Occaſiones peccandi deuitare, illas præſertim
nos aliàs ſupplantarunt.

23. Aliqua miſericordiæ erga proximum opera exer
re, v. g. adiuuare pauperes, viſitare infirmos, corrig
ignaros, &c.

24. Auguſtiſſimo Altaris Sacramento peculiarem cult
exhibere, ſingulis diebus Veneris & illud intimo ſen
Religionis ſenſu venerari.

25 Nomen ſuum dare alicui Confraternitati, v. g. Roſarij, & rectè in ea viuere.

26 Sæpe per diem vibratis ad Deum orationibus vti, præſertim illo die quo nequimus orationi vacare.

27 Antequam te in lectum recipias, vacare examini generali: quod quidem quinque articulis diſtinguitur, deinde precibus vocalibus, Litaniis beatæ Virginis, *Angele Dei* & *De profundis*.

28 Si nobis die ſequenti ſit meditandum, ſtatim à precibus ſerotinis prælegere ſubiectum orationis, tum exactiori ſilentio & recollectioni ſe dare ac diſcumbere.

29 Petendo lectum aquam benedictam adhibere, ſignum Crucis efformare, breuem precem recitare, vt *In manus*, &c. aut, *Domine mi Deus, fauſtam, vel bene moriendi gratiam mihi concede.*

30 Si contingat nocte excitari, ad Deum corde & cogitatione aſcendere, aliquam Orationem recitare, aut Roſarium, *&c.*

31 Quotannis exercitiis ſpiritualibus vacare, aut ſaltem generalem Confeſſionem ab anno facere, & ad id meliùs exequendum, recipere ſe in ſecretum locum, relegere reſolutiones ſuas, examinare conſcientiam, remedium afferre defectibus, & bona propoſita renouare.

32 Si paterfamilias, proponet ſibi curam & ſollicitudinem ſuorum, vigilabit præſertim vt manè & ſerò flexis genibus Deo preces reddant, peccata deponant ſæpe, & ad ſacram Menſam accedant, abſtineant à iuramentis & comeſſationibus, non patietur ſeruilia opera diebus Dominicis & Feſtis, ad ſacrificium Miſſæ ſedulò mittet, commendabit Dei præſentiam & modeſtiam: lectionem boni alicuius Libri, v. g. vitarum Sanctorum proponet illo die; vel alicuius alius Libri ex ſupra aſſignatis.

33 Serui reſolutiones particulares capient obligationibus ſuis conformes, Scholaſtici ſimiliter, Iudices, Aduocati & Pragmatici, Artifices, iuxta conditionis ſuæ fines, ſuper quibus Directorem ſuum aut Confeſſarium adibunt.

34 Singulis menſibus vitæ regimen & inſtitutum relegere, cum ſedulo examine & renouatione propoſitorum.

35 His omnibus ſupradictis, reſolutiones in exercitiis ſpiritualibus captæ, per modum compendij adjiciendæ vnà cum motiuis præcipuis.

Quicumque hanc regulam ſecuti fuerint, pax ſuper illos & miſericordia. Gal. 6.

MEDITATIONE
DE QUINDECIM MYSTERIIS ROSARII
beatæ Virginis Mariæ.

GAVDIOSA V.

I. *DE Incarnatione Chriſti, & Annunciatione bea Virginis.*
II. *De Viſitatione beatæ Virginis.*
III. *De Natiuitate Chriſti.*
IV. *De Præſentatione beatæ Virginis in Templo.*
V. *De Inuentione Chriſti in Templo.*

DOLOROSA V.

I. *De Oratione Chriſti in horto.*
II. *De flagellatione.*
III. *De coronatione.*
IV. *De deportatione Crucis.*
V. *De crucifixione.*

GLORIOSA V.

I. *De Reſurrectione.*
II. *De Aſcenſione Chriſti.*
III. *De Aduentu Spiritus ſancti.*
IV. *De Aſſumptione beatæ Virginis.*
V. *De coronatione beatæ Virginis.*

Vnde verſus:

Nuncius inuiſens, natus præſens reperitur
Orat, cum flagris, ſpinas portat, crucifixus.
Surgens aſcendit, ſpirans, aſſumpta, coron

MEDITATIO I.
De primo Myſterio gaudioſo.
De Annunciatione beatæ Virginis.

I. CONſidera immenſam Dei caritatem, quòd a ab æterna damnatione redimendum, cùm beatiſſimus & immortalis, voluerit fieri mor & miſer homo, idque ſine vllo tuo merito, imo inſi demeritis.

II. Conſidera quomodo ad exequendum hoc m rium mittatur de cœlo Legatus Gabriel Archangelus, ciaturus beatæ Virgini eam fore Matrem Dei: qu ſplendore apparuerit, qua reuerentia eam ſalutauerit rurſum, qua modeſtia beata Virgo auſcultarit, qua pru tia verba Angeli expenderit, qua fide crediderit, & qu humilitate ancillam ſe vocarit, licet electa eſſet Dei M

III. Conſ

III. Conſidera, quòd mox poſt verba beatæ Virginis: *Ecce ancilla Domini, fiat mihi ſecundum verbum tuum*, tota Trinitas ad eam deſcenderit, & Filius Dei in vtero eius factus ſit homo: ac proinde & ipſa facta eſt Mater Dei, Regina hominum & Angelorum, & quidam Paradiſus in quo Deus per nouem menſes habitare voluit.

MEDITATIO II.

De ſecundo Myſterio gaudioſo.

De Viſitatione beatæ Virginis.

I. Conſidera, quòd beata Virgo mox poſt conceptum in vtero Chriſtum magna feſtinatione per montes altos Iudææ cucurrerit ad viſitandum cognatam ſuam Elizabeth tunc grauidam, & in vtero habentem ſanctum Ioannem Baptiſtam. Mirare feruorem, caritatem & humilitatem, quòd exiſtens Mater Dei, ei miniſtrarit vt ancilla.

II. Conſidera quanto gaudio affecta ſit ſancta Elizabeth ex viſitatione beatæ Virginis; quomodo obſtupuerit à Matre Dei ſe viſitari, quomodo & infans in vtero eius ad præſentiam beatæ Virginis & Chriſti iam concepti exultarit; quàm humiliter beata Virgo laudes ſuas exceperit, & mirata ſit humilitatem ſanctæ Elizabeth dicentis: *Vnde hoc mihi, vt Mater Domini veniat ad me?*

III. Conſidera quomodo beata Virgo auditis ſuis laudibus, vt quòd eſſet benedicta inter mulieres, & benedictus fructus ventris eius, erubuerit, & cauſam omnem bonorum ſuorum tranſtulerit in Deum, exclamando, *Magnificat anima mea Dominum.*

MEDITATIO III.

De tertio Myſterio gaudioſo.

De Natiuitate Chriſti.

I. Conſidera quomodo beata Virgo cum Ioſeph ex Nazareth profecta ſit cum magna fatigatione in Bethleem, vt Edicto Auguſti Cæſaris obediret, idque hyeme, & iam grauida & tenella. Atque ibi non inuento loco in vllo diuerſorio, ab omnibus velut mendica repulſa, coacta ſit manere in ſtabulo publico, iniuriis cœli peruio.

II. Conſidera quomodo cùm iam hora glorioſi partus adeſſet, media nocte, ſine dolore, dum flexis genibus oraret, genuerit Saluatorem; quanto mox gaudio perfuſa ſit; quàm deuotè adorauerit & oſculata ſit infantulum; quàm officioſè panniculis vilibus ſibi detractis inuoluerit, & in præſepi poſuerit.

III. Conſidera cum affectu compaſſionis, quomodo Rex Regum ſic humiliatus iaceat in duro præſepio & modico fœno: quomodo Rex Angelorum iaceat frigore tremens inter bouem & aſinum. Attende ad gaudium Angelorum cantantium, *Gloria in excelſis*, & paſtoribus nunciantium hanc natiuitatem. Vide quo ſtudio illi mox accurrant, & dona ſua ruſtica humiliter illi afferant,

Diſce pauperi Chriſto caros eſſe pauperes, maximè & hu milos.

MEDITATIO IV.

De quarto Myſterio gaudioſo.

De Præſentatione beatæ Virginis.

I. Conſidera quomodo poſt quadraginta dies diſceden è Bethleem abierit Hieroſolymam, vt filium ſuun in Templo præſentaret & offerret, pareretque Legi Moy ſis, quæ erat, vt omnes mulieres à partu, quia erant im mundæ, purificari ſe curarent. Vide humilitatem beat Virginis, quæ cùm eſſet mundiſſima, tamen quaſi pecc trix haberi voluit, cùm nos licet peccatores, ſancti vel mus videri.

II. Conſidera qua modeſtia & deuotione benedictu fructum ventris ſui, qui Angelos lætificabat, in Templu portarit: quanta reuerentia & gaudio Simeon ſenex vln ſuis eum exceperit, adorarit, & iterum iterumque oſcul tus ſit, tum obtulerit eum flexis genibus ſuper Altare mu tis cum lacrymis Deo, & in Canticum eruperit, dicen *Nunc dimittis ſeruum tuum Domine, ſecundum verbu tuum in pace.*

III. Conſidera quàm miranda idem Simeon tum pr dixerit beatæ Virgini, nempe quòd infantulus ille aliqua do ponendus eſſet in ſignum cui contradiceretur, id multa paſſurus eſſet à Iudæis, & quòd animam ipſius V ginis pertranſiturus eſſet gladius: quod accidit ſub Cru tempore Paſſionis. Vide quomodo lætis Deus ſubitò m cet triſtia, ne nimium proſperis efferamur.

MEDITATIO V.

De quinto Myſterio gaudioſo.

De inuento Chriſto in Templo.

I. Conſidera quanta deuotione beata Virgo cum Io pho ſponſo ſuo & filio IESV quotannis iuerit Hie ſolymam ad celebrandum Paſcha. Quàm ardentes pre ad Deum ibi effuderit, cùm ſciret ſe ſecum habere ver Filium Dei: vt diſcamus multa facere ad quæ non te mur, & libenter loca ſancta prædicandi cauſa adeamus

II. Conſidera intimum dolorem beatæ Virginis, q niam domum regreſſa veſperi non inuenit ſuum IES quem putabat eſſe in comitatu Ioſeph. Perpende quot mitus, quot lacrymas profuderit; neſciens quò ſe verte erat enim nox. Interim vide Chriſtum in angulo ali Templi nocte orantem: de die autem vel orantem, vel nem mendicantem, vel de rebus piis loquentem.

III. Conſidera quomodo prima luce egreſſa ſolli ab obuiis quæſierit, num vidiſſent filium: ac tandem nuſquam appareret, quomodo redierit Hieroſolym mœrens & triſtis, ac inuenerit filium ſedentem in m Doctorum. Cogita quantum gaudium ibi mox obort

quomodo eam ſit ſolatus, monueritque Deum magis diligendum, quàm parentes.

MEDITATIONES DE QVINQVE *Myſteriis doloroſis.*

MEDITATIO I.

De primo Myſterio doloroſo.

De oratione Chriſti in horto.

I. CONſidera Chriſtum poſt cœnam nocte cum vndecim diſcipulis mœſtum egredi ad hortum, ibique ad iactum lapidis auulſum ab iis, procidere expanſis manibus in cœlum: primò in genua, tum pronum in terram: triſtis enim erat anima eius ad mortem, id eſt tanto mœrore obruebatur, vt videretur iam expiraturus: triſtis autem erat, tum ob cruciatus, quos ſciebat ſe paſſurum, tum ob ingratitudinem Iudæorum & noſtram.

II. Conſidera quomodo cùm ter oraſſet: *Pater, ſi poſſibile eſt, tranſeat à me calix iſte*; eovſque deſiderium patiendi pro te in eo creuerit, vt ſanguis bulliens in venis violenter tandem per poros corporis eruperit, & ſanguinem ſudarit. O Domine IESV! quanta mea in orando tepiditas, qui ne vnam quidem guttulam aliquando exprimere poſſum.

III. Conſidera quomodo tantum ſanguinis vndique per veſtes effuderit, vt non poſſet præ debilitate ſurgere à terra, niſi Angeli eum eleuaſſent. Vide cùm ſurrexit, faciem eius deformatam puluere & ſanguine, capillos ſanguine concretos, & Angelum Gabrielem ſudorem abſtergentem, & Chriſtum confortantem.

MEDITATIO II.

De ſecundo Myſterio doloroſo.

De Chriſti flagellatione.

I. COnſidera quomodo Chriſtus coram infinita turba hominum à milite inſaniente, in publicum trahatur theatrum, veſtibus omnibus ſpolietur, & dirè alligetur columnæ. Cogita quanta ei confuſio fuerit toto corpore nudari, & Agnum Dei inter rapidos lupos ſtare. Creatorem mundi ab ingratis creaturis tam indignè tractari, flagella in humeros Dei cadere.

II. Conſidera quàm acerba fuerit flagellatio: primò enim nodoſis funibus, tum virgis cæſus eſt ſine miſericordia: ſceleſtis enim hominibus non poterant infligi, niſi quadraginta verbera, ne excoriarentur: at Chriſto innumera, vt toto corpore fuerit laniatus. Finge te quaſi præſentem audire ictus: videre quoque quomodo riui ſanguinis

ex facie aliiſque partibus corporis defluant, & tota terra madefiat ſanguine. Cogita hæc vulnera infligi ob peccata tua.

III. Conſidera Chriſtum, dum à columna ſolueretur viribus fractum quaſi truncum concidiſſe in terram. Vid eum in pauimento ſanguineo nudum reptantem, & quærentem veſtem qua ſe operiat. Cùm autem è terra ſurrexit, purpura antiqua tectus, cogita eum te ſic allocutum Hæc paſſus ſum, fili mi, libenter pro te, & grauiora adhu pati ſum paratus, modò tu emendare velis vitam tuam, & exiguum aliquid pati in hac vita.

MEDITATIO III.

De tertio Myſterio doloroſo.

De Chriſti coronatione.

I. CОnſidera quomodo milites Pilati poſt flagellatic nem Chriſto illuſerint, induendo eum antiqua veſ purpurea, & texendo coronam acutiſſimis ſpinis, eiuſq capiti imponendo. Aſpice quàm fortiter eam tranſverſis l gnis infigant, vt etiam cranium penetrent. Suppliciu quale de nullo vmquam homine ſumptum, ſed nec c cane.

II. Conſidera quomodo ei obtulerint arundinem loc ſceptri, & per ludibrium genu flexo adorarint, dicend *Aue Rex Iudæorum*: deinde arundine caput verberarin & alapas dederint in vultum ſanguine totum reſperſur Cogita hæc omnia patienter eum ferre pro voluptatibus diſſolutionibus tuis inordinatis.

III. Conſidera quomodo Chriſtum ita irriſum & co ſputum Pilatus produxerit foras, & oſtenderit Iudæis, cens, *Ecce homo*, vt moueret eos ad commiſeratione Erat enim ita tractatus, vt videretur potiùs eſſe non hom & quaſi leproſus, vt dicit Propheta: ſed adamantina I dæorum corda mota non ſunt. Sicut nec nos aliquan mouemur ad compaſſionem. Cogita quo dolore percuſſu ſit cor beatæ Virginis, quæ præſens erat, & vix filium ſuu agnoſcebat.

MEDITATIO IV.

De quarto Myſterio doloroſo.

De portatione Crucis.

I. CОnſidera quomodo Pilatus metu humano Iudæ rum victus, lauando manus, Chriſtum damnarit mortem Crucis, cuius ſententiam iniquam Dominus h militer acceptauit, paratus mori pro nobis. Vide num quoque multa mala facias metu, ne aliis diſpliceas: & æquo animo ſuſcipias aliorum iniurias & contumelias.

II. Conſidera quomodo eius humeris grauiſſima Cr impoſita ſit, vt eam portaret: (quod nulli latroni fieri l let, vt proprium patibulum portet) quàm benignè ea amplexus ſit: quanto cum labore & ſudore iam memb

tractus portarit, & nimio onere preſſus ſæpè ceciderit. Cogita tua peccata fuiſſe illud onus.

III. Conſidera quomodo deficiente Chriſto ſub onere, tandem Crucem portandam Iudæi tradiderint Simoni Cyrenæo: vt diſceres cum Chriſto tibi quoque aliquam Crucem ferendam eſſe. 2. Cogita quomodo allocutus ſit in illo itinere mulieres flentes, inter quas erat beata Virgo, eaſque ſit conſolatus: vt diſcas nec in tribulationibus magnis à ſalute proximi quærenda ceſſandum.

MEDITATIO V.

De quinto Myſterio doloroſo.

De crucifixione.

I. Conſidera genus mortis crudeliſſimæ: primò enim Chriſtus omnibus veſtibus vi exuitur, & ita omnia vulnera renouantur, ſtabatque bonus IESVS totus ſanguine perfuſus: tum in trabem humi iacentem detruditur, clauis obtuſis transfiguntur manus & pedes. Augetur dolor eleuatione & ſucceſſione Crucis, & trium horarum diuturnitate, quibus in ea pependit. Imaginare, quaſi videres & audires hæc omnia, vt ictus malleorum.

II. Conſidera quanta ignominia affectus ſit hoc genere mortis. Pendet enim nudus, & in medio latronum, ac ſi peior eſſet illis, in loco infami, in tot hominum præſentia. Et in tanta confuſione adhuc verbis contumelioſis excipitur & irridetur, ipſe autem orat pro illis.

III. Conſidera, Chriſtum extendere brachia in Cruce, vt te amplectatur; clauis affixas manus, vt amorem erga nos indicet eſſe conſtantem. Caput inclinat, vt nos oſculetur. Nudus eſt, vt doceat nos omnium rerum contemptum. Moritur in Cruce, vt in tribulationibus perferendis perſeueremus.

IV. Conſidera beatam Virginem cum ſancto Ioanne ſub Cruce ſtantem, lacrymis omnino & ſanguine de Cruce fluente perfuſos. Cogita tunc gladium tranſiuiſſe animam beatæ Virginis, de quo ei prædixerat Simeon ſenex olim. Vide quomodo & ipſa tunc ſe obtulerit ad Crucem ſubeundam, ſi fieri poſſet.

MEDITATIONES DE QVINQVE Myſteriis glorioſis.

MEDITATIO I.

De primo Myſterio glorioſo.

De Reſurrectione Chriſti.

I. Conſidera gaudium ſummum ſanctorum Patrum in Lymbo, cùm anima Chriſti glorioſa tamdiu expectata ad eos liberandos ſummo triumpho venit,

II. Conſidera ſummum gaudium beatæ Virginis, cùm vidit Chriſtum cum corpore glorioſo intrantem cubiculum: quando cum eo collocuta eſt; non dubium quin abſorpta ſit in contemplatione tam ſplendidi corporis, quod ante erat tam deformatum.

III. Conſidera gaudium Mariæ Magdalenæ, cui dum ploraret apud ſepulcrum, apparuit in ſpecie hortulani Nec enim tenere ſe potuit quin rueret in eius amplexum

IV. Conſidera gaudium Apoſtolorum, maximè beat Petri, qui Chriſtum negauerat: omnes enim ob Chriſt mortem & fugam ſuam valde erant afflicti. Apparuit au tem eis ſæpiùs, & conſolatus eſt: quæ magna fuit Chriſt bonitas.

MEDITATIO II.
De ſecundo Myſterio glorioſo.
De Aſcenſione Chriſti.

I. CONſidera quomodo in montem Oliueti, vbi era beata Virgo cum diſcipulis & mulieribus, venei Chriſtus comitatus Patribus ex Lymbo liberatis: quàn benignè ibi valedixerit matri & aliis: quomodo matrei commendarit Apoſtolis, omneſque benedixerit.

II. Conſidera quomodo beata Virgo & diſcipuli com moti fuerint, videntes Chriſtum manibus expanſis ſumm gloria ferri in altum, ſtipatum innumeris Angelis ſuauiſſ mè cantantibus, Patribus Lymbi etiam infinito numei ſplendore maximo ſequentibus.

III. Conſidera beatam Virginem flexis genibus cu aliis in cœlum continenter reſpicientem, & prorſus ſpirit raptam. Cogita quo triumpho, lætitia, hymnis Angelo rum cœlum Chriſtus ingreſſus: quomodo Pater cœleſt eum amplexus, in throno ſummo ad dexteram eum loc uerit.

IV. Conſidera beatam Virginem & comites, maxima conſolationem accepiſſe ab Angelis, quos in albis veſtit miſit Chriſtus de cœlo: cuius hortatu magno cum gaud Hieroſolymam redierunt.

MEDITATIO III.
De tertio Myſterio glorioſo,
De aduentu Spiritus ſancti.

I. CONſidera beatam Virginem cum diſcipulis in cœ naculo Spiritus ſancti aduentum expectantem, cu ſumma concordia, oratione feruenti & continenti, ſuſp riis & lacrymis, idque diebus multis.

II. Conſidera quomodo eis in oratione raptis *factus repente ſonus* in aduentu Spiritus ſancti, id eſt ſuauiſſim concentus mirè afficiens eos, *qui replebat totam domum,* eſt corda eorum omnibus donis cœleſtibus.

III. Conſidera quomodo linguæ igneæ ſuper omn apparuerint, quæ deſignant amorem diuinum in corde c

ſtum incenſum, vt non timerent ampliùs prædicare Chriſtum crucifixum. Hoc ardore accenſus Petrus, prima concione tria millia conuertit.

IV. Conſidera quomodo beata Virgo, quæ plus omnibus repleta erat Spiritu ſancto, gauiſa fuerit cùm videret tam felix initium Eccleſiæ ſanctæ, tam abundantem fructum ſanguinis a benedicto filio ſuo in Cruce effuſi.

MEDITATIO IV.

De quarto Myſterio glorioſo.

De Aſſumptione beatæ Virginis.

I. Conſidera magnum deſiderium beatæ Virginis moriendi & videndi filium ſuum. Deinde lætitiam, quando cognouit horam mortis appropinquare: vixerat enim in terra tamquam in longo exilio.

II. Conſidera quomodo voluntate diuina ante mortem ex toto orbe miraculosè omnes Apoſtoli, qui in viuis erant, ei adfuerint. Cogita quæ colloquia ibi fuerint, quàm ardentes preces, quanto honore eam affecerint, quantum vtrimque gaudium ex mutuo conſpectu.

III. Conſidera quàm ſedulò ſe ad mortem præparauerit: quò enim morti fuit vicinior, eò viuaciora fuerunt eius deſideria & ardentiores orationes, donec magna pace & vultus ſerenitate anima illa Luna clarior euolaret.

IV. Conſidera puritatem, innocentiam & ſummas opes illius animæ tanta gratia, tot virtutibus & meritis ornatæ. Quam cogitare poſſumus ipſius Chriſti de cœlo delapſi brachiis in cœlum portatam, comitantibus innumeris Angelis, cum ſymphonia ſuauiſſima & lætitia inenarrabili.

MEDITATIO V.

De quinto Myſterio glorioſo.

De coronatione beatæ Virginis.

I. Conſidera beatam Virginem animam eodem ſplendore & triumpho quo in cœlum aſſumpta eſt, deſcendiſſe de cœlo, vt aſcenderet cum corpore. Cogita quàm illud pulchrum & glorioſum fuerit. Si enim alij iuſti ſplendebunt vt Sol; quomodo ſplenduit Mater Dei, quæ numquam peccauit.

II. Conſidera quanta gloria cum corpore & anima aſcenderit in cœlum, qui hymni cantati, quæ lætitia Angelorum, quanta conſolatio antiquorum Patrum fuerit, quanto honore recepta ab iis ſit in cœlum.

III. Conſidera quantum gaudium fuerit Chriſto videre matrem ſuam: quomodo eam manu ſua introduxerit in cœlum: quomodo eam ſuper omnes Choros Angelorum & Sanctorum euexerit, & ſanctiſſimæ Trinitati præſentarit.

IV. Conſidera quomodo recipiat Pater vt filiam; Filius vt matrem; Spiritus ſanctus vt ſponſam ſanctiſſimam: quomodo in ſplendidiſſima ſede ad dexteram Filij ſui eam

collocent, & pretioſiſſimam coronam eius capiti omne tres ſimul imponant, applaudente tota Curia cœleſti fau ſtis acclamationibus & hymnis.

APPENDIX DE MODO RECITAND Roſarium, cum meditatione horum myſteriorum.

QVid ſit Roſarium, quæque eius inſtitutio vel appre batio, vide in Libello Sodalitaris Marianæ Parr Franciſci Coſteri, vel in Manuale Sodalitaris. Conſtat au tem Roſarium Oratione Dominica quinquies, & Saluta tione Angelica quinquagies repetita. Quòd ſi ter iteretu vocatur Pſalterium beatæ Virginis, eò quòd tot in eo ſir ſalutationes quot ſunt Dauidici Pſalmi, id eſt centu quinquaginta.

Quia autem difficile eſt oranti Roſarium ad eadem ve ba toties reperita attendere, piè inſtitutum eſt, vt quod libet Roſarium quinque Myſteriis perficeretur, quibu meditandis, dum os verba proferret, mens occuparetu Ac primò quidem Roſario compecunt quinque Myſte gaudioſa, duò doloroſa, tria glorioſa.

Modus autem cum Myſteriis recitandi Roſarium pote eſſe duplex. Primus eſt, vt antequam decadem aliquar inchoës, Myſterium quod in ea medirandum eſt, breuit in mentem reuoces; retinendum tamen donec decade abſoluas. Deinde ſub initium Orationis Dominicæ, Deur velut præſentem animo ſubjicias vt Patrem: ſub initiu verò Salutationis Angelicæ, beatam Virginem vt Matrem quo nimirum imaginatio circa id occupata euagari huc illuc non poſſit. Vel certè imagineris te ferri per ea lo in quibus ea Myſteria facta ſunt, illiſque te præſentem eſ cogites, ac ſi oculis tuis haberes propoſita: Quod magn voluptatis ſenſu fieri poteſt, ficut otioſi imaginamur al quando nos totam Galliam vel Italiam percurrere, & mi videre, *&c.* Poſſunt autem Dominica & Feria quinta ex pendi Myſteria glorioſa; Feria ſecunda, tertia & Sabbat gaudioſa; Feria quarta & ſexta, doloroſa.

Secundus modus eſt, vt ad ſingulas decades Myſteriur quod expendimus, in ipſis Salutationibus Angelicis breuit inſeratur hoc pacto.

IN ROSARIO GAVDIOSO

Ad decades ſingulas cùm ventum eſt, ad nomen IESVS *adiiciatur:*

Ad	1.	Quem	Virgo concepiſti.	Sancta Maria Mater, *&c.*
	2.		Viſitando Elizabeth portaſti.	
	3.		Virgo genuiſti.	
	4.		In Templo præſentaſti.	
	5.		In Templo inueniſti.	

IN ROSARIO DOLOROSO

Ad nomen IESVS *adiiciatur,*

Ad	1.	Qui pro nobis	Sanguinem ſudauit.	Sancta Maria Mater, *&c.*
	2.		Flagellatus eſt.	
	3.		Spinis coronatus eſt.	
	4.		Crucem baiulauit.	
	5.		Crucifixus eſt.	

IN ROSARIO GLORIOSO

Ad nomen IESVS *adiiciatur,*

Ad	1.	Qui	Reſurrexit à mortuis.	Sancta Maria Mater, *&c.*
	2.		In cœlum aſcendit.	
	3.		Spiritum ſanctum miſit.	
	4.		Te aſſumpſit.	
	5.		Te in cœlis coronauit.	

Quia verò quodlibet Roſarium concludi ſolet Oratione Dominica, & ter Salutatione Angelica in honorem ſanctiſſimæ Trinitatis, ac Symbolo Apoſtolorum, vel vt aliis placet, ab iiſdem inchoari,

IN PRIMO ROSARIO

Poſt IESVS *in Salutatione Angelica adiiciatur,*

Qui nobis augeat.	Fidem rectam.	Sancta Maria, *&c.*
	Spem firmam.	
	Caritatem perfectam.	

IN SECVNDO ROSARIO

Poſt IESVS *adiiciatur,*

Qui nobis	Intellectum illuminet.	Sancta Maria, *&c.*
	Voluntatem perficiat.	
	Memoriam roboret.	

IN TERTIO ROSARIO

Poſt IESVS *adiiciatur,*

Qui	Dirigat cogitationes.	Sancta Maria, *&c.*
	Regat verba.	
	Gubernet opera.	

FINIS.

Q v.

INDEX MEDITATIONVM

PRIMAE PARTIS,

In Dominicas & Feſta D. N. IESV *Chriſti vſque ad Quadrageſimam.*

Dominica I. Aduentus.	*De ſignis extremi Iudicij.*
Dominica II. Aduentus.	*De ſancto Ioanne Baptiſta i vinculis.*
Dominica III. Aduentus.	*De Iudæorum legatione a Ioannem.*
Feria 4. quatuor Temporum.	*De Annunciatione bea Virginis.*
Feria 6. quatuor Temporum.	*De Viſitatione B. Virg.* ibi
Sabb. quatuor Temporum.	*De prima prædicatione ſanc Ioannis Baptiſtæ.* ibi
Dominica IV. Aduentus.	*De prima prædicatione ſanc Ioannis Baptiſta in ide Euangelium.*
In feſto Natiuitatis Chriſti.	*De Chriſti Natiuitate.*
Secunda Pars Meditationis.	*De Paſtoribus.*
Dominica infra Oct. Natiu.	*Erant Ioſeph & Maria m rantes.*
In feſto Circumciſionis.	*De Chriſti Circumciſione.*
In feſto Epiphaniæ.	*De tribus Magis Regibus.* 1
Domin. I. poſt Epiphaniam.	*De aſcenſu Chriſti in Tem plum anno duodecimo.*
Dom. II. poſt Epiphaniam.	*De nuptiis in Cana Galilææ.*
Secunda Pars Meditationis	in idem Euangelium. 1
Dom. III. poſt Epiphaniam.	*De Leproſo & Centurion ſeruo.* ibi
Secunda Pars Meditationis.	*De Centurione.* 1
Dom. IV. poſt Epiphaniam.	*De ſedata maris tempeſtate.*
Dom. V. poſt Epiphaniam.	*De bono ſemine & zizanii* 16
Dom. VI. poſt Epiphaniam.	*De grano ſinapis.* 1
Dominica Septuageſimæ.	*De operariis in vineam mi ſſis.* 1
Dominica Sexageſimæ.	*De ſemine in terram iacto.* 1
Dominica Quinquageſimæ.	*De Paſſione Chriſti, & cæc* 20

In Euangelia totius temporis Quadrageſimalis.

Feria quarta Cinerum.	*De ieiunio & theſauro in cœlo.*	23
Feria quinta poſt Cineres.	*De ſeruo Centurionis.*	22
Feria ſexta poſt Cineres.	*De dilectione inimicorum.*	ib.
Sabbato poſt Cineres.	*De ambulatione Chriſti ſuper aquas.*	23
Dominica I. Quadrageſimæ.	*De tentatione Chriſti.*	24
Feria 2. poſt Dom. I. Quadr.	*De extremo die iudicij.*	25
Feria 3. poſt Dom. I. Quadr.	*De eiectis de Templo venditoribus & emptoribus.*	26
Feria 4. poſt Dom. I. Quadr.	*Scribæ & Phariſæi petunt à Chriſto Domino ſigna: & de pœnitentia Niniuitarum.*	27
Feria 5. poſt Dom. I. Quadr.	*De Cananæa filia.*	28
Feria 6. poſt Dom. I. Quadr.	*De paralytico iuxta piſcinam ſanato.*	29
Sabbato poſt Dom. I. Quadr.	*De Transfiguratione Domini.*	30
Domin. II. Quadrageſimæ.	*De eadem Transfiguratione.*	31
Feria 2. poſt Dom. II. Quadr.	*Ego vado, & quæretis me.*	ib.
Feria 3. poſt Dom. II. Quadr.	*Super cathedram Moyſi ſederunt Scribæ & Phariſæi.*	32
Feria 4. poſt Dom. II. Quadr.	*Chriſtus prædicit Paſſionem ſuam. Item de matre filiorum Zebedæi.*	33
Feria 5. poſt Dom. II. Quadr.	*De diuite & Lazaro.*	34
Feria 6. poſt Dom. II. Quadr.	*De patrefamilias qui plantauit vineam.*	35
Sabb. poſt Dom. II. Quadr.	*De filio prodigo.*	36
Domin. III. Quadrageſimæ.	*De dæmonio muto.*	37
Fer. 2. poſt Dom. III. Quadr.	*Medice, cura teipſum.*	38
Fer. 3. poſt Dom. III. Quadr.	*De correptione fraterna.*	39
Fer. 4. poſt Dom. III. Quadr.	*Quare diſcipuli tui non lauant manus.*	ibid.
Fer. 5. poſt Dom. III. Quadr.	*De ſocru Simonis.*	40
Fer. 6. poſt Dom. III. Quadr.	*De colloquio Domini cum Samaritana.*	41
Secunda Pars Meditationis,	De eodem ſubiecto.	42
Sabb. poſt Dom. III. Quadr.	*De muliere adultera.*	43
Domin. IV. Quadrageſimæ.	*De multiplicatione quinque panum.*	45
Fer. 2. poſt Dom. IV. Quadr.	*De eiectis è Templo vendentibus.*	ibid.
Fer. 3. poſt Dom. IV. Quadr.	*De doctrina Chriſti Domini.*	46

Fer.4. poſt Dom.IV. Quadr.	*De cœco nato.* 4
Fer. 5. poſt Dom. IV. Quadr.	*De filio viduæ Naïn.* 4
Fer.6. poſt Dom.IV. Quadr.	*De ſuſcitatione Lazari.* ibid
Sabb. poſt Dom. IV. Quadr.	*Ego ſum lux mundi.* 5
Dominica Paſſionis.	*De immunitate Chriſti à pec cato.* 5
Feria 2. poſt Dom. Paſſionis.	*Quæretis me.* Et item: *Si quis ſitit*, &c. ibid
Feria 3. poſt Dom. Paſſionis.	*Ambulabat* IESVS *in Gali laam.* 5
Feria 4. poſt Dom. Paſſionis.	*Facta ſunt encænia in Ieroſoly mis.* ibid
Feria 5. poſt Dom. Paſſionis.	*De conuerſione Mariæ Mag dalenæ.* 5
Feria 6. poſt Dom. Paſſionis.	*De concilio habito ad con demnandum Chriſtum.* 5
Sabbato poſt Dom. Paſſionis.	*De concilio Lazarum interfi ciendi inito.* 5
Dominica Palmarum.	*De ingreſſu Chriſti in Ieruſa lem.* 5
Fer. 2. majoris hebdomadæ.	*De cœna apud Bethaniam.* 5
Fer. 3. majoris hebdomadæ.	*De Chriſti Paſſione in genere* 60
Fer.4. majoris hebdomadæ.	*De lotione pedum.* ibid
Fer. 5. majoris hebdomadæ.	*De inſtitutione Sacramenti Euchariſtiæ.* ibid
Fer. 6. majoris hebdomadæ.	*De crucifixione Chriſti.* ibid
Sabbato ſancto.	*De ſepultura Domini.* ibid

In Dominicas & Feſta mobilia à Paſcha vſque ad Trinitatem.

DOminica Paſchæ.	*De apparitione mulieribus fa cta.* 6
Feria 2. Paſchæ.	*De apparitione duobus diſci pulis facta.* 6
Feria 3. Paſchæ.	*De apparitione diſcipulis con gregatis facta.* 6
Feria 4. Paſchæ.	*De apparitione facta ſeptem diſcipulis piſcantibus.* 6
Feria 5. Paſchæ.	*De apparitione facta Mariæ Magdalenæ.* 6
Feria 6. Paſchæ.	*De apparitione in monte Ga lilææ.* 6
Sabb. infra Octauam Paſchæ.	*De apparatione facta beatæ Virgini.* 66
Dom. in Albis, Oct. Paſchæ.	*De apparitione diſcipulis fa cta, præſente Thoma.* 6

Dominica II. poſt Paſcha. *De bono Paſtore.* 68
Dominica III. poſt Paſcha *Modicum, & non videbitis me.* 69
Dominica IV. poſt Paſcha. *Vado ad eum qui miſit me.* 70
Dominica V. poſt Paſcha. *Orandum eſſe Patrem.* 71
In feſto Aſcenſionis. *De Aſcenſione Domini.* 72
Dominica poſt Aſcenſionem. *Cum venerit Paracletus.* ibid.
In feſto Pentecoſtes. *De miſſione Spiritus ſancti.* 73
II. Meditatio de Euangelio. *Si quis diligit me.* 74
Feria 2. Pentecoſtes. *Sic Deus dilexit mundum.* 75
Feria 3. Pentecoſtes. *Ego ſum oſtium.* 76
Feria 4. quatuor temp. Pent. de præced. Euang. *Si quis diligit me.* ibid.
Feria 5. Pentecoſtes. *De miſſione Apoſtolorum.* 77
Feria 6. quatuor temp. Pent. *De Paralytico.* ibid.
Sabbato quatuor temp. Pent. *De ſocru Simonis.* ibid.

In Dominicas & Feſta mobilia à Trinitate vſque ad Aduentum.

IN feſto ſanctæ Trinitatis. *De poteſtate Chriſto data.* 77
II. Medit. eiuſdem diei. *De myſterio ſanctæ Trinitatis.* 79
III. Medit. eiuſdem diei, in Euang. Dom. I. poſt Pent. *Eſtote miſericordes.* 80
In feſto Corporis Chriſti. *Caro mea verè eſt cibus.* ibid.
Dominica II. poſt Pentec. *De cœna magna.* 81
Dominica III. poſt Pentec. *De oue perdita.* 82
Dominica IV. poſt Pentec. *Chriſtus docet ex naui Petri.* 83
Dominica V. poſt Pentec. *De iuſtitia Phariſæorum.* 84
Dominica VI. poſt Pentec. *De ſeptem panibus.* 85
Dominica VII. poſt Pentec. *De falſis Prophetis.* 86
Dominica VIII. poſt Pent. *De villico iniquitatis.* 87
Dominica IX. poſt Pentec. *De fletu Chriſti ſuper Ieruſalem.* ibid.
Dominica X. poſt Pentec. *De Phariſæo & Publicano.* 88
Dominica XI. poſt Pentec. *De ſurdo & muto.* 89
Dominica XII. poſt Pentec. *De Samaritano & Leuita.* 90
Dominica XIII. poſt Pent. *De decem Leproſis.* 91
Dominica XIV. poſt Pent. *De duobus dominis.* ibid.
Dominica XV. poſt Pentec. *De filio viduæ Naim.* 92
Dominica XVI. poſt Pent. *De Hydropico.* 93
Dominica XVII. poſt Pent. *De mandato magno in Lege.* 94
Feria 4. quatuor temporum. *De dæmonio muto.* 95
Feria 6. quatuor temporum. *De conuerſione Mariæ Magdalenæ.* ibid.

Sabb. quatuor temporum.	*De ficulnea plantata in vinea & de muliere inclinata.* ib
Dominica XVIII. poſt Pent.	*De Paralytico.* 96
Dominica XIX. poſt Pent.	*De veſte nuptiali.* 97
Dominica XX. poſt Pentec.	*De Reguli filio.* 98
Dominica XXI. poſt Pent.	*De Rege rationem ponent cum ſeruo.* 99
Dominica XXII. poſt Pent.	*De numiſmate cenſus.* 100
Dominica XXIII. poſt Pent.	*De Principis filia, & de Hemorrhoiſſa.* ibid
Dominica XXIV. poſt Pent.	*De abominatione deſolationis* 101.

In Feſta Sanctorum iuxta ordinem menſium occurrentia.

IN feſto S. Andreæ Apoſt.	*De vocatione Apoſtolorum* 103
In feſto S. Nicolai Epiſcopi.	*De talentis.* 10
In feſto Conceptionis beatæ Virginis.	*De immaculata eius Conce ptione.* 10
In feſto S. Thomæ Apoſtoli.	*De conuerſione eius ab incre dulitate.* 10
In feſto S. Stephani Protom.	*Chriſtus prædixit occidend Prophetas.* 10
In feſto S. Ioannis Apoſtoli Euangeliſtæ.	*Chriſtus Petrum vult ſe ſequ & Ioannem manere.* 1c
In feſto SS. Innocentium.	*De fuga in Ægyptum.* 10
Secunda Pars Meditationis.	*De nece innocentium, & reditu ex Ægypto pueri.* 11
In feſto S. Sylueſtri Papæ.	*De lumbis præcingendis.* 1
In feſto Purificationis beatæ Mariæ Virginis.	*De Purificatione beatæ Virg nis, & de pueri* IESV *præ ſentatione.* 11
In feſto S. Matthiæ Apoſtoli. in Euangelium diei.	*Confiteor tibi Pater, quia ab ſcondiſti hæc,* &c. 11
In feſto ſancti Ioſeph.	*De virginitate beatæ Virgin ſponſo Ioſeph reuelata.* 11
Secunda Meditatio.	*De beati Ioſeph excellentiis.* 11
In feſto Annunciationis beatæ Virginis Mariæ.	*Angelus nunciauit beatæ Vi gini ipſam concepturam lium.* 11
In feſto ſancti Marci Euang.	*De ſeptuaginta diſcipulorum electione & miſſione* 11
In feſto SS. Philippi & Iacobi minoris Apoſtolorum.	*Non turbetur cor veſtrum* &c. 11
In feſto Inuentionis ſanctæ Crucis.	*De Nicodemo & regeneratione.* 11

In feſto S. Barnabæ Apoſtoli.	*De miſſione Apoſtolorum.*	122
In feſto S. Ioannis Baptiſtæ.	*De S. Ioannis natiuitate.*	123
Secunda Meditatio.	*De vita & virtutibus in Euangelio expreſſis.*	124
In feſto SS. Petri & Pauli Apoſtolorum.	*De remuneratione confeſſionis Petri.*	125
Secunda Meditatio.	*De ſancti Petri vita.*	126
Tertia Meditatio.	*De ſancti Pauli Apoſtoli virtutibus.*	127
In feſto Viſitationis beatæ Mariæ Virginis.	*De Maria cognatam ſuam viſitante.*	128
In feſto beatæ Mariæ Magd.	*De conuerſione eius.*	129
In feſto S. Iacobi Apoſtoli.	*De petitione matris filiorum Zebedæi.*	130
In feſto ſanctæ Annæ.	*De theſauro abſcondito in agro.*	131
In feſto S. Laurentij mart.	*De grano frumenti.*	133
In feſto Aſſumptionis beatæ Mariæ Virginis.	*De Christo recepto in domum Marthæ.*	134
Secunda Meditatio.	*De glorioſa morte, aſſumptione & reſurrectione beatæ Virginis.*	135
In feſto ſancti Bartholomæi Apoſtoli.	*De oratione Christi in monte.*	136
In feſto ſancti Ludouici Regis Galliæ.	*De nobili ſibi Regnum accepturo.*	137
In feſto Natiuitatis beatæ Mariæ Virginis.	*De genealogia Chriſti.*	138
In feſto Exaltat. S. Crucis.	*De crucifixione Chriſti.*	139
In feſto S. Matthæi Apoſtoli.	*De eius vocatione ad Chriſtum.*	141
In feſto ſancti Michaëlis Archangeli.	*De imitandis paruulis.*	142
In feſto S. Dionyſij martyris.	*De fermento Phariſæorum.*	143
In feſto S. Lucæ Euangeliſtæ.	*De electione ac miſſione diſcipulorum ac Apoſtolorum.*	144
In feſto SS. Simonis & Iudæ Apoſtolorum.	*De dilectione mutua & perſecutione.*	145
In feſto omnium SS.	*De octo beatitudinibus.*	147
Secunda Meditatio.	*De beatitudine Sanctorum.*	149
In commemor. animarum.	*De pœnis animarum in Purgatorio.*	150
In feſto S. Martini Epiſcopi.	*De lucerna accenſa, & ſuper candelabrum poſita.*	151
In feſto Præſentationis beatæ Virginis Mariæ.	*De hiſtoria Præſentationis beatæ Mariæ à Ioachimo & Anna parentibus facta.*	152

In feſto ſanctæ Catharinæ Virginis & Martyris. *De decem Virginibus.* 15[illegible]

De Communi Sanctorum.

MEditatio I. DE SANCTIS APOSTOLIS. *De eorum electione & miſſione.* 15
Secunda Pars eiuſdem Meditationis. 15[illegible]
Medit. II. De *iiſdem Apoſtolis.* 15
Medit. III. De *ſanctis Martyribus.* 15
Medit. IV. De *ſanctis Eccleſiæ Doctoribus.* 16[illegible]
Medit. V. De *ſanctis Confeſſoribus Pontificibus.* 16
Medit. VI. De *ſanctis Confeſſoribus in genere.* 16
Medit. VII. DE SANCTIS VIRGINIBVS MARTYRIBVS. D[e] *decem Virginibus.* 16
Medit. VIII. De *iiſdem ſanctis Virginibus in genere.* 16
Medit. IX. De *ſanctis viduis,* 16
Medit. X. DE DEDICATIONE ECCLESIAE. De *Zachæ[o]* 167
Medit. XI. De *ipſa* Dedicatione *Templi.* 16

INDEX MEDITATIONVM SECVNDAE PARTIS.

De beneficiis diuinis.

MEditatio I. De *beneficio creationis.* 1[illegible]
Medit. II. De *beneficio conſeruationis.* 1[illegible]
Medit. III. De *beneficio Redemptionis.* 1[illegible]
Medit. IV. De *beneficio vocationis ad fidem Catholicam* 176
Medit. V. De *beneficiis peculiaribus cuique propriis.* 1[illegible]
Medit. VI. De *beneficio æternæ prædeſtinationis.* 1[illegible]
Medit. VII. De *beneficio vocationis ad Religionem, quæ [illegible] pro Religioſis.* 1[illegible]
Medit. VIII. De *nouem bonis Religionis,* &c. 1[illegible]

Meditationes de Peccatis.

MEditatio I. De *grauitate peccatorum ex parte Dei.* 1[illegible]
Medit. II. De *grauitate peccatorum ex parte Chriſ[ti] pro peccatis mortui.* 1[illegible]
Medit. III. De *grauitate peccatorum ex parte dæmonum quia eis maxime placent.* 1[illegible]
Medit. IV. De *grauitate peccatorum ex parte effectuum,* [illegible]

Meditationes de ſeptem peccatis capitalibus.

Meditatio I.	*De ſeptem peccatis capitalibus in genere.*	188
Medit. II.	*De ſuperbia.*	189
Medit. III.	*De auaritia.*	191
Medit. IV.	*De gula.*	192
Medit. V.	*De luxuria.*	193
Medit. VI.	*De inuidia.*	195
Medit. VII.	*De ira.*	197
Medit. VIII.	*De acedia.*	198

Meditationes de vitæ humanæ miſeriis.

Meditatio I.	*De miſeria natiuitatis humanæ.*	201
Medit. II.	*De miſeria breuitatis vitæ humanæ.*	202
Medit. III.	*De miſeria incertitudinis humanæ vitæ.*	203
Medit. IV.	*De miſeria fragilitatis humanæ vitæ.*	204
Medit. V.	*De miſeria inconſtantiæ vitæ humanæ.*	205
Medit. VI.	*De miſeria fallaciæ vitæ humanæ.*	206
Medit. VII.	*De multitudine miſeriarum huius vitæ.*	207

Meditationes de quatuor Nouiſsimis.

Meditatio I.	*De morte.*	20[illegible]
Medit. II.	*De morte iuſtorum & piorum,*	210
Medit. III.	*De iudicio particulari.*	211
Medit. IV.	*De iudicio vniuerſali.*	212
Medit. V.	*De Inferno.*	ibid.
Medit. VI.	*De cœleſti gloria.*	214

Meditationes reſiduæ de Chriſti vita & doctrina, &c.

Meditatio I.	*De Chriſti generatione æterna.*	216
Medit. II.	*De Chriſti Filij Dei Incarnatione.*	217
Medit. III.	*De vita Chriſti ab anno duodecimo vſque ad trigeſimum.*	218
Medit. IV.	*De prædicatione Ioannis Baptiſtæ.*	219
Medit. V.	*De baptiſmo Chriſti.*	220
Medit. VI.	*De vocatione primorum quinque diſcipulorum.*	222
Medit. VII.	*De principio prædicationis Chriſti.*	224
Medit. VIII.	*Nazareni Chriſtum voluere præcipitare.*	225
Medit. IX.	*De electione duodecim Apoſtolorum.*	226

Medit. X. De *Lunatico ſanato.*
Medit. XI. De *adoleſcente diuite.* 22
Medit. XII. De *ficu areſacta.* 23

Meditationes de Paſſione D. N. IESV *Chriſti.*

ADmonitio. *Quid ſingulis Meditationibus de Paſſio[ne] conſiderandum.* 2
Meditatio I. De *lotione pedum.* ibi
Meditatio II. De *inſtitutione ſanctiſſimi Sacramen[ti] Euchariſtiæ.* 2
Meditatio III. *Chriſtus proditorem inter cœnam indica[t]* 234
Meditatio IV. De *itinere in hortum Gethſemani.* 2
Meditatio V. De *oratione Chriſti & agonia.* 2
Meditatio VI. De *proditione Iudæ.* 2
Meditatio VII. De *captiuitate Chriſti.* 2
Meditatio VIII. De *ductione Chriſti ad Annam.* 2
Meditatio IX. *Mittitur Chriſtus ab Anna ad Caipha[m]* 240
Meditatio X. De *trina negatione Petri.* 2
Meditatio XI. De *ſuſpenſione Iudæ.* 2
Meditatio XII. De *miſſione Chriſti ad Pilatum.* 2
Meditatio XIII. De *examinatione Pilati.* 2
Meditatio XIV. *Pilatus mittit Chriſtum ad Herodem.* 2
Meditatio XV. De *Barraba Chriſto prælato.* 2
Meditatio XVI. De *viſo vxoris Pilati.* 2
Medit. XVII. De *flagellatione Chriſti.* 2
Medit. XVIII. De *coronatione Chriſti.* 2
Meditatio XIX. De *aliis accuſationibus Chriſti coram [Pi]lato.* 2
Meditatio XX. De *Chriſti Domini noſtri condemnatio[ne]* 251
Meditatio XXI. De *crucis baiulatione.* 2
Medit. XXII. De *Chriſti crucifixione*
Medit. XXIII. De *duobus latronibus cum Chriſto cru[cifi]xis.* 2
Medit. XXIV. De *crucis Chriſti titulo.*
Medit. XXV. De *veſtium Chriſti diuiſione.* ib
Medit. XXVI. De *irriſionibus Chriſti in cruce.* 2
Medit. XXVII. De *primo verbo Chriſti prolato in Cr[uce]* 257
Medit. XXVIII. De *ſecundo verbo Chriſti in cruce.* 2
Medit. XXIX. De *tertio verbo Chriſti in cruce.* 2
Medit. XXX. De *quarto verbo Chriſti in cruce.* 2
Medit. XXXI. De *quinto verbo Chriſti in cruce.*
Medit. XXXII. De *ſexto Chriſti verbo in cruce.* ib
Medit. XXXIII. De *ſeptimo verbo Domini in Cruce.* 2
Medit. XXXIV. De *ſignis mortem Chriſti ſecutis.* 2

Medit. XXXV. *De conuerſione Centurionis.* 264
Medit. XXXVI. *De latere Chriſti aperto.* 265
Med. XXXVII. *De depoſitione de cruce.* 266
Med. XXXVIII. *De ſepultura Domini.* 267
Medit. XXXIX. *De cuſtodia ſepulcri.* ibid.
Meditatio XL. *De deſcenſu Chriſti ad Lymbum.* 268

Meditationes de ſanctiſſimo Sacramento Euchariſtiæ.

Meditatio I. *De excellentia Sacramenti Euchariſtiæ.* 270
Medit. II. *De cauſis inſtitutionis huius Sacramenti.* 271
Medit. III. *De dignitate quæ homini accidit in hoc Sacramento.* 272
Medit. IV. *De effectibus & fructibus huius Sacramenti.* 273
Medit. V. *De præparatione ad communionem.* 274
Medit. VI. *De fine vel intentione communicantis.* 275
Medit. VII. *Quid in ipſa communione, & poſt eam conſiderandum.* 276
Medit. VIII. *De frequentanda communione.* ibid.

Meditationes de nonnullis virtutibus Chriſtiano magis neceſſariis.

Meditatio I. *De humilitate.* 278
Medit. II. *De caſtitate.* 279
Medit. III. *De mortificatione.* 281
Medit. IV. *De patientia.* 283
Medit. V. *De modeſtia.* 285
Medit. VI. *De eleemoſyna.* 286
Medit. VII. *De ſincera erga beatiſſimam Virginem deuotione.* 288
Medit. VIII. *De perfecta erga Cuſtodem Angelum deuotione.* 290

Meditationes de Sacerdotum dignitate & virtutibus.

Meditatio I. *De Sacerdotum dignitate generatim.* 292
Medit. II. *De cauſa dignitatis Sacerdotum nouæ Legis.* 293
Medit. III. *De virtutibus quas ineſſe Sacerdoti vult Apoſtolus Paulus, &c.* 294
Medit. IV. *De præſtantia fidei & ſpei in Sacerdote.* 295

Medit. V. De caritate qua flagrare debet Sacerdos. 2
Medit. VI. De humilitate Sacerdoti neceſſaria. 2
Medit. VII. De caſtitate Sacerdotibus neceſſaria. 2
Medit. VIII. De frequentanda celebratione Miſſæ. 3
Medit. IX. De vocatione ad ſtatum Eccleſiaſticum. 3
Medit. X. De ſpiritu Eccleſiaſtico. 3
Medit. XI. De habitu Clericali à Clericis ſemper geſtan
305
Medit. XII. De obligatione populos catechizandi & euan lizandi Sacerdotibus & Clericis annexa. 3

Meditationes de votis Religioſorum.

Meditatio I. De præſtantia votorum.
Medit. II. De vtilitate votorum.
Medit. III. De præſtantia paupertatis Religioſæ.
Medit. IV. De vtilitate paupertatis Religioſæ.
Medit. V. De præſtantia Religioſæ caſtitatis. 3
Medit. VI. De vtilitate Religioſæ caſtitatis.
Medit. VII. De præſtantia Religioſæ obedientiæ.
Medit. VIII. De vtilitate Religioſæ obedientiæ.

Meditationes de nonnullis ad exercitia ſpiritual peculiari ratione ſpectantibus.

Meditatio I. De præparatione ad exercitia ſpiritua
319
Medit. II. De oratione mentali. 3
Medit. III. De tepore, ſiue vita tepida. 3
Medit. IV. De peccato veniali. 3
Medit. V. De obſeruantia Regularum. 3
Medit. VI. De Confeſſione generali. 3
Medit. VII. De bona & perfecta Confeſſione. 3
Medit. VIII. De imitatione Christi Domini. 3
Medit. IX. De vocatione ad ... ſtatum, ſeu de vita ſta eligendo. 3
Medit. X. De ſerio examine circa propriam cuiuſlibet v ationem, num ſit à Deo, necne. 3
Medit. XI. De perſeuerantia. 3
Medit. XII. De recidiuo. 3

ADIVMENTA QVÆDAM iis perutilia, qui exercitiis ſpiritualibus operam dare, vel eadem aliis tradere cupiunt.

Monita quædam vtilia & neceſſaria inchoantibus exercitia ſpiritualia. 343
Series Meditationum ad exercitia ſpiritualia accommodatarum. 347
Ordo diurnæ occupationis tempore exercitiorum ſpiritualium, in quibuſdam Congregationibus ſeruari ſolitus. 354
Monita de ſtatu vitæ eligendo. 355
Regula vitæ, ſeu præcipua quædam capita, iuxta quæ omnes, etiam qui degunt in ſæculo, conformare ſe debent ad vitam probè inſtituendam. 357

Meditationes de quindecim Myſteriis Roſarij beatæ Virginis Mariæ.

DE QVINQVE MYSTERIIS GAVDIOSIS.

Meditatio I. De primo Myſterio gaudioſo. *De Annunciatione beatæ Virginis Mariæ.* 360
Medit. II. De ſecundo Myſterio gaudioſo. *De Viſitatione beatæ Virginis Mariæ.* 361
Medit. III. De tertio Myſterio gaudioſo. *De Natiuitate Chriſti.* ibid.
Medit. IV. De quarto Myſterio gaudioſo. *De Præſentatione beatæ Virginis Mariæ.* 362
Medit. V. De quinto Myſterio gaudioſo. *De inuento Chriſto in Templo.* ibid.

DE QVINQVE MYSTERIIS DOLOROSIS.

Meditatio I. De primo Myſterio doloroſo. *De oratione Chriſti in horto.* 363
Medit. II. De ſecundo Myſterio doloroſo. *De Chriſti flagellatione.* ibid.
Medit. III. De tertio Myſterio doloroſo. *De Chriſti coronatione.* 364
Medit. IV. De quarto Myſterio doloroſo. *De deportatione Crucis.* ibid.
Medit. V. De quinto Myſterio doloroſo. *De crucifixione.* 365

DE QVINQVE MYSTERIIS GLORIOSIS.

Meditatio I. De primo Myſterio glorioſo. *De Chriſti Reſurrectione.* 365

Medit. II. De ſecundo Myſterio glorioſo. De *Aſcenſione Chriſti.* 366

Medit. III. De tertio Myſterio glorioſo. De *Aduentu Spiritus ſancti.* ibid.

Medit. IV. De quarto Myſterio glorioſo. De *Aſſumptione beatæ Virginis Mariæ.* 367

Medit. V. De quinto Myſterio glorioſo. De *coronatione beatæ Virginis Mariæ.* ibid.

Appendix de modo recitandi Roſarium, cum meditatione horum Myſteriorum. 368

Finis Indicis Meditationum.

Digitized by Google

APPROBATIO DOCTORUM.

NOs infraſcripti Theologiæ Pariſienſis Doctores fidem facimus nos diligenter legiſſe Librum, cui titulus eſt, *Enchiridion piarum Meditationum*, Authore Ioanne Buſæo, vnà cum permultis Meditationibus in vſum Clericorum & eorum qui otia ac ſeceſſus ad vitæ ſanctioris inſtitutum ſedulò quærunt, in quo quidem Libro nihil deprehendimus quod aut Fidei orthodoxæ aut bonis moribus aduerſetur, imo multa continentur in eo quæ ad Chriſtianæ pietatis exercitia facili methodo promouenda non mediocriter conferunt. Datum Pariſiis die 2. Iunij 1654.

N. DAVOLLE'. I. HENAVLT.

EXTRAIT DV PRIVILEGE DV ROY.

PAr grace & Priuilege du Roy il eſt permis à Sebaſtien Huré Marchand Libraire en l'Vniuerſité de Paris d'imprimer, vendre & debiter le Liure intitulé, *Enchiridion piarum Meditationum in* Dominicas *& Feſta totius Anni*: pendant l'eſpace de neuf ans, à compter du iour de la premiere impreſſion, auec deffences à tous Imprimeurs & Libraires, de quelque qualité ou condition qu'ils ſoient, de faire imprimer, vendre ny debiter ledit Liure ſans le conſentement dudit Huré, à peine de deux mil liures d'amande & confiſcation des exemplaires qui ſe trouueront auoir eſté contrefaits, ainſi qu'il eſt plus amplement porté par ledit Priuilege.

Par le Roy en ſon Conſeil, MABOVL.

Acheué d'imprimer pour la premiere fois le 15. Iuin 1654.

ERRATA.

IN Præf. pagina 3. *lege* minus, in Synopſi ſect.3. *l.* ſpiritualem, p. 5 *dele* nec, p.6. *pone* accedendum, p.26. *d.* t. p.28. *l.*Chriſtus, p.39. *l.*offendit, p.53.*l.*genium, p.54. *l.*perhibentia, ibid. *l.*pendet, p. 56. *l.*protoplaſtorum, p. 71. *l.* magno, p. 72. *l.* diſcas, p. 76. *l.* mundi, p. 83. *l.* euerrit, p.101.*l.*Conſidera, p.102.*d.*ineſt,*l.*India, p.108.*l.*deſerantur, ibid.*l.*diſcedentem, p.119. *l.*ſanctus, p.137. *d.*pararit, p.147. *l.* ad paupertatem, p.156.*l.*hic, p.170. *l.* neceſſarias, p. 180. *l.*continenti, ibid. voluntatis, p.181.*l.*conſolationum, ibid. Regulæ, p.182. *l.*ſuperſunt, p,184. *l.*commouerit, p.186. *l.*fide, p.195.*l.*cumulum, p.201.*l.*noluerit, p.214. *l.*tectum, p.247. *l.*quantas, p.252. *l.* renouarit, p. 282. *l.*deformem, p.306. *l.* piiſſimam, p.312. *l.*qua, p. 317. *l.*ſenſuſque, p.320. *l.* iugiter oratione inſtandum, patri ſpirituali detegenda omnia animi conſilia, p.325.*l.*oculos, p.328.*l.*nullæ, p.330. *l.*imparatum, p.331. *d.* ſummo honori ducendum Chriſtum imitationi, p.334. *l.*conentur, p.358. *d.* antequam.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google

8

Digitized by Google

Digitized by Google